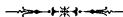

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíční list pro katolíky,

zvláště pro bratrstva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti

vydává a zodpovídá

rukopisy přijímá a pořádá

P. BERNARD PLAČEK,

ředitel tiskárny.

P. PETR HLÓBIL,

benediktin rajhradský.

Ročník dvacátý čtvrtý.

V BRNĚ.

Tiskem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

O B S A H.

B á s n ě.

	Strana		Strana
Na prahu nového roku	1	Prosba	226
Jméno Ježíš (k jitřní)	11	Pěvci	257
Blahosl. Margarita Maria	33	Zachráněný jinoch	266
Před obrazem sv. Josefa	65	Růženec	289
Na den sv. Benedikta	80	Hymnus o nejsv. Svátosti	292
Srdce Páně	97, 161	Kaplička	301
Zbuď se, zbuď	110	Chvalozpěv Hospodinu	312
Královno máje	129	Vlastějovice nad Sázavou	321
Srdce Panny — Páně!	177	Boží muka	353
Nejvyšší tělo Páně	181	Noc	375
Žeň	194		

Četba dějepisná a poučná.

Nový rok	2	Sv. Antonín Pad., veliký divotvorce	171
Jak se hájí rázný katolík	11	204, 238.	
40, 77, 102, 142, 168, 202, 236, 272, 296, 333, 366.		Třistaletá památka drahé smrti sv. Aloisia z Gonzagy	181
Apoštolát modlitby v církevních dějinách	17	Slavnost Panny Marie Karmelské	210
44, 178, 208, 246, 301.		Maria na trůně nebeském	242, 299
Třetí řád premonstrátský	21	Aphorismy z denníku P. B. Rinna, T. J.	124
85, 115, 214, 248, 305, 336, 379.		250, 313.	
Historické obrazy ze života fimského	48	Na svátek Jména Panny Marie	269
83, 111, 148.		Svět andělský	277
Sv. Josef, vzor křesťanského otce	55	Památky svato-Václavské	281
87, 116, 183.		Pravá touha	303
Svatá povinnost katolika	71	U divochů v severní Australii	306
Ke slavnosti sv. Josefa	81	Úcta Panny Marie v prvních dobách křesťanství	338
Královna máje	135	Na den všech věrných dušiček	343
Některé myšlenky ctih. kardin. Bellarmína na den Nanebevstoupení Páně	144	Na konci roku	353
Socha sv. Jana Nepom. na kamenném mostě pražském	151	Národní pouť Francouzů do Lúrdů	370
Úcta sv. Jana Nepom. mimo Čechy	153	Kostel Božího Těla ve Slavonicích	372
		O útěchách a radostech duší v očistci	376

Četba k pobožnosti povzbuzující.

Triatřicet rozjímání, uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vy- kupitele	4	Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova	6
33, 65, 97, 129, 161, 193, 225, 257, 289, 321, 356.		35, 68, 99, 131, 163, 196, 227, 259, 291, 323, 357.	
		Nebeský chléb	51, 106

	Strana		Strana
První sv. přijímání	140	v květnu za plavce na moři	159
Hlavní úmysly měsíční:		v červnu, aby věřící každodenně slyšeli	
v lednu, aby blah. Margarita za svatou		mši sv.	191
prohlášena byla	32	v červenci za církve ve východní Indii	223
v únoru za rozšíření úcty sv. Josefa .	63	v srpnu za národy severní Evropy . .	255
v březnu za obživení upomínky na po-		v září za národy románské	287
slední věci	95	v říjnu za církve v Australii	319
v dubnu za vděčnou upomínku vtělení		v listopadu za větší úctu sv. patronů	
Syna Božího	127	našich	351
		v prosinci za křesťany v Japonsku .	384

O křesťanských záležitostech.

Zájmy Krista Pána v různých zemích .	30	Jan Ev. Štěpán Křeček, horlivý spolu-	
61, 93, 125, 158, 189, 222, 253,		pracovník „Školy B. S. P.“	283
285, 317, 349, 382.			

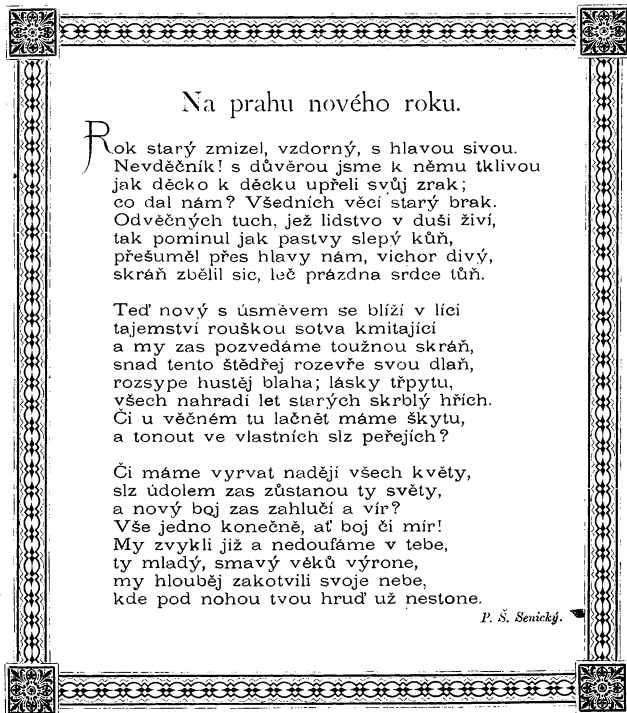
Zájmy katolických bratrstev a zprávy.

Zprávy z misii kat. 22, 89, 155, 216, 309, 379		Milodary božského Srdce Páně	28
Různé zprávy a drobnosti	24	59, 92, 121, 156, 188, 220, 252,	
57, 90, 117, 185, 218, 250, 284,		285, 315, 348, 382.	
314, 347.			

I. O. G. D.

Buď jméno Ježíše Krísta Chváleno, Velebeno i osláveno: nyní i na
Všecky Věky Věkův!

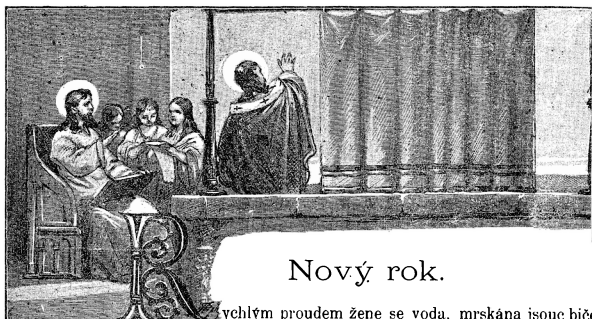
Na prahu nového roku.

Rok starý zmizel, vzdorný, s hlavou sivou.
Nevděčník! s důvěrou jsme k němu tklivou
jak děcko k děcku upřeli svůj zrak;
co dal nám? Všedních věcí starý brak.
Odvěčených tuch, jež lidstvo v duši žíví,
tak pominul jak pastvy slepý kůň,
přešuměl přes hlavy nám, víchor divý,
skrání zbělil sic, leč prázdná srdce tůň.

Ted' nový s úsměvem se blíží v lici
tajemství rouškou sotva kmitající
a my zas pozvedáme toužnou skrání,
snad tento štědřej rozevře svou dlaň,
rozsype hustěj blaha; lásky třpytu,
všech nahradí let starých skrblý hřích.
Či u věčném tu lačnět máme škytu,
a tonout ve vlastních slz peřejích?

Či máme vyrvat naději všech květy,
slz údolem zas zůstanou ty světy,
a nový boj zas zahlučí a vír?
Vše jedno konečně, ať boj či mír!
My zvykli již a nedoufáme v tebe,
ty mladý, smavý věků výrone,
my hlouběj zakotvili svoje nebe,
kde pod nohou tvou hrud' už nestone.

P. Š. Senický.

Nový rok.

Rychlým proudem žene se voda, mrskána jsouc bičem bouře, rychleji uhání nákladem obtěžkaný vlak po kolejích, ještě rychleji letí koule dělová vzduchem; a přece jak líný jest proud vody, jak pomalý jest běh vlaku, jak nenáhly let koule vystřelené proti letu času. Neboť, hle, opět uplynul celý, dlouhý rok, uprchl, a s ním hodný kus života našeho, aniž jsme se takorůzka nadáli, uprchl a ztratil se v propasti nesmírného času jako krůpěj vody v moři. Na prahu roku nového stojíme dnes, ba již jsme učinili krok do něho, nový počíná se oddíl života našeho. Zdalíž nenaskytá se nám mimovolně otázka: Jest krok tento první také krokem ku štěstí a míru, krokem v utěšené sady krásné budoucnosti, či stojí přede mnou labyrint zármutku, neštěstí a utrpení? Jak se mi povede v roce novém? Kdo mi odpoví? Víme předobře, že mnoho jest béd, že steré jest utrpení a hoře synů lidských v tomto našem údolí. Stáliť jsme u lože nemocných a slyšeli ston trpících; lkali jsme u lože umírajících a viděli hrozný jejich boj; viděli jsme slzy ubohých opuštěných siroteků, jimiž smačeli mrtvolu otcovu nebo matčinu; provázeli jsme na poslední cestě nadějného mladíka a mnohou pannu v letech nejkrásnějších. — Co čeká nás v roce tomto? Zdaž nebudeme státi u lože našich milých, vidíce jejich bol a slyšíce jejich nárek? Či snad sami uvrženi budeme na lože bolesti, ba snad konečně bude tento rok posledním oddílem života našeho? Kdož to ví? Nikdo! Tam k nebi nadhvězdnému pohled, tam pozvedni srdce své a řci: Co přijde, nikdo neví, leč Otec náš tam na výsostech, jenž v lásce a milosrdenství řídí osudy dítek svých na zemi.

Ku všem a ku každému zvlášť volá nový rok hlasem mohutným: Slož účty, zkoumej a zpytuj, co opravy potřebuje, přemýšlej, jak bys opravy provedl! Shovívavost Boží daruje tobě nový rok, abys příležitosti této použil, život svůj napravil a za spáchané hříchy se kál. Ano, toto první volání roku nového týká se srdcí všech. Zdali však slyší jej i ti, kdož po způsobu starých pohanů poslední den roku starého v rozpustilostech strávili a první záblesk roku nového v opojených smyslech vitali? Ó jak slepí jste, vy otroci břicha svého! Kde jest vaše křesťanství? Kde jest dík, ježž dluhujete Bohu za toliké dobrodiní, jež vám prokázal? Tak sebe zkoušíte na konci důležitého oddílu života? Zdá se, jakoby míra hříchů vašich nebyla ještě plná, jako byste mermomocí museli doháněti v posledním okamžiku, čeho jste byli zameškali.

Zdali však slyšeli hlas nového roku: Slož účty své, i všichni lichváři a lakomci, rozkošníci, nepřátelé a mstýžadostivi, všichni neznabozi a zkažených mravů!? Sotva asi. Ó jak politování hodni jsou tací lidé, kteří drahocenný čas života svého takovýmto způsobem promrhávají! Smiluj se nad nimi, Bože, nad těmito bloudícími dětmi svými, našimi bratry a sestrami, a sešli jim paprsek milosti své, aby obrátili se na cestu dobrou!

Tak jako každý zvuk umiráčku k celé osadě volá: »Dnes mně, zítra tobě!« tak i poslední úhoz dvanácté hodiny půlnoční v noci novoroční volá do celého světa lidem všem: »Dnes mně, zítra tobě!« Zdali slyší hlas tento všichni, kdož klaní se zlatému teleti? Zdali pováží, že vše pozemské také pomijející jest, ba že i život jejich na nitce visí, která každou chvíli přetřhnouti se může? Ó svatá, vážná to pravda, pravda, již každá zvadlá květinka, každý náhrobek káže, již padající listí stromové mně před oči staví, na niž nejvíce však upomíná nový rok.

Bude rok tento posledním v životě mém? Všecko mlčí, neslyším odpovědi. Neboť nikomu mimo Pána života a smrti není to známo, a ten skryl to před zrakem mým. Ó děkujeme za to, že neví člověk dne ani hodiny, neboť ta tam byla by všecka radost životní, zlomena byla by sila, pobádající člověka k činům velikým, utrpení bylo by dvojnásobně tak těžké, neboť by nás již strachem skličovalo, nežli by se dostavilo. ba my bychom již umírali každým okamžikem. Zde klaňme se prozřetelnosti Boží a obdivujme ji. Protož pryč se strachem a vši rmutnou starostí! Strach nepřichází od Boha, neboť on jest Bohem lásky, a kdo s celou duší na Boha se spoléhá a v lásku jeho důvěřuje, ten nezná strachu, nezná bázně. Ať přijde cokoli, vše přijde z ruky Otcovy; protož s chutí v nový rok!

Co však dodá člověku chuti a síly k novému běhu životem? S Bohem počni v každé době, a podaří se práce tobě! Dnes je zasvěcený svátek. Zvony radostně zvoní tebe do stánku Páně, abys slyšel slovo útěchy a poučení z úst sluhy Božího, abys při nejsv. oběti mše sv. sebe i vše, co tvého jest, znova Bohu a službě jeho zasvětil. Radostný jest svátek dnešní, Bohu zasvěcený, jest den roku nového, kdy znova otvírá se ruka Otce přestědrého, aby sypala milosti a dary na cestu, po niž kráčet máme v roce budoucím. Protož s Bohem v rok nový, a ne bez Boha! S Bohem začni, a nejenom sám sebou! Neboť jdešli sám, zabloudíš; proto bloudí nyní tolik lidí v temnotách hříchu a nevěry, že nejdou s Bohem.

S Bohem v nový rok! Vůli jeho podříď vůli svou! V něj důvěřuj, na něho spolehej, ať se stane cokoli. Nikdy neztrať pevnou, Bohem samým danou víru, že radost i žalost synů lidských v ruku Božích spočívá a že prozřetelnost nejmoudřejší a nejlaskavější nad osudy našimi bdí. Otec, Otec nejstarostlivější panuje nad námi, on čítá slzy, jež roní se z očí, on měří a váží kříž dříve, nežli jej nakládá. Jeli mnohdy snad těžší, nežli se nám spravedlivo zdá, přece nikdy není tak těžký, aby se unést nemohl. Rej, zdaž nemáš s radostnou nadějí hleděti v nový rok? Zdaž nezvoláš: Otče, jak tobě se líbí, tak vodiž mne; v objetí tvém chci žít, pracovat, radovat se, lkati i umřít; duch pevné, svaté důvěry vediž mne a posiluj duši mou!

S Bohem počni nový rok, s Bohem a svědomitým plněním povinností svých, abys řádným byl dělníkem na vinici Páně, kde tebe byl Bůh postavil. Ať dělal ti Pán korunu či hůl žebráckou, ať postavil tě ke pluhu nebo k oltáři:

vždy on jest Pánem a my jeho sluhové; on vytkl nám úkol náš a dává též sílu, abychom jej plnili. Hanba tomu, kdo v lenosti tráví drahý čas, kdo matným jen dělníkem na vinici Páně, neboť sporá bude mzda jeho. Nedůstojná jest lenost skvělých darů, jimiž Stvořitel člověka byl nadal.

S Bohem v nový rok, s Bohem a láskou bratrskou! Bůh spojil srdce lidská páskou svaté lásky a konec pásky této ovinul o srdce své. Z lásky poznati chce, zdali také dítkami jeho býti chceme. Ne nadarmo dal ona dvě hlavní přikázání lásky: milovati budeš Boha nade všechno a bližního jako sebe samého. Sama práce naše, radost i žalost spojuje nás úzce s lidmi. Protož i srdce naše má spojovati láska, již přeje si Otec náš. Láska tato budiž berlou slabému, okem slepému, vůdcem bloudícímu, útěchou truchlícímu a podporou strádajícímu. Láskou a vděkem splácej tomu, kdož dobré ti učinil, nepříteli odpusť a hleď láskou jej usmířiti; pak nebudeš opuštěn tu státi v kruhu bratří svých.

A nyní: »Sursum corda — vzhůru srdcem!« Tak k nebesům pozvedněme zbožně zraky své, Bohu zasvěťme dnes srdce svá!

Ano, Otče, jako Syn tvůj v Getsemanské zahradě, jako svatá Panna v komůrce Nazaretské volali, tak voláme i my dnes: »Ne jak my chceme, nýbrž jak ty chceš, tak se staň! Na slovo tvé, na smrt Syna tvého a příměluvu všech svatých spoléhající počínáme nový rok. Dej, abychom na konci jeho lepšími a dokonalejšími byli nežli dnes, a odvolášli nás během jeho, popřej, abychom dříve za hříchy své se káli, s tebou se smířili a tak krví Syna tvého očistění jsouce před trůn soudu tvého se dostavili!«

S Bohem v nový rok!

Boh. Hendl.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Pocit Srdce Ježíšova ve vztahu k tvorstvu.

1. Srdce Ježíšovo jest v jistém smyslu lhostejno ku všemu stvoření. 2. Jen Boha ve tvorech jeho miluje. 3. Všecko stvoření v Bohu toliko miluje.

1. V Srdci Ježíšově u vztahu ke tvorstvu převahu má pocit lhostejnosti, pocit pohrdání marností a nicotou všeho stvořeného. Což také mohl by svět poskytnouti, co by bylo jeho hodno? »Pomijí způsobu tohoto světa« (1. Kor. 7.). »Marnost nad marností, a všechno jest marnost,« dí moudrý kazatel (Ekl. 1.).

Kdo z druhé strany pravdy tyto lépe nahlížel, nežli velebení hodné Srdce vtěle-

ného Syna Božího? Zdali věčný Otec nepoložil všechno pod nohy jeho? (Žal. 8.) Nenili on to, »kterýžto, jsa odlesk slávy (Otce svého), a obraz podstaty jeho, a nesa všechny věci slovem moci své, sedí na pravici velebnosti na výsostech, tím lepší nad anděly učiněn, čím rozdílnější jméno (jméno t. Syna) nad ně zdědil?« (Žid. 1.)

Praví pak apoštol dále: »Ty, Pane, na počátku založil jsi zemi, a dílo rukou tvých jsou nebesa. Onať zahynou, ty pak zůstaneš, a všechna jako roucho zvetšejí: a jako oděv změníš je, a změněna budou: ty pak tentýž jsi, a léta tvá nepřestanou.« (Žid. 1.). Křesťanská duše, tato velikost, tato královská dů-

stojnost Syna Božího, tato vyvýšenost Srdce jeho nade vším, cokoli stvořeno jest, toť všecko tobě sděleno býti má. »Proč ke světu přilnouti,« dí jistý světec, »když za více stojíš, nežli on?« Vzhůru srdce! volá na tebe církev; a Duch sv. nás napomíná: »Nemilujte světa, ani těch věcí, kteréž na světě jsou« (1. Jan 2.). Prozkoumej opravdově srdce své, nenili otrokem nějaké žádostivosti, obavy, náklonnosti nebo nějaké věci? Jsi toho skutečně prost? »Proč milujete marnost a hledáte lež?« (Žal. 4.)

2. Srdce Ježíšovo ve všech stvořeních toliko Boha miluje. Nejhlavnějším, nejprvnějším záměrem Božím u stvoření všeho-míra bylo, zjevití božské své dokonalosti. Kdyby člověk hříchem nebyl zaslepený a zatemnělý, všude spatřoval by obraz Boží; věci viditelné povznesly by ho k rozvažování neviditelných, a všecko tvorstvo vedlo by ho k tomu, že by Stvořitele svého poznal, velebil a miloval. »Neviditelné vlastnosti jeho

ze stvoření světa, skrze ty věci, kteréž jsou učiněny, rozumem pochopené spatřeny bývají, totiž jeho věčná moc a božství« (Řím. 1). Všude viděl by Boha; ve všem stvoření nalezal by ho a miloval. Toť právě činilo Srdce Ježíšovo: v něm a skrze ně dosahují konečně všechny stvořené bytosti účelu svého; pořádek od tolika století hříchem přerušovaný zase přiveden k místu; neboť vyskytlo se Srdce, Srdce to Boží, jež jakoby všemu tvorstvu hlas své lásky půjčilo a tak připustilo, že jednohlasný chvalozpěv všeho jejich holdování a velebení zase ke Stvořiteli

se dostal. Ó Bože, člověk všeho zneužívá, štěstí i neštěstí! Štěstí, místo co by ho mělo k cíli jeho přiváděti, zastavuje ho na cestě, svádí ho svými vlnadami, činí duši jeho ochablou a zajímá jeho srdce, jež by přece Bohu toliko oddáno býti mělo. Neštěstí bývá mu příčinou nových hříchů, kdežto mělo by ho od nich odvrátiti a jemu ukázati zlobu hříchů, kterýž tou měrou od Boha trestán bývá. Ano, místo co by neštěstí použil, aby za předešlé hříchy pokání činil, dává se právě neštěstím tím ke hříchům novým svěsti.

Toliko Srdce Ježíšovo umělo všech stvoření použití ku zvelebení a milování Boha. Spravedlnosti a pravdě opět navráceno jejich vlastní právo. Ano, v Srdci Ježíšovu hlásalo dobro neskončenou dobrotu Boží, neštěstí a utrpení však jeho neskončenou spravedlnost. Všecko pak v něm svědčilo o moudrosti a lásce Boží. Má se to také u tebe tak, duše křesťanská? Umíš také použití všech případností, abys k Bohu

vedena byla a v lásce jeho prospívala? Vidišli také při každé příležitosti řízení božské prozřetelnosti? Chválili vzdáváš Bohu v zármutku i v radosti, v neštěstí jako ve štěstí? Či nesesylá snad oboje to, aby ti bylo k spasení? Nezapomínej přece, že milujícím Boha všecko k dobrému jest. Jim jest všecko milostí, všecko prostředkem, aby svatosti dospěli, všecko jest jim cestou k nebi. Jak sladkou útěchu pro duši dobře smýšlející chová v sobě myšlenka: Nic nemůže mi překážeti, Boha milovati, jej vždy více milovati! Nic nemůže mne od něho odloučiti, když

jen já nebudu chtít; všechno může a má mně napomáhati ku prospívání v dobrém. Věříš také v tyto pravdy? Ano, ó Vykupiteli můj, já je věřím a chci jich upotřebiti a vykonávati.

3. Srdce Ježíšovo miluje stvoření toliko v Bohu a pro Boha. Ó jak málo těch, kteří tento stupeň dokonalosti pochopují a konají! Ó jak mnozí modlári dávají tvorů, co Tvůrci toliko náležejí! Ví se to sice a vyznává, že všechno dobré od Boha jest, že veliký dar dokonalý, každá dobrá vlastnost a ctnost od něho pochází; ale kde jsou onino, kteří by vskutku ničeho ze všeho toho dobrého nepřipisovali tvorům, a všechno, co na tvorech dobrého, odvozovali od původce toho a od první příčiny? Kde že jsou, jenž v Bohu hledají první příčinu lásky k rodičům, přátelům a dobrodincům? Aneb kdo příbuzné své miluje toliko pro Boha a k jeho zvelebení? Ó jak těžko

ve všech těchto věcech nezastavovati se při tvorů! Slyš, co apoštol sv. Pavel křesťanům Korintským píše: »Nepozůstává, než aby byli —, kteří pláčejí, jakoby neplakali, a kteří se radují, jakoby se neradovali, a kteří tohoto světa užívají, jakoby neužívali« (1. Kor. 7.). Bůh toliko! Bůh jediný toliko! Jdeme vůkol stvoření, ale při nich se nezastavujeme!

Tot tedy cesta, po kteréž k cíli svému pospíchati máme. Čím více roztržitosti však v duchu svém připouštíme, zastavujíce se při stvořeních, tím více překáženo bude srdci našemu, Bohu se odevzdati. Všecko vede nás k Bohu, ale nic nedovede nám jej nahraditi nebo místo jeho zajmáti. Ó Bože, kdož jest tobě roven? »Kdo jako Hospodin, Bůh náš, kterýž na výsostech přebývá?« (Žal. 112.)

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Knihy III., hlava 21. a kniha I., hlava 1.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

IV. Služba.

Horlitel.

„Horlivostí horlil jsem pro Hospodina Boha zástupů, neboť opustili úmluvu tvou synové israelští.“

(3. Král. 19. 10.)

„Horlivost domu tvého strávila mne, a hany tebe hančících připadly na mne!“

Žalm 68. 10.

„... i učiněno jest v srdci mém jako oheň hořící a v kostech mých jako oheň uzavřený; i zemřel jsem nemoha toho snést; neboť jsem slyšel hanění mnohých a strach vůkol...“

(Jerem. 20. 19.)

Příprava.

Go má býti úlohou »Horlitele«? — Konaje tuto službu, milý čtenáři, máš býti toho pilen, abys hájil a rozmnožoval čest nejsv. Srdce Ježíšova obzvláště zdokonalováním svých bližních. Proto vzývej devatero kůřův

andělských a obzvláště knížactva, by přimluvou svou k tomu působili, aby nejsv. Srdce Páně všude a ve všech dílech světa bylo poznáno, ctěno a milováno, aby konečně již i nescíslní nevěrci a modlári, kteří dosud o něm ničeho nevědí, jakož i nešťastní zaslepení křesťané, kteří mu posud povinnou úctu nevzdávají, ku poznání a milování jeho přivedeni byli.

Při návštěvě nejsv. Svátosti oltářní hlediz božskému Srdci Páně podle sil svých nahrazovati ony urážky, jež mu působí vlažností a chladností srdce bohužel i tak mnozí kněží a jiné mu zvláště zasvěcené osoby.

V témž úmyslu vzbuzuj v sobě co nejvroucenější touhu po sv. přijímání a hlediz mu horlivou přípravou k němu zvláštní radost a potěšení působiti. Též

po sv. přijímání neopomeň co nejpokorněji prositi, aby tobě a všem společníkům »Devatera služeb« prominul všelikou nedbalost a nedokonalost u jejich vykonávání.

Hlavní pak ctností »Horlilovou« budiž: pilně, horlivě, avšak i moudře zamezovati všechno. čím by se nejsv. Srdce Páně zneuctívalo a uráželo, a neopomijeti žádné příležitosti, kde by se jeho pocta slovem i skutkem u jiných lidí rozšířiti mohla. Neboť píše svatý Augustin: »Kdo opravdu miluje, nemůže urážek předmětu jeho lásky činěných mlčky snést. Kde není takové horlivosti, tam není také lásky.« A blah. Markéta Alacoque píše, že božský Spasitel uchystal horlivému šířiteli této pobožnosti ne-skonalé poklady milosti své a že jméno jeho nesmazatelným písmem zapsáno bude v božském Srdci jeho.

Nyní pak představ si živě onen výjev ze života Spasitele, kterak z před-síně chrámu jeruzalémského všecek rozhorlen vyhání hloučící kupce a prodavače. Jeho tvář, jindy klidná a mírná, plá roznícená ohněm sv. horlivosti. Orodál přihlížeji učenci jeho v úžasu nemalém a na mysl připadají jim slova žalmisty Páně: »Horlivost domu tvého strávila mne!« Pak pros božské Srdce Páně, aby ti udělilo takovou upřímnou a vroucí lásku, která by se snažila vzdalovati od něho všelikou urážku a hanu, a rei:

»Nejmilejší Ježíši! Vzpomínámli horlivosti, kterou jsi při každém úkonu života svého pro čest a slávu Otce nebeského jevil, ó jak se musím stydět za lhostejnost a lenost svou u rozšiřování úcty tvého nejsv. Srdce! Jest to bohužel příliš zřejmým a patrným znamením, jak málo tebe posud miluji. Ó pomoz tedy sám, můj Ježíši, a učiň, abych Tě od nynějška miloval, ale láskou upřímnou, stálou a horoucí, láskou, jižto nestačí zůstatí uzavřenu v nitru srdce mého,

nýbrž která své plameny i na venek vysílá, by srdce všech lidí roznítila a počet ctitelů tvého nejsvětějšího Srdce rozmnožila! — A ty, přelaskavá Matko Boží, Maria, kteráž jsi v ohnivě horlivosti pro čest a slávu Boží neváhala i Syna svého, vroucně milovaného, na smrt vydati a jej provázeti: ó vypros i mně tak velikou horlivost ve službě Páně, abych při všem svém jednání, mluvení a počínání nic jiného nehledal, nežli čest Boží a tvou oslavu, abych tak alespoň poněkud napravil chladnost a netečnost oněch křesťanů, kteří o čest a lásku svého nebeského Otce tak málo dbají. Ó vyslyš, nejmilejší Matko, tuto prosbu mou! Doufám to bezpečně od tvého předobrotivého Srdce!«

Za patrona této čtvrté služby zvol si sv. Františka Xaverského a následuj dle možnosti jeho horoucí horlivost o spásu duší. Vzyvej též přimluvu jeho, abys službu tuto náležitě zastával. a pomodli se na ten úmysl Otčenáš, Zdrávas, Sláva Otci atd.

Rozjímání.

Zastance Kristův.

1. V této tedy službě nejedná se tak ctiteli nejsv. Srdce Páně o to, přivéstí jiných lidí k poznání jeho, ale spíše o zastání se jeho cti a rozmnožení tím způsobem, že s obezřelou moudrostí snaží se zabrániti a zameziti urážky a pohanění, jež božskému Srdci od lidí hrozí. Liší se tedy podstatně tato čtvrtá služba od předešlých jakožto dokonalejší jich stupeň. Milující totiž hledí božskému Srdci jeho lásku láskou spláceti. Rozšiřovatel snaží se jiné duše láskou k božskému Srdci nadchnouti. Nahra-žovatel namáhá se uraženému Srdci Páně náhradu poskytovatí za všechny již mu učiněné urážky a křivdy. Horlitel však snaží zameziti a odvrátiti od

něho urážky, které mu teprv od lidí hrozí. A tato z upřímné lásky pochodící snaha k obhájení cti božského Srdce jest vlastně tou »horlivostí.«

2. Avšak nad jiné jest důležitá otázka, jak má býti horlivost tato uspořádána, by se božskému Srdci libila a také vytknutého cíle dosáhla?

Předně musí býti horlivost tato pravá, t. j. musí brániti Srdce Ježíšovo proti všelikým urážkám, nechat hrozí s kterékoli strany. Pravý horlitel započíná činnost svou tím, že se neustále pamatuje, aby se především sám od všelikého těžkého hříchu, ano i od všedního dobrovolně spáchaného uchránil a pak teprve, když byl toho docílil, má se starati, jak by i jiných bližních svých od urážení Boha zdržel a tak polepšením jich čest Boží rozmnožoval.

A to si, milý čtiteli božského Srdce Páně, dobře rozvaž, abys se u věci té neklamal! Vycházejí od té zásady, že všeliký hřích, buďsi páchaný kýmkoli, božské Srdce Ježíšovo uráží, snaží se pravý »Horlitel« všechny hříchy zamezovati, tedy dojistá i své vlastní, ano ty především! Nepravá tedy a dočista falešná byla by horlivost tato, hleděti jen na chyby cizí a svých vlastních nedbati; falešná horlivost byla by jiné kárati a souditi pro jejich chyby a nesouditi sama sebe; falešná horlivost byla by jiným dovolené věci zapovídati a sobě vše dovolovati; falešná horlivost by to byla, požadovati od jiných dokonalou lásku k Bohu a sám se o ni nestarati; falešná horlivost jest to, pro chyby a hříchy jiných se horšiti, hněvati a rmoutiti, své pak vlastní chyby omlouvati a za nic nepovažovati. Ano i když představený chyby svých podrízených kárá a je odstraniti se snaží, jak mu povinnost káže, o nápravu pak vlastních svých poklesků nedbá, jedná sice dobře vůči svým pod-

řízeným, ale právě horlivosti o zamezení hříchů přece nemá!

Za druhé musí býti horlivost tato svatou. Svatou pak jest horlivost o čest božského Srdce tékráté, vycházeli z pravé lásky k němu a z opravdové útrpnosti s chybným bližním. Scházeli jedna z těchto dvou pohnutek anebo horlili z pohnutek jiných, pak není to již horlivost svatá, ale nesvatá, která se božskému Srdci Ježíšovu nelíbí.

Nedostávali se ti, milý čtenáři, upřímně křesťanské lásky k chybnému bratru, budeš se nad ním zlobiti, budeš jej hrubě, tvrdě kárati, plísňiti a třeba i trestati, kde toho ani třeba není; ale horlení takové jest nesvaté. Tak se rozhornili hněvem dva učeníci Páně, Jakub a Jan, nad tvrdými, necitelnými Samaritány a jižjiž oheň s nebe na ně chtěli svolati, ale Kristus Pán pravil jim vážně: »Vy nevíte, čím ducha jste! Nepriselť Syn člověka zahubiti duše, ale spasiti!« — Svatou pak jest horlivost dobrého pastýře, který spěchá za ztracenou ovečkou tak dlouho, až ji najde, a když ji byl našel, nebije ji holí, nýbrž bere něžně a laskavě na ramena svá a donáší ji zpět ke stádku svému.

Nedostávali se ti však pravé lásky ke Kristu Ježíši, pak zase z přílišné shovívavosti s chybným opomeneš jej napomenouti, varovati, kdy třeba, i mu pohroziti, ano i tresty jej od zlého zdržovati. A i taková horlivost byla by nesvatá, ba dočista žádná horlivost o čest Boží. Tak se nechoval Kristus Pán k urážkám svého nebeského Otce, ale že byl »srdce tichého« a ze všech nejmírnějšího, nicméně uchopil provazy, vyhnal z chrámu hlučící kupce a prodavače a přísně je plísnil ve svatém hněvu svém! Z toho tedy poznáváme, že pravá horlivost zkouší dříve dobrotou a láskou bližního napravit, potom i přísností a hněvem; nepravá pak a ne-

svatá horlivost chce zlému brániti buď pouze dobrotou a mírností, nebo zase pouhou přísností, což obě pochybeno.

Za třetí. Pravá horlivost o čest Kristovu musí také býti opatrně moudrá. Moudrá pak jest tenkrát, když k zabránění urážek božského Srdce užívá prostředků pro ten který případ nejvhodnějších, t. j. když tedy v pravý čas, na pravém místě, pravým způsobem, s patřičným ohledem na povahu chybujícího a jeho mysl před hříchem výstrahu mu dává. A zase musíme říci: scházili jedna nebo druhá z částí těch, jest horlivost nemoudrá, neopatrná a obyčejně více škodí než prospívá. — Neomlouvej se však nikdo tím, že neumiš poznati pravý čas, pravé místo a vhodný způsob působiti na bližního: neboť námitku takovou vyvrací sv. Jan Zlatoústý, řka: »K tomu potřebi jest více lásky než důvtipu a výmluvnosti. Jen miluj opravdově a upřímně božské Srdce a budeš jistě pro ně horliti; miluj upřímně i bližního svého, a láska tato již sama sebou naučí tě opatrně a moudře horliti.«

3. A jakých prostředků má »Horlitel« užívat, aby od nejsv. Srdce odvrátil urážky?

Rozeznáváme opět hříchy vlastní a hříchy bližních.

Abys jakožto »Horlitel« čím dále méně urážel božské Srdce Páně, pros především Pána Boha o milost, abys před každým hříchem cítil hlubokou ošklivost a ke Spasiteli svému vroucí lásku. Obě přichází s hůry a neleží ve přirozenosti naší. Tvou ustavičnou modlitbou k Srdci Páně budiž prosba: »Zbav nás od zlého!« »Od všelikého hříchu vysvobď nás, ó Pane!« »Ochraňuj nás, ó Pane, ode všeho hříchu tento dnešní den!«

Dále obnov každodenně hned zrána pevný a svatý úmysl neuraziti dnes božské Srdce žádným úmyslným hří-

chem! Vždyť i hodiny, aby nezůstaly státi, musí se každodenně natahovati, a mladý, slabý stromek, nepřiváží se k pevnému kůlu, porazí jej bouře k zemi. Tím více tedy vrtkavou a nestálou duši svou pozdvihuj často k Pánu Bohu.

Mimo to rozvažuj často, jak to musí Srdce Ježísovo boleti, vidili, že i jeho vyvolení miláckové jej zrazují, k jeho zjevným nepřátelům se přidávají a tak všecku lásku nevděkem splácejí! Julius César, vítězný vůdce Římanů, bažil po tom, státi se císařem. Nepřátelé jeho zosnovali tajně spiknutí proti životu jeho. Bylo to dne 15. března r. 44. př. Kristem, kdy vešel César nic netuše do radního shromáždění. Ihned vrhli se na něho spiklenci s dýkami. César vytasiv meč hájil se statečně proti vrahům; tu však zoči mezi nimi Bruta, jehož jakožto chudáka se byl milosrdně ujal, všelikým dobrodiním zasypal a jako syna nejvíce na světě miloval. »I ty, Brute!« zvolal César žalostně, meč mu vypadl z ruky, bolestí zahálil tvář a klesl mrtev k zemi. Více než dýka usmrtil jej nevděk Brutův!

Což divu, že i Kristus Pán vyjevil blahosl. Markétě Alacoque, že ze všeho jeho utrpení největším mu bylo viděti, kterak mu lidé na místě lásky jen chladností a nevděkem odplácejí!

Přijímej častěji a pobožně svátost pokání a Svátost oltářní; neboť nic na světě neposkytne ti takové síly a ochrany proti hříchům, jako právě tyto svátosti. Tyto »hody lásky« roznítí vždy k nové vroucnosti lásku tvou; tento »chléb silných« posilní slabost tvou, a »chléb života« zachová tě od smrti. Abys však takového užítku z nich čerpal, vzbuzuj, jak již svrchu podotčeno, začasť touhu po sv. přijímání, čili konej tak zvané »duchovní přijímání«; nech si zvláště na dobré přípravě ke stolu Páně co nejvíce záležeti. Po sv. přijímání pak neopomeň co nejpokorněji prositi božské Srdce

Ježíšovo za prominutí všech svých nedbalostí a pokleskův. A věř, čím častěji prostředků těchto užíváš, tím větší horlivost pro božské Srdce na jevo dáváš! Tolik o vlastních hříších.

Abys pak i své bližní od hříchův a urážek nejsv. Srdce Páně odvrátil, vzývej především o pomoc devatero kůrův andělských, obzvláště pak kůr knížat, aby jejich přímlovou božské Srdce Páně ve všech dilech světa poznáno, ctěno, milováno a tak méně uráženo bylo. Tato prosba tvá dojde tím dříve vyslyšení, když při návštěvě nejsv. Svátosti oltářní dříve odprošením za své vlastní poklesky Srdce Páně udobříš a je tak k vyslyšení svých proseb nakloníš. Po takovém odprošení pomodli se onu krásnou modlitbu, již se modlíval svatý František Xaverský a již ti na konci této čtvrté služby položím.

Za druhé neopomíň žádné příležitosti, kde bys bližní své slovem i příkladem k uctívání nejsv. Srdce mohl povzbuditi; neboť jest to zřejmo a patrné, že čím více úcta tato se bude šířiti, tím více bude ubývati urážek téhož Srdce.

Neopomíň dále jakožto »Horlilec« i chybníci své bližní laskavými slovy napominati a před hříchy vystříhati. Avšak tu právě dlužno šetřiti moudrosti a opatrnosti! Jak asi by se mohlo a mělo takové »bratrské« napomenutí učiniti, toho podává ti příklad sv. Augustin a sv. Chrysostom. — Pišeť sv. Augustin (Tract. 10. in Joan.): »Každého křesťana má trávit horlivost o dům Boží, t. j. každý křesťan ať horlí o čest a slávu Boží. Na př. vidíš bratra spěchati do divadla; zadrž jej, napomeň, doléhej naň, mášli horlivost o dům Boží, aby tam nešel. Zase jiné vidíš, kteří jdou, aby se opili; zabraň tomu, seč jen můžeš, zadrž je, přemluv je, jak jen můžeš; buď laskav k těm, ku kterým jen můžeš,

buď přísným k těm, ku kterým smíš, a neustaň! Jeli to přítel tvůj, domluv mu v mírnosti; jeli to choť tvá, zadrž ji s přísností; jeli to služka tvá, obrať ji, třebali i trestem.« — A sv. Chrysostom piše: »Vidíšli, že přítel tvůj se dopustil nějaké nečistoty, rei mu: Zle činíš, brachu! Nestydiš se? Nerdiš se nad tím? Vždyť je to hřích!« Ty mi snad namítneš: Vždyť on to dobře ví, že je to zlé, co chce dělati. Ovšem to ví přítel tvůj, ale v té chvíli oslepuje a unáší ho zlá vášeň. Podobně i mnohý nemocný dobře ví, že mu pití studené vody škodí a přece musí mítí někoho u sebe, kdo by jej napomínal a varoval. A jeli člověk uchvácen vášní, jest duševně takofka nemocen a nedostatečen sebe ovládati. Proto máš tedy zdrav k jeho vyléčení přispěti. A neuposlechneli varování tvého, pak jej hlídej a pilně střež kroky jeho, kam jde; zadrž jej. třebali mocí, od skutku; snad že se přece bude ostýchati jej vykonati.« (Hom. 30. in Hebr.) — A chcešli věděti, jakého způsobu takové napominání má býti, poslyš dále téhož sv. učitele církve; pravíť: »Chceš polepsiti a napraviti bratra svého? Plač a modli se k Bohu; pak napomeň upřímně bratra, dej mu dobrou radu a povzbuď jej.« Tak jednal i svatý Pavel: »Aby mne opět, když bych přišel, nezahanbil Bůh pro vás, a já nemusil opět oplakávati mnohých, kteří dříve hřešili... Pověz hříšniku, že jej miluješ; přesvědč jej o tom, že nikoliv, abys mu škodil, jej napomináš, nýbrž abys mu dobře radil. Obejmi, zlíbej i nohy jeho a nestyď se ničeho, chcešli jej uzdraviti. Vždyť i lékaři tak činí, majili nemocné, s nimiž těžko jest jednati; oni prosí a přemlouvají je všemožným způsobem, neštítí se ani úskoku, aby jen hojivého léku vzali.« (Lib. 3. ad pap. Ant.)

(Přistě dále.)

Jiného Ježíš (k jitřní).

Ježíši, ty divu králi,
Vítězem tě také zvali,
sladkost tvoji kdo vypoví,
blaho z tebe, kdo vysloví?

Srdce naše mile vítáš,
pravdu, světlo jemu skytáš,
mizí marná touha světa,
kde je láskou duše vzněta!

Ježíši, jsi sladký v bytí,
světlo myslí, pramen žití,
radost ty vši převyšuješ,
touhou srdce naplňuješ.

Znejte všichni Krista Pána,
lásku prostě již hned zrána;
kdo je horliv, ten ho hledá,
srdce v touze k němu zvedá.

Ježíši, ty's v písni davech,
ty's nám světlem v našich mravech,
tobě srdce láskou plane,
na věčnosti kůž se stane!

Čermák-Slivický.

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl.

Nežřídka stává se, že se, zejména ve společnostech, hovoří o náboženství a věcech víry. Obzvláště v osadách nábožensky smíšených bývá katoliku velmi často stýkati se s jinověrci, kteří velmi rádi hovor na víru a náboženství obrací, né snad proto, aby se poučili, nýbrž aby tupice víru katolickou katolika v nesnáz přiváděli a zahanbovali. A tu bohužel velmi často lehké mívají vítězství. Katolík, buď že jest povahy nesmělé aneb, a to častěji, nejše sám u věcech víry své jak se říká »doma,« coufá a nedosti případně a rázně náboženství své a pravdy jeho obhajuje, a tím protivníku pole postupuje. Jednání takové však má za následek jak větší pých nevěrcův a jinověrců, tak i poněkud malátnění katolíků, ba mnohdy i bohužel odpadnutí jejich neli zevně, alespoň uvnitř. Ale tak se díti nemá a nesmí. Vždyť my katolíci věru nemáme příčiny báti se výčitek buď nevěrců či jinověrců více naší dělaných, neboť víra tato není dilem lidským a tudíž nedokonalým, nýbrž božským, a proto stojí na základě pevném, jimž hnouti nelze. —

Pravdy náboženství Kristova jsou nad slunce jasnější, rozumu lidskému přístupné a dějepisně nad pochybnost do-
svědčené, tak že se není co báti, že by neobstály ve zkoušce sebe těžší. Ovšem jako slunce zastíněno, ale jen zastíněno bývá mračny, tak i pravda Boží zastíněna býti může a zneuznána buď lichou osvětou nebo zpupným rozumem; avšak objeví se zase v plném, čistém jasu, pakli ráznou rukou roztrhne se rouška ji zahalující Sv. Otec Lev XIII. dovoluje veřejné badání v knihovně a archivu vatikánském, pravil, že církve nemusí se báti dějin, neboť buďeli se dějepis psáti správně, na základě pramenů pravdivých, pak umlknou všechny dějepisné lži na úkor církve roztrušované, neboť dějiny svědčí církvi katolické. Tak se to má i s těmi všelijakými námitkami, které se činí proti víře katolické. Pravé objasnění a výklad usvědčí je brzy ze lži, a to jest povinností každého katolika rázně se zastati víry své. K tomu ovšem patří katolické »uvědomění,« t. j. známost věcí víry a láska k nim, neboť nevědomostí a neláskou se mnoho hřeší.

Mají pak námitky proti víře katol. trojí pramen, z něhož se prýští: 1. bezbožnost, a to jest pramen nejhorší, 2. nevědomost a 3. zbabělost.

Řádky následující mají úkolem, podat různému katolíku do ruky zbraň, již by víru svoji hájil proti útokům, ale mají také zároveň sloužiti k utvrzení vlastní víry jeho. Čeho člověk nezná, toho nemiluje, a přece největším štěstím člověka jest a zůstane: Boha milovati a jemu sloužiti; protož také především nutno jest jej co nejlépe poznati. Možno dosti, že leckterý čtenář některou námitku, kterou zde zodpovídati hodláme, posud neslyšel; nic neškodí; at si obranu dobře zapamatuje pro budoucnost; neboť nepřítel člověk nikdy nespí.

Námitka 1.

„Dej mi pokoj s náboženstvím a nemluv mi o něm.“

A proč pak ne? Vždyť náboženství nezáleží v ničem jiném nežli: »Boha poznati, jej milovati, jemu sloužiti, od něho věděti, co dobré a co zlé jest.« Co, prosím, je na tom, co by tvého rozumu bylo nedůstojné? Věř mně, že se nemýlím, když pravím, ty že náboženství neznáš. Ovšem, jak ty si náboženství představuješ, není divu, že se ti náboženství nelíbí, ale to není náboženství pravé; jádra jeho neznáš.

Poslyš jen trpělivě, a já tobě povím a ukáži, že náboženství jest pro tebe a ty pro něho, poněvadž samo sebou přináší rozumu i srdci tvému pokoj, neboť poučuje tebe o nejdůležitějších věcech tebe se týkajících: »Kdo jsi,« »odkud jsi« a »co tvým cílem.« Ono ukazuje tobě, že bez něho cíle svého jakožto člověk nedosáhneš, že jsi ztracen a proto tak nešťasten. Ostatně považ, může býti něco rozumného člověka důstojnějšího, nežli učení, z něhož největší duchové po všechny časy vzdělanost a potravu

duchu svému čerpali? Či můžeš něco ctihodnějšího vykázati, nežli náboženství, jehož se tak slovutní a velcí mužové drželi, jako sv. Augustin, sv. Cyrill a Methoděj, sv. Bernhard, sv. Norbert, sv. František Xav., sv. Vincenc z Paula, sv. Karel Boromejský, sv. František Sal., sv. Bonifác a jiných více? Sám veliký vojevůdce císař Napoleon I. pravil: »Největší služba, kterou jsem Francii prokázal, jest, že jsem katolickému náboženství zase svobody získal. Co by se z lidí stalo bez náboženství? Jako litá zvěr by se vespolek dávili tu pro krásnou ženu, tam pro šťávnatou hrušku.«

Ó kéž by každý, kdož o náboženství slyšet nechce, kéž by svědkem byl, jak blahodárně ono působí; jak stírá slzy chudých, obrací srdce zbloudilých, jak ze zločince dělá kajcníka; kéž by svědkem byl, kterak náboženství do duše vlévá pravdu, naději, mír, radost a nabádá k dobrovolnému se odříkání: pak zajisté by jinak smýšlel a v udivení zvolati musil: »Ó jen mluv mi o náboženství, mluv, a to často, velmi často! Osvěcuji temného ducha mého tímto světlem, očišťuji srdce moje jeho mocným proudem, pomoci jeho těš mne v mém zármutku a mých starostech!«

Poslyš dále, co sv. Řehoř o tom praví: »Jako loď, kterouž kotvice nedrží, větrem semotam zmitána bývá, právě tak duch náš větrem rozličného učení semotam bývá unášen, nevedeli ho víra.« Ano, tak jest, neboť náboženství, víra, to jest ta silná kotev, kteráž nás u Boha a při Bohu drží a kteráž nedopouští, abychom zmitáni byli jako třtiny každým větrem se klátící. Náboženství jest světlo, jehož nám třeba netoliko pro spásu duše, nýbrž i k řádnému, člověka důstojnému životu na světě; jest ohnivým sloupem, jenž nám cestu k cíli ukazuje; jest základem a kořenem vši mravní dokonalosti lidské

a vši ctnosti. Proto také zázračná jest síla jeho a utěšené jest ovoce, které vydává tomu, kdož ovládati se jím dává. Z následujícího příkladu zřejměji pravdu tuto naznáš.

Roku 1848. seděl jakýsi nešťastný poddůstojník v žaláři pařížském. Vina jeho byla veliká. Zabítl úkladně důstojníka svého, aby se na něm pomstil. Proto byl odsouzen k smrti. Nedlouho před popravou přišel k němu duchovní, aby jej na věčnost připravil. Zpočátku nechtěl odsouzený Herbuel, tot jméno zločincovo, o útěše náboženské ničeho slyšeti. Ale po krátkém čase roztála ledová kůra na srdci jeho, slovo Boží proniklo, dalo mu poznati hrozný jeho čin, a Herbuel rozplýval se v slzách lítosti. Dva dny před popravou složil kajicnou zpověď životní a přijal s velikou zbožností nejsv. Svátost oltářní.

Od toho času byl jako proměněn. »Nyní,« říkával často, »nyní jsem šťasten, tak šťasten, jak jsem nikdy nebyl. At naloží se mnou Bůh, jak se mu líbí, ke všemu jsem připraven. V srdci cítím sladký pokoj a smrti se nelekám; jen to mne bolí, že tak brzy umřítí musím; chtěl bych dříve tuhým pokáním zločin svůj odpykati.«

Noc před popravou strávil s duchovním na modlitbách, vyzpovídal se znova a přijal tělo Páně. Na cestě pravil ku knězi jej provázejícímu: »Nebojím se smrti, duchovní otče, neboť vím, kam jdu, že jdu k Otci. Ovšem jsem velikým hříšníkem, nejhorším ze všech, ale jak dobrotivý jest Bůh, a proto nezměrnou důvěru v něho mám. Věřím pevně všemu, co církev k věření předkládá; ó jak silná a pokojná jest duše má! Jak krásný jest pro mne tento den! Brzy budu u Boha, Pána a Otce mého!«

Když dojeli na místo popravné, políbil ještě jednou podaný mu kříž a volal s vroucností dětinou: »Ó můj Spasiteli,

můj Ježíši! Ano, ty's to, jenž za mne zemřel. I já chci nyní pro tebe zemřítí.«

Stoje již před zejícími puškami vojáků prosil ještě za milost, aby sám směl komandovati »Palte!« řka: »Měli jsem dosti odvahy ke zločinu, musím ji miti i k smrti.« Pak ukazuje na kříž Páně, volal k vojákům: »Vizte, milí soudruhové, kříž Spasitelův, a skrze něho umírám jako křesťan. Nečítejte tak, jako jsem já činil. Ctěte svých představených!«

Mžiknutím potom zahřměly rány, a Herbuel stál před soudem Božím.

Nuže, rcí mně nyní, příteli, co asi smýšlíš o náboženství, které takovou moc má, že veliké zločince k tak krásné smrti připravuje? Není ono hodno, abys často, velmi často o něm přemýšlel? Ba ano. Proto pohovoříme si spolu i dále o některých jeho pravdách, jež mnohdy svět uznati nechce.

Námítka 2.

„Není Boha.“

Víš to tak jistě? Kdo pak tedy učinil vše to, co kolem sebe vidíš, celou tu krásnou přírodu, zemi, slunce, měsíce, hvězdy, rostlinstvo, zvířata a lidi? Či snad vše povstalo samo od sebe? Co bys mi asi řekl, kdybych ti svůj dům ukázal a při tom pravil: »Hle, tento dům se sám vystavěl.« Co bys asi o mém rozumu smýšlel, kdybych řekl, že to jen vůbec možno jest? Neřekl bys, že si z tebe tropím šašky anebo že sám jsem bláznem? Ano, tu bys měl také pravdu, neboť již písmo svaté starého zákona praví: »Blázen řekl v srdci svém: není Boha.«

Ano, »není Boha,« tak chvástá nyní mnohý nedouk, jenž však přece za to má, že celou moudrost byl již pohltil. Není Boha? Kdo pak ti to řekl? Či věříš těm zaslepencům, kteří ovšem Boha neviděli, a proto z toho soudí, že není.

Považ však, nejsou v skutku bytosti ještě jiné, nežli které viděti, slyšeti, cítiti anebo hmatati můžeme? Vzpomeň jen na ducha svého; viděl jsi jej již? Nikoliv. A přece jest. Hleď, jak směšné tedy jest, pravili někdo: Není Boha, vždyť jej nevidím.

»Bůh jest pouhý duch,« pravi náš katechismus, a tím chce říci: Bůh jest bytost, kterou nemůžeme smysly těla našeho postřehnouti, nýbrž jen mohutnostmi duševními pochopiti. Duše naše však jest duch, neboť ji Bůh stvořil ke svému obrazu a podobnosti.

Četl jsem kdesi následující: V minulém století, kdy nevěra zcela veřejně se hlásala, seděl jistý duchaplný muž s několika nevěřícími učenici za stolem. Přišla také řeč na Boha; toť se rozumí, že učenici jedněmi ústy vyznávali, že v něho nevěří. Onen muž však mlčel. Konečně i on byv tázan na mínění své ukázal prstem na hodiny právě bijící, řka: »Čím více přemýšlím, tím méně jsem přesvědčen, že tyto hodiny zde jdou a že je žádný hodinář nezhotoval.« Co asi k tomu pánové oni řekli, nevím; byli asi s celou nevěreckou učeností svou v koncích.

Nebylo většího neznaboha nad mudrce Voltaira v předešlém století v zemi francouzské. Však i na něho vyzrála jakási urozená paní, kterou by byl rád v tenata nevěry přilákal. Jelikož se mu dilo to nedařilo, zvolal rozhorleně při stole: »Nemyslel jsem si opravdu, že v této duchaplné společnosti sám jediný na Boha nevěřím.«

»Ó nikoliv,« odvětila ona paní, »nejste jediný. Moje koně, psi a kočky nevěří také, ale mají alespoň tolik slušnosti, že se s nevěrou svojí nehoní.«

Že Bůh jest, hlásá nám celý svět. Že Bůh jest, hlásá nám nezměrné, horoucí slunce i matný lesk hvězd; že Bůh jest, hlásá nám cedr na Libanu a nejmenší travíčka na mezích; že Bůh jest, hlásá

nám lev na poušti řvoucí, i skřivánek libezně pějící; že Bůh jest, volá i svědomí v útrobách člověka, volá i zdravý jeho rozum, neboť není jiného, kdož by vše ostatní byl stvořil. kromě Boha věčného, všemohoucího a nejvyšší dobroty. — Také nenašel se ještě národ, jenž by vůbec v nejvyšší bytost nevěřil, a pakli jednotlivci tak hluboko klesli v důstojnosti lidské, že tak mocného Pána nad sebou uznati nechtějí, jednají proti sobě samým, proti zdravému úsudku rozumovému.

Kdo pravi: »Není Boha,« vynáší i soud nad sebou samým, neboť doznává veřejně: »Já tak jsem špatným, že si přeji, aby Boha nebylo, neboť bych se velice před ním báti musil.« Konečně však dříve nebo později přijde i největší nevěrec k poznání, k poznání hroznému, že přece Bůh jest, ježž zapíral, že přece soudce věčný jest, jehož trestu se vysmíval. Kéž by jen poznání toto nepřišlo příliš pozdě, až by nebylo času k návratu! Běda mu potom, neboť zbloudilec nenajde milostivého Otce, nýbrž přísného soudce! To ať každý na paměti má, kdo si se základní pravdou víry: »Bůh jest« lehkomyšlně zahrávati chce.

Námítka 3.

„Náhoda řídí svět. Bůh se o nás nestará.“

A věříš tomu opravdu? Neměj mi za zlé, ale já o tom pochybuji, neboť nelze takovou věc věřiti, leč by srdce i rozum nemocny byly. Co pak by bylo nutným výsledkem, kdyby pravda bylo: Bůh se o nás, Bůh se o mne nestará? Nebyla by to pak úplná, bujná volnost, žiti dle vlastních vášní a náruživostí? Ale zdaž by se i o tobě říci nemohlo: Chceš nějaký hřích spáchat, proto praviš: Bůh o mne neví, Bůh se o mne nestará, bys uspokojil svědomí svoje a neměl strachu ani lítosti? Avšak rei mi: Co jest náhoda, již sázíš na trůn na

místě božské prozřetelnosti? Tu musíš mi odvětliti: Jest to něco, co neznám, co celý svět nezná, co nikdy nikdo vysvětliti nemůže; jest to nic. A toto nic dle řeči tvé má panovati nad světem, má jej řídit? Ano. náhoda. osud, určení anebo jak to nazvati chceme. není nic; jest to liché, prázdné slovo, bez podstaty, vynalezené od nevěrcův, aby tím zakryli prozřetelnost Boží, již se tak velice bojí.

V ústech mnohých nedoukův anebo přeucených jest »náhoda« jaksi vítanou zástěrkou, aby se zdálo, jakoby dovedli vysvětlovati i pochopovati věci s nejvyšší hytostí souvisící.

Náhoda tedy nemůže řídit svět, neboť jest ničím. Jediný Bůh, Tvůrce a Pán všehomíru, řídí vše ve světě i v lidech, bdí náde vším svou prozřetelností, t. j. vede všechny tvory rozumné i nerozumné a každý zvláště, dobrotou a moudrostí svou nejdokonalejší, k cíli jejich; a tímto cílem jest on sám, a sice po cestách, jež za nejvhodnější uznává. Tak jako Bůh bez nejmenšího namáhání, pouhou vůlí svou svět stvořil, tak lehce jej také vůlí svou všemocnou řídí a spravuje, a není zajisté božské jeho velebnosti nedůstojné, o všechny tvory se starati, vždyť je byl stvořil z pouhé lásky a zůstává jim dobrým Otcem a Pánem. Mášli však pochybnosti, zdali Bohu možno jest tak ohromný svět s tolika rozličnými tvory řídit, tu pomni jen, že nesmíš Boha a moc jeho podle vlastní lidské moci posuzovati, pomni, že o jeho vládě, o jeho lásce a dobrotě nemůžeš sobě nikdy pravý pojem učiniti, neboť v pojmu »Bůh« leží vše nejvyšší, největší, nejdokonalejší. Ano, Bůh stará se o všechny tvory, nejvíce však bdí oko jeho nad tebou, člověkem, neboť ducha tvého učinil dle svého obrazu a podobnosti. Od tebe chce býti poznán a milován, chce, abys dle nejsv. vůle jeho

mu sloužil, a tak jako tvor svobodný a rozumný sobě v čase zkoušky zasloužil převelikou onu blaženost, kterou pro tebe přichystal.

Co vidíš na učení tomto nerozumného nebo nemožného? Či chceš mítí důkazy? I ty tobě podám! Vezmi si pismo sv. a přečti pozorně běh života patriarchy Noema, Josefa Egyptského, proroka Mojžíše a celého lidu israelského, Saula, Davida, Eliáše, Daniele, Tobíáše, a pak rcí, co jsi shledal. Ano, otevři i knihu vlastního srdce svého a čti v ní pozorně, a shleďáš, že Bůh tebe vedl.

A co pravil nám sám Syn Boží, Spasitel náš Kristus Ježíš? Neujustil nás, že tentýž Otec nebeský, jenž nesmírné slunce řídí a hvězdám cestu vyměřuje, polní bylinky krásně odívá a ptačtvo živi, že tentýž Bůh i o každého člověka pečuje, že mu ani vlas na hlavě jeho bez dopuštění Božího zahynouti nemůže? O tom až do té duše přesvědčen byl žal-mista Páně, a proto píše: »Hospodin jest můj pastýř, nebudu mítí nedostatku« (Žalm 22.).

Ovšem namítáš mi: »Řídili Bůh svět a lidi, proč je tolik nerosovnalosti na světě, tolik nepořádku a tolik zlého? Proč jeden v chudobě se narodil a druhý v přebytku? Proč tolik bezpráví ve stavech? Proč tolik bídy, zármutku, soužení na jedné a tolik štěstí, radosti na druhé straně?«

Když tě tak člověk poslouchá, tu by zajisté brzy myslil, že už na světě je samý nepořádek, vše nohama vzhůru a že bys to asi lépe spořádati dovedl. Ale dovol jen tuto otázku: Kdo pak ti řekl, že vše to, co se právě tobě nelíbí, také vskutku nepořádkem jest? Kdo tě ujistil, že to, co ty za zlé máš, také vskutku takým jest? Kdo jsi ty, malý, nevědomý tvore, že se opovažuješ jen

tak ledabylo souditi o díle Toho, jenž jest všemohoucnost, dobrotivost a nejvyšší moudrost sama? Pýcha, ano pýcha mluví z tebe. •

Co pak, kdyby tak nějaký zcela nevzdělaný člověk, jenž ani čísti neumí, vzal do ruky dílo některého slavného básníka a se v něm přebíral. Viděl by, že na jedné stránce jest mnoho natištěno, na druhé málo nebo nic. Tu jsou řádky dlouhé, tu zase krátké, tato začíná velikou písmenou, ona zase malou atd. Kdyby tak začal souditi: »Proč jsou tyto řádky zde a ne tam, proč není tato stránka prázdná, proč je právě zde velká písmena a tam malá?« atd. Co bys mu asi odpověděl? Zajisté bys mu řekl: »Příteli, ten, jenž tuto knihu psal, byl velký mistr, básník, a tak to urovnal, aby nejlépe myšlenky své nám zjevil. Kdybys jen jedním řádkem hnul, zbořil bys celou umělou tuto stavbu a zkazil bys toto krásné dílo.« Ale kdyby ti k tomu onen odpověděl, chtěje tomu přece lépe rozuměti: »Vždyť by lépe bylo, kdyby velké písmeny k velkým a malé k malým se řadily, a řádky všechny vedle sebe a hned za sebou následovaly, tu by byl větší pořádek a ušetřilo by se místa.« Tu bys zajisté ve spravedlivém rozhorlení jej odbyl slovy: »Nepleť se do věcí, kterým nerozumíš. Právě tak to musí býti a ne jinak, neboť onen spisovatel stokrát lépe tomu rozuměl nežli ty.« A měl bys úplně pravdu.

Avšak obrať vše nyní na sebe. I ty posuzuješ dílo Boží, a mnohé se zdá tobě býti nepořádkem, nesrovnalostí, co Bůh v nevyzpytatelné své prozřetelnosti zaříditi ráčil. Kdybys však prohlédl až na konec a viděl cíl, k jakému vše spěje a dospěje, poznal bys, že tak nejlépe jest. Nic se nemá posuzovati po kousku, nýbrž v celku, a obzvláště tvorstvo Boží, které tvoří jediný celek, jehož části po rozličných cestách spějí k jednomu cíli.

Celek však náš malý, nepatrný a bříchem ještě seslabený rozum nikdy nepostřehne. Proto volá také sv. Pavel v listě svém k Římanům (11. 33.): »Ó hlubokosti bohatství, moudrosti a umění Božího! Jak nevyzpytatelní jsou soudové jeho a nevystižitelné cesty jeho!«

K upokojení tvému však pravím: Mnohé zdá se býti tobě nesrovnalostí a nespravedlností v díle Božím, avšak měj strpení, vše poznáš — ne zde, ale na věčnosti. Tam až zbaven budeš pout tohoto těla pozemského, tam spadne pak rouška s očí ducha tvého a rozluští se ti všechny záhady. Na věčnosti poznáš, proč mnohdy zlému na světě dobře se dařilo a dobrému naopak; tam vyjasní se tobě, k čemu dobré byly bolesti, soužení a všeliké kříže. Tam uvidíš, kolik duší Bohu děkovati bude za milost, že jim dal na světě trpěti a strádati, neboť poznají, že nebylo jiné cesty pro ně, po níž by byly mohly dosíci cíle. Tam poznáš, že pro mnohé bylo bohatství, čest a sláva světská i celé jejich pozemské štěstí vlastně jenom trestem, neboť ztratili pro ně život věčný.

Protož podle míry věčnosti musíme všecko posuzovati a měřiti, cokoli člověku na zemi se přihodí. Jinak není možno ani v nejmenším pochopiti úradky Boží.

Tedy co Bůh činí, dobře činí; ani já ani ty nesmíme si osobovati právo posuzovati činy nejvyššího našeho Pána a Soudce. Neboť nikdo z nás nevidí tak daleko, neprozírá až na konec, jak on. I když zlo dopouští Pán, činí tak jen k vůli většímu dobru.

Nikoli slepá náhoda, nýbrž Bůh řídí svět a stará se o nás, tvory své. Proto nejsme opuštěni. Nic nám nebude, odevzdámeli se řízení prozřetelnosti božské; budemeli však s řízením Božím nespojeni a budemeli chtít, aby se nám vše

darilo podle zámyslův a náhledů našich, a budemeli reptati proti vůli Boží: pak prutem železným řiditi nás bude Pán (Žalm 2.). Skloň tedy šíji svou pod vůli

nebeského Otce, v tom spočívá i naděje i pokoj tvůj, neboť »kdo v Boha důvěřuje, nebude zahanben na věky.«

(Příště dále.)

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Část další.)

Svatá Gertruda.

Rozumáři naší doby nazývají středověk dobou zatemnělou, ale, jak již jsme ve dřívějších pojednáních¹⁾ pravili, byla to spíše doba křesťanského světla, doba živé víry, osvědčované skutky. Živá, účinná víra rozněcovala tehdaž národy k lásce k Bohu a k bližnímu a rozhňovala je k velikolepým činům válečným; tak chtěli uhájit kříž a blahonosné jeho panování rozšířit; neméně zrálo v době této ovoce požehnaného miru; s vírou živou byla sdružena účinná láska k bližnímu, jakož i vroucí láska k Bohu.

Tehdaž obzvláště oživovala křesťany modlitba. Nasvědčuje tomu tehdejší vzývání a uctívání svatých a jejich ostatků, modlitby přimluvné za živé i za mrtvé, hojně používání odpustků, poutě, důstojné slavení tehdaž četných církevních svátků, celý pořádek ve službách Božích, ano celé zařizení a obyčej u veřejném i soukromém životu.

Avšak nejlíbezněji vyvinul se květ modlitby ve klášterích, zvláště v těch, jejichž účelem byl život rozjímavý. Nejkrásnější důkaz, jak tehdaž modlitba horlivě se konala, podává nám sv. Gertruda.

Ve své knize nadepsané »Vyslanec lásky Boží« svědčí táž světice o tom božském ohni, který tehdaž ve svatyni (ve sv. církvi) plápolal. Diviti se musíme, kterak dobře v tomto svém spisu tajemství

božské lásky v Srdci Spasitelově pochopuje. Miláček Páně (sv. Jan), který na Srdci Spasitelově odpočívaje ze živého pramene čerpal a to božské Srdce kopím otevřeno viděl, zjevil sv. Gertrudě budoucí oslavu tohož Srdce. Když se ho tázala, proč o tom, co pocitoval odpočívaje na tom Srdci, ničeho se nezmínil, odpověděl prorockými slovy: »Mou úlohou bylo, abych pro mladou církev o nestvořeném Slovu Boha Otce něco napsal; a celé pokolení lidské až na konec světa může se dosti o tom zkoušet, aby pochopilo ono Slovo, ač od nikoho nikdy dokonale pochopeno nebude. Co však ono božské Srdce mluvilo, to uschováno pro novější dobu, aby již stárnoucí a v lásce k Bohu chladnější svět posloucháním takových tajemství se opět rozehrál.« Ku zjevení těchto tajemství byla Gertruda vyvolena, a co o tom oznamuje, je takové, že žádná lidská obrazotvornost nemohla si to vymyslet. Brzy představuje se jí božské Srdce jako pokladnice, která všeliké dobro, v sobě zahrnuje; brzy objevuje se jí jako citera, na níž Duch sv. hra a kterak z líbezných těch zvuků svatá Trojice a celý nebeský dvůr se radují. I opět připadá jí ono Srdce jako zřídlo, z něhož občerstvující potůčky do očiště tekou; tu zase jako zlatá kaditelnice, z níž právě tolik libovonných oblaků kadidla vystupuje, kolik je pokolení lidských, za něž Pán smrt postoupil; modlitby církve spojují se s tou libou vůní a nabývají tím podivný a přelíbezný nádech životní. Jindy opět je

¹⁾ Viz ročník XXIII. »Š. B. S. P.«

Srdce Ježíšovo oltářem, na němž Kristus při mši sv. se obětuje. V něm uzrává modlitba »Otčenáš« ve sladké ovoce, v něm se doplňují všechny nedostatky při úctě Marie Panny a svatých; v něm se ušlechťují chvály, díkůčinění a všechny záslužné skutky, skrze ně vylévá Bůh vše dobré na nás. Srdce to je ve zvláštním poměru ku každé ze tří božských osob a jest hlavním nástrojem oslavy Boží a naší spásy.*

Nesmíme se tedy diviti, že v knize této, ano v ní se smýšlení Srdce Ježíšova vyjadřuje, na modlitbu přimluvnou není zapomenuto; vždyť kdekoliv se Srdce Ježíšovo zjevuje, tuť také ukazuje se táž modlitba, kteráž z něho jako svého zřídla se prýští. Tak se dělo při jeho prvním všeobecném zjevení vtělením Páně, s kterým spolu duch milosti a modlitby vylit jest; tak se stalo i za našich časů, kdy zjevena a všeobecně rozšířena byla pobožnost k Srdci Ježíšovu, tu i mocně vzkvetla modlitba přimluvná konaná spolkem apoštolátu modlitby.

Ve knize sv. Gertrudy nazývá se modlitba přimluvná tepnou Srdce Ježíšova. Jedenkrát uslyšela svěťice odpočívajíc na Srdci Ježíšovu v tomto Srdci dva podivné a velice mírné tlukoty. A Pán pravil k ní: »Každý z těchto obou tlukotů působí trojím směrem spasení lidské; první totiž spasení hříšníků, druhý spasení spravedlivých. Prvým tlukotem mluvím především k Bohu Otci, aby byl hříšníkům milostivým a milosrdným; pak mluvím ke všem svým svatým, omlouvám jako věrný bratr hříšníka před ním a vyzývám je k modlitbě za hříšníka; konečně mluvím též ke hříšníku samému, volám jej ku pokání a s nevyslovitelnou touhou čekám, aby se obrátil.

Druhým tlukotem mluvím napřed k Bohu Otci, aby mi blahopřál, že předrahé krve mé ku spasení spravedlivých dobře bylo použito, že v jejich srdcích

nyni se raduji a rozmanitých slasti pocituji; pak mluvím k veškerému nebeskému zástupu, by spolu chválili záslužný život spravedlivých, aby mi opět díky vzdávali za dobrodiní, kterých dosáhli a ještě dosáhnou; konečně mluvím i ke spravedlivým, všelikým způsobem je povzbuzuji a napominám, aby napořád se zdokonalovali. A jako tlukotu lidského srdce ani viděním ani slyšením aniž jakýmkoliv dílem rukou lidských nelze brániti, aby netlouklo — ano tluče neustále — podobně nelze ani spravování a řízení nebe ani země ani celého vesmíru oba tyto tlukoty božského Srdce mého až na konec světa jen na krátko zadržeti nebo zmírniti, nebo jemu nějakým způsobem brániti.« (III. kn. hl. 51.)

K podobné modlitbě chce Pán i své věrné povzbuditi. »Svěťice viděla jedenkrát v duchu, kterak Syn Boží klášternici, která při klášterní modlitbě žalmů předzpěvovala, s sebou vzal před trůn Boží a kterak svého nebeského Otce prosil, aby oné osobě k její podpoře a ku vyplnění všech její přání udělil takové smýšlení a takovou lásku, s jakou on, Syn, čest Otce a spásu lidského pokolení vyhledává. Když to Syn nejvyššího Otce vyprosil, objevila se ona osoba v podobném oděvu, jak on. A jako o Synu Božím se praví, že stojí před Otcem, aby za církev prosil, tak stála i ona osoba jako královna Esther před Pánem jej i jeho Syna za lid t. j. za svou družinu o milost vyzývajíc. A mezi tím, co ona v tom postavení předepsané žalmy se modlila, přijímal nebeský Otec jednotlivá slova od ní dvojím způsobem; předně jako pán, který od člověka rukojmí přijímá to, co mu vlastně dlužník dáti povinen jest, a pak jako pán, který od svého správce přijímá části peněz, které chce mezi své nejvěrnější přátele rozdělit. Také zdálo se, že Pán chce oné osobě vše uděliti, co svými modlit-

bami pro svou družinu chtěla vyprositi, a že ji chce před sebe postaviti, aby i ostatní z klášterní družiny podělovala, kdykoliv by která předstoupila, by se za ostatní modlila.« (Hl. 82.)

»Avšak Pán učil svatou nejen se modliti ve spojení se svým nejsv. Srdcem a dle svého příkladu, nýbrž chtěl, aby jak on nuzným všeliká dobrodini prokazoval, tak i ona slovem a skutkem blížním dobře činila, by, kdykoliv bude něco činiti nebo mluvit, vždy měla úmysl, že to chce Pánu ve spojení s jeho nejvyššími dokonalými skutky odporoučeti, aby on vše dle své nejlepší vůle ku blahu veškerenstva řídil. A když to vše tak vykonala, ať to opět v tomže spojení Synu Božímu obětuje, aby to doplnil a Bohu Otci k věčnému oslavení odevzdal.« (Hl. 74, 3.)

Ku konci svého poučení, kterak lze veliký žaltář t. j. všech 150 žalmů prospěšně se modliti a k tomu 150 skutků lásky připojit, jakož i kterak lze tak zvaných sedm gregoriánských mší svatých s prospěchem slyšeti (Kn. V. hl. 9.), praví svatá: »Jestli to za jiné činíš, modlitba tvá vrátí se v hodinu smrti s mnohonásobným užitekem k tobě. Činíšli to za sebe, dokavád jsi živ, jest to mnohem lépe, než to po smrti od jiných očekávati. Věrnýť jest Pán, vyhledává jen příležitosti, aby mohl dobrodini prokazovati, i zapamatuje si to a odplatí v pravý čas.«

Tato modlitba, tlukot Srdce Ježíšova, doprovázena modlitbami všech, jejichžto srdce s jeho Srdcem tlukou, oživuje celou církev a obohacuje její údy mnohými milostmi a zjednává jim slitování Božího. »Jedenkrátě modlila se světice za ty, již se její modlitbě byli odporučili, zvláště za jednu osobu, i pravila ku Pánu: Ó nejdobrotivější Pane, rač vyslyšeti mne, která dle sladkosti otcovské tvé lásky za ni se modlím! Na to od-

větil jí, Pán: Vyslyším tebe, kdykoliv se za ni budeš modliti. A když opět za ni se modlila a s ní ještě také jiná osoba, odpověděl Pán: Přitáhl jsem ji blíže k sobě.« (Kn. 3. hl. 72.)

»Chtíc za více osob a v rozličných sobě odporučených záležitostech se modliti, vrhla se nábožně k nohám Pána Ježíše a políbila s největší zbožností a vroucně rány a odporučila ony osoby a záležitosti Pánu. Činíc tak spatřila jako by potůček ze srdce Syna Božího se vyprýštil a celé místo vůkol hojně zaplavil.« (Hl. 73.)

»Když ve svátek jednoho svatého přičinila se církevní hodinky ku chvále Boží a tohož svatého nábožněji zpívati, zdálo se, že všechna slova, která zpívající pronášela, po způsobu ostrého kopí z jejího srdce do Srdce Ježíšova vnikala, je uvnitř pronikla a nevýslovně sladkou radostí naplňovala. Neboť s vrchní strany onoho kopí vycházely paprsky, jako když hvězdy nejjasněji svítí; paprsky ty sálaly k jednotlivým svatým a je novou okrasou zdobily. Zvláště onen svatý, jehož svátek se slavil, zářil obzvláštním slavnostním leskem. Ze spodní strany onoho kopí přicházela pomoc všem živým a útěcha i občerstvení dušem v očistci v hojně míře; útěcha ta kapala ve způsobu krupějí okamžitě dolů.« (Hl. 24.)

»Když jedenkrátě se modlila za jistou osobu, která jí od jiných byla odporučena a která sama osobně velice pokorně její modlitbě se odporučila, tu spatřila Pána, kterak vlně k osobě té se nakloňuje a jí leskem nebeského světla oslňuje, a jí s tím leskem všeho milostivě uděluje, čeho doufala, že zásluhou modlitby její obdrží.« (Hl. 73, 2.)

Ovšem nesmí člověk vlastní zlobou působení milosti se protiviti, neboť výslovně pravil Pán své služebnici: »Neosvobozuji nikoho od zla, v něž vlastní svou vůli upadl, jestli sám si nečiní ná-

sili, vůli svou nechce změnití a mī se zalibiti.« (Hl. 84.)

I co do našich proseb a přimlův dává nám Pán důkladné vysvětlení: »Předě všim, t. j. jako hlavní věc naporučil jsem ve svém evangeliu, hledati království Božího a spravedlnosti jeho, to jest pokrok vnitřního člověka. Pak i zevnějšek, a sice nemá se to na druhém místě vyhledávati, vždyť slibil jsem, že to bude přidáno.« Jak závažná to slova, připojuje k tomu svatá, ať je dobře

uváží, kdo chce býti zvláštním přítelem Božím.« (Hl. 90.)

Ač celý spis sv. Gertrudy je výborný, poukazujeme zvláště na V. hl. této knihy, kde světice vypravuje o účincích svých modliteb, které tak horlivě za mrtvé konala, pamětliva slov, která Pán druhdy k ní mluvil: »Kdo za hříšníky a duše v očistci nábožně se modlí, považují to, jako by mne samého v žaláři častěji navštěvoval a zarmouceného laskavě těšil.« (Kn. 4. hl. 18.) J. D.

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.¹⁾)

§. 2. O rozmluvách.

»V rozmluvách, jimžto budou obcovati, ať se terciáři snaží zabrániti a odstraniti řeči utrhačné, neslušné a rouhavé.«

V ýklad.

Toto pravidlo, umístěné na počátku stanov třetího řádu, má velikou důležitost pro život. Zavéstí ducha křesťanského do rozmluv a do zábav každodenních: toť jest v pravdě vyvrátiti zlo z kořene jeho. Člověk jest takový, jakým se jeví ve svých hovorech: dokonalost v této příčině značí ctnost vzácnou. »Jestliže kdo v slovu neklesá,« dí sv. apoštol Jakub (3, 2.): »tent jest muž dokonalý.«

Podle známého přísloví: mluvití je stříbro, mlčetí zlato; ale poněvadž mnohdy nutno jest mluvití, tudíž terciáři budou to považovati za zvláštní povinnost svého povolání, bdíti nad sebou a udržovati své rozpravy obyčejné na výši důstojné. Do jediného slova může se zahrnouti duch sv. evangelii v této příčině, a to jest slovo účta. Zachovati ve svých rozmluvách účtu k Bohu, účtu k bližnímu svému, účtu k sobě samému: toť evangelium. Úcta k Bohu přinese to nevyhnutelně s sebou; vystřící se všelikého slova rouhavého. Ale dlužno si připomenouti, že jest rouhání jednak zřejmé, kteréž se pronáší bez ostychu: jednak skryté, obsažené v takovém tvrzení nebo upírání, ježto směřuje proti účtě k Bohu. Tudíž každé slovo neslušné žertovné o sv. náboženství jest rouhání zřejmé a skutečné, to jest urážka vůči Bohu.

Po účtě k Bohu jest účta k bližnímu, čili spíše, ježto slovo to zní více po křesťansku: k bratřím. Zloba lidská jest taková, že velmi málo rozmluv se vede, v nichžto by bližnímu nebylo na cti utrháno a dobré jméno jeho se nezlehčovalo. Slovo snadně vyklouzne se rtův; ale slovo utrhačné — zdaž není jako šíp, kterýž letí, aby úkladně ranil nepřítomného? Srdce křesťanů měla vždy

¹⁾ Viz o tomto ctihod. řádu ročník XXIII. „Školy Božského Srdce Páně.“

pomluvu v ošklivosti. Sv. Augustin dal zhotoviti tento nápis na zdi síně, kdež stoloval se svými žáky a přátely: »Kdožkoli má ve zvyku, dotýkati se nešetrně slovy svými života osob nepřítomných: ten věz, že není pro něho místa při tomto stole.« Všickni terciáři premonstrátské měli na mysli tento památný příklad a snažtež se ho následovali!

Úcta k sobě samému vyžaduje v hovorech skromnosti křesťanské. Každé slovo nemístné, každý výrok rozpustilý, každý zpěv neslušný nebo jenom lehkovážný jest jako potupa, kterou křesťan způsobuje vlastní důstojnosti své; a protož úctové bratrstva tohoto mají neustále míti před očima důrazné doporučení svatého apoštola (v listě k Ef. 5, 3. 4): »Všeliká nečistota nebudiž ani jmenována mezi vámi, jakož sluší na svaté: ani mrzkost nebo bláhové mluvení nebo žertování, kterážto věc jest nenáležitá k vašemu povolání, ale spíše slova díkůčinění.«

A dobře sluší dbáti následujícího:

Povinnost našich terciářů neobmezuje se na ně samy. Apoštolská konstituce výslovně praví, že mají v rozhovorech, jichžto se účastní, státi se takměř apoštoly zbožnosti, lásky a mravnosti. Bůh ví, kterak zbožná horlivost může prospěti v tomto vznešeném podniku! Bezúhonný žert, jediné slovo vhodné zadržující rozmluvu, jež zabočuje na půdu kluzkou: a podobných prostředků zdalíž není více? Všechny takovéto pomůcky jsou po ruce bratřím a sestrám; a jsou snadny i zřídka se stane, že by neměly úspěchu. Tak za příkladem sv. Norberta, kteréhož současníci nazývají »hlasatelem Božím,« hleďtež terciáři premonstrátské, aby plnili ve všech hovorech svých pravý apoštolát.

§. 3. Promíjení urážek.

»Ať hledí zjednati mír mezi nepřátely a jsou vždy nakloněni a ochotni promíjeti utrpené urážky.«

V ý k l a d.

Dvě věci se zde odporoučí terciářům premonstrátským: snaha smířiti protivníky a pak odpouštěti se své strany velkodušně. Nic není krásnějšího jako horlivost a obezřetnost sv. Norberta ve smířování nepřátel. Tot byl jemu propůjčený, možnáli tak říci zvláštní dar božské dobrotivosti. Kdekoliv se objevil, vždy přicházel jako posel lásky, »anděl míru«: tohoto jména se mu též dostalo. Jednoho dne, v okolí města Lütichu (l. 1119.) šel dědinou jménem Fossy; jinoch jeden, jehož bratr byl toho téhodne usmrcen, hrozil pomstíti tuto krvavou smrt. Muž Boží zastavil jej, padl mu kolem krku, objal ho laskavě a pravil k němu: »Synu můj rozmilý, jsem cizinec, jdu jenom zdejší krajinou. Ničeho ještě, co se zde zdržuji, neobdržel jsem od nikoho. Vidím, že jste mlád, sličný a na prvý pohled milování hoden: bylo by mně velice milé, kdyby se mi od vás dostalo prvního důkazu přízně, za který žádám v krajině této.«

Při těchto slovech ohmčkilo se srdce jinocha, kterýž se slzami v očích vece: »Rcetež, otče můj, co bych mohl vám odříci?« — »Nuže, prosím vás o milost vrahu bratra vašeho.« Šlechtný jinoch zlomil ihned svou zbraň a obětoval svou pomstu přimluvě Norbertově.

Život našeho světce jest naplněn podobnými příklady.

A žáci slovatného zakladatele mají se vždy považovati v malém ústraní světa, kamž je prozíratelnost Boží postavila, za posly míru a svornosti. Kterak

vznešený to úkol jest jim svěřen! Mají přispívati k uskutečnění velikolepého obrazu prvotné církve, kdežto všickni věřící byli jen jedno srdce a jedna mysl. — Aby však dospěli k tomuto vznešenému vzoru, musí mítí to poznání, že oni první mají dávatí příklad ochoty a náklonnosti k odpouštění. Kterakž by mohly prospěti jejich rady a jejich povzbuzování ku pokoji, kdyby se oni sami nejevili ve svém vlastním jednání vždy mírumilovnými, tichými a milosrdnými? Avšak jest zde veliké bdělosti třeba: odpouštění křivdy vyžaduje vážného a ustavičného boje proti vlastní povaze naší. Jestli tedy nezbytno, abychom zapírali samy sebe a obnovili častěji úmysl: odpustiti takovým osobám, zapomenouti na takové křivdy, snášeti taková protivenství, jakkoliv by byla odporná, i podobně.

(Příště dále.)

Zprávy z misí katolických.

Střední Afrika. Apošt. vikářství u jezera Tanganjika. P. Coulbois, misionář u jezera Tanganjika, píše P. Deguerry-ovi, představenému misionářův alžírských, z Kibangy, dne 2. ledna 1889: „Noviny nám přinesly zprávu, že se začíná ujmáti dílo J. E. kardinála Lavigerieho, jenž povzbuzuje křesťany evropské, by přerušili mocí hanebný obchod s lidmi, jenž by mohl velkou část Afriky obyvatelstva zbavit. My misionáři hned od počátku jsme se opřeli loupežným nájezdům Arabův a proto bychom byli ve velikém nebezpečí, kdyby se nepodařilo otrokáře přemoci a další obchod nemožným učiniti. Několik set vojska zvláště, kdyby to byli Evropané, mohlo by v krátké době otrokáře hnusnému řemeslu odučiti. Dvě cesty, jichž Arabové při svých nájezdech užívají, křižují se u jezera Tanganjika. Jedna vede od Taborův kolem Usfipy u jezera, kdež sídlí P. Randabel, druhá od Udsidsi a končí u jezera asi tři hodiny od nás mezi Kibangou a našim pozemkem v Kabně. Tato cesta bude co nejdříve otevřena, jak jsme se od Mohameda ben Kelfan dověděli. Já bych myslel, že bychom mohli svůj pozemek v Kabně belgické expedici odstoupiti; neboť tam by našla něco orné půdy, které daleko široko

není, poněvadž kopce mají příkrý svah k jezeru. Na okolnost tuto musí se bráti ohled, jinak by Belgičané a africké jejich vojsko velikou nouzi mělo o potraviny.

Nechci své náhledy za neomylně pravdivé mítí, předkládám je, abyste o nich rozvažoval, jelikož znáte dobře poměry země. Přeji sobě, aby co nejdříve přišla vydatná pomoc, neboť jinak by celá krajina byla v brzkou od Arabů vyplněna. Byl jsem totiž očitým svědkem, kterak za pět let všichni obyvatelé poloostrova Massensé, 5 mil dlouhého a 3 mile širokého, do otroctví odvedeni byli. Z Urondi obsadili jen pobřeží, dále si již netroufali. Nepřijeli však pomoc v čas, budou vikářství na horním Kongu a u jezera Tanganjika úplně zpustošena.

Bylo by Belgičanům snadno opanovati, kdyby aspoň dvě parolodě měli, jezero Tanganjika, kdež by se pohodlně mohli zmocniti loděk loupeživých Arabů. Že to není nic nemožného, dokázali Angličané, kteříž jednu parolod' na jezeře mají. Co se týká domorodých vojinů, nejlépe by se hodili obyvatelé z Unyanyemby a z Karenky. Jest to silný, bojovný lid, jenž každému slouží, kdo platí. Storms v Mpale má jich asi 100 ve své službě.

Nikdy by se neodvážili Arabové jim odporovati; ovšem že k tomu náleží železná ruka, divochy tyto na uzdě udržeti. Žádným pádem by se nesmělo s otrokáři velice šetrně nkládati; neboť kdyby se spokojili osvoboditi zajaté, tím by si málo pomohli. Otrokáři arabští jsou velice ziskuchtiví lidé, tak že pro jeden překažený lov nedají se odstrašiti od dalších výprav. Máme tu jistého člověka, jenž třikrát nebo čtyřikrát byl od Angličanův uvězněn, poněvadž převážel otroky na Sansibar, a přece se nepolepšil, neboť jak se mu naskytne příležitost, hned se s otrokáři sjednotí.

Nejlépe snad by se podařilo lotry od hnusného obchodu odstrašiti, kdyby aspoň několik otrokářů bylo buď oběšeno nebo zastřeleno. Jsou to sice tvrdá slova v ústech misionáře, není však mou věcí provésti, co jsem jakožto nejvhodnější prostředek předložil; neboť zde jen silné prostředky účinkují. Naši úlohou však jest, modliti se a Boha prositi, aby brzy nešťastné ukrutníky osvitil: ovšem že máme malou naději, neboť člověk takový uzavírá všemožně srdce své před milosti Boží.

Východní Afrika. Založení misie u Nyassy. Již delší dobu vydržuje anglicko-protestantská společnost a škotská několik misionářských stanic na pobřeží Nyassy; katolická stanice ještě žádná se nenalézá poblíž onoho jezera. Asi před dvěma lety vypravila portugalská vláda kapitána Cardoso-a k jezeru nyassskému, by jižní a jihovýchodní pobřeží na základě starých nároků Portugalsku vydobyl. Výprava se vydařila. Skoro všichni náčelníci uznali nadvládu Portugalska. Sídlo místodržitelovo jest Mponda při břehu řeky Šíre. J. E. kardinál Lavigerie ustanovil na tomto místě novou katolickou stanici misionářů zaříditi a vyjednával za tím účelem s vládou portugalskou, kteráž nově zřízené stanici podporu a

ochranu přislíbila. Stanice tato podřízena bude, jakož i čtyry severní apoštolská vikářství misionářův alžírských J. Emnenci, jakožto delegátu Propagandy. Dne 24. června vysláno bylo za velikého účastenství lidu pět misionářův, aby nový domov sobě vyhledali. Než J. E. kardinál osobně odhodlaným apoštolům na rozloučenou nohy políbil, což pak ostatní misionáři a chovanci po něm učinili, měl k nim vzletnou řeč, již tak často své misionáře k dílu spásitelnému povzbuzuje. V červenci odpluli misionáři k Marseillu do Mayotty, odkudž pak budou na portugalském korábu na své nové působiště dopraveni. —

Sluneční tanec Indianů. Dr. John M' Lean, misionář mezi Indiány kanadskými, vyličil nedávno v Torontě tance Indianů. Nejdivnější je t. zv. sluneční tanec, kterýž každoročně v létě jen jednou provozují a při němž mladí mužové, aby byli přijati do řad vojáků, muka hrozná přestáti musí. Dr. M' Lean tanec ten následovně popisuje:

»Mladý muž ověncen na čele, rukách a nohách vstoupí do středu slavnostníků, kdež již na zemi prostřena plachta a polštář; tam si mladík lehne. Pak vyšel starý Indián, postavil se k hlavě ležícího a začal chváliti hrdinské činy mladého vojína. Při každé přednosti, o níž mluvil, spustila hudba hlučný »tuš«. Na to povstal mladík, chopil starce za ramena a ohnul je řádně na znamení vděčnosti. Pak se opět položil na zem, čtyři muži ho pevně drželi a pátý mu dělal výřezy na prsou a zádech; několik špičatých kolíků bylo při ruce. Indián, který výřezy dělal, uchopil mladíka za prsa, natáhl je, ostrým nožem je probodl a rychle kolik prostrčil, tak že v levo i v pravo z masa vyčínával; totéž udělal na druhé straně a na zádech, kamž mu na kolik zavěsili buben. Nyní povstal mladý muž a kráčel k vysoké třeči, z níž dolů visely šňůry,

jež se přivázaly ku kolikům v prsách zaraženým, chytil se lýče, modlil se chvíli, pak začal pískati na malou píšťalku a při tom tancovati, tělo máje silně nahnuté do zadu, tak že celé tělo na prořezaných svalech prsních viselo, a tančil tak dlouho, až se žilky přetřhovaly a

on polomrtev k zemi klesl, při čemž strhl buben a hodil jej daleko od sebe. načež následovalo hlučné tleskání přítomných. — Každý rok podstupují muka taková dva nebo čtyři mladíci, neboť pak teprve jsou přijati do řad vojinů. —

„Kat. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

„Královna sv. růžence“ v Nové Pompeji. Již dávno chtěl jsem ve »Škole B. S. P.« podati zprávu o slavném poutním místě v Nové Pompeji u Neapole v Italii, kde Královna sv. růžence stánek sobě vyvolila, ale práce rozličné a i churavost moje zabránily tomu. Potěšen však, že ve »Škole« uveřejněna zpráva o jedné z nejnovějších závažných událostí v Nové Pompeji, pohnutá se cítím, že všem zbožným čtitelům Královny sv. růžence podávám následující řádky, doufaje, že milými jim budou. Vždyť jsem byl tak šťastným, že jsem na tom slavném místě osobně blah. Pannu Marii uctiti, ba i ve svatyni u milostivého oltáře jejího mši sv. sloužiti mohl!

Jsa jedním z poutníků římských v dubnu 1888., byl jsem tomu povděčen, že mně laskavosti Dra. Picka z Říma, jenž nám až do Loretty naproti přijel a tam poukázky na byty rozděloval, poukázán byl byt v Římě u rodiny vzácné. Bydlel jsem totiž v Římě u Dra. Angela Giomini-ho, advokáta římského, jenž v paláci Jesuitském u Piazza del populo má pronajato celé třetí poschodí; více tedy světnic měl k ubytování hostů, poutníků římských: jest osobní přítel Dra. Picka a katolik upřímný. Manželka téhož Dra. Angela pochází taktéž ze vzácné rodiny římské, která se slavné paměti papežem Piem IX. ve velmi přátelském styku byla a sv. Otec Pius IX.

sám ji (manželce) svátost birmování udílel; otec její otevřel papeži Piovi bránu, když do Gaety utéci musel. Měl jsem ze svého bytu ovšem nejdále ze všech poutníků ke společnému shromáždění na Piazza Navona, což mně obzvláště první dni mnoho obtíží a mrzutosti způsobilo; ale vše to zase vyváženo bylo dobrodiním, že jsem u vzácnější rodiny římské ubytován byl, máje pro sebe světnici zvláštní, a co nejvíce, že mne rodina ta po čas pobytu v Římě za svého člena považovala a já společně s nimi (ještě i se třemi poutníky z farnosti Př.) stoloval; velice přišlo mně vhod, že advokát a bratr jeho, jenž jest rektorem u sv. Řehoře dei Muratori a zpěvákem ve sboru kaple Sixtinské, v latině se mnou mluvit mohl, a já zase latinsky odpovídati mohl: ostatní členové rodiny zase těch dvou po italsku se na řeč doptávali a mně pak zase výrazy italské vysvětlovány byly, tak že jsem brzy tomu, co pro potřebu nejnutnější bylo, se přiučil a tak po celé své cestě v Italii, kdež jsem pak sám cestoval, do nesnázi nepřišel; ba v Benátkách na zpáteční cestě nechtěli věřit mně, že jsem tak krátký čas teprv (několik dní) v Italii, dle výřečnosti; ovšem bylo to hlavně několik italských frází, které brzy jak nabyty, tak zase pozbyty. V též paláci ve druhém poschodí bydlí kardinál Baussa, z řádu Dominikánů, který nedávno před tím kardinálem se

stal; Jesuité mají tam svou kapli, do níž i rodina Giomini dovoleno má choditi v neděle a svátky. Ovšem že i strava lépe byla připravena než v hostincích a nepoznal jsem tedy v Římě té obávané kuchyně italské, jak jsem jí byl v Padově a Lorettě zakusil. Když vzpomněl jsem v rodině té, že bych rád se i podíval do Neapole a Pompeji — hned tázal se živě Dr. Giomini: »Zajisté že do svatyně Královny sv. růžence v Pompeji také půjdete?« Já však do té chvíle ničeho neslyšel o tom poutnickém místě (italskými Lurdy je nazýval); ovšem že pak tím více jsem zatoužil po Pompeji, a po svatyni v nejnovější době tak proslavené. V noci v úterý dne 17. dubna jel jsem tedy přes Neapoli do Pompeji s úmyslem nejen se podívat na vykopané, z rumu skoro dvoutisícioho povstálé město pohanské, nýbrž abych i navštívil Pannu Marii na místě zázračném, kdež v moudrosti své stánek byla sobě vyvolila. Přijeli jsme do Neapole asi o sedmé hodině ranní ve středu dne 18. dubna (z Říma do Neapole jest asi 34 mil) a pak asi za hodinu jelo se dále do Pompeji podle čarokrásného moře Neapolského dále asi 4 stanice po železnici přes Torre del Greco; sopka Vesuv v celé své hrůzně kráse byla stále blíže očím našim. Jel jsem tehdy z Říma sám, neměl jsem žádného známého poutníka blíž se. Když slezli jsme z vozů železničních, hned na blízku již byl vchod do mrtvého města, všichni z vozů spěchali do vykopávaného starého Pompeji; já však toužil jsem napřed navštívit zázračné místo blahosl. Panny Marie v Novém Pompeji a zůstal jsem i lačným, bych na tom sv. místě mši sv. sloužiti mohl; bylo asi 9 hodin dopoledne. Ptal jsem se tedy, kde je svatyně »Královny sv. růžence«; řeklo se mně, že něco přes čtvrt hodiny dále na pravo. Poptávku mou slyšela jistá rodina poutnická

a poznávši, že bych já rád mši sv. tam sloužil, připojila se ke mně; najali jsme sobě tedy kočár, jenž u nádraží čekal, a jeli do Nové Pompeji. Byla to se mnou rodina jihoslovanská: dva měšťané a tuším manželky jejich ze Splitu v Dalmacii. Brzy jsme byli u svatyně. S velkou touhou i sv. účtou vešel jsem do svatyně; jest však ještě nedostavěna, jen zdi a strop a uvnitř kromě hlavního ještě jeden boční oltář dohotoven. Hlavní oltář přeskvostný ze vzácného mramoru (dilo to tuším sochaře Rispoliho); po třech stupních vstupuje se k oltáři; mramorová, hlavní, mensa na sloupech, podobně jako na hlavním oltáři na Velehradě, v zadní části uprostřed překrásný tabernakl z mramoru, nevelký, kulatý; pozadí oltáře jest trůn nebes Královny. »Královny sv. růžence«; na velkém mramorovém podstavci uprostřed 4 sošek taktéž mramorových a bohatě vyzdobených umístěn jest obraz »Královny sv. růžence«: vyobrazena nejblahosl. Panna Maria, jak drží Děťátko božské na klíně pravou rukou. Ježíšek podává pravou rukou růženec před ním po pravé straně klečícímu sv. Dominiku, kdežto Panna Maria zase levou rukou taktéž růženec podává po levé straně jí klečící sv. Kateřině Sienské. Ježíšek i blahosl. Panna Maria mají skvostné koruny vznášející se nad hlavami jejich; blah. Panna Maria ještě i hvězdu nad hlavou. Kolem oltáře již mnoho vzácných votivních darů. Pospíchal jsem do sakristie, bych vepsal jméno své do vyloženého seznamu kněží, již chtějí mši svatou sloužiti, avšak zarmoucen poněkud, že bylo více kněží již přede mnou zanešených, již také chystali se sloužiti mši sv. u hlavního milostného oltáře. V Itálii, obzvláště na památnějších a poutních místech, všude knihy v sakristii jsou vyloženy a kněží tam jména svá vpisují, a v tom pořádku, jak jsou na-

psání, slouží pak mši sv., kromě biskupa nemá žádný kněz přednost před druhým, i kdyby ve vyšší důstojnosti byl. Byli přede mnou zapsáni taktéž poutníci, ale skoro vesměs italsí kněží, ovšem že i dosti z daleka. Důst. p. farář tamější poznáv z podpisu, že jsem tak z daleka, velice se potěšil, mne vítal a líbal, že z té krajiny ještě žádný ve svatyni mši sv. nesloužil (ačkoliv právě toho času byli tam poutníci kněží z krajiny skoro celé Evropy, ba i z Ameriky a z Asie); řekl jsem, že jsem z diecése sv. Cyrilla a Methoděje; věděl hned, která to diecése jest, neboť rozšíření svátku našich sv. věrověstců na veškerou kat. církev velice napomohlo tomu, že nyní katolíci kněží vědí o Moravě, o posvátném Velehradě, o Olomouci, za kteréž rozšíření nynějšímu slavně panujícímu sv. Otci Lvu XIII. děkovati máme. Pro svou osobu rád chtěl jsem trpělivě čekati, až na mne dojde řada, však do mrtvého města, myslil jsem si, podívám se až odpoledne, ale větší starost měl jsem o tu jihoslovanskou rodinu, která chtěla býti na mé mši sv., a což více, hlava rodiny p. Mat. Protic, měšťan Splitský, přál sobě, že mně bude při mši sv. posluhovati, budouli tedy moci tak dlouho čekati, vždyť dojala mne ta jejich pobratimská láska, ta ochota, ta zbožnost. Byl bych přišel ještě později k oltáři, ale kanovník jeden z ostrova Sicílie laskavě mně pak místo své přepustil, a sám sloužil u bočního oltáře; tak jsem se o 1/2 11. hod. dostal k milostivému oltáři a mohl sloužiti mši sv. u trůnu Královny sv. růžence; s jakými pocity úcty, lásky, pokorné vděčnosti, domyslí si zbožný čtenář sám, že jsem pamatoval i na Moravu milou a známé své; že jsem se modlil i za zvelebení našich poutních míst, rozumí se; žádný, tuším, jiný ze všech poutníků římských z našich krajín neušel té milosti, ba nemnozí ani

se nedověděli o tom památném svato-stánku; a ministroval mně muž již letitý, jenž neostýchal se posluhovati při oltáři i cizímu knězi z lásky k Panně Marii; blaze bratrskému národu v Dalmacii, máli mnoho tak zbožných, statečných katolíků; blaze bylo by i nám, kdyby mužové i veřejně za víru katolickou se nestyděli. Po mši sv. již čekal na mne dp. farář tamější a spolu i s p. Bartolomějem Longo, jenž největší má zásluhu o svatyni v Nové Pompeji, ukazovali mně památnosti, také i obrazy a medaile všelijaké, jichž jsem několik sobě koupil na památku s pouti. Po delší chvíli rozloučil jsem se se svatyní a s »Královnou sv. růžence«, jež tam trůní; rozloučil jsem se i s milou rodinou jihoslovanskou. Odpoledne teprve šel jsem do Starého Pompeji pohanského, sám většinou potuluje se dle koupeného plánu a popsání po mrtvém městě, až jsem i tam setkal se s oním milým kanovníkem ze Sicílie, jenž již po druhé byl v Pompeji a se všemi památnostmi dobře byl obeznámen; ten mně byl pak vzácným doprovoditelem a všechno důležitější jsem dobře v Pompeji prohlédl. Vždycky vděčně jak na svého vzácného ministranta, tak na vznešeného cicerone (vykladače) vzpomínati budu. Tolik tedy čtitelům sv. růžence o svatostánku »Královně sv. růžence« v Pompeji. *P. Ig. Zavržel.*

Jednota panenská v Brně. Památku 40letého trvání svého oslavila panenská jednota v Brně 8. prosince 1889., o slavnosti neposkvrněného početí Panny Marie, slavnou mši sv. ve chrámu sv. Tomáše o 6. hod. ráno, společným přijímáním členů, přiměřeným kázáním a odpoledne slavnostní schůzi v klášteře u ct. pp. Ursulinek, kteroužto schůzi navštívil také nejdůstojnější pan biskup Dr. Frant. Sal. Bauer a krásnou řečí povzbudil členy jednoty ku ctnostem, které zdobí každou křesťanskou pannu.

Krásná volba stavu. V Pittsburgu, v Americe, vstoupila do řehole dcera bankéřova. Dne 7. listopadu byla oblečena v roucho řeholní v klášteře milosrdných sester. Ač byla dědičkou šesti milionů dolarů a mohla ve světě najíti štěstí, odřekla se světa a věnovati chce život svůj křesťanské lásce k bližnímu. Obřady oblékání do roucha řeholního vykonal nejdůstojnější arcibiskup Ryen z Filadelfie a nejdůst. p. biskup Phelan. Novicka hodlá věnovati se službě a ošetřování nemocných Indiánův a černochův a shromáždití okolo sebe ty, které by téměř povolání chtěly zasvětit život svůj.

HL.

Náhoda či trest Boží? Časopis francouzský »Semaine catholique de Toulouse« přinesl zprávu následující: Jistý svobodomyšlník Vallières les Grandes zavěsil svému pšovi růženec na krk. Minul neznaboh, že růženec hodí se dobře za obojek a že nikdy prý tolik a tak pěkných zajíců nezastřelil, jako nyní, co pes na krku růženec nosí. Brzo po tomto rouhání dostal člověk ten krční nemoc, krk byl jako sevřený, nemocný nemohl ani jisti ani píti ani dýchat. Po třech dnech zemřel za strašných bolestí v pravém slova smyslu uškrcen. Byla to náhoda či trest Boží?

HL.

Bratrstvo nejsv. Srdce Páně jest v Rusku zakázáno. Vláda totiž vydala nařízení, kterým se přísně zapovídá trvání bratrstva nejsv. Srdce P. a jiných katol. bratrstev v ruském Polsku, poněvadž prý jsou ruskému státu nebezpečna. Katol. bratrstva mají všude za účel konání skutků křesťanské lásky a nestarají se o politiku. Ubohý národ polský!

Katolické slavnosti ve Spojených státech severo-amerických. V listopadu 1889. oslavena slavným způsobem státnice zavedení katolické správy, odělán sjezd všech katolíkův amerických

a konečně posvěcena katolická universita ve Washingtonu.

Ze Frýdku. Církev svatá modlí se k Panně Marii takto: »Svatá Maria, přispěj bidným ku pomoci...; nechať všickni zakusí tvé pomoci, kdožkoli slavi svatého jména tvého památku« (Antiph.) A že tato modlitba není nadarmo, dosvědčuje nám následující pravdivá událost:

Byloť to roku 188. právě před narozením Panny Marie, kdy zbožní citelové marianští ubírali se v průvodech do města Frýdku do poutního chrámu Mariánského, přicházejíce ze všech stran ze Slezska, z milé Moravěny, z Haliče a poblížkých Uher. Ačkoli byli rozmanité národnosti, nieméně jedna a tataž touha vedla všechny, by před milostným obrazem Mariiným, oslavili její blahonosné narození a u ní jako u své dobré Matičky otevřeli své srdce mnohým zármutkem, tělesnou i duchovní bídou skličené. Na cestě do Frýdku leží vesnice V... asi 1 $\frac{3}{4}$ hod. vzdálená. Tu potkal jistý luterán čili evandělik N., jda po své práci, jedno z těch processí, z kteréhož jedna ubohá stařenka pro slabotu již pozadu zůstávala. K této přistoupil N. vptáváje se jí, kam jde, co ji tam táhne, a co by si nejraději tam vyprosila. »Jsem již stará,« dí stařenka, »proto bude pro mne nejpotřebnější blažená hodinka smrti.« Při těch slovech byl N. jaksí pohnut, neboť sám čítal již 72 let, a aniž by se dále rozmýšlel sáhl do kapsy, z níž vyňal poslední svůj groš, podávaje ho stařeance s proshou: »Modlete se i za mne!«

Mezi tím uplynul rok. Znova ubírali se poutníci Marianští po druhé hlavní pouti o Narození Panny Marie ze Frýdku ke svým milým do svých krajín, potěšení na mysli a ujistění v srdcích svých o ochraně a přimluvě Panny Marie Frýdecké.

V tu dobu právě ležel N. těžce ne-

mocen na smrtelné posteli, rozmýšleje, že musí brzy nastoupiti pouť do pravé otčiny — do věčnosti. »Mám tam odejiti jako luterán, ach ne, to nemůže býti, já musím u sebe míti katolického kněze, já musím se zřici bludu, já musím býti katolíkem, abych blaženě umřeti mohl.« Tak a podobně rozmýšlel nemocný, a čím více večer se blížil, tím více vzámahal se nepokoj v jeho srdci a touha po církvi katolické. Konečně uposlechl hlasu milosti a ve večerní dobu v slavnost Narození Panny Marie poslal si pro kněze J. do D., před kterýmž po vyhovění zákonitým předpisům s plácem

složil vyznání víry a s velikou nábožností přijal svaté svátosti umírajících u přítomnosti katolíků a zvědavých luteránů. Po svatých vykonech loučil se se všemi řka: »Teď jest mi dobře, neb Maria mi pomohla a Maria mi ještě pomůže v mém posledním boji,« — kterýž brzy nastoupil, neboť příštího dne zesnul tiše v Pánu.

Tak Maria Panna splatila almužnu stařeně-poutnici udělenou a vyprosila N. navrácení do lůna církve katolické a blaženou hodinku smrti. Protož utíkejme se k ní a prosmež, by všichni rozkolníci navrátili se do pravého ovčince, do církve katolické.

J. Ev. T.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Brna. Vzdávám tímto svůj povinný dík Panně Marii Filipsofské, že mne v mé nebezpečné a bolestné nemoci po několikém vykonání 9denní pobožnosti a důvěrném přikládání dotýkaného plátna milostivě pozdraviti ráčila tak, že mohu teď svou práci zastati: kdežto dříve jsem nemohla ani v posteli bez bolesti ležeti. Doufám, že na mně Panna Maria Filipsofská milostivě dokoná, co započala, totiž mé úplné uzdravení. Odporoučím se proto do modliteb všech zbožných čtenářů tohoto ctěného časopisu.

M. P.

Z Jilemnice. Jistá osoba při svém neduhu na těle vzala útočiště k Srdci Pána Ježíše a k Panně Marii Lúrdské a ke sv. Josefu. Vykonala 9denní pobožnost růžencovou a byla vyslyšena. Pročež vzdává díky nejsv. Srdci Páně, Panně Marii Lúrdské a sv. Josefu až na věky věkův.

A. H.

Z Frýdku. Ctěno, chváleno a oslavováno budiž vždy Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie za odvrácení hrozícího nebezpečí životu dne 16. července roku tohoto.

Jistí starečkové a jejich přítelkyně vzdávají veřejné díky nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a nejč. Srdci Panny Marie, již po vykonané 9denní pobožnosti dosáhli očividnou úlevu v tělesném a

duchovním soužení, s prosbou na všechny čtenáře »Školy B. S. Páně,« by v podobném trápení k tomuto zdroji potěchy své útočiště brali.

Jistá paní vzdává vroucí díky Srdci Pána Ježíše a Marii Panně Lúrdské, kteráž jedině po důvěrné modlitbě a užívání vody lúrdské z těžké nemoci vyvázla a zdraví nabyla.

J. E. T.

Z Uher. Brodu. V měsíci květnu m. r. upadl můj manžel nevinným způsobem v ruce soudu, — však žádný svědek nebyl zde, jak věc ta se udála. — Můj manžel vzal útočiště ke svatému Josefu, pěstounu Páně — a já opět k Panně Marii Uhersko-Brodské, — a hle, z nenadání dostavili a vynašli se svědkové, kteří dosvědčili nevinu mého manžela.

Již nám v mnohých tisních sv. Josef a Panna Maria divným způsobem vypomohli. Tímto naše nejvěrejší díky sv. Josefu a jeho sv. choti veřejně vzdáváme.

Manželé A. A.

Z Lipníka. Byl jsem roku minulého stížen neduhem plicním, tak že jsem své povinnosti zvláště ve škole vykonávati nemohl. Odejel jsem do léčebního místa, avšak nepříznivé počasí nevalně mně prospělo. Doba vyučování se opět blížila a já posud nemohl mluvit. Tu jsem vzal útočiště k božskému Srdci Páně, k nejsv. Srdci Panny Marie a

k přimluvě sv. Josefa, slibiv zároveň, buduli vyslyšen, buduli moci přes zimu vyučovati, že to uveřejním ve »Škole B. S. Páně.« Vykonal jsem za tím účelem 9denní pobožnost — a neduh ten se utišil, a já mohl opět po celou zimu školu navštěvovati, a doufám pevně, že i na dále budu moci tak činiti. Plně tímto slib svůj vzdávám zároveň vroucí díky božskému Srdci Páně, přesv. Srdci Panny Marie a sv. Josefu, a vyžívám všechny trpící, by s důvěrou přistoupili k prameni milosti a se občerstvili v útrapách svých. J. R.

Z Březové. Božskému Srdci Páně a Panně Marii vroucí díky za vyslyšení ve dvojí těžké nemoci. Budiž chváleno a slaveno nejsv. a nejdobrotivější Srdce Ježíše a neposkvrněné Srdce Marie Panny! M. N.

Od sv. Hostýna. Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně a Panně Marii sv.-Hostýnské za spomožení v duchovní a tělesné záležitosti. F. H.

Od sv. Hostýna. C. M. vzdává božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu vřelé díky za vyslyšení jisté prosby.

Od Frýdku. Příbuzný můj byl velmi vlašným v plnění svých povinností náboženských. Domluvy a prosby nepomohly. Zůstávalo jen při slibech. Vidouc, že námaha má nic nepomůže, obrátila jsem se k božskému Srdci Páně a k Panně Marii, by poskytly pomoci, že to pak uveřejním ve »Škole B. S. P.« Byla jsem vyslyšena; než odkládala jsem s uveřejněním. Tu bohužel smutný stav duševní mého příbuzného vrátil se opět. Byl to jistě trest za nesplněný slib. Letošního roku učinila jsem pouť k Matici svato-Hostýnské prosíc ji

s důvěrou o pomoc v truchlivé záležitosti mého příbuzného. Prosba neminula se s výsledkem. A nyní vidím, jak s větší horlivostí, než kdy jindy vyplňuje svatou povinnost svou. Buďtež těmito řádky vzdány Tobě, božské Srdce Páně, a Matici sv.-Hostýnské nejvroucenější díky. Panno přsvatá, rozmnož horlivost jeho ještě více! F. Sch.

Z Nemotic. Jistá paní byla nebezpečným pádem těžce poraněna a snášela nesnesitelné bolesti. Z útrpnosti nad ní konala jsem pobožnost k nejsv. Srdci Páně, k Panně Marii Lúrdské a

ke sv. Josefu a slíbila jsem, budu-li vyslyšena, že to dám uveřejnit ve »Škole B. S. Páně.« Byla jsme vyslyšena a konám nyní milou povinnost svou, vzdávaje vroucné díky nejsv. Srdci Páně, Panně Marii Lúrdské a sv. Josefu.

M. K.

Z Nové Vsi. Jistá holka byla delší dobu stížena padoucníci; vykonavši se svými rodiči pobožnost k božskému Srdci Páně, k bl. Panně Marii a ke sv. Josefu, dosáhla úplného zdraví, za kteréž dobrodiní vzdává vroucí díky!

T. Šk.

Z Dolní Krupy. Jistá osoba prosila mne, abych dal ve »Škole B. S. Páně« uveřejnit, že po devítidenní pobožnosti k Srdci Pána Ježíše se její bratr na duchu nemocný úplně uzdravil a přišel domů zdrav.

A. D.

Z Králové Hradce. Po vystálé dlouhé nemoci 4 dítek, dvě dítky z nich pozbyly zraku tak, že lékař pochyboval o jejich uzdravení; celá pak rodina vzala sobě útěchu k Rodičce Boží o její pomoc, a neustála v modlitbách svých stále o uzdravení jich prositi, a vskutku se stalo. že po plných 15 dní neustaly v prosbě až tyto dítky pojednou oči svých otevřely a pravého zraku nabyly. Pročež necht každý, kdož chce v soužení a trápení pomoci dojiti, vroucné prosí Rodičku Boží, jejížto mocnou přímlovou lze rozličných milostí dosáhnouti. — Jelikož se zde jedná o rozšíření velkých milostí, které Rodičkou Boží lze docíliti, prosím, račtež toto uveřejnit; já pak srdečné díky vzdávám s upřímným »Zaplat Pán Bůh!« nejen časné, nýbrž i věčné.

F. B.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. V měsíci listopadu vykonána byla v Římě dvě blahorečení. Dne 10. listopadu prohlášen byl za blahoslaveného Jan Gabriel Perboyre, kněz z kongregace misionářů sv. Vincence z Pauly, dne 17. t. m. Petr Chanel, kněz z kongregace mariánské. Oba jsou rodem Francouzi. A proto dělníci francouzští, kteří meškali tu dobu v Římě, sesli se na blahorečení svých krajanů. Tito poutníci odnesli si zajisté nejlepší dojem z Říma. Svatý Otec sám postaral se o jejich bezplatné zaopatření a ubytování. Mladíci lepších rodin římských provázeli poutníky po městě a večer postarali se o zábavu v místnostech, kde poutníci společně nocochovali. — Dlužno na tomto místě zmíniti se o radostném rozkvětu katolického života spolkového. Tak slává nyní katolických spolků dělnických 282, mezi nimi 37 spolků mladíků dělnických a 26 spolků dělnic. Počet údův udán na 52.239. Zvláště radostně rozšířil se spolek tento po Švýcarsku. Dne 25. listopadu odbývala se v kapli Kalasantina v Pétidomech u Vidně slavnost založení nové kongregace zbožných dělníků dle pravidel sv. Josefa Kalasantského. Jeden úd kongregace jest knězem a zároveň správcem, ostatní jsou laikové. Účel

zbožného tohoto spolku jest v pravém slova smyslu křesťansko-sociální: vychovávání katolických učňů. Zvláště obrací spolek tento zřetel svůj na učně, kteří z venkova do města přicházejí, aby se naučili řemeslu, a hledí je zachrániti před nákazou ve velkém městě jim hrozící. V biskupství svato-Havelském založen jest spolek sv. Havla, jehožto účel jest hodné kněze vychovávatí svaté církvi a hmotně podporovati bohoslovce. Roku 1880. bylo řádných příjmů spolku 8234 franků. — Blahodárně působí též spolek r. 1885. založený k ochraně katolických dětí v biskupství Salfordském v Anglii. Jest tam pět takových ústavů. Do 1. září 1889. zachránil spolek 583 katolických dětí z protestantských ústavů pro zanedbanou mládež. — Představení semináře zahraničních misí vydali zprávu o úspěchu a pracích misionářů v r. 1888., dle kteréž misie z hojného ovoce těšiti se mohou, jakéhož nikdy před tím nedocílily. V 26 misiích za jediný rok 1888. bylo pokřtěno 26.990 dospělých, 188.348 dětí pohanských a 805 jinověrců do lůna církve katolické přijato. Zvláště radostný jest rozkvět katolické církve v Tonkinu a Japonsku, kdež na prosby propagandy tři nové biskupské vikariáty zřízeny

byly. — Pověstnému trestnímu zákonu Crispiovu dostalo se již královské sankce, tak že drakonický tento «Codice penale» 1. lednem r. 1890. nabude platnosti. Článek 101., kterýžto již veřejný hovor o otázce římské tresce káznici, zůstal nezměněn. — Crispi zapověděl vydávání katolického denníku »Squilla«, který skutky Crispiho na veřejnost podával. Tím prý stal se onen list katolický nebezpečným státu. — Mezi oběma zástupci italské finanční politiky a předsedou ministerstva došlo k zásadním sporům. Oba ministři přihlížejíce ke smutnému hospodářskému stavu Italie, chtějí šetřiti, náčelník italské vlády však pořád ještě doznati nechce, že ctižádostivá politika jeho přivedla Italii na pokraj záhuby. Finanční rok (doba od 1. července 1888 do 30. června 1889) končila schodkem 234 milionů lir, a italské vládě jest krytí nejen tento letošij schodek, nýbrž ještě dva předešlé schodky z posledních dvou let. Tu odvažuje se Crispi, který se svými liberálními předchůdci již probil konfiskované jmění církevní, nového zoufalého činu, jak jsme se o tom již zmínili. V Italii totiž nashromážděno asi za dvě miliardy zbožných nadací, z nichž se dle vůle zakladatelů podporovati má chudina, starci a neduživci, vdovy a sirotci. Veškeré tyto nadace, t. zv. opere pie, chce tedy Crispi jménem státu zabrat. Vždyť by se výnos nadací, který se páčí na 150 milionů lir ročně, liberálům italským výtečně hodil na ukrytí schodku a splácení dluhů, kterých nadělali nepřátelé církve za těch dvacet let, co Italie jest »osvobozena«. Avšak v prvním sezení parlamentu věc tato se jaksi nedařila; z poslanců bylo přítomno asi 70, kdežto scházelo 438. V dalších schůzích byl článek šestý, který vylučuje katolické kněze od správy těchto nadací, na prosby Crispiovy přijat. Senát také sotva Crispimu konfiskaci dobročinných nadací překazí, a tak snad tyto již od nového roku přejdou do státní správy. Otázka tato nikterak není otázkou vnitřní; nýbrž jest mezinárodní a katolíci celého světa cítí se tím znepokojenými tím více, protože tento nový nespravedlivý zákon, jak pravdě podobno jest, tvoří pouhou předeheru nových pronásledování katolíků a nových ntiskování Stolicе apoštolské.

Rakousko. Biskupové ve Vídni shromáždění byvše jednali o uspořádání kongruy a o otázce školní. — Z jara má býti katolickým spolkem školským započata stavba katolického semináře pro učitele ve Währingu u Vídne. Smutné to věru znamení doby! V předlitavském Rakousku, kde obývají takměř jen katolíci, pocituje se potřeba, by jednotlivci ve spolky se sestoupili, aby zachránili křesťanské vyučování lidu. Od té doby, co republikáni ve Francii při posledních volbách zvítězili, zdá se, že se našich liberálů zmocnil pravý fanatismus pro francouzskou národní školu. Znamý Dittes prohlásil francouzský školský zákon za nejdokonalejší. Avšak ti páni zapomněli, že právě za poslední dobu republikánští politikové francouzští zatočili a přimlouvají se za mírnější výklad zákonů školských.

Belgicko. V Bruselu odbývaly se na začátku tohoto měsíce konference protiotrokařské. Za základ rokování přijata byla osnova vypracovaná belgickými plnomocníky. Tato osnova má třináct článků. Veškeré mocnosti, jež mají v Africe nějaký vliv, zavazují se, jak ve svém vlastním území tak i na vzájem, potlačovati obchod s černochy prostředky v osnově uvedenými. a veškeré mocnosti poskytnouti mají soukromým společnostem a podnikům ochranu a pomoc, pokud se tyto pod jejich dozorem sčastniti chtějí potlačování obchodu s otroky.

Amerika. V měsíci listopadu modlili se údově apoštolátu modlitby z rozkazu sv. Otce za katolické vlády v jižní Americe. A věru, jest toho svrchovaná potřeba. Nejsmutnější poměry jsou v Guatemale, kde nížádná příležitost se neproměška. by, seč možno, křesťanská vira vyhubena byla. Nejlépe se daří křesťanstvu v Columbií a Ecuadoru. Největší neštěstí pro tyto země jest však zednářství. A zednářství způsobilo také za nejnovější doby revoluci v Brasílii. jejížto výsledek byl svolání republiky pode jménem »Spojených států brasílských.« Jak povede se tam nyní církvi katolické, dlužno vyčkávati, neboť zprávy o vypovězení řádu jezuitského a zabavení jeho jmění posud se nepotvrdily.

V měsíci lednu modleme se, aby blah. Margarita za svatou prohlášena byla.

Roku 1864. a sice 18. září bylo lze nad nádhernou branou velechrámu sv. Petrá v Římě čísti nápis v moři světél zářící: Kristu Bohu. Synu Otce věčného, jednomyslná chvála a dikččinění za jeho božské vnuknutí nejvyššímu biskupu, že povzněl k účtě blahoslavených pannu řádu sv. Františka Saleského, Margaritu-Marii, kteráž objevila lidem poklady božského Srdce. Ano jednomyslná chvála a dikččinění byla vzdána Bohu dobrotitivému za toto významání ctihodné panny, čemuž se radoval celý katolický svět, zvláště pak ctitelé nejsv. Srdce Páně. Důkazem toho jest list, ježž před svou smrtí napsal P. Croiset. Můžeme říci, že milování hodný Spasitel shromáždil pro naši dobu v osobě této svaté řeholnice všechny neobyčejné milosti, kteréž v minulých stoletích byl největším sluhům svým udělil. Ona měla tu milost, že mohla přátelsky rozmlouvat s Pánem Ježíšem jako druhdy sv. Mechtilda a Gertruda. Syn Boží dal jí Srdce své tím způsobem jako sv. Kateřině Sienské, a ona majíc je milovala je láskou čistou, jakou jen svatá duše její mohla je milovati. Kristus chtěl služebnici své jako sv. Teresii zanechatí důkaz ustavičný a citelný této neobyčejné milosti holetí v boku velmi citelnou, kterouž žádný prostředek lidský umírniti nemohl. Jiné svaté obdaril Pán touž neb onou zvláštní ctností, nebo uměním a neobyčejnou moudrostí, ale tuto blahoslavenou obdaril neobyčejnou úctou a láskou ku svému nejsv. Srdci. Toť její sláva, jakouž Pán uchoval pro pozdější věky, kdy láska ve světě vychladne: »Bůh bude panovati vzdor všem nepřítelům; On bude učitelem a pánem srdcí našich, neboť toto jest hlavní účel pobožnosti této, obrátiti duše k milování svého nejsv. Srdce.«

Vésti duše k tomu, aby Boha svého milovaly, zdali to není hlavní úkol křesťanstva? Celé křesťanství zakládá se na dvou příkázaních lásky k Bohu a ke bližnímu. Úcta a ctění se nejsv. Srdci jest jádrem celého našeho křesťanství, jest souhrn všeho náboženství. Křesťanství, jehož celé dějiny zahrnuty jsou ve slověch: »Bůh miloval svět« (Jan III. 16); křesťanství, jehož znakem jest láska vyjádřena slovy sv. Jana: »A my jsme poznali a uvěřili lásce, kterouž Bůh má k nám (I. Jan 4. 16); křesťanství, jehož celé mravné naučení zahrnuto ve slově: Milovati budeš; celé křesťanství vrcholí v pobožnosti, účtě a lásce k nejsv. Srdci Pána Ježíše. »A z tohoto nejsv. Srdce, jako druhdy sv. Jan, miláček Páně, z otevřeného Srdce Páně ctihodná Margarita čerpala vodu veliké sladkosti, kterouž jako proudem veškerý svět zaplavila.« (Pius IX.) Ctihodná tato panna byla zvláště vyvolena, aby nejen soukromí konala pobožnost k nejsv. Srdci Páně, ale aby veřejně od lidí tato nejkrásnější pobožnost konána byla. Ona byla v pravém slova smyslu misionářkou nejsv. Srdce Páně. Nejvroucenější sama hoříc láskou ku Spasiteli svému Ježíši Kristu, k lásce jeho nejsv. Srdce nabádala celou duši věřících a ohnivými slovy je vždy povzbuditi se snažila. Vykonavši úkol svůj odešla tato ctihodná panna z tohoto světa svatou smrtí, a duše její nyní tam v nadhvězdě vlasti patří na Boha tváří v tvář. Proto církev sv. prozkoumavši život a zjevení této ctihodné panny Margarity, prohlásila ji za blahoslavenou, a sice roku 1864. A nynější sv. Otec Lev XIII., skládaje všecku svou důvěru v nejsv. Srdce Pána Ježíše, chce povýšiti blahoslavenou služebnici mezi svaté a sám z úmyslů předložených vyvolil tento, aby tohoto roku 1890. blahoslavená Margarita Alacoque, za svatou prohlášena býti mohla. Rok tento proto k tomu vyvolen, že připadá 200letá památka úmrtí této blahoslavené služebnice Boží. Prosme tedy božské Srdce Páně, aby i této poslední milosti a tohoto významání dostalo se jeho věrné služebnici.

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za povýšení blahoslavené služebnice Tvé do počtu svatých, aby tím více rozmnožena byla sláva Tvá. Amen.

MoDLete se za sVatého OtCe Lva XIII., ať panuje Vítězné pro bLaho
sVatě CírkVe!

Blahosl. Margarita Maria.

Sem k zdroji lásky spějte, zemské hroudy děti,
sem rozeřtát svých citů chlad!
Hle, Srdce Kristovo vás zove do objetí,
chce znova za vás umírat!
Jen svolte v pláči lásce velké,
jež s nebes trůnu řine se vám v hrud',
vyčistěte duše nitro mělké,
tak svatá láska nesmí v kal a rmuť!"

Tak volala's, ty, apoštolko božské lásky,
tak zvala's nevšimavý svět;
tak z chudé celly v Paray andělskými hlásky
tvůj zanícený hlásal ret.
Teď duše vroucí v blahém ráji
v tom Srdci neobsáhlém navždy dlí,
však slova tvá v žeň hojnou zrají,
tvůj plam nad ledem světa vítězí.

Ó děvo andělská, rač shlédnout na své dílo,
pros hojný jemů, nám všem zdar!
Hle, tisíc duší kol božského Srdce svilo
se v glorioly svatý žár.
Nechť kane s něho v naše rány
dál balsám všeúčinný, hojivý,
by v Kalvarie živné lány
se změnil světa úhor truchlivý!

P. Š. Šenický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz Mat. L. (Č. d.)

Rozjímání.

Chudoba a bohatství Srdce
Ježíšova.

Ježíš jest 1. nejchudobnější, ale také 2. nej-
bohatší.

1. Chudoba Ježíšova. Jeden
z nejžalostnějších neduhů duše lidské po
hříchu dědičném jest žádostivost a ne-

zřízené milování statků pozemských.
»Kůřen všeho zlého jest žádostivost«
(1. Tim. 6.). Abychom o tom se pře-
svědčili, dostačí pohlédnouti na svět:
chudobný i bohatý, stařec jako mladík
nemoci tou nakaženi jsou; ano ani ditko
nebývá vždy toho svobodno. Neboť odkud
pochází ten nepokoj, to těkání mezi

lidmi, jež všeobecně pozorovati? Odkud ona zvláštní rušící rozčilenost ve všech vrstvách společnosti lidské? Na větším díle jedinou příčinou toho jest žízeň po penězích, žádostivost bohatství. Ó slepí a zpozdilí, kteří srdce své přikládáte k věcem pomíjícím a své štěstí v marné nicotě hledáte! Ježíš chtěje člověka ze slepoty té vyléčiti, posvětil chudobu, an vyvolil ji za svůj podíl. Sv. Pavel praví o Pánu Ježíši, »že jsa bohatý, učiněn jest pro nás chudým, abyste vy chudobou jeho zbohatli.« Ano, vkrč

do jeskyně betlémské, jdi do Egypta, vrať se s ním do Nazareta; provázej ho za tři let veřejného a namahavého vyučování, slovem. jdi za ním od jeslíček až na horu Kalvarii, a všude uvidíš jej chudého, docela chudého. Při svém narození vložen byl v jesle a zavinut v chatrné plénky. V Egyptě sténal pod tíží chudoby, a později dobýval si v potu tváře své živnosti. Bidněji opatřen než

lišky, kteréž doupatá svá, a než ptactvo nebeské, jež hnízda svá má, neměl ani místečka, kam by mohl skloniti hlavu svou.

Nepřestává na tom, chudobu vychvalovati a jiným ji odporoučeti, sám též chce chudobným býti. Dalek jsa toho, že by si bohatství přál, raději si ho málo váží, jím pohrdá a opovrhne. Chudobné naproti tomu blahoslaví a ujišťuje, že k těmto právě poslal ho Otec nebeský. Ano, nauku o svaté chudobě takměř napořád ještě přednáší nám v nejsv. Svátosti oltární; v tajemství

tom chtěl nám Ježíš takorůzka věčnou památku své podivuhodné chudoby zůstaviti. Neboť vskutku, jak velice se tu zapřel, jak chudobné a bídné jest přebývání Boží v tajemství tom! Jak dokonale zapírá se tu Srdce Ježísovo! A kterak zjevně pohrdá vším, čeho si svět vysoce váží! Ó Bože můj, srovnávaji se smýšlení a pocity moje s tvými? Jak soudím já o chudobě? Miluji ji skutečně, neděvřuji bohatství a mám je v oškli-vosti? Nepřilnulo srdce mé k ničemu

takovému? Nežádá si ničeho? Neshání se po zisku časném? Mohuli opravdu říci: Bůh můj a mě všecko? Ó Bože, stydím se přiznati se, ale tak se to má: Miluji pohodlné bydlo, pěkné, když třebaš i ne bohaté a skvostné šaty, dobrý a hojný pokrm; vše mám rád takové, jak se mi líbí, a kdybych se odhodlal, dobrovolně chudobným býti, stalo by se to jistě pod tou výminkou, by mi v chudobě ničeho nebylo trpěti. Nad to

vysoce si vážím bohatých a mocných světa, a pohrdám jaksí chudobnými. Ale, ó Pane, zardívám se, pozoruje chatrný tvůj oděv a tak bídný příbytek tvůj i krmi tvou, kdežto mi docela ničeho neschází! Příklad tvůj jest mně včítkou, poučuje mne, přesvědčuje mne! Ó Ježísi, ty's potěšení ubohých, ty učíš nás chudobu milovati, si vážit a provozovati. Ze vnitřku chudobných oněch kostelů, v nichž obývati jsi volil, bez přestání povznášíš hlasu svého, a zavrhuje ducha světa, povzbuzuješ a dodáváš srdce chudobným, a za blahoslavené prohlašuješ ony, kteří z lásky

k tobě, a žádající si vždy podobnějšími tobě býti, zřikají se statků tohoto světa. Blahoslavení chudí... Běda vám, bohatým!...

2. Ale jak chudobné jest Srdce Ježíšovo na statcích tohoto světa, tak bohaté jest na statcích nebeských; a jelikož tyto jediné pravé statky jsou, musíme z toho souditi, že ono zdánlivě jenom chudobné jest. v pravdě však nesmírně bohaté. Křesťanská duše, slovo chudoba zlá se ti tvrdým býti, a ačkoli Syn Boží člověka pro tuto ctnost blahoslaveným nazývá, přece objevuje se ona očím tvým v protivné, odstrašující podobě. To však odtud jediné pochází, že o ní pravého ponětí nemáš: nepochopuješ, že, pakli zřekneš se bidných statků pozemských, právě chudoba zbaví tě velikého zla a nesmírného nebezpečství, a že ti za to přinese skutečných, pravých statkův, a také pro budoucnost nejbezpečnější naději ti poskytne. Ctnosti, dokonalost, zásluhy, sladký pokoj, svatá svoboda: toť první bude odplatou za obět takovou, když ji buď dobrovolně přineseš, aneb aspoň s odevzdaností, když by Bůh sám ji požádal. — Avšak co říci mám o koruně, jaká tě v nebi očekává, o slávě oné, která pro tebe ustanovena? Či nenili chudým v duchu přislíbeno království nebeské? Ty se zřekneš země, a za to ti bude nebe dáno; co stvořeno jest, v obět přineseš, abys Boha v držení vzal; zbavuješ se oněch bid, na nichž zalíbení má marný

svět, ale za to duše tvá ozdobena bude stkvostným rouchem ctnosti. Řekni, jest to státi se chudobným, a zdalíž můžeš litovati toho, kdo záměnu takovou učiní?

Kdo z toho, co pověděno, nepoznává, jak nesmírné jest bohatství Srdce Ježíšova? Ono jistě docela přiměřeno jest k jeho chudobě; chudoba jeho však byla tak úplná, že mohl v pravdě říci, že nemá, kam by hlavu svou položit mohl. Právem mnoho větším než sv. Pavel může tedy říci: »Jako nic nemající, ale všemi věcmi vládnoucí« (2. Kor. 6.).

Ano, všechno máme, pakli jen Boha máme. Možnoli také mně tak říci? Jest opravdu srdce mé, jako Srdce Ježíšovo, bohato ctnostmi, bohato milostmi a bohato zásluhami? Jsem spokojen s chudobou svou, jež mi nebe zabezpečuje? Hle, Ježíš jest bohatým netoliko pro sebe, ale i pro nás: »Ve všem učinění jste bohatí v něm« (1. Kor. 1.). Právě bohatství činí tedy i nás způsobilé, bychom druhé obohacovali: »Jako potřební, mnohé pak obohacující« (2. Kor. 6.). Řekni tedy s apoštolem: »Všecko jsem ztratil, a mám jako za lejno, abych Krista získal« (Fil. 3.). Božský Vykupitel sám o sobě dostatečný mně jest, Srdce jeho jest mým bohatstvím. — Přemýšlej, na čem srdce tvé visí, a roztrhej svazky, které nejsou ti ke cti. Uděluj rád tělesnou i duchovní almužnu, nezapomínaje, že Spasiteli dáváš, co chudobným uděluješ.

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha III., hlava 34.)

(Přístě dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

4. Řekneš snad, příteli, že ti na takový způsob služba »Horlitele« dosti těžké povinnosti ukládá! Ovšem, nepotrápím to, avšak s druhé strany také mocné pohnutky pobádají tě k horlivému

jich plnění. — A které pohnutky to jsou?

Pohnutku první udává ti již svrchu služba »Horlitelova.« Jsiť už prvním a největším příkazem zavázán Ježíše mi-

lovati. »Kdo však opravdu miluje,« dí sv. Augustin, »tomu není možná snášeti mlčky urážky bytosti milované.« Následovně jsi i ty povinen podle svého stavu a svých sil zamezovati podobné urážky Krista Pána. Chcešli tedy věděti, miluješli do opravdy božské Srdce jeho a jak veliká jest asi láska tvoje, taž se sama sebe, zda se do opravdy přičiňuješ umenšovati hříchy vlastní, a pak zdali a jak se snažíš urážky jiných od božského Srdce vzdalovati. — Kde veliká u této věci horlivost, tam veliká i láska; kde však žádné takové horlivosti, tam není ani lásky žádné. Tedy snaž se jen, abys plnil ono první přikázání lásky, o horlení se nestarej; to přijde již samo s láskou.

Z toho všeho však vidíš, že duch této čtvrté služby není žádná jen vedlejší pobožnost, jižno dle vůle a libosti můžeš začíti a zase zanechati, nýbrž že horlivost tato nemenší povinnosti člověka jest, než láska; poněvadž horlivost tato jest podstatnou a neodlučitelnou činností pravé lásky k Bohu, tedy láska sama nutká k horlivosti.

Za druhé. Nemůžeš božskému Srdci miláčka svého větší radosti způsobiti nad tu: hříchů zanechati a hříchům kde možno brániti. Dobře jest konati kající skutky; dobře jest rozjímati utrpení Ježíše Krista a s trpícím Spasitelem svým soustrast cititi; dobře jest často a nábožně se modliti; ale nejlepší a Bohu nejmilejší jest plniti věrně zákon a vůli Páně. »Kdo přikázání moje má a je zachovává, tenť jest, jenž mne miluje.« Vše ostatní jest jen prostředkem k tomu cíli, aby panství a vláda hříchu v tobě a jiných spolubratrech zničeny byly a na jich místě panství a vláda božského Srdce Páně vždy víc a více se rozmáhala.

Za třetí. Mimo to jsi, milý čtenáři, rovněž tak přísně zavázán milovati bližního svého jako sebe samého podle vzoru a příkladu božského Srdce Páně.

»Přikázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek, jakož i já jsem miloval vás.« Přikázání toto tě zavazuje k tomu, abys podle stavu a jmění svého konal skutky tělesného i duchovního milosrdenství k bližnímu, aby ti neplatilo jedenkrátě děsné slovo z úst Soudce věčného: »Odejděte ode mne do věčného ohně... neboť cožkoliv jste neučinili tomu nejmenšímu z bratří svých, mně jste neučinili!« A táži se, jaký krásnější, slechetnější a užitečnější skutek lásky k bližnímu může býti nad ten: uvarovati jej toho největšího zla, kterým jest na světě hřích!? Co bys řekl, milý čtenáři, o člověku, kterýž vida, že hoří dům sousedův, a ač by mohl uhasiti oheň, neučinil by tak? Anebo mohl by uvarovati souseda nešťastného, snad smrtelného pádu, a z lenivosti by to neudělal a nechal by jej spadnouti; co bys o něm řekl? Měli pak jen jiskry lásky k bližnímu? A ty moha bratra zachrániti před ohněm věčným, před pádem do věčné propasti, neučinil bys tak, mohl bys se ještě honositi, že plníš náležitě zákon lásky k bližnímu? Jest zajisté skutkem dobrým lačné krmíti, žiznivě napájeti, nahé odívat, nemocné navštěvovati, mrtvé pochovávat; ale nejlepší skutek ze všech jest varovati duši bližního od hříchu a tím ji uchrániti věčného zahynutí! A tak platí i zde slova svatého Augustina: »Kde není (této) horlivosti, není lásky (k bližnímu)!«

Za čtvrté. Pomni, milý čtiteli božského Srdce Páně, že kolikrátě někdo těžkého hříchu se dopustí, tolikrátě ukřikuje, pokud to v moci jeho jest, znova Krista Ježíše; neboť činí hříšník opětně to, proč musel býti ukřižován! Nuže jak? ty bys mohl tak často tomuto novému zločinu, této urážce a potupě, jež tvoje a tvých bližních hříchy Kristu Pánu působí, zabrániti, Spasitele svého takového bolu ušetřiti, a ty bys to nechtěl učiniti?

Smýšlíš pak ještě upřímně o svém Spasiteli? Není ti již úplně lhostejným? — Milý křesťane, nepovažoval bys to za své největší stěsni a za nejkrásnější, nejslavnější čin svého života, kdybys byl mohl v Jerusalemě prosbami a výhrůžkami zabrániti smrti Krista Ježíše? Ejhle, totéž můžeš podnes! Ó modli se, pros, napomínej, varuj, přemlouvej, obracuj spolu-bratra svého, aby již nehřešil. a tím jej uchránil, aby znova neukřižoval Krista Pána!

Za páté. Považ dále. jaké odměny můžeš se od Spasitele svého nadíti za to, odvrátili od něho takovou urážku, jakouž mu každý hřích jest! Zavděčíš si jeho božské Srdce, zavážeš sobě jeho lásku. aby se jednou i tebe ujala a na tobě splnila slovo své: »Kdožkoli mne vyzná před lidmi, toho i já vyznam před Otcem svým, jenž jest v nebesích!« — Ó křesťane, jak se budeš z toho radovati, až jednou božské Srdce Páně tebou zde obhájené a ochráněné vezme i tebe před Otcem nebeským v ochranu a vysvobodí tě od věčného zahynutí!

Za šesté. »Synové tohoto světa opatrnější jsou. než synové světla,« tak praví Spasitel. A v pravdě, milí přátelé, i od pekla a jeho náhončích zde na zemi můžeme se učití tomu, co jest horlivým býti. Zda opomenuli synové temnosti nějaké příležitosti, aby říše hříchu na světě se rozmnožovala? — »Obcházíš ďábel a hledá, koho by polhlil,« t. j. od Krista Pána odvrátil. A přítel Ježíšův by měl pohodlně ruce v klín složití a si mysliti: »Co mi po tom, hřešili bližní můj; jsemliž strážce nebo hlídač bratra mého?« Synové temnosti pišou noviny, knihy, spisy, jejichžto účel a obsah není žádný jiný, než podkopávají víru v Krista Pána a jeho církev, hubiti náboženství a mravnost. Spolky k tomu zvláště zřízené vysílají placené agenty

čili náhončí do všech krajův, aby věřící lid přemlouvali a od církve katolické odvraceli. Bezbožní svůdcové vypočítávají nejvhodnější čas, vyčkávají nejpriznivější příležitosti, užívají nejsvůdnějších prostředků jakožto vnadidel, aby nevinné duše Srdci Ježíšovu odřvali a na věky zkazili. A opět jiní nešetří ani peněz, aby nešťastnou, zbědovanou obět svých mrzkých chtíčů v moci své podrželi. Zkrátka, synové temnosti nešetří ani peněz, ani námah a cest, nešetří hany a potupy, pomluv, krivd a protivenství, ba i násilí, jen aby říši lži a hříchů na zemi rozšiřovali. Vědy a umění, sliby a odměny, hrozby a pomsty, všeho, všeho se užívá, by se Ježíš Kristus uvedl u lidí v zapomenutí a osklivost, aby se učení jeho překroutilo, znetvořilo, aby se jeho vliv na srdce lidí, zvláště dítek, zamezil, aby se nevinnost svedla a svedená v kalu hříchův udržela a tak časně i věčně zničila... A jak všeobecně vidno, daří se toto dílo synů temnosti až příliš dobře. A ty, ctiteli božského Srdce Páně, mohl bys se na toto ďábelské zuření nepřítel Kristových mlčky a nečinně divati a při tom ještě se považovati za přítele božského Srdce Ježíšova?! Ty bys mohl snad často svým příkladem, ba snad jediným slovem laskavým, jindy zase poučením, někdy zase nepatrným dárkem aneb alespoň modlitbou tu neb onu z těch nesčíslných urážek božského Srdce Ježíšova zameziti — a ty zatím nechceš ani rukou hnouti?! A při tom všem se přece domníváš a těšíš se myšlenkou, že stojíš věrně při Kristu Pánu a s ním držíš?! Ale on sám praví: »Kdo není se mnou, proti mně jest; a kdo mne nevyzná před lidmi, toho i já nevyznám před Otcem svým nebeským.« Ach, jaký to tedy nad míru smutný a nás katolíky zahanbující úkaz! Drzí nepřítelé dorážejí zuřivě se všech stran na Otce, bijí jej ranami bolestnými, zarmucují a trápí

všemožně jeho předobré Srdce, a vlastní jeho dítky se na to dívají a — mlčí!!

Za sedmé. Ze školy synů světa a nepřátel Kristových vrať se zase, milý čtenáři, a zajdi do školy nejsv. Srdce Ježíšova a viz a pozoruj, jakým ohněm horlivosti o čest a slávu Boží ono Srdce hoří. Věčný Syn Boží viděl, kterak jeho

Otec nebeský děsným způsobem od lidí jest zapominán, zneužíván, pohrdán, urážen a kterak nikde patřičné úcty se mu nedostává. Hle, co činí Syn Boží? On sestupuje s nebe na zemi a stává se člověkem, aby mohl mezi lidmi viditelně vystoupiti, a tu se snaží všemi jen možnými prostředky odvracetí urážky od

svého nebeského Otce. Tu na osamělých výšinách se modlí po celé noci za světlo s hůry zaslepenému člověčenstvu; tam zase za poledního vedra čeká u studně Jakubovy na ženu, aby ji s cesty hříchu obrátil; tam zase obklopen jest celým zástupem dítek, jimž želná, by nevinnost jejich před bouřemi těla a světa ochránil; po té jde do domu fariseova, by tam

veřejnou hřišnici přiměl k zanechání pohoršlivého života; tam zase na cestě volá se stromu vrchního celníka a zve se do jeho domu, aby mu vložil na srdce navrácení cizího statku a nahrazení učiněné škody; a opět viz jej, kterak ve chrámě jerusalémském ve svatém hněvu chápe se provazů, převrací stoly peněžoměnců, hlučící kupce a prodavače vy-

hání a kárajícím hlasem volá: »Dům můj jest dům modlitby, vy však učinili jste jej peleší lotrovskou!« A opět běře v ochranu před kamenováním ženu cizoložnici a hájí nešťastnici před zuřivými farisey, a to jen proto, aby ji pak v milosti propustil k novému, lepšímu životu; jinde zase uzdravuje nemocného a navrácí mu tak dlouho a toužebně žádaný dar zdraví tělesného, aby mu tím důtklivěji mohl na srdce vložiti napomenutí: »Jdi a nehřeš již!« — A tak žádná obět mu není příliš velkou, žádné ponížení příliš hlubokým, žádná práce příliš obtížnou, žádná bolest příliš trapnou, žádné utrpení nesnesitelným, jestliže jen tím může nějakou urážku svého Otce nebeského zabrániti. Nechť jej rodné město Betlém vyhnalo ze svých bran, nechť Herodes ukládá o bezživoti jeho, nechť mu chudobná chýška v Nazaretě a těžká práce tesařská přichází dosti krušnou, nechť jej fariseové sužují posměchem a rouháním, nechť katané jej mučí a na kříž přibíjejí, byť mu i Srdce žalem pukalo, nedbá toho, mňželi jen tím člověčenstvo z hříchu vykoupiti a urážky svého nebeského Otce zameziti!

Ó pohled', milý čtenáři, pozorně na ten obraz smrti, na ukřižovaného Ježíše, zdaž nevólá ti každá jeho rána vstříc: »Horlivost o dům tvůj ztrávila mne!«

A pod křížem bije úzkostlivým, bolestným tlukotem Srdce mateřské, které rovněž v horoucí horlivosti o slávu Boží neváhalo jediného, nejvrouceněji milovaného Syna vydati na smrt. A tak se osvědčilo pravdou býti, že tomu, kdo opravdu miluje, nemožné jest snášeti a strpěti mlčky urážky toho, jehož miluje. A proto není jinak: kde veliká jest láska, tam i veliká horlivost!

Zpytování sebe.

1. Nyní pak, maje konati službu »Horlitele,« rozpomínej se, pojalli jsi při

poslední své zpovědi pevný úmysl, dokonale se polepšiti a neurážeti již Pána hříchem, a žijeli úmysl ten dosud v srdci tvém?

2. Nahlédni do svého srdce a zpytuj, která asi z chyb tvých nejvíce se protíví božskému Srdci a které se tedy především musíš vystříhati?

3. Jsili nad jiné ustanoven, taž se srdce svého, bdíšli také obezřetně a svědomitě nad svými podřízenými, nad ditkami a čeledi? Bránišli jim všemožně hřešiti? Nenili mezi nimi někdo, o němž by se říci mohlo, že jest koukolem mezi pšenici? Nedonášli se do tvého domu špatné knihy, noviny, kalendáře? Nedochází k vám někdo, jenž v ohledu sv. náboženství a mravnosti jest podezřelý? A kde bývají a co dělají dítky tvé mimo dům, co dělá syn, co dělá dcera, co čeledín, co služka v neděli odpoledne a večer? Znášli slova sv. Pavla k Timotheovi: »Jestliže pak někdo o své a zvláště o domácí péče nemá, zapřelví viru a horší jest nežli pohan.«

4. Rozpomínej se dále, jak si obvyčejně počínáš tenkrát, když u přítomnosti tvé se mluví na úkor sv. náboženství a mravopověstnosti aneb na úkor cti bližního tvého? Mlčíš snad k tomu? (Latinař praví: »Kdo mlčí, zdá se souhlasiti.«) Směješ se snad dvojsmyslným žertům? Či se zastaneš cti Boží a bližního svého? anebo hledíš takovou řeč zameziti nebo alespoň jiným směrem obrátiti?

5. Odhodlal jsi se z lásky ke svému Spasiteli chybujiícího bratra »mezi čtyrma očima« napomenouti, jemu domluviti, aby zanechal obvyklého hříchu svého?

6. A modlíšli pak se alespoň za obrácení pohanů, nevěrců, kacířův a hříšníků? za posilnění a zachování všech duší nevinných, zvláště v nebezpečí se nalézajících? »Kde žádné horlivosti, tam ani lásky!«

7. Co jsi z věcí těchto až dosud

zanedbal, skroušeně lituj! Pak učíš určitě předsevzeti, jak a kterak miníš v tomto měsíci konati službu »Horlitele« a »Zastance« Kristova! Ustanov si, kde, kdy

a jakým způsobem se chceš zastati cti a slávy Boží a hřích zameziti? Ostatně čítej pilně a s rozvahou následující řádky o sv. Františku Xaverském.

(Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 4.

„Po smrti je všemu konec.“

všem, ale jen u psů, koček atd. Myslím však, že nejsi tak velice skromným a pokorným, abys sebe mezi tato hovádka počítal? Poslyš mne jen pozorně a trochu o tom uvažuj!

1. Ty's člověk a ne zvíře; mezi člověkem však a nímou tvář jest ohromný rozdíl. Člověk má něco v sobě, čímž mysliti, uvažovati, poznávati může, a sice netoliko věci viditelné mimo sebe, nýbrž i věci docela neviditelné, pojmy odtažité; on poznává, že toto jest dobré a tedy že nutno tak činiti; poznává, že ono jest špatné, že tedy toho nutno se varovati. Člověk rozeznává pravdu ode lži, onu miluje, tuto nenávidí. A to vše působí v člověku ono »něco,« čímž teprve člověk člověkem jest a jiný, v sobě uzavřený, vnitřní život žije vedle života tělesného. Hle, toto »něco« tvoří ten veliký rozdíl mezi člověkem a zvířetem, neboť zvíře postrádá docela oné síly, oné mohutnosti, kterou krátce duši nazýváme. Člověk tedy má duši, zvíře ji naprosto nemá. Proto ohavná jest nadávka: »Ty jsi pes, osel« atd., neboť se ji člověku upírá to nejdražší, co má — duše! To cítí dobře každý člověk i sebe spustlejší a nevzdělanější; proto ohavnou jest mu nadávka: »Ty's pes, osel, hovado« atd., neboť touto upírá se mu, co nejdražšího má — duše.

Pravili však někdo: »Po smrti je se mnou konec,« je to právě tak, jakoby

sám o sobě tvrdil: »Nejsem nic jiného, nežli kus hovádka.« A jakým hovádkem by pak byl? Opravdu daleko pozadu by byl za těmi, k nimž se sám počítá. Byl by horším nežli jeho pes, neboť tento umí rychleji běžeti, vidí dále, má jemnější čich atd. Byl by slabší nežli kočka, vždyť tato vidí i v noci a nemusí se starati o svůj kožich. Zkrátka, kdo praví: »Umrnu, a pak je se mnou konec,« zbavuje se důstojnosti veliké, důstojnosti člověka, a klesá s výše až pod nerozumné zvíře. Slyšíš tak někoho mluviti, nuže, libili se mu, ať tak mluví, ale jen o sobě a o nikom jiném; ať tobě i nám dovoli, abychom zcela svobodně a veřejně vyznávali, že jsme lidé a že tedy pevně za to máme, že duše naše, jelikož jest jednoduchá, nesložená, jelikož od Boha vyšla a toliko s tělem sloučena byla, že tato duše naše s tělem neumírá. nýbrž i bez těla další život vede, že jest nesmrtelná.

2. Ale dejme tomu, že by vsickni lidé za to pevně měli a že by také pravda bylo: »Po smrti všemu konec;« jaký by byl toho nutný následek? Co by se stalo z tohoto světa? Peleš lotrovská. Silnější by udavil slabšího a konečně by i tito silnější mezi sebou v boj vešli. Právo a bezprávi, ctnost a nepravost nebyly by pak nic jiného, nežli prázdná slova, ano byly by ošklivou lží. Krádež a cizoložství, podvod a vražda ztratily by na své hrůze, byly by právě tak oprávněny, jako poctivost, dobročinnost, cudnost atd.

Opravdu, nemámli nesmrtelné duše, nemám se tedy po smrti Boha a spravedlnosti jeho co báti, a proto mohu zde dělati, cokoli chci, jsemli jen tak chytrým, abych se chytiti nedal ramenem práva světského. Proč bych pak nekradl a nezabíjel, když mám z toho prospěch? Proč bych se neměl oddati všem požitkům smyslnosti? Proč bych nemohl hovětí všem svým vášním a náruživostem? Či snad ze strachu před svědomím? A což, svědomí jest pak jen lichým strašidlem, neboť nemám se čeho báti. Jenom jedno právo znám: »Nedati se lapiti zákonem světským.« Jenom jedno bezpráví znám: »Býti polapenu.«

Nuže, milý příteli, vidíš již, kam nauka taková vede? Zdaž by pak lidé obstáli mohli? »Po ovoci poznáte je,« pravil náš Pán a Spasitel, Ježíš Kristus. Slova tato platí i zde; po výsledku poznávám také příčinu. Nauka, která tak smutných, tak špatných a záhubných výsledků by se dodělala, nemůže býti dobrá, nemůže býti pravá. Taktéž nemůže býti dobrým člověkem, jenž by opravdu v nauku tuto věřil. Ohlédní se kolem sebe a pozoruj ony lidi, kteří stále se chvástají převelikou učeností, zapírajíce základní pravdy sv. náboženství, kteří buď slovem či písmem učí: »Není Boha, není života posmrtného, se smrtí je všemu konec« atd. Ukaž mi jen jediného pořádného manžela a otce, jedinou věrnou manželku a pečlivou matku, vůbec jediného jen hodného, poctivého muže nebo ženu, kteří by v tuto bezbožnou nauku věřili. Jen nepravost má tu smutnou výsadu, že lidem takové záhubné učení káže. Jakmile člověk tak hluboko v neřesti klesl, že se nutně báti musí trestu Božího, pak milerád přijímá nauky tyto bezbožecké za své, aby svědomí svoje poněkud ukonejšil a uspal; ba hledí i jiné pro ně získati, aby

jej i život jeho neodsuzovali, nýbrž omlouvali.

3. Nemysli však, milý příteli, že takoví bezbožci v nitru svém opravdu také přesvědčení chovají. I nikoliv! Co mluví, není jejich pevné přesvědčení, lichá jsou to jenom slova. Neboť pozoruj takového neznaboha jen v poslední hodince. Ó jak jinak mluví nyní! Nyní stojí před pravdou, pravdou pro něho hroznou, která jej sonditi bude. Všeliká ta lichá osvěta, ty umělé vytáčky rozplývají se v nic; svědomí, posud násilím umlčované, probouzí se a počíná tím více volati! Nyní mu zachází smích si tropiti z Boha a věčnosti, z modlitby a zповědi; nyní nahlíží, že chybil, domnívaje se, že nebe a peklo jen pro děti se hodí za strašáky; nyní nahlíží, že přece nebude s ním po smrti docela konec. A štěstí pro něho ještě, pakliže Bůh dopřeje mu, aby dle tohoto nového poznání jednal, s uraženým Bohem se smířil a tak šťastně zemřel. Co se stane však s takým, komu Bůh příležitost k tomu nedá? Ó jak zhoubná jest nevěrecká zaslepenost! Člověk sice z ní prohlédne, ale obvyčejně pozdě.

4. Konečně ptejme se lidstva vůbec, ptejme se netoliko křesťanů, nýbrž i pohanů. Kde a kdy byl národ celý, jenž by neměl alespoň slabé tušení o životě budoucím, posmrtném? Již staří pohanští národové, na př. Indové, Egypťané měli za to, že duše po vyjití z jednoho těla do jiného přechází; věřili ve »stěhování se duší.« Co však jiného jest základem víry této, nežli »nesmrtelnost, nezrušitelnost duše«? K témuž poukazuje i úcta, kterou vždy a všude nalézáme, úcta k zemřelým a k místům pohřebním. Tak jako my křesťané, tak navštěvovali již i pohané pohřebiště svá, tam obětovali prosíce bohy své za milé zemřelé. Na čem pak jiném spoléhá rozšířený tento zvyk, nežli na tušení nepřemožitelném, že duše

s tělem neumirá, nýbrž že jen přechází v život jiný?

„Proč pláčete?“ pravil umírající Bernard ze sv. Petra k choti a dítkám. „Ona moje část, která vás miluje, bude dále žít. Jen na okamžik odejdu od vás, proto nečítejte mi loučení tuze těžkým. Cítím, že opouštím zemi, ale nikoli život.“

To jest hlas svědomí, hlas sladké, čisté pravdy. To však jest zároveň slavným, veřejným vyznáním křesťanství. Neboť toto učí nás, že život tento jest jen pomíjející doba zkoušky, po níž „Bůh odplatí jednomu každému dle zásluhy.“ Proto nabádá nás křesťanství k životu ctnostnému, ke skutkům dobrým, dle vůle nejvyššího Pána a Soudce spřádaným; proto také s důvěrou odevzdává věřící a ctnostný křesťan na skionku života pozemského duši svou do rukou Božích, věda, že za svůj bohulibý, spravedlivý život dostane se mu neskonale radosti u Stvořitele.

Protož pryč od nás odstup všeliká pochybnost, aniž kdy opakujž jazyk náš bezbožnou větu: „Po smrti je všemu konec“; neboť tato ukrádá nám nejkrásnější naději, činí z nás tvory nešťastné a vrhá nás v náruč zoufalství. Bůh nás poučil a svědomí samo v nitru našem volá: „Tělo umře, duše však neumirá, nýbrž vede život věčný.“ V tom záleží naše síla, naše naděje, v tom i naše důstojnost lidská.

Námítka 5.

„Všecka náboženství jsou dobrá.“

Tim chceš očividně říci: „Nezáleží mi na tom, ať je kdo křesťanem, židem, Turkem nebo pohanem“; neníli pravda? Tuto zásadu již vyslovil Bedřich Veliký římský, řka: „Každý může dle své šablony spasen býti.“ Kdo tak smýšlí, ten zajisté nepřikládá váhy žádnému náboženství, domnívaje se, že asi všechny jsou jen

výmyslem lidským, o něž se ani milý Pán Bůh nestará. V tom je však háček. Neboť kdo pak ti asi s jistotou říci mohl, že nejvyšší bytosti, kterou Bůh jmenujeme, zcela lhostejno jest, jak kdo o ni myslí a v jakém poměru k ní žiti chce? Kdo pak může tvrditi, že všechny rozličné bohoslužby rozličných náboženství Bohu stejně milé jsou?

Při tom však také ani nevíš, že domněnkou svou, jakoby všechna náboženství jen výmyslem lidským byla, vlastně celé pokolení lidské z podvodu a lži viniš. Pohan, jenž koleno své před modlou ohýbá, i Turek, jenž proroka svého, Mohameda, ctí, oba tito jedno mají společné, totiž viru, že Bůh lidstvo samo sobě nezůstavil a že právě, co se náboženství týče, od Stvořitele opuštění nejsme.

U všech národů, byť i sebe znetvoření, nalézáme přece myšlenku, že nejvyšší jest bytosť, která chce, aby dle vůle její lidé jí sloužili. Ovšem že vůli tuto předpodivně si mnozí vykládali.

Ty však domněnkou svou o stejnosti náboženství chceš tvrditi, že Pán Bůh toutéž láskou miluje křesťana, jenž Ježíši Kristu se klaní, i žida, který jej (Krista) za podvodníka má. Odkud víš, že bylo dovoleno, ano že dobré bylo náboženství Řekův a Římanů, kteří Jupitera, Egypťanů, kteří býka Apise ctili; že dobře činili Féniciáné, obětující nevinné dívky své Molochovi, a staří Gallové a Mexikáni, kteří osklivým modlám svým tisíce lidských životů v oběť přinášeli? Což může býti nejvyšší bytosti jedno, ať člověk klečí tu před stromem, tam před zvířetem, tam před sluncem anebo před osklivým tvorem rukou lidských? Tak zpozdlie přece nesmysliš? Jak můžeš tedy tvrditi a tak ledabylo říkati: „Všecky víry, všechna náboženství jsou dobrá; ať věří, co kdo chce.“ Naopak bys ze všech měl si vybrati, co jim společného,

t. j. nutnost náboženství, a na základě této pravdy pátrati dále, které ze všech pravé, Bohu nejmilejší, božské jest. Neboť jen toto říci tobě může s jistotou, co bys tak rád věděl a co také tobě věděti nejvš potřeбно jest, totiž: »Kdo jsem já? Co jest mým cílem? Kam jdu? Co chce ode mne Bůh? Co se ze mne jednou stane?« atd. Spoleháš se jen na vlastní sílu v ohledu tomto, špatně pochodíš, neboť rozum tvůj při otázkách těchto buď úplně mlčeti bude, nebo nejasné domněnky ti předloží, které tě nikterak neuspokojí.

Aby právě v této nejdůležitější příčině člověk opuštěn a pochybnostem v plen vydán nebyl, dal Bůh nebeskému světlu svítiti, světlu, které z něho vychází, jež osvětluje rozum lidský i cestu života, ukazuje cestu dobrou i zlou, i konec obou. Světlo silné, nebeské rozžlal Bůh, aby mezi rozličnými světélky falešnými jasností svou lidstvo k sobě táhlo. A světlo toto jest Boží zjevení, jest křesťanství, jediné ze všech náboženství, které důkazy má, které rozum osvětluje, srdce zahřívá a posvětluje, jelikož celou naši mravní dokonalost na poznání a lásce Boží zakládá, a které právě proto jak Boha tak člověka důstojné jest.

Který jazyk dovede vypočísti všechny ty nároky, jež křesťanství má na celou naši přesvědčivou víru? Ohlédni se v duchu až ku kolébce pokolení lidského! Tu najdeš křesťanství u proroků, kteří o něm prokovali, u zbožných arciteců, kteří ve víře a lásce se naň těšili, v obřadech židovské bohoslužby, které křesťanství obrazně předváděly.

Vskutku od počátku světa bylo jen jediné pravé náboženství, a sice vždy totéž, ačkoli se ve třech po sobě jdoucích obdobích jen poněmhu vyvíjelo, a sice:

1. v náboženství arciteců od Adama až do Mojžíše;

2. v náboženství židovském, jež Mojžíš z rozkazu Božího prohlásil a které až do přísti Kristova trvalo;

3. v náboženství křesť.-katolickém, které sám Syn Boží, Ježíš Kristus, učil a pak svými apoštoly a církví svou kázati poručil.

Totéž náboženství — křesťanství — vyvíjelo se od počátku pomalu a sice, ale mohutně, podobně jako všechna díla Boží. Jenom křesťanství objímá celé pokolení lidské, všechny časy, všechna místa, majíc stejnou důležitost a platnost v minulosti jako v přítomnosti a budoucnosti. Z věčnosti přišlo, do věčnosti se zase vrací, z Boha vyšlo a v Bohu zase spočine.

Jen křesťanství jest s to, by člověka, a sice každého zcela uspokojilo. Kdo toto pozná, v ně se ponoří, najde nevyrovnatelnou krásu, libý souzvuk, nepřekonatelnou pravdu. Křesťanství hýbe myslí i srdcem, onu osvětluje, toto očisťuje a povznáší, ono naplňuje člověka celého. A proč to? Poněvadž jest dílem Božím; neboť žádný člověk není s to, by tak ohromnou, tak pevnou a při tom tak krásnou budovu vystavěl, nekulil, aby po všechny časy v klidu i bouřích budovu tuto zachovával.

Z toho vidíš, že přece jedno náboženství nad jiné vyniká, jelikož pravé, božské jest, jelikož všeho nám skytá, čeho člověk od náboženství nutně žádá a žádati musí, jelikož Bohu čest a slávu, lidstvu užitek přináší.

Všecka ostatní náboženství, která zavrhuji, co křesťanství hájí, a učí, co křesťanství zatracuje, ať mají jméno jakékoli, jsou falešná. a proto nezasluhují jména, že jsou dobrá. O těchto platí, že jsou výmyslem lidským, ale nikoli náboženství samo v sobě, neboť toto jest ústavem božským. Ony jsou jen svatokrádežným nápodobením náboženství pravého, tak jako nepravý

peníz nápodoben jest dle pravého. Co bys asi myslel o člověku, jenž by tvrdil, že všechny peníze jsou stejné ceny, že jsou dobré, aniž by činil rozdíl mezi pravými a nepravými? Řekl bys: »To je blázen!« — Hle, ještě zpozdeleji bys soudil, kdybys trval při první domněnce

své, že všechna náboženství dobrá, stejně oprávněna jsou. Mluvíli bys tak z nevědomosti nebo bez rozmyslu, byla by to velká hloupost; mluvíšli pak tak z lhostejnosti, jest to ohromná, ošklivá bezbožnost.

(Příště dále.)

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Část další.)

Bouře. Sv. Ignác z Loyoly.

Dovstali v církvi bludaři, kteří důsledně dle bludů, v něž upadli, modlitbu jako zbytečnou prohlašovali. Takovými bludaři byli pelagiáni, kteří tvrdili, že člověku milosti, nadpřirozené pomoci netřeba, že svými přirozenými silami může sám si pomoci a spasen býti. Sv. Augustin porazil pelagiány již tím, že jasně potřebu modlitby dokázal a odůvodnil, že to přikázání Boží, modliti se. — Jiní bludaři, jako Helvidius, zavrhovali, uctívati svaté, a popírali, že by se svatí za lidi přimlouvali; Alerius prohlásil modlitbu za mrtvé za neprospěšnou; Viklef tvrdil, že to lhostejno, konání se modlitba za všechny vůbec, anebo za jednotlivé zvlášť; účinek v druhém případě není větší. Všechny tyto bludy církev zavrhl a odsoudila a dle pravidla, že se dle zákonů modlitby dají ustanoviti zákony víry, neuskodily ty bludy ani konání modlitby přimluvné, ani víře v její působnost a výbornost.

Všeobecná bouře proti modlitbě, zvláště proti modlitbě přimluvné povstala v náboženských rozmíškách šestnáctého století. I proti zřejmým slovům Pisma sv., ku kterému přece vždy se odvolávali, popírali novotáři cenu dobrých skutků vůbec, a tím docela důsledně také cenu modlitby zvlášť, cenu zásluh a všelikého dostičinění a odpustků; pravili, že není obětí mše sv., že není

očistce nebo trpící církve; pravili, že nesluší svaté ctíti a vzývati, že jejich přimluva nám nic není platná; že Kristus jedině sám jest prostředníkem mezi Bohem a lidmi a mimo něj že není nikoho mezi ním a věřícími. A skutečně, záleželi vše na důvěrné víře, jak bludaři tehdejší doby učili, jeli vše od Boha nezměnitelně předurčeno; působili Bůh vše, nemáli a nezůstávali člověku svobodná vůle; působili toliko Kristus bez spoluúčinkování jiných, pak netřeba modlitby, neboť toho nejvyššího Pána nelze uprositi, nesmíme pro sebe ničeho doufati; přimluvy naše jsou jen znakem vzájemné přízně, vždyť jeden druhému nemůžeme ničeho vyprositi.

Tak ovšem byla by modlitba bezúčelná a neprospěšná, ale lidé přece se modlili, modlili se jeden za druhého, modlitba se odporučovala, ano připouštělo se, že andělé a svatí za nás prosí, ač nemáme je vzývati; tím však přece kořen byl podtrhnut, obcování svatých údů duchovního těla Kristova přetrženo, a tím odtržená část toho obcování o živoucí sílu společné modlitby oloupena.

Proti tomuto záhubnému bludu pozdvihla církev mocné svého hlasu a vyřkla na sněmu Tridentském: »že stává očistce, a že dušem tam trpícím přimluvou věřících, zvláště obětí mše sv. lze pomáhati. Ať tedy biskupové o to pečují, aby přimluvy pravověřících ještě

žijících křesťanů, totiž obět mše sv., modlitby, almužny a jiné dobré skutky, které od věřících za ty jiné věřící již zemřelé obvykle se konají, nábožné a dle předpisů církevních konány byly.* (Sess. 25.)

Pak nařizuje svatý sbor biskupům a ostatním, kteří učitelský úřad v církvi zastávají, aby podle obyčeje svaté a apoštolské církve, jak od prvních dob křesťanských panoval a podle souhlasného učení svatých otcův a usnešení církevních sněmů věřící pečlivě poučovali o přimluvě a vzývání svatých a uctívání svatých ostatků a pravém užívání obrazův, aby jim vštepovali, že svatí, kteří s Kristem panují, své modlitby Bohu za lidi obětuji; že je dobře a užitečno, je pokorně vzývati a pro dobrodiní, která od Boha skrze jeho Syna, Pána našeho Ježíše Krista, který jediné jest náš Spasitel a Vykupitel, chceme dosáhnouti, k jejich modlitbám, jejich moci, jejich přispění útočiště své bráti. Onino však, kteří tvrdí, že nesluší svaté, kteří v nebesích věčné blaženosti požívají, vzývati, anebo, kteří praví, že svatí za lidi neprosí, anebo že vzývati je proto, aby za nás a za jednotlivce orodovali, je modloslužbou, neb odporuje slovu Božímu. anebo je na ujmu cti jediného prostředníka mezi Bohem a lidmi, Ježíše Krista; anebo že to zpozditost ty, kteří v nebesích panují, ústy nebo srdcem vzývati, — tiť jsou bezbožného smýšlení.*

I svatá těla mučovníků svatých a těch jiných, kteří s Kristem žijí, mají věřící míti v uctivosti, poněvadž byla živými údry Kristovými a chrámy Ducha sv. a od něho k životu věčnému budou

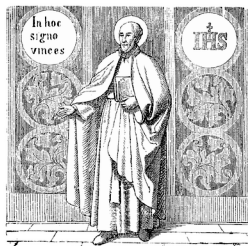
vzkříšena a oslavena. Skrze ně nabývají lidé mnohých dobrodiní, tak že ti, kteří tvrdí, že ostatky svatých nesluší uctívati, anebo že ty ostatky svatých a jiné posvátné věci věřící bez užítu uctívají a že památka svatých nadarmo se slaví, abychom pomoc od nich vyprosili, ty třeba odsouditi, jak je církev odsoudila a dosavad odsuzuje. Dále třeba i obrazy Krista Pána, panenské Rodičky Boží a jiných svatých míti, zvláště v kostelích je přechovávat a jim patřičnou úctu prokazovati.*

Tak učila a učí církev, a dle toho učení řídili se a řídí až dosavad věřící křesťané. — Čím více mezi odpadlíky duch všeobecné modlitby přimluvné mizel, tím horlivěji se jevil mezi věrnými dítkami sv. matky církve Docela přirouzené pozůstávala nyní činnost apošt. úřadu hlavně v tom, aby, co církev odpadlictvím mnohých pozbyla, nahrazeno bylo. Náhrada měla se diti

obracováním nevěřících na viru a zpět uváděním zbloudilých do církve a dvojím tímto směrem konána také modlitba přimluvná.

V toto období padá apoštolská činnost sv. Františka Xaverského, velkého apoštola pohanských národů na nejvzdálenějším východě. Jak dojemně prosí ve svých listech do Evropy své spolubratry, aby jej při jeho pracích svými modlitbami podporovali; věru apoštolský duch vane z jeho modlitby za obrácení nevěřících, bludařův a hříšníků. V modlitbě této praví biskup Malou, že by se ji každý horlivý křesťan měl denně modliti, a každý misionář neustále. Modlitba ta zní:

„Věčný Bože a Stvořiteli všech věcí,

rač býti pamětliv, že duše nevěřících, bludařův a hříšníkův od tebe jsou stvořeny a k tvému obrazu a podobnosti učiněny. Viz, ó Pane, kterak k necti tvé jimi peklo se naplňuje. Pomni, že Syn tvůj Ježíš za ně nejhroznější smrti se podvolil. Nedopouštěj déle, prosím tebe, ó Pane, aby Syn tvůj od nevěřících byl povrhován, nýbrž modlitbou svatých mužův a církve, svaté nevěsty Syna tvého, udobřen buď pamětliv svého milosrdenství a zapomeň na jejich modloslužbu a nevěru a učiň, aby i oni konečně poznali toho, kterého jsi poslal Pána Ježíše Krista, který jest naše spása, náš život, naše vzkříšení, skrze něhož jsme zachráněni a vysvobozeni, jemuž budiž čest a sláva na věky věkův. Amen. (Odpustky 300 dní jedenkrát denně. Pius IX. 24. května 1847.)

Tak se modlili a o podobnou pomoc prosili i řádoví bratři sv. Františka, kteří v Evropě znovuzískáním zbloudilých se zaměstnávali; bl. Petr Faber, bl. Petr Kanisius a všichni se tomu naučili od svého duchovního otce sv. Ignáce. On svými exercitiemi (duchovním cvičením) ducha modlitby vůbec obnovil; on zvláště modlitbu přímluvnou čítá mezi prostředky apoštolské činnosti a v pravidlech pro svůj řád uvádí ji na prvním místě: »Ku spasení bližního se napomáhá svatou vroucí modlitbou. Ta před obličejem Božím koná se za veškerou církev, zvláště však za ty, kteří větší vliv na všeobecné blaho mají (jako církevní knížata a světští panovníci a jiní, kteří ku spasení duší mohou býti nápomocni anebo jemu býti na závalu); za naše přátely a i za ty, kteří si o nás zásluh získali, živé i zemřelé, žádají to od nás nebo nežádají; pak i za ty, o jejichž duchovní spásu obzvláště my sami a ostatní členové našeho tovaryšstva na rozličných místech mezi věřícími a nevěřícími pracujeme, aby Bůh všechny

připravil a aby slabými nástroji tohoto nejmenšího tovaryšstva jeho milost přijali.« (Const. p. 7. č. 4. § 3.)

»Také obětí mše sv. lze jim ku pomoci přispěti, avšak nesmí se žádná odměna za to přijímati; buďto že někteří obzvláště o to za sebe prosili, anebo že každý po své pobožnosti ji Bohu obětuje. A co se mší týká, ať mimo ty, které se za zakladatele (domů nebo sborů tovaryšstva) čtou, v každém téhodni jedna nebo dvě nebo vícero (podle počtu kněží, kteří se v tom aneb onom domě nebo sboru zdržují — a jak to potřeba bude žádati) se obětují za živé a zemřelé dobrodince, bychom tím Pána a Boha našeho prosili, aby tuto svatou oběť za ně přijal a ve své nekonečné a převelike dobrotivosti tuto jejich dobročinnost, kterou z lásky k Bohu a z úcty k němu našemu tovaryšstvu prokázali, věčnou odplatou odměniti ráčil.« (§ 4.)

Na tomto základu a podle tohoto pravidla sestavuje se seznam mší sv. a modliteb, dle něhož se členové tovaryšstva Ježíšova řídí, a podle něhož mimo to, co každý ze zvláštní své zbožnosti činí, všichni vespolek každého dne, každého téhodne, každého měsíce a každého roku pravidelně a v mimořádných případech obzvláště, za sebe vespolek, za celé tovaryšstvo, za dobrodince, za přátely a nepřátely, za nevěřící, bludaře a hříšníky, za živé a zemřelé, za církev a její hlavu jsou povinni se modliti.

Ostatně říkával sv. Ignác: »Abys Bohu duše získal, třeba ti dvou věcí používat: modlitby, která k Bohu vstupuje a nám milost přináší, a trpělivé práce, která ze soustrasti k bližnímu se koná.« Ten smysl mají i slova Lva XIII., který pravil, že dílo apoštolátu modlitby nemá býti toliko spolkem modlitby, nýbrž také jednání; toť také druhé pravidlo apoštolátu modlitby, které praví, že

k dosažení účelu (apoštolátu modlitby) nejen ústní a vnitřní modlitby budou velice napomáhati, nýbrž jakékoliv jiné dobré skutky zbožnosti a milosrdenství.

A opět jest to podle pravidel našeho spolku apoštolátu modlitby, který ve čtvrtém pravidle svým členům předpisuje »modlitbě ranní, kterou nemají opomenouti, obětování modliteb, skutkův a utrpení toho dne připojiti na ten úmysl, v kterém Kristus Pán při oběti oltářní se obětuje«; jest to totiž, k čemu svatý Ignác napomíná, totiž, aby se modlitba konala nejen za spasení duší, nýbrž aby tomu účelu dobrým úmyslem všechny dobré skutky sloužily. Tak dává studujícím svého řádu tyto předpisy:

»Studující má toho dbáti, aby své studie a s tím spojené obtíže ve dvojí ctnost proměňoval, ve ctnost poslušnosti zabývá se jen těmi studii, které mu od představených jsou nařizeny, a ve ctnost lásky, nic jiného nemaje při nich na zřeteli leč čest Boží a spásu duší. Vyhledávají studující svými studii jen čest Boží a prospěch duší, pak mohou býti přesvědčeni, že v kolegiích nemohou nic Bohu milejšího činiti, než když v dotčeném dobrém úmyslu horlivě studii se zabývají a že námaha studování, konali se v duchu poslušnosti a lásky, v očích božské a nejvyšší velebnosti je velice záslužné dílo.«

Že sv. Ignác apoštolátu modlitby přikládal velikou důležitost, tomu nasvědčuje následující událost. R. 1553. prosil bl. Petr Kanisius želaje na smutný stav katolického náboženství v Německu, aby sv. Ignác nařídil, by v celém tovaryšstvu Ježíšově každý kněz měsíčně jednu mši sv. a nekneží své modlitby obětovali na ten úmysl, aby Bůh tento národ světlem katolické pravdy osvití a v něm zachovati ráčil. Sv. Ignác vy-

hověl té prosbě a 25. července 1553 vydal dotčené nařízení k duchovní pomoci Německa a severu vůbec, pokud od kacířstva byl ohrožován anebo již nakažen. »I přejeme sobě,« pravi, »aby toto nařízení mělo platnost tak dlouho, jak dlouho smutný stav těchto krajín bude trvati; též chceme, aby žádná krajina, v nížto řád náš bude trvati a byt byla někde v nejzazších končinách Indie, od této povinnosti lásky nebyla vyjmuta.« Nařízení toto až dosavád je v platnosti a tak při nynějším stavu tovaryšstva Ježíšova čte se každoročně na 70 tisíc mši sv. za obrácení Německa a severu vůbec. Studující a bratři laikové modlí se měsíčně na ten úmysl jedenkrát sv. růženec a roční počet těchto modliteb rovná se téměř počtu mši sv.

Toť jest apoštolát modlitby, modlitba přímluvná, kterou celý řád tovaryšstva Ježíšova z nařízení a v duchu sv. Ignáce nepřetržitě konati má.

Ostatně též duch oživoval všechny ty veliké a svaté muže a jejich díla a ústavy, kteří v těch dobách království Boží uvnitř obnovili a zevně rozšířili; takými byli sv. Filip Nerejský, sv. Karel Borom., sv. Petr z Alkantary, sv. Jan z kříže, sv. František Saleský, sv. Vincenc Paul. a mnozí jiní.

Ale i křesťanská vojska neopomíjejí k vyzvání sv. papeže Pia V. a jiných jeho nástupců před bojem pomoci křesťanů se dovolávati a podporování modlitbou veškerého křesťanského lidu nabývají velikolepých vítězství nad úhlavním nepřítelem křesťanského jména a pak díky vzdávají za to Královně sv. růžence. (Připomínáme vítězství u Lepanta roku 1571. Osvobození Vídně r. 1683. Vybojování Budína r. 1686. atd.)

J. D.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Hrob Cestiův.

(R. 475.—494.)

Býl krásný, srpnový večer r. 475. V zahradě svého domu seděl starý Anicius se svým vnukem.

Hora Aventin, na níž dům se nalézal a vysoká zahradní terasa, poskytovaly utěšený pohled na Řím. Zde sedával často až do pozdních hodin nočních pohřížen jsa v hlubokých myšlenkách.

Tak i dnes. Hlava jeho byla mírně nakloněna, obličej zdoben sladkobolným úsměvem. Oči jeho bloudily po nádherně rozloženém městě.

Vedle něho hrál si hoch s pěkně vyřezávanou berlou. Konečně se unavil. Pozvěděl očka svá do dálky.

Červánky, jež vrcholek hory a střechy města zlatily, víc a více bledly. Na obloze objevovaly se jasné hvězdy.

Chlapec je pozoroval s dětinnou radostí.

Najednou uchopil se ruky dědovy; zatřásl jí, volaje:

»Hleď, dědečku, tamto objevila se nová hvězda: ach — nyní zapadla!«

Stařec se rychle obrátil, aby spatřil hvězdu, jež v ohnivém oblouku zanikala.

»Což jsi toho ještě neviděl?« ptal se ho laskavě.

»Ó ano!« odvětil živě. »Ale tak veliké hvězdy jsem ještě padati neviděl. Hle, tam zase jedna zhasla! Dědečku, bojím se, že spadne do rána mnoho hvězd.«

»Bloudečku,« pravil kmet vina k sobě chlapce, »neboj se, že by tyto krásné hvězdy se s nebe ztratily. Osmadesát let již přelétlo přes hlavu mou a přece jsem ani jediné hvězdy na nebi nepohřešil, ačkoli jsem v tomto čase vícekrát takové padání hvězd vidal.

Pamatuj si, že tento úkaz zove se čistění hvězd.«

»Ale, dělečku, co pak jest to?« ptal se mladý hvězdář.

»Co to jest — s určitostí říci nemohu, neboť lidé o tom rozličně hovoří. Myslím, že jsou to malá tělesa světová, která ve své zhavosti přibližují se k naší zemi a potom se s nesmírnou rychlostí od ní vzdalují. Nám se zdá, jakoby zapadly potom do prázdného prostoru světového. Možná, že jsou to podobná tělesa, jak ony památné kameny, jež často v rozličných krajinách ze vzduchu na zem padají.«

»Ach!« zvolal maličký plačlivým hlasem, »co se s námi stane, až jednou taková pohroma nás potká? Co se stane s celým Římem?«

»Ovšem, že by takový pád měl pro nás zhoubné následky, avšak neobávej se. Až dosud jsem neslyšel, že by takovým kamenem celé město bylo zničeno a Řím mohl by dle mého mínění zcela pokojným býti, kdyby mu nehrozilo odjinud jiné nebezpečí. Ale bohužel má mnoho nepřátel, od nichž v budoucnosti nelze nic dobrého očekávati.«

»Ah, když nás nepřátelé přepadnou,« zvolal chlapec hrdinsky se stavě, »tu se musíme brániti. A jestli nemáme dosti vojákův a silných mužů, tu pomůžeme my chlapci — já tě budu chrániti proti každému nepříteli.«

Kmeta oblétl dobrácký úsměv, vida toho hrdinu před sebou berli jeho mávati, jakoby chtěl každou ranou dvacet nepřátel poraziti.

Po tom hovořil:

»Zdá se, že máš kuráž, abys však jí neztratil při objevení se skutečných nepřátel, chci ti je trochu popsati. Znáš setníka Fidela? To jest Germán; ale ten

není největší a nejstrašnější. A když se svými vlajicemi chocholey na přilbách a dlouhými štíty, se svými těžkými meči a sekerami a dlouhými kopími válečně pokřikující ulicemi táhnou, tu jistě se chvěje srdce mnohemu srdnatému muži v těle. V boji jsou lvy a rozzuření jsouce nešetří nikoho. Běda poraněnému, který se dále hájiti nemůže. Tomu odbila jistě poslední hodinka. Avšak přece ještě jsou lépe v tom ti, kteří padnou v boji, než ti, které si podmaní. Tito barbari jsou zlými dosti, když lační, ale když dle zvyku svého vpadnou do sklepův a spížení, tu nepřestanou dříve jisti a píti, dokud nepřijdou o smysly. potom jsouce podobni zvířeti mezi sebou se potýkají. Tuším, že se vrátí opět dny strasti, které jsem již prožil. Bylo mi patnácte let, já hájil město proti Gothům. Patřil jsem, jak zástupy sverepého Alaricha stekly zdi, pádily ulicemi, jak tito zuřivci ubíjeli muže, ženy a děti, jak pálili, plenili. Celý Řím nevýslovným hořem naplnili. Uplynulo čtyřicet let plných úzkosti a bídy, ale Řím dosud krvácel ze svých ran. Tu na novo hrozila zkáza našemu městu. Atila, tato strašná metla Boží, jak sám se nazval, táhl s nesčíslnými zástupy do Gallie, aby tam zničil římské spojence — ale bitva na katalounské pláni poučila ho, že nezmůže vše se svými Huny. Římské vojsko bylo v Gallii. Italie mu byla volná. Plán jeho byl, pomstíti se na naší vlasti za utrpené ztráty v Gallii. Akvileja lehla popelem. V horní Italii valil se dým z četných zřícenin, hromady mrtvol. otravovaly vzduch, kdo mohl prechal do Říma, kdo zůstal, hotovil se k smrti. Avšak osud tomu nechtěl, aby padl Řím rukou hunskou. Germané sami byli nástrojem nového pokoření. Otec tvůj jistě ti mnoho vypravoval o ukrutném králi Theiserichovi. Svou mocí a ukrutností byl roven Alarichovi, ba on mohl ještě

více škoditi. Sardinské a korsické lesy dávaly mu dříví ku stavbě korábů, jimiž vládl celým středozemním mořem. Chytil naše obchodní lodě a plenil naše pobřeží, kdy se mu jen zlíbilo. Ve své zpupnosti pravil jednou tento tyran: »Lodi Vandalův, mého lidu, řídí kormidla vždy k té zemi, kterou chce Bůh potrestati.« — Ó kéž by nikdy vlast a město naše neprožilo toho dne, v němž by tito barbari, jako moci pekla hnaní, do země naší vpadli a ji oltářem učinili, na němž by těla naše, blaho naše bohům podsvětí obětovali! Modli se, dítě, abys těch hrůz nepřežilo, kde živí mrou úzkostí a zděšením, kde mrtvým se závidí klidu hrobového. Hleď tam dole na tu obrovskou budovu! Jest to ochránce Říma, chrám Venuše a Romy od císaře Hadriana vystavěný. Tam v tom chrámě obětovalo se bohyním vonné kadidlo na svědectví všem národům, že římská vláda jest božská. Kdo ji odporuje, jest nepřitelem bohů našich. Řím se chlubil touto budovou. Tam zářilo zlato a leskl se mramor. Vysoké sloupy granitové. podobné obrovským strážcům, obklopovaly obě bohyně. Ano, chrám tento mohl býti pokládán za skvělý pomník římské slávy a moci! — A teď? Ach. sloupy, schody, stěny, výklenky stojí dosud, ale na těch stěnách je ssedlá krev, a ve chrámě stopy pustého řádění. Ještě se chvěje srdce moje úzkostí při vzpomínce na ty hrozné výjevy. Tam zahynul otec a matka moje s mnoha tisíci, kteří v něm hledali spásu a útočiště před otroctvím a před smrtí. Krev jejich zbarvila oltáře bohyní, mrtvoly jejich ležely tu bez poctivého pohřbu. Ach, tam v tom svatém chrámě Romy zhaslo mé štěstí na dobro!»

Stařec se zamlčel. Dvě slzy se mu vyronily s očí dosvědčující bol, jenž mu srdce rval. Náš malý, černovlasý hrdina teď seděl nepohnutě vedle děda a vzlykal.

Berla, již před tím mával jako mečem. byla na zemi, a chlapec ani nepozoroval, že na ni svou nohu položil.

Za několik minut hlubokého ticha pokračoval kmet:

»Pláč, dítě, plač, neboť potupa naše a bida je hrozná. Pamatuj však, že's Říman a že se musíš pomstít na těch, kteří nás potupili. Pryč s těmito planými vzdechy, pryč s neplodnými žalobami — to ponechme křesťanům, ti ať se dají pobíjeti, ti ať umírajíce žehnají nepříteli, který jim meč klade na hrdlo. Jsmeli slabí bojovat s barbary zjevně, nuže, škodíme jim potají; dejme jim cítiti v každém kroku důkazy svého hněvu. zapřísahejme bohy, aby nás pomstili. Ale potřebí opatrnosti a lsti. Libejme ruku nepříteli potud, pokud ji utnouti nemůžeme. Ty's, chlapče, ukázal mi dříve, že dříme v tobě jiskra statnosti — protož poslechni a schovej slova má hluboko do srdce. Znáš barbarské žoldnéře, které najal náš císař k ochraně naší proti jejich bratrům a příbuzným. Těmto bidáckým duším zachtělo se zlata, proto ochotně přísahali proti svým soukmenovcům. Teď však vědí, v jaké se stát ocitl nouzi a domnívají se, že přišla nejlepší doba, nás okrástí. Oni požadují — ó slyšte bozi nesmrtelní — oni požadují třetinu italských pozemků pro sebe. Tito lidé pochopové chtějí naše jmění a nás jako otroky; ti bezbožní cizinci chtějí území Říma, tuto chloubu a obydlí bohů, tento stánek našich šťastných předkův. — A Odoaker, tento vzpůrce bohů, je k těmto požadavkům navedl, on je svedl k revoluci, on je k sobě volá z celé Italie, aby svrhl našeho císaře a tak štěstí naše zahubil. Avšak ještě žijí bohové naši, ještě nejsou litice zhaiveny slehů svých. Nic nezbývá, než je poštvati na naše nepřátele, aby je po-

kořily a krev ze srdce jejich vysávaly až do poslední kapky. My, potomci oněch Portifiků, kteří bohy přemožených měst prosbami a zpěvem pohnuli, aby se v Římě usadili a s národem římským hojovali; my, synové vznešené bohyně Romy, vyprosíme si kletbu nebes na hlavu Odoakrovu a jeho společníků. Ty, chlapče, spoj modlitbu svou s našemi, a tak pohneme mocnosti vyšší k boji za nás, k poslednímu boji Říma.«

»Ó děde můj, to také chei!« zvolal chlapec a zdvihl pravici svou ku přísaze. »Ano, chei i mocnou bohyni Svornosti vzývati, aby při nás stála.«

»Konkordie, konkordie!« vzdychl stařec, »ano ta nás opustila. Na východě Říman posílá barbary, jimž odolati nemůže, na svého bratra na západě. Rozkol poskvřnil počátek Říma bratrovraždou; rozkol rozničil pochodné, které hrozí nyní požárem zhouby Římu! ... Zítřa přebdíme noc, teď pojd', hochu, přijdem spat.«

Následující noci odbyvalo se u pyramidy Cestiovy tajemné shromáždění. Kolem upraveného oltáře stáli mužové a chlapci. Na oltáři v kouzelném pětihelníku byla postavena vosková figurka, podoby bojovníka.

Nedaleko odtud pozoroval muž, v dlouhém řasnatém oděvu, hvězdnatou oblohu a časem označoval holí jedno místo v kruhu, v němž se nacházel. Na toto místo byla dána lidská kost. Když jasná hvězda dostoupila největší své výše, dal kouzelník znamení a mužové a chlapci skupili se v sbory a pěli zdlouhavý, příšerně zaznívající zpěv. Ku konci zpěvu podali si obapolně ruce a tančili kolem figurky pronášejíce při tom slova kletby. Kouzelník opět dal znamení a hned nastalo v celém sboru hluboké ticho.

(Přistě dále.)

Nebeský chléb.¹⁾

(V rouše českém podává P. Fr. Klíma. — Č. d.)

6. Svátost' oltářní posilou ochabých, smutných a nemocných. Potřeba hodně přípravy ku přijímání této Svátosti.

Na všechny«, volá sv. apoštol, »Kristus umřel, aby ti, kteří žijí, ne sobě žili, ale tomu, jenž za ně umřel.« Pán Ježíš za všechny umřel, aby všickni byli jeho majetkem dědičným. Aby ti, kteří jeho smrtí došli života, nežili sobě, nenáleželi pouze sobě, nýbrž tomu, který smrtí svou je vykoupil. Ježíš Kristus, tak volá tentýž apoštol, jest našim Pánem, my pak jsme sluhové jeho, vždyť proto jsme stvořeni, bychom jemu sloužili. Protože nás krví svou vykoupil, protože nás oprostil z poroby satanovy, jsme jeho majetkem. Protože za nás cedil svou krev, jsme povinni jemu sloužiti, jako otrok slouží svému pánu, který jej za drahý peníz koupil. Ježíš Kristus jest soudcem živých i mrtvých, kteréž sám smrtí svou koupil.

Panujeť nad námi, jeho majetkem jest vesmír: nebe i země, o čemž Pán na mnohých místech nás ujišťuje. Všecko jest mé. všecko Otec nebeský dal mně v moc. Proto třeba, bychom Pána poslouchali jak Otce, bychom se k němu vinuli jako k pastýři, ochránci a útočišti, bychom se báli Pána jako soudce. Všecko náleží a patří Pánu; všickni jsme pokrmem, připraveným Kristu. »Živť jsem já«, tak praví Hospodin, »oblečeš se v ně jako v kment a budou tobě jako nevěsta. Budeš věrnými svými oděn a ozdoben jako nevěsta svatebním rouchem. Dám ti mnohé zástupy, aby ti sloužily, aby tě uctívaly, abys panoval nad nimi, a aby tě poslouchaly.«

»Křesťané,« praví prorok, »jsou krásou, slávou a chválou Kristovou, jsouť

zjistě k tomu předurčení, by Pán nad nimi panoval, by se jimi nasytil.«

Ze skály vyřinul med. Nejsvětější Svátost' oltářní zobrazuje a představuje Ježíše Krista ukřižovaného. Milujte, bratři, Ježíše Krista, a užijete radosti, zakusíte sladkosti a lahody, abyste zapomenuli na útrapy, a abyste jich nepocítili. Ze skály se vyprýštil med Ježíše Krista ukřižovaného. Ale snad se mimoděk otážete: nenilž Pán vlídným a laskavým, nenilž lahodným a laskypným? Proč tedy přirovnáváš a zověš Pána skalou? — Kristus byl jako skála, snášeje mnohé útrapy a svízele. Kolik vytrpěl políčků a kolik zášijků? Jakou měl na hlavě korunu? Jak těžký byl kříž Kristův? Jakými hřeby byl přibit? Jakou potupnou smrtí umřel? A jak statečně, vytrvale a neohroženě Pán vše trpí, jako by byl z kamene? Čím více byl trápen a týrán, tím byl silnějším. Nikterak nebylo utrpení s to, aby Pána odvrátilo od lásky, s jakou za nás se obětoval. Jak byl statečným a neohroženým až ke smrti! Jak byl v utrpení stálým, jako by byl ocelovým! Jeho přesvaté, panické tělo bylo v utrpení tak mužné, že se zdálo, jakoby nic necítilo.

»Jako diamantový a křemenitý jest obličej tvůj«, tak volá nebeský Otec ústy prorockými. Dalt jsem mu tvář, tvrdší nežli diamant. Tomu tak, jakž tedy lze zváti Pána vlídným a laskavým? Popať tam, a nepoznáváš toho? Nalezneš přítele, za nějž jsi vytrpěl pohanu, protivensství, křivdy, urážky a svízele, a jemuž řekneš: Já jsem toto všecko trpěl proto, bys nemusel ty takovým útrapám se podrobiti.

Často si stěžujete pro malé pokušení.

¹⁾ Viz „Školu B. S. P.“ r. XXIII.

pro malé trápení, pro nepatrný zármutek, že nelze vám cos podobného trpěti, a říkáte: Kdož může déle ještě snášeti také protivenství a trápení? Zapominátele na trpělivost Páně? Což snad jest něco velikého, ztrpěli něco málo? Zapomínáš, co vše Pán trpěl pro tebe? Jaká byla stálost a neohroženost Kristova v trápení? Jako diamantová a křemenitá byla tvář jeho. Patř, jak trpělivě Pán stojí, jak mlčí ochoten i větší trápení nésti. kdyby větších útrap mohl rozum lidský vymysleti. Což jsi, ó Pane, kovadlinou, že tak velmi trpíš?

Pán více zaplatil než bylo třeba, nadbytečně učinil zadost božské spravedlnosti. Pán sluje skalou z té příčiny, že stálým byl a neunavným, podáváje obličej bijícím jej. Jest však zároveň vlídným a laskavým, ať všechny potěšuje. Což jsi nikdy ještě nezkoušel přiblížiti se k Pánu, když toho srdce tvé i duše žádala? Jdi tedy k Pánu Ježíši a poznáš, jak vlídně a laskavě rozestře náruč svou, aby tě obejmul, by ti v nouzi pomohl. Kdo přiblížil se kdy k Pánu, aby nevzal u něho útěchy, pomoci a posily? »Ze skály vyřinul med«, ze skály, tvrdé pro políčky, a přece nicméně nedává Pán těm, kteří jej bili, ni jednoho nelaskavého slova.

Tuto Pán do poslední litery vyplnil rozkaz svůj: »Kdokoliv tě udeří ve tvář pravou, nastav mu i levou.« Vzhůru tedy, milý bratře, vzhop se a jdi ku stolu Páně, jdi k Pánu Ježíši ukřižovanému. Jdi, abys mohl obývati v rozsedinách skalních. Jdi, abys mohl se ukrýti v ranách Kristových, a pak však trápení bude ti malým a nepatrným. »Mučenicí«, dokládá sv. Bernard, »byli by nikdy tak statečně a neohroženě v mukách nevytrvali, kdyby nebyli pamatovali na bolesti, muky a trápení Kristovo. Jak lze vysvětliti onu okolnost, že utlá panna, odchována v domě otcov-

ském v nádheře, pohodlí a přepychu. — pouze lidskou silou snáší a trpí muky přeukrutné, při jejichž vzpomínce mysl naše se děsí? Jedni byli smaženi za živa na rožni, jiní byli rozsekáni na kousky: opět jiným trháno tělo železnými hřebeny a v takém mučení zářila tvář jejich nebeskou lahodou. Ale odkud mučenicům taková stálost a neohroženost? Čerpalí ji z rozsedin skalních, z ran Kristových.

Můj Pán a Spasitel tak mnohé muky pro mne trpěl (mělťi zajisté ukřižovaného Pána v mysli a v srdci), což snad neměl bych z lásky k němu cos nepatrného trpěti? Veškerý mé útrapy, přirovnány trápení Kristovu, jsou holé a pouhé nic. Takto zajisté Pán Ježíš silil utlé panny, kteréž by bez této posily nebyly s to ony nelidské muky snášeti.

Ze skály vyřinul med. Kdo cos podobného kdy zaslechl? Ze skály přetvrdé vyřinul přesladký med? Tak jest, ze strastí a útrap Kristových prýští přesladký med, kterýž nám útrapy a bolesti naše veškerý oslazuje a zlahodňuje. Abychom v útrapách nenařikali, nabádá nás truchlost Kristova k radosti, ze smrti Páně vyvírá nám život věčný, a utrpení Kristovo hotuje a připravuje nám slávo- věnce.

Připomínáš si, bratře, co Kristus pro tě trpěl, budeš ihned občerstven, žízeň tvá se uhasí, byť i krapet vody jsi neměl. Trpěli hlad, připomeň si hlad Kristův, a nasycen budeš bez chleba. Nemášli oděvu, nezapomínej na Krista, obnaženého na kříži, a nalezněš oděv, byť i hedvábí, plátna a vlny jsi neměl.

Přijímášli, býváš posílněn nápojem občerstvujícím. Tímto nápojem vzmahá se v nitru pevná důvěra, a nad to máš jisté rukojemství, že jsi z počtu oněch, pro něž Kristus umřel. Netrať mysl. Ty přijímáš ústy Krista, přijímáš Pána

v srdce své. K čemu to přijímání? Abys od nynějška věděl, že kdykoliv ke stolu Páně se přibližuješ, pokaždé býváš účasten neskonalejších zásluh Kristových, že jsi z oněch, pro něž Pán krev svou vycedil. Máme s vámi srdečnou útrpnost, vidíme vás myslí klesati, vidíme, že jste zarmoucení, tak že jeden v tom se

prohřešuje, jiný zase mysl potráci, opět jiný náruživostí tělesným se poddává, zmitán jsa buď touhou po slávě anebo jiným pokušením. Zdaž mohl by někdo býti málomyslným, či mohl by se vzdávati pevně naděje, kdyby Kristus byl v srdci našem? Kdykoliv myslí klesáte, kdykoliv zármutkem a truchlivostí jste

zmitání, v tom jediné pravou příčinu hledejte, že jste nejsvětější Svátost nehodně přijali. Tuto patřím na jednoho, jenž vlašný jde ke stolu Páně, onen zase bez pevné naděje, jiný zase potráci myslí, ano vzdává se i veškeré naděje, domnívaje se, že Kristus mu pomoci nemůže, nejsou ve Svátosti této přítomen.

Což nemáš dostatečné záruky, že

všecko, cokoliv Kristus Pán na kříži získal, pro nás se dalo? Ó kéž bys uvažil, že žízeň, hlad, mdloba, pohana, potupa, posměch a utrpení Ježíše Krista dala se k vůli tvému vykoupení. Víš, co znamená svaté přijímání? Jestli ujistěním, jsili z počtu oněch oveček, pro které Pán krev svou proléval, k tomu otevíráš ústa, přijímaje Pána, abys věděl, že Pán

Ježíš pro tebe se trdil, pro tebe plakal a vzdychal, že byl pro tebe bičován, že pro tebe byl trním korunován, a že z lásky k tobě na kříži umřel.

Kéž by kněz, dříve než mši svatou slouží, aspoň krátkou dobu umučení Kristovo rozjímal! Kéž by poněkud se ustranil, uvažuje onen zármutek srdečný, jakýmž Pán byl sklíčen v zahradě getsemanské! Kéž bys, bratře milý, někdy na mysli přemítal, v jakém smutku Pán k Otcí se modlil! Kéž bys s Pánem měl útrpnost, kéž bys plakal s Kristem plačícím! Kéž bys někdy pozíral v duchu, jak Pán byl noční dobou zajat a svázán. Jak tento tichý Beránek vlídně a laskavě jde mezi kruté a nemilosrdné vlky! Uvažuj a pohlížej na Pána, smýkaného od jednoho soudce ke druhému. Kéž bys oči upíral na onen sloup, u něhož Pán jest uvázán, maje tělo obnaženo, aby vydáno bylo nepočetným ranám nemilosrdných bičů! Kéž by duše tvá alespoň krátkou dobu obírala se Pánem, jehož hlava korunována trnovým věncem! Popatř na přesvatou tvář Kristovu, z nížto potoky krve předrahé vyřínají. Nezapomínej, že Kristus místo tebe kráčí po cestě křížové, že unaven klesá pod tíží kříže svatého. Kéž bys popatřil na Pána, přesyceného potupou a pohaněním, potupeného zástupem, přibitého na kříž, když bys vše toto byl uvážil, pak bys byl jistě řekl: Kam se ubírám? Kam se strojím, ó Pane? Tebe chci přijímati? Ty, ó Pane, chceš v nitru mém přebývati? Budiž chválen a veleben! Nenaplníuje srdce naše svatá hrůza, kdykoliv tyto otázky rozjíáme? Ó kéž by kněz i nekněz, kdykoliv ku stolu Páně se přibližuje, toto všechno uvažoval, pak by zajisté každý nepochopitelných a nevýslovných slasti při sv. přijímání zakusil.

Ale vy toho všeho nedbáte, ku sv. přijímání se nepřipravujete, jakž tedy slasti a lahody nebeské můžete zakusiti?

Dal by nebeský Pán, abyste ku sv. přijímání alespoň takovou pilností a bedlivostí se hotovili, jako se připravujete, kdykoliv někomu z přátel hostinu strojíte.

Tuto viděti a pozorovati, jak pečlivě, starostlivě, neunavně a bděle všechno dopodrobna přehlížíte a rovnáte. Avšak k této hostině nebeské i bez přípravy se blížíte. A přece nicméně nelze nic vznešenějšího pomysleti nad myšlenku: »Půjd k sv. přijímání.« Vyť jste zřídka touto myšlenkou se obírali před sv. přijímáním. Zřídka kdy si něco odeprete, máte-li k sv. přijímání se připravovati. Po sv. přijímání bývá mysl vaše převelmi roztržita — vy se procházíte, bavíte se ve společnostech, na hodech a zábavách — abyste porušení na duši domů se vraceli. Nám nechutná ten pokrm nebeský, protože ho nežvýkáme duchovním způsobem. Požívající chléb přesilný, trpíme nicméně slabostí a mdlobou. Přijímající chléb obveselující, žijeme nicméně v zármutku a žalu. Přistupující ku stolu, na němž chléb živoucí, zůstáváme duchovně mrtvi.

Nejsvětější Svátost jest pokrmem slabých, mdlých, zarmoucených, plačících a smutných. Kdykoliv jsi nejsvětější Svátost přijal, můžeš pokaždé radostně volati: »Já jsem byl u sv. přijímání, dostal se mně toho, co Kristus Pán krví svou vyjednal. Tím zajisté, že jsem přijímal, stal jsem se účasten zásluh Kristových. Mámt podíl na onom dědictví, kteréž Pán mně vyjednal. Mámt podíl v zásluhách Kristových.« Tak zajisté projadruje apoštol pravdu tuto v listě k židům: »Myť jsme Kristovi.«

»Jakož křest,« praví svatý Tomáš Aquinský, »jest branou, kterouž každý vchází, chceli zásluh Kristových býti účasten, tak jest i sv. přijímání neklamnou známkou těch, jimž utrpení a smrt Kristova prospívá.« Co znamená výrok:

Byl jsem u přijímání? Mám podíl v oněch zásluhách, které Kristus Pán smrtí svou vyjednal. Jakž bych neměl chápati, že Pán ve sv. přijímání veškery zásluhy své mně podává? Proč blahým pocitem nepřekypuje nitro mé, proč nepocituji při sv. přijímání oné útěchy, jakou se žičí osoby zbožné a Bohu oddané? — Milý bratře, toto všecko uštědruje Pán dle vůle své svaté těm, kterým rá .

Kéž bychom dnem i nocí o jiném nepřemýšleli, leč o tom, jakou měrou bychom Pánu vzdali hodný dík za milost sv. přijímání! Kéž by Duch sv., kterýž jest stědrým dárce milosti, na nás sestoupil, bychom v pravdě říci mohli: »Bratři, vzdejmež mnohý a hojný dík Pánu za milost, že můžeme nejsvětější tělo Kristovo přijímati! Ó Pane, budiž milosrdenství tvé na věky zveleveno! Nemaťlou útěchou jest nám, ó Pane, kdykoliv můžeme ústy s náležitou přípravou tebe v srdce své pojmouti. Pot Kristův, ježž Pán prolil, útrapy, jimž se podrobil ve dnech zlých i dobrých, jsou naše — ačli málo jen se přičiníme a připravíme.

Přeblahoslavená ta hodina, v nížto jsi, ó Pane, natidil, abychom pokrmem

svátostným byli syceni. Nezaslouženou a neskonanou milost prokazuje Pán všem, jimž dostává se milosti, že mohou se ze hříchů vyznati a Pána nebeského přijímati. »Byť bych i kráčel ve stínu smrti, přece se zlého nebojím a nestrachuji.« Ano byť i hříchy mé mne pronásledovaly a sužovaly a ke mně mluvily: »Jdi a uvažuj hříšnost a nehodnost svou přemnouhou!« — Přece nicméně i tehda ještě máš toužiti a dychtiti po věčné spáse. A kdyby i samotni ďablové hroznými příznaky tě odstrašovali, a celé peklo hrůzami neobyčejnými tě děsilo, a byť veškero možné pokušení na tebe doráželo, nicméně nedej se odstrašiti od sv. přijímání, a netřeba se ti zlých nástrah obávat.

Jdi tedy, bratře, s myslí blaženou ku stolu Páně; neboť byť i zarmoucen a smuten blížil jsi se ku stolu svatému, budeš nicméně radosti a slasti přesycen. Přiblíž se ku stolu nebeskému a oblažen budeš objetím nebeským a nevýslovným. — Raduj se a potěš, bratře můj, vždyť tuto jest poklid a pokoj tvůj, tuto jest tvá slasť nevýslovná, tuto radost pravá, pokoj nezkalený, milost a blaženost rehyňoucí.

(Příště dále.)

Sv. Josef, vzor křesťanského otce.

Sv. Josef, mocný náš orodovník.

Sv. Alfons z Liguori píše: »Příklad Ježíše, jenž za svého pobytu na této zemi sv. Josefa velmi ctíl, jeho po celý svůj život poslušen byl, mohl by dostačiti, aby srdce všech naplněna byla pobožností k tomuto velikému světcí.« Nemůžeme ani všechny příklady uvést, z nichž poznati lze, jakých milostí sv. Josef svým ctitelům uděluje. Chci zde jen slova sv. Teresie uvést: »Nemohu si vzpomenouti, e by mi byl svatý Josef čeho odepřel,

když jsem zač prosila! Obdivuji v pravdě ty veliké milosti, jichž mi Bůh skrze něho udělil, to množství nebezpečností těla i duše, z nichž mne vysvobodil. Zdá se, jakoby Bůh jiným svatým jen té milosti udělil, aby těm, kteříž se k nim utíkají v nějaké zvláštní nouzi, ku pomoci přispěli, o tomto však světcí jsem přesvědčena, že v každém soužení pomoci může. Bůh tím chce naznačiti, že tak jako na zemi vždy jemu poddan byl, tak též v nebi všechno vyplní, čeho sv. Josef

žádá. Téhož doznamenaly některé osoby, jimž jsem radila, by sv. Josefa o pomoc prosily. Tak sv. Teresie. »Já bych každému radil,« pokračuje Alfons z Liguori. »aby vřelou pobožností k tomuto světcovi choval, neboť já jsem již mnohokrát zkoušel, že on mnoho dobrého u Boha vyprositi může. Neznal jsem nikoho, kterýž by jej vzýváje a uctívaje, ve ctnosti nebyl prospíval. Po několik let prosím ho na jeho svátek o zvláštní milost, a pokaždé bývá moje prosba vyslyšena. Prosím, aby ten, jenž slovům svým věřiti nechce, to sám zkoušel. Nepochopuji, jak může člověk na Královnu andělů mysliti a o čase, v němž Ježíše nosila, rozjímati, aby zároveň sv. Josefu za jeho věrné služby, jež tehdy matce a dítěti prokázal, neděkoval.« Sv. Bernardin ze Sieny praví vším právem: »Nemůžeme o tom pochybovati, že Spasitel náš sv. Josefu, jež na zemi jakožto otce uctíval, v nebi nejen nic neodopře, nýbrž všechny prosby jeho vyplní.« — Poněvadž všichni umřítí musíme, měli bychom sv. Josefa často prositi, abychom od něho velikou tu milost šťastné smrti obdrželi, neboť všichni křesťané považují ho za orodovníka umírajících, jenž svým ctitelům v posledním tažení ku pomoci přispěje.

Učte děti z dobré vůle jednati.

»Styď se, co by tomu řekli lidé?« — »to se nesluší« — takové a jiné důvody ohlašují, jak píše »Monika,« rodičové dítkám svým, aby je od zlých skutků odvrátili a je ku plnění skutků dobrých povzbudili. To však nejsou pravé pohnutky, jaké žádá náboženství. Před kým se má dítě stydět, když si myslí: »Já jsem samotno, žádný mne nevidí, nikdo se o tom nedoví.« Docela jinak však vypadá věc, slyšeli dítě: »Jest jedno oko, které všechno vidí, byť se to událo v nejtmavější noci,« docela jinak, jeli mu znázorněno, že Bůh dobré odměňuje a

zlé trestá. Zkrátka, učte děti jednati ne z přirozených, nýbrž z nadpřirozených pohnutek. Dítka mají se hned od útlého mládí tázati: »Co řekne Bůh mým skutkům?« a nikoli: »Co řeknou lidé?« Co se Bohu líbí, jest slušné a za to se nemusíme stydět. Jak rády činívají to dítka, řeknesli jim: »Všechno pro Boha samého; Spasitel vám za to požehná.« Nic není snadnějšího, jak takovým způsobem děti v bázi Boží a křesťanském milosrdenství vychovati. Jakých pokladů dává matka dítěti svému pro život, jestliže mu nadpřirozené pohnutky vstí-pila! Příčinění takové matky blahodárně působiti bude po mnohá století.

Křesťanský otec. Požehnaný dům. v němž se slova matčina dbá a nikdy přísných napomínání a těžkých trestův užívati netřeba. Avšak náchylnost ku zlému a nechť k dobrému jest člověku vrozena, a dává se na jevo zvláště tehda, když nám povinnosti nastávají, jejichž věrné plnění a vytrvalosti vyžaduje. Dítě musí školu pravidelně navštěvovati, mezi vyučováním pozor dávat a úlohy domácí pilně pracovati. Hoch má otci, děvče matce pomáhati, zlých společností se varovati, bohobojným a křesťanským životem se vyznačovati. To však není vždycky tak lehké a musí se zlým náklonnostem odpor klásti. Ano i otec musí často zakročiti, napřed ostrým napomenutím, pak výstrahou a konečně trestem; neboť: kdo neslyší, ať cití. Kde slova bez účinku zůstala, tam osvědčily se často tresty. Běda otci, jenž neužíval v pravý čas trestů! Metla, kterou šetřil dítěte, dolehne pak na něho. Ovšem nesmí při trestání zapomenouti, že není drábem, nýbrž otcem, nesmí tedy přilís a při každé příležitosti trestati, má též otcovskou dobrotu a lásku ukazovati. Přisnost s láskou spojená, toť heslo otců.
(Příště dále.)

Různé zprávy a drobnosti.

Neobyčejný kajcník. Jest to zvěrolékař a terciář z Valadolidu ve Španělech. Ignát Martinez, 40 let starý. Studoval zvěrolékařství na vysokém učení v Madridě a ve svém 33. roce uložil si neobyčejné pokání, po 7 let pěšky, bosky a bez peněz putovati 4krát do Říma a 3krát do Jerusalema. Letoší rok jest sedmým putování jeho. Do Jerusalema jel jednou po lodi středozemním mořem, jednou šel přes italské Alpy, Lombardskem, Istrií, Chorvátskem, Bosnou přes Cařihrad do sv. země, ale letos si zvolil cestu přes Francii, Německo, Čechy, Moravu do Polska, pak přes Karpaty a Balkán do Cařihradu a do sv. země. Jeho jediným oblekem jest hnědý talár s kapuci. Všude, kde se objevi v nynější zimě, budí obdiv a úžas svýma bosýma nohama. Cestuje denně nejdéle 3 hodiny a přebytuje pouze na farách. Masa nejí, pije toliko vodu, spává na tvrdé zemi. Mnozí v nynější době při pohledu na tohoto kajcníka řeknou: Je blázen! — Avšak každý, kdo měl příležitost jej poznati, byl dojat jeho vzděláním, jeho vlností, skromností a pokorou. Pro nynější, ve víře chladný, ve mravech pokleslý, požívatost a změkčilost oddaný věk jest tento podivný poutník živým kazatelem. „Hlas.“

Pout' do Lúrdů. Uzdravení. V prosinci m. r. připutovala do Lúrdů karavana z Chili za vedení vojevůdce Baquedano. jenž válku s Peru vítězně byl ukončil. V listopadu m. r. připutoval do Lúrdů vznešený host Msgr. Fr. Vah Kamelbeke, apošt. vikář z východní Cochinchiny. — Msgr. Pagencci, apošt. vikář v Tšien-Si (Čína) píše: V semináři našem byl jeden chovanec již celý rok těžce nemocen. Sám nevím, bylali to vodnatelnost anebo něco jiného. Musel pro nemoc přestat studovati, ano již ani jisti nemohl; žádný

lék mu neulevil. I poslal jsem ho k rodičům, doufaje, že snad domácí vzduch jemu prospěje. Ale ani to nic nepomohlo. Nemoc byla čím dále horší a zdálo se, že již nelze na polepšení doufati. Asi za deset měsíců po příchodu k rodičům napsal nemocný student řediteli semináře, že vzdá se studii, protože nemoc se víc a více horší. Ředitel poslal nemocnému lahvičku vody lúrdské s několika řádky, aby se totiž doporučil nejbl. Panně a s důvěrou a pobožností pil tuto záračnou vodu. Nemocný poslechl dobré rady, stav jeho se lepšil bez jiných léků a nyní jest úplně zdrav a pokračuje pilně ve studiích v semináři. Když prosil o přijetí, dělal jsem mu obtíže, boje se, že zase do nemoci upadne. Ale dověděl se, že místo lékův užíval jen vodu lúrdskou, neváhal jsem již a přijal jej s radostí do semináře; neboť nejbl. Panna neuzdravuje jen na polo, nýbrž docela. Jiní všickni jsme byli již nemocni, a onen student jest ustavičně zdrav.

O Trappistech v jižní Africe. V červenci doporučil jsem křesťanům, asi 1½ hod. od kláštera Mariannahillu bydlicím, aby vystavěli kaplu, kde by se ku cvičení křesťanskému shromažďovali a potom když by tam sloužena byla mše svatá. Všickni byli s návrhem mým srozuměni. V pondělí vyjel jsem na koni, abych s muži vyhledal místo pro tu novou kaplu. I určena k tomu vysoká hora (na Kafir Boomu), odkud jest překrásná vyhlídka; jižně viděti jest klášter, na sever veliký oceán, na západ horstvo. V úterý jel se mnou náš ctihodný opat, aby se na vyhledané místo podíval a položil kusy dřeva, které muži již byli přinesli jako základ ku stavbě. Kaple bude postavena podle obyčeje afrikánského. Zarazí se koly do země asi 2 stopy od sebe, mezera se proutím vy-

plete a hlinou zamaže, a pak se dá střecha z trávy. Lidé pracují sami, muži kácejí dříví, jini zase stavějí, ženy sekou trávu asi štopovou na střechu, donášejí vodu, dělají maltu, jini zase přinášejí jídlo, zemáky a zrnka kukuřicová, obyčejný to pokrm Kaffrů. Tak tedy pracují všichni na kapli, která má býti asi pro 250 osob. Po dvou týdnech již dávali střechu. Kaffrové stavějí velmi zdoluhavě, obydlí třeba celý rok. Tentokrát si přispíšili. Kaffrové jsou hrozně leniví, zvláště muži, a nemají žádné vytrvalosti. Tuto svou lenost ukázali i při stavbě kaple; já však jsem je povzbuzoval a ve práci střídal, aby byli dobré chuti. Jsou pak také mezi nimi velmi pracovití lidé, zvláště jedna četná rodina, jejíž otec jest dosud pohanem. Tito lidé pracují s největší radostí, zvláště se tomu těší, že budou mít aspoň jednou v témdni mši svatou. Také pohané pomáhají při stavbě kaple, ale s jiným úmyslem. Hned donesli muži dřeva pravice, že jsou tomu rádi, že budou mít na blízku dům Boží, ale hned prosili nás, abychom jim půjčili peníze a potom, abychom jim vymohli cestovné listy, až půjdou prodávati dobytek; neboť dobře vědí, že bělochům úřady dají hned takové listy a že mají ke Trappistům úctu. Doufám, že za krátký čas bude kaple postavena. Bůh žehnej práci tuto a dům k upevnění víry mezi novými křesťany a ku rozšíření jejímu mezi pohany! Křížová cesta byla by nejkrásnější ozdobou nové kaple!

Fr. Anagar.

Milosrdná sestra. Dle francouzských zpráv z Číny vyznamenal hlavní guvernér v Tongkingu milosrdnou sestru Marii Teresii ve jménu francouzské republiky křížem čestné legie. Při tomto obřadu promluvil guvernér k hrdinné sestře následovně: »Sestro Marie Teresie! Solva 25 let čítajíc, byla jste ve krímské válce u Balaklavy při ošetřování raněných vojinů sama poraněna. Těž u Magenty,

kde jste v první řadě stála, byla jste opět poraněna. Později jste naše vojiny v Syrii, v Číně a v Mexiku ošetřovala. Na bojišti u Reichshofenu našli Vás mezi mrtvolami našich kyrysníků těžce raněnou. Jednou odnesla jste bombu, která padla mezi vozy ambulanční (pro nemocné) 80 metrů stranou a při tom jste byla strašně poraněna. Solva jste se pozdravila, již uposlechla jste našeho hlasu a šla jste s námi do Tongkingu.« — Po těch slovech dotekl se guvernér ramena sestry třikrát svým kordem, pronášeje při tom slavnostně: »Ve jménu Francie a francouzské armády odevzdávám Vám kříž čestné legie. Nikdo svůj život a práce neobětoval ochotněji službě vlasti, jako Vy; nikdo nemá takových nároků na toto vyznamenání, jako Vy! — Vojínové, vzdejte čest!«

Nemocná vdova. Jistá vdova po bohatém kupci ve městě Brooklyn-u upadla do největší bídě, až raněna mrtvicí nalezla ubohá přístřeší v bytě černocho. Černoch tento býval dříve vrátným u této kupcové vdovy. Když tato jižjiž umírala, přála si útěchu svého náboženství; ale, pravila, není třeba volati pastora, k němuž dříve náležela, bylo by to zbytečno. Černoch pravil k nemocné: »Nechte mne jiti ke katolickému knězi; tito jdou ihned a vždycky k nemocnému, kdyby byl nevím jak chudobný.« Slovo stalo se skutkem. Běžel ku katolickému knězi, zaklepal bojácně na dvěře u fary sv. Jakuba a přednesl prosbu svou P. Soderini-mu. Kněz překvapen jeho žádostí a přesvědčením černocho o katol. náboženství, šel ihned a zopatřil umírající vdovu, která šťastně zemřela v lůnu katolické církve. Ovšem netrvalo dlouho a stala se také rodina onoho černocho katolickou. Dobře pravil již sám kacíř Luter: »Ve protestantské církvi dobře se žije, ale v katol. církvi dobře se umírá.«

„Sendbote“ z Ameriky.

Náhrobní nápisy. V jednom městě na hřbitově jest viděti pomník s tímto krásným a významným nápisem: »Byl jsem živ, abych umřel. — Umřel jsem, abych živ byl.« — U hradu Kamene v Tábořsku založil pan Jan Kryštof Malovec kosteliček Panny Marie. V tom kostelíčku zřídil si hrobku pro sebe a potomky své a tam pochován jest. Zemřel pak Jan Kryštof Malovec 20. července roku 1677. Nápis na jeho náhrobku jest tento: »Ó čtenáři, co jsem já? Prach a popel; co jsem byl? Urozený a statečný rytíř Jan Kryštof Malovec z Malovic, pán na Kameně, Zvěstově a Libouni, a hle, nyní dědictví mé jsou červi; byl jsem J. M. C. rada, než proti smrti rady jsem nenašel; byl jsem soudce zemský, sám pak soudi Božímu jsem neušel; byl jsem Malostranský hejtman, ó jak malou stránku jsem si získal; byl jsem nejvyšší země berník, nyní v berni smrti se nacházím; co mně dnes, zítra tobě; vzdechni aspoň a řekni: Odpočinuti věčně dej mu, Pane! 1677.«

Činští křesťané u soudu. »Jak můžeš klaněti se Bohu, kterého nevidíš?« tázal se soudce dívky 20leté. »Vy sám ctíte císaře jako boha, a také jste jej neviděli,« odpověděla hned mladá křesťanka neohroženě. Na tu odpověď zarazil se soudce a propustil ji. — Starý 80letý muž, jsa nucen, aby odpadl od katolického náboženství, odmítnul všeliké přemlouvání těmito slovy: »Kdybych měl svého Boha opustit a vašim bohům se klaněti, musel bych vaše bohy uznati za vyšší nežli je Bůh můj. V mém stáří nemá člověk nic lehkomyšlně činiti. Co jsou vaši bohové? Neživoucí kusy dřeva. Když na svém poli skácím strom, mohu z něho za den udělati třeba kopu vašich bohův.« I tento stařec byl propuštěn. — Tak může působiti prostá, ale neohrožená odpověď vyznavače křesťanského. V takových případech vždy naplňují se slova Kristova: »Nechtějte před soudem mysliti, co a jak byste mluvili, dť vám v tu chvíli Duch Boží, co byste mluvili.«

Milodary božského Srdce Páně.

Fr. Hl. Učitelka z Moravy vzdává díky nejsv. Srdci Páně za dvoje dobrodini.

Od Hranic. V měsíci červenci jsem se tak nebezpečně roznemohla, že každý, kdož mě viděl, o mém uzdravení pochyboval. Ano já sama jsem to na sobě pozorovala, že asi dlouho na světě již nebudu. Přivolání věhlasní lékaři také krčili rameny, nedávajíce mi žádné naděje k uzdravení, řkouce: »Ani lékař z Paříže nepomůže.« V patrném životě nebezpečí dala jsem se sv. svátostmi zaopatřiti, při čemž mocně zpovědník povzbuzoval mne k důvěře v Boha a Pannu Marii, i radil mi spolu, abych konala devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské na ten úmysl, aby mne Bůh na přímluvu Panny

Marie uzdravil. A vskutku! Důvěra má nebyla sklamána; neboť sotva že jsem hned po zaopatření devítidenní pobožností s pomocí svého zpovědníka konati a zážračné vody lúrdské při tom užívati počala, již značnou úlevu jsem pocítila a vyznati musím, že po čas své déle trvající trapné a bolestné nemoci právě při vykonání své pobožnosti byla jsem nejklidnější a bylo mi, jakoby v tu chvíli všechny bolesti ustoupily. Stav můj očitě v několika dnech tak se zlepšil, že sami lékaři svůj podiv nad neočekávaným a rychlým zlepšením zatajiti nemohli. Nyní těším se opět z nabytého zdraví, tak že mohu své povinnosti křesťanské a povinnosti svého povolání konati.

Začez dle učiněného slibu těmito řádky vzdávám díky nejvroucnější Panně Marii Lúrdské a svato-Hostýnské, jejížto mocné přimluvě poručím celý můj život! *A. B.*

Z Jaroměře vzdává jistá panna nejvřeější díky milostiplné Panně Marii Staroholeslavské za úplné uzdravení z nemoci, kterou po více roků stížena byla, a když slíbila každodenně modliti se růženec k nejsv. Panně Marii, nabyla žádoucího uzdravení. *J. K.*

Z Roketnice. Manželé N. N. vzdávají díky za patrnou ochranu a za odvrácení škody, když se byli důvěrně utekli modlitbou a poutí v trápení svém k božskému Srdci Páně i k Panně Marii svato-Hostýnské. *P. Š.*

Z Příbyslavic. Tisiceré díky vzdávám nejsv. Srdci Páně a neposkv. Srdci Panny Marie za uzdravení nohy po pobožnosti živého růžence k neposkvrněné Rodičce Boží, kterému nás vl. pán naučil. *K. B.*

Z Hradce Králové. Trápena jsouc velkým soužením, předsevzala jsem si, že budu Pána Ježíše, Pannu Marii a sv. Josefa prositi o pomoc; vyslyšenali budu, že to oznámím ve »Škole.« Byvši opravdu vyslyšena, plním tuto povinnost svou a díky nejvroucnější vzdávám nejsvětějšímu Srdci Páně, Panny Marie a sv. Josefa za milosti mně prokázané. *Š. Š.*

Od Uher. Hradiště. Díky nejsv. Srdci Páně za vyslyšení v jisté záležitosti a za brzké uzdravení. *P. K.*

Z Březové u Svitavy. Vzdávají nejserdečnější díky božskému Srdci Páně za jistou pomoc ve dvojím těžkém onemocnění. Jiná osoba vzdává též díky za pozdravení z horečky. Budiž nejsv. Srdce Pána Ježíše pochváleno! *M. N.*

Z jižních Čech. Jistá rodina prosí Pannu Marii Lúrdskou a božské Srdce Páně za vyslyšení prosby v jisté záležitosti a slibuje v případě, kdyby vyslyšena byla, uveřejniti to k oslavě Boží v listu tomto.

Z Lubojat u Bilovce. Byla jsem stížena těžkou nemocí a nemajíc naděje v lidskou pomoc učinila jsem slib božskému Srdci Páně a blah. Panně Marii Filipdorské, že dosáhnuli zdraví vzdor pochybnostem, veřejně to ohlásím ve »Škole.« A skutečně zdraví jsem nabyla a činím svou povinnost a odporučím každému útočiště bráti k nejsv. Srdci Páně a blah. P. Marii Filipdorské. *P. Š.*

V. K. z Kelče vzdává tímto díky nejsv. Srdci Páně za vyslyšení. Měl jsem jistou při, byl jsem nevinně obžalován, již jsem měl značný obnos peněz platit. I vzal jsem útočiště k božskému Srdci Páně a důvěra má sklamána nebyla. Přes to, že se soud ku konci chýlil, že můj žalobník i krivě odpřisahal, byla má nevinnost dokázána najednou a nemusel jsem nic platit.

Z Rudslavic. Tímto vyjádřuji díky vroucně za obdržení milosti, kterých jsem od božského Srdce Páně na přimluvu Panny Marie Lúrdské dosáhla. Vykonal jsem dvakrát devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské a slíbila v případě vyslyšení, že obětovati budu svíce na oltář a uveřejním ve »Škole« ku větší cti a chvále Boží. *P. Š.*

Od Mistku. Že byl v jisté záležitosti na přimluvu sv. Josefa a Panny Marie u božského Srdce Páně vyslyšen, vroucí díky vzdává *P. T.*

Ze Zelče u Soběslavi. Podepsaní rodiče vzdávají nejsrdečnější díky Panně Marii Lúrdské za uzdravení devítileté dcerušky Josefky. Jmenovaná dceruška raněna byla na pastvě mrtvici. Tu obrátili jsme se se vši důvěrou k Panně Marii Lúrdské, a ejhle, v devíti dnech, kdy pobožnost jsme vykonali, uzdravena byla dcera naše úplně. K oslavě Boží uveřejňujeme zázrak ten ku povzbuzení všech, kteří nějaké pomoci potřebují.

V. a M. P.

Z Olomouce. Jistá rodina vzdává vřelě díky božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonín Pad. za vyslyšení prosby. *M. N.*

Od Velehradu. Vzdávám díky božskému Srdci Páně a Panně Marii a sv. Filoméně za uzdravení dcery z neduhu nezhojitelného. *J. D., otec.*

Kromě těchto došla nás dikůvzdání: Z Frýdku (A. M.) — Z farnosti blanenské (J. R.) — Z Bzence (J. K.) — Z Vidně (A. B.) — Z Prahy (K. P.) — Ze Ždánic (J. Z.) — Z Veselí (K. D.)

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Na stědrý den přijal sv. Otec slavným způsobem kardinály a preláty, kteří mu přišli blahopřáti k vianočním svátkům. Sv. Otec odpověděl na oslovení nejstaršího kardinála, poukázav ku potřebě sblížení se všech katolíků v křesťanské lásce. Dále pak zmínil se sv. Otec o boji, jaký podnikli nepřátelé proti církvi, zvláště v Itálii a v Římě, a napomínal všechny katolíky, aby věrně plnili své povinnosti křesťanské, a oznámil, že v době nejbližší vydá okružník o povinnostech křesťanů katolických, jež obsaženy jsou v lásce k církvi a poslušnosti,

ve vzájemné lásce, v zachovávaní příkazů Božích a církevních. — Nový útok na církev vykonán tím, že vlášská sněmovna dne 18. pros. přijala ve třetím čtení opravu zákona o t. zv. zbožných nadacích (opere pie). — Z římských listů dovidáme se, že italský parlament rokoval o osnově zákona, kterýmž udílí se vládě plná moc, suspendovati aneb dle libosti i zcela zrušiti královské placetum. Pak, staneli se zákonem tato předloha, bude dodatečně možno zakázati každé církevní oznámení, ba i každý papežský výnos, které se doposud, po staletí, bez překážek

věřícím oznamovaly. Jak srovná se to s garančními zákony? Zdalíž by i takováto vyzývavá troufalost italské vlády zůstala nepovšimnuta katolickými velmocemi? — Již několikráte vyjádřil se sv. Otec katolickému sociálnímu politikovi Decurtiovi, že uznává a schvaluje sociální činnost katolíků švýcarských a že žehná snahám jejich. Slovy nejvřelejšími odporučoval sv. Otec tomuto šlechtnému muži, aby pokračoval ve své sociální činnosti. neboť praví: »Jest to nyní úlohou katolických mužův a církve katolické, aby lid na cestě, kterou nastoupil rozvíjeje okolnosti, podporovali, organisovali k blahu jeho a tříd chudobných.« Rozumí se samo sebou, že svatý Otec pozírá jen k onomu hnutí v lidu, jehožto cílem jest křesťanská spokojenost, křesťanské milosrdenství a především křesť. spravedlnost. Pan Decurtius již častěji o tom se předsvědčil, že náměstek Kristův nad jiné zajímá se otázku sociální a jak pro lid smýšlí a pracuje. — V proslovení. jež učinil svatý Otec v konsistoriu ze dne 30. prosince, vyslovil předně radost svou nad zřízením katolických universit ve Washingtonu a Freiburgu; za to tím větší protivou k této radosti jest bolest, kterou mu způsobuje Itálie. I prohlásil se znova sv. Otec o právu, jež papež má na světskou moc, na níž spočívá jeho neodvislost a svoboda, již potřebuje k vykonávání svých povinností. Nový italský trestní zákon, který 1. lednem nabyl platnosti, znamená porušení zákonné svobody duchovenstva. Jiná rána byla právě církvi zasazena zákonem o zbožných nadacích; všechny nábožné nadace byly zrušeny nebo přetvořeny. Dále poukazyval sv. Otec, že pouze kněží vyloučení jsou od správy dobročinných ústavů, kdežto i ženy ku správě té připuštěny jsou.

Rakousko. V otázce školní zahájena nová akce. Panská sněmovna zvolila dne 19. prosince 21členný výbor, jenž se bude raditi o školní osnově ministrem Gautschem sněmovně panské předložené. Krátce před odročením říšské rady podal zemský hejtman tyrolský, hrabě Brandis, petici katolického německého spolku pro Tyroly ku panské sněmovně, ve které se žádá o školu, kteréž by vyhrazen byl vliv příslušící církvi dle jejího božského

povolání. V tomtéž smyslu podal petici předseda hornorakouského katolického spolku. — V Čechách vypukla znova nebezpečná nemoc, bych tak řekl, nemoc husitská. Velké plakáty na rozích ulic pražských vyzývají lid k příspěvkům na důstojný pomník Husův; deputace mají sbírat příspěvky od domu k domu; městská rada pražská vyslovila se pro pomník na nové budově musejní. A jako na povel ujal se této věci výbory předměstí Karlína, Žižkova, Smíchova a jiná města a obce venkovské. — Vláda navrhovala za přičinou vyrovnání česko-německých záležitostí konference a vyzvala zástupce obou národností, aby se sešli dne 4. ledna k vyjednávání ministerské rady ve Vídni. Málo sice přichází na veřejnost z porad těchto, zdá se však, že konferencím těmto se valně nedají.

V Německu šíří se od nedávna socialismus úžasnou rychlostí. Kdežto dříve obmezovaly se zásady socialistické na třídu dělnickou, šíří se nyní zejména v kruzích vzdělaných. Ve schůzi sociálních demokratů v Karlsruhe vyslovil se sám státní návladní velkovévodství bádenského ve prospěch socialismu. — Katol. universita freiburkská odevzdána dominikánům; vyučujel tam dosud 6 kněží z řádu dominikánského.

Jak známo, byly poměry katolické církve v **Rusku** po dlouhá léta smutné. Četné diecése v Polsku a na Litvě následkem úmrtí nebo deportace biskupů do krajů sibiřských zbaveny byly svých pastýřův. A již po léta vyjednávala sv. stolice s vládou ruskou o upravení zbedovaných poměrů katol. církve v Rusku. Ku konci minulého roku dospěla vyjednávaní ta příznivého konce, a tak dostalo se osiřelým katolickým biskupstvím nových arcipastýřů.

Z Brasilie docházejí smutné zprávy. Nelze dosud zjistiti, co na těchto pověstech jest pravdivého. Dle anglických listů panují v Brasilii úplně anarchistické poměry. Válka občanská jest neodvratná. V hlavním městě udržuje se pořádek jen krveprolitím. Dne 7. dubna má býti Brasilie slavnostně prohlášena za republiku. — Dne 1. prosince odebralo se 45 kněží, katechistův, učitelův a mistrův remeslnických a 12 sester kongregace Panny

Marie pomocné do jižní Ameriky, zvláště do Patagonie a Ecuatoru, pak aby nové misie založily v hlavním městě Kolumbie, Santa Fè de Bogota, čítajícím přes 80.000 obyvatelův, a v jiných městech. Mnohem lépe než těmto misím vede se misím indianským ve Spojených státech severo-

amerických, kde otcové řádu sv. Benedikta blahodárně působí; znova zřízeny mají býti misie v Santa Fè v Novém Mexiku, v Zuni, v San Javier del Bac v Arizoně, jedné z nejhudších misionářských stanic, a v Banningu v Kalifornii.

V měsíci únoru modleme se za rozšíření úcty sv. Josefa.

Po důstojnosti Matky Boží jest důstojnost sv. Josefa ze všech největší. Když Maria svého božského Syna po třech dnech ve chrámě našla, pravila: »Synu, proč jsi nám tak učinil? Aj, otec tvůj a já s holestí hledali jsme tebe!« Syn Boží sám nazval sv. Josefa svým otcem. »Otče,« volal na něho již jako dítě a tímto názvem těšil jej bezpochyby na smrtelné posteli. Jen dvě bytosti nazval Syn Boží »otcem,« a sice svého Otce nebeského na nebi a pak svého pěstouna na zemi. Což není to veliké vyznamenání sv. Josefa, pěstouna Páně? Učený Gerson praví: Sv. Josefu prokázal Bůh názvem »otce« větší čest nežli všem patriarchům, prorokům a apoštolům. Tito byli jen »sluhové« Boží a sv. Josef nazván »otcem,« ač byl jenom pěstounem Krista Pána. Proto v domečku v Nazaretě sv. Josef poroučel a — Syn Boží poslouchal. »A byl jim poddán.« Jiného vyznamenání dostalo se sv. Josefu tím, že byl zasnoubeným ženichem nejbl. Panny Marie. Ó toho velikého štěstí, býti ženichem Matky Boží, Královny nebes! Proto zasluhuje naší úcty po Marii Panně ze všech svatých největší. Jakou nevinností, jakou čistotou mravů, jak krásnými ctnostmi musel se stkvíti, že jediný zasloužil ze všech mládenců býti vyvolenu za ženicha nejbl. Panny a za pěstouna Syna Božího! A tento ctnostný a svatý život korunován svatou smrtí jeho. Andělé byli okolo sv. Josefa podle výrčení sv. Alfonsa, Pán Ježíš po jedné straně a Maria, Matka Páně, po druhé straně, a v této přesvaté společnosti opustila duše jeho tento bidný svět. »Josef pak její muž byl spravedlivý.« Toto jediné svědectví Boha slouží sv. Josefu k největší cti a slávě.

Čím větší svatost na zemi, tím větší blaženost na nebi. Praví se, že sv. pěstoun vyniká v nebi svou slávou nade všechny svaté. Jeli tedy jeho sláva tak veliká v nebi, jak mocná musí býti jeho přimlůva! Nesmíme zapomenouti, že prosby sv. Josefa jsou prosbami otce. Mohl by Pán Ježíš nyní zapomenouti na lásku a vděčnost ke svému pěstounu? »Tam v nebi,« praví sv. Isidor, »prosí sv. Josef netoliko jako světec a nebeštan, nýbrž také jako otec.« Nemůže nikdo ze svatých kromě Marie Panny říci k Synu Božímu: »Já jsem tě živil, choval, šatil, ošetřoval i od smrti zachránil.« Mohl by pak Syn Boží pěstounu svému něco odepřít? Ano, mocná jest přimlůva sv. Josefa! Slyšte jen, čtenáři milí, co praví sv. Teresie: »Zkusila jsem, že mne tento můj sv. otec z těžké nemoci a mnoha větších nebezpečností vysvobodil. Nepamatuji se, že bych od té doby byla něco na něm prosila, čeho by nebyl mně udělil. Veliké milosti, jichž mi Bůh skrze tohoto přesvatého otce propůjčil a přemnohá nebezpečnosti těla i duše, ze kterých mne vysvobodil, jsou věru podivuhodny!« A sv. František Saleský napomíná

všech: »Modlíte se každodenně k Bohu Otci a jeho milovanému Synu a prostě za tu milost, aby vám sv. Josef byl dán za ochrance a přimluvce, prostě o to úsilovně i Marii, Matku Boží, aby vás odevzdala péči a ochraně čistého snoubence svého, a pak sami též doporučujte se přímo velikému tomuto světcí Božímu!«

Takovou důvěrou v mocnou přimluvu sv. Josefa naplněn zasněžil jemu Pius IX. na žádost biskupů celou církev katolickou. Toutéž důvěrou naplněn jest sv. Otec Lev XIII. a v nynější době smutné volá o pomoc a přimluvu ke svatému Josefu a žádá všech věřících, aby s ním zároveň prosili ochrance církve, svatého Josefa. Když v Egyptě nastal hlad po celé zemi, volal lid ku králi o chléb. Všem prosícím řekl král Farao: »Jděte k Josefovi a učiňte všecko, co vám řekne.« Tak i Bůh dobrotivý poklady svých milostí složil do rukou sv. Josefa. Proto jděte k Josefovi! Žadatelé býti sprostěni hříchův a státí se přáteli Božími: Jděte k Josefovi! Chceteli ve ctnostech prospívat, mnoho zásluh pro nebe si získati: Jděte k Josefovi! Tižili vás všeliké starosti, neštěstí, bolesti: Jděte k Josefovi! Žadatelé si zvláštního jeho přátelství, buďte jeho ctiteli. Modlíte se ke cti sv. Josefa růženec nebo litanii a nezapomeňte, že každá středa úctě jeho jest zasvěcena. Nyní, kdy víra zhasla, kdy naděje se ztrácí, kdy láska chladne, kdy církev a náboženství křesťanské všude tupeno a pronásledováno jest, volá sv. Otec: Jděte k Josefovi! Ach, ctěme všickni pěstouna Páně, sv. Josefa, by nás chránil v životě i při smrti! Blahosl. Bernardin Bustis praví: »Syn Boží, jenž má klíče království nebeského, dal jeden Marii a druhý svěřil Josefu, aby své ctitele do blaženosti věčné přiváděti mohli.« Aby tedy sv. Josef víc a více uctíván byl ode všech věřících, modleme se na ten úmysl a obětujeme všechny dobré skutky, a uztříme budoucí měsíc slávu sv. Josefa v katolické církvi.

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za rozšíření úcty sv. Josefa, by církev bojující z jeho ochrany víc a více radovati se mohla. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci březnu: Obživení památky posledních věcí.

EiHLe, Čas postní! SkLánějte, Věrní křesťané, sVá koLena přeD křížeM, neboť skrze sVatý kříž sVůj Ježíš KrIstus Váš VykoupIL I spasIL!

Před obrazem sv. Josefa.

Květ lilie tvá ruka kolébá,
jak on i duše tvoje čista;
a v náruč vřelou poupě lilie
tvé rámě tiskne — Jezu Krista.

V tvém oku tolik lásky plápolá,
ač jenom dítě cizí hřeje;
vždyť s láskou víru pevnou slučuješ,
že v líčku drobném Bůh se směje.

A my, hle, s beder hříchů složit jsem,
teď s pokorou před Boha právě,
květ lilie se neskví na duši
a v nádrhu prázdnou tak, tak žhavě.

A srdce s třesením se rozvírá,
ždá tohož Krista, co ty, chovat;
však dovedemli ho též jako ty,
jak Boha svého pomilovat!

P. Š. S.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Vnitřní sebranost Srdce Ježíšova.

Vnitřní sebranost záleží: 1. v odloučení se ode tvorstva, 2. ve spojení s Bohem.

Onoho roztržitého života, při němž duše jako ze sebe vystupuje a stvoření se přidružuje, protivou jest vnitřní duševní neroztržitost. Tato neroztržitost dvě věci v sobě zavírá: 1. odloučení se od tvorstva a 2. spojení s Bohem. Obě tyto podmínky vyplněny spatřujeme v Srdci Ježíšově co nejdokonaleji.

1. Hříchem stal se člověk takoruka otrokem svých smyslův a skrze tyto

z části podroben a poddán jest všemu vůkol sebe. Neustále zaměstnávají jeho ducha, dilem věci smyslům jeho se naskytující, dilem účinky, jakéž věci ty naň mají; bez přestání na mysli mu tane buďto budoucnost nebo minulost; jen zřídka jest nepokojný ten duch přítomen sobě, ještě pak méně s Bohem se obírá. Pohaněn a nucen jest hledati štěstí, jehož v sobě nenachází; protož otvírá sobě takměř dvěře smyslův, aby vycházel hledati štěstí, po němž dychtí; a právě ta potřeba, štěstí hledati a po něm se píditi, má ho k tomu, že otvory smyslův rozevřeny nechává stvoření všemu, dou-

faje, že nalezne v něm onu útěchu, radost a ono štěstí, po němž tak velice touží. Tou měrou všechny síly jeho duše bloudí bez užítu kolem a často hodně daleko zabíhají a nadarmo se unavují. Stává se duch člověka hříčkou nesčetných bludův a jeho srdce obětí neskončeného

zklamání. V takovém stavu nemůže duše sebe poznati, nemůže sebou vládnouti a řídit, nemá se ani v moci. Nadarmo mluví k ní Bůh uvnitř, onať již neposlouchá jeho hlasu. Tuť opravdu splňují se slova prorokova: „Zpuštěním zpustne všecka země: neboť není žádného, kdo

by to rozvažoval srdcem« (Jer. 12.). I pověz mi, neníli to obraz docela příhodný? Křesťanská duše, není to také popsání tvého smýšlení a toužení? Ó pohleďž přece, pakli tomu tak, pohleďž na Srdce Ježíšovo! Uprostřed bouřlivého moře tohoto života zůstává božské to Srdce pánem nad vnitřkem svým, pánem nad myšlenkami, žádostmi a náklonnostmi,

nad svými smysly a nad všelikým jednáním; docela svobodné a na ničem, co vůkol, nezávislé, zachovává a udržuje ono duši svou v nejúplnější vnitřní neroztržitosti. Oči jeho zavřeny jsou před všelikou marností, pod panováním ducha stojíce, otvírají se jen kdy on chce. On mluví toliko, když toho třeba, a tak, jak se sluší. Svě ucho nakloňuje k tomu jen,

co slyšeti smí, a duch jeho jen s tím, co dovoleno, se zabývá. Ó v pravdě nebeská neroztržitost! Ó podivné mlčení Spasitele mého. s nímž započal hned na čistotných prsou Matky své, v němž za svého dětství, za svého ukrytého i veřejného života pokračoval, a jež v nejsv. Svátosti oltářní až do skonání světa zachovávatí bude! Ó jak málo ústraní to ducha jest pochopeno, jak málo váženo! Jak málo zachovává se mlčení i od duší jinak zbožných! Kolik jest těch, kteříž by před oltářem, aneb aspoň uvnitř srdce svého od zevnějších věcí odtrhnouti se dovedli, kteří na sebe zapominají, tvorstvo opouštějí a s Bohem se spojují? A jak u této věci s tebou to stojí? »I dokud se rozkošemi rozponáš, dcero toulavá?« (Jer. 31.)

2. Druhá podmínka, k neroztržitosti myslí potřebná, jest spojení duše s Bohem. Ve stavu tom šťastném jsou všechny schopnosti duševní dle rozkazů vůle dobře spořádané zřízeny, a toliko o to se snaží, aby zalíbení Božího dosáhly. Všecky smysly ustavičně poddány jsou panování a řízení přímého a osvětleného rozumu, a veškerých sil duše toliko k tomu se užívá, by opravdově poslední její cíl a konec byl dosažen; žádné namáhání, žádný úkon, žádné úmrtí nemá za účel, nežli žádaný ten výsledek. Z toho pak následuje, že duše jest silnější, činnější a mocnější, než když v mysli sebrána jest, nikdy tak slabší a méně plodivá na dobré skutky, než v roztržitosti své. Stě více. Vnitřní ústraní poskytuje tolik pokoje a štěstí, jak jen na tomto světě sněsti může, neboť jim spojena býva s Bohem, dobrem nejvyšším

a jedinou bytostí, jež schopna jest, ji oblažiti. — Ó vy, kteří samoty se lekáte a ani několik hodin mlčky stráviti nemůžete, pojdte k Srdci Ježíšovu, přistupte k oltáři, patřte na svatostánek, chudobné to a těsné obydlí Boha svého: den i noc, měsíce, roky, ano století zachovává Ježíš úplné mlčení. Ale já se mylím, neboť, když i nemluví ke stvořením, rozmlouvá s Otcem svým, a když i hlasu svého nedává zaslechnouti uším tělesným, mluví k srdcím navštěvujících ho... Nauč se tedy od něho s Bohem obcovati, místo co bys u tvorstva roztržitým byl! Zůstávej v pokoji svém, abys tam raději před očima Páně pracoval, než čas mrhal neužitečnými návštěvami; uč se rozjímati neviditelné duchovní věci, nikoliv pak světské, smyslné; navykej si o Boha dbáti, a nikoliv o marný tek světa... Takový příklad ti dává velebení hodné Srdce Ježíšovo! Ó šťastná duše, která se dle něho chová! Jakých chyb se uvaruje, jakých zásluh si získá, jaké ctnosti vykoná a jakých radostí čistých a svatých, jakého pokoje nabude v odměnu od Boha! Protož šťastni jsou, kteří za štěstí pokládají obcovati s Bohem a překážek toho světa se zbavují.

Obáváš se dlouhé chvíle při těch zabavách s Bohem? Ó Pane! nenilž strachování toto již urážkou? Avšak ty sám ozbrojuješ nás proti takovým ničemným myšlenkám. »Neboť nemá hořkosti obcování její, ani tesknosti bydlení s ní, ale veselost a radost« (Moudr. 8.). Křesťanská duše, sama toho zkusíš!

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kuiha III., hlava 1.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

Sv. František Xaverský

jakožto patron „Horlitelův.“

Dříve již uvedené důvody a pobídky do »obraně božského Srdce Páně« vzbudily v tobě, milý čtenáři, jak doufám, svatý úmysl, že se v tomto měsíci co nejpilněji budeš na pozoru mít, abys ani ty, ani tvoji domácí božské Srdce Ježíšovo neurazili.

Ale, milý příteli, zabrániti hříchům vlastním a hříchům jiných jest tak těžká věc, jako svatým se státi; neboť, jak již dříve uvedeno, jest k tomu potřebí předně vroucí touhy a neunavné horlivosti, a za druhé obezřelé chytrosti u volbě prostředků, dvě to vlastnosti, které se právě tak zřídka pospolu nalézají, jako déšť a slunečno, jako tma a světlo; ba zdá se skoro, jakoby jedna druhou vylučovala, ale není tomu tak.

Za tou příčinou naznačím ti, milý čtenáři, v následujících řádcích některé rysy na obraze sv. Františka Xaverského, kterýž ony dvě ctnosti — plamennou horlivost s opatrností moudrou — tak šťastně dovedl sloučiti, jakoby jen jednou a touže ctností byly.

Dne 15. května 1540 vracel se portugalský vyslanec při papežském dvoře s četným a skvělým průvodem z Říma do Lisabonu. Zajisté mnohé oko pohlíželo s obdivem za průvodem tímto, který s královskou nádherou vystrojen a vypraven opouštěl věčné město, a nikdo snad nevšimnul si mezi komonstvem chudého řeholníka v prosté říze kněžské, jenž se pokorně ke služebnictvu družil, ačkoliv byl vlastně nejřednější osobou a ozdobou celého vyslanectva královského. Nebyl to nikdo jiný, než svatý František Xaverský, veliký apoštol Indie a Japonska.

Zbožný, o čest a slávu Boží horlivý

král portugalský, Jan III., vyžádal si totiž na sv. Ignáci z nového řádu jeho, »Tovaryšstva Ježíšova,« šest kněží, aby je jakožto věrozvěsty poslal do zemí nově objevených, zejména do tak zvané východní Indie. Avšak sv. Ignác, poněvadž celý řád jeho tehda teprve deset členů čítal, nemohl králi více kněží poslati, než toliko dva, z nichž jedním byl svatý František Xaverský.

Vyslanec portugalský, jenž nové tyto misionáře s sebou vezl, ubíral se severní Itálií, západní Francií a Španělskem. Ale svatý František apoštoloval již na této daleké cestě; neboť kamkoliv zavítal, v každém městě si vyhledal příležitost, že i na kazatelně i ve zpovědnici pracoval na spáse lidí. Ano, po celou tu dlouhou cestu byl všem spolucestujícím sluhou ve své pokorě, učitelem a rádcem svou moudrostí, obrancem pořádku a kázně svou vážností, nejmilejším společníkem pro své prosté a vždy přívětivé chování, ano on byl živým obrazem sv. evangelia svatým svým životem. A proto dříve ještě než přibyl do Portugalska, předešla jej tam nejchvalnější pověst, tak že jej král, Jan III., uvítal nikoliv jakožto muže, který si teprve jeho důvěry a přízně má získati, nýbrž jakožto světce, jehož příchod s toužebností byl očekával.

Sv. Františku bylo nyní žiti zatím při královském dvoře v Lisaboně, který tehdejšího času patřil mezi nejřednější a nejskvělejší dvory v Evropě; neboť rozsáhlý obchod se zbožím a výrobky nových zemí poskytoval více než dostatečné prostředky k přepychu a nádhěře. A zde musil František Xav. po osm měsíců trávit. Kdyby byl času toho použil k návštěvě svých příbuzných, aby jim dal poslední »s Bohem,« a by se na tak da-

lekou a nebezpečnou cestu všemi potřebami opatřil, v klidu a pokoji k nastávajícím pracem potřebných sil nabyt, nemohl by mu to nikdo za zlé pokládati; avšak horlivost jeho pobádala jej ku pracem, jichž pozeňnaný výsledek učinil jej pravým apoštolem Lisabonu dříve ještě, nežli se stal apoštolem Indie a Japonska.

Jest vůbec známo, jak nesnadno duši světu cele oddanou přivést na cestu k nebi, a jak málokdy se podaří duchovnímu správci i po dlouholeté a nejhrošší práci celou osadu posvětit, na cestu ku spasení přivést a na ní udržeti! A hle, svatý František obrátil v krátkém čase osadu, jejíž údové obyčejně tím méně dbají o službu nebeskému Králi, čím více službě pozemského krále veškeré jejich snahy a síly, ba celý život jsou věnovány. Osadou tou byl totiž královský dvůr v Lisaboně. Jak nápadně mravy celého toho dvoru se zlepšily a jak blahodárně dobrý tento příklad s hůry i na ostatní lid v krátkém čase působil, o tom píše sám horlivý sluha Páně svému otci, sv. Ignáci, následovně: «Na zdejších královském dvoře portugalském panuje takový duch kázně, pořádku a mravnosti, že se spíše nějakému zbožnému spolku nežli světskému dvoru podobá. Ku podivu veliký jest počet oněch dvořanů, kteří pravidelně každých osm dní se zpovídají a ke sv. přijímání přistupují... Trávíme celé dny a částečně i noci ve zpovědnici, ačkoli výhradně jen dvorní lid má k nám přístupu... Cizinci, kteří sem u velikém množství ze všech končin země za rozličnými záležitostmi přicházejí, nemohou se dost nadiviti těm nábožným a u dvořeninů neobyčejným

mravům; obzvláště pak hluboký dojem na ně činí, když vidají každou neděli a každý svátek veškerý dvůr královský s vroucí pobožností přistupovati ke stolu Páně. Většina cizinců těch pohnuti a povzbuzeni jsouce takovým krásným příkladem, vyhledávají taktěž zpovědnici a stůl Páně.»

A přece ani tento podivuhodný výsledek jeho činnosti při dvoře královském a v celém hlavním městě, ba ani jednohlasné přání krále a rádců jeho, kteřížto všickni si žádali sv. Františka v Lisabonu ponechat, neodvrátily jej od původního jeho poslání, ano tím více rozněcovaly v něm touhu po Indii.

Dne 17. dubna 1541 — téhož dne, kdy před 35 lety byl spatřil světlo světa — vstoupil na loď, kteráž jej měla zavézt na nové a rozsáhlé působisti jeho apostolské činnosti. Avšak dříve ještě, než vstoupil na břeh Indie, ano již na širém oceánu rozvíjel sv. apoštol horlivou činnost svou. — Hle, to právě známka svatě horlivosti, že neobmezuje se pouze na vykázané jí povinnosti, ale všude dovede si nalézt vhodné působisti svého horlení o čest a slávu Boží!

Jako dříve královský dvůr a sídelní město, tak učinil nyní zase loď se všemi na tisíc hlav čítajícími obyvateli jejími předmětem své apošt. činnosti. Vojínové i plavci, páni i sluhové, všickni považovali — jak obyčejně bývá — cestování na lodi za jednotvárnou, nudnou chvíli, jižto si dlužno žertem, hrou a zábavou jakoukoliv ukracovati. Ze zábav těch však se vyvíjely na lodi četné zlořady, jako jsou: podvody, kleny a zlořečení při hře, dvojsmyslné řeči, oplzlé písně při zábavách, nevražení na sebe, nesnáse-

livost, pře, hádky a sváry mezi lidmi, kteří, ač by se sobě rádi byli vyhnuli, nicméně přinuceni byli pospolu žiti. To vše bodalo sv. Františka jak ostré nože do srdce. On jediný mezi všemi cítil se tu býti povolánu, aby se zlořádům těm rozhodně opřel a dle možnosti je zamezil. Zakázati přísnými slovy všelikou hrn, zavrhnouti všechny zábavy jejich jakožto hříšné bylo by nemoudré jednání bývalo a ničeho nedocílilo, než posměch a nenávisť nezvanému karateli. Svatý František zvolil tedy cestu jinou. Ve společnostech, kde doufal nalézt souhlasu, navrhl malé, nevinné hry, na nichž sám často podílu bral, aby tak místo nízké dychtivosti po výhře jeho rozmarnou přívětivostí se bavili. Hráče takové, kteří od karet, kostek a zisku peněžního nechtěli upustiti, hleděl alespoň svou přítomností udržeti v mezích pořádku a slušnosti. Náruživcům lehce popudlivým doporučel mírnými slovy klid a rozvahu, předkládaje jim, kterak svou prehlivostí a vášnivou popudlivostí veškeru zábavu sami si kazí. Spatřilli někde houf lidí zaháletí, vmísil se ihned mezi ně a obrátil brzy pozornost jejich na sebe. Ovšem nezačal jim nikdy z čista jasna mluvit o věcech náboženských, nýbrž uměl plavce bavit vypravováním o moři a lodích, s vojáky zase rozmlouval o věcech vojenských, s úředníky o politice atd. a teprve po chvíli v proudu řeči uvedl rozličné vážné poznámky, jimiž přivedl posluchače své k přemýšlení o Bohu, o jeho nevyzpytatelné prozřetelnosti, o jeho dobrotě a spravedlnosti, o vznešenosti katolického náboženství, o kráse ctnosti a ohyzdnosti hříchu atd., a to vše mluvil tak, že posluchače ani neunavil, aniž by se jim obtížným stal.

Plavcům pak, těmto surovým synům oceánu, jichž mysl často pustější bývá nežli širošíře moře, kterým se plaví, držel každodenně křesťanské cvičení, a

každé neděle postaviv se ke hlavnímu stožáru na palubě kázal této lodní osadě náboženství a dobré mravy, kázeň a bázeň Boží. A hle, netrvalo dlouho a obyvatelé tohoto obrovského plovoucího domu tvořili dohromady jedinou spořádanou, nábožnou rodinu, jejížto »otcem svatým« (jménem tím již tehda jej nazývali) byl sv. František Xaverský. Jak příjemné a nad to jak požehnané by musilo býti cestování, kdyby na každé lodi a v každém voze cestovním nalézal se podobný Xaverius! Kolik urážek bylo by nejsv. Srdci Ježíšovu ušetřeno!!

Sv. František strávil na cestě asi 13 měsíců vystoupil dne 6. května 1542 v Goe, hlavním to městě portugalských osad v Indii, na zem. Obyvatelstvo tamější byla směsice pohanů, židů, mohamedánův a křesťanů portugalských. Tito poslední přivezli sice s sebou z Evropy křesťanství, nemajíce však dostatek kněží a kazatelův, obklíčeni jsouce se všech stran neznabohy, v té nevázanosti veřejného života a v tom umožňujícím pachtění se po zisku a penězích pozbyli záhy všecku víru a dobrý mrav. Vyhlíželo to tehdy v Goe asi tak, jako nyní v četných velkých městech Evropy a Ameriky, kde náboženství již téměř nečiní žádného rozdílu mezi obyvateli. — S hrůzou pozoroval Xaverius vedle obavnosti modlářské čirou netečnost náboženskou přistěhovalých křesťanův, a tato děsná znemravňelost Portugalců holestněji se dotýkala jeho srdce Boha tolik milujícího, nežli zdvičilost barbarů. Proto započal své apoštolské dílo s těmito spustlými »křesťany.« Co mu však zjednalo přístupu k srdci těchto obyvatelů ve všech třídách pokažených, byla jeho přísná bezúhonnost mravů, svatost života a hrdinná, ku všeliké oběti hotová láska jeho srdce. Každý byl zvědav ho spatřiti a spatřilli jej, pojal k němu onu úctu, jakéž ani nejhorší zloboh světci

odepřítí nemůže. A když se zvonkem v ruce procházel ulicemi města, ani nejspustlejší rodiče nemohli zadržeti děti svých, aby nepospíšily za mužem Božím a nenaslouchaly jeho horlivé řeči o království Božím. A dítky mnohé vážné slovo a mnohé důtklivé napomenutí, jež slyšely, donesly domů a tu je opakovaly, a tak ústy těchto maličkých mluvil Xaverius k jejich rodičům. Způsobem takovým připravena nejprve půda k selbě Boží; když pak sv. apoštol počal kázati, hrnul se k němu lid v nesčíslných zástupech, nemoha se ani nasýtití jeho

vyučování a napominání, a brzy přinášel ovoce pravého pokání. Falešné smlouvy se zrušily, lichva přestávala, statek nespravedlivě nabytý se vracel, s otroky lidštěji nakládáno aneb i na svobodu byli propouštěni, hříšné svazky rozvedeny a mnohá veliká pohoršení odstraněna.

Za to oživil zнова skutkové pobožnosti a bázně Boží, a přemnoží křesťané, kteří jindy sotva jednou v roce ke sv. zpovědi chodívali, přijímali teď pravidelně každý měsíc sv. svátosti.

(Příště dále.)

Svatá povinnost katolíka.

(K době velikonoční.)

imo desatero Božích přikázání povinen jest křesťan katolický zachovávatí také patery přikázání církevních, neboť tato jsou jaksi doplňkem oněch a dána jsou mocí zákonodárnou, církvi sv., které sám Spasitel udělil právomoc rozkazy dávatí. Neposlušnost k církvi považuje Kristus Pán za neposlušnost k sobě samému, neboť pravil ku sv. apoštolům: «Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, a kdo mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mne poslal.»

Neposlušnost k církvi a jejím rozkazům zahrnuje tedy v sobě vinu hříchu.

Mezi přikázáními církevními pak jest velmi důležité pro spásu lidskou přikázání čtvrté, na něž chceme obzvláště v této sv. době velikonoční upozorniti. Zníť pak takto: «Budeš se alespoň jednou v roce svému nařizenému knězi zpovídati a v čase velikonočním nejsv. Svátost oltární přijímati.» Prikaz tento jest jasný, zřetelný, není však těžký. Kolik však jest křesťanů katolických, kteří přikazu tohoto dbají a jej každoročně také svědomitě plní? Bohužel mnoho, přemnoho jest takých, kteří o tomto přikázání ani neví anebo věděti nechtějí, kteří po mnohá léta ku sv. zpovědi nejdou a velikonoční sv. přijímání zanedbávají. Mnozí přijímají tyto sv. svátosti v životě svém třikrát: dokud chodí do školy, před oddavkami a konečně — dostaneli se jim té milosti — na smrtelné posteli. Jaký pak jest to pro Bůh život? Či jest někdo tak svatým a dokonalým, že mu netřeba obrodu duševního skrze svátost pokání? Či jest někdo v dobrém již tak sám sebou upevněn, že nepotřebuje nadpřirozené posily hodným přijímáním nejsv. těla Páně? Anebo je snad člověku prospěšno neustále nositi

břímě hříchů svých, klesati neustále hlouběji v kal neřesti a nešlechtnosti, nepomysleti nikdy na obrácení a pokání? Což jestli Bůh dopustí náhlou smrt anebo dostavili se nemoc, která jej zbaví smyslů, tak že se nebude moci zpovídati? Hrozný jest takový stav člověka netečného, neboť visí nad hlavou jeho britký meč Damoklův na tenounké niti, hroze každým okamžikem o život jej připravit.

Tu však nutno jest se ptáti, proč za našich časů tolik křesťanů zanedbává těchto spasitelných prostředků, proč tolik křesťanů nerado ku svaté zpovědi přistupuje? A tu po bedlivém uvažování naskytají se nám hlavně tři příčiny:

1. nedostatek pravé víry,
2. hříšný sebeklam,
3. zkaženost srdce a zloba.

1. První a u mnohých nejúčinnější příčina, že ku sv. zpovědi neradi chodí, jest nedostatek víry. Nevěří, že knězi dána jest božská moc hříchů odpouštěti, nevěří, že by litostné vyznání hříchův uraženého Boha smířiti a hříchův shladiti mohlo. Takoví lidé považují sv. zpověď za čistě lidské zařízení, ba neostýchají se veřejně hlásati, že zpověď teprve kněží zavedli, aby se tajemství jednotlivců dopídili. To se ovšem snadno řekne — a mnozí také výrok tento beze všeho přemýšlení za pravý uznávají, — ale těžko jest to dokázati. Učení pravé víry praví: »Nikoli kněží, nýbrž Kristus Pán sám, jenž stav a moc kněžskou založil, ustanovil také zpověď jako nevyhnutelnou část svátosti sv. pokání na odpuštění hříchův.« Otevři sv. evangelium podle sepsání sv. Jana a tam se dočteš v kap. 20. ve verši 19. a následujících, že Kristus Pán na den svého z mrtvých vstání zavřenými dveřmi mezi svými apoštoly se objevil a je krásnými slovy pozdravil: »Pokoj vám!« Potom jim ukázal ruce své a bok, aby se nebáli (Luk. 24. 37.). Když pak se radovali, že vidí Pána, pravil opět: »Pokoj vám, jakož mne poslal Otec, tak i já posílám vás.« A dechna na ně, pravil: »Přijmětež Ducha sv., kterýmž odpustíte hříchů, odpuštěny jsou, kterýmž je zadržíte, zadržány jsou.« Nemluvil zde Spasitel zcela jasně? Nechtěl slovy těmito říci: »Vám dávám

svou moc hříchů odpouštěti nebo je zadržovati.« To zajisté chtěl Pán ku spásě lidstva, měla tedy pravomoc tato trvati až do konce světa, přejiti s apoštolů na řádné jejich nástupce, biskupy a kněze církve katolické. Tím ustanovil sám Spasitel, že jiným způsobem nelze odpuštění dojeti, leč rozhrěšením kněžským. Ovšem jeli některému člověku zhola nemožno prostřednictvím kněze užiti, může dokonalou litostí odpuštění hříchův od Boha sice bezprostředně obdržeti, musí však s litostí touto i pevně sobě uminiti, při nejbližší možné příležitosti vlastním vyznáním kněžského rozhrěšení dosáhnouti. Proto i v tomto výmínečném případě dochází kajcník odpuštění jenom vzhledem na svátost sv. pokání.

Kněz však, ačkoli božskou pravomoc má, nemůže přece odpouštěti hříchů, aniž by je znal. Kněz není vševědoucí, jako byl Spasitel, jenž zpytoval ledví i srdce kajcníka; proto nutno jest, aby kajcník sám nitro své mu odhalil, aby sám na sebe žaloval, v čem se prohřešil, aby se zkrátka zpovídal. Neboť jen takto může kněz posouditi, zdali hříšník hoden jest odpuštění čili nic; zdali záhodno jest jemu hned rozhrěšení dati nebo odložiti a jaké zadostiučinění za spáchané hříchů uložit. Jest tedy zpověď nutná ku sv. pokání a proto také prostředně samým Kristem Pánem ustanovená.

Tu ovšem vystupují protivníci zpo-

vědi a praví, že kněží teprve, a sice papež Innocenc III. r. 1215. na čtvrtém sněmu lateránském v Římě slaveném zpověď zavedl a naporučil. Co na tom pravdy, vizme!

Pravda jest, že na tomto obecném sněmu církevním řeč byla o zpovědi, neboť kanon 21. nařizuje: »Každý věřící má každoročně alespoň jednou ze hříchů svých nařízenému knězi se vyznávat, od tohoto pokání přijati a po vykonaném zadoslučení v čase velikonočním nejsv. Svátost oltářní přijímati.« Tímto nařízením se však zpověď teprve nezavádí, nýbrž toliko katolíkům na mysl se uvádí povinnost zpovědi, poněvadž mnozí zvláště a velikonoční zpověď a sv. přijímání zanedbávali.

Ze již před tímto sněmem zpověď v církvi byla ve zvyku, vysvitá z následujících dějepisných dokladů.

Roku 1153., tedy skoro 70 let před koncilem čtvrtým lateránským, zemřel slavný učitel církevní, Richard ze sv. Viktora. Tento učenec píše však ve knize své: »Styděti se zpovídati jest bázeň lidská; bázeň pak lidská protiví se Boží milosti.«

Roku 1072., tedy ještě dříve, zemřel sv. Bernard, a tento napsal: »Co prospěje vám poloviční zpověď? Kdo něco ve zpovědi zamlčí, obelhává Boha samého.«

R. 847., tedy 368 let před sněmem Innocence III., o němž se praví, že teprve zpověď zavedl, nařídil mohučský arcibiskup, Rhabanus Maurus, na provinciální synodě takto: »Kněží mají slyšeti zpověď umírajících a jim pokání uložiti (které se ovšem většinou teprve po uzdravení vykonati může) a teprve po této zpovědi a rozhrěšení mají sv. přijímání a poslední pomazání udíleti.«

Sto let před tímto arcibiskupem nařídil veliký apoštol Němců, sv. Bonifác,

takto: »Při každém polním setkání budiž i kněz, který by v ležení a na bojišti zpověď vojinů slyšel.«

Skoro téhož času nařídil biskup meitský, Chrodegang: »Každý má se třikráte za rok zpovídati; kdo chce i častěji; mniši každé soboty.«

Papež Lev Veliký, zemř. r. 461., napomíná lid ku pokání slovy: »Zpovídejte se; číňte tajně vyznání ze všech hříchů svých jedině knězi; neboť jen takto můžete od Boha dosíci odpuštění hříchů.«

Ve IV. století po Kr. varoval učitel církevní, Patianus, důtklivě před těžkým hřichem, jež by spáchal ten, kdo by z lichého studu nebo z bázně lidské hřichy ve zpovědi zamlčel, přece však se neostýchal s nečistým srdcem ke stolu Páně přikleknouti.

V témže století mluvil velmi často sv. Ambrož, biskup milánský, k lidu svému o potřebě zpovědi; sám pak byl vzorem řádného a rozumného zpovědníka. O veřejné zpovědi a veřejném pokání nařídil, že jen tehdy na místě jest, pakli hříšník dal hřichem svým veřejné pohoršení.

Veliký žák tohoto velikého mistra Ambrože, sv. Augustin, odmítá námitky tehdejších svobodomyšlníků slovy: »Pokání se musí činiti dle předpisů církve. Neříkejte: Já se kají v srdci svém, zpovídam se Bohu a Bůh, od něhož odpuštění doufám, ví, že činím pokání v srdci svém. Či snad nadarmo pravil Kristus Pán ku svým apoštolům, t. j. ku kněžím: „Cokoli na zemi svázete, bude svázáno i na nebi, a cokoli na zemi rozvázete, bude rozvázáno i na nebi“? Svěřil i moc klíčů církvi své nadarmo? Vizte, kterak ničíte slova Ježíše Krista!« Jak krásná

a pádná jsou slova tato: sv. Augustin jakoby mluvil k našim nynějším svobodomyšlníkům a neznabohům.

Ještě dříve žádá sv. Athanas, biskup alexandrijský, zpověď, a sice i ze hříšných myšlenek a žádostí.

Svatý Otec církevní a mučenic, Cyprian, jenž roku 258. jako biskup kartaginský zemřel, napomíná svoje věřící, aby nejtajnější své chyby a hříchy vyznávali, a staví jim za příklad ony, kteří jižž vůli měli modlám obětovati, v posledním okamžiku však přece skroušeně ku knězi šli a tomuto se ze hříchu dotčeného zpovídali; otvírajíce svědomí své, skládajíce břímě k nohám jeho a prosíce za lék, aby se zase uzdravili.

Roku 220. zemřel Tertullianus, jenž vždy také zpověď požadoval a důtklivě varoval, aby nikdo ze studu vyznání své neodkládal. »Vyznávejte se,« tak pravil, »dokud žijete, dokud tedy rozhrěšení dojiti můžete.«

Již i sv. Irenaeus, žák sv. Polykarpa (a tento byl bezprostředním žákem sv. apoštola Jána), jenž byl na počátku II. století biskupem v Lyonu, vypravuje o hříšnicích, kteří se následkem zpovědi polepsili; o jiných pak, kteří ze studu zpovídati se nechtěli, praví, že si zoufali.

I sv. papež Klement, jenž na konci I. století mučnickou smrtí sešel, mluví o nutnosti zpovědi jako o věci obecně známé.

I sama kniha skutkův apoštolských vypravuje nám v kap. 19. verši 18. takto: »Mnozí z věřících přicházeli, vyznávajíce a vypravujíce skutky své.« Tím se zapříslehnou říci, že se chlubili svými dobrými skutky; bylo by to proti upřímné pokoře prvních křesťanů.

Viz tedy, milý křesťane, od nejprvnějších dob křesťanství, dob apoštolských, jeví se nám zpověď ušní jako

zařízení v církvi sv. známé a ve zvyku jsoucí. Kdo tedy praví, že teprve papež Innocenc III. zpověď zavedl, nezná buď dějepisu církevního nebo zúmyslně přes dějepisnou pravdu lže a jiné klame. Dle svědectví zde udaných dokazuje nám dějepis, že zpověď není zařízením lidským, nýbrž božským, majíc původ od samého Krista Pána, jako nevyhnutelná součást svátosti sv. pokání. Kdo o tom přesvědčen není, nemiluje ovšem zpovědi, nerad se zpovídá, a to z nedostatku víry. K tomu však přistupuje ještě pýcha lidská. Mnohý snad by ještě si dal říci a šel ke zpovědi, jen kdyby se nemusil zpovídati kněží. Takové vytáčky slyšíme také. Mnohý sobě dlouho vybírá, ku kterému knězi by měl asi jíti, nemaje důvěry k žádnému. Tu ovšem pýcha řídí rozum i srdce jeho. Takovému není pomoci, leč aby si vyvolil zpovědníka, by se dlouho naň nedíval, zdali jest mladý nebo starý, známý či cizí, vldný nebo přísný.

Více než na zpovědníkovi záleží na kajeniku samém, aby se sám upřímně před Bohem a jeho zástupcem, knězem, pokoril. Proto s pýchou stranou, pokora jediné zde na místě! Sv. Augustin v té příčině píše: »Budešli se mne ptáti, která cesta vede k moudrosti, odpovím tobě: pokora. Zeptalli bys se mne ještě jednou, zas odpovím, že pokora, a třeba bys se tázal třikrát i stokrát, tu samou odpověď dostaneš.«

Protož potlač pýchu a zpovídej se knězi; neboť tento vyslýchá zpověď tvou jménem Toho, od něhož poslán jest, týž Pán jej sílí milostí svou a dal jej tobě za vůdce, jemuž směle svěřiti můžeš blaho duše své. Ovšem jest zpověď skutkem trpkým a ponižujícím, avšak uvaž, nezasluhuje Bůh takové oběti od člověka, jenž jej těžce urážel? Není záhodno, aby provinilec tímž trestán byl.

čím zhřešil? Zhřešil pýchou, tedy trestán budiž pokořením!...

2. Druhá příčina, proč tak mnozí se zpovědi štítí, jest hříšný sebeklam. »Nemám, z čeho bych se zpovídal. Nekradu, nezabíjím, modlím se také a do kostela také někdy jdu, nemám těžkých hříchův. A z těch malých není se třeba

zpovídati; vždyť Bůh ví, že jsem křehký člověk.« Tak se vymlouvají mnozí vlažní křesťané. Co mám k tomu odvětit? Musím se předně ptáti: Jest toto výsledek zpytování svědomí? Buď jsi, milý příteli, zcela svatým člověkem již nyní, a tedy velikou výjimkou mezi lidmi, anebo nevidíš dobře až na dno svědomí

svého. Řeknu ti upřímně: Právě, že jsi křehkým člověkem, jak jsi sám děl, budeš zajisté na sobě ledačos hříšného mít jako ostatní lidé.

Probírej se mnou jen následující věci:

a) Jak pak jsi se choval k Pánu Bohu? Nemůžeš zajisté zapřít, že's tomuto milému Pánu Bohu tu

a tam něco dlužen. On jest i tvým Stvořitelem, Vykupitelem, Pánem a Soudcem. Vzdal jsi mu vždy povinnou čest modlitbou, a to každodenně? Zachovával jsi také jeho svatá přikázání, a sice všechny, nejen jedno nebo dvě? Byls pravým křesťanem netoliko jménem, ale i skutkem? Vykonával jsi povinnosti křesťanské vždy také svědomitě? Hle, tu

bij se v prsa, neboť již ozývá se hlas svědomí, že přece něco máš, z čeho bys se měl vyznati.

b) Uvažuj nyní povinnosti své ku bližnímu. Byl jsi i v těchto věrným? Nemusíš si ničeho vyčítati, co se týče účinné lásky k lidem, milosrdenství k chudině, odpouštění urážek, dobrého příkladu, povinností rodinných jako otec, manžel, syn; povinnosti k čeládce buď jako pán, anebo k vrchnosti jako služebník; povinnosti ku přátelům a dobrodincům, povinnosti v obchodě? atd. — Dlouhá by byla zajisté řada pokleskův, a přece bys říci mohl: »Nemám si co vyčítati?«

c) A což konečně nemáš i povinnosti k sobě samému? Viz, máš duši, a to nesmrtelnou duši, jak jsi se staral o blaho a spásu její? Snad jsi žil tak, jako bys ani duše neměl? Konal jsi dobré, protože dobré jest a bohulibé, aneb abys chválen byl od světa? Na úmyslu záleží mnoho, neboť tímto nabývá nebo ztrácí skutek na ceně. — Jak se to má se střídmostí, čistotou a zdrželivostí? Zač bys měl člověka jiného, jenž by právě tak jednal, jako ty nyní jednáš před okem Božím? Neřekl bys o něm snad, že jest velikým hříšником? Hleď, tu vystupují jeden po druhém hříchové tvoji z hloubi srdce a s hrůzou poznáváš, že svědomí tvoje přece tak čisté a nevinné není, jak jsi byl myslil. Ó neotálej, nastup cestu ku zpovědnici, svěř se knězi a s upřímnou lítostí odkryj mu nitro své; on s radostí tebe přijme, vyslyší, poučí a odpouštění tobě udělí. Uvidíš pak, jaký mir i pokoj, jaká před tím netušená radost rozhostí se v srdci tvém.

Neříkej tedy nikdo: »Nemám si čeho vyčítati, nepotřebuji zpovědi,« neboť to pravda není. Jest to zhoubný, pyšný sebeklam, a každý takový člověk podoběn jest onomu pyšnému fariseovi ve chrámě, jenž se dobrými skutky honosil,

od Boha však zavržen byl, kdežto pokorný, kajicný celník odpouštění dosáhl.

3. Třetí konečně příčina, proč se mnozí zpovědi vyhýbají, vězí ve zkaženosti srdce a zlobě. Říkají totiž: »Proč bych se zpovídal? Zpověď nic nepomáhá; znám jiné, kteří často ku zpovědi chodí a přece nejsou lepšími.« — Výmluva tato nedokazuje, leč:

1. Že lidé, kteří často ku zpovědi chodí a přece v ničem lepšími nejsou, že nejsou od srdce právě zbožnými a že jen zevně pokání činí, duch o tom však ničeho neví.

2. Že takový člověk zvláště urputnou mysl má, tak že ani mocné působení svátosti u něho nepomáhá.

3. Že konečně (a to bývá nejčastěji) posuzuješ lidi takové krivě a nespravedlivě, vida jenom jejich zlou stránku, dobré si však nevšímáje.

Na námitku tvou, že zpověď nepomáhá, odpovídám jen: jdi jednou sám ku zpovědi, ale řádně jsa připraven a s myslí kající, a pak sám uvidíš a seznáš, k čemu jest dobrá.

Ty se tážeš: K čemu je zpověď? Jdi a taž se onoho učeníka; hnusné návyky poskvřily jeho lidskou důstojnost a vtiskly znamení neřesti na čelo jeho. Nyní jest na těle i duši jakoby změněný. A kdo to způsobil? Zpověď! On šel ke zpovědi a chodí posud, dříve však ji zanedbával.

Co prospívá zpověď? Jdi a ptej se onoho řemeslníka, jenž před krátkým ještě časem nepořádný byl a čas svůj většinou v hospodách trávil. Nyní jest pracovitý, poctivý, pořádný a střídmy, pravý otec rodiny své, tak že blahobyt zavládl v domě jeho. Co toho příčina? Dříve se nezpovídal, nyní se zpovídá.

K čemu dobrá zpověď? Ptej se onoho lichváře a podvodníka, jenž byl postrachem svých bližních a mnohou slzu chudiny na svědomí měl, proč nyní

jest tak laskavým, dobročinným, proč navštěvuje chudinu a rozdává plným rukama? Dříve se nezpovídal, nyní chodí ku zpovědi.

A takových příkladů bych ti mohl uvést hojnost. Pozoruj sám a najdeš jich dosti mezi lidmi. Zpytuj příčinu, a pak nebudeš se moci tak ledabylo ptáti: »K čemu zpověď? Vždyť nic nepomáhá.«

Ba pomáhá, a sice velmi mnoho. Jest ve světě mnoho zlého, mnoho nespravedlností a neřestí, ale bylo by ještě hůře, kdyby nebylo zpovědi. Lépe by však bylo a musilo býti, kdyby všickni povinnosť svou vykonávali a ku správě Boží chodili. Zpověď jest tajným, ale účinným prostředkem ctnosti. Vrací srdci ztracený mír a udržuje jej, a tím pak udržuje i pravé štěstí, neboť toto se bez vnitřní spokojenosti mysliti nedá. Zpověď chrání před těžkým pádem, pozdvihuje kleslé a síli slabé, přivádí k Bohu pobloudilé. Zpověď těší zarmou-

cené, probouzí k naději zoufalce a krotí strach umírajícího před soudem Božím.

Ó kéž by tento spasný prostředek, Bohem daný, u každého ve zvyk vešel; pak by zajisté brzy se ukázaly blahonosné jeho plody! Pak by nebylo třeba policie a žalářů, nebylo by tolik soudů, nebylo by tolik nespravedlností a svárů, nebylo by tolik zoufalcův a sebevrahů; svatý pokoj a štěstí by zavládly v srdci, v rodinách a státu. Dobře proto nařídila církev: »Alespoň jednou v roce se budeš zpovídati.« V tom leží účinný prostředek ku znovuzrození světa a k vyléčení všech neduhů. Protož nebojte se zpovědi! Pľňte svaťou povinnosť, již vám církev, matka pečlivá, ukládá, ku svému časnému i věčnému blahu. Tak jako náboženství Kristovo všbec nemá i sv. zpověď za nepřátele jen převrácenou mysl a zlé náruživosti. Nebojte se, nýbrž zamilujte si zpověď!

B. II.

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 6.

„Nevěřím ničemu, čeho nemohu pochopiti.“

pravdu tedy nevěříš ničemu na světě? Ani snad to ne, že žiješ, mluvíš, slyšíš, vidíš? atd.; neboť těžko by ti bylo dokázati, že i toto vše chápeš. Či snad můžeš mně vysvětliti, ale dosti zřejmé a pochopitelně, co vlastně život jest? co řeč? co barva? co zvuk? Můžeš mi dostatečně vysvětliti, co vítr jest, kde začíná a proč přestává? A jak to přijde, že ve spaní máš právě tak uši otevřeny, jako když bdiš, a přece neslyšíš, co se kolem tebe děje. Takových otázek bych ti mohl více dáti, o nichž bys říci musil: To nepochopuji, to vysvětliti nemohu. Ba ovšem, kterak by

také možno bylo, aby člověk vše mimo sebe, i to, co nesmírně vzdáleno jest, pochopil, když sám sobě je záhadou nerozluštitelnou. Neboť člověk tvoří sám sebou malý svět, žije v něm, cítí v něm, pracuje v něm, a přece jest mu tento malinký svět velikou záhadou, jest mu tajemstvím. Tajemství jest pravda, jejíž skutečnost uznati musíme, kterou však ve vlastní její bytosti, v jejím jádru a původu buď velmi nedokonale nebo zhoła nepochopujeme.

Každý, kdo soudně mysliti se naučil, nalézá tajemství takováto jak ve přírodě samé, tak v náboženství Bohem zjeveném. Tajemství, to jest ona pečeť, kterou Bůh Stvořitel sám vtiskl dílům svým. Kde jest nějaký učenec, jenž by

směl o sobě říci, že již vše, cokoli na světě jest a se jeví, dostatečně pochopil? Takový nebyl, není a nebude. A jestliže člověk i s nejbystřejším rozumem není s to, aby pochopil věci stvořené, kterak pak ty opovažuješ se tvrdit, že pochopiti chceš Toho, jenž ony věci stvořil? Chceš vyzkoumati Onoho nekonečného, věčného, a nemůžeš vyzpytovat, co konečně jest a časné? S obdivem musíš stát u malinkého mravence, s obdivem pozorovati nejmenší květinu, a přece chceš pochopiti Boha a jeho věčné pravdy, které za dobré uznal tobě zjevit? Myslíš-li to doopravdy, pak bych ti říci musil: Jsi bláhový!

Tajemství víry porovnatí můžeme se sluncem. Ačkoliv je probádati nelze, přece zahřívá a osvětluje každého, kdož ve prostnosti srdce svého ve světle jeho kráčet chce; pyšné však a smělé oko, jež by se odvážilo všetečně na ně zírat, musí okamžitě oslepnouti.

Tajemství víry Boží stojí nad rozumem, avšak nejsou proti rozumu. Rozum nemůže jich sice postrehnouti, jsa k tomu tuze slabým, avšak nemůže také dokázati, že by možné nebyly.

Tak na př. vezmi »věčnost a nezměrnost Boží.« Nelze nám zajisté pochopiti bytost bez počátku a bez konce, bytost, která všude celá a nedělitelná jest. Avšak také nenahlížím, proč by to vůbec nemožné nebo sobě odporující bylo?

Takových tajemství máme ve svaté víře více, na př. o nejsv. Trojici, o vtělení Páně, vykoupení, o nejsv. Svátosti oltářní, o věčnosti odměny nebo trestu atd. Toto vše pochopiti nelze, ale také nikdo s rozumem tvrditi nemůže, že by pravdy tyto byly vůbec nemožné, nebo že by se zdravému rozumu přičily.

Tajemství víry nejsou rozumu na úkor, naopak napomáhají mu tam, kde sám dostačiti nemůže, sesilujice svým

jasnějším a silnějším světlem jednoduché a slabší světlo rozumu našeho. Co oku dalekohled, to rozumu víra; pomocí tohoto dalekohledu vidí oko rozumu více, vidí dále, kam by samo nedostřehlo; vniká i do krajin nebeských, které pouhému rozumu nedostupny jsou, tak jako oko dalekohledem zírá ve světy hvězdnaté, které pouhým okem ani v nejmenším postrehnouti nelze. A přece kdo by tvrdil, že dalekohled protíví se zraku?

Právě tak se to má s věrou. Nečiní nic jiného, nežli že podporuje rozum, řídí a rozvíjí jeho činnost. Víra dovoluje rozumu cvičiti se ve všem, což v oboru jeho leží; kde však přirozené síly rozumu lidského přestávají, tu běže takoruka víra jej za ruku a uvádí jej ve vyšší světy a dává mu zřítí nadpřirozené, božské pravdy.

Proto, milý příteli, věř jen tajemství víry naší právě tak, jako věříš tajemství přírodní. Že tajemství v přírodě jsou, to dokazují ctihodní svědkové. »smyslové a přirozený, zdravý rozum lidský.« Že tajemství víry jsou, praví nám svědkové daleko vznešenější, Ježíš Kristus a jeho svatá církev. Kde Bůh sám mluví skrze tajemství svá, tu nezbyvá nám nic jiného, nežli slyšeti, duši naši otevřít, věčné pravdy v sebe pojmuti a nezměrné moudrosti Boží se klaněti. Tajemství víry zaručena jsou svědky nejsvětějšími, pravdomluvnými, protože musí je rozum zdravý s ochotou přijímati. Držeti se zásady: Nevěřím, co nechápu, jest známka slabého ducha, nesoudného rozumu.

Námítka 7.

„Rád bych věřil, ale nemohu.“

Co tu praviš, není nežli klam, jenž tebe nebude moci ospravedlniti před soudem hrozného Soudce na věčnosti, jenž pravil: »Kdo ve mne věří, má život věčný; kdo však ve mne ne-

věřít, jest již souzen« (Jan 3, 18 a 36.). — Že nemůžeš věřit, pravíš? Jakých pak jsi již užil prostředkův, abys k víře se dostal? Kdo baží po cíli, musí užívat i vhodných prostředků; kdo však tyto zavrhuje, dává na jevo, že mu ani na cíli mnoho nezáleží. Buď jsi tedy posud vůbec se nechopil prostředků dobrých, k víře vedoucích, anebo jsi užíval prostředků nevhodných aneb jen tak ledabyle.

a) Modlil jsi se? První podmínkou dosíci nějakého daru Božího jest modlitba; té potřebí jest i u víry, tohoto nejkrásnějšího a nejskvostnějšího daru, jenž zároveň je základem všech ostatních milostí Božích. Prosil jsi tedy za dar víry? A jak jsi zaň prosil? Snad jsi odříkával pouhá slova takorťka do větru, aniž srdce, aniž mysl tvá o nich čeho věděla. Snad jsi prosil jednou, dvakrát a pak jsi ustal, nemaje pravé touhy ani vytrvalosti. A jestliže jsi již za dar víry se modlil, měl jsi a máš posud hlubokou, upřímnou a horoucí touhu po pravé víře, abys také pravým křesťanem byl? Mnoho jest bohužel lidí, kteří za některou ctnost k Bohu se modlí, ale zároveň se velice bojí, aby ji skutečně neobdrželi.

b) Zdali pak jsi mimo modlitby také sv. náboženství a pravdy jeho zpytoval? Vyhledal jsi si některého učeného a zbožného kněze, aby tě poučoval, co temného vykládal, jemuž bys zároveň všechny pochybnosti své odhaloval, abys tak jistoty a důkladné známosti ve věcech víry došel? Nemůžeš zajisté milovati, čeho neznáš, to platí zejména u věcech sv. náboženství. Bohužel překáží zde obyčejně pycha lidská, která nedopouští lepšího poučení.

c) Máš konečně také pevnou vůli žiti podle přísných pravidel svaté víry, kdyby ti ji Bůh v mysl a srdce vlil? Slibuješ Bohu, že bojovati budeš proti všem zlým náklonnostem a náruživostem,

že pracovati budeš na svém posvěcení, že Bohu vše za obět přineseš, cokoliv od tebe požádá? Neboť v tom právě záleží u většiny nevěřců pravá příčina jejich stavu. Nebývá to tak rozum, nýbrž spíše srdce se svými náruživostmi a vášněmi, které zavrhuje víru, poněvadž jest mu příliš nepohodlnou a pracnou, žádajíc sebezapření. Dobře pravil Kristus Pán: »Světlo přišlo na svět, ale lidé milovali více tmu nežli světlo, neboť skutkové jejich byli zlí« (Jan 3, 19.).

A toto zlé srdce strhuje za sebou i hlavu i rozum. Důkazy pravdy nepomáhají, člověk taký nechce o pravdě ničeho slyšeti. Staré jedno rčení praví: »Není horšího hluchého, než ten, jenž slyšeti nechce.«

Zaslepenost taková jest dobrovolná a proto také hříšná; proto pravil Kristus Pán, že každý nevěrec již předem souzen jest; vždyť se zásadně protivuje Boží pravdě a páse tak hřích proti Duchu sv.

Protož neříkej nikdo: Rád bych věřil, ale nemohu. Že bys rád věřil, dokaž skutky, chop se prostředků nazznačených, které tě jistě k cíli přivedou; neboť víra jest výsledek dvojí činnosti, jest dar Boží, ale zároveň skutek vůle lidské. Co Bůh zdarma a rád podává, to také nutno s ochotou a radostí přijímati.

Protož chtěj jen, chtěj upřímně věřit, modli se za tento skvělý dar, hled' rozum osvětit poučením a srdce očistit ku přijetí tak veliké milosti, pak nebudeš zajisté dlouho čekat na víru. S pomocí Boží a vlastním přičiněním budeš pak řádným věřícím katolíkem, o němž platí budou krásná slova svatého apoštola Petra v prvním jeho listě: »V kterémžto (čase posledním) se radovali budete, maličko se nyní v rozličných pokušeních rmoutíce, aby zkoušení víry vaší mnohem dražší nad zlato

nalezeno, bylo ku chvále a slávě i ke cti při zjevení Ježíše Krista; kteréhožto neviděvše milujete, v kteréhož také nyní nevidouce věříte, věřice pak radovati se budete radostí nevýmluvnou a slavnou, docházejíce konce víry své, spasení duší.»

Námítka 8.

„Náboženství se hodí dobře jen pro ženy.“

A proč pak také ne pro muže? Buď jest vira pravá nebo falešná. Jeli pravá, jest dobrá netoliko pro ženy, nýbrž i pro muže. Jeli nepravá, proč by jen ženy ji měly mít? Vždyť lež není nikomu k užítku.

Ano vira, náboženství hodi se netoliko pro ženy a děti, nýbrž i pro muže. Či je snad Bůh jen pro ženské pohlaví Pánem a soudcem, či nedluhují muži Pánu svému stejně mnoho, nemají se ho co báti, nemohou od něho ničeho doufati? Má snad jen žena duši nesmrtelnou, o níž se nutno starati dle návodu víry, a muž nikoliv? Či jen žena má přemáhati samu sebe, své zlé náklonnosti a zvyky, jež nelze přemoci bez bázně Boží, bez lásky k Bohu, bez oněch prostředků, které jenom vira nám poskytuje, muži toho není třeba?

Celý život muže jest jako život ženy nepřetržitý řetěz těžkých povin-

ností, povinností k Bohu, ke společnosti lidské, k rodině a sobě samému. Jest muž již sám sebou tak silným, že nadpřirozené pomoci Boží mu netřeba?

A konečně nehrozi mužům jako ženám smrt, na níž připraviti se třeba. neboť od ní závisí věčnost. A kterak se muž připraví, zavrhuje pomoc víry, pomoc samého Boha? Pro muže jako pro ženy zemřel Kristus Pán na kříži; milost vykoupení prýští se z jeho svatých ran všem, kdož po ní baží; přikázání jeho dána jsou celému světu bez výminky; on chce také, aby nejen ženy, ale i muži spasení došli. Proto pošetilé jest říkati: Vira jest dobrá pro ženy a děti, jakoby mužů byla nedůstojná a jim nepotřebná. Ba naopak, víry potřebují muži více nežli ženy, zvláště muži mladí, neboť vydáni jsou větším nebezpečím, obklopeni jsouce špatnými příklady svědného světa, mohou se dopustiti větších hříchů, zejména co se týče mravnosti, střídmosti a zbožnosti. Běda jim, pakliže držíce se liché vytáčky: »Vira hodi se jen pro ženy,« zamítají a zanedbávají prostředků spasných, Bohem daných, neboť zahynou v proudu světovém na těle i na duši, jako hyne plavec v moři rozbouřeném, když byl ztratil kormidlo a veslo. (Příště dále.)

Na den sv. Benedikta.

Otče svatý čtené rodiny,
jenžto shlížíš na své na syny
s nebe vysokého,
přijmi dnes jich povzdech dětinný:
„Přijmi dík a přání, tužby vzlet,
štěstí shod nám, blaho na ten svět
s nebe vysokého,
vírou, ctností milost dej se skvět!“

Slabý hlas v tom počtu zmatený,
rád by též ti, Otče vznešený
s nebe vysokého,
přednes pocit srdce skroušený.

S bohatého stolu milostí
drobinkou jen ať ho uhostí
s nebe vysokého
ruka tvá svou, Otče, štědrostí.

Láskou ho jen, láskou, učastuj,
již by k tobě plál ves život svůj!
S nebe vysokého,
Otče, vyslyš vroucí povzdech můj!

P. Š. S.

Ke slavnosti sv. Josefa, pěstouna Páně.

„Slávou a ctí korunoval jsi jej.“ (Žalm 8. 6.)

Minulého roku nařídil slavně panující sv. Otec Lev XIII. ve zvláštním okružním listu, aby v měsíci říjnu vedle Královny sv. růžence zvláště vzýván byl také sv. Josef, pěstoun Páně. Zvláštní příčiny, pro které vzýván svatý Josef výslovně jako patron církve katolické, záleží v tom, že byl ženichem Marie Panny a pěstounem Ježíše Krista. Odtud všecka jeho důstojnost, hojnost milostí,

odtud jeho svatost a velebnost. Sv. Josef ochraňoval pilně svou choť a božské dítě se vši láskou a ustavičně, živil je svou prací, zachránil je před nebezpečenstvím života, byl v protivenstvích ustavičným průvodcem, pomocníkem a utěшитelem Ježíše a Marie. Poněvadž Ježíš Kristus církev svou vykoupil a dal ji za matku svou nejsv. Rodičku, proto sv. patriarcha považuje církev svatou, tedy všechny věřící za své chráněnce, a proto pečuje, brání a hájí církev Kristovu.

Není divu, že úcta sv. Josefa víc a více v církvi se ujímala a ujímá. Prvním, jenž ujal se církevní úcty sv. Josefa, pěstouna Páně, byl nábožný Gerson,

kancléř university pařížské. Roku 1400. doporučil úctu sv. Josefa listem napsaným na všechny správce kostelů v Paříži. Byl toho mínění, že sv. Josef jako sv. Jan Křtitel byl posvěcen v životě matky své a naléhal na to, by aspoň zasnoubení jeho s nejb. Pannou církevním svátkem oslaveno bylo. Prosil sněm v Kostnici, aby uctil ženicha nejsv. Rodičky Boží svátkem a učinil jej ochrancem církve; neboť, praví, to nejistějším jest prostředkem, aby rozkol církve přestal. V té příčině sestavil pobožnost pro slavnost zasnoubení sv. Josefa s nejb. Pannou a báseň oslavující sv. Josefa. Všecko namáhání Gersonovo nemělo sice žádoucího výsledku hned, ale aspoň urovnal cestu vedoucí k žádoucímu cíli.

Nejhorlivějším ctitelem sv. Josefa byl svatý Bernardin Sienský z řádu sv. Františka. Papež Sixtus IV., rovněž z řádu sv. Františka, zavedl svátek sv. Josefa r. 1481. v Římě a vřadil pobožnost ke sv. Josefu do kněžských hodinek. Tímž směrem ku rozšíření úcty sv. Josefa působili Augustiniáni, Karmelité a Dominikáni. Více však než papežové a biskupové, více než generálové řádův a učenci šířila sv. Teresie úctu slavného pěstouna Páně. Horlivost, jakou pobožnosti ukazovala a všude odporoučela, působila nejprve ve Španělsku a v řádu Karmelitů, jemuž náležela, brzy pak sáhala za hranice, a ku konci XVI. století slavil se svátek sv. Josefa po celé církvi. Roku 1621. prohlásil papež Řehoř XV. 19. den měsíce března za příkazaný svátek. Sv. Teresie přidala se k učenému Gersonovi a velmi odporoučela sv. Josefa za zvláštního ochrance církve. Pobožnost ta počala se v XVII. století rozšiřovati a zvláštní den byl jí ustanoven. Císař Leopold I. přál této pobožnosti a šířil ji v Rakousku a v německé říši velmi horlivě a byl původcem, že pěstoun Krista Pána prohlášen za patrona všech císařských zemí dědičných a celé římské říše. Svátek ochrany sv. Josefa přeložen na třetí neděli po velikonoci a Pius IX. rozšířil nařízením ze dne 10. září 1847 slavnost tuto na veškerou církev. Tenkrát již ukazovaly se známky nastávající bouře r. 1848. Bouře tato trvala jen krátce a nastal opět pokoj a mír.

Poněvadž r. 1859. útoky na náboženství a církev znova se jevily, mnozí důvěru svou ve přímluvu sv. Josefa projevíli, přejíce sobě, aby veškerá církev jej jako patrona a zástupce u trůnu Božího vzývala. Za sněmu vatikánského mnozí biskupové podporovali přání toto, a proto papež Pius IX. dne 8. prosince 1870, na slavnost neposkvrněného Početí Panny Marie, vydal nařízení, dle něhož panický ženich nejsv. Rodičky Boží za patrona církve byl prohlášen. Ale již po 200 let dříve věřící sv. Josefa vzývali jako patrona církve, obzvláště v mocnářství Rakouském.

Dobře jest církvi pod ochranou sv. Josefa! Veliká jsou nebezpečnosti, hrozící církvi katolické. Potřebujeme opravdu mocného ochrance, máme-li zvítěziti nad nepřátely. Tito důvěřují ve svou sílu a v moc světskou, my pak důvěru svou skládáme ve sv. Josefa. Ten, jenž sv. Josefu poddán byl a poslušen, jest Slovo, »skrže něž všechny učiněny jsou: a bez něho nic není učiněno, co učiněno jest« (Jan 1. 3.). Všichni pak, kteříž vzývají sv. Josefa o jeho mocnou přímluvu, přinášejí na důkaz úcty viru a pokoru, a čím větší bude vira a pokora naše, tím bližěji bude nám Bůh. Obzvláště ctíme a vzývejme sv. Josefa, pěstouna Páně, v tomto měsíci, kterýž mu zasvěcen jest, a neopomeň nikdo nařízení sv. Otce Lva XIII., týkajícího se svátku sv. Josefa dne 19. března: »Velmi spasitelná a chvalitebná je také, jak na některých místech zavedeno, světiti ku počtě svatého patriarchy denními skutky pobožnosti měsíc března. Kde se to státi nemůže, tam

nechat odbývá se ve hlavním kostele každého města před jeho svátkem alespoň triduum. Kde není svátek sv. Josefa žádným doporučeným dnem svátečním, tam napomínáme všech, aby přece den tento světili, jakoby dnem svátečním byl.*

Mocný ochrance, sv. Josefe, oroduj za církev Kristovu!

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Hrob Cestiův.

(Ostatek.)

bahnitých lučinách tiberských zdály se bludičky rej spiklenců napodobiti. Skákaly hned tu, hned onde, vzdalující a přibližující se, zvědaly se a hned zase klesaly, až pohnáhlu zanikly a na louce rozložila se opět temnota. Jakmile poslední bludička zhasla, zaleskla se nad vrcholem pyramidy hvězdice. Ale jen na okamžik — ve skvělém oblouku zapadla hluboko do moře.

»Bohové vidí nás, bohové jsou nám milostivi,« šeptali mužové, »oni zahubí nepřátele naše!«

Kouzelník opět tajemně mohl kouzelnou holi. Tu vystoupil Anicius do kruhu, vzal jednu lidskou kost do levé ruky a položil ji na hlavu voskové figurky a svolal mor a záhubu na hlavu Odoakrovu. Ostatní ho následovali, ano i chlapeč zaklínal nepřitele římského národu. Potom počal zpěv na novo a po něm zase tanec. Za chvíli nasypal jiný kmet zelenožlutý prášek na figurku a zaklel vnitřnosti Odoakrový všem zžirajícím jedům a svolal všechny hady země a podsvětí, aby se na jeho údech popásli.

Hned na to přistoupili mužové a probodli dýkami figurku žďajíce, aby se stal nepřítel jejich kořisti zákeřníkův. A chlapeč také přikročil a vzavše figurku, třikrát ji ve vodě ponořil. Konečně byla odnešena do kouzelného kruhu, a spálena, při čemž všichni vzývali bohy Oceana a Tartara (boha vod a pekla),

aby je zbavil protivníkův. A dříve než kohout zakokrhá, byly tyto tajemné obřady ukončeny a společnost se rozešla.

Byly to pro římský národ smutné časy. Každý den přicházely do města zástupy žebrákův. Ukrutní žoldnéři vyháněli sedláky z jejich obydli, že tyto před smrtí z hladu hledali útulek a chléb v hlavním městě. — Avšak Řím, druhdy bohat na poklady, nyní stálým drancováním byl schudlý a občané shrůzou pozorovali, jak vlastní bída jejich vzrůstá zástupy žebráků ještě více.

Křesťané hledali útěchu v důvěře v Boha. V tomto čase všeobecné zmlátnělosti a otupělosti bylo důkazem to, že bohatí křesťané prodávali pole a domy a stržené peníze chudým rozdávali, a své životní potřeby očekávali od božské prozřetelnosti. Požehnání Boží však vznášelo se nad tímto odříkáním; statečnost občanů tím rostla a mnozí, kteří dříve byli o statky své až příliš úzkostliví, aby snad později nemuseli hladověti, zastyděli se a byli k chudým štedřejšími.

Pohané však, kteří od času Juliana Apostaty se v Římě rozmohli a smělejšími se stali, buďto upadli v celou nevěru vidouce toto neštěstí, jež stíhalo svět a tyto všude nepořádky, museli uznati, buďto že žádných bohů není, nebo svalovali hněv bohů na křesťany a oddávali se egyptské pověře a černokněžnictví, očekávající od magie svou a celé země spásu. A nebylo to nic divného, že sami rozumní mužové nemohli se této slabosti zbýti, neboť mdloba času pro ducha

jejich byla neobyčejná. Tak se stalo, že sám Anicius se účastnil těchto ničemných ceremonií u hrobu egyptského kněze Cestia, který byl zvláště od východních spiklenců horlivě ctěn.

Hrůza a strach tížily Romu a kdo v cizině věděl o útulku, opouštěl potají město. Zdálo se, jakoby celý svět měl zahynouti.

Nebylo skoro ani místa, jež by se nehemžilo uprchlíky.

Uprostřed těchto hrůz žila se svou šestnáctiletou dceruškou ve klidném zátíší vdova Priska. Kdo vstoupil do její tiché, čisté a chudé světnice, ovál ho blažený mír, který by jistě marně hledal v těchto pohnutých časech. Dům Priscin na hoře Caeliské byl všem chudášům městské čtvrti dobře znám. Neboť, ačkoli výtěžek ze statečku jejího za Tiberou byl praskrovný, přece žádný žebrák neodcházel ode dveří jejich bez daru. Proto blahorečili jí všichni chudášové, kdekoli se jen objevila.

I tato paní měla se báti o svůj majetek, ale neděsila se budoucnosti, důvěrujíc v nebeského Otce, který šatí květiny polní a ptáky v povětří vyživuje. A když viděla nepokoj u svých sousedův, a když viděla, jak každý ukrývá a zazdívá skvosty své, a když i jako nákazou srdce jejího se starost zmocnila, putovala s dceruškou svou ke hrobům apoštolským a našla tu vždy útěchu a mír.

•Pán náš,• říkala, •který národ israelský a později tisíce v poušti divuplně nasýtil, i nás neopustí, jestliže dům svůj opustíme.•

Ó jistě byla tato statečná mysl a důvěra v Boha odměnou za dobrodiní, které prokazovala chudině.

Rok 476. byl pro západořímskou říši rokem osudným. Odoaker dobyl Pavie; Augustulus, syn Orestův, poslední císař, byl zahnán do Kampanie. Pyšný vítěz nazval se králem Itálie. Rozdělení ma-

jetku bylo provedeno železnou přisností. Anicius i Priska přišli o své jmění. Byla to scéna srdcelomná, když k beznadějnému kmetu přišel pachtýř, který se prohlásil za pána celého jmění Aniciova. Stařec nalezal poněkud úlevu v myšlence na pomstu.

Jinak bylo u vdovy. Ztráta polí přinutila ji město opustiti. Proдалa dům, polovici peněz dala svému sousedu, který se šesti svými dětmi neměl chleba, a s druhou odebrala se do Ostie, aby si tu opatřila nějaké zaměstnání. Živila se hotovením kobereců. Byla při tom dosti šťastnou. Dceruška se rozvíjela při ní jako růže, k níž moudrý zahradník bedlivě přihlíží, aby snad nočním mrazem, nebo úpalením slunce nezhylnula.

Často o velikých svátcích putovaly do Říma, by se, potěšily útěchou náboženskou. Ostatně jich nic dlouho v městě nezdržovalo, tam vládli nyní Skýrové, Alani a Herulové. Jim byl milejší tichý krov nového domova.

Jednou zdrželi se v Římě nad obyčej déle. Bylo to na den sv. Petra a Pavla. Do Říma přišlo mnoho venkovanů. Celý Vatikán byl naplněn věřícími. Náhle rozšířila se pověst, že Odoaker byl napaden vrahem, a že jen s těžší smrtí unikl. Ba tvrdilo se, že to byli římsí spiklenci, kteří způsobili tento útok a že je stihne za to hrozná msta. Nevýslovná úzkost zmocnila se všech poutníků. Mnozí zapomněli na pobožnost a pádili z města, jsouce toho domnění, že nastane krveprolití. Avšak běda, brány městské byly zamčeny a germánsí žoldáci nepustili ven ani živé duše. Výkřik zděšení rozlehl se ulicemi, když viděl každý, že se se všech stran derou do Říma ozbrojenci, jichž hrozná tvář věstila zkázu všem. Ubohá vdova byla unášena davy lidstva semotam. Posud nevěděl nikdo, kdo jest vinníkem a jaký trest ho stihne. Tu najednou uzběhla, že tlupa vojáků jakýs

dům bourala. Vdova se nemohla hned upamatovati, komu by patřil. Rozhlédla se bystřeji. V tom padly hledy její na místo, kde visely tři mrtvoly. Byl to Anicius, jeho syn a vnuk. Oni byli z tohoto spiknutí usvědčeni a hned ukrutně usmrceni. Dům jejich rozbořen a kletba na něm vyřčena. Podobný osud stihl i ostatní.

Konečně když se rozruch poněkud utišil a brány městské byly otevřeny, hleděla Priska dostati se z města. Ale sotva učinila několik kroků, čekalo ji nové divadlo.

V celém Římě pověstný Magnus Apion byl k zemi povalen a připoután k divokému koni. Divoký oř pádil ulicemi, nešťastníka s sebou smýkáje. Jeho bolestné skřeky k nemalé žalosti zdvihočilych žoldnéřů netrvaly dlouho. Oř jim zmizel pojednou s očí.

Vdova se svým dítětem nikdy nezapomněla na tyto strašné okamžiky. Matka byla pevně přesvědčena, že tento zlý osud, který stihl Anicia a jeho soudruhy, byl Božím trestem na ně za jejich netrpělivé a bluduplné srdce. Deera matce přisvědčovala a doufala, že dobrotivý Bůh se zase nad městem smiluje a mírem je naplní.

Ale bohužel, že tato naděje nechtěla se uskutečnit. Itálie byla pořád jevštěm války. Požadavky Odoakrovy na Římu byly stále větší. Tak rok 492. místo touženého míru rozntil pochodův války na novo. Odoaker napaden Ostgothy, musil s velikým namáháním říši svou hájiti. Jeho Skyrové bojovali statečně

a Římané museli dávat žold. Avšak to nestačovalo. Občanům prodány domy, chudí zbaveni oděvu, jen aby se peníze sehnaly. V takové tísni nalézala se i Priska. Že nemohla platiti daně, byla ze svého domu vyhnána. Štěstí ještě, že deera mohla zachrániti něco šatstva a že jim sousedka mohla dati přístřeší. Priska sice truchlila nad svým neštěstím, ale důvěra její v Boha nepřestala. Brzy nalezla nové zaměstnání, které poskytovalo jí skrovnou výživu. Vstoupila do práce k soukenníku, u něhož spřádaly vlnu. Avšak i tu při vši setrnosti a při všem namáhání často se nemohly nouze zbýti. Šlechtná deera prolévala hořké slzy, vidouc ustaralou matku svou vydanou bídě v šanc. Bůh jim až dosud zdraví daroval, ale což potom, až se přihlásí nemoc? Srdce se jí chvělo při této myšlence. Prosila nebeského Otce, aby od nich otcovské ruky nevztahoval.

A Pán vyslyšel její pokornou modlitbu. Pomoc přišla neočekávaně. Roku 493. Theodorich, král gothský, dobyl říše Odoakrovy; s průvodem vítěze přišel i Aurelius, bratr Prisčin, jenž před povstáním žil jako obchodník mezi Gothy a vojsku Theodorichovu znalostí krajiny a zručností při obléhání značné služby prokázal. Tím si získal přízně vítězovy. Při rozdělování dobyté země přímluvou svou dosáhl, že Priska dostala otcovský statek zpět.

A tak se na ni vyplnila slova sv. písma: Těm, kteří milují Boha, poslouží k dobrému vše.

Třetí řád premonstrátský.

(Část dalkí.)

§. 4. Styky se světem.

«Naprosto se jim zakazuje: účastniti se nepočetných hostin, divadel neslušných a pohorslivých tanců.»

V ý k l a d.

Davše zapsati své jméno do seznamu bratrstva norbertského terciári obnovili slavně úmluvu, již dříve uzavřenou při křtu sv., že se odříkají zlého ducha i všech skutků jeho, i vsí pýchy jeho, kterýž jest zapříisáhlým nepřítelem věčného blaha jejich. Listina papeže Benedikta XIV. jenom připomíná tuto povinnost. Podle výroku sv. apoštola Jana (v l. I. 5, 19.): »Svět všecken jest ve zlém postaven.« Ale tento svět není lichým preludem: jesti to ten střed, v němžto žijeme, jesti to ten vzduch, jejžto vdechujeme bezděčně. Blud a nepravost tvoří proud, proti němuž nesnadno jest plouti. Věrní Bohu svému terciári, kteří činí veřejný slib následovati Pána svého měrou dokonalejší, nechat neznají leč podle jména bezuzdné hostiny, nepočetné zábavy nebo pohoršlivé tance. Přítomnost jejich v těchto společnostech světských způsobila by již sama sebou skutečné pohoršení. Jeví se veliká rozvážnost v tomto 4. pravidle. Jsou to zábavy a radovánky pohoršlivé a nebezpečné, ježto se zapovídají. Vždyť možno naléztí v skutku zábavy početné a bezúhonné. Tyto zábavy slušné, kteréž se konají v životě rodinném, jsou daleky toho, aby byly zlem. Tělo se při nich osvěží ze své únavy, duch okřeje, srdce si odpočine, přátelství se při nich utuží. Terciári nadšení jsouce duchem sv. Norberta zachovají moudře cestu střední mezi hlučnými radovánkami a jakousi plachou zádumčivostí, vědouce, že pravá zbožnost zasmušilosti nevnuká.

§. 5. Sv. zpověď a sv. přijímání.

»Povinni jsou hříchy své svátostně vyznávatí a nejsv. Svátost oltární zbožně přijímati nejméně sedmkrátě do roka, totiž o slavnostech: Narození a Vzkříšení Páně, Seslání Ducha sv., Všechny svatých, Nanebevzetí a Narození nejbl. Marie Panny a sv. Jana Křtitele. Aby však ještě častěji přistupovali k oněm přehojným zdrojům všeliké milosti, toho si svatý řád náš vroucně žádá a snažně je k tomu vyzývá.«

V ý k l a d.

Toto pravidlo jest samo sebou jasné a zřejmé. Svátosti pokání a oltární jsou dva prameny, k nimžto každý křesťan může a má přicházeti, aby zde čerpal nadpřirozený život duše své. Život vezdejší nedá se zachovati bez potavy každodenní. Podobně i také život duchovní potřebuje obnovy; jest mu třeba sv. zpovědi a sv. přijímání, a jest mu jich třeba co nejčastěji možno. Sedmero sv. zpovědi a sv. přijímání, jež předpisuje toto pravidlo, to jest nejmenší míra, jižto se vyžaduje. A patrně přáním a radou sv. řehole jest: povzbuditi k užívání mnohem hojnějšímu. Klade se při tom jedna toliko podmínka, kteráž brání, aby to nebylo pouhým zvykem, a tou jest duch zbožnosti a horlivosti. V této příčině ostatně, jakož ve všem jiném, poslušnost jest vážným pravidlem: tať vzbuzuje lenivost duší netečných, onať i také dle potřeby zadržuje výstřední horlivost ducha smělého.

§. 6. Rozjímání.

»Každou neděli a každý svátek ať se věnují po čtvrt hodiny buď rozjímání nebo čtení některé knihy duchovní.«

V ý k l a d.

Totoť jest čtvrt hodiny Bohu věnované. Rozjímání jest nezbytným živlem veškerého života vážného. A to zajisté není mnoho žádati od duší vůle dobré, když se jim ukládá rozjímání každý týden po čtvrt hodiny. Kdyby však tento úkon

odstrašoval někoho, tu lze jej nahraditi čtením z některé knihy zbožné po tuže dobu. Sv. Teresie po dlouhou řadu let neznala jiného způsobu modlitby. Vzala zbožnou knihu, četla v ní několik slov, pozastavila se při nich, až dobře vystihla a pocítila veškerý smysl jejich. Toto čtení s rozjímáním jest potravou rozumu, rozechřívá srdce a přivádí ku ctnosti. Vhodno tu připomenouti sobě, že sv. Augustin vděčil své obrácení podobnému čtení. Beze vši pochyby to byla milost Boží, kteráž to způsobila, avšak tato milost zvolila si zahaliti se do několika řádek listu sv. Pavla k Římanům.

(Příště dále.)

Sv. Josef, vzor křesťanského otce.

(Část dalkí.)

Rodina v době neštěstí a bíd.

Každý má zde na světě nějaké trpké okamžiky, každého potká nějaká nehoda, ať je dobrý nebo zlý. Ano někteří se domnívají, že právě dobří mají zde na světě více trápení jako zlí. Nebylo by ani divu, kdyby tomu tak bylo. Poněvadž trápení a soužení zkoušky a prostředky k polepšení jsou a zároveň nám příležitost podávají, abychom si záslužných skutků pro nebe získati mohli, nebylo by to nápadné, kdyby Bůh dobré nějakým neštěstím navštívil. Neboť on ve své spravedlnosti dobrých skutků bez odplaty nenechává a proto také na bezbožné někdy štěstí sesílá, poněvadž je v nebi, zemřelí v nekajcnosti, odměniti nemůže. Přihlédnemeli však blíže k věci, uvidíme, že spravedliví nemají více utrpení nežli zlí, nýbrž právě naopak, že způsob trpení a nepříjemnosti života a konec, jakéhož dojdou, trpkost odstraní ano i žalost v radost promění; neboť dobrý snáší trampoty a strasti oddán do vůle Boží a s tím vědomím, že se brzy v radost obrátí. On též ví, že Bůh žádného přes příliš nezkouší a že tam, kde se pokušení množí, i sil přibývá. Zatvrzelec však trpí bez polepšení, trpí v zoufalství, a pak přichází z muk časných do trápení věčného; kdežto spravedliví, kteříž zde na světě očištec mají, tím lépe očištění bývají, čím tužší byl očištec.

Obsluhování starých a nemocných rodičů.

Mezi povinnosti dětí k rodičům náleží též tato: Rodiče v nouzi podporovati, v nemoci a stáří je ošetřovati! Nemělo by býti třeba, dětem povinnost tuto připomenouti, měla by je láska k rodičům sama o sobě k tomu povzbuzovati. Poněvadž však některé ditky bohužel jen na sebe myslí, rodiče v nouzi nepodporují a jim na srozuměnou dávají, že jim jsou jen k obtíži, jest záhodno děti upomenouti, jak mnoho dobrého jim rodičové již od kolébky prokázali, jak by oni se jim mohly aspoň z části odplatiti a jak by to s radostí činiti měly. Vždyť jest znám onen výrok hodného hospodáře, jenž malý svůj příjem na tři díly rozděloval. Jedním splácel dluhy, staraje se o své staré rodiče, druhý ukládal na úroky, vychovávaje zaň svoje děti, a teprve zbývající třetí díl vynakládal na potřeby v domácnosti. Bud' jist, synu můj, stáří přináší s sebou mnoho obtíží a rodičové tvoji zajisté mnoho trpí. Nejkrusnější by jim bylo, kdyby viděli, jak jsou dětem svým na obtíž a tito jen jen na jejich smrt čekají. Jak se máš teď k rodičům, tak se budou mít děti tvoje k tobě. Neboť již s mnohým v jeho stáří děti nemilosrdně nakládaly, tak že se mu toho nejpotřebnějšího často nedostávalo; ptášli se po jeho mládí, uslyšíš, že on právě tak se svými rodiči nakládal.

Pobožný trestanec. Horlivý jeden řeholník, jenž jako kaplan při trestnicích v La Rochelle, Brestě a Touloně působil, vypravuje o jednom trestanci: Mluvil jsem jednou s mužem, na nějž nikdy nezapomenu, kteréhož více ctím, jak mnohého dávno známého — a muž ten jest trestanec. Jednou večer přišel ke mně ke zpovědi; po zpovědi ptal jsem se ho po jeho dřívějším životě, což vůbec u takových nešťastných lidí činívám. Při této příležitosti mne ještě to k otázce přimělo, že pokojný jeho obličej velice mne zajímal, ano podivný dojem na mne učinil. Odpovídal na mé otázky klidně, určitě a prostě. »Jak jste starý?« — »Pět a čtyřicet let, duchovní otče.« — »Jak jste zde dlouho?« — »Deset let.« — »Jak zde máte ještě dlouho zůstat?« — »Doživotně.« — »Jakého jste se dopustil zločinu?« — »Zhárství.« — »Zajisté máte dosti příčiny litovati, že jste se takového hanebného skutku dopustil.« — »Já jsem ovšem Boha velmi urazil, ale nikoli tímto zločinem, pro který jsem odsouzen. Avšak jsem vším právem odsouzen; Bůh tomu chtěl.« — »Co tím míníte?« — »Nerozumím vám.« — »Velebný pane, já jsem se těžce proti Bohu prohřešil, jsem velmi trestuhodný, ale přece jsem se nedopustil zločinu na společnosti lidské. Když jsem totiž opět a opět do hříchu upadal, obměkčil Bůh srdce mé a já se vrátil k němu. Zdálo se mi, že na mé duši těžký kámen spočívá. Nemohl jsem se do toho vpraviti, že by mé hříchy byly shlazeny. Nevěděl jsem, jak bych pokání činiti měl a přece jsem cítil, že musím za hříchy mládi zadosť činiti. Tu vypukl blízko mého domu zhoubný požár. Na mne padlo podezření; já byl zatčen, vinným uznán a k doživotnímu trestu v káznici odsouzen. Když rozsudek pronesen byl, rozhostil se v mém nitru svatý pokoj, kterýž mne

od té chvíle neopustil. Žádný mne zde nezná, každý myslí, že jsem dle práva odsouzen. Modlete se za mne, abych plnil vůli Boží až do konce.« Tak mluvil trestanec. Já však nemohl jsem zapuditi myšlenku: Kéž by tak všichni lidé trampoty života jako pokání přijímali, kteréž my božské spravedlnosti dáti povinni jsme, jak by tím zkoušky oslazeny byly, od nichž ani ti nejlepší osvobození nejsou; jaké poklady bychom si mohli získati pro nebe!

Tak shromáždují sv. Srdce Ježíše a Marie vše, co bylo ztraceno.

Společná modlitba v rodině. Nikoliv nadarmo pravil Spasitel: »Kde dva neb tři ve jménu mém shromážděni jsou, jsem já s nimi.« Jeli modlitba jednotlivce v tiché komůrce záslužná, má přece modlitba společná své zvláštní přednosti.

1. Poněvadž zde ne jeden, nýbrž více jich modlitbu vykonává a proto tím dříve vyslyšení býti mohou; 2. poněvadž pobožnost jednoho druhého k stejné pobožnosti povzbuzuje. Konečně se modlitba společná jistěji vykonává. Neboť jak často zapomíná jednotlivec na modlitbu nebo ji zkracuje! Co se však společně koná, dělá se stejnoměrně a vytrvalost jednoho tuží druhého. Proto můžeme též říci, že v domech, v nichž se modlitba společně nekoná, se vůbec nemodlí nebo jen málo. — Modlitba před jídlem a po jídle, pozdravení andělské a růženec se mají v křesťanských rodinách konati společně. Čiň tedy, křesťane, co možno jest a pomni, že modlitba společná zvláštní příslibení má. Neboť poněvadž křesťan dle slov Spasitele bez přestání modliti se má — v dělnických rodinách však společná modlitba možná není, tedy povznes i při práci mysl svou k Bohu aneb odeber se do samoty a modli se k němu.

(Příště dále.)

Zprávy z misí katolických.

Přední Indie. Biskupství Bangalore. Sestra Marie píše svým spolu-sestrám do Anglie: »Naše misie vypadá jako malá vesnice: na jednom konci nalezájí se obydlí pro kajicnice evropské, jež každodenně chodí na mši sv. do kláštera, jindy je sotva lze viděti. Domo-rodých kajenic tu míváme až 300, v jednoduché roucho oděny, neznají žádného pohodlí, spávají na holé zemi, ve světnici není jiného nářadí kromě kříže na stěně. Též v sirotčinci máme asi 300 hochů a děvčat rozličného stáří. Před několika lety přivedl chudý muž asi šleté děvče a prosil představenou, aby je přijala, což ona ochotně učinila, neboť děvčátko bylo velmi čiperné a živé letory. Avšak za několik dní přišel opět otec a chtěl dítě nazpět, neboť jako protestant nemůže prý je nechat v katolické škole, zvláště když měl již dříve slíbeno, že bude přijato do školy protestantské. Děvčátko hořce plakalo, když je otec odváděl. Asi za 10 dní přišel však opět a prosil snažně, abychom je přece u sebe ponechaly. Příčina byla následující. Ačkoli se v protestantském sirotčinci dívky mají lépe než v našem, děvče bez přestání plakalo a žádalo, aby je k nám zavedli; celý čas skoro ničeho nejedlo, a bylo nemocno. Sotva že se k nám opět dostalo, vrátila se dřívější jeho živost. Brzy na to byla dívka pokřtěna, při čemž jí jedna družka řekla, že se stala andělem. Tu začala opět plakati a pravila: »Nechci býti andělem!« »Proč pak?« ptaly jsme se. »Když budu andělem,« pravila, »svěří mi Bůh nějaké děvčátko, a nebudeli hodné, přijde do pekla a já budu museti s ním.«

Všichni naši chovanci nemají takového strachu před peklm. Přinesli nám jednou pohanské dítě, jež mělo zimnici. Kněz mu vykládal o Bohu a nebi,

o nutnosti křtu, aby se tam dostalo. Jelikož však slova jeho na dítě žádného dojmu nenčinila, začal mluvit o pekle a o trestu těch, kteříž se nedají pokřtiti. Když slyšelo o pekle, začalo dávatí lepší pozor a najednou zvolalo: »Jest tam opravdu oheň?« — »Ovšem.« — »Pak bych tam rádo šlo, neboť zde jest mi zima.« Brzy však se dalo pokřtiti a za nedlouho umřelo.

Zvláštní oddělení máme pro dívky docela malé, jež nazýváme Betlémem; jak mnoho dětí v něm jest, ani sama nevím a ačkoli se všemožně o ně staráme, velice mnoho nám jich umírá. Před několika týdnů přinesl domorodec a žena jeho novorozené dítě, abychom je přijaly, že prý z něho můžeme udělati křesfana. Počinání obou manželů bylo velmi nápadné, tak že jsme se domýšľaly, že mají nějaké tajemství, jehož jsme se dopátrati chtěly. A tu vyšlo na jevo, že dítě se narodilo se dvěma zuby, což lidé ti za veliké neštěstí pokládali, tak že ani od nás žádného daru přijati nechtěli. Malý klučina byl ještě téhož dne pokřtěn, a může Bohu děkovati, že se narodil s dvěma zuby.

Kromě těchto ústavů pro domorodé máme veliký sirotčinec pro evropské děti, pensionát a školu, jež nám poskytuje prostředků na vydržování ústavů ostatních. Připomenouti lze též budovy, v nichž bydlí starci, neduživí, slepí, chromí a jiní, kteří žádného příbytku nemají, rozličných národností a různého náboženství, mezi nimiž se nalézají trpaslice, náruživá protestantka; její sestra ji častěji navštěvuje, a předčítá jí z bible, aby se snad nestala katoličkou. —

Ještě příklad dělinské důvěry k P. Marii. Několik dní před květnovou pobožností vytýkaly jsme dětem, že se špatně své úlohy učí a připomínaly jsme

jim, aby je Panně Marii obětovaly a ji prosily, by jim při učení pomáhala. A co se nestalo? Při průvodu vyjde najednou malé děvčátko z řady a ubírá se vážně se svým slabikářem k soše blahoslavené Panny, klekne a počne nahlas slabikovat: »Toto jest kočka« atd., když pak bylo hotovo, obrátilo se a pravilo: »Teď jsem Panně Marii svou úlohu ukázala.« Podobných příkladů dětinské důvěry a oddanosti mohla bych ještě více uvést.

Afrika. Apoštolské vikářství Nyanzské. Apoštolský vikář nyanzský msgr. Livinhac popisuje J. E. kardinálu Lavigerie-ovi stav tamější těžce zkoušené misie:

»Náš dřívější pronásledovatel král Mwanga byl z království svého vypuzen a od Arabův asi dva měsíce vězněn, pak nabyl opět svobody a asi se 30 muži odebral se do naší misie Kamogy, kdež jsme ubohého uprchlíka s radostí přijali, což nám může velmi prospěti.

Ze severních krajin Nyanzy přicházejí k nám zprávy, jakoby Karéma, syn Mtesý, ježž Arabové učinili králem na místě Kivery, byl zemřel následkem obřezání. Arabové prý nástupce ještě žádného neustanovili, a proto panuje v zemi úplné bezvládní, neboť lid má Araby ve veliké nenávisti. Jsouli zprávy ty pravdivy, pak bude rázem ukončena vláda Arabův a naši křesťané by si jistě pospíšili nás opět k sobě povolati. Sotva si troufáme zprávám důvěřovati, neboť černoši překrucují události zrovna jako civilisovaní Evropané. Zle by se nám však vedlo, kdyby se osvědčily pověsti, jež roztrušují Arabové, že Karéma ještě vládne

a Uganda že se promění v mohamedánské království; pak by nás bezpochyby povraždili aneb aspoň z Nyanzy vyhnali.

Když jsme byli nuceni stanici svou v Ugandě opustiti, dlouho jsme se nerozmýšleli, kde bychom novou založili. Celé západní a díl jižního pobřeží Nyanzského jezera jest závislý na Ugandě; kromě toho bojují obyvatelé Zanzibaru proti bělochům a bylo by velmi nemoudré poslati tam misionáře. Konečně jsme se rozhodli v Ukumbi nedaleko Bukumbi stanici novou založiti, kde bychom též roztroušené obyvatele, »Baganda« zvané, usadili. P. Lourdel a bratr Amans provázení asi 20 silnými Bagandy vydali se na cestu, aby co nejdříve stanici novou zařídili, ostatních 80 brzy za nimi pošleme. Místo pro stanici určené leží u jezera severně od Bukumbi asi 4 hod. od stanice Komogy. Kromě Basukumů jest tam mnoho rodin ze států krále Rvoma a z ostrovů jezera. Hlavní starost budeme mít o své Bagandy, pak obrátíme zřetel též na rodiny cizozemců, jež sem válka zahнала, a budeme se snažiti, abychom je na viru katolickou obrátili. Toto ovšem zůstává prozatím zbožným přáním, neboť nám po pádu misie v Ugandě všeho se nedostává, abychom pravidelnou stanici založiti mohli. Zuřivost Arabů nás naposledy donutí opustiti Unyanyembe. Tomu se však vši silou opřeme a vytrváme na svém stanovisku až do konce, neboť stanice misionářská v onom území »Kipalapala« má velikou důležitost pro dvě apoštol. vikářství tanganjikaské a nyanzské.

„Kat. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

O postu. Jeden z nejučenějších a nejslavnějších mužů 16. století, kardinál Hosius, jenž jménem papeže Pia IV. sněm

tridentský zahájil, zachovával církevní půst i ve vysokém stáří svém. Jednou mu přátelé radili, aby ku zachování

zdraví a prodloužení života svého mírněji si počínal, méně se postil, protože má tolik se starati o spásu duší a sloužiti sv. církvi. Tu přátelům těmto odvětil kardínál: »Právě abych dlouho žil, postím se, neboť se pravi ve čtvrtém přikázání: »Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl na zemi.« Mým otcem jest Bůh na nebi, mou matkou jest církev Boží na zemi. Bůh, otec můj, poroučí mi postiti se, a církev, matka má, pravi mi, kdy se postiti mám. Rád a ochotně poslouchám oba, doufaje, že Bůh poslušnost mou odmění a mi jednou v nebi netoliko dlouhý, ale věčně blažený život dá.«

O blahorečení Johanny d'Arc, jinak známé pode jménem panny Orleanské. V »Annales,« diecése orleanské, uveřejnil biskup Petr 1. ledna toto oznámení. Podle obdržených z Říma listů má záležitost Johanny d'Arc jinou tvářnost. Napomínáme proto tím více věřících, aby se modlili za šťastný výsledek záležitosti této, na které nám tak mnoho záleží. Až do té doby, kdy svatá Stoliice se vyslovi o ctnostech a zázracích Johanny d'Arc, chceme mlčeti, aby se nezdálo, že chceme rozhodovati dříve než kongregace obřadů. — Jako my Čechoslované radovali jsme se z blahorečení Anežky Přemyslovny, tak zase katolíci francouzští, zvláště diecése orleanské, budou se radovati, až bude jejich Johanna prohlášena za blahoslavenou.

Židé do Palestiny. Anglikánský biskup v Jerusalemě, Dr. Blyth, sděluje, že v roce 1841. bylo v Palestině celkem 8000 židů, r. 1883. bylo již 20.000 a v posledních pěti letech přestěhovalo se do Palestiny průměrně ročně 10.000 židů, tak že koncem roku dosáhl počet židův onu číslici, kterou lze vykázati před více než 2000 lety, když židé vrátili se z babylonského zajetí (70.000). Ale u nás v Rakousku je nepozorujeme, že by se židé stěhovali do Palestiny, ale více naopak.

Církev katolická v Africe prospívá. Ve krátké době jest v tomto dílu světa 17 apoštolských prefektur, 21 apoštolských vikariatů, 12 biskupství a 2 arcibiskupství. Na severu jest nyní asi 497.000 katolíků. Na západě 1,026.000, na jihu a na východě 39.000. Na ostrovech v indickém oceánu napočítáno 796.000 katolíků, v atlantickém oceánu 296.000. Spočítámeli všechny katolíky v Africe, není jich daleko ani tři miliony. Obyvatelstva veskerého v Africe napočítáno 205 milionů. Z toho lze poznati, jaká práce očekává ještě katolické misionáře, aby tento díl světa byl získán učením Kristovu. Podporujme katolické misie modlitbou a oběťmi dobročinnosti!

Židovská synagoga v Římě. Židé zamýšlejí nyní postaviti v Římě nádhernou synagogu. Jak známo, podporují tuto věc nejvíce židé angličtí, a proto že jsou velmi bohati, také to provedou. Budova má státi asi 1 milion frankův. At si židé postaví sebe nádhernější modlitebnu, nahradí jim nikdy onu prastarou synagogu, která zůstala za papežů neporušena, ale moderními barbary byla sbořena, jako jiné křesťanům posvátné památky.

Císař brasilský v Lúrdch. Sesazený od revolucionářů císař brasilský Don Pedro připuloval s rodinou a 30 průvodci do Lúrdů 13. ledna t. r. Přišel tam ze dvojí příčiny ku Matce Boží. Před 18 měsíci byl císař Don Pedro těžce nemocen a nevolal nadarmo k nejsv. Panně Marii lúrdské o pomoc. Proto putovala císařovna, nyní již v Pánu zesnulá, do Lúrdů, proto vztýčen prapor brasilský ve velechrámu lúrdském. Brzy na to povstaly nepokoje v Brasílii; zase vyzývá Matka Boží lúrdská o pomoc a císař propuštěn z vězení. Aby za tyto dvě milosti poděkoval, přišel císař sám do Lúrdů. Modlil se dlouho před posvátnou jeskyní, dne 14. ledna byl přítomen mši sv. a přijal s průvodci nejsv. Svátost oltářní.

Zbožnost a celý zjev sesazeného panovníka a jeho průvodčích učinil na všechny přítomné nejkrásnější dojem.

Častá obrácení na viru katolickou pozorovati lze v Anglii. Za poslední doby zvláště jmenovati dlužno obrácení jednoho kněze anglikánského a jednoho statkáře ve Volvey. Tento poslední svolal schůzi, ve které katolický laik měl řeč o katolické církvi ku protestantům.

Sín byla posluchači přeplněna. Celou řeč velmi pozorně poslechli protestanté a vyjádřili díky řečníkovi a svému katol. statkáři. Zdá se, že tu bude brzy katol. obec. V Londýně již čtvrtá představená ošetřovatelek nemocných stala se katoličkou. Kněží stalo se katolickými, pokud známo z minulého roku, devět. O mnohých ani nelze se dovědět z pochopitelných příčin.

Milodary božského Srdce Páně.

Ze Smržic. Jistá osoba vzdává srdečné díky božskému Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské za uzdravení z těžké nemoci po vykonané devítidenní pobožnosti.

Fr. M.

Z Moravičan. Činite učiněnému slibu zadosť, vzdávám tuto vroucí díky nejsv. Srdci Páně a neposkyvněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení své prosby v jisté záležitosti.

A. S.

Z Mohelnice. Zpráva smutná ze dne 20. prosince 1889, že sestřička má velmi povážlivě nemocna a dle výpovědi lékaře nížádné naděje na uzdravení není, že zaopatřena byla švátostmi umírajících, mne zranila bolestně. — V této své tísni

a úzkosti utíkala jsem se pod ochranu božsk. Srdce Páně, Marie Panny a sv. Josefa, a konajíc devítidenní pobožnost, zavázala jsem se, že budeli vyslyšena vřelá prosba má, uveřejním veřejně díky svoje ve »Škole Božského Srdce Páně.«

Tyto dny dokončila jsem pobožnost svou, a také, o co jsem vroucně prosila — to mi bylo mocností božskou splněno. Zároveň sestřička nám zachráněná se již tak dalece pozdravuje, že již v krátkém čase bude ji opět možno zastávat povinnosti svoje. — Tímto tedy splňuji učiněný slib a z plna vděčného srdce volám: »Chvála a čest budiž božskému Srdci Paně, Rodičce Boží Panně Marii a sv. Josefu!« *Ž. G., choť c. k. soud. adj.*

Od Hory Matky Boží v Králíkách.

Zaplat Vám Pán Bůh a odměníž Vás životem věčným, apoštolové modlitby! Modlitbou Vaší bylo mi spomoženo v těžkých pokušeních proti víře. *J. Sk.*

Od Olomouce. Stav se obzvláštní milostí božského Srdce Paně a milostné přízně nejsladšího Srdce Panny Marie v důležitých dobách života svého: Při rozhodné zkoušce maturitní a při zkouškách na universitním studiu již odbývaných v hojnější, než jsem očekával, míře, účasten — plním tímto milou povinnost a učiněný slib a s radostí a vděčností vyznávám, že nebylo slyšáno. aby Panna Maria někoho byla opustila, když k ní bylo voláno. Kollegové, v potřebách svých s důvěrou, a to neobmezenou, utíkejte se k nejblahošlavenější Panně!

B—k, universitní student.

— Vzdávám tímto nejsrdečnější díky za mnohá dobrodíní, která jsem já nehodný obdržel. Čest a chvála budiž nejsv. Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci P. Marie a sv. andělu strážci. *K...r.*

Z Kamence. Z nejhlubších útrob srdce svého děkuji Panně Marii Lúrdské a sv. Josefu za uzdravení z těžké nemoci; při druhé devítidenní pobožnosti užívaje vody lúrdské, uzdravil jsem se úplně. Užíval jsem dříve léků hojnost — ale všechno nic neprospeklo. I vzal jsem si své jediné útočiště ve svých nesnesitelných bolestech k Panně Marii Lúrdské a k sv. Josefu — a byv vyslyšen a uzdraven, plním tímto uveřejněním svůj

slib, žádaje jednohokaždého, by jen ve svých bídách a potřebách důvěrně se utíkal k té pomocnici křesťanův a uzdravení nemocných, anof nebylo slyšáno, aby koho opustila, kdož se k ní s důvěrou utíkal a ji o pomoc vyzýval. Ku větší cti a slávě Rodičky Boží a jejího sv. ženicha sv. Josefa. *Josef M....*

Ze Šternberku. Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Paně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení ve velkém zármutku. *J. P.*

Z Lipnika. Utíkal jsem se v jakési záležitosti loňského roku k nejčistšímu Srdci P. M. a umínil jsem si, buduli vyslyšen, že ihned uveřejním to na poděkování ve »Škole B. S. P.« Přese všechno lidské nadání a tušení vyslyšen jsem byl; avšak posud jsem zanedbal splnit to, co jsem slíbil. Činím nyní tak. Budiž nejčistší Srdce P. M. vždy více chváleno a velebeno! *V—ta.*

Ze Střelce. Vzdávám díky božskému Srdci Paně a neposkvrněnému Srdci Panny Celenské za vyslyšení jistě prosby. *A. N.*

Z Hustopeče. Otec nám těžce onemocněl a poněvadž i lékař o jeho uzdravení pochyboval, byl zaopatřen sv. svátostmi. V úzkosti veliké obrátili jsme se s důvěrou k nejsv. Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu. A ejhle, otec počal okřivati a doufáme, že brzy nabude dřívějšího zdraví. Protož díky nejvroucenější nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii a sv. Josefu! *C. T.*

Od tamtéž. Vzdávám vroucí díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a nejbl. Panně Marii za uzdravení a osvobození z velikých bolestí. Na poděkování za obdržanou milost dala jsem se zapsati do bratrstva živého růžence. *M. Š.*

Díkůvzdání, která poslána byla bez udání jména, nelze leč krátce uveřejniti. Z Rudslavic: S. K. — N. N. (odkud?) — Z Moravy: F. H. — Z farnosti ivančické: S. III. ř. sv. Fr.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rím a Itálie. Jak jsme již sdělili, vydal sv. Otec okružník o povinnostech katolíkův. Okružník tento jest dílo obsírné,

plné hlubokých pravd. Sv. Otec vyzývá katolíky, aby se vrátili k zásadám křesťanským; odporučuje lásku k vlasti, více

však lásku k církvi, jen dobrý křesťan jest též dobrým občanem. Pak chválí papež katolíky všech zemí, když zřizují školy. a ku konci praví, že blaho lidské společnosti závisí na výkonávání křesťanských ctností v rodině. — Příští rok bude tomu 300 let, kdy zemřel sv. Alois. Tento rok má se po celém světě okázalým způsobem oslavit, zvláště pak v Římě, kde světec působil jako řeholník, a v Mantui, kteréžto diecési sv. Alois náležel. Zároveň připravuje se biskupské město Dijon ve Francii, ve kteréžto diecési r. 1091. sv. Bernard z Clairveaux se narodil, a celý řád cisterciácký k důstojné oslavě tohoto sv. opata a učitele církevního. — O kollegiu, které pro kleriky české v Římě před několika lety bylo zřízeno, vydal sv. Otec list apoštolský ze dne 1. ledna 1890, kterýmžto mu propůjčuje právo zákonného kollegia. »Aby však,« dí na konec, »bylo dostatečných prostředků k výživě alumnů, kromě příspěvku, jenž se pro každého alumna na potřeby náboženské uděluje, My mocí svou českému ústavu věnujeme a na věčné časy zapisujeme všechny požitky a práva, jež přísluší domu od Karla IV., českého krále a římského císaře pro český hospic v Římě ustanovenému, jakož i roční důchody barberinianské obnosem 60 dukátů, kteréž témuž hospici byly odkázány, pak ročně 200 dukátů z papežské Naší datarie.« — Katolický švýcarský národní rada Decurtins sepsal pamětní list, na základě kteréhož švýcarská spolková rada loni vyzvala evropské průmyslové státy ku poradám o mezinárodním upravení poměrů dělnictva. Tehdy však pozvání to nemělo rychlého účinku. Nyní podal Decurtins také sv. Oci zprávu o základních myšlenkách a cílech pamětního svého spisu. Sv. Otec, jenž častěji za posledních let a vždy důtklivě napomínal ku státní ochraně dělnictva, v listu daném Decurtinsovi dal výraz naději, že snahy spolkové rady švýcarské, aby všechny moci ujal se dělnictva společným, pro celou Evropu platícím zákonem, zdárného dospějí úspěchu. Mezinárodní tato schůze odbyvali se má dne 25. května v Bernu. Také německý císař, pohnut jsa trapnými poměry dělnictva německého, vyzval německé vyslance v Rakousku, ve Francii, Anglii, Belgii a

ve Švýcarsku, aby se úředně otázali, zdali tamní vlády jsou ochotny vyjednávatí o mezinárodním dohodnutí, jeli možno vyhověti potřebám a přáním dělníků při stávkách za posledních let projeveným. — Vláda italská nařídila úřadům, aby se postaraly o přísné provádění nového trestního zákona. Nevíme, zdali zakládá se na pravdě zpráva, že i kněží mají předkládati svá kázání prefektům a podprefektům. — Musíme zde zaznamenati nový útok na majetek církevní; vyšlo nové nařízení o nábožných nadacích a zvláště o bratrstvech. Správcům bratrstev nařízeno, aby vládním komisařům podávali náležité zprávy o jmění a správě bratrstva, a inventář jmění má býti sešaven a odevzdán finanční správě provincie. Toto státní hospodářství s církevními penězi nalézá již následovatelů. Tak zpronevěřil sekretář Baldachini v Římě z peněz ustanovených k dobročinným účelům 130.000 franků. Zpronevěření bylo umožněno tím, že od r. 1881. nebyly účty prohlédnuty. Nad to správa státní upotřebila 30.000 franků z peněz k dobročinným účelům jako podporu pro divadlo Orsini. A přece vyslovil se Crispi, že stát musí vzíti pod svou ochranu peníze k dobročinným účelům ustanovené, ježto církevní úřady je podvodně spravují. A přes to v Itálii zdá se, že bída a chudoba dostupují vrcholu. Nenili, tak bezděky namane se otázka, bída tak hrozná trest Boží za všecko přikori a potupu, jaké jest nyní zakoušeti stolicí apoštolské a církvi v Itálii od zednářských státníkův italských? Jistý vláský list uveřejňuje hromadný protest 236 italských biskupů proti zákonu o zbožných nadacích od komory již schválenému; mezi lidem sbírají se podpisy na adresu, již vyzývá se italský senát, aby neschvaloval zákon tento, an jest urážkou náboženství, spravedlnosti a svobody věřících. — Vláda republiky Chile v Americe neměla doposud zástupce u sv. stolice. V nejbližší době bude prý ustanoven diplomatický zástupce republiky té.

V Rakousku neochably ještě snahy o uskutečnění náboženské školy. Ve schůzi odbyvané ve Vídni dne 20. ledna katolickým národním spolkem pro Dolní Rakousy usneseno, aby byla podána panské sněmovně petice, v níž stěžují si

údové spolku, že předloha o změně školských zákonů, nacházející se v projednání panské sněmovny, nevyhovuje žádostem katolického lidu, a vyslovuje obavu, že ani tento zákon nebude proveden. — Veškerí biskupové čeští pozdvihli v době nejnovější varovného hlasu svého proti kultu mistra Jana Husi. Jsou to slova vážná, slova výstrahy, zároveň však slova otcovské lásky těch, jimž svěřeno blaho časné a věčné lidu českého. I četné výbory, spolky a obce veřejně se ohrazují proti tvrzení nepřátel církve, že veškerí Čechové hnutí novohusiskému přejí.

Katolická **Belgie** za nynějšího katol. ministerstva obzvláště činností misionářskou se vyznamenává. Protiotrokařská křížová výprava kardinála Lavigeriho bude uskutečněna. Bude čítati asi 100, na více skupin rozdělených dobrovolníkův u jezera Tanganjika, jejichž účelem bude zameziti obchod s otroky.

Ve Francii bojuje čím dál více zednářské ministerstvo proti církvi katolické. Beze vši příčiny bylo na 300 kněží oloupeno o svůj státní příjem ročně 900 frankův. Otcové města Besançon zabavili též městským kaplanům plat, ježž dostávali ze státní pokladny.

Portugalský spolek katolíků v Oportě uspořádal velikou schůzi, v níž se usnesl požádati portugalskou vládu o obnovení řeholních řádů pro misie v Africe, poněvadž jest to jediný prostředek pro rozvoj tamních osad.

Brasilie, odvolavši svého zástupce ve Vatikáně, provedla odloučení církve od státu; vláda republikánská však slíbila, že vzhledem ku katolíkům brasílským zachová s Vatikánem přátelské styky. — Sv. Otec svěřil před nedávnem řeholi sv. Františka provincie saské, z které pochází též provincie severo-americká, nové misie v Brasilii.

V měsíci březnu modleme se za obživení upomínky na poslední věci.

Nadešla doba svatopostní, o níž praví svatý apoštol Pavel: »Aj, nyní čas příjemný: aj, nyní den spasení! Napomináme vás, abyste nepřijali milosti Boží nadarmo« (II. Kor. 6. 2, 1.). Čas postní jest doba milosrdenství, v níž obzvláště Spasitel náš modlitby naše vyslyší a ku pomoci nám přispěje. »Neboť praví Pán: V čas příjemný uslyšel jsem tě, a v den spasení spomohl jsem tobě.« Proč bychom tedy neobrátili se ku Pánu s kajícím srdcem, když tolik nám slibuje, tak laskavě nás k sobě zve. »Toto praví Hospodin zástupcův: Obrátte se ke mně... a obrátím se k vám!« (Zach. 1. 3.) Což však pohne člověka ku pokání a polepšení života více, nežli živá vzpomínka na poslední věci? Čeho jest více potřeby za doby naší, než pravého pokání? »Zpustěním zpustla všechna země: neboť není žádného, kdo by to rozvažoval srdcem« (Jer. 12. 11.). Vzpomínka na poslední věci člověka jest moudrostí velikou, ji hříšníci přiváděni bývají k Bohu, ji spravedliví upevnění bývají ve ctnosti, aby tím bezpečněji spěchali k cíli svému — k Bohu. Prvním jistě a posledním cílem všech věcí, tedy i nás lidí, jest Pán Bůh náš. »Všecko pro sebe samého učinil Hospodin: také i bezbožného ke dni zlému« (Prisl. 16. 4.). Tím více platí o nás. Člověk z té příčiny je stvořen, aby chválil Boha, Pána svého, jemu se klaněl, jemu sloužil a tak konečně spasen byl. Původem našim jest Bůh. On nás stvořil k obrazu a podobnosti svému. Cílem našim jest Bůh; proto duše naše žádá vrátiti se k Bohu, žízni a touží po Bohu, jenž bude odměnou její. »Nyní pak služebníky Božími učiněni jsouce, máte užitek svých k posvěcení, konec pak život věčný« (Řím. 6. 22.). Proč jsi opustil Boha svého? Proč jsi se stal necitelným a lhotejným? Proč jsi se připodobil tak mnohým, jižto o Boha nedbají? A nejsi sám! Jest mnoho a mnoho takových. Jestli nemůžeš probuzen býti ze lhotejnosti své láskou Boží, nuže, probuď se aspoň vzpomínkou na poslední věci, které každého očekávají, jimž nikdo na světě neunikne. Znáš je? Ó znáš dobře! Ale mnozí přece si nevzpomenou na ně, a proto je připomíná sv. Otec Lev XIII. a doporučuje tuto vzpomínku modlitbě apoštolátu. Pomni tedy jeden každý na smrt, na soud, na nebe a na peklo!

Jak mocná a uchvacující jest pro člověka pravda: já musím umřít! Smrt jest neuprosná, dostaví se ku každému, proti ní není žádné pomoci. »Neví člověk konce svého, ale jako ryby udici lapány bývají a jako ptáci polapeni bývají osidlem, tak i zlapáni bývají lidé smrti v čas zlý, když na ně náhle připadne« (Kaz. 9. 12.). Není dobře odkládati s pokáním až na poslední chvíli. Nerikej: zítra, zítra! Nikdo ti zítřejší den nepojistil. — A smrt tvá rozhodne nad celou věčností tvou, neboť po smrti budeš souzen od Soudce nejvyššího spravedlivého. Kdo by vzpomínal na smrt, aniž by se soudu nezhrozil? »Uloženo jest lidem zemřít, a potom bude soud.« »My všickni zajisté ukázati se musíme před soudnou stolicí Kristovou« (sv. Pavel). Jen si živě představ, že stojíš tvář v tvář před Ježíšem. Soudcem svým! že volá Soudce: »Vydej počet ze všeho myšlení tvého a ze žádosti tvých, ze slov a skutků tvých!« Co řekneš, čím se omluvíš? Proto sudme, bratři, sudme sebe nyní a nynějším soudem hledejme ujiti strašnému očekávání. Dvakráte nebude Bůh totéž souditi (sv. Bernard).

Vzpomínej na odměnu nebeskou, kterou připravil Bůh těm, kteří ho milují. Tam v nebi jest konec všemu pláči, hoří a zármutku! Tam setře Bůh všelikou slzu s očí! (Zjev. 7. 17.) Tam pominula všechna nebezpečí, tam v nebi jest Bůh sám odplaton největší, jeho požívati budeme ve společnosti andělův a všech svatých a světic Božích! — »Kdo z vás bude moci bydleti v ohni šířajícím? Kdo z vás bude moci bydleti s horkostmi věčnými?« táže se Isaiáš (33. 14.). Při všem nezapomeň nikdo na muka pekelná, kteráž trpěti bude každý, kdo jako nepřítel Boží umírá! Což by ani tato vzpomínka nepohnula ku pokání? Což jest to malý trest býti odloučenou, zavrženou od tváře Boží, býti na věky vyloučenou z nebeské radosti a blaženosti!

Na tyto pravdy myslíte, tyto věci mezi sebou dnem i nocí. tajně i veřejně rozjímáte; o těchto pravdách vespolek rozmlouvejte: »Co činíme? Co váháme? Blízko jest poslední den náš!« (Sv. Anselm.)

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za živou upomínku na poslední věci, bychom pojistili sobě spasení věčné, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlasť naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci dubnu: Zachování památky vtělení Božího.

BoLestíCí Matko Boží, VysLyš naše VoLání: přIsPěj k potěšení Ve Vší úzkostI,
a oteVří srDce své k prosbě naší!

Srdce Páně!

Já toužil, když mně srdce matky bilo,
a v duši dětskou třásl zlaté květy;
pak na čele polibků věnec vilo:
já viděl v srdci matky celé světy!

Tu otec srdcem zlatým něhu dýchal,
já v tváři jeho sílu práce četl,
z úst svatých kouzlo budoucnosti slyšel:
na čele otci tenkrát cherub kvetl!

Já ztratil oba! ví kdo větší ztráta?
co mohu za to, že mne slza budí,
že z dětských úst mne mrazí slovo: táta?
chceš býti ty snad bolu mého sudi?!

Chci! chci? Já zaslech hlas ten nebes tklivý,
šel po hlase, kde věčná lampa hoří,
a na oltáři zřím tam pohled snivý
matičky s dětátkem — co divy tvoří!

A srdce jejich už mně duši vzaly —
šeptaj' ji — to as matka nevěděla,
ne čelu — nitru lásky oheň daly:
kdes v blankytu až duše má se dělá!

Mně bylo volno! hruď se touhou chvěla,
já cítil, jak mně blahem tepou skráň:
Se matka s otcem v duši září skvěla!
„Kde jste? Ó dítě, s tebou! — v Srdci Páně!“

Čermák-Chřenovický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Poslušnost Srdce Ježíšova.

Poslušnost Ježíšova byla 1. všeobecná, 2. ustavičná, 3. dokonalá

1. Poslušnost Ježíšova byla úplná, všeobecná. — »Odstraňte svévoli,«
říká sv. Bernard, »a nebude více pekla.«
— »Já bych byla zahynula,« praví sv. Teresie, »kdybych nebyla konala poslušnost.«
— Ó jak vznešené, důležité naučení dal nám Pán, voliv nám na

příklad poddaným a poslušným býti —
»byl jim poddan.« — Protož uč se dnes ve škole jeho Srdce té moudrosti, již všecka jiná nahraditi se může. Poslušnost Ježíšova docela úplná byla. Ne nadarmo přijal způsobu, tělo služebníka (Fil. 2.); aniž nepřijal nadarmo jeho jméno: »Služebník můj jsi ty, — neboť v tobě ho nositi se budu« (Is. 49.); neboť povinnosti jeho pokorně plnil, a nebylo v něm by v poslušnosti nebylo obětováno b

»Pokrm můj jest, abych činil vůli toho, kterýž mne poslal.« — Nebylo mu dosti, že poslušen byl Otce svého nebeského, on poddán byl také Marii a Josefovi. Dobře uvaž slova: »Byl jim poddán;« jimi dal se řídit a věsti, jich pokynů byl poslušen, a vždy ochoten učiniti, co a jak mu naporučeno bylo... Pochopil jsi poddanost tu v celé její rozsáhlosti, a konáš ji také? Služebník nenáleží sobě, ale svému pánu, a tak tělo tvé i duše tvá, tvé smysly, schopnosti, síly, vlohy, zdraví, čas a život tvůj náležejí Bohu: »Nejste svoji« (1. Kor. 6.), ty tedy toho všeho užívati smíš toliko dle nejsvětější vůle jeho. Tato vůle však zjevena ti byla v příkázaních Božích a církevních, a jest ve vůli tvých představených. Ach, myslím jen netrpělivě snášíš, co volnost tvou obmezuje? A přece pro tebe nic užitečnějšího: neboť poslušnost řídí vůli a chrání ji před poblouzením: ten, jenž poslouchá, jest jist, že dobře jedná; a proto děkuj Bohu, že slabosti své dal tuto mocnou podporu; miluj poslušnost.

2. Poslušnost Ježíšova byla stálá, ustavičná. Řeč jeho Srdce byla řeč nejpůlnější poddanosti. »Co libého jemu jest, to já činím vždycky« (Jan 8, 29.). Pozoruj ho, přicházejícího na svět. Jaký byl první povzdech lásky jeho? Můj Bože! já přicházím, abych vůli Tvou vyplnil; zákon Tvůj uvnitř srdce mého vyryt jest. A co činí každého okamžiku svého života? Slyš: »Nemůžet Syn ničeho

sám od sebe činiti, jediné co užří, že činí Otec; neboť cožkoliv on činí, to činí podobně i Syn« (Jan 5.). Lzeli se domyslit větší závislosti, stálejší a dokonalejší poddanosti? Tudiž také při dokonání velikého díla vykupitelského řekl: »Otče — dokonat jsem dílo, kteréž jsi mi dal, abych je činil.« (Jan 17.) »Dokonáno jest.« Ó jak krásné to slovo! Jak šťastný byl bys, kdybys také tak říkati mohl na konci každého dne; kdybys tak říci mohl obzvláště na konci svého života! Jsili, jako Ježíš, neustále poslušen, vždycky poddán, vždycky hotov, přijímati řízení těch, kteří tvoji představení jsou, ať si jinak jsou jakkoli, vždy povolný, učiniti neb opustiti, jak totiž se ti poručí? Jsi ke všemu jinému lhostejný a spokojen, přijmouc za to, že poslušen jsi a vůli Boží konáš? Zpytuj se o této důležité věci!

3. Poslušnost Srdce Ježíšova jest dokonatá. Když poslouchá, děje se to z lásky a s láskou; když se tvorům svým podrobuje, činí to proto, že v nich Boha poznává; když se docela oddává poslušnosti, — »Učiněn jsa poslušným až ke smrti,« — děje se to na oslavu jeho Otce a ku spáse jeho bratří. O nucení není při poslušnosti jeho ani zmínky, nýbrž láska jest pohnutkou, vůdkyní a cílem, a v plamenech lásky té obět se dokonává... Můj Bože, kolik z těch, již poslouchají, jest nízkých otroků; kolik mezi nimi, kteří jen násilím a nutností k tomu přivedeni bývají,

a uvnitř proklínají, co činiti zevně donuceni jsou! U kolika jest úsudek a vůle na odpor tomu, co Bůh chce a poroučí, a kolik jich v osobách poroučejících toliko tvora spatřují! Jak podlá a bidná jest poslušnost taková, nebo lépe řečeno: ona ani jména toho nezasluhuje; čím se zdá býti, tím ve skutečnosti není; nedostává se jí ani výbornosti, ani zásluhy, ano ani práva k odplatě, nýbrž ona jest jako pokrytství, a, jak sv. Bernard dí, rouška, již zloba se zakrývá. — Čeho musíš si u věci té vytýkati? Nezakládá se poslušnost tvá hlavně na zvyku, na bázní před lidmi, na přání, abys představeným svým se líbil, na strachu, abys nebyl napomínán aneb trestán, aneb na ně-

jaké jiné příčině přirozené? Takli se to má, neposloucháš Boha, nýbrž svých náruživostí a náklonností; od Pána tedy ničeho nemáš k očekávání, odplatu svou již jsi od lidí přijal — »Vzali odplatu svou« (Mt. 6.), ale trest za zbabělost svou a bázeň lidskou ještě jsi nevzal. Ó Pane, nedopouštěj, abych pozbyl zásluhy poslušnosti, již povinen jsem tobě. a stvořením toliko u vzhledu na tebe a z lásky k tobě! ... Nikoliv, můj Bože, ne lidí, ale tebe jsem poslušen, a protože nalezám v poslušnosti nejsladší útěchu, svou pravou velikost, svou sílu a svou důvěru.

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha III.,* hlava 13.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Číst dále.)

Když byl sv. František v obyvatelstvu Goy uspořádal křesťanský život, táhla jej horlivost neodolatelnou mocí dále od národa k národu, s ostrova na ostrov, aby i těm, kteří ještě ve tmách a stínu smrti seděli, donesl ono světlo, kteréž »přišlo na svět k osvícení národů« pohanů. A hle, i tu podivuhodný zdar a požehnání provázely kroky jeho, slova jeho i skutky. Počet těch, již si žádali sv. křtu, býval mnohdy tak ohromný, že mu od křtění až ruka zemlela a hlasu se mu nedostávalo. Tak na př. na pobřeží rybářském obrátili se, jak sám oznamuje, celé krajiny ku křesťanství, tak že se tu brzy po příchodu jeho 45 kostelů stavět musilo. Během jediného měsíce, jak dále vypravuje, pokřtil 10.000 modlářů, někdy obyvatelstvo celé vesnice za jediný den. Což divu tedy, že vida tak bohatou žén před sebou a při tom tak nepatrný počet ženců, často sám o sobě praví: »Cítim

se často neodolatelnou mocí puzena pospíšiti na všechny učené ústavy v Evropě a k těm, kteří více učenosti mají než lásky Boží. a ze všech sil zvolati: Ó jak mnoho duší vaší vinou ztrácí nebe a klesá do pekel! Bůh mi svědkem, že, poněvadž mi nelze jíti do Evropy, pevně jsem odhodlán psáti na universitu pařížskou o tom, kterak by se zde milionové pohanů bez velkého namáhání dali získati křesťanské víře, kdyby více mužů pojalo šlechetný úmysl raději pracovati pro zájem Ježíše Krista nežli pro vlastní svůj zisk.«

A s větší ještě otevřeností obrací se na krále portugalského a praví: »Ó kéž by se přesvědčilo tvé Veličenstvo a dobře uvážilo, že tebe před jinými knížaty země ustanovil Bůh k vydobytí východní Indie proto, aby zkusil věrnost tvou a viděl, jakým díkem mu splatíš dobrodiní od něho přijatá! Kéž bys považil, že Bůh svěřil ti panovníctví nad tímto novým

světem, nemínil tím tak tvou královskou komoru obohatiti většími důchody a poklady, jako spíše chtěl ti poskytnouti příležitost k vykonání velikých skutků pro čest a slávu Boží a spásu člověčenstva, a to tím, abys sám zbožnou svou horlivostí, jakož i skrze vhodné muže, kteří by úmysly tvé vykonávali, nevěřící obyvatelstvo nových těchto pásem země přivedl k poznání jejich Stvořitele a Vykupitele!*

Vedlo by nás příliš daleko, kdybychom chtěli zde obsírně vyprávěti, jak sobě počínal sv. František při obrácení rozličných národů pohanských na křesť. víru, kterak si počínal při obrácení modlářských kněží, pohanských nebo mohamedánských knížat a králův, abychom z toho náležitě seznali jednak plamen jeho horlivosti, jednak něžné světlo jeho sv. opatrnosti; však by také milí čtenářové málo z toho našli, co by následovali a napodobiti sami mohli. A proto zde uvedu raději několik zvláštních případů, ze kterých poznáme neunavnou, ale zároveň i moudrou horlivost, s jakouž sv. František při jednotlivých hříšnicích si počínal.

Ve městě Meliazor žil jistý portugalský šlechtic, pověstný svým bezuzdným, nemravným životem; neboť byl dům jeho jaksi výsadním útlukem nejohavnějších neřestí. Ačkoli sv. František muže toho jen málo znal, pozval se u něho jednoho dne ke stolu. Šlechtici to nebylo příjemné, neboť očekával od svého hosta přísné oko a ještě přísnější pokárání. Ale ani toho ani onoho se mu nedostalo, čeho očekával. Sv. František nepronesl ani za stolem ani potom ni jednoho ostrého slova pokárání, ačkoli mu k tomu cho-

vání hostův i v jeho přítomnosti nejednou příčinu zavdávalo. I při odchodu z domu setrval ve svém mlčení. A hle, právě toto jeho mlčení docílilo toho, oč by se snad i přísným káráním nadarmo byl pokoušel. Urozený hříšník byl toho mínění, že se svatý muž ohledně jeho obrácení vzdal již veškeré naděje a jej jakožto nenapravitelného osudu jeho ponechává. Tato myšlenka dohnala jej k nohám sv. Františka, tu se skroušeně vyzpovídal a činil pokání. Ovocem pokání toho byl nový, čistotný život, jež od té chvíle zachoval.

Jindy zase zachránil sv. František jistému vojínu časný i věčný život následujícím způsobem. Vojín tento hrál v karty rovněž tak náruživě jako nešťastně. Když byl všechny své vlastní, ano i cizí mu svěšené peníze prohrál, vsadil ještě jednou za děsného proklínání a rouhání poslední částku peněz, již si byl vypůjčil; ale prohrál opět.

Zoufalost obestřela mysl nešťastníkovu. Chtěl se střemhlav vrhnouti do moře, chtěl se i mečem probodnouti, ale našilim mu obě zabráuěno. Tu přikvapiv sv. František odvedl zoufalce stranou z davu rozčileného lidu, tiskl jej v náruč svou a s něžností mateřskou mluvil k němu slova útěchy a povzbuzení. Ale vojín na všechna slova lásky odpovídal šíleným rouháním! Tu se odmlčela ústa Františkova, co zatím srdce jeho rozmlouvalo s Bohem. Na to pristoupiv k jednomu ze svých průvodců vypůjčil si od něho 50 realův a dal je vojínu, aby ještě jednou zkusil své štěstí. Tento nabyv znova myslí hrál a vyhrál mnohem více nežli byl dříve prohrál. František přihlížeje ku hře vzal si své vydlužené

peníze nazpět. Zuřivec se ztišil a zkrotnul jako beránek, a když mu teď sluha Páně znova do duše mluvil, poznal svou velikou nepravost a přislíbil svatosvatě, že se již karet ani nedotkne.

Ještě podivuhodnější byl způsob, jakýmž sv. »apostol Indie« obrátil jiného šlechtice portugalského, který byl tak rozhodným svobodomyšlníkem, že se s nevěrou svou veřejně chlubil. František hleděl se s ním blíže seznámiti, a hle, svým vždy dobrým rozmarem a nenuceně milým chováním získal si brzy úplnou přízeň jeho. Kdykoli však se pokusil dotknouti se jen struny náboženské nebo jen zdaleka k náboženskému hovoru se obracet, počínal si onen Portugal právě tak, jako jistá zvířata, která nesnesou hudby: nehorázně spílal na kněžskou pověru, na báchorky a výmysly jejich, jimiž balamutí lid, obzvláště však, jak to obyčejně bývá, zuřil proti zpovědi a zaklínal a zapřísahal se, že svátost tuto nikdy a nikdy do nejdělsí smrti přijímati nechce. František jej nechal vždy vyzuřiti a vymluviti, pak pokračoval, jakoby se nic nebylo stalo, ve své dřívější laskavosti a obvyklé skromnosti k němu. Zatím přistála jednoho dne loď a Portugal onen vystoupiv na pevninu procházel se ve společnosti sv. Františka v palmovém háji. Pojednou stanul světec před svým společníkem, svlékl šaty své až po pás a utrhnuv trnitý, bodavý prut začal se tak bičovati, že mu krev po ramenách prýštila. »To činím, pane,« pravil ku šlechtici, »z lásky k vám, a chtěl bych rád ještě mnohem více pro vás učiniti! Ale co by byla i největší muka moje u přirovnání k tomu, co Kristus Ježíš již za vás učinil?! Ach, mnohem více stál jste, vy, pane, Krista! Což pak jeho přebolestné utrpení, jeho přehorřká smrt, jeho do poslední kapky vyliátá krev, což to vše není s to, by pohnulo srdcem vašim?!« A nastojte, vzdor tvrdohlavého nevěrce byl

nadobro zlomen; vrhnuv se k nohám Františkovým vykonal ihned skroušenou zpověď a navrátil se s procházky jakožto nový člověk, neohrožený vyznavač víry, svědomitý a poslušný učeník Krista Pána.

Ale sv. František byl tam, kde se jednalo o obrácení hříšníka, netoliko stědrý svou krví, nýbrž on osvědčil v podobných příležitostech, že se nehrozí ani smrtí!

Ano, z mnoha jeho řečí a z celého chování jeho zjevno bylo až příliš patrně, že si ničeho tak vronně nepřejí, jako umřítí smrtí mučnickou za sv. evangelium.

Tak na př. zrazovali mu a vši moci bránili, aby nejezdil na pověstný ostrov More, poněvadž země i obyvatelé její nalézali se na nejvyšším stupni zpuštění a známi byli jakožto krvelační, zuřiví divoši, tak že k nim se odvážiti znamenalo jiti jistě smrti vstříc. Sám královský místodržitel vydal přísný zákaz všem majitelům lodí, aby se nikdo neopovážil sv. Františka na zmíněný ostrov převézt. Avšak proti tomu podal apoštolský muž slavně ohrazení a zvolal: »Kdo jsou tito lidé, že se opovážují všemohoucnosti Boží meze klásti a chtějí milost Spasitele našeho na tak malou míru odměřovati?! Snad ostrov More jediný nemá míti podílu na milosti vykoupení a spasení našeho? Ano, kdyby ostrov tento choval vzácné druhy dřev a bohaté doly zlata, pak by měli křesťané ihned dosti zmužilosti se tam odvážiti a nižádným nebezpečím nedali by se odstrasiti; teď však jsou bázlivi a zbabělí proto, poněvadž tam toliko duše lidské lze získati Bohu! Má snad láska méně míti odhodlanosti a zmužilosti než lakota po zlatě? Že mne zabijí ti divoši, pravíte, mečem nebo jedem? Ó takové milosti není hoden hříšník, jakým já jsem! Ale tolik mohu říci: ať mi učiní jakákoliv muka, ať jakoukoliv smrt mi připraví,

jsem hotov i tisíckrát více trpěti pro spásu jediné duše lidské!

Nuže, milý čtenáři, je třeba k takovýmto příkladům, k takovým osvědčením ještě něčeho přidávati? Ó drazí přátelé, pokoríme se před touto nám nedostizitelnou horlivostí o čest a slávu Boží a netroufejme si ani takového stupně dosáhnouti; toliko jen „v malém“ hledmež ji nápodobiti!

Jestliže ke všem podobným skutkům cítíme se býti slabými a nedostatečnými, jeden prostředek nám ještě zbývá, a ten jest: horlivá modlitba. — Za tím účelem kladu sem onu zbožnou modlitbu, jižto sv. František byl v latinské řeči sepsal a denně se modlival. Přidej jen, milý čtenáři, za slovem „nevěřící“ i kacíře a hříšníky, a máš jakožto úd apoštolátu modlitby nejlepší a nejjadrnější modlitbu.

Modlitba sv. Františka Xav. za obrácení pohanů.

Všemohoucí, věčný Bože, Stvořiteli všech věcí, pomni, že i duše nevěřících (kacířův a hříšníků) jsou dílem rukou tvých a že jsi je stvořil k obrazu svému. Nyní pak viz, ó Pane, kterak se jimi peklo naplňuje na potupu tvého svatého jména! Ó rozpomeň se, že Kristus Ježíš, tvůj božský Syn, nejhroznější smrti zemřel za věčnou spásu jejich, a nedopusť již, aby jim modláři (nevěřci a hříšníci) pohrdali! Ó nech se pohnouti prosbami jeho nejsvětější choti, církve svaté, a rozpomeň se na milosrdenství své! Zapomeň, ó Pane, na dosavadní nevěrnost jejich a popřej, aby konečně poznali Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista jakožto Boha, kterého jsi byl na svět poslal, a který jest naší spásou, životem a vzkříšením; skrze něhož my vysvobozeni jsme z pekla a jemuž chvála a sláva buď na věky věkův. Amen.

(Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.).

Námítka 9.

„Je dosti učených a vtipných lidí, kteří o náboženství nestojí.“

Aco z toho má vyplývati? Asi naučení, že, aby někdo křesťanem byl, pravým křesťanem, a dar víry od Boha obdržel, že nedostačuje ani světské vzdělání ani vtip, nýbrž že nad to potřebno jest míti srdce, býti čistým, spořádaným, pokorným a hoto-vým k obětem, které pravda od nás požaduje. A právě toto schází obyčejně učencům a rozumářům, kteří o viru a náboženství nestojí.

Ostatně musíme i mezi těmito činiti rozdíly.

1. Buď jsou muži onino, o nichž zde řeč, tak zcela pohroužení ve svá vědecká bádání, že nemají ani času ani chuti na něco nadpřirozeného, na př. na Boha,

věčnost, spásu duše atd. mysliti: a pak se nelze diviti, že o náboženství a všem, co s ním souvisí, ani řádného ponětí nemají, a že tedy jejich lhostejnost z nevědomosti pochází. Pak ale nemůžeš se na ně odvolávati, neboť úsudek jejich o víře platí zrovna tolik, jako úsudek hluchého o hudbě a slepého o malbě. Bohužel takových nevědomcův u věcech víry mezi učenci a vzdělanci jest notná síla; mnohý, jenž světské vědy až na dno prozkoumal, neví z náboženství ani tolik, co desítiletý školák, jenž se katechismu pilně učí. Je to sice velmi smutné, ale pravdivé.

2. Anebo jsou mnozí učenci — jak to také zchusta bývá — tak svou učeností světskou zpyšněli, že se opovažují i o Bohu a jeho ustanoveních souditi, s ním takorka jakoby sobě rovným zacházeti

a dle míry slabého rozumu světského o svatém slově jeho úsudek pronášeti. Pýcha však jest kořenem všech neřestí, proto také stojí v sedmeru hlavních hříchů na místě prvním. Tací učenci zapominají, že víra, světlo Boží, něco prajiného jest než učenost světská a že, jak tisíce příkladů nám dokazuje, Bůh právě mnohým neučeným světla víry hojnost udělil, kdežto mnozí učenci, jsouce učeností světskou nadmuti, i poslední paprsek víry ztratili. I k jesličkám Kristovým povolání byli nejdříve prostí pastýřové a Spasitel nevyvolil za apostoły učené farizeje nebo zákonníky, nýbrž neučené, ale zbožné a pokorné rybáře galilejské. A což vidíme teprve v církvi Páně? Neslynni svatosti velikou na základě víry sv. první svatí mniši a poustevníci sv. Antonín, sv. Pavel, sv. Benedikt, dále sv. František Asisský, sv. Antonín Pad. a j. v., kteří ponořivše se v Boha a světlo víry jeho daleko užitečnějších se dodělali vědomostí pro tento život i pro věčnost, nežli tisíce jiných planých učenců světských?

3. Také uvážiti dlužno, že mnozí z nevěreckých učenců zmitání jsou zlými chťíci a náruživostmi (těchto jest dosti tam, kde lhostejnost ve věcech víry a duševní pýcha se zahnízдила). Těchto nechťejí se zřici, a jelikož vědí, že dle učení víry jsou hříšné a nedovolené, raději obětují viru, jen aby sami sebe přemáhati nemusili a svědomí své uhýčkali.

Z toho, co tuto o neznabožských učencích praveno, vychází na jevo, že není dobře dáti se jejich úsudkem o náboženství mylíti, neboť úsudek taký nemá pravého základu a postrádá tedy i vši mravní ceny. Ostatně se i zde přehánívá, neboť není počet neznabožských učenců tak veliký, jak se za to mívá. Dle zkušenosti osmnáctistileté dá se říci, že na dvacet výtečných učenců sotva jeden připadá, o němž by se říci mohlo, že jest ne-

věrcem čistého zrna. A i tu dlužno připomenouti, že i z těchto nevěrců mnozí jen ve veřejnosti na nevěrce si hrají, v srdci svém však takými nejsou, neboť velká většina jich obrátila se v posledním čase života k víře a církvi, kterou dříve byli hanobili a proti níž byli bojovali. I z pověstné školy velikého neznaboha Voltaira učinili tak někteří, na př. Montesquieu, Buffon, La Harpe.

O Voltairovi samém pak se ví, že když byl asi měsíc před smrtí v Paříži onemocněl, že si zavolal faráře od sv. Sulpice. Nemoc pak ulevila a s ní zmizela i náprava duševní u starého neznaboha. Avšak za nedlouho dostavilo se nebezpečí smrti větší nežli předešle. I žádal si Voltaire kněze katolického, ale té milosti se mu nedostalo. Sami jeho přátelé, kteří střežili ložnici nemocného, nepřipustili k němu kněze, tak že Voltaire v nejhroznějších bolestech tělesných i přehrozných mukách duševních v zoufalství zahynul.

I D'Alembert, Voltairův důstojný učeň, chtěl na konci života se zpovídati. Avšak právě tak se mu stalo, jako mistrovi, neboť přátelé, střežící lože jeho, tomu nedopustili. Jeden z nich sám doznává: »Kdybychom nebyli tam bývali, byl by se D'Alembert jako tak mnohý pokoril.«

Co tedy zbude z celého toho množství neznabožských učenců v, odpočetmeli všechny, kteří se na konci života obrátili? A co dokazují ti, o nichž známo, že až do smrti v neznabožství setrvali? Jakou váhu můžeme klásti na jejich přesvědčení a příklad? Žádnou, neboť mravní jejich cena byla pramála. Za to však můžeme proti nim postaviti převelký počet učenců pravých, kteří hluboké vědomosti pojili s duchem šlechetným, jichž život a skutky zářícím příkladem jsou všem ostatním. A mužové tito, ač jim víra tak jako každému jinému povinnost pokorné pod-

danosti ukládala, byli pravými věřícími křesťany. Proč? Poněvadž ve víře našli jedinou, nezvratnou pravdu, která ducha jejich jímala mocí nepřekonatelnou. A tu uvádíme některé takové veleduchy na příklad. V první řadě jsou to onino učitelé, jejichž učenosti se diviti musíme a které církev otci svými nazývá; hylit oni skoro jedinými mysliteli a mudrci prvních patnácti století letopočtu křesťanského. Sv. Athanas, Ambrož, Jeroným, Řehoř Veliký, Augustin, Bernard, Tomáš Aqu., nejpodivuhodnější to snad muž, jež země zrodila. Pohlédneme dále na jiná pole věd, všude nalezneme věrné syny církve. Mezi libomudrci a světskými učenici: Rogera, Bakona, Koperníka, Descartesa, Görresa a j.

Mezi slavnými kazateli a řečníky: Bosueta, Fénelona, Bourdalona, Masillona. Mezi básníky: Lope de Vega, Coneilla, Racine, Dante, Tasso, Chateaubrianda, Stolberga — samá to jména světové slávy.¹⁾

I slavní vojevůdce byli po většině pravými reky křesť., tak na př. Karel Veliký, Bohumír Bouillonský, Pankred, Bayard, princ Eugen, arcikníže Karel, Radecký atd. Slavní tito rekové, kteří si zasloužili věnců vavřínových na bojišti, skláněli hlavy své před sv. náboženstvím. Purenne, slavný vojevůdce francouzský, přijal v den bitvy, ve které padnouti měl, nejsv. tělo Páně. I sám Napoleon I., ač se mnohdy strhnouti dal pýchou a ctižádostí proti církvi; zůstal přece vždy katolíkem věřícím a sám se vyjádřil: »Já jsem římsko-katolickým křesťanem a můj syn též; tuze by mne bolelo, kdyby můj vnuk jím nebyl.« A když v osamělosti na ostrově sv. Heleny zbytek života svého trávil, tu zalétly myšlenky jeho v doby dětství a vynutily mu vyznání, že »nikdy tak šťastným nebyl, jako v den prvního sv. přijímání.« Povolal také

na ostrov katolického kněze, dal si denně mši sv. sloužiti, již pobožně přítomen býval, zachovával přísně půst a vůbec rád mluvil o věcech víry, a to s takovou vroucností a přesvědčivostí, že se společníci jeho divili. A když nadešel konec života, vyzpovídal se a přijal nejsv. tělo Páně a poslední pomazání. Tak jsa připraven cítil se šťastným a pravil k generálu Montholonovi: »Vykonal jsem povinnost svou, a to mne blaží. Přeji vám, abyste i vy, až to s vámi ke smrti přijde, podobného štěstí zakusil. Na trůně jsem povinnosti náboženské zachovával, k tomu se musím přiznati; neboť moc osamuje člověka a oslepuje jej; avšak nikdy jsem nepřestal věřit. Každý zvuk zvonů vzbudil ve mně libý pocit a pohled na kněze hýbal srdcem mým. Ovšem jsem se přičiňoval vše to tajiti, ale nyní nahlížím, že to byla slabost. Chci Bohu čest vzdáti.« Konečně poručil, aby se ve vedlejší komnatě oltář zřídil, nejsv. Svátost vystavila a modlitby konány byly. Tak zemřel veliký císař a vojevůdce, Napoleon I., jako katolický křesťan.

Proto, milý příteli, zajisté nebloudíme, pakli následujeme příkladu takých učených a při tom věřících mužů; neboť mravní jejich hodnota, hloubka vědomosti i přesvědčení náboženské více váží nežli ona hrst učenců, kteří křesťanství nepochopili a při vši své světské učenosti u věcech nejdůležitějších nevědomými zůstali. Takovito zajisté nezaslужují následování.

Námítka 10.

„Jsemli jen pořádným člověkem, to dostačí; a to je také nejlepší náboženství.“

Ovšem dostačí to, abys nepřišel do žaláře nebo nebyl oběšen, nedostačí to

¹⁾ I náš národ československý honositi se může katolickými básníky.

však, abys přišel do nebe; co tu namítáš, dostačuje snad před lidmi, nikoli však před Bohem, soudcem nejvyšším a vševědoucím.

Co pak si vůbec pod slovem »pořádný člověk« myslíš? Neboť se mi zdá, že pojmenování toto se dá dle libosti vykládati. Taž se jen onoho mladíka, jehož mravy zkaženy jsou, zdaž se má i při nemravném, lehkovážném životě za pořádného, rozšafného člověka? »Jak se jen tak ptáš,« odpoví ti jistě, »kdo se smí opovážiti a na cti mi utrhovati? Tomu bych to věru neradil!«

Ptej se tohoto lakotného kupce a obchodníka, jenž zboží své falšuje a přece za pravé prodává. Taž se dělníka, jenž mzdu denní běhe a přece jen za polovic práce nadělá. Ptej se továrníkův a velkoobchodníků, kteří za všelijakou záminkou dělníky a služebníky své i v den zasvěcený práci služebnou od služeb Božích zdržují. Ptej se těch všech, zdaž i přes toto jejich jednání přece »řádnými, rozšafnými lidmi« jsou?

A konečně taž se onoho marnotratníka, jenž jmění svoje promrhal, které dětem zachovati měl, taž se ho, zdaž lehkomyslnost jeho nebo lakomost lakomcova v očích světa je o jméno lidí pořádných, rozšafných olupuje? Každý se bude brániti, řekne nanejvýš: »Mám své choutky, tak jako každý jiný; nikomu není nic do toho.« A tak se také stává, že tak mnohý zkažený člověk za pořádného jmín bývá, ba že se mu všeobecně pocta vzdává, kdežto mnohý v pravdě pořádný, spravedlivý zneuznáván a odstrkován bývá. Pojmy jsou popletené, a proto tolik vytáček a námitek. Co tedy souditi dlužno o tom, kdož praví: »Mým náboženstvím jest: býti pořádným člověkem — na tom dosti.« Což jest již dosti nekrásti a nezabíjeti? Což není jiných povinností ještě dost?

Ovšem řekne mi někdo: »Já rozumím pod slovem pořádný člověk onoho, jenž všechny své povinnosti plní jak se patří, dobře činí a zlého se varuje. To jest mé náboženství, jiného mi netřeba.« A tu, odpusť, musím tobě přece odpovíati.

Jsili s to, abys takým byl v skutku, jak pravíš, a sice bez pomoci náboženství božského, tu jsi pravým osmým divem světa. Ale přece bych se vsadil, že tím nejsi. Vždyť přece mně neupřes, že i ty máš některé vady, zlé náklonnosti, vášně, náruživosti, tak jako každý člověk vůbec. Jsi snad náchylným ku zlosti, závidi, pomluvačnosti, smyslnosti atd. Kdo ti pomůže, abys toto vše přemáhal? Kdo zdržuje jazyk tvůj, kdo rámeč tvé, kdo uvádí myšlenky i řeči tvoje na pravou míru? Či snad rozum tvůj? Tu však učí nás denní zkušenost, jak málo pomáhá domluva rozumu, kde vášně a náruživosti se rozpoutaly. Před zjevnými skutky zlými — přiznej se — varuje a zdržuje tě jen strach před policií, před trestem moci veřejné. Jaké pak ale je to náboženství? Ó můj milý, tak jako nemůžeš tvrditi, že člověk jest andělem, tak také nemůžeš říci, že bys bez pomoci náboženství božského všem povinnostem, viditelným i neviditelným, vždy a všude věrně dostáti mohl. Bez křesťanství nelze povinnosti plniti s tím čistým, vznešeným úmyslem, bez něhož i nejlepší skutkové na ceně ztrácejí, neboť není ani pravého poznání, ani síly. I zbožní, věřící křesťané mnohdy se dopouštějí chyb proti povinnostem svým, neboť veliká je křehkost lidská a zhoubný příklad světa, a přece čerpají sílu ze zdroje víry; a ty bys chtěl ve všem v skutku řádným býti bez této podpory? Proto tvrdím: Kdo praví, že, aniž by pravým křesťanem byl, přece řádným mužem jest v každém

ohledu, že buď lze vědomě a šali jiné, nebo žije sám nevědomky ve velikém sebeklamu.

Avšak jdu ještě dále. I tenkrát, kdybych se mohl přesvědčiti, že povinnosti své jako syn, manžel, otec, bratr, občan atd. svědomitě plníš a že tedy dle názoru běžného řádným a rozšafným mužem jsi, i tehdy bych ti ještě řekl: »To přece ještě nepostačuje.« A proč? Protože jest jeden Bůh na nebi, jenž vše ovládá, jenž i tebe stvořil a tebe zachovává, jenž ti i svůj zákon dal a tímto tebe k sobě volá. I k tomuto Pánu Bohu máš povinnosti, svaté povinnosti neobmezené úcty, vřelých diků, uctivé prosby, povinnosti modlitby. Povinnosti tyto jsou nad všechny ostatní vznešené, trvají a zavazují tě vždy a všude, ať žiješ mezi lidmi nebo v samotě, vždycky máš na Boha věřiti, v něho doufati, jej milovati, jemu se klaněti a k němu se modliti.

Konečně uvážíšli bedlivě, co jsi a co máš, komu vlastně to vše v první příčině děkuješ? Jenom Stvořiteli — Bohu. A co mu za to dáti chceš?

Se srdcem jako led studeným odbýváš největšího dobrodince, nechteje o něm slyšeti, nechteje v bližším poměru k němu jako syn k otci žiti? Dostačuje tobě sebevědomí pochybné ceny, že tě svět nazývá řádným, rozšafným člověkem? Což tě jednou svět anebo Bůh souditi bude? Podle čího úsudku se tedy řídití máš? Ba v pravdě bys byl velmi nevděčným k Bohu. a vděčnost jest přece ctnost a povinnost, kterou i svět uznává a vyžaduje. Vidiš tedy, bez Boha to nejde; bez náboženství postrádají i sebe lepší skutkové té jasné záře, kterou jim dodává láska k Bohu; bez základu víry jest »pořádnost a rozšafnost« holým slovem, jimž se před světem tak mnohá nedokonalost, tak mnohá slabost zakrývá. Cena člověka se musí posuzovati podle toho, jakým se jeví před Bohem; že však bez náboženství božského člověk i se skutky svými Bohu libiti se nemůže a že tedy v pravdě »pořádným« není, vychází na jevo z toho, co tuto bylo řečeno. Lichá je tedy výmluva: »Jsemli jen pořádným člověkem, to dostačí.«

(Přistě dále.)

Nebeský chléb.

(V rouše českém podává P. Fr. Klíma. — Č. d.)

7. Z nedostatku sebepoznání vyvívá jedna škoda; užitek duchovního přejímání.

N životě pozemském třeba se chrániti popředně dvěho nebezpečí, a nemalé obezřetnosti třeba, bychom nebezpečnosti tomuto vyhnutí. První nebezpečí jest, že samých sebe neznáme, že nepřemýšlíme, čím jsme. Druhé nebezpečí zase jest takové, že když jsme samých sebe poznali, když jsme náležitě uvážili, čím jsme, obyčejně na myslí klesáme. Běda tomu, kdo nedbá všemožně o to, by zevrubně poznal, čím jest. Ale ne-

menší běda i tomu, kdo poznav sám sebe, na myslí klesá.

Nepoznalli člověk sebe, nevíli čím jest, tuť snadno upadá v osidlo pýchy a samolásky, kterouž si přičítá domnělé přednosti. ano zaslepen samoláskou, klesá ve mnohé hříchy a nepravosti, sám nevěda, že zle činí.

Běda onomu, kdo sám sebe nepřehlíží! Vždyť člověče přehlížíš majetek svůj, přehlížíš vinici svou, zkoumáš dědictví, jakého se ti dostalo, ty dáváš pozor na svou ohuv, nezanedbáváš prohlédnouti plášť svůj, a dbáš všemožně

o to, by vše náležitě bylo očistěno, o to všechno se staráš a pečuješ. sám o sebe nedbáš, na sebe úplně zapomináš. čím jsi. Hle, o všechny možné věci se staráš. jenom o to nedbáš, abys sám sebe poznal. Běda tobě! »Prosím tě,« volá sv. Augustin, »dvej alespoň o poznání sama sebe tak, jako dbáš o to, abys obuv neměl pošpiněnou. Očisťuješli oděv. v nějž se odíváš pokaždé, kdykoliv jest pokálen, proč na sebe dokonce zapomináš? Nedopouštěj, aby ďábel mohl se z toho radovati, že sám na sebe nedbáš, o všechny jiné věci všemožně pečuje.«

Běda tomu, kdo sám sebe zanedbává! Běda onomu, kdo na sebe nepamatuje! Čím méně sama sebe znáš, tím ne snadněji bídí, hniloby a smradu, jakýmž jsi obfemeněn, se zhostí. Tím více posléze sám sebe naučíš se poznávati. Až budeš strádati v pekelném ohni, pak teprve sám Bůh učiní, že naučíš se sám sebe poznávati, a největší mukou bude pro tebe, až sám sebe poznáš. Rád bys sám sobě utekl, leč nebude lze. Rád bys sám na sebe zapomenul, leč pokud Bůh bude Bohem, tak dlouho budeš mítí nicotu svou před očima tak, že kdykoliv sám sebe budeš uvažovati a o sobě přemýšleti, nebude ni nejmenší částecčky z tvé bytnosti, které bys neměl před sebou. Přemýšlej tedy a rozvažuj sám o sobě!

Svatý Augustin jest z oněch, kteří samy sebe nepoznali, pokud jim Bůh v milosrdenství svém světla poznání nerozžehnul. Předčítán mu život sv. Antonína, poustevníka, život plný ctností a sebezapírání. Sotva že Augustin o životu tohoto světce zvěděl, porovnával ihned život svůj se životem světcovým, pravě: »Ó svatý Bože! Antonín tak svatý a Augustin tak nesvatý. pohřben v přečelné neřesti a nepravosti! Antonín vzor zdrženlivosti, já pak labužník nestřídmý! Antonín tak svatý, já však tak hříšný! Jaký bude konečný výsledek?« —

Ty tak jednáš, jako bys byl úplně zapomenul, čím jsi. A toto právě jest největší zlo, jakéž jenom tě potkati může. Vždyť Pán takové zlo má v nenávisti. Odkud výrok onen: »milovali lidé více temnotu, nežli světlo!« Lidé více se namáhali o to, by zapomenuli, čím jsou, nežli aby všemožně dbali o poznání sebe dokonalé a pravé.

Nediv se tomu, bratře, že jsi zhřešil, ať už byla příčinou hříchu náruživost anebo slabost. Ty se dopouštíš dnes hříchu, zítra pak už nastoupíš na cestu ctnosti. Vpřed tedy! Hřích jest zlo, a my lidé tak jsme ubozí a mdlí, že tisícere bídě jsme podrobeni. Nuže, kdyby se ti nyní dobrá myšlenka přibrala, co si počneš? Čím se budeš obírat? Kdybys nyní měl umřít, jak by se ti na věčnosti dařilo? Už kolik let od narození tvého uplynulo, co jsi už v tom čase dlouhém z lásky k Bohu vykonal? Poznej sama sebe, uvažuj a rozjímej, kdo jsi. Odchyl se od cesty hříšné. Přičinili se všemožně snahou neúmornou a vytrvalou, bys sama sebe poznal, pak dostane se ti přehojného milosrdenství Páně.

Slušno a spravedливо, abys Boha chválil a velebil. Kdybys však o poznání sebe nedbal, kdybys na sebepoznání všemožně pîle nevěnoval anebo jenom leda byle tímto důležitým zaměstnáním se obíral, pak bys neměl ni žádného užitku a byl bys podoben onomu člověku, který na vnuknutí Boží nedbá. Ubohý člověče, rei, k čemu jsi se zrodil? Nepoznášli nyní sama sebe, zapominášli na sebe, pak věz a pamatuj, že čím méně nyní v sebepoznání prospíváš, tím více sebepoznání nabudeš v oné hodině, kdy duše s tělem bude se loučiti, aby přestoupila před Boha, spravedlivého soudce.

Až nebes Pán duše naší ve smrti se dotkne, pak uznáme velehnost Boží v její nezměrné velikosti, kteráž nás úplně zničí a pokoří tak, že nebude nám

lze ani se pohnouti, a že se neosmělíme ani vzkřiknouti: »Kdož jsem já, že jsem tak veliké a nesmírné velebnosti se vzepřel?« Jakýtě to nepatrný červíček pozemský se opovážil osnovati vzpouru proti Pánu nejvyššímu? Ó mne nešťastného! Jak ostojím v onen den, kdy předcházeti budou poslední příchod Páně

k soudu hrozná a neobyčejná znamení: zemětřesení, plameny neuhasitelné, jimiž vesmír bude ztráven tak, že lidé chvěti se budou bázní a strachem jako listi na stromech.

Tak i v oné době, v níž Eliáš ukryt prodléval v jeskyni skalnaté, předcházela vichřice příchodu Páně. Tak i vy lidé

budete se chvěti a třásti na všech údech dříve nežli Pán přijde. Kdož jsem já, abych směl se objeviti před Pánem v den posledního soudu? Ó mne ubohého! Vždyť mají býti odhaleny veškery mé nepravosti, veškery hříchy a neřesti přede všemi lidmi, před celým nebem a celou zemí! Všecko, cokoliv jsem v životě svém zlého učinil, všecko bude vyjeveno, nic ne-

bude utajeno! Jak mně tehda bude, kam se ubohý obrátím? Ó toho hořkého a nevýslovného dne, jenž bude dnem velikých bolestí a úzkostí! »Bázeň a strach připadla na mne,« volá korunovaný pěvec. Bázeň, že poznávám nyní zevrubně kdo jsem, strach před tím, co na mne čeká. Bolesti pekelné propastí mne obklíčily. Bolesti, jakéž pocítuji ze hříchův a ne-

pravostí, jichž jsem se dopustil. Ach! buduli věčně zatracen!

Tehdáž, milý bratře, pomine pýcha, tehda nebude člověk pohrdati bližním, nebude se nad něj vynášeti, nýbrž bude pokorný a ponížený. Vše, čím člověk se vychloubal, pohyne. Nyní ovšem mnohé věci jinými se nám zdají než budou tehda. Abych v onen den došel milosti a odpuštění, chci nyní podoben býti chvojstí upravenému a vyčisťujícímu, praví jakási zbožná duše. Pro zatvrzelce a zarputilce, pro hrdopýšky a nadutce, pro vychloubače nesmyslné a všetečné, pro zženštilé a nestálé nebude hodina tato milá a příjemná.

Neodložili pyšný hrdosti své, nepoddáli se volně a ochotně, pak nevejde Bůh do příbytku jeho. Kdo přichodu Božího očekává, ten se třese a chvěje jako list na stromě, vždyť se obává spravedlnosti Boží. Z tohoto můžeš hojně výhody čerpati, ač umíšli ji použiti, avšak i nemalé nebezpečí nastává tobě, neumišli se mu vyhnouti. Můžeš býti spasen, můžeš však i u věčnou záhubu upadnouti, nechovášli se tak, jak na křesťana sluší a patří.

Vznešenou věcí a neobyčejnou milostí jest sv. přijímání. Onoť bude ti ku spáse, dohrěli přijímáš a hodněli se ku sv. přijímání připravuješ; avšak i ku zkáze může ti býti tento lék nebeský, blížili se nehodně ku stolu Páně. Hle, i nebezpečím může ti býti lék Páně spasitelný. Namáháš se ďábel všemožně a úsilovně, aby tě od sv. přijímání odvrátil. Jakž mohu cosi podobného tvrditi? Nediv se tomu pranic. Hotovili se ku sv. přijímání hodně, abys hojného nabyl užitku a s Bohem mohl býti spojen, tu ihned také ďábel bude tě ponoukati: Co činíš? Vždyť nevíš jistě, přítomenli zde Kristus čili nic? — Ďábel tisícové pochybnosti v nitru tvém vzhudí. Avšak neboj a nestrachuj se! Neodpovídej na

námítky tohoto pekelného škůdce ani píl slovem, stav se, jako bys byl hluchý a němý.

Jakého léku lze užiti lidem, kteří o sebezpoznání pranic nedbají nebo poznavše sebe v malomyslnost a zmalátnělost upadají? »Tělo mé,« praví Pán, »právě jest pokrm, a krev má právě jest nápoj.« Jestli někdo slabý a mdlý, nechať jen řekne: Kdož jsem já, abych nebes říše byl účasten? Kdož jsem já, abych od Boha odpuštění hříchů mohl dojiti? Proč se chvěješ zapomínaje, že jsou přemnozí, kteří zvítězivše nad tělem, udrželi je v poddanosti, kteří přemohše pýchu, přemohli i náruživosti své? Jsouť i takoví lidé, kteří věci světských tak užívají, jakoby jich ani neměli. Avšak jsou i takoví lidé, kteří, ač se světem za jedno netáhnou, nicméně mdlobě, bázni a malomyslnosti se poddávají. Těmto a jim podobným přimlouvá Pán Ježíš: »Nebud' malomyslným! Vzmuz se! Vytrvej v dile započatém! Nebud' už na poloviční cestě nevrlym a vrtkavým, vždyť tělo mé jest právě lékem hojivým. Nechať tě nezastrašují chyby a poklesky tvé; vždyť tělo mé jest hojivým lékem. Důvěruj! Mdloba tvá bude malomyslnosti podporou, onať tebe oprostí od bázně a tato ustoupí důvěře, onať i malomyslnost zapudí a zjedná mysl klidnou a pokojnou. Krev má ovlaží tvou vyprahlost, onať ovlaží a občerství duši tvou, onať ji posilní. Touto krmí nebeskou budeš tak posilněn, že odoláš všem nástrahám zlého ducha a že poznáš sama sebe, aniž bys následkem tohoto poznání na mysli poklesl. Tělo mé,« tak dí Pán, »právě jest pokrm.«

Poslechni také slovíčko o duchovním přijímání. Veškerá síla, která ze živého pokrmu přechází do vysíleného a zemdlého těla, jest i v těle Pána Ježíše Krista, kteréžto jest přechutným pokrmem slabé, zemdlé a ochablé duše,

kteřáž snad už blízka jest záhuby věčné. Kéž by Pán uštědřil mně milosti, abych mohl vás náležitě poučiti, vám pak kéž téže milosti uštědří, abyste slovním svým srozuměvše, mohli býti pokrmem tímto posílnění, obživení a potěšení!

Kdybyste poznali, že veliké útěchy dostává se všem, kteří duchovně Pána Ježíše přijímají, zajisté byste často duchovně přistupovali ku Pánu, já pak velikou naději mám ku Pánu, že byste přehojnou útěhou a radostí byli naplnění. »Tělo mé právě jest pokrm.« Nesmíte však slov těchto tak pojímati, jakoby duše z té příčiny po krvi Páně dychtila, by duchovní svou bytnost neboli jestotu zachovala. Přistupujete-li ku stolu Páně, přijímaje Pána Ježíše, nepřijímáš pouhý oznam Páně, nýbrž přijímáš Pána samotného, jenž všechno stvořiv, všechno zachovává a jenž všemohoucí rukou udržuje nebe i zemi. A přece nemůžeš se někdy oné pochybnosti zhostiti, dostávají se ti ve sv. přijímání také všech těch milostí, jimiž Pán své věrné obdaruje. »Jakž by,« volá apoštol Římanům, »neměl každý, kdokoli Pána přijímá, býti účasten všech milostí?« Ten, jenž za nás dal jednorozeného Syna svého na smrt kříže, abychom v něm život měli, kterýž ponížil Syna svého až ke smrti kříže, abychom my až k nebesům povýšeni byli, mohl by nás snad oklamati? Kdo dal nám říši nebeskou, zdalíž

neuštědří nám i vládnutí a panování v této říši? Kdo uštědřil nám přepočetnaného Syna svého, kterýž všechny věci osvětluje a ozařuje, snad by nám neuštědřil všeho, čím tento Syn vládne? Abys tedy poznal, že máš účastenství ve všech zásluhách Kristových, že tobě přisvojil Pán své božské slzy, že jsi účastníkem jeho bolesti v krutém a bolestném bičování, v ukrutném kárunování, že i bolesti ukřižování Páně tobě jsou přivlastněny, ustanovil Pán nejsv. Svátost oltářní, přikázav zároveň, abychom ji přijímali a o blahověli Páně byli ubezpečeni.

Kde jest podobný stůl, jenž by nám udílel podobného pokrmu, jakýž s tohoto stolu bëreme? Abys tedy měl neklamný důkaz, že jsi z počtu oněch, kteří v nebesích věčně vládnouti budou. požíváš Boha. a Bůh užívá tebe. Neboť mášli podíl na těle Kristovu, tuť tolik jest jako: Bůh užívá tebe, ty pak požíváš Boha. Že pak Bůh tě účastna činí samého sebe, kdykoli požíváš tělo Kristovo, jest, že býváš s Bohem sloučen; avšak ne tak, jako když požíváš zeliny nebo jiné pokrmy, tyto ve svou bytnost se změňují. Ty neproměňuješ nejsvětější Svátosti ve svou bytnost, nýbrž býváš proměněn v bytnost Kristovu. Tento nebeský pokrm tě posilní, obdaruje tě důvěrou, obohacuje radostí a lahodou, uštědří ti pravého pokoje v nebesích po věčné věky. (Příště dále.)

Zbud' se, zbud'!

Zbud' se, země, zbud'! Hle, skrývání zpěv tůká na tvou hruď, jež spala zimy dlouhým snem; lůno tvé již brázdí rolníková ruka, tvář tvou slunce kropí zlatým paprskem; zbud' se, zbud'! Vzduch vonný, teplý tebe líbá, láká úsměv tvůj, tvůj první pestrý květ: vše se k tobě spící pro chléb svůj už shýbá, zbud' se, životem svým živ zas celý svět!

Zbud' se, srdce, zbud'! Slyš volající v poušti „Spravte cesty Páně!“ v ztrnulost tvou htmí; božský rozsévá už zrna pravdy vpoští v nitro tvé i plaší hříchů starých tmy; zbud' se, zbud'! Hle, Boží láska odevěká kříže jho již bere krvi svou tě zmýť: jednu aspoň slzu kajcnosti čeká, by, než umře, znala, ty že budeš žít.

P. Š. Senický.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Vrtkavost osudu.

(R. 541.—569.)

Když tak někdy náhle krupobiti úrodu rolníkovu zničí anebo zahradu plnou vonných květů zpusťší, jaký truchlivý jest na vše pohled! Na poli leží záplava sněhových krup, jako bělostná příkrývka, chlad a zkázu kolem rozšiřující. Vidíš zpřerážené klasy; tu i tam týčí jen hluchý klas nebo koulka jako truchlivý zbytek naděje hospodářovy. Ani po skrívání, ani po křepelce stopy. Užitečné zničeno s krásným.

A což, když zahradník spatří spoustu tuto na zahonech květů a na stromech! Rozbité listy a kalichy, zlomené stonky, polámané větve hlásají výmluvně zahubnou sílu sněžných zrn.

Podobný pohled poskytoval Řím ku konci gothské války.

Hned po smrti Theodorichově zanašeli se v Cařihradě plámem, dobyti království italského a jeho provincií, a tak římské panství opět obnoviti v těch zemích, které od časův Odoakrových poslouchaly barbarských vládců.

Císař Justinian, poraziv v Africe Vandaly, umínal si, že si Itálii podrobí. Vyslal tam znamenitého vojevůdce Belisara. Ten dobyl r. 540. Říma a poslal zajatého krále gothského, Vitiga, do Cařihradu.

Avšak následujícího roku dosedl na trůn gothský muž, jenž spojiv rekovnost s královským duchem vládu znova nad lidem upevnil. Zahnal východní Římany a svými lodicemi opanoval jonské a italské ostrovy. Cařihrad se třásl před tímto hrdinou. Belisar dostal rozkaz opět vytáhnouti proti němu, avšak neměl dostatečného množství vojska, by zabránil úspěchům Totilovým. Řím byl od Gothů stísněn. Strašný hlad měl v zápětí mor.

Velitel města Bessas musil veškeré síly své vynaložiti, aby odvahu vojinův a občanův udržel, aby prudké útoky obléhajících odrazil.

A Belisar nemohl pomoci městu vzdor úsilovným prosbám Bessovým. Byla by to také pošetilost s jeho hrstkou vojinův ohromné a vítězstvím opojené voje gothské pokoriti.

Tuhý odpor Římanů rozplameňoval hněv Totilův. Umínal si, že město se zemí srovná, tak že nezbude z něho leda památka na jeho bývalé skutky.

Útoky byly den ode dne prudší a řady obranců městských vždy víc a více řidší. Však také byl to boj na život a na smrt. Vzdor únavě, i když kamenů, smůly, oleje ve městě již nebylo, ulamovaly se sochy a sloupy z veřejných budov a házely se hrnouce se Gothům na hlavy. Paní a děti přinášely zbraň a potravu, ba samy se činně boje zúčastnily. Kostely byly dnem i nocí otevřeny a v nich konaly se modlitby za osvobození města. Paláce a chrámy proměněny v nemocnice a slechetné matrony ošetřovaly a těšily raněné bojovníky. Zvláště mezi nimi vynikala ctnostná Rusticiana, choť slavného Boethia. Ona rozdělila veškeré jmění své mezi obrance Říma a sama strádala, jen aby zasloužilým vojinům připravila občerstvení. Mužové bojovali zmužileji, ranění ustáli v náruce, vidouce slechetnou paní v chudíčkém oděvu dům od domu jíti a pro vojny pokrm a občerstvení prositi. Gothové proklínali ji, neboť její péče a obětavost jim jen dobyti města ztěžovala. Jenom Totilas dovedl tuto ctnost oceniti a umínal si, že ji odmění.

Dnové Říma byli sečtení. Vyjednávání Belisarovo a rekovnost obležených nemohly zabrániti pádu města. Vítězné

vtrhli Gothové do města, vraždice vše, co jim přišlo do cesty.

Totilas chtěl nádherné budovy římské zbořiti. Avšak Belisar je zachránil vykládaje, že by věčná hanba stihla toho, kdo by zničil umělecké znamenitosti světové metropole. Ale přece stihl krutý osud poraženou královnu národů. Třetina hradeb byla zbourána, všichni měšťané opustili město a senát musil poslouchati vítězného vojska.

V liduprázdném městě zůstala toliko malá posádka k ochraně. Rusticiana byla od Totily úctyplně přijata a tak bohatě obdařena, že tyto dary její dřívější jmění převyšovaly. Avšak tato královská blahosklonnost ji netěšila; neštěstí vlasti její ztrpčovalo ji každou hodinu. Jak se mohla jen radovati, když Řím tak hluboce klesl!

Pustá místa, kde panoval dříve čilý život, pobožené pálce, kolébky slavných rodů, vyplněné chrámy, ještě před krátkem útulek a pýcha prosící, hlásaly veřejně hroznou zkázu. Na ulicích sklán květ římského národu germanskými meči a zdupán podkovami válečných orů. Tajemné ticho rozkládalo se po ulicích římských. Časem rušily je těžké kročeje gothského vojáka nebo štěkot pobíhajícího psa. Řím se zdál býti palácem mrtvých — ba samou mrtvolou. A když se večer snesl, nevzplálo světlo v oknech paláců, jenom tam za Tiberou zakmitlo každého večera světélko v kostele sv. Vavřince, jež udržoval kněz ku počtě Boží. Vypuzeným toto světlo ukazovalo cestu ku svatyni. Málokdy podařilo se vyhnáným přelstíti Gotthy a dostat se do města. Obvyčejně tam neotáhli. Odtáhli zase rychle, dosáhnuvše toho, co si přáli, neboť pod trestem smrti zapovězeno bylo do města se vrátiti.

Ale jak veliké bylo podivení gothské posádky, když viděla v měsíčné noci zjev muže, který bloudil v průvodu

chlapce ulicemi. Tajuplně pje, kráčel dům od domu, od chrámu ku chrámu a kropil budovy vodou, kterou za ním nesl chlapec. Činil podivné úklony, rozepinal ruce brzy k nebi, brzy se křížoval, a to vše činil před očima vojáků, kteří mysleli, že je to zaklínač ďábla a že hledá poklady. Kráčeli za ním krok za krokem, takže vzrostli brzy v houf. Avšak muž kráčel pořád dale a vedl své chodce na forum, odtud na Kapitol, potom na Palatin — kde se náhle obrátil k vojákům, řka, že jest pontifex maximus a oni jemu podřízený sbor.

Tu poznali Gothové šilence. Ah, za ten klam musil býti hanebně usmrcen! Ba i chlapce by stihl tentýž osud, kdyby se ho neujal velitel. Ten ho přinutil, že musil mu vykonávati otrocké práce. Ale netrvalo dlouho, chlapec mu utekl. —

Belisar nalezal se tehdy se svým vojskem na blízku. Gothové se obávali, že by je chlapec mohl prozraditi, proto pilně střežili hradeb.

V té době brala se Rusticiana z kostela sv. Vavřince k domovu. Tato hrdinská pani stála pod ochranou Totilovou, a žádný Goth se neodvážil urazití toho, koho král ctí. Ona byla Římanům vzorem domácí ctnosti a velkou přítelkyní chudiny — ona jediná mohla v tomto nejistém čase dům Páně vyhledati a v něm se pomodliti.

Domu jejího vážil si přítel i nepřítel. Byl přístupen každému, kdo potřeboval pomoci. I nedivila se tedy praničemu, když viděla při svém návratu chlapce ve svém domě na všech údech se třesoucího. Chlapec spatřiv ji, klesl na kolena a pro Boha ji prosil, aby ho přijala k sobě. Chvějící hlasek dítěte neminul se účinku. Vzala chlapce za ruku, a těšíc ho sladkými slovy uvedla ho do světnice. Když pak srdečná slova a občerstvení ho poněkud utišily, tážala se po jménu jeho a po rodičích.

„Jmenuji se Aureolus,“ pravil hoch, „rodiče měli ve městě dům, který při posledním obležení lehl popelem. Matka zemřela na valech, právě když obvazovala rány mého staršího bratra. Oba byli kamenem z praku gothského vystřeleným zabiti. Toto hrozné neštěstí připravilo otce o rozum tak, že ubožák myslel, že jest nejvyšším knězem, a že musí Řím osvoboditi od démonův, do jichž moci upadl. Musil jsem ho následovati po ulicích římských, kde kropil domy — až ho Gothové usmrtili. Mne chtěl vůdce jejich učiniti otrokem. Já však raději umínal jsem si zemřít, nežli sloužiti barbarům. Uprchl jsem. Ach, kéž by se milý Bůh nade mnou smiloval a tvé srdce pohnul, abys pro mne nalezla nějaké útočiště, neboť zítra bezpochyby sem přijdou Gothové a mne usmrtí.“

Rusticiana nahlédla toto nebezpečí a viděla, že nemůže chlapce podržeti v domě, kam chodí denně mnoho chudých jisti. Ptala se ho, jestli chce jíti ku knězi lauretanského kostela a jeho poslouchati. Chlapec radostně přisvědčil a prosil, aby byl již zítra k němu doveden.

Jeho přání bylo vyplněno. Dříve než nastal den, byla Rusticiana s chlapcem již na cestě. Kněz Petr ho vřadně přijal a slíbil vdově, že si chlapce podrží.

Aureolus cítil se nevýslovně šťastným. Ctihodný kmet byl k němu vřadný a tak otcovsky ho ošetřoval, jak bylo jenom možno. Útulná a tichá svatyně kostelíka stala se chlapci milým domovem. Vyučování kněze bylo tak vhodné a jeho počínání tak srdečné, že se nemohl Aureolus dočkati ani hodiny, kdy ho dobrodinec vyučoval. Často seděli spolu pozdě do noci. Chlapec ssal každé slovo mistrovo. Jednou, bylo to právě, když Belisar zmocnil se opět Říma, vypravoval mu Petr o rozdílných proměnách osudu. Když mu uvedl více případův o pošetilosti pozemských věcí, ukončil svůj výklad takto:

„I Rusticiana, tato dobroditelka našeho chrámu a chudých, často jeho vřtíkatost pocítila.“

„Ano,“ vpadl mu do řeči Aureolus, „ona byla dříve bohatou, potom jsem ji viděl u cizích dveří o chléb prositi, a nyní zase jest — chvála Bohu — bohatstvím svým s to, býti matkou chudášků!“

„Ah, to jest nejmenší! Tato dobrotitá paní přestála zcela jiné zkoušky. Jen slyš! Choť její, Anicius Maullius Torquatus Boethius, jak jeho příjmení ukazuje, pocházel z nejslavnějšího rodu. Vynikal záhy svou učeností. Jeho překlady díla Platonova, Aristotelova, Archimedova a Euklidova jsou proslaveny. On byl první svého času mezi filosofy a matematiky. Byl přítelem nejslavnějších theologův a jeho vědomosti v hudbě se podnes velebí. Ale hlavní věcí jest, že vedle své učenosti byl vroucně zbožný a rozšafný. Ctnost byla jeho průvodkyní a ničeho se tak nebál, jako jí se státi nevěrným. Takovému znamenitému muži musel svět vysloviti své uznání. Roku 485. stal se konsulem a r. 500. dočkal se té radosti, že spatřil oba své syny touž hodností oděné. Zeť senatora Symmacha a miláček Theodorichův svou vůli a příkladem zdál se město a stát míti ve své moci. Řím pokládal to za velikou chybu, když byl vydán zákon bez jeho schválení. — A jak slavná byla jeho rodina! Ty znáš Rusticianu, jeho paní, tohoto anděla chudoby, tuto hrdinku v tak hrozném trápení. Synové její byli vzory římské mládeže, její dcery perlami římských panen. Prota, která složila slib čistoty, vynikala nejen počestným životem, ale i všestranným vzděláním; ona dopisovala si často s učeným a svatým biskupem Fulgentiem. A jak dosud v živé paměti jest památka Gally, která své bohatství tak využítkovala! Po všechny dny ho-

stila v domě svém dvanáct chudšův, a aby konečně své celé jmění obětovala ku cti Boží a spásě člověčenstva, založila kostel a nemocnici. Nenilž pravda, to jest to pravé štěstí, to jest výron božského požehnání? A jak náhle se změnil osud tohoto znamenitého muže! Císař východořímské říše, Justinian, chtěl roztržkám náboženským učiniti konec a počal ariany a jiné sekty náboženské pronásledovati. Theodorich jsa arianem, pokládal toto Justinianovo počínání za důkaz nepřátelství. Jeho rozhořčenost obrátila se proti katolíkům a zvláště proti Boëthiovi. Domníval se, že v duchu souhlasí s nařízením Justinianovým a že nelibě nesou vladařství arianského krále, který Božství Kristovo zapíral. A poněvadž i nejlepší vždy má dosti nepřátel, i tu našli se lidé, kteří potvrdzovali Theodoricha v podezření, mluvíce, že je Boëthius ve spojení s Justinianem, a že se stará o to, by Itálie přišla do rukou východořímského vladaře. Nešťastnou náhodou vydal právě Boëthius dílo své o nejsvětější Trojici, v němž proti bludům arianským neohroženě vystoupil. Teď již Theodorich o tom nepochyboval. Boëthius byl patrně ve spojení s Cařihradem! Král se ho počal báti. Ale v neštěstí se osvědčuje pravá ctnost. Boëthius byl uvězněn. Avšak neztratil své rozvahy, nesl tuto zkoušku vytrvalou myslí. Slyšel's, hochu, o jedné mušli, která, když škeblí její hmyz probodne, šťávu vydá a krůpěj utvoří, že v ceně a kráse s perlou se vyrovnává? Užívá se jí jakožto obrazu pravé, mužské ctnosti, jež se snaží neštěstí slavnými činy pokořiti a bolesti svou jiným radost způsobiti. Takovou ctnost měl i Boëthius. On chtěl útěchu, kterou mu poskytly náboženství a věda, i u jiných vzbuditi, aby zůstali statní ve víře, proto sepsal ve vězení knížku: »O útěse filosofie.« Mně se poštěstilo opatřiti

si její opis a čtu v ní každodenně. Chci si ji vstipiti do paměti. A nejenom já, ale všickni vzdělanci jsou toho přesvědčení, že, pokud pokolení lidské potrvá, bude tato knížka všem zarmonceným pravým utěšitelem. Hleď, to jest ta perla, kterou nám dalo srdce Boëthiovo, jež brzy v trápení svém tlouci přestalo. R. 524. byl tento slechetný muž zardousen. Poslední slova jeho byla: »Lidé prchejte před hříchem a cvičte se ve ctnostech!« Následujícího roku byl též jeho tchán popraven. S takové tedy výše štěstí klesla Rusticiana do propasti neštěstí. Dcera nejváženějšího senatora, choť náviděného Boëthia, matka slavných synův a počestných deer, musila později slyšeti posměšná slova svých nepřátel. Vizte ji, tu dceru a ženu popravených zločinců, matku rodiny, kterou zbavil zločin všeho jmění! Až za mnoho let po smrti Theodorichově, když celý svět dokázal nevinu Boëthiovu, byly jeho statky dány rodině zpět.*

»Avšak jak mohli tito slechetní lidé upadnouti do tohoto neštěstí?« tázal se Aureolus.

»Bůh je naším Pánem,« odvětil Petr, »dle jeho svaté vůle stoupají a klesají jednotlivci i národové. On zkoušel Joba, on poslal na Boëthia strastné dny, aby lidé poznali, že on jest Pánem jmění a života, že jejich srdce nemá jen lpěti na statech pozemských. Pročež jest dobře, aby člověk již záhy zvykal poslušnosti a odřikání, aby byl připraven na vše, čím ho Pán navštíví.«

»Ó už mne, mistře,« prosil Aureolus, »tomuto umění; bojím se, že ve zkoušce, které mne Pán podrobí, neobstojím.«

»Buď dobré mysli,« těšil ho kmet. »Bůh je dobrotiv a spravedliv. On neuloží na nikoho tolik, co by sněsti nemohl. Avšak abys poznal, jak možno učiti se odřikání, uvedu tě na místo, kde zajisté mnoho pro život svůj získáš...«

(Přistě dále.)

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.)

§. 7. Modlitba hodinek církevních.

•Každodenně budou se modliti na místě hodinek: Jitřních a Chval: jednou Vyznání apoštolské (»Věřím v Boha«) a 15krát Modlitbu Páně s pozdravením andělským, rovněž tolikrát připojujice: »Pochválena budiž nejsv. Svátost oltářní a neposkvrněné Početí Marie Panny!« Za každou z malých hodinek, ježto jsou: první, třetí, šestá a devátá: 7krát Modlitbu Páně s pozdravením andělským, pokaždé přidávajice: »Pochválena budiž« atd. Na místě nešpor: 12krát Modlitbu Páně s pozdravením andělským, též pokaždé říkajice: »Pochválena budiž« atd. Konečně: Za hodinku závěrečnou: 7krát Modlitbu Páně s pozdravením andělským, zase vždy připojice: »Pochválena budiž« atd. A k tomu přidají zde jednou: Vyznání apoštolské. Kdyby však někteří bratři nebo sestry byli již v té míře zahrnuti jinými obvyklými modlitbami nebo zaměstnání mnohými povinnostmi, tak že by nemohli bez obtíže vykonávati modlitby právě uvedené: v tomto případě budou moci opatově uděliti osobám takovým prominuti, aby na místě oněch předepsaných modliteb směly zbožně konati následující vzbuzení ctností: Místo jitřních (s chvalami) vzbudí dobrý úmysl zalíbiti se Bohu ve všem; místo hodinky první vzbudí víru, naději a lásku; místo třetí: lítost nad hříchy s pevným úmyslem se polepšiti; místo šesté: chválu a klanění se nejsv. Svátosti oltářní; místo deváté: úplnou odevzdanost do vůle Boží; místo nešpor: lásku k bližnímu a odpuštění utrpených křivd i laskavost k nepřítelům; místo závěrku: dikůčinění za obdržená dobrodíní božská a pokoru. Připojí pak vždy a na konci každého z těchto vzbuzení: »Pochválena budiž nejsvětější Svátost oltářní a neposkvrněné Početí Marie Panny!«

V ý k l a d.

Těmito modlitbami řádovými spojují se terciáři s řeholníky a kněžími celé církve svaté. Mají tu vzácnou výhodu, že slučují svůj slabý hlas s mohutným hlasem bohoslužby katolické, který se vznáší v každém okamžiku od země k nebi. Modlitba jejich stává se silnější a mohutnější, ježto se opírá o modlitbu všeobecnou, povinnou a veřejnou svatého náboženství. Hodinky terciářů jsou jednoduché: skládají se z Otčenáše a Zdrávasu, ze dvou to modliteb, kteréž nad jiné požívají vážnosti u viře Kristově. Po každém Otčenáši se Zdrávase připojují bratři a sestry zbožný povzdech čili střelnou prosbu na česť nejsvětější Svátosti oltářní a neposkvrněného Početí. V tom se poznává zvláštní duch třetího řádu premonstrátského. Slavně panující sv. Otec Lev XIII. k žádosti nejdůst. pana generála našeho, Sigismunda, propůjčil odpustky 300 dní, jež získati mohou všickni členové řádu premonstrátského jednou za den, když alespoň srdcem skroušeným zbožně se pomodlí tuto střelnou prosbu: »Pochválena budiž« atd., kterouž bychom nazvati mohli heslem terciářů premonstrátských. Osoby, kterýmž by jejich zaměstnání bránilo modliti se tyto Otčenáše a Zdrávasy, určené pro každou hodinku církevní, mohou v tom obdržeti prominuti od opata nebo představeného v tom klášteře, k němuž jsou přivtěleni. Avšak tu musí, jako za náhradu, vykonati alespoň jednotlivá vzbuzení křesťanské ctnosti, shodující se s každou příslušnou částí kněžských hodinek. Nesnadno říci, kterak výborný jest způsob tento. Objasňujef duši povinnosti její, udržuje ji při životě a posiluje u vykonávání povinností

každému vlastních. Není sice v apoštolské konstituci žádné zmínky o malých hodinkách neblahosl. Marie Panny; avšak terciáři, kteří by se je rádi modlili a měli k tomu příležitost, nečiní zajisté nic menšího, nežli že se tím přizpůsobují duchu svého řádu, kterýžto se zavazuje každého takorba dne v roce obětovati Bohu tento skutek dětinné lásky vůči neblahosl. Marii Panně. (Příště dále.)

Sv. Josef, vzor křesťanského otce.

(Část další.)

Modlitba za zemřelé rodiče. Jest pravda, že děti nevědí, co mají v rodičích, až jim umrou. Mnoho by byly mohly děti rodičům učiniti, co by jim teď rády učinily, kdyby byli ještě na světě. Avšak neuprositelná smrt jim je z náručí vyrvala. Mezi truchlícími dítkami jsou též některé, jež rodičům svým ani toho nejpotřebnějšího neposkytly. Teď ovšem nahlížeji, že neprávě jednaly, a rády by jim to nahradily: jest však již pozdě, rodičové nepotřebují již lidského pokrmu a lidské útěchy. Je to věru smutno. Avšak církev nenechává dítek svých bez potěchy. Ona nás učí, že duším zemřelých pomoci můžeme mší sv., modlitbou, postem, almužnou a jinými dobrými skutky. Jaká to potěcha pro zkormoucené srdce mnohého dítěte! Mnoho snad zhřešilo proti rodičům svým, proto ať tedy mnoho pro zemřelé činí. O mnohých se dočítáme, že to jediné, co z pozůstalosti rodičů zachovaly, na to vynaložily, aby za duše zemřelých mše sv. se sloužily. Jiní opět, jimž se peněz nedostávalo, se mnoho modlili, postili a mnoho dobrých skutků konali, to pak Otci nebeskému za zemřelé rodiče obětovali a nalézali uspokojení, aniž věděli, že to rodičům prospívá. Kéž by každý něco dobrého vykonal a mnoho dobrých skutků, zvláště ti, již se o rodiče své tak nestarali, jak by byli měli a jak by teď chtěli, kdyby mohli.

Požehnání rodičů. Podivuhodno jest, v jaké vážnosti požehnání rodičů bývá.

Neb i osoby, jež na požehnání biskupů a kněží nedrží, váží si požehnání, jež udělují rodičové dítkám svým. Neboť toto prý přináší požehnání. Jak krásně se srovnává svět a slovo Boží! Duch sv. praví: »Požehnání otcovo stavi domy, ale kletba matčina boří je. Zajisté si svět váží požehnání, avšak nikoliv proto, poněvadž se mu v písmě sv. přesvědčení o tom dostalo, nýbrž proto, poněvadž zkušenost to učí. Proč pak Bůh požehnání rodičů vyplňuje? Jistě proto vyplnil příповěď, že se budou mít děti, jež rodiče své ctí, již zde na zemi dobře, zle pak že se povede těm, jež rodiče nectí; neboť dobrým dětem dostává se od rodičů požehnání, zlým však kletby. Pak chce Bůh značností požehnání ukázati, že rodičové ho před dětmi zastupují. Věru podivuhodno jest, že požehnání udělené od církve ve všech případech působí, požehnání rodičů však jen u dětí. Zajisté ještě žádný neslyšel, že by byli rodičové někomu jinému požehnání udělili než svým dětem; neboť vědí, že před dětmi vznešené zaujímají stanovisko, nikoli však před jinými tvory.

Čtvrté přikázání. »Cti otce svého i matku svou,« k tomu povzbuzuje dítě mnoho příčin. Rodičové jsou to, již od prvního okamžiku je střežili, o ně se starali a mnoho žalostných dní a probdělých nocí strávili. Mášli přitele na zemi — jsou to tvoji rodičové; mšžešli se na někoho spolehnouti — jsou to opět tvoji rodičové: jistě dost příčin rodiče

své ctíti. Jedna příčina však předčí ostatní. Rodičové jsou zástupcové Boží, Bůh sám přikázal je ctíti. Jest to jediné přikázání, ku kterémuž přidal příslibení: »Pak budeš dlouho živ a dobře se ti povede na zemi.« Ctíš tedy, ó dítě, ve svých rodičích Boha. Byť byli rodičové tvoji bez ctností a předností, čest, kterou jim prokazuješ, odnáší se k Bohu, ježž zastupují, a přináší štěstí a požehnání. — Jest to zajisté dojemný okamžik, když manželé slaví zlatou svatbu, a děti a vnukové radost mají z této krásné slav-

nosti. Tehdá však slavnost mnohem krásnější, když děti a vnukové v jubilantech zástupce Boží vidí, již jim s nebe dáni jsou, aby je po cestách života vodili. Proto nemůže rodičům dosti doporučeno býti, aby se dětem vždy jako zástupcové Boží ukazovali a ve všem poslušnost pro Boha žádali, jenž rodiče ctíti přikázal. Ovšem musí rodičové jakožto hodní zástupcové Boží pobožnost, čistotu mravův a laskavost k dětem na jevo dávatí.

(Příště dále.)

Různé zprávy a drobnosti.

Jak pomáhá sv. Josef. Řád kartusiánský, který jest, jak známo, velmi přísný, nedostával na počátku 17. stol. žádných noviců a byla obava spravedlivá, že řád tento vymře. Generalní kapitola řádu ustanovila se na tom, že v řádu bude svátek sv. Josefa každoročně co nejslavněji svěcen, jestliže sv. pěstoun Páně pošle do řádu dostatečný počet novicův. A sv. Josef pomohl. Brzy přišlo dosti mladíků, hlásili se do řádu, tak že řád neměl již žádného nedostatku členů. — Něco podobného stalo se asi před 25 lety. Jeden řeholný dům měl také nedostatek členů a nikdo se nepřihlásil. Proto novicmistr téhož kláštera putoval do blízkého kostela sv. Josefu zasvěceného. Tam přednesl prosbu svou a kláštera. A ejhle, téhož ještě roku vstoupilo několik znamenitých kandidátů do téhož kláštera a podivno, skoro všickni jmenovali se Josef. — Jistá bohabojná osoba, pilna dobrých skutkův, upadla na jedinou do málomyslnosti a nedůvěry v dobrotu a milosrdenství Boží. Ztratila chuť k modlitbě, ku přijímání sv. svátosti, vůbec znechutil se jí celý život křesťanský. Modlila se sice k Rodičce Boží; ale zdálo se, že marně. Když pak jednou v zármutku svém zase se modlila k nejbl. Panně Marii, tu se jí zdálo, jakoby slyšela tajemný hlas, řkoucí: »Jdi k Josefovi, on ti pomůže.« Ubohá poslechla hlasu vnitřního, modlila se ke sv. Josefovi, úzkosti a pochybnosti pře-

stávaly tak, že konečně zase našla důvěru v Boha, radost v milování Boha a v konání dobrých skutků.

Zvláště v hodině smrti pomáhá sv. Josef svým ctitelům, jak poznati lze z následujícího příkladu. Benátský kupec jeden navštěvoval denně obraz sv. Josefa, který byl ve zdi umístěn. Když nadesla poslední hodinka, zjevil se mu sv. patriarcha Josef, čímž bylo svědomí umírajícího tak osviceno, že poznal všechny hříchy celého života svého, jak veliké a trestuhodné jsou, cítil nad nimi zvláštní lítost velikou a ošklivost, s důvěrou, že mu odpustěny budou. Poněvadž právě přítomen byl katolický kněz, vyzpovídal se umírající skroušeně a úplně, a přijav hodně nejsv. Svátost, usnul v Pánu, jsa odevzdán do vůle Boží.

Tém, kteří neradi se postí. Ve Vídni byl ku konci 17. a na začátku 18. stol. znamenitý kazatel pro výřečnost svoji, jménem Abraham a Santa Klára († 1709), který jednou takto kázal o postu shromážděným Vídeňákům, vznešeným i nevznešeným: »Koželuzi strašně zacházejí s kůžemi, drou je, šlapou po nich, bijí je, perou je, ano věší je jako zloděje na šibenici; ale všechno jest kůži prospěšno a prodávají je za drahé peníze. Nic není prospěšnějšího člověku, jako když s kůží svou nemilosrdně zachází; neboť lidské tělo jest jako kopřiva: dotkneli se jí jemně, páli hrozně, chytne-li ji drze, nepálí. Lidské tělo jest jako réva; když tuto

dobře neobřežeme, nenese ovoce. Lidské tělo jest jako struna, která není natažena, nevydává žádného zvuku libezného. Lidské tělo jest jako úhoř; když úhoř nestiskneme řádně, vymkne se z rukou. Lidské tělo jest jako len; není len dobře zhachlován, není po něm nic. Lidské tělo jest jako plátno; neperemeli je, nebude čisté. Lidské tělo jest jako pole; když pole není zoráno a poryto, nelze nic očekávat od něho. Lidské tělo jest jako hodiny; nemajíli dobrého závaží, nejdou dobře. Tělo člověka a duše jsou dvě misky váhové; padá-li jedna, zdvihá se druhá; mrtimeli tělo postem a hladem, povznášá se duše. Ti lidé, kteří tělo své ošetřují pečlivě, jimž jest postní den dnem mučení, kteří dávají na svou kůži více pozor, než Gedeon na rouna beránčí, jimž kolena za chvílenku bolí, když klečeli na tvrdé stolici: ti všickni projevují, že se tělu jejich daří dobře, ale duši zle; neboť dokud tělo panuje, musí duše býti otrokyní. Dobře říká proto sv. Augustin: »Měj tělo své v kázni a zvítězíš nad ďáblem.« —

Nestyděl se za růženec. Profesor, kmet 87letý, Dr. filosofie a medicíny, rytíř Karel Emil Schafhüttl, universitní profesor ve Mnichově, zemřel v měsíci březnu t. r. po krátké nemoci. Byl jedním z nejhorlivějších navštěvovatelů milostného obrazu Matky Boží ve klášterním chrámu Servitů. Pravidelně jako hodiny přicházel denně o šesti hodinách ráno na mši svatou, jakož i večer v 5 hodin ku pobožnosti sv. růžence. Zemřelý byl členem akademie věd a sepsal více jak 200 vzácných pojednání. Dr. Schafhüttl nebyl nikdy ženat. Svému heslu: »Modli se a pracuj!« zůstal věren až do smrti. Byl také, jak jsme se dověděli z hodnověrných úst, horlivým ve přijímání sv. svátostí. Takových mužů dej nám Bože svrchovaný!

V Číně nesmějí utápět novorozené děti. Konečně nabyla vzdělanost evropská půdy také v říši čínské, čehož důkazem jest nové nařízení, o kterém jsme se dověděli ze San Franciska. Místokrál v Tu-Kien a Tšekiang vydal nařízení trestu proti utápění novorozených dětí, kterážto ukrutnost zvláště v poslední době byla mnoho páchána. Hrozí všem takovým ukrutníkům, že budou bez milosrdenství

trestáni. Trest záleží v 60 ranách holí bambusovou a vyhnanstvím ze země na rok. Dejež Bůh, aby konečně nelidskost tato v říši čínské úplně přestala!

Pastýřský list proti obžerství. Dr. O'Droyer, biskup v Limericku, vydal za příčinou postu zvláštní pastýřský list, kterým ostře vytýká Irčanům dávnou jejich náklonnost k obžerství a vyzývá věleými slovy duchovenstvo, aby tuto osklivou vášeň všemožně potlačovalo. Biskup odsuzuje zvláště nemrav, podle něhož Irčané pořádají při mrtvole zesnulého a pak i po jeho pohřbu veliké pitky. Kdyby rozmnožil irský národ své mnohé krásné vlastnosti střidmosti, nebylo by prý žádného národa lepšího. Máť všechna chudoba a bída Irska původ svůj jen v opilství obyvatelstva jeho.

Pr. Nov.

Husar místo mnicha. V divadle Rotterdamském provozován byl kus »Falca,« v němž urážejí se řehole církevní. Katolíci tamní nedali si toho líbiti a přezkazili další provozování kusu. Byli za to arcíř pokálení a poházeni od liberálů kalem a špinou, ale rozhodně jejich vystoupení nebylo bezvýsledné. Zaměnil ředitel divadla závadnou úlohu mnicha — husarem. Rozhodnost katolíků rotterdamských vybízí k následování také jinde, aby vůbec při divadelních představeních nebylo zlehčováno náboženství a kněžstvo katolické.

Pr. Nov.

Dvoji slavnost sv. Otce. Dne 2. března ráno přijal sv. Otec kardinály a preláty, aby přijal jejich blahopřání ke svým narozeninám a za příčinou své korunovace, jejíž památka toho dne připadá. Odpovídaje na adresu, kterou předčítal kardinál Monaco La Valetta, jako nejstarší člen sboru kardinálů, pravil sv. Otec, kterak tato dvoji slavnost mu připomíná, že léta jeho jsou sečtena. Již mnoho zlých let uplynulo a budoucnost zdá se býti pochmurnou, avšak těší se tím, že život jeho zasvěcen jest slávě Boží a blahu církve. Přeje si, aby Bůh církvi a její hlavě poskytnul svobody a neodvislosti. Cílem jeho pontifikátu jest učení evangelické pravdě. Toť příčina, proč psal okružní listy, neboť jest jeho povinností, poučovati všechny národy. Až dosud jednal o zásadách rodinného a politického života, nyní však bude pojednávat také

o otázkách sociálních. Ti, kteří mají moc, mají k rozšíření jich přispěti se vši silou, především pak pomocí školy a časopisů. Bude proto pracovati až do své smrti a nedá se ničím od svého cíle odvrátiti. Svätý Otec, jenž jest úplně zdrav, rozmlouval potom s kardinály a preláty. V pondělí konala se slavnost v kapli Sixtinské, a sice způsobem důstojným. Kardinál Melchers sloužil o půl 11. hodině slavnou pontifikální mši svatou. Preláti, generálové řádů, biskupové a kardinálové po řadě důstojnosti své holdovali sv. Otci, který seděl na trůnu a tiaru měl na hlavě. Slavné mši přítomen byl celý diplomatický sbor vatikánský, jakož i mnoho cizincův.

Uctění sv. věrozvěstů slovanských v Sarajevě. Ve stoličném chrámu Páně v Sarajevě má býti, jak známo, postaven oltář ke cti a chvále sv. Cyrilla a Methoděje. Na oltář ten zasláno něco příspěvkův i z Čech, avšak dosud na vyvedení krásného úmyslu nestačí. Z té příčiny obrátil se sám arcibiskup sarajevský Josef na některé vlastence přední zvláštními prosebnými přípisy. Kdo by jakoukoliv částku věnovati chtěl, račiž ji zaslati buď přímo na arcibiskupskou residenci v Sarajevě anebo na naši administraci, která je pak na příslušné místo odevzdá. Nezapomínejme, že nyní po okupaci Bosny dli v Sarajevě hojně krajanů českých, vojáků i nevojáků, kteří rádi zajistě a vroucně by se pomodlili za vlast naši u oltáře sv. věrozvěstův, kteří přinesli do ní první světlo viry Kristovy.

Zednář o nepomíjitelnosti cirkve katolické. Zajímavé svědectví o nepomíjitelnosti cirkve katolické jako takové, kteráž přestála vítězné také všecka pronásledování století posledního, podal nedávno ve francouzské sněmovně zednář Ferry. Právil totiž u vztaku málo tajemem: »Mužům z roku 1794. bylo dovoleno, doufati od odloučení cirkve od státu zrušení od věků trvajících nepřátelství. Byli to synové Voltaira a Rousseaua a neměli ještě zkušenosti, kterou mají nyníjší zákonodárcové. Dík této zkušenosti, víme, že má katolicismus na konci 19. století rovněž takovou váhu, jakou měl na konci věku 18ho, a že zostření učiněných proti němu opatření bylo by mu jen ku prospěchu. Zrušení konkordátu na slušných

základech, kteréž by přiznávaly cirkvi zas vlastní majetnictví a kteréž by ji daly jakožto společnosti široko daleko rozvětvené zvláštní nějaká práva, to by státu rozhodně škodilo, neboť sluhové této svobodné, od státu více neplacené cirkve neuhldali by si pak v boji proti nařizením a ideám jeho zdržlivosti žádné. Jest ovšem ještě jiný druh separatistův, kterýž důstojně jest zastoupen v pařížské radě obecní. Tito chtějí dělati proces krátký. Chtějí rozpočet kultu prostě odstraniti, budovy bohocyt prodati nebo pronajmouti těm, kdož by nejvíce podali, cirkve a její služebníky smrti z hladu vydati. Treba tedy voliti mezi pronásledovanou, placenou a neodvislou majetnou cirkvi. My nenávidíme (?) pronásledování, my se bojíme svobodné a majetné cirkve a proto chceme míti duchovenstvo placené a držíme se konkordátu.« — Dějiny dokazují, že činorodý zámysl, zničení katolickou cirkve surovými prostředky násilnickými, vedl vždy k výsledkům opačným. Nejvíce boji se Ferry cirkve neodvislé. Za to má největší poškození věci církevní za možné i tenkrát, když by moderní stát duchovenstvo platil, když by na řídící církevní orgány možno bylo vykonávati se shora jakýkoli vliv, zkrátka, když by vedení církevní oetlo se v úplném vleku státu. Ferry má v tom ohledu pravdu. Dějiny tichého »kulturního boje« v různých státech to potvrzují.

K dějinám Josefa egyptského. Americký učenec a egyptolog Wilbour, oznamuje z Luxoru, starověkých Théb, listem datovaným dne 28. ledna t. r., že koupil kámen, pokrytý 32 sloupci písma hieroglyfického, jehož význam nelze, soudě podle sděleného nadpisu, pro dějiny Josefa egyptského nikterak podceňovati. Text, jenž uvádí zřetelnými známkami tituly Faraona dosud úplně neznámého, vypravuje, kterak ve XIV. roce panování jeho pokusil se jistý Che thi o to, aby zabránil náboženskými skutky a jinými prostředky dalším následkům ohromného štěstí, které prý zachvátilo Egypt proto, že Nil po dobu sedmi drahých let ze svých břehů nevystoupil. Tato zpráva shoduje se úplně s biblickým podáním o sedmi drahých letech, kteréž tritiletý tenkrát Josef svého času Faraonovi

předpověděl. Již v jiném nápisu na hrobě u El-Kabu, jehož sepsání spadá do doby 1800. a 1700. před Kristem, jest řeč »o mnohých letech hladu,« kterýž tenkrát v Egyptě panoval. Protože jest věda nyní s to, udati přesně následkem nově odkrytého nápisu jméno krále tehdejšího, vyplývá odtud pro bádání biblické užitek nesmírný.

Se Sv. Kopečku u Olomouce. (Roční zpráva bratrstva sv. Michaela archanděla za r. 1889.) 1. Říkáva se, že nese snadno sice jest ve válce místa nějakého dobytí, ale nese snadnější dobyté stanoviště v moci své trvale udržeti. Platili toto pravidlo i v míru a v zápasech ducha, vyplnil podle toho zdejší náš odbor bratrstva svatomichaelského věrně svoji úlohu v létě uplynulém, druhém to roce trvání svého: ježto nejen že šťastně si zachoval dřívější počet svých členů, nýbrž i několik nových si získal a tak v celku slušným úspěchem se vykazuje. Neboť kdežto koncem roku 1888. bylo v bratrstvu tomto zapsáno členů 141, jest jich nyní 163, tedy o 22 údů více než loni. Tudiž i příspěvky poměrně vzrostly, jakož patrně z podrobného jich výkazu následovně: 1 člen zaplatil celkem 2 zl. 45 kr., 2 členové po 1 zl. = 2 zl., 1 člen 70 kr., 4 členové po 50 kr. = 2 zl., 1 člen 40 kr., 3 členové po 34 kr. = 1 zl. 02 kr., 3 členové po 30 kr. = 90 kr., 3 členové po 25 kr. = 75 kr., 18 členů po 20 kr. = 3 zl. 60 kr., 3 členové po 16 kr. = 48 kr., 10 členů po 14 kr. = 1 zl. 40 kr., ostatních 114 členů po 12 kr. = 13 zl. 68 kr. 163 členů splatilo 29 zl. 38 kr., k tomu sebráno při ofěře 2 zl. 82 kr. Činí celkem 32 zl. 20 kr. Ježto pak v roce předešlém sebralo se dohromady 23 zl. 2 kr., tedy během dvou let věnováno u nás pro sv. Otce 55 zl. 22 kr., a to letos o 9 zl. 18 kr. více než loni. Sebrané příspěvky za rok uplynulý odvedeny byly dne 19. ledna t. r. vd. proboštskému úřadu farnímu s prosbou, aby tato částka byla odevzdána prostřednictvím úřadu dekanátního k rukou arcidiecéšní správy téhož bratrstva sv. Michaela. —

2. Shromáždění konalo se v roce minulém pět, a sice dne 3. března ve výroční den korunovace Jeho Svatosti papežské; pak po svátku Zjevení sv.

Michaela (připadajícím dne 8. května); potom shromáždění mimořádné (18. srpna); dále dne 29. září o slavnosti sv. Michaela archanděla; a konečně dne 8. prosince. Na tento den obětována byla na úmysl bratrstva našeho slavná mše sv., při níž byla oféra pro sv. Otce.

Při promluvách, jež konány o shromážděních bratrstva našeho, přihlíženo bylo k obojímu úkolu jednoty svatomichaelské: pojednáváno o potřebě živého vědomí katolického, o právu sv. Otce na dědictví sv. Petra; o příkoří, kteréž způsobeno bylo církvi sv. v roce tomto pověstnou oslavou nevěře vlastského; o horlivé obětavosti pro sv. Otce; o projevech katolíků ve prospěch sv. Otce učiněných na sjezdu vídeňském i v cizině.

Kéž by to vědomí křesťansko-katolické, na jehož nedostatek za doby naší všude se natíká, kéž by působením jednoty sv. Michaela mocně se oživilo; kéž by láska i přichylnost k sv. Otci vždy více se rozmáhala i utvrzovala v srdcích věrného lidu Kristova! Kéž by věděl každý člen bratrstva sv. Michaela, přinášeje dárek svůj k účelům spolkovým, kterak nepatrná částka tato má do sebe veliký význam! Kéž by každý obětuje tento peníz, prohlašoval zároveň ochotně a s plným přesvědčením to, což peníz ten má označovati, totiž: »Vím, že papež římský jest mým otcem duchovním, jemuž v časných potřebách ku pomoci přispívati jsem povinen dle 4. přikázání Božího. Vím, že jemu bylo bezprávně ukrýváno zabráním státu církevního.

Vím, že sv. Otec práva na toto území vzdáti se nemůže, nemáli tím poškozena býti veškerá církev sv. Nechci, aby sv. Otec vzdal se toho majetku, kterýž náleží celému světu katolickému. Nechci, aby přiveden byl do nesnázi pro nedostatek prostředků hmotných. Nechci, aby přinucen byl peníz jidašský přijímati od svých nepřátel.

Vím, kterak užitečné to jest, když duchovenstvo naše jest nezávislé, svobodné při vykonávání kněžského úřadu svého: a uznávám, kterak mnohem více jest potřebí, aby nejvyšší viditelná hlava veškeré církve sv. byla samostatná, všeho vlivu světských vlád prosta, úplně svobodná.

Modlím se k Bohu, aby sv. Otcí našemu propůjčil síly obstát v těchto protivenstvích. Snažně budu prositi Pána nebe i země, aby podle nevystihlé moudrosti Svě záhy přispěl ku pomoci skličnému Náměstku Ježíše Krista i dopomohl k vítězství věrné církvi své!«

V pravdě: tak výmluvným řečníkem

jest němý ten peníz a velikých pravd hlasatelem jest malý ten příspěvek, jež sv. Otcí z lásky poskytují členové bratrstva sv. Michaela; pročez všichni uslechtilý ten podnik všemožně sami podporujte i jiné k těmž dílu povzbuzujte — ve Jménu Páně!

Milodary božského Srdce Páně.

Z Klobouk. Matka vzdává díky božskému Srdci Páně za uzdravení dítěte a prosí za uveřejnění. *M. S.*

Z Brna. Jistá paní vzdává vroucí díky bolestné Matce Boží a sv. Antoninu za nalezení mnoho želené věci. *M. S.*

Z Brna. Chci Vám tuto z vlastní zkušenosti krátký náčrtek podati, jak odůvodnila se slova božského Spasitele našeho: »Proste a bude vám dáno, tlucte a bude vám otevřeno, hleďte a naleznete.« Uposlechnuvši slov těchto, v dětinské důvěře jsem se též obrátila na jeho svatou Rodičku, Pannu Marii Tuřanskou, a ona Matka plná milosti mě neoslyšela. Měla jsem totiž dítě, na kterém jsem radost měla, avšak za delší čas k mému zármutku jsem zpozorovala, že stránky jeho klesají na hluboký stupeň; nepomohla prosba, nepomohly slzy a vůbec žádný trest. Kdo jeho jednání pozoroval, nic dobrého o něm nevěstil. Když mě všechna naděje opouštěla, umínila jsem si vykonati pouť k Panně Marii Tuřanské a odporučiti nešťastné a zbloudilé dítě pod stráž a ochranu nejsvětější Matky, a ona, znajíc ztýrané materské srdce, mě milostivě vyslyšeti ráčila, tak že po vykonané modlitbě již ve 14 dnech se dítě moje zlepšilo a svých chyb naznaje zdvojnásobilo opět pozornost svou k dobré cestě. Proto neopomím každodenně je odporučeti pod její mocnou stráž, aby snad opět nepobloudilo. Umínila jsem si, když Panna Maria mou

prosbu vyslyší, že to uveřejním ve »Škole B. S. P.« Pročez jsem slibu svému věrna a vzdávám vroucí dík a chválu Panně Marii Tuřanské. *J. K.*

Ze Svojší. Paní M. O., choť úředníka, děkuje za svoje uzdravení z těžké nemoci, vodnatelnosti, Pánu Bohu všemohoucímu a orodovnici své, Panně Marii. Táž paní onemocněla v zimě r. 1889. po porodu ditka svého velmi nebezpečně a byla svátostmi zaopatřena. Z nemoci její vyvinula se vodnatelnost. Nemocná konala vřelou pobožnost k Panně Marii Lúrdské, užívala v plné důvěře v jistou pomoc lúrdské vody, ale pocítila jen nepatrné ulehčení. Dědeček její konal zde za ni devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské, druhou láhev vody v samých Lúrdkách objednal a tamtéž zažádal, aby na úmysl jeho vnučky mše sv. v tamější milostné jeskyni sloužena byla. A moc přímlyvy Panny Marie brzy se dostavila. Tou novou vodou nechala si nemocná natíratí svoje otoky a v modlitbě k nejsv. Panně neustávala. A hle, třetího dne mohla se již sama posaditi a na lůžku obrátiti, vody ubývalo, tak že ve 14 dnech nemocná se zotavila, že již s lože vstala a očividně sílila. Paní ta cítí se úplně zdravou, jen chřípkou letos po několik dní trpěla. Lékař, jenž nemocnou i loni ošetřoval, praví, že je ten případ uzdravení jejího »unicum« a nepochopuje, že se jí vodnatelnost nevrací, a dokládá: »Víra Vaše vás uzdravila, a máte při-

činy jen Pánu Bohu za to vždycky děkovati. « Zminěná paní chtěla na poděkování vykonati pout do Lúrdů. ale její domácí okolnosti tomu nedovolují, proto poputuje letos do Vamberge nebo do Filippsdorfu.

Z Brna. Minulého roku v cizině vzdálen, byla má největší touha do mé otčiny blíže mých drahých rodičů se dostat. I putoval jsem do jistého poutního místa k Panně Marii, slibuje, zdali se mně tohoto blaha dostane, že zbožnější

život počnu. Byl jsem vyslyšen: přišel jsem do svého domova, kdež těšil jsem se se svými rodiči, ale z malé příčiny svému slibu zadosť neučinil. Po krátké době mě nejen duševní, ale i tělesná nemoc zachvátila tak, že jsem úplných 5 měsíců v nesnázích žil. Dne 23. října 1889, když krutá doba počala, vzala mě má sestra, která té doby mě opatrovala, za ruku, bychom se spolu modlili svatý růženec k sedmibožné Matce Boží, a

po této pobožnosti pravila, bych se jen k Panně Marii, pomocnici, ve svých mdlobách utikal, že mi pomoheno bude; i dala mi knížku »Maria, pomocnice křesťanů,« bych konal devítidenní pobožnost k Matce Boží Filippsdorfské a takto sobě pomoci vyprosil. 27. října byl den nejkrutější, tak že mě napadlo, raději umřít, nežli v tom soužení žiti. Opět mě sestra těšila a na paměť uváděla, že »kdo v Boha důvěruje, stále blaho udržuje,« načež se do chrámu Páně (k sv.

Tomáši) na ranní mši sv. odebrala, a když domů přišla, těšila mě, bych jen v Pannu Marii důvěřoval, že vyslyšen budu. Na den Obětování Panny Marie sepsal jsem po modlitbě k Matce Boží o její přímluvu a milost poslední přání a odevzdal jsem se úplně do vůle Boží, trvaje každodenně na modlitbách, až konečně jsem vyslyšení dosáhl. Na stědrý večer bylo mi pomoheno a dne 27. pros. 1889 obdržel jsem úplně zdraví. Dle slibu svého vzdávám povinný dik Panně Marii

Filipsdorské a sv.-Hostýnské, božskému Srdci Páně za udělenou milost, kterou jsem ve svém nebezpečí zachráněn byl. Zároveň prosím zbožné čtenáře tohoto ct. časopisu, by se vynasnažili u svých známých úctu, chválu a velebení božského Srdce Páně a Rodičky Boží, jakož i pobožnost sv. růžence rozšiřovati, začez Pán Bůh zaplat!

V. J.

Z Brna. Jistí manželé vzdávají tímto vřelé díky božskému Srdci Páně, sedmi-bolestné P. Marii a sv. Josefu za šťastný výsledek jisté záležitosti.

J. a F. Š.

Z Bosonoh. Vzdávám tímto nejvřelejší díky božskému Srdci Páně, Panně Marii ustavičně trvající pomoci, sv. Tomáši Akvinskému a sv. Aloisiovi za úplné poznání vůle Boží při volbě stavu.

M. K.

Z Bosonoh. Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu za uzdravení v nemoci.

M. M.

Jistá žena. Jul. H. ve Vit., čtenářka »Školy B. S. P.,« trpěla dlouhý čas na nohy, tak že někdy ani choditi nemohla. Příklady v řečeném listu povzbuzena vzala útočiště k božskému Srdci Páně a k neposkvrněné Rodičce Boží, vykonala důvěrně pobožnost, slíbila dar na nový kostel, který právě se ve Vit. staví, a hle, jest jí nyní tak nleveno, že již může choditi. Z vděčnosti vykonala slib a prosí o krátké oznámení ve »Škole B. S. P.,« aby nevývážné studnice milosrdenství Božího víc a více byly poznány a užívány.

Od Olešnice. Vzdávám díky božsk. Srdci Páně, blahosl. Panně Marii dobré rady, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za mnohé zvláštní milosti a dobrodíní, jichžto se mně na přímluvu a moc jejich od Boha v době dvou let dostalo. Srdce Ježíšovo, dejž, ať milujeme tě vždy víc a více!

E. N.

Ze Ptení. Poděkování božskému Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské za uzdravení z velmi nebezpečné nemoci.

M. N.

Z Celovce. V minulé době bylo mi podrobiti se dvěma zkouškám, z nichž veliký měl jsem strach. V úzkosti té, jako vždy, vzal jsem útočiště k milostnému Jezulátku, k přesvaté jeho Matičce, neposkvrněné Panně, k sv. Josefu, sv. Janu Nep. a uminil jsem si konati novenu k nejsv. Srdci Páně, již zařídil jsem si tak, aby obě zkoušky do noveny spadaly. Druhého dne pobožnosti odbyl jsem s pomocí Boží ku spokojenosti svých představených zkoušku jednu, a když osmý den noveny se přiblížil, podjal jsem se zkoušce druhé, obtížnější prvé, a ku podivení svému zodpověděl jsem otázku danou správně, což tím jest podivnější, že tak nešťasten jsem, že před zkouškami hroznému strachu podléhám. A v té příčině zase zvláště uctíval jsem trpícího Spasitele a jeho sv. pět ran, a zaslíbil se, že po celý svatopostní čas uctívati ho budu tím, že každý pátek křížovou cestu se budu modliti. A tak, když všeho, zač jsem prosil, v plné míře jsem obdržel, nesmím nevděčným býti, nýbrž za dobrodíní díky vzdáti. A v té věci obracím se s pokornou prosbou ke sl. redakci, aby dle svého úsudku poděkování ve »Škole B. S. P.« uveřejniti ráčila s připojením prosby za další milosti a pomoci ku zkoušce nejbližší příští, již ve svatém témdni (asi v pondělí nebo v úterý po neděli květné) odbyvati budu.

I. K.

Z Lipniku. Vzdávám tímto svůj dik božskému Srdci Páně a Panně Marii Filipsdorské, že mě v nebezpečné nemoci po vykonané devítidenní pobožnosti milostivě pozdraviti ráčila.

A. S.

Z Prahy. Nejsv. Panně, »Pomočnici křesťanův,« a jejímu panickému ženichu, sv. Josefu, buďtež uveřejněním tímto tisícere díky vzdány za pomoc vyprosenou v jisté nemalé tísní duševní jakož i chorobě tělesné. Kež by řádky tyto povzbudily všechny trpící k důvěře v Marii a sv. Josefa!

M. A.

Z Polské Ostravy. Nacházel jsem se v nesnesitelných okolnostech, aniž bych sobě pomoci věděl, když se mi dostala »Škola B. S. P.« do rukou a mi ukázala, kde pomoci hledati mohu. Pln důvěry konal jsem 9denní pobožnost s předsevzetím, že vyslyšení mé ve »Škole« uveřejním, a byl jsem nad očekávání vyslyšen. Vyplňuji učiněný slib, vzdávaje díky božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu.

F. S.

Od Olešnice. Roznemohl se nám na smrt synáček. V úzkosti své vzývala jsem nejdobrotivější Srdce Páně, slibíc uveřejniti to ve »Škole.« Důvěra má, ač nezaslouženě, byla odměněna uzdravením dítěte. Protož splňuji zde slib svůj. Buď Bohu dik!

A. V.

Z okolí Prahy. Vřelě díky vzdáváme božskému Srdci Páně a blahosl. Rodičce Boží, Marii Panně, jakož i sv. Josefu za vyslyšení našich vroucích modliteb: V rodině naší trvala po nějaký čas nespokojenost mezi jednotlivými členy, která život vzájemný ztrpčovala. V této tísní vzývali jsme nejsv. Srdce Pána Ježíše, blah. Panny Marie a sv. Josefa, a byli jsme vyslyšeni; mir se zase vrátil do rodiny naší. Budiž proto velebeno nejsv. Srdce Pána Ježíše a blah. Panny Marie!

Jiná díkůvzdání: Z Brna: A. D. — Z farnosti prosenické: A. D. — Ze Studence: J. K. — Z Polehradice: E. J. — Z Jičína: J. F. O. — Od Přerova: B. J. — Z Hrabyně: J. K. — Z Brušperka: A. D. — Z Brna: V. M. — Z Vidně: P. Š.

Aphorismy z denníku P. Bedřicha Rinna, T. J.

(Část další.)

Milost. Chci vždy pamětliv býti své nicoty. V opuštěnosti a zármutku chci si říkati: »To jsi ty.« Když však Pán milostí svou mne osvítili ráčí, řku: »Ejhle, Ženich; vstaň, jdi mu vstříc!« Ach, jak lehko se to řekne, ale jak těžko se vykoná! »Příteli, nač jsi přišel?« (Mat. 26, 50.) Pán Ježíš nazývá zrádce Jidáše přítelem, aby z něho ještě přítele učinil. Ó považ, jestliže i ty nyní ještě mnohých doznáváš milostí, tak mnohých, že se sám tomu divíš, ježto pro hříchy své, pro liknavost a lenivost v pokání a lásce už dávno zasloužil jsi zavřenu aneb alespoň potrestání býti — považ, že se ti přihází asi jako Jidášovi. Pán Bůh nazývá tě dosud přítelem, jedná s tebou jako s přítelem, dává ti jako příteli dary přirozené i nadpřirozené; zdali však z tebe skutečně přítele svého učiní — to záleží na tvé svobodě, na tvé svobodné vůli. Nuže, nemeškej, ale přičiň se, abys ne planými slovy, nýbrž skutky ukázal se přítelem Pána Ježíše. Ztracenci nejsou proto zavrženi, že by snad byli málo milostí dosáhli, nýbrž proto, že tak mnohých a velikých milostí zneužíli, promarnili, z nich užítku, ovoce nepřinesli.

Přítelem, žákem Páně Ježíšovým slouti, líbilo by se ti; ale jim skutečně býti, stojí mnoho, jakož i Pána mnoho stála láska k nám. »Milujeli někdo svět, není lásky Otcovy v něm« (1. Jan 2, 15.). Spoludědicové Kristovi: jestliže však spolu s ním trpíme, abychom i spolu oslaveni byli« (Řím. 8, 17.). »Trpělivost zajisté vám potřebí jest, abyste vůli Boží činíce dosáhli zaslíbení« (Žid. 10, 36.).

Modlitba. »Bděte a modlete se!« (Mat. 26, 41.) »Bděte!« To týká se zejména duše a znamená: opatrně smyslův užívati, zejména očí, jazyka a rukou; pečlivě vše konati, co Bůh žádá; nebezpečností a příležitostmi ke hříchu se varovati; svědomí pilně zpytovati, abys hned začátek zla zpozoroval. Když pak lidé zesnuli, přišel nepřítel a nasekl koukole mezi pšenici« (Mat. 13, 25.). »Dábel jako lev řvoucí obchází, hledaje, koho by sežral« (1. Petr. 5, 8.). Dále jest též třeba dobře obrněnu býti stítem víry, denně připravovati se na smrt, ježto nevíme, ve kterou hodinu Pán přijde, a vůbec nevinně přede tváří Pána všudy přítomného kráčet.

»Modlete se!« Ovšem již nevinný

život přede tváří Boží jest modlitba; avšak Pán napomíná nás též k modlitbě ústní i vnitřní. Bděni není možno bez modlení, modlení není možno beze bdění; jedno pomáhá druhému; modlitba jest lampa, při níž duše bdí.

Co jest nám činiti, abychom se dobře modlili? Nedejme se nechuti k modlitbě přemoci; nezkracujme modlitby pro nepatrné příčiny, na př. kdyby nás hlava trochu bolela; nespěchejme v modlitbě, abychom oddati se mohli nějakému smyslnému požitku; přemáhejme ospa-

lost, chovejme se slušně, nikoli nedbale. Roztržitost duše pochodí dilem ze přirozené zběžnosti, povrchnosti, nevole, ze převahy fantasmie, dilem odtud, že smyslů svých nekrotíme, že myslí své právě nevzděláváme, že srdce náruživostmi zmítáno jest; býváme též roztržiti pro množství předmětů, jež kolem nás se nalézají! Ostatní příčiny roztržitosti v modlitbě můžeme odstraniti, překonati trpělivostí, denně obnoveným dobrým předsevzetím, vzýváním Ducha svatého. (Příště dále.)

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Dne 3. března slavil sv. Otec, papež Lev XIII., dvojí významnou slavnost: své narozeniny a výroční den své korunovace. Den před slavností vyslovil sbor kardinálů v Římě své blahopřání, na kteréž sv. Otec odpověděl delší řečí. Poděkovav nejprve celému sboru obrátil se k děkanu-kardinálovi a pronesl k němu slova velmi důležitá, která tuto v plném znění podáváme, týkající se úlohy, jež církvi katolické a nejvyšší hlavě její na zemi připadá: »Považovali Jsme od počátku Našeho pontifikátu za Naši, zvláštní úlohu, abychom vykládali před světem veliké poklady katolického učení, částečně proto, že jsou od mnohých zkomolovány, pomlouvány a ohrožovány, ale zvláště proto, že Jsme přesvědčeni, že toto učení, rozuměnoli mu dobře a přidržovánoli se ho věrně, vedlo by nepochybně k nejšťastnějšímu a nejdokonalejšímu rozřešení velikých otázek, které lidskou společností hýbají, a že by opatřily nejúčinnější spásné prostředky proti zlům, jež ji svírají. Ukázali Jsme to zvláště ohledně spořádanosti a dobrého života rodiny, zřízení států, nebezpečnosti socialismu a blahobytu tříd pracujících. Dlužno nad miru želeťi toho, že lidský rozum odpírá s opovrhováním všech hranic podrobovat se Bohu, na němž přece podstatně závisí, že se vzpírá světlu božské pravdy, ve smělý boj proti ní se pouští a se opovážuje, své nynálezy a výsledky novodobého bádání stavěti proti ní. Zkušenost století ukázala, čeho od těchto nových vynálezů

zdar národů, pokoj států, štěstí rodin slibovati si může. Ostatně jest velkým a smutným poblouzením, domnívati se, že katolické nauky s pokroky a stavem nynější společnosti spojití se nedají: nelzeť je spojití pouze s bludy, jež vnesly v ně zlomyslnost a nevědomost.

Pravda a rovněž i zásady pořádku v lidské společnosti jsou věčně a chovají v sobě tu věčně mladistvou znojnou sílu, by do všech dob vnášely život a spásu. Běda společnosti, kdyby uprostřed šílené pýchy a lidské bezúzdnosti nerozlévalo po zemi své záře slunce pravdy katolické, kdyby ji neosvětlovalo světlem svým a nezažhřivalo svým paprskem zúrodnující.

Kéž se zalíbí Bohu, aby ti, v jejichž rukou spočívají osudy národů, vidouce tak veliký zrůst myšlenek rozvrtných, snažiti se chtěli v zájmu společnosti, aby boj ukončili, kterýž bojován ve všech odvětvích veřejného vyučování pomocí tisku a všech ostatních prostředků proti učení katolickému; kéž se zalíbí Hospodinu, aby se rozhodli, dáti církvi a zvláště její nejvyšší hlavě takovou svobodu a neodvislost, aby bez překážek plniti mohla úlohu, jež jí od Boha ku spáse světa vykázána!

A toto toužebné přání milovaného sv. Otce v Římě jest zajisté rovněž nevroutnějším přáním celého světa katolického!

Rakousko. Velikou pozornost rakouských katolíků vzbuditi musí prohlášení, jež jménem všech rakouských biskupů při poradách o opravě školského

zákona učinil nejdůst. pan kardinál-arcibiskup pražský, hrabě Schönborn. Prohlášení obsahuje žádost za zřízení katolických veřejných škol pro katolické ditky, kterážto žádost projádřena jest následujícími pěti odstavci:

1. Veřejné obecné školy budtež tak zřizeny, aby je navštěvovati mohly katolické ditky z pravidla beze styku s dětmi jiných vyznání.

2. Na katolických veřejných školách nechť jsou všichni učitelé vyznání katolického. Učitelé tito nechť vzdělávají se na katolických ústavech učitelských a nechť jsou schopni k vyučování katolickému náboženství.

3. Při ustanovování učitelů na katolických veřejných školách obecných nechť mají orgány církve takový vliv, jaký jest nezbytným, aby zjištěna byla žádoucí působnost ustanoveného ucha-zeče.

4. Vyučování náboženství budiž na těchto školách: za spolupůsobení učitele rozšířeno a budtež dotčené vyučování, učební plány, jakož i všechny učební pomůcky tak opatřeny, aby v nich nejen ničeho nebylo, co by pohoršovati mohlo katolické ditky, nýbrž aby vše v jednotném souladu bylo s katolickým rázem školy.

5. Co se týče dozoru ke katolickým veřejným obecným školám a učitelským ústavům, budiž umožněno církvi, aby katolický ráz těchto škol vydatným způsobem mohla řádně ustanovenými svými orgány ve všech směrech podporovati a hájiti.

Netřeba dokládati, že tisk svobodomyšlný považuje požadavky veled. biskupů za nespílitelné, že bájí o všelikém boji, který prý biskupové tímto prohlášením »celému státu« vypořáděli. Co se týká první části těchto výrokův, ukáže teprve čas, budou-li spravedlivé požadavky katolíků rakouských splněny čili nic, s jistotou však možno říci již nyní, že katolíci za školu náboženskou žádati nepřestanou a že úplně důvěrující svým biskupům, kteří v pravý čas a tak důrazným způsobem rozhodně se vyslovili pro ni, a co jednou vyslovili, nikdy zajisté se zřetele nespustí. Co se týká tvrzení druhého, jest boj za dobrou školu nutný, spravedlivý, ba posvátný. Kážet jej povinnost, protože dlužno za-

chrániti mládež před otravováním myslí a duší, kteréž, bohužel! za dob našich v míře dosti povážlivé se děje; poněvadž pak z dobře vychované a křesťanský odkojené mládeže vyrůstají nejlepší, nejobětavější a nejřádnější občané, může tento »boj proti státu,« jakž byly prohlášení biskupů svobodomyšlné listy nazývaly, jen státu samému nejvíce býti prospěšným. Proto ať jakékoli protivensství na nás katolíky doléhá a kdyby zloba času s uskutečněním opravy školské sebe více otálela, vytrvejme důstojně na místě svém a nespustme se již onoho vznešeného přání, jež veledůstojní biskupové jménem lidu vyslovili, jménem toho lidu, jenž jest nejpevnější oporou rakouského trůnu.

Německo. Kniže Bismark, o němž platila báje, že doživotně neustane říditi německé říše a zasahovati železnou rukou do dějin Evropy, týž kniže Bismark přestal již býti kancléřem říše německé. Světodějná tato událost rozrušila mocné mysl všech politikův evropských, ba co více: i samých mocnářů. Celá veřejnost již tak byla uvykla na jméno Bismarkovo, že téměř si nemůže ani mysliti dějiny současně bez hlavního reka. Když bývalý kancléř zemřelého císaře Viléma I. žádal jednon, aby jej propustil z úřadu, napsal císař na písemnou žádost jen jedno slovo, a sice: »Nikdy!« Toto slovo platilo jaksi za neodvolatelné po celý život Bismarkův — a přece se nesplnilo.

Přehlédněme letmo jen onu dobu skoro tři desetiletí, již vytvořil Bismark — »muž železa a krve.« Na počátku let šedesátých zosnoval Bismark nejprudší boje ústavní v Prusku, z nichž branná moc malého státu vyšla značně a vítězně sesílena. Roku 1864. zosnováno válečné tažení Pruska a Rakouska do Šlesvika-Holštýna, jež mělo za účel jménem německého spolku od Dánův osvoboditi utiskovaná prý vévodství. Byla osvobozena pro — Prusko, a vítězství rakouské ve Šlesviku zároveň připravilo naši říši cestu k osudným zápletkám a porážkám r. 1866. A záhy na to, r. 1870. a 1871., povalela Francie, zbudována říše německá s králem pruským jako císařem německým v čele. Prusko pomocí svého vojska a Bismarka domohlo se slávy, rozšíření a moci takové, že od té chvíle počíná vlastně nej-

slavnější doba v dějinách Německa vůbec. Bismark řídil až do nynějška plných osmadvacet roků vnitřní i zahraniční politiku Pruska a Německa, jeho vůli podrobovat se musili všickni. Bismark zosnoval pověstný »kulturní boj« v Německu proti církvi katolické, z něhož ovšem jako muž nešťtící se nížadných překážek k dosažení jistého cíle vyšel — vítězně; vítězství tohoto ale později pykali musil, byv donucen k vyrovnání se s katolickou církví a odčinění alespoň těch největších křivd, jež spáchány ve prospěch protestantů na katolicích. Odchodu jeho nemají tedy příčiny želeťi katolicí němečtí a s nimi i ostatní údové katolické církve. Avšak jak podivné to řízení! Ti, jež ve svém živo-bytí kancléř Bismark tak nenáviděl, titěz vyznavači katolického náboženství vysílají při jeho porážce větší počet svých poslanců na říšský sněm nežli dříve, ačkoliv agitace volební se strany katolíků byla nepatrnější nežli jindy. Tím dána v ruce poslanců katolických veliká moc, neboť oni mohou svým převážným počtem vládu na říšském sněmě snadno uvést v rozpaky.

Doufejme, že vycházejí nyní ka-

tolické církvi v Německu červánkové lepšíh dní!

Jak čtenářům našim již známo, svolána byla císařem Vilémem II. do Berlína mezinárodní konference pro ochranu dělnictva, a sice na den 15. měsíce března. Větší státy evropské jsou všechny zastoupeny na této konferenci mimo Rusko, Turecko a Španělsko.

Sv. Otec zastoupen není, avšak císař Vilém zaslal počátkem března do Říma list, v němž oznamuje, že delegátem pro konferenci na ochranu dělnictva jmenoval biskupa vatislavského Dra. Koppa, a dále praví, že spoléhá na podporu papeže a duchovenstva při řešení společenské otázky. Sv. Otec odpověděl na tento list, vzdávaje díky za jmenování Dra. Koppa, a praví v odpovědi své, že rozřešení sociální otázky spočívá v užívání křesťanské zásady nedělního klidu a náboženského vyučování, a dokládá, že vždy se zabýval sociálními otázkami, o jejichž řešení se stále církev zajímala.

Jakých výsledků se tato mezinárodní konference dopravuje, ukáže nám brzká budoucnost. Kéž vzejde z ní duševní i hmotný zdar křesťanskému dělnictvu!

V měsíci dubnu modleme se za vděčnou upomínku vtělení Syna Božího.

V měsíci březnu bylo úkolem členův apoštolátu modlitby modlití se za obživení upomínky na poslední věci člověka, bychom synovskou bázní povzbuzeni byli k milování Boha, jenž prve miloval nás tak, že poslal jednorozeného Syna svého na tento svět, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Naplnilo se v čase, co Bůh již v ráji slíbil, co sv. proroci předpovídali. Brány nebes se otevřely a vyšel Král slávy. »Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi« (Jan 1. 14.). Nynější svět jest hmotářský, tělesný, smyslný a proto podivno připomínati nejvznešenější tajemství vtělení Syna Božího. Právě touto upomínkou má býti svět, t. j. lidé povzbuzeni, aby odtrhli se od světa a povznegli ducha svého k Bohu nejdobrotivějšímu. Či kdo by nebyl pohnut až do nehlubších útrob svých, připomíná si vtělení Boží, jež stalo se pro spasení naše? Aj, jednorozený Syn Boží, Pán nebes a země, leží ve chlévě, leží jako dítě v jeslích, okouší všech bíd a strastí. Andělé hlásají slávu Boží, pastýři nábožní spěchají pokloniti se Spasiteli, ano až z dalekých krajín východních přicházejí sv. tři králové, aby se poklonili Králi nebeskému a věnovali dary jemu. Kdož by z nás nevzpomínal s radostí na dobu vánoční, která nám tak živě na paměť uvádí vtělení Syna Božího! Tím, že vzal Syn Boží na sebe člověčenství, dokázal, že mu všechno i nejtěžší možno, jen bychom byli vykoupeni od trestu věčného. Vtělením svým dokázal, že jest k nám nejvyšš dobrotivým a milosrdným. Či nemohli nás nechati v bídě hříchu? Mohli bychom sobě stěžovati? Nezasloužili jsme všickni trest věčný? A ejhle, Bůh nás vysvobodil. On se vtělil! Větší lásky nad tuto lásku nemohl nám dokázati!

Jak spravedlivě mohl nás Bůh trestati za hříchy naše! Mohla nás pohltiti země jako pohltila Dáthana a Abirona; mohl poslati na nás oheň jako poslal na hříšná města Sodomu a Gomorrhů; mohl poslati vodu s oblakův, aby potopen byl celý svět! Tak nejednal Bůh spravedlivý! On neušetril Syna svého: nechťje nás zatratili všechny, trestá na jednom hříchy světa, trestá je na Synu svém! Ježíš Kristus pak miloval nás tak, že pro spasení naše ponížil sebe samého. přijal na sebe tělo lidské a duši lidskou, a milerád podstoupil všecko zlé za nás, — trpěl a umřel! Syn Boží přijal způsob služebníka, učinil se ku podobnosti lidí a nalezen byl jako člověk (Filip. 2. 4.). Ponížil sebe samého, aby povýšil nás; vzal na sebe křehkou přirozenost naši, aby zúčastnil nás své Boží přirozenosti; stal se chudým, aby obohatil nás; byl zraněn, aby naše rány vyléčil a zhojil. Se sv. Bonaventurou musíme vyznati: »Ó můželi co divnějšího a co sladšího pomyšleno býti, než viděti Boha našeho, an se činí bratrem naším?«

»A my jsme poznali, a uvěřili lásce, kterouž Bůh má k nám« (1. Jan 4. 16.). Víra v tajemství vtělení Syna Božího jest základem křesťanského života. Ježíš Kristus vtělil se pro všechny lidi, aby všechny na dřevě kříže vykoupil a věčně spasil. Víra tato jest ohniskem veškeré lidské společnosti, celých dějin lidstva. Viru tuto vyznáváme, kdykoli snešení apoštolské neb Anděl Páně se modlíme. Neopomeňme při těchto modlitbách vděčně sobě připomínati vtělení Syna Božího.

Poněvadž Bůh vtělením svým nejlépe »ukázal bohatství slávy své,« v nehlubší pokorě se tomu klaňme, kterýž byv ve světle nebeském nepřístupný, sklonil se k nám až do prachu země a jakožto smrtelný člověk spatřiti se dal, aniž by Bohem přestal býti. K pokloně nejuctivější připojme synovskou lásku, vděčnost a důvěru, milujice Spasitele svého nadě všecko, z celého srdce svého, ze vsí duše své, ze vsí mysli své a ze vsí síly své.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsí zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa. obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlávou, za vděčnou upomínku na vtělení Tvé, by obživla v srdcích našich i s pevnou vírou, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrži ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci květnu: Námořníci.

SVatý Jene NepoMuCký, oroDuj za své ČtiTeLy České, ať jsou u VyznáVání
a hájenÍ sVatě Víry peVní.

Královno máje!

Pd chvíle té, co zemskou poutí spělý
Tvé kroky panenské, plá obzor celý
dřív bludu nocí, vášně kalem ztmělý,
plá pravdou oslněn a láskou rozechvělý.

Kde srdcí poušť a duší chlad spíš zely,
Tvé lásky rozmach zárodek vmet' smělý —
a hle, v květ rozvil se svět zúhořelý
a v údolí slz vrátil se kus ráje,
jenž růže citů sype v klín Tvůj skvělý,
Královno máje!

Jsou chudé sie a nach jich málo vřelý,
vždyť z hroudy zemské jenom rozpučely,
a plod tak těžko z květu jejich zraje;
leč přijmi je, však kvítek ochořelý
Tvé lásky dechem v kráse svěží vzplaje,
Královno máje!

P. Š. Senický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz, Mat. L. (Č. d.)

Rozjímání.

Pokroky velení hodného Srdce
Ježíšova.

1. Pokrok Ježíšův. napomíná nás k horlivosti.
2. Učí nás, jak bychom i my v dokonalosti
pokračovati měli. 3. On jest nám zdrojem
duševního našeho vzrůstání.

1. Pokrok Ježíšův nabádá
nás k horlivosti. »A Ježíš prospíval
moudrostí, a věkem, a milostí u Boha i
u lidí« (Luk. 2.). »Prospíval« — totéž
všecko, co nám písmo o největší části
života Páně oznamuje. »Spravedlivých

stezka,« praví Duch sv., »jako stkvoucí
světlo, jež vychází a roste až do dne
dokonalého« (Přisl. 4.). Tento dokonale
spravedlivý jest Ježíš Kristus. Jako ve-
likán nastoupil na dráhu života svého,
a okamžik dostačoval jemu, proběhnouti
ji; vyjádřeme se lépe: on nastupuje ji,
hned také došel cíle, jelikož od prvního
okamžiku pozemského žití svého všechny
milosti v plnosti měl. Ale jako slunce,
ač vždycky totéž zůstává, svůj žár a
palčivé své paprsky s daleko větší silou
rozšiřuje v poledne než při východu,

tak i Srdce Ježíšovo, ač vždycky dokonalé, tou měrou, jakou božský Vykupitel věkem prospíval, vydávalo hojnějšího světla, jež svět osvětluje, a hojnějšího tepla, jež ho oživuje. Jeho práce zdvojnásobňují se, jeho utrpení se rozmáhá, dosti učinění jeho stává se nadbytečným, a Srdce jeho dává nám vždy nové základy své lásky, kteráž způsobila, že s nebe do chléva sestoupil, a kteráž ho ze chléva povede na horu Kalvarii a odtud ke svatostánku.

Ó Vzore duší spravedlivých! Ó Králi srdcí! Ó Slunce duchů, táhni mne k sobě božskou svou milostí a všemohoucí milostí, abych pospíchal k tobě! »Táhniž mne: za tebou poběhneme po vůni masti tvých!« (P. Š. 1.)

2. Pokrok Ježíšův poučuje nás, jaký náš pokrok býti má. Jak a v čem prospíval Ježíš? Prospíval moudrostí, a věkem, i milostí u Boha i u lidí. Tou měrou totiž, jakou množila se léta věku jeho, také vždy nové důkazy podával o moudrosti neskončené, již skutky jeho řízeny byly; on zdvojnásobňoval svaté skutky, jimiž Otce svého oslavoval a světu vždy nové důkazy o Božství svém podával; svými slovy jakož i příklady osvětloval lidi živějším a hojnějším světlem, a bez ustání shromažďoval nové poklady zásluhy neskončené, a to na oslavení Otce svého a na obohacení své církve. — S osobou Slova spojené nejsvětější člověčenství Vykupitelovo hned od prvního okamžiku toho spojení povzneseno bylo k úplné dokonalosti, jakéž schopno bylo; nemohlo tedy nové svatosti nabýti. — Ale tak se to s námi nemá. Dle podstaty nedokonalí a od přirozenosti ke zlému naklonění, můžeme, ano musíme každým dnem více ctností na jevo dávat, v nich se zdokonalovati i vzrůstat, v moudrosti a milosti uvnitř před Bohem a zevně před lidmi. Můj Bože, my pro-

spíváme věkem, snažíme se i silou, zdravím, dovedností, věděním a světskou moudrostí, ale prospíváme také moudrostí pravou? Prospíváme tou moudrostí, kteráž dle sv. Tomáše zřetel svůj obrací k první příčině, k prapůvodu moudrosti, a jej neklamným řiditelem svých úsudkův a skutků činí, vážíc si a milujíc každou věc, jak toho zasluhuje, a všecko vztahující na Boha? Jak užíváme schopností, nám od Boha daných, jak milostí, jichž denně nám uděluje?

3. Srdce Ježíšovo jest však netoliko vzorem, ale také počátkem, zdrojem, jest základem našeho k dokonalosti postupování. Co jest život člověka, křesťana? Pouť, kteráž ku blažené věčnosti směřovati a na kteréž člověk každým krokem ke svatosti přibližovati se má. Co jest život náboženský? Ústavičná snaha po dokonalosti, a život, jehož každý skutek měl by býti pokrokem ve ctnostech. »Nepokračovati jest jiti nazpátek,« praví svatí; neboť kdo se nevynasnažuje proti trhavému toku se namáhati, bývá silou jeho vod stržen, a kdo náruživostem neodporuje, dříve nebo později od nich přemožen bude. »Kupčete, dokud neprijdu« (Luk. 19.). Spravedliví, di Duch sv., ve ctnosti prospívati budou, a poněmáhle po rozličných stupních dokonalosti, jejížto obraz v srdci spořádaný mají, vstupující, dostanou se s pomocí milosti Boží tam, kdež Boha na Sionu viděti a v domu jeho přebývati budou (Žl. 83.). Všecek křesťanský a náboženský život zahrnut jest tedy ve slovu: »Prospíval,« jež i nejhlavnější naší povinností v sobě obsahuje. Prospíval u Boha i u lidí. Ó kéž bych, jako Ježíš, opravdu a skutečně každým dnem prospíval pokorou, poslušností a láskou, tichostí a trpělivostí! Jak se u té věci se mnou má? Ó velebení hodné Srdce Ježíšovo, osvoboď mne mé vlažnosti a propůjč mému studenému, mdlému a

lhostejnému srdci svaté plameny, jež Srdce tvoje tráví! Jaké prospěchy učinil jsem v tomto roku, v tomto měsíci, jenž počíná ku konci přicházeti? Získal jsem? Ztratil jsem?

Zkoumej se. a pro chyby a nedokonalosti své se pokojuje, nezapomeň Bohu

děkovati za milosti tobě udělené i za všechny dobré skutky, jež jsi z pomoci milosti té vykonal. Učiň některá dobrá předsevzetí pro budoucnost a jmenovitě pro dnešek.

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kníha I., hlava 11.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

V. Služba.

Klanitel.

„Přichází hodina, a nyníť jest, kdyžto praví ctitelé klaněti se budou Otci v duchu a pravdě; neboť i Otec hledá těch, kteříž by se mu tak klaněli. Bůh jest duch, a ti, kteříž se mu klanějí, v duchu a pravdě mají se klaněti.“

(Jan 4. 23. 24.)

„Pojďte, klanějme se a padějme před ním... Neboť on jest Hospodin, Bůh náš: a my lid pastvy jeho.“

(Žalm 94. 6. 7.)

Příprava.

Konaje tuto službu, milý ctiteli božského Srdce, přičiň se, abys nejsv. Trojici Boží častěji v duchu a pravdě se klaněl, a toto své spojení co nejúžeji spojoval s chválami, které se jí neustále nejsv. Srdcem Ježíšovým vzdávají, abys tak alespoň poněkud nahražoval vlažnost a netečnost světa, který zvláště za časů našich víc a více na Boha zapomíná.

Přidruž se za den častěji k nebeskému sboru, jenž »Kůr panstev« se nazývá, a pěj s nimi onen chvalo zpěv, jež svatí v nebesích bez přestání propěvují: »Svatý, svatý, svatý Hospodin Bůh zástupů!« Spolu pak obětuj skrze ruce oněch blažených duchů božskému Srdci Páně všechny dobré skutky, které se na celém světě dějí, aby se daly k větší cti a chvále Boží.

Mimo to navštív aspoň v duchu nejsv. Svátost oltářní jménem stavu, ro-

diny nebo domu, jehož údem jsi, abys všem kněžím a řeholníkům vůbec, jakož i všem údům bratrstva zvláště vyprosil co největší horlivost u plnění povinností stavu, a na ten úmysl modli se po třikráte: »Ó božské Srdce, kteréž jedině Pána Boha náležitě miluješ a uctíváš, smiluj se nad námi!«

Zvláštní ctností tvou jakožto »Klanitele« budiž hluboká úcta při všech modlitbách tvých, obzvláště však v kostele před velebnou Svátostí oltářní. Hleď tedy co největší pokorou, skromností a shromažďeností mysli své svou víru ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista oživovati a skutkem osvědčovati.

Při tom všem měj za základní pravidlo, že jenom ten člověk může Pána Ježíše v pravdě oslavovati, kdo jej dle sil svých následuje!

Nyní pak představ si v duchu v siní jerusalémské všechny učeníky Páně shromažďené, uprostřed nich samého Ježíše, an z mrtvých vstav podruhé se jim zjevuje. U nohou jeho právě klečí apoštol Tomáš. Třesoucí svou pravici vloživ do otevřeného boku Mistra svého, volá: »Pán můj a Bůh můj!« I pros Ducha sv., aby ti poznati dal, jaké úcty hoden jest Bůh a božské Srdce Páně, a spolu aby také vůli tvou pobídnul a posilnil k tomu, abys i ty tak se Pánu Bohu klaněl, jak to činil Spasitel v životě svém lidském, a rei pak:

»Všemohoucí, věčný Bože, přeji sobě, abych se ti tak mohl klanět, jak toho v pravdě zasluhuješ. Ale uvážimli tvou božskou Velebnost, klesám v nicotu svou a neodvažuji se ani tváře své k tobě povznést, ani slova promluvit. Ale k mému štěstí dal jsi mi na ruku prostředek, jímž mé klanění tobě příjemným státi se může. Připojím je totiž k božskému Srdci Ježíšovu, které se ti bez přestání v duchu a pravdě klaní, a obětuji ti totéž nejsv. Srdce, jakož i neposkvrněné Srdce Marie Panny v náhradu za všechny urážky, kterých se božské Velebnosti tvé od nás nevďěčných křesťanů neustále dostává. Prosim též pro tvou lásku k těmž božskému Srdci: uděľ všem lidem té milosti, aby se ti vždy v duchu pokory a lásky klaněli!»

Za patrona a pomocníka v této páté službě vezmi si sv. Františka Borgiaše, který k nejsv. Svátosti obzvláště něžnou a vroucí úctu choval. V tom právě hled' jej také následovati a pomodli se na ten úmysl Otčenáš, Zdrávas, Sláva Otci.

Rozjímání.

Co to znamená: Bohu v duchu a pravdě se klanět?

1. Co jest úlohou »Klanitele«?

Jak již výše podotknuto, aby se klaněl božskému Srdci Ježíšovu a skrze ně nejsv. Trojici Boží.

Avšak co znamená vlastně: klanět se? Klanět se znamená v pravém slova smyslu Pánu Bohu největší počtu prokazovati, jakéž jen člověk schopen jest. K prokazování této počty Bohu náleží pak dvě, a sice předně, aby měl člověk ochotnou vůli uznati neskonale velikost a velebnost Boží, spolu jí se podrobiti a tuto poddanost svou také zevně na jevo dáti, a to jest vnitřní klanění se Bohu.

Za druhé pak musí člověk vůli tu i zevnitřními skutky na jevo dávat,

na př. ostříháním přikázání Božích aneb jinými známkami úcty. Tak skláníme kolena svá, bychom naznačili před Bohem svou nízkost, aneb se vrháme před ním na tvář svou, bychom naznačili, že sami ze sebe nic nejsme. To je pak zevnější klanění se Bohu.

Takováto nejvyšší počta přináleží jedině Pánu Bohu samému, poněvadž on jest nejvyšší velebnost a neomezený Pán náš; ale i božskému Srdci Ježíšovu přísluší tatáž počta. Neboť či jest to vlastně Srdce? Srdce to vtělením Syna Božího jest nerozlučně spojeno s druhou božskou osobou, a z tohoto spojení nabývá Srdce Ježíšovo důstojnosti a velebnosti právě božské. — Předmět, k němuž se naše počta vztahuje, jest tedy tělesné Srdce našeho Spasitele Ježíše Krista. Důvod pak, proč se mu klanět máme, jest jeho spojení s osobou »Slova,« neboť, jak vidno, stalo se Srdce Ježíšovo tímto spojením — Srdcem Syna Božího! A jako dítě ctí políbením otcovu ruku právě proto, že jest rukou otce, a jako věrný poddaný uctívá šat, ano i pismo svého knížete pána ne snad proto, že je šat skvostný a pismo umělé, nýbrž jedině proto, že to šat a pismo jeho zeměpána: podobně i věřící křesťan prokazuje Srdci Ježíšovu onu počtu, již »klanění se« nazýváme, pro neskonale důstojnost, kteráž následkem spojení s božskou osobou těmž Srdci přísluší. Klanět se božskému Srdci Ježíšovu není tedy nic jiného než klanět se druhé božské osobě, kteráž lidské tělo a v něm toto Srdce přijala.

Milý křesťane, klaníš se tedy božskému Srdci Ježíšovu, když je uznáváš za Srdce Boha a Pána svého, jeho božskou důstojnost co nejvýše ctíš a tuto vnitřní svou úctu i zevně na jevo dáváš uctivými slovy, skláněním kolenou před ním v nejsv. Svátosti a p.

2. Jest tu však otázkou důležitou:

Jak spořádáno má býti toto naše »klanění se« Bohu a božskému Srdci Páně?»

Máli se »klanění« to Bohu libiti, musí míti dvě Kristem Pánem naznačené vlastnosti, totiž musí to býti klanění se »v duchu a pravdě,« neboť pravi výslovně: »Kteří se mu klanějí, v duchu a pravdě mají se klaněti!«

»V duchu« čili »duchem« klaníš se Bohu, když rozumem svým poznáváš jeho nejvyšší majestátnost a neobmezenou nadvládu nade všemi tvory a tudíž i svou naprostou závislost od něho; když srdcem svým tuto moc Boha nad tebou a všemi tvory, jakož i svou závislost na něm uznáš a vyznáš, a také vůli svou ve všech věcech vůli Boží podrobíš.

»V pravdě« pak klaníš se Bohu tenkrát, když o velikosti a výsosti Boha a božského Srdce nemáš žádných nepravých a bludných pojmů. K tomu ti dopomůže živá víra v tajemství nejsv. Trojice Boží a vtělení Syna Božího. Dále se budeš klaněti »v pravdě,« když ono poznání a uznání nejvyšší svrchovanosti Boží a své vnitřní podrobení se jeho neobmezené vůli také v celém svém žití na jevo dávatí budeš, a sice především věrným oslňováním příkazani Božích a plněním povinnosti stavu svého; neboť on Pánem tvým a ty sluhou jeho! Dále snahou nápodobiti vlastnosti jeho dle výroku Spasitelova: »Dokonalí budtež, jakož i Otec váš v nebesích dokonalý jest.« Dále pokorným přijetím všech odporých a protivných věcí, jež ti Bůh v nevstihlé moudrosti své a lásce sešle dle slov Páně: »Tvá vůle staň se, nikoli má.« Konečně skromností, zbožností, shromážděností myslí a vykonáváním bohoslužby, uctívým pokleknutím před velebnou Svátostí jakož i slušným chováním těla v kostele beze vši přelivárky; »neboť místo, na kterém stojíš,

svatě jest«; »neboť těch hledá Otec, kteří by se mu takto klaněli!«

3. Z toho poznáváme, že jenom ten může Pánu Bohu počtu důstojnou vzdávati, kdo jednak velebnost a majestátnost Boží v celé velikosti jakož i závislost tvorův od něho dokonale poznává, jednak i přes všelikou důstojnost svou Bohu se zcela podrobuje a před ním tak pokořuje, jak se na tvora sluší. Jinými slovy: jen Kristus Pán jediný jest s to, by Boha hodně a důstojně poctil, poněvadž jen on jakožto Bůh Otce svého dokonale zná, jakožto člověk také svou odvislost od něho uznává, jakožto osoba božská Otci ve všem rovná pokořením svým co nejvýše jej oslaviti může. Proto se modlí církev při mši sv.: »Skrze něho, s ním a v něm dostává se tobě, Otče všemohoucí, v jednotě Ducha sv. česť a sláva od věků na věky!« — Tu poznej, ó člověče, jak veliký musí býti tedy Pán Bůh náš, an jenom Bůh zase jemu rovný hodně jej uctíti může.

4. Abys pak, milý čtenáři, nabyl náležitého pojmu o té nevýslovné a neskonalé velebnosti Boha a božského Srdce, uvažuj pozorně, co ti o tom hlásá sv. víra naše.

Představ si nejprve své vlastní vlohy, umění, síly, ctnosti a vůbec všecko dobré, jež jsi od Boha obdržel. Pak si představ vědomosti všech učenců, co jich na světě bylo a jest, sílu všech lidí a ctnosti všech svatých dohromady. Vznes se potom výše a uvaž, jak veliká musí býti teprve moudrost, krása, moc a svatost všech andělův, archandělů, Cherubinův a Serafinův dohromady. Představ si pak všechno dobro, krásu a svatost andělův i lidí všech soustředěny v jediné bytosti a — máš jen mdlý stín moudrosti, moci, krásy a svatosti Boží! Ach, jak veliký musí býti tedy Pán Bůh náš! Srdce Ježíšovo jest tedy Srdcem téhož nesmírného, neskonalého Boha!

A nyní vedle tohoto Boha velikého, nevýslovného postav, milý čtenáři, sebe sama! Ach, čím pak jsi vedle něho?! Vše, co jsi a co máš, jemu náleží! Ano, tak na něm závisíš, že kdyby on přestal chtít, abys žil, ihned jest veta po tvém žití! Jako pára vznášíš se, člověče, nad propastí nicoty; jedině vůle Boží tě drží při životě; třeba toliko jeho vůle, a sklesneš ihned v niveč! A hle, Srdcem tohoto nesmírného Boha a svrchovaného Pána nad tvým životem a smrtí jest božské Srdce Ježíšovo! Považ, ó křesťane, před tímto Srdcem se nalézáš, kdykoli před velebnou Svátostí oltářní stojíš! Nejímá duši tvou posvátná bázeň? Neklesá koleno tvé mimoděk k zemi? Nesklání se skromně hlava tvá a oko tvé před velebností touto? Neběře ihned celé tělo tvé na se skroušenou a vážnou postavu? A považ dále, milý čtenáři, že Bůh v nepochopitelné lásce své miluje pouze a výhradně jenom to, co dobré jest, že také sám o sobě jest sama svatost nejvyšší a že důsledně v ošklivosti nevýslovné chová každý, i nejmenší hřích! A opět dim: Srdcem tohoto nejsvětějšího Boha jest Srdce Ježíšovo! Nuže, postav sebe a srdce své vůči tomuto Srdci; vždyť bije nedaleko tebe na oltáři! Jak, nepokrývá u přítomnosti jeho růměnc studu tvou tvář u vědomí tvé hřísnosti? Lice lhařovy a chlupníkovy zardí se hanbou, jsouli chyby jejich odkryty před přítelem pravdy a čistoty milovným. Zdaž i ty nezvolal bys ihned s prorokem Páně: »Ach, Pane Bože, veliký a hrozný! Zhřešili jsme, nepravost jsme činili, bezbožnost jsme páchali! Tobě, Pane, přisluší spravedlnost, nám pak zahanbení tváře!« (Daniel 9, 4. 8.)

Tak, milý čtenáři, rozjímej za ustavičného vzývání Ducha sv. o božském Srdci a hled' vždy hloub a hlouběji vniknouti v tajuplné divy jeho velikosti a

moci, až se vzbudí v nitru tvém duch pravého klanitele; pak teprve budeš si moci zdárně odpovědět na tyto otázky: Co mám činiti, abych náležitě dostál všem povinnostem »Klanitele«?

Předně. Mám všechny své modlitby konati v pocitu své nicoty a úplné odvislosti od Boha, a odvislost tuto mám Pánu Bohu i slovy v modlitbě vyjádřiti, obzvláště při návštěvě velebné Svátosti oltářní, následuje v tom příkladu sv. Františka Borgiáše.

Za druhé. Poněvadž pravým »Klanitelem Boha« jest jedině Kristus Pán a naše klanění se Pánu Bohu jen tehdy se libí, když je ve jménu Ježíše Krista konáme: mám tudíž všelikou počtu svou vždycky spojovati s chválami nejsv. Srdce Páně dle znění výše uvedené modlitby.

Za třetí. Abych své nedostatečné klanění se Bohu rozmnožil, mám se častěji za dne připojiti k nebeskému kůru »Panstev« ku chválám Pána Boha.

Za čtvrté. Chci se všemožně vynasnažiti, abych i příkázání Boží i povinnosti svého stavu věrně plnil, a za tuto milost sobě i jiným chci horlivě prositi před svatostánkem božské Srdce.

Za páté. Abych pak toto klanění se Bohu osvědčoval také následováním božského Srdce Ježíšova, nebudu v žádném utrpení a protivenství ani naříkati, ani reptati, nýbrž ve spojení s nejsv. Srdcem Páně chci volati: »Otče, možnoli, nechť odejde kalich ten ode mne; avšak ne jak já chci, nýbrž jak ty chceš, staň se!«

Za šesté. Svou uctivost k Pánu Bohu chci také svým chováním ve chrámu Páně, při mši sv., před velebnou Svátostí a při modlitbě vůbec dáti na jevo. Chci býti úplně skromný a pokorný jako anděl, kteří vůkol na tvář padající nejsv. Srdci se klanějí. Takovým způsobem chci se vynasnažit plniti povinnosti své jakožto »Klanitel.« (Příště dále.)

Královna máje.

K májové pobožnosti. — Od Bohumíra Hendla.

Když můj duch se běře v kraje,
čistého kde světla vzor —
myšlením svým povzlétaje
k Marii v andělský sbor:
mocně jásá srdce moje
k Matky Boží uctění,
a z blahého touhy zdroje
zní: „Své přej mi přispění.“

Máti Boží, Máti svatá,
spáso nám Ty Synem svým,
Tebe, k dítkám láskou vznatá,
v samotě své velebím!
Vyslyšíš Ty prosbu vroucí;
vímt, že důvěru mou žhoucí
splatíš duši chráněním.

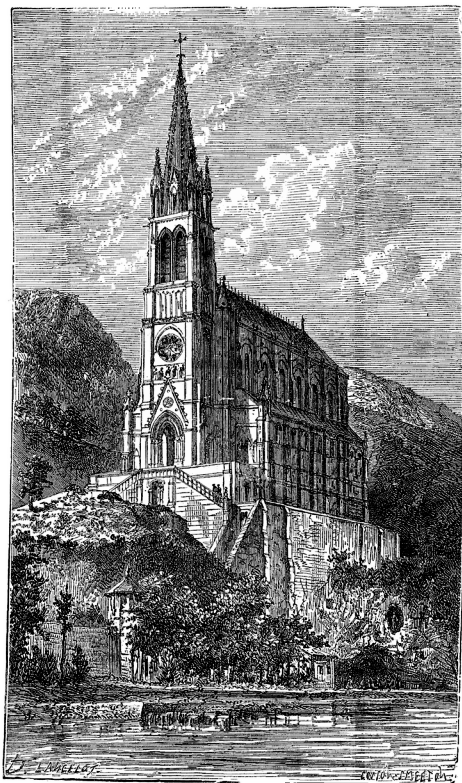
ám krásný a významný obraz Marianský. Vidím utěšenou, úrodnou krajinu. V pravo pozeňnané role, na němž se Boží obilíčko vlní, v levo louka se sterými jednoduchými sice, ale přece tak krásnými kvítky. V pozadí hustý, tmavozelený lesík. U prvního mohutného stromu, pod bohatou korunou upraven jest jakoby královský trůn. Zelený pažit zastupuje koberce, hustá koruna stromová tvoří nebesa. A na trůně v luzné této Boží přírodě sedí překrásná Matka, držíc Synáčka na klíně. Jest

to Panna Maria s Ježíškem. Před trůnem viděti anděle, kterak v nehlubší pokoře kolena svá sklánějí Královně nebeské a božskému jejimu ditku úctu vzdávajice. Opodál pak, jakoby nesměle, stojí útlá ditka, hošici i děvčátka, vztahující ručky své k Matce Boží, ručky plné drobných kvítek, jež byly na louce natrhaly. Milé slunko ozařuje tak živě krásný tento výjev a Ježíšek na klíně Matčíně natahuje tak dychtivě ručičky své po kvítkách nevinných dítek. Tak na mém obraze. Zdaž nehodí se vyobrazení toto zcela případně na máj a naše májové pobožnosti? —

Zima pominula, příroda oživla a silou novou proudí čilý život ve všech jejích žilách. Tisícere květy posely lučiny, obilí pokrývá naše pole, slibujíc stonásobný užitek, slunko mile ozařuje luh i háj, i srdce lidské rozechřívá se radostí nevinnou v tak krásné Boží přírodě. A tento luzný, životem mladý čas roční zasvěcuje církev Páně obzvláštní úctou té nejkrásnější ze všech lidí, té jitřence nového období pro celé pokolení lidské, slunci spravedlnosti — Mateři Boží, Marii Panně. Tak jako anděl v nebi cti a oslavují vyvolenou dceru Boha Otce, přecistou Matku Boha Syna a překrásnou nevěstu Boha Ducha sv., tak i my ubozí pozemčané osmělujeme se, jakoby z pozdálí, dárky svoje přinášeti, abychom na jevo dali svou vděčnost i lásku, již chováme k té, která darovala nám Spasitele našeho. Toť význam, toť účel naší májové pobožnosti.

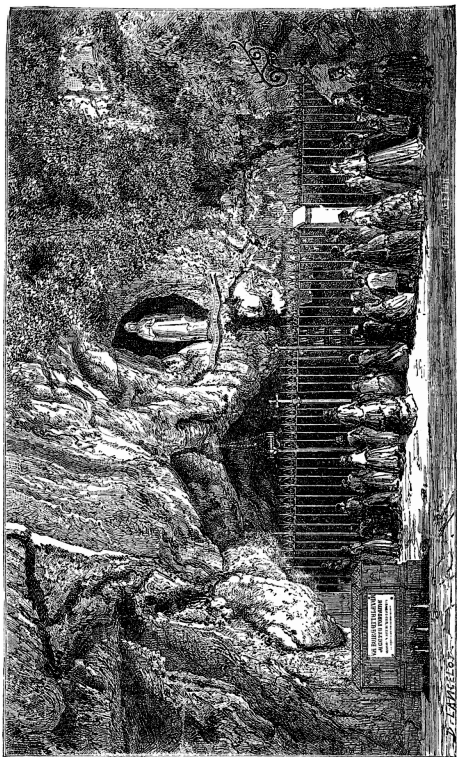
Něco přes sto let uplynulo teprv od té doby, co v Itálii zbožný jakýsi kněz zavedl pobožnost májovou, zprvu toliko soukromou, a hle, nyní ozývá se v měsíci tom skoro po celém katolickém světě obzvláštní chvála a čest Mariina. I v naší milé vlasti zakořenila se již pobožnost tato a nalezla obliby, a to nejen ve městech, nýbrž i na venkově, i v malých vesničkách. Zdaž i toto není důkazem, že pobožnost taková Bohu příjemná jest a Matce Boží radost působí; zdaž není to

důkazem, že lid náš po výtce lidem jest Marianským, následujícím v úctě té své svaté věrozvěsty i první světce ze stádu svého: sv. Václava a sv. Ludmilu? Ó kéž by jen všude netoliko veřejně v kostelích a kaplách, nýbrž i v domácnostech

měsíc máj na počest neposkvrněné Panny se slavil, jak by se vzpružila zbožnost, jak by se roznítla zase láska, jak by se cítili všichni dítkami jednoho a téhož Otce Boha a Spasitele Krista, a jedné a téže Matky, kterou jim Spasitel sám za Matku dal, Marie Panny; jak čistá by z toho prýštila se radost do srdcí mnohdy tak vyprahlých! Neboť pobožnost májová má býti jak zevnější, tak spolu i

vnitřní. To, co na venek na jevo dáváme kráslením sochy či obrazu Marianského věnci a světly, to, co pějí ústa naše v písniích a hymnech na oslavu Panny přemilostné, to, co mluví jazyk náš při modlitbě, to má býti jen odleskem čisté naší a vroucí lásky vnitřní, má osvititi i rozum, aby poznal, jak nehodnými

jsme cítěli ve hříších svých, má rozehráti srdce k lítosti a upevniti v polepsení. Proto radí papežové, abychom v čase tomto svátost sv. pokání a nejsv. Svátost oltářní zbožně přijali, připovídajíce všem takým kajcníkům plnomocné odpustky. A to vším právem. Neboť co jest Ježíši, Pánu našemu, a Marii, Matce jeho, milejší nad skroušené, kajcné srdce? Kdy jest jejich radost větší, nežli když

vidí, že se hříšníci obracejí, cestu hříchu a zloby opouštějí, a cestu spravedlnosti nastupují? Vždyť nechce Bůh smrt hříšníka, nýbrž aby se obrátil a živ byl! A kterou cestou lze bezpečněji milosti Boží dosíci, nežli skrze tu, kterou sám Bůh »milosti plnou« nazval? Její moc a důstojnost však uvádí nám májová pobožnost obzvláště na paměť. Život blahosl. Panny Marie, milosti, kterými vyvolenou od věčnosti mezi ženami povýšil Pán, ctnosti, kterými se oslavila před obličejem Pána nebes i země druhá tato Eva neposkvrněná; její spanilost, její moc a láska: to vše se náležitě uvádí na paměť, to vše se rozebírá i předkládá způsobem dojmavým srdce katolické. Dobře tudíž poznamenal spisovatel knížky »Měsíc Marie,« vydané v Poznaňsku: »Pobožnost tato jest jako svazkem všech pobožností k nejsv. Panně; jest kytkou všelikého kvítí, jež steleme jí pod nohy; věncem ze srdcí našich, ježto jí podáváme na znamení, že se nás ujala, že zvítězila nad námi láskou svojí.«

Ano, již ta doba, ten měsíc, kdežto se slavná naše pobožnost, přirozenou měrou nemálo pomáhá k probuzení a oživení ducha Božího v srdcích katolíků. Květen jest měsíc nově procitlého života v přírodě; jest to měsíc rozkvětu, měsíc naděje; a nenilí také Maria Panna život, sladkost i naděje naše? Měsíc květen byl v církvi již od počátků křesťanstva měsícem radosti, naděje i očekávání: radosti za příčinou z mrtvých vstání Páně a očekávání přísti Ducha sv. Měsíc ten strávili svatí apoštolé dilem ve blahém společenství s Kristem Pánem po jeho z mrtvých vstání, dilem pak ve společenství s Rodičkou Boží. Nenilí tedy věc slušná, v duchu přidružení se ke sv. apoštolům a s nimi trávití blahé chvíle ve svaté radosti před Pánem, oslavovati nejsvětější Rodičku jeho a hojných milostí očekávati od Boha k mocné přimluvě její? Tak aspoň smýšlí se všude, kdekoli čilým srdcem vinou se duše pravověrné ku Královně nebes jakožto milosti plné Materi své: a náš lid měl by snad v ohledu tom posledním býti ve sboru bratří svých katolických? Ó nikoli! Vždyť všude jsou panny a matky důstojné a hodné jména katolického, upřímné ctitelky nejslavnější z pohlaví svého Panny a Matky Marie. Již pouhé slovo Maria, plné sladkosti a půvabu, uchvacuje mysl i srdce jejich. A kterak jim lépe bude možno úctu i lásku k Marii Panně na jevo dáti, neli pobožností Marianskou v máji? Protož kde posud není pobožnost tato, zaveďte ji, přičiňte se o to, vy dítky Mariánské, zajisté najdete sluchu na místě příslušném; spojte se v jedno — pevná, vytrvalá vůle zmůže mnoho.

Pobožnost tato — na to nesmíme zapomenouti — jest jako Mariánské pobožnosti vůbec veřejným vyznáním víry katolické, neboť nekatolíci neznají úcty Mariánské. A kdy jest větší potřeba víru svou všelikým možným způsobem veřejně vyznávati, neli nyní, kdy tolik krutých nepřátel se na víru naši sápe? Kdy také větší je potřeba mocné přimluvy Marie Panny, neli za dob našich, kdy celé peklo, jak se zdá, proti církvi Kristově vyšlo v boj? Protož, bratří a sestry slovanské, zvelebujte pobožnost májovou, kde již zavedena jest, kde však posud zavedena není, pečujte o její zavedení; Královna máje odplatí vám hojně každý krok, každou oběť, splatí láskou svojí lásku vaši. Neboť důležitá a ku spáse jak jednotlivce tak celého národa veleprospěšná jest úcta Mariánská. Poslechněme jen, co o tom vypravují slovníci učitelé církevní.

Sv. Bonaventura tvrdí, že ti, kdož si na úctě Marie Panny záležeti dávají, také svého spasení jisti býti mohou. Totéž dosvědčuje i Richard ze sv. Vavřince,

řka: »Kdo Marii ctí a vzývá, věčného života dosáhne, neboť uctí jej zajisté vděčná Královna tato v nebesích za to, že uctíval ji na zemi.« Sv. Bonaventura, tento veliký ctitel Mariin, volá: »Těš se, duše moje, a raduj se v Marii, neboť mnoho dobrého připraveno jest věrným jejím ctitelům.« Ku konci pak dodává tentýž světec: »Protože všechna sv. pisma hlásají chválu Mariinu, proto i my přičiniti se musíme, abychom i ústy i srdcem tuto božskou Matku ctili a velebili, aby nás posledního dne dovésti ráčila do říše blaženosti.«

Ve zjeveních sv. Brigity čteme, že se této sv. panně božská Mát zjevila a o biskupu Remigiovi, jenž zvláštním byl ctitelem Marie Panny, takto k ní pravila: »Ježto biskup Remigius každé své kázání chválou mojí začíná, řekni mu, že chci matkou jeho býti a duši jeho, až čas přijde, k Bohu doprovoditi.« A vskutku zemřel Remigius smrtí překrásnou, pln jsa nebeského klidu a naděje.

Jistého Dominikána, jenž každému svému kázání alespoň několik slov na počtu Marie Panny přimísil, zjevila se v hodince smrti a ochránivši duši jeho před úklady zlého ducha, dovedla ji ke Kristu Pánu. — I zbožný skladatel »Zlaté knížky o následování Krista Pána,« blahosl. Tomáš Kempenský, uvádí Marii Pannu jakoby mluvila a Synu svému všechny své věrné ctitele doporučela slovy: »Smiluj se, Synu můj, nad dušemi těch, kteří mne chválí a velebí!« — Co pak se týče požehnání, které z úcty Marianské pro lid se prýští, připomíná sv. Augustin, že, jelikož skrze Marii mnohým spasení se dostává, že proto i mnozí hříšníci se obrátí na cestu dobrou. — Víme z dějin církve, že sv. Dominik úctou Marianskou mnoho tisíc kacířů do lůna církve zpět přivedl, totiž sv. růžencem. — Podobně působil sv. Bernardin ze Sienny v Itálii, proto i sv. Bertrand ve všech svých kázáních úctu Marianskou co nejvřeleji doporučoval.

Nechť tedy i pro národ náš česko-moravský, jenž ode dávna slynul úctou Marianskou a v jehož středu Maria Panna tolik poutních míst si oblíbila, nechť i tomuto národu našemu prýští se hojné milosti skrze oživenou a upřímnou počtu Marianskou. Protož nechť i po našich městech a dědinách rozléhá se chvála Matky Páně, nebes Královny, nechť po celý měsíc květen rozezvučí se zpěv z předešlých hrdel na počtu její, aby i národ náš pod plášť svůj vzala, proti zjevným i tajným nepřátelům jej chránila a nejdražší jeho klenot — víru sv.-Václavskou, katolickou — mu uzmouti nedopustila, proti níž tolik nepřátel za časů našich se sápe. Kéž by Matka Ježíšova naučila všechny naše bratry právě lásce a úctě, aby nectili nepřátely Ježíšovy a sv. jeho církve, a tak nestihali, co Bůh spojití ráčil! Ó kéž nahradí láska a oddanost dítek věrných, co zavinila zpučnost a neposlušnost dětí nezdařných! Ó Maria, stůj při národu našem i při každém jednotlivci z nás v těžkých dobách našich a podporuj nás láskou svou i mocnou u Ježíše přimlouvou!

K Tobě, Matko Hospodina,
srdce chvátá v každý čas;
vypros nám u svého Syna,
oč Tě vzývá vroucí hlas.

Sbor: Ó Rodičko Maria!
vyslyš lidu svého lkání,
nechť Tvá milost k nám se sklání;
každé chvíle při nás stůj,
štit mocný Tvůj nás opatruj!
Matko Boží na nebi,
Tebe zpěv náš velebí.

První sv. přijímání.

Rodičům i školním dítkám na uváženou podává P. Bohumír Jos. Hendl.

astala opět milostiplná doba velikonoční, doba památky ustanovení nejsv. Svátosti oltární, a proto spolu doba, kde mnoho mladých křesťanů — dítek školních — ponejprv přistupuje ku stolu Páně. Kdykoli vedu žáky své ku prvnímu sv. přijímání, vždy činím tak s radostí, ale spolu také s jakousi bázní. S radostí, že rozmnožen jest počet těch, kteří přijímají milého Pana Ježíše do srdcí svých; s bázní, aby snad první toto přijímání pro některého nebylo zárodkem věčné smrti. Neboť jeli svaté

přijímání pro každého katolického křesťana vůbec úkonem nejsvětějším a před důležitým, čím více pro dítko, jež poprvé přistupuje, neboť zkušenost učí, že na tomto prvním sv. přijímání mnoho, přemnoho závisí pro budoucí vnitřní, náboženský život přijímajících. Proto bych rád několik upřímných slov promluvil k dítkám ponejprv přijímajícím, a prosím, aby čtenářové »Školý« řádky tyto jim přečísti dali.

Co sv. přijímání jest, víš, milý žáku, ze školy. Víš také zajisté, že toto první sv. přijímání jest jedním z největších a nejposvátnějších úkonů celého života tvého, a že veliké bude mítí působení na celou tvou budoucnost. Budešli hodně přijímati, bude to pro tebe cennou zárukou vytrvalosti v dobrém životě, přijmešli však svatokrádežně, pak se toho nejhoršího obávám pro celý tvůj pozemský i věčný život. Protož buď pilen náležité přípravy! A tato jest dvojí: jedna pro rozum, druhá pro srdce. Uč se pilně pravdám, týkajícím se sv. přijímání, pravdám o nejsv. Svátosti oltární, a pravdy tyto přivedou tě k horoucí lásce ku Spasiteli a k touze po nejužším spojení s ním. Čin tak, jako činil sv. Alois: tři dny se připravoval vždy na svaté přijímání, o samotě a na modlitbách. Již Bůh praví v písmě sv.: »Uvedu duši v samotu, a pak budu k ní mluvit.« Proto ustraň se, pokud možno, vzdej se her a společnosti soudruhů, zůstaň doma a žij, jako bys již na světě nebyl. Čím více se lidí strčíš budeš, tím blíže budeš Bohu.

Není však dosti na samotě; k tomu potřebí jest zbožné modlitby. Žádas od Boha daru největšího, zdaž není záhodno, abys zaň prosil, abys Ježíše Krista vroucně žádal, aby duši tvou tak spořádal, jak ji nejraději má? Modli se, a to často a pobožně, modli se z hloubi dětského srdce svého, a uvidíš, že modlitba tato prorazí nebesa až ke trůnu Božímu, neboť pomáhá ti ještě mocný přítel — anděl strážný. Konečně přemýšlej a uvažuj, co činiti chceš. Ó milé dítě, rozjímej nyní, neboť kdo ví, zdali v budoucnosti budeš mítí času a příležitosti! A přece kolik máš příčin, abys uvažoval, rozjímal, a to hluboce a vážně! Vždyť máš hřích vypudití ze srdce svého, ve ctnosti se cvičiti, peklu se vyhýbatí, nebe si zasloužiti, nesmrtelnou duši zachrániti, dobrým a užitečným členem církve i lidské společnosti býti, rodičům k radosti, tobě ku prospěchu dospívati... kolik tu vážných věcí, hodných uvážení! Protož obírej se stále myšlenkou: Bůh a já. Kdo jest, jenž k tobě přichází? Jest to Bůh, Pán vši slávy a velebnosti, Král králů, před

nímž andělé se třesou a jehož moc svět stvořila a jej zachovává. Jest to Bůh lásky a milosrdenství, jehož prozřetelnost požehnání hojně vylévá na vše, co zde žije; jenž i tobě hříchy odpouští, duši tvoji očisťuje a andělům podobnou činí. Jest to Ježíš Kristus, Spasitel tvůj, jenž z lásky k tobě v bídném chlévě se narodil, tvrdé jesle za první úžko měl a na tvrdém dřevě kříže za tebe zemřel; jest to tentýž Ježíš, jehož přecvaté jméno si na klině matčině zvatlati se učil a jenž od začátku života tvého až posud dobrodiním tě zasypával. On jest to, o němž sv. Jan Kř. pravil, že jest Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa. I za tebe dal se v oběť. On jest ženichem duší čistých, králem srdcí lidských, — on vychází ze svatostánku, aby ukojil touhu tvou; přichází již, už jest u tebe!

Ke komu přichází? K chudému, bídnému tvorů, slabému dítěti, které před ním ještě méně jest nežli zrnko piskové v nezměrném moři. Přichází k dítěti neposlušnému, nevděčnému, které často oči své jeho světlu a uši své jeho hlasu zavíralo, které přechasto důtky jeho největší lásky zneuznávalo. Přichází ke hříšníkovi, jenž darů jeho k tomu užíval, aby dárce urážel, jenž často jej zrazoval, za světskou rozkoš prodával jako kdysi lakotný učeník Jidáš. Přichází k poutníkovi, jenž dlouhou cestu ještě před sebou má, ale již umdlévá a hrozí se další cesty. Přichází k duši všemi nástrahami zlého ducha zmítané a pokoušené, k duši, která pevné opory potřebuje, které na světě a u lidí nikdy nenalezne.

K tobě, milé dítě, přichází Pán, abys poznalo prázdnotu a marnost všeho pozemského, a abys Ježíše prosilo, by celé srdce tvé naplnil. Slyšel hlas tvůj milý Spasitel, viděl touhu srdce tvého, a proto přichází k tobě, aby se s tebou co nejužěji spojil.

A proč přichází? Aby tobě vše dobré dal, aby tě šťastným učinil štěstím oním, které svět dátí nemůže a které zárukou a vkusem slasti nebeských jest. Přichází jako otec plný něžnosti, aby se celý zjevil dítěti svému a dal mu podíl na všech pokladech. Přichází jako neunavný pastýř, jsa vždy hotov život svůj dátí za svou ovečku, aby tě uvedl do božského svého ovčince a tam tě svým tělem krmil. Přichází jako soucitný lékař, aby ti poskytl léku proti slabosti a život tvůj upevnil. Přichází jako učitel, před nímž není tajemství žádného ani vědy, aby tě vyučoval ve pravdách spásy a rozptýlil tmy bludu v duši tvé. Přichází jako pevná záštita a ochrana, by tě za ruku vodil všemi úskalími života pozemského a šťastně dovedl ku bráně ráje. On, jenž středem jest všeho dobra, příčina vši radosti, základ vši naděje, přichází konečně, aby všechno zlo s tebe sňal, slzy tvé usušil a strach vyhnal z mysli a srdce. Budešli lačněti, nasytí tebe, budešli v bídě, obohatí tě, v slabosti posílí tě, v zármutku potěší, neboť ne nadarmo nazývá se Ježíšem, t. j. Spasitelem.

Nuže, milé dítě, jak krásný to pro tebe den, kdy takého hosta přijmouti máš do srdce svého! Nemá toto býti čisté a ozdobené? Zajisté! Očisť je skroušenou a úplnou sv. zpovědí, okrášli je božskými ctnostmi, věrou, nadějí a láskou a horoucí láskou po Spasiteli.

Když matka abbého Milleriota, jenž v revoluci francouzské smrti mučnickou sešel, na první svatě přijímání připravovala a důležitost úkonu tohoto vykládala, ulekl se mladý Milleriot tak závažného kroku a s pláčem tázal se matky, zdali nebude asi nehodně přijímati. Zbožná matka odvětila: „Žádný nepřijímá nehodně, kdo chce hodně přijímati.“ Jak pravdivá jsou slova tato! Na vůli záleží.

Chtěj hodně přijímati, přičiň se o to, a pak buď bez starosti. Nehodným tvoje přijímání zajisté nebude. Pak pocítíš slasti posud netušené, přítomnosti Páně, jehož jméno již sv. Bernarda k nadšené písni rozohnilo. Pak čerpali budeš ze zdroje nevyčerpitelného po celý život svůj milostí potřebných, a na konci budeš moci s císařem Napoleonem I. zvolati: »Nejkrásnějším v životě mém byl den prvního svatého přijímání.«

Kéž bys jen vždy bez uzardění vzpomínati mohl na ten den! Kéž by věnoval, jenž tebe krásil při tomto sv. úkonu, nikdy neuvadl v nevinnosti tvé, a hořící svíce, již jsi v ruce držel, jakožto pochodeň viry vždy tobě svítila na cestu života! Pak by tobě zajisté přišel Kristus Pán vstříc, pak bys hoden byl po životě tomto pozemském uzříti jej tvář v tvář v životě věčném. To by byl nejkrásnější účinek tvého prvního sv. přijímání, jehož tobě také z plna srdce přeji.

Vy pak, křesťanští rodičové dítek přijímajících, strážte orlím okem poklady své, neboť zkáza číhá ze všech konců. Dávejte sami dobrý příklad, příklad zbožného, křesťanský spořádaného života, pěstujte kvítka, utlá srdéčka dítek svých, aby z nich radost vzešla vám a Bohu česť. Moudrou přísností vedte je na cestu dobra, kdykoli by chtěly odbočiti, a denně prostě Boha za požehnání pro miláčky své. Den sv. přijímání jejich jest i pro vás dnem milé vzpomínky, jest dnem radosti a odplaty, neboť odevzdáváte dítky své církvi a snoubíte je se Spasitelem. Den ten jest odplatou za tak mnohou péči, za tak mnohou probdělou noc a vylitou slzu. Přijímejte v duchu s nimi a odevzdávajce je pod vedení a ochranu Ježíše Krista, rcete: »Svěřil jsi mi je, ó Pane, tobě je zase přivádím; nezhytnulo ani jedno. Zachovej je tak stále, abychom se jednou všichni, rodiče i děti, u tebe mohli shledati! Amen.«

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 11.

„Moje náboženství záleží v tom, abych dobře činil bližnímu.“

Není také nic lepšího nad lásku ku bližnímu, která se jeví v dobrých skutečích k jeho prospěchu. To však jest právě, co náboženství křesť. s velikou důrazností žádá a poroučí, neboť slovo Kristovo staví příkazní lásky ku bližnímu na roveň s velikým a hlavním příkazem lásky k Bohu: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, z celé duše, ze vši mysli své, nade všechno,« toť první a hlavní příkazní; druhé pak rovné jemu: »Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.«

To učí, to hlásá náboženství Spasitelovo, křesťanství, dle vlastního výroku Kristova v evang. sv. Matouše kap. 22., verš 37.—40. Avšak Pán Ježíš přidal jakýsi dodatek, jehož, jak se zdá, nedbáš. Dodal totiž: »Na těch dvou příkazích všecken zákon záleží, i proroci.« Ty pak, jenž se chlubíš, že náboženství tvé jediné v dobřečinění bližním svým záleží, nedbáš první povinnosti z oněch dvou, a to povinnosti světější, důležitější, povinnosti, z níž teprve druhá, kterou plnit se snažíš, vyplývá; nedbáš svaté lásky k Bohu, z níž prýští teprve pravá, nezištná láska ku bližnímu; neboť z oné běže tato potřava a sílu, kterou odstupuje vysokého stupně hrdinné obětavosti a vlastního

sebezapírání. Aby člověk choditi mohl, potřebí mu zajisté nohou, a sice obou, neníli pravda? Právě tak jest to s námi a naším určením na světě. Abychom cestou života pozemského došli cíle nebeského, jest potřebí, abychom obě základní přikázání lásky křesťanské se stejnou horlivostí plnili příkaz lásky k Bohu a ku bližnímu.

Praviš sice, pomíjej Boha, že dobře činiš bližním svým. Možná dosti, avšak také připustiti musíš, že zkušenost učí, že kde není pravé lásky k Bohu, že tam i lásky druhé, ku bližnímu, se nedostává. Ze zkušenosti vidíme, že právě ti křesťané, kteří Boha nadě všecko a vřele milují, že také spolu lidem vždy dobré čini, že láska jejich ku bližnímu u nich není pouhým slovem, nýbrž že jest účinná, silná, čistá, nezištná, že jeví se skutky.

Neboť rozvažuj poněkud, kdo že byli největší dobrodincové lidstva, kteří v časech trudných sami sebe zapírajíce s hrdinskou láskou jiným pomáhali. Byli to svatí a svěťice, t. j. lidé, křesťané, kteří láskou k Bohu hořeli. Uvedu ti jen několik na paměť.

Již v dobách apoštolských bylo zvykem o chudé křesťany se starati a potřeby světské jim rozdávat. Jelikož apoštolé sami k tomu nestačili, zvolili 7 jáhnův a odkázali jim péči o chudé. Od té doby jest účinná láska ku bližnímu po všecka století takorůzka srostlá s církví katolickou, neboť tato zakládala chudobince, sirotčince, nemocnice atd., ukazujíc světu, jak se má ubohým bližním pomáhati. Vzpomeň jen, že na základě víry vyrostli řádové katolíci, kteří se věnují účinné lásce ku bližnímu; tak řád Trinitářů, kteří vykupovali zajaté křesťany, ba i čtvrtým slibem se zavazovali, kdyby nebylo peněžních prostředků, že sami se v zástavu a do otroctví dají na výkup jiných. — Znáš snad řád Milo-

srdných bratří, synů Jana Endada, jež ctíme pode jménem sv. Jan z Boha; který světský ústav vyrovná se nemocnicím jejich co se týče obsluhy, pořádku, laskavého zacházení s nemocnými? A při tom musí členové sami u jiných vyžebrať, aby nemocným, bez rozdílu náboženství a národnosti, pomáhati mohli. Není to hrdinnost? — A jak blahodárně působí milosrdné sestry u nemocných, o tom jde jeden hlas po světě — hlas úcty, obdivu a vděčnosti.

Vzpomeň na sv. Vincence z Paula, tohoto reka milosrdenství, otce všech nešťastných, jenž až posud ještě po celém světě dobře činí, a sice ústavy dobročinnými, jimž byl život dal. A kdo byl tento Vincenc z Paula? Byl to katolický kněz. A odkud čerpal hrdinnou oddanost ve službě ubohých spoludí? Z lásky k Bohu, chtěje skutkem ukázati víru v Ježíše Krista a sv. jeho učení. Sám byl velice chudým, a přece sebral pro chudé, nemocné, pro pohozené dítky atd. přes 15 milionů zlatých. Ať se takým výsledkem pochlubí nějaký nevěřící dobrodinec!

Takových příkladů bych mohl uvést mnoho, tyto však dostačí.

Ovšem naučila se i nevěra od církve Páně zakládati ústavy dobročinné, tak zvané „humanitní“, v nichž ovšem Bůh, víra, kříž, duše, spása její a podobné pojmy místa nemají. Nechci jim sice upírati vsí hodnoty a zásluhy, avšak to tvrditi smím, že nemohou tak blahodárně působiti, postrádajíce základu víry, neboť pak jim schází i pravá láska, vřelý soucit; lidem při takých ústavech zaměstnaným běží o prospěch hmotný, proto i ukázaly se často veliké nešvary a nespravedlnosti, ba i surovost v ústavech takových. Při nejlepším postaráno je sice o tělo, ale duše při tom hyne. A co platí o těchto, platí i o dobročinnosti jednotlivce bez základu víry.

Nevyplyvá z lásky k Bohu, není ani stálá, ani čistá, ani tak láskyplná, by rozehrála toho, jenž nucen jest k ní se utikati; studenost také dobročinnosti mnohého zaráží a odpuzuje. A konečně nemá pro život věčný ceny. Jest to úkon zcela přirozený, bez pohnutky nadpřirozené nedochází tedy také leč odměny přirozené. Proto také vidíme, že, ač dobročinnost veřejná i soukromá stále se zvětšuje, že přece i bída pořádě roste, že tedy neukazuje se výsledek,

jak by se očekávali mohlo. A proč? Poněvadž mnohé dobročinnosti schází podklad náboženský, proto není při ní pozhnání Božího. Neboť poněvadž jen Bůh jest pramenem i nejvznešenějším předmětem lásky čisté, proto jen tam daří se a působí láska ku bližnímu, kde spojena jest s láskou k Bohu, s náboženstvím. Mimo Spasitele Ježíše Krista není pravé, účinné, čisté a vytrvalé lásky ku bližnímu. Jest tedy i tvá námitka bez podstaty a mylná. (Přistě dále.)

Některé myšlenky ctihodného kardinála Bellarmina na den Nanebevstoupení Páně.

Některí se snad domnívají, že bychom se měli na den Nanebevstoupení Páně spíše rmoutiti než se radovati, poněvadž Pán, vystoupiv na nebe, církev svou, kterou vlastní krví vykoupil, jaksi opustil; aneb měli již někdo se radovati, tedyže andělé mají se radovati, ale nikoliv lidé. Neboť k andělům se v dnešní den odebral, ne k lidem, kteří ho ztratili. Avšak necht tak smýšlejíci si nezaslouží výčitky Páně: »Kdybyste mne milovali, zařístě radovali byste se, poněvadž jdu k Otci.« A v skutku bylo to nám na veliký prospěch, že náš Vykupitel na nebe vstoupil. Neboť nejen proto vstoupil na výsost, aby jaté vedl vězně (k. Efesk. 4, 8), t. j. aby duše spravedlivých v předpekli sevřené vysvobodiv, ve vítězoslavném průvodu s sebou do nebe (což sloužilo k jeho vlastní slávě) vedl, nýbrž také, aby nám užitečných darů hojně rozdával. Tak četné a veliké jsou tyto nám udělené a příslibené dary, že sv. Apoštolé pevnou naději lyvše posílnění, po odchodu Páně nejen ne truchlili, nýbrž s největším veselím a plesáním do Jerusalema se vrátili.

Které pak jsou tyto vzácné dary?

Prvý a největší dar, který je základem všech ostatních, jest Duch svatý. Tento výtečný dar vymohl Syn Boží, přišed k Otci svému, apoštolům a vyhlil ho na ně po deseti dnech, jak d. písmo sv. :

»Pravici Boží jsa povýšen,« pravi sv. Petr (Skutk. ap. 2, 33), »a vzav zaslíbení Ducha svatého od Otce, vyhlil jej, jakož vidíte a slyšíte.«

Druhý vzácný dar jest, že Syn Boží hlavně proto vstoupil a do svatyně ne rukou udělané vešel, aby tam vždycky stál před obličejem Božím a za nás orodoval. »Nebo nevešel Ježíš,« d. sv. Pavel (k Židům 9, 24), »do svatyně rukou udělané, kteráž byla podobenstvím pravé: ale v samo nebe, aby se nyní ukázal před obličejem Božím za nás.« Nenili tento dar výtečný a nadobyčejný? Což si může hříšný člověk přijemnějšího nad to mysliti? Co šťastnějšího si přát, než v přisném a rozhodném soudu Božím míti Otce za soudce a Bratra za přímuvce? Kdo by si ještě zoufal? Kdo by srdcem klesl? Kdo by pozbyl důvěry, byt největších a nesčíslných zločinů vinen byl, uvážili, že jednou bude míti otcovského Soudce a bratrského Přímuvce?

Třetí pak a poslední dar, který Pán vstoupiv na nebe lidskému pokolení vymohl, jest, že tři hlavní ctnosti: víra, naděje a láska divně v nás se rozhojňují, potvrzují a pěstují. Víra, poněvadž věříme v toho, jehož nevidíme. Naděje, poněvadž proniknuli Kristus, naše Hlava, nebesa, i my, údové jeho, pronikneme. Láska k Bohu a věcem nebeským, poněvadž jsouce u víře předsvědčení, že Kristus, všecka naše naděje,

spása a dobro, na nebe vstoupil; i my, v duchu ho následující, vysíláme do nebe všechny své povzdechy, žádosti a přání dle slov sv. Pavla, říkujícího (k Kol. 3, 1—2): »Těch věcí, které svrchu jsou, hleďte, kdež Kristus jest, sedě na pravici Boží: o věci, které svrchu jsou, pečujte, ne o ty, kteréž jsou na zemi.« »Vstoupiv« tedy Kristus »na výsost, jaté vedl vězně; dal lidem dary.«

Kdy pak a jakým způsobem vystoupil? Čtyřicátý den po svém vzkříšení vystoupil. A proč tolik času meškal na zemi? »Aby okázal sebe samého živého po svém umučení mnohými důvody« (Skut. ap. 1.), aby zarazil křesťanský stát, aby sv. Petrovi klíč a vládu církve své svěřil, aby svátost pokání ustanovil, aby apoštoly připravoval na příchod Ducha sv., aby ko-

nečně nám lásku a pokoru svou důrazněji na srdce kladl. Právě tyto dvě ctnosti Pán v oněch posledních dnech stkvěle na jevo dal. velmi blahosklonně a důvěrně se sprostými učeníky svými zacházeje, ačkoliv již dle duše i dle těla vedl vyšší život po způsobu svatých andělů.

Jak Pán do nebe vystoupil, sv. Lukáš zřetelnými slovy takto vykládá: »Vedl pak je ven do Bethanie a

pozdvih rukou svých, dal jim požehnání. I stalo se, když je žehnal, bral se od nich a nesen jest do nebe.« Tedy tentýž Pán, který veřejně a téměř před celým světem s největší potupou na kříž přibit byl, s hory skorem osamělé a před málo svědky na nebe vstoupil, aby nás učil, že jest nám potupa a úsměšky, byť i veřejné byly, ochotně snášeti, ale lidskou chválu odmítati. -- »Dal jim pože-

hnání.« t. j. rozloučiv se s učeníky, přál jim, modlé se, všeho dobrého. Snad udělal také nad ně znamení sv. kříže, kterým sv. Apoštolé od té doby se známenávali. Potom jal se poněmhu od nich se vzdalovati a nad nimi vznášeti. — »A když je žehnal, bral se od nich a nesen jest do nebe,« aby se již teď naučili oči, rukou a srdci svých k nebi prosebně pozvedati, kde jediný jich poklad měl býti. Když se byl od země dosti vysoko vznesl, bílý oblak vzal ho s očí jejich. Avšak oblak ten nebyl mu jako povoz. na němž by se vezl, nýbrž aby rozmnožil jeho slávu a velebnost, a aby Apoštolé pozdvíženými očima již ho dele nedoprovázeli.

V ostatek co si pomyslíme o tom velkém zástupu lidí a andělů, kteří Pána k nebi se beroucího slavně doprovázejí? Již velký onen patriarcha Jakub vyobrazil tento zástup, když obohacen vrátil se od svého strýce Labana a, přišed k řece Jordannu, pravil: »S holí svou přešel jsem Jordan tento, nyní se dvěma pluky (ovci) zase se vracuji.« (Gen. 32, 10.) Kristus sám jediný sestoupil s nebe, sám přešel Jordan umučení s holí sv. kříže dle slov prorokových: »Čeřeň šlapal jsem sám a z národu není muze se mnou.« (Is. 63.) Avšak ne sám se navrátil k Otci svému do nebe. Jsa doprovázen četnými zástupy lidskými a andělskými, vystoupil — a jak? S jakou nádherou a slávou? S jakou nevýslovnou radostí a jásotem všech nebesťanů? Když již zde na zemi církev uprostřed bojův a strasti radostně zpívá, jaké radosti bude požívatí církve vítězoslavná tam na nebi? Ó kéž bychom mohli naslouchati oněm libezným zvukům a jásotným chvalo zpěvům, které se po nebeských prostorách dnes rozléhají! Kéž bychom spatřili radostné hody a slavnosti, které nebesťi duchové dnes provozují! Zajisté pěli bychom radostněs cirkvi: »Vstoupil Bůh s radostným zpíváním alleluja! alleluja! a Hospodin se zvukem trouby, alleluja! alleluja!« (Žalm 46, 8.) »Tahniž mne: takť za tebou poběhneme po vůni mastí tvých.« (Pís. Šal. 1, 3.) »Ó bych měl křídla jako holubice, poletěl bych a odpočinul bych.«

Milí čtenáři! Nepřejete-li sobě i vy, vystoupiti do nebe? Zajisté, že si toho přejete. Neboť každý člověk (praví mudrcově) jest od přirozenosti vědychtivým (a vzdor tomu musí často bitím k učení býti dohnán). Neřeknemeli tím pravdivěji: Každý člověk přirozeně si přeje vystoupiti a vzhůru se vznášeti? Proč pak mládež tak pilně se zabývá vědami? Aby něčeho dostoupila. Proč jiní tak rádi táhnou do války a volí raději v ležení strastný život než domácí pokoj a pohodlí? Aby vyšších stupňův a hodností dostoupili. To již je duchu přirozeno, že touží a baží po vyšších věcech.

Proč pak oheň se nese vzhůru a země tihne dolů? Neli proto, že tato jest jejich přirozená vlastnost? A poněvaž i naši přirozenou vlastností je, že máme duši s hůry (od Boha) a její žádosti vzhůru se vznášejí, protož vnitřním pudem přejeme sobě pozdvížení býti. Jako rybičky vně vody zhynou a věci, nejsouce na příslušném a vlastním místě, nedají se delší dobu zachovati: taktéž duši naši nevede se dobře, pokud dli v pozemských prostorách, kde, jak di kniha moudrosti (9, 15), »tělo, porušitelno jsouc, obtěžuje duši, a ten zemský přibýtek dolů stlačuje mysl mnoho přemýšlející.« Jako tělo ve vodě se potopí, tak i duše v těle se jaksi ponořuje a udušuje. A jakkoli tělo se snaží, lichocením duši k sobě přivábíti, jelikož ví, že mimo jeho společnost nic není; předce nemůže brániti, aby dle svého přirozeného pudu někdy k vyšším věcem nesměřovala a se nepozvedla, a po nich netoužila. Jest tedy jistá pravda, že lidé dle přirozenosti své žádají po vyšších věcech a také po nebi. Avšak tu se jim v té žádosti cosi podobného stává, co nezřídka nedospělým chlapcům se přihází. Tito divajíce se na vrcholy hor, domnívají se (skrže nějaký klam očí), že tyto jsou jen asi o píď vzdálené od nebe. Oni, neumějíce rozumem napravití omyl smyslů, míní, že nebe skutečně není od oněch vrcholů vzdálenější nad píď a říkají: »Kdybych vystoupil na tamtu horu, já bych rukama nebe dosáhl! Rovně chlapci, přebývající v dolinách a spatříce slunce z hor vycházeti, se domnívají, že, kdyby na těch horách stáli, slunce by se dotýkali; avšak

potom teprve poznávají svůj omyl, když na ty hory vystupují. Podobně se i nám někdy děje, že totiž ve světě vidíme vyšší hory; místa (než skutečně jsou), postavení, úřady a hodnosti, ač by se neměly jmenovati hory, nýbrž pahrbky nebo ještě vhodněji: mohyly či hrobové. Aby to více ozřejmelo, podívejte se na dvě světské hory, z nichžto jedna sluje hora moci, druhá hora učenosti (moudrosti). Představte si velkého knížete či krále, který svou nádhrou a velebností vyniká, bohatstvím hojně oplývá, ve skvostná roucha oděn jest, nepřehlednému zástupu služebníků poroučí, vznešené důstojnosti, vzácné tituly, slavná příjmení atd. má. Hned se budi u mnohého touha: Kdybych i já mohl tak vysokým pánem býti; neboť takové postavení je velmi vznešené a zdá se, jakoby oblaka přesahovalo. Kdybych já mohl takového vrcholu moci dosáhnouti! Zdaž bych potom nebyl téměř jako v nebi a nezdál bych se býti jako Bůh mezi ostatními lidmi? Nuže vzmuž a přičiň se, abys sobě cosi podobného vydobyl!

A vskutku nejednomu se již poštětilo, po mnoholetém snažení a namáhání dostoupiti vrcholu takové hory, t. j. knížeci nebo královské důstojnosti a moci. Avšak dosáhnuv ji, shledá, kterak najednou na něho takorůzka se sypou nesčíslné starosti, nepříjemnosti, mrzuté práce a všelijaké záležitosti, tak že sotva spatí může. Se všech stran hrozí mu nebezpečí: tu odpadlo jedno město, jiné vyhrožuje odpadnutím, a třetí sotva lze mu v kázni a poddanosti udržeti. Se všech stran přicházejí prosebné listy a odevšad nemilé žaloby. K tomu všemu bývá snad nemocemi, které již jako soukromník snášel, neméně i teď trápen. Tu teprve upozoruje sklamání a volá: »Tedy taková je ta královská důstojnost a moc! Domníval jsem se, že budu, kdo ví, jak šťastným: zatím se shledávám teď bídějším než kdy dříve.« — Ejhle, milý čtenáři, tať jest ta hora, na kterouž ďábel poprvé vystoupiti usiloval.

»Na nebe vstoupím,« volal, »nad hvězdy Boží vyvýším stolici svou... Vstoupím na výsost oblaků, budu roven Nejvyššímu.« (Is. 14, 13—14.) Avšak prašpatně pochodil. V tu chvíli spadl

s nebe, stav se z nejsličnějšího anděla nejohavnějším ďáblem.

Druhá hora, na kterou člověk rád vystupuje, jest hora učenosti a vědomosti. Zdalekali na ni se dívá, vidí se mu býti, kdo ví, jak vysoká, vznešená a krásná. Nebo co jest stkvělejší a proslulejší nad jméno moudrosti a učenosti? Ta ho vábí. Zajisté obecný a nevzdělaný lid míní často, že mudrcové a učenci všecko vědí a důvtipem svým veškeré tajnosti přírody pronikají. Ale kdokoli jen poněkud na tuto horu vylezl, musí se vyznati, že ta hora jest sotva pahrbek, ba sotva hromádka. Nebo jak málo věci jest učencům ve vědách naprosto známo a zjištěno? O kolika věcech pochybují? Kolikrát musejí, činíce učený výrok, přidati slovíčka: snad, zdá se tak, nemýlímeli se a p.

A jakkoli řečená hora jest velmi nízká, nicméně mnohemu učenci bývá nebezpečná, nemáli dosti pokory a skromnosti a necháli se vědami nadýmati. Neboť tak byli někteří staří mudrcové naduti, že jen sebe (filosofy) za člověka pokládali, nikoli jiné lidi. — Na tuto horu vystoupiti, o to se poprvé pokusil náš praotec Adam. Ontě chtěje rozeznávatí dobré a zlé a takto vystoupiti na horu moudrosti a učenosti bídným pádem svržen jest do prohlubně nevědomosti a temnoty. Což tedy? Máli se učení zanedbati? Nemá se zanedbati. Necht jen mládež pilně se učí, necht jen se zvelebi školy a vědy! Neboť učiněná výtčika nesvědčí než těm, kteří vystupující na horu moudrosti, pokládají studium za poslední a hlavní cíl svůj, při tom nic nedbajíce nebo málo na zbožnou mysl a rozsaňný život. Kdo by tak si počínal, byl by velice na omylu, poněvadž by pro pouhý stín buď moci buď učenosti pozbyl pravé moci neb učenosti. Neboť k čemu pak vede moc a učenost? Neli k slávě a proslulosti ve světě? Tedy tak vysoko vystupuje či tak daleko sahá moc a učenost, jak daleko sahá lidská sláva. Avšak každý ví, že taková sláva sebe mocnějších a učenějších mužů přece poměrně jen velmi obmezena jest. Nenili tudíž velká pošetilost, celý svůj čas, všechny schopnosti a síly své nakládati jen na dosažení světské slávy? A přece je přemnoho takových pošetilců ve světě, kteří po ní baží! Odvratte se tedy od

těchto hor, protože nesnadno a nebezpečno jest, na ně vstoupiti. Mnozí s nich bidně do propasti svrženi byli.

Ale tomu se diviti sluší, že lidé takových strašných pádů se nehrozí, ano že hledí jich následovati. Neučíňmež takto, milý čtenáři. Raději následujmež Krista Pána, jenž proto sestoupil, aby nám ukázal cestu vzhůru vedoucí. A jaká jest ta cesta? Cesta, jež mudrcům a mocnárům tohoto světa docela neznáma byla a kterouž naznačil sv. Pavel těmito slovy: »Neboť poněvadž svět v Boží moudrosti (řízení) nepoznal Boha skrze moudrost (přirozenou a světskou), ráčil Bůh skrze nemoudré kázání (o kříži, který se zdál býti bláznovství) spaseny učiniti věřící.« (I. k. Kor. 1, 21.) Potupný kříž, na kterém moudrý a mocný Bůh pro nás zemřel, a jenž se zdá moudrým a

mocným tohoto světa bláznovstvím býti, učiněn jest žebřík a cesta do nebe. »Kristus musel trpěti a takto vejíti ve slávu svou,« praví sám o sobě. A co o nás, milý čtenáři, řekl, přidejme ze sv. Matouše: »Kdo chce za mnou přijíti, zapřít se sebe sám.« Těmito slovy Pán ještě neukazuje cesty, nýbrž jak se k ní máme chystati. Upozorňuje, že bychom bez přípravy nadarmo se pokusili vzhůru se dostat. Ona cesta jest velmi příkrá a přebídná a vyžaduje, aby cestující nebyli žádnou překážkou zaneprázdnění, nýbrž zcela volni. Protož napomíná, že každý sebe zapírali má, t. j. nejen se nepotřebných věcí vzdáti, ale i sám sebe poněkud oloupiti, t. j. zlé žádosti a náklonnosti potříti, chtěli za ním jíti. Takto bude teprve prázdný a volný, aby snadno nastoupil cestu a na se vzal kříž Páně a ho následoval.

P. Xaver Zimmerhackel T. J.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Vrtkavost osudu.

(Ostatk.)

Na týden byli učitel a žák na cestě do Sublaka, místa od Říma asi 40.000 kročejů vzdáleného a pro množství chladné a čisté vody proslaveného. Na vysokých skalách kolem řeky Ania vyvěrá mnoho pramenů tekoucích do této řeky, která se tu podobá jezeru a teprve dále své vody tísni do břehův. Od nejstarších časů byla tato divě romantická krajina pusta. Vypravovalo se o ní mnoho bájí, že se do ní málokdo odvažoval.

Když sem Petr a Aureolus přišli, mělo místo to již jiné vzezření. Ještě sice se Anio široko rozléval a se skal padaly vodopády, ale pustina byla obydlena. Tam, kde dříve ve výši sup kroužil a vlk kořist svou hledal, zaznívaly dnem i nocí chvalozpěvy a pracovití muži tam vzdělávali půdu se vším úsilím. Kněz činil mladého prů-

vodce svého na tuto změnu pozorným. Jmenoval mu tři kláštery, které věnovaly výsínu. Ukazoval mu náspy na stráních, kde rozkládaly se zahrady.

»A to vše stalo se přičiněním jednoho muže!« zvolal nadšeně.

Když Aureolus se udiven tázal, jak by to bylo možno, vypravoval mu Petr toto:

»Roku 480. narodil se v krajině nursenské, ze slavného rodu Aniciův, Benedikt. Mládí své prožil v Římě, kde se zabýval pilně vědou. Avšak pustý život římský byl mu odporným, opustil studie, zašel v ústraní světa, do pustin anijských. Viz tam ten klášter, jakoby se uprostřed skal zvedal, ještě dnes uctívá jeskyni, do níž se bohobojný jinoch odebral. Při svém odchodu z Říma nemyslel na to, odkud vezme potravu v této pusté krajině. Neboť myšlenka, uniknouti zhoubnému proudu, zaujala celou duši jeho. Bůh však o něho pečoval. Potkal

na cestě římského řeholníka Romana, který se ho ujal. Poskytoval mu potřebného pokrmu. Přinášel mu chléb, který si sám od úst utrhl. Ale že mu bylo obtížno do skal chleba donášeti, opatřil si dlouhý provaz, po němž na dané znamení zvoncem si Benedikt potravu vytahoval. Tu žil několik let v strádání a pokání. Jednou přišli do údolí pastýři a vidouce jej v tomto podivném srstnatém obleku, s dlouhými vlasy, s bledým a vyhublým obličejem — báli se ho jako neobyčejného tvora. Benedikt dal se jim poznati. Brzy se vypravovalo mezi lidem, že v Sublaku bydlí poustevník, věrný služebník Páně. Teď byla poušť tato častěji navštěvována, ba přicházeli četní žáci, kteří s ním chtěli tento život sdíleti. Ano i synové vznešených rodů podřídili se dobrovolně Benediktovým rozkazům. Tak Maurus a Placidus, synové římských senátorů, nejhorlivější žáci jeho, milovali ho nesmírně. Brzy povstal klášter, kterému předepsal Benedikt pravidla; potom jiné dva. Krajina přestala býti pustinou. Stala se útlukem těch, kteří chtěli ujiti hluku světa a arianským neplechám. Po této zdárné činnosti odebral se sv. zakladatel na Monte Kassino, kde skácel poprsí Apollovo a zasvětil tu předchůdci Páně kostel, aby hlas volajícího na poušti hlásal, že již tam zavítal Pán. Jeho příkladem a pravidly řídily se kláštery sublacké, tak že se právem mohly zváti sídlem zbožnosti a pracovitosti.*

•Mistře, viz, kdo jsou ti muži?• přerušil ho najednou Aureolus.

•Jsou to Gothové!• odvětil Petr.

Chlapec pohlédl na něho ustrašen. Myslel, že ho ti hrozní mužové potrestají, že utekl z Říma.

•Neboj se těch mužův, oni se dobrovolně podrobili zákonodárci, který jim nejenom zapověděl bližnímu krivditi, nýbrž poručil každého cizince, který při-

chází ve jménu Páně, přijati. Divíš se, že svatý Benedikt dříve nad Gotthy zvítězil, než mocný Justinian! A jaké jest vítězství Benediktovo? Tito lidé, kteří byli jednou ve své divokosti postrachem Římanům, slibili, že povedou zcela jiný život a že bez rozkazu opatova nic neučiní, a že vyplní ochotně to, co jim bude poručeno. Oni pracují celý den, aniž by si plody práce své pojistili, oni se modlí a posti, aby si od Boha vyprosili svou vlastní a bližních spásu. Není toto vítězství Benediktovo větší než Justinianovo? A jak jest rozdílné ve výsledcích! Vítězství římská učinila z Italie poušť, vítězství tohoto muže proměňuje pustiny v ráj! Zastav se a pozoruj, co budou mužové tito konati.*

Aureolus vystoupil na skalní výstupek a pohlížel na terasu, kde muži pracovali.

Ta tichost, ta horlivost, s jakou práci svou plnili, bylo Aureolovi cosi nevidaného. Dříve viděl jenom pracovníky na poli více lelkovati než pracovati. Zde viděl lid, který pokládal práci za svatou povinnost. Petr ho vedl dále, až přišli ku mnichům, kteří stavěli dům; ještě výše našli lid, jenž pracoval v klášterní zahradě.

Když dospěli klášterní fortny, byli od staršího bratra vřidně přijati. Brzy sem přibýlo i více řeholníkův, aby Petra uctivé pozdravili.

Aureolus se tomu divil. Tak mu na mysl přišlo, jakoby tento klášter patřil jeho mistrovi, jakoby on tu byl nejvyšším pánem.

Na to vedli hosty do kostela, a protože byl právě čas ku společné modlitbě, volali ostatní bratry k ní úderu na kovovou desku. To bylo vše chlapci cizím. On viděl Římany, Gothy, rolníky, zedníky, zahradníky a lidi, kteří se obírali v klášteře různými řemesly, dále bratry, kteří se zaměstnávali opisováním,

představené chlapecké školy. — vše spěchalo bráti účast na modlení. Zdálo se, že všechny ovládá jeden duch, neboť tak ladné a velebně pěli žalmy a hymny. Chlapec sice nebyl s to, by vše pochopil, ale těšilo ho to. Přál si, kdyby mohl náležeti také k těm žákům, kteří se v klášteře připravovali na své povolání a v kostele byli vzadu choru. On nevěděl, že toto ustanovené střídání v práci a modlitbě člověka udržuje jarého na duchu a na těle. — Když se z kláštera zpět vraceli, neměl slov pro vše, aby pověděl, co se mu líbilo.

Petr poslouchal chlapce se zalíbením, a když byl právě v nejlepším proudu řeči, otázal se ho náhle:

»Co myslíš, jsou tito klášterníci vydáni také nebezpečí, jako jiní lidé?«

Aureolus se zamyslí.

»Ti, kteří jsou na skalách, jsou zajiště bezpečnější než ti, kteří dole bydlí, protože se mohou lépe hájiti,« odvětil po chvíli.

»Avšak,« namítal Petr, »jak potom, když by se měli hájiti a neměli by zbraní, nebo by se ani hájiti nechtěli, spoléhajíce toliko na Boha?«

»Potom, myslím,« minil chlapec, »že divočí Gothové jednou přijdou a domy jim pohoří — a pak budou bratři velmi nešťastní.«

»A proč?« vyzvídal kněz, »což pak neopustili domů svých a polí, aby Boha a samotu vyhledali? Může jim to někdo vzíti? Mám za to, že jim zůstane nejméně to, co si dobrovolně vyvolili.«

Chlapec neodpověděl, nýbrž přemýšlel, jak jest to možno, aby, kdyby byli od Gothů přepadeni a vyplnění, znova započali práci. Již je za to litoval a přál si, aby jim mohl někdy pomoci. A netušil, jak brzy bude sám pomoci potřebovati!

Časy se valně změnily. Totilas byl mrtev a král Tejas pokoušel se všemožné gothské panství upevniti. Avšak válečné štěstí mu nepřálo. Když v hitvě u Vesuvu smrtelně poraněn k zemi klesal, zvolal ku svým bojovníkům: »Gothové ustupují jenom osudu!«

Byzantinci pod vůdcem Narsem byli všude vítězi. Rozprášení Gothové obrátili se na sever pustošice a pálice kraje, které opouštěli. Věděli, že panství jejich jest konec, proto chtěli zemi zcela vykořistiti. Taková tlupa vrazila do kostela sv. Vavřince, doufajíc se zmocniti snad skrytých pokladů. Ale když ničeho nenalezla, vzala kněze i chlapce s sebou, čekajíc od nich bohaté výkupné. Namahavý pochod a nevlídné zacházení s nimi, špatná strava sklátily starce tak, že za několik týdnů skonal.

Chlapci nebylo ani popřáno, by se na jeho hrobě pomodlil. Teprve u Bononie byl osvobozen. Gothové byli napadeni a rozptýleni. Ubohého sirotka ujal se velitel toho oddělení vojska, které Gothy pronásledovalo. Poslal ho na svůj stateček, aby tam dohlížel nad otroky. Chlapci se tu zalíbilo. Doufal, že stráví zde život svůj v pokoji.

Avšak i s nim zahrál vrtkavý osud.

R. 568. vtrhli do Italie Longobardi. Tito byli horší Gothův a krutější Vandalů. Tam, kde podkova koní jejich zasáhla, dlouho se osení nezazelenalo. Nešťastná země dožila se nového rozdělení. Mnoho rodin bylo uvrženo v nejhorší chudobu. Aureolus ztratil svého pána a službu.

Jednoho večera zaklepal na bránu sublackého kláštera unavený pocestný — byl to Aureolus. Po bouřlivém životě nalezl kýžený přístav pokoje v tomtéž klášteře, kterýž navštívil před léty se svým dobrodincem a učitelem.

Socha sv. Jana Nep. na kamenném mostě pražském.

Ne všech požehnaných krajů koruny sv.-Václavské putují každoročně tisíce lidí zbožných, aby navštívili milou matičku Prahu, aby pookřáli a pokochali se na její krásách, dosud ještě od vlastních synů tak málo oceňovaných a súčastnili se pouti svatojanské, která se každoročně odbývá v dnech 15. a 16. května hlavně na kamenném mostě Pražském, před sochou sv. Jana. Ne každému poutniku jest však známa historie velebného Karlova mostu a pověst, již tradice kovovou sochu českého světce na kamenném mostě Pražském obestírá.

Kamenný most Pražský patří mezi největší a nejpamátnější mo-ty v Evropě. Nejprve spojoval Malou stranu a Staré město jen dřevěný most a tak nízký, že při velké povodni roku 1118. šla voda přes něj na 6 metrů výšky. Královna Judita, manželka Vladislava II., vystavěla r. 1167. nový kamenný most přes Vltavu a tento jmenován dle své zakladatelky „most Juditin.“ Počínal hned vedle kláštera križovnického, kterémuž daroval král Václav I. důchody mostu, k nimž především patřilo clo na mostě vybírané, aby jej z důchodů těch upravoval. Most Juditin probořil se r. 1272., aniž známo, jakou příhodou. V únoru pak r. 1342., nastala velická povodeň, která poborila všechny mlýny a jezy na Vltavě. Veliké balvany ledu zastavily se u mostu a hromadily se stále. V noci pak most tlakem jejich na několika místech probořen tak, že z něho sotva čtvrtý díl stál zůstal.

Nynější kamenný most postaven jest Karlem Čtvrtým. Základ k němu položen dne 9. června 1357. stavitelem chrámu Svatovítského, Petrem Palířem. Má 487 metrů délky a 10 metrů šířky. Spočívá na 17 pilířích, které tvoří 16 oblouků.

Mohutný tento most vzal dvakrát pohromu povodní. Roku 1432. byl na třech místech probořen a roku 1784. dne 28. února byly pilíře silně poškozeny. Za starodávna zdobilo most ten několik soch a kříž. Mezi těmi byla i dřevěná socha sv. Jana Nep., postavená na místě, kde r. 1393. kanovník Jan byl shozen do Vltavy. V letech 1853.—1855. byly

sochy ty obnoveny a jinými nahrazeny, tak že nyní zdobí most ten 30 soch kamenných mimo bronzový kříž a bronzovou sochu sv. Jana, která r. 1683. podle modelu Jana Prokova a Ruchinüllera v Norimberku jest ulita. O soše té vypravuje se následující pověst:

Na začátku 17. století žila v Praze bohatá rodina pánů z Vunšviců, která za dob císaře Rudolfa II. z Míšně do Čech se přistěhovala. Rodný jejich dům stával na sv.-Václavském náměstí. Panu Matyášovi z Vunšviců, cis. radovi, ztratil se sedmiletý synáček Bohumír, jediné to dítě. Vzdor všemožnému pátrání, nemohli se dopídití ani stopy, kam by byl zmizel. Nábožná rodina z Vunšviců cítila jako svého patrona sv. Jana Nep. Zvláště uctívala dřevěnou jeho sochu na mostě Pražském. K tomuto svatému vzal nyní nešťastný otec své útočiště. Vroucně prosil ho o přimluvu u Boha, by navrácen byl mu ztracený syn.

Jednoho jitra objevil se v domě pana Vunšvice vyzáblý hoch, v rozedraném šatu kraje cizího. Po řeči poznala čeled' mladého svého ztraceného pána a oznámila to otcí.

V prvním okamžiku radosti nepohlédl šťastný otec na zevnějšek synův. Když pak nával její minul a otec syna svého prohlédl, splakal nad bidným stavem jeho. Tu bylo nejprvnější jeho péčí zevnějšek synův v pořádek uvést. Na rozkaz jeho připravena lázeň Bohumírovi a pak oděn jest v šat nový. Tu aspoň částečně zmizely známky, které svěděly, jak kruté bdy utrpěl a zdálo se jen, jakoby z těžké nemoci byl povstal.

Příhody, které zažil a svému otcí Bohumír vypravoval, byly jistě podivuhodné. Z domu unesla ho cikánka a zavedla jej do dalekých zemí jižních, kdež ho prodala za otroka. Při toulavém živobytí po světě snášel již mnoho; ale otroctví, do něhož upadnul, bylo však nesnesitelné. Pán jeho byl surový, který za nejmenší pochybení hned ho trestal tělesně, nenazýváje ho jinak než „křesťanský pse.“ Čeled', vidouc pána, kterak s mladým otrokem nakládá, činila také po příkladu jeho.

Ó, jak trpce plakával hoch a vzpomínal dobrého otce svého! Vroucně pak prosil Boha, by ho z tohoto postavení vysvobodil. Doma byl veden k modlitbě, zvláště k sv. Janu. Vřele prosil tohoto o přimluvu u Boha za své osvobození.

Jednoho dne byl od pána nad míru utýrán. Nemoha pak bolesti spáti, obrátil se se vši důvěrou k Bohu a k sv. Janu, prose za smrt, aby utrpení zbaven byl. Na to pak usnul. I zdálo se mu, že k němu přistoupil vážný muž v rouchu kněžském a vezma ho za ruku, vyvedl ho ven z místnosti, v které ležel, a — zmizel. Chlapec se probudil. Byl již den. Povstal a díval se kolem sebe. Ó stal se div divoucí! On stál na sv.-Václavském náměstí v Praze zrovna před domem svého otce.

Tak vypravoval Bohumír k ustrnutí otce a všech, již ho poslouchali. »Tot' patrný zázrak,« zvolali všickni a posvátná hrůza je obešla. Pověst tato rychlostí blesku rozšířila se po celé Praze a lid houfně navštěvoval dům Vunšviců, aby se přesvědčil o pravdě příběhu toho.

Otec však nepochyboval, že vysvobození syna stalo se následkem mocné přimluvy sv. Jana a umínil si vykonati na hrobě svatého patrona pobožnost dikůčinění.

Druhého dne šel se synem po kamenném mostě. Když přišli k soše sv. Jana, pozdravil ji otec pokorně. Syn, následuje příkladu jeho, pohlédl na obraz svatého a zvolal: »Otče, tento kněz to byl, jenž mne včera vyvedl z otroctví.«

»Co pravíš, dítě?« zvolal otec pln pochybnosti. »Vždyť jest to jen socha sv. Jana!«

»Ten, jehož zde socha tato představuje,« odpověděl syn, »ten vstoupil do mé komůrky a vyvedl mne.«

Marně vysvětloval mu otec, že mrtvá socha, dilo to rukou lidských, nemůže choditi. Bohumír stál pevně na své výpovědi. Konečně uvěřil mu otec. Vždyť Prozřetelnost Boží řídí dosud osudy ctnostných lidí. Přemožen citem vděčnosti poklekl otec se synem před sochou svatého a oba hlasitě vzdávali mu slzice díky své.

Po modlitbě změnil Vunšovic úmysl svůj. Nešel ke hrobu sv. Jana, ale ode-

bral se na Staré město k primátorovi tehdejšímu Janu Severinovi, kterému příběh ztraceného a opět nalezeného syna vypravoval. Pak pronesl prosbu, by na věčnou památku směl vzít zázračnou sochu z mostu a postaviti ve svém domě. Slíbil na místo její dáti sochu kovovou.

Primátor vyslechnul pána z Vunšviců s velikým podivením. Zaslechl již včera večer tuto pověst. Jsa však mužem rozumným, nepřikládal víry povídačkám lidu. Než nyní opětoval mu tutéž pověst starý, zbožný muž, k jehož slovům nemohl míti nedůvěry. I slíbil předložit žádost Vunšvice městské radě, kterou chtěl ještě tento den svolati a usnesení její mu sděliti.

Městská rada svolila k žádosti a Vunšvic dal dle vzoru dřevěné sochy uliti v Norimberce sochu bronzovou. Během roku byla práce ta hotova. Pán z Vunšviců zařídil v domě svém pěknou kapli a uchystal skvostný oltář v ní ku přenesení sochy. —

Z domu Vunšvicového vyšel průvod, kteréhož účastnilo se skoro veškeré duchovenstvo pražské. V středu průvodu na ozdobeném voze nalézala se nová socha ulitá z bronzu. Na mostě vykonána před starou sochou svatojanskou pobožnost, po níž socha snata a nová na místo její postavena. Kněz, průvod vedoucí, tuto hned posvětil. Stará socha přivezena ve slavném průvodu do kaple v domě Vunšvicovém a kaple vysvěcena.

Celá Praha slavila toho dne svátek. Na ostrově střeleckém stříleno k oslavě z hmoždírů a večer pak celé náměstí Svatováclavské osvětleno. —

Bronzová socha ta stojí podnes na mostě Pražském, jak svědčí její nápis v latinské řeči: »Blahoslavenému Janu Nepomuckému, r. 1393. s mostu tohoto shozenému. postavil Matyáš sybodný pán z Vunšviců r. 1683.«

Kaple sv. Jana Nep. v domě Vunšvicovém stala se oblíbenou tak, že každou středu po celý rok konány v ní pobožnosti se zpěvy při průvodu varhan.

Při upravování Svatováclavského náměstí roku 1819. měla býti kaple ta, která doby té obci Pražské náležela, stržena a socha přenesena do kostela sv. Jana na Skalku. Jakmile se zpráva ta roznesla, nastalo reptání lidu, neboť

pověst o zázračné soše byla rozšířena a odstranění její přičítáno za bezbožnost. K vůli zamezení výtržnosti uzavřeno přenesení sochy v noci. Večer však plnilo se náměstí Svatováclavské lidem, mezi kterýmž roznášena pověst, že původcem odstranění sochy jest jistý městský radní pán, který v domě tom bydlel. Lid počal se jítiti. Najednou vletěl kámen do oken radního pána a sklo padalo na ulici.

Počátek k výtržnostem učiněn. Za nedlouho byla všechna okna vytlučena. K zamezení dalších výtržností povoláno vojsko, které jen ponenáhu pořádek na ulici zavedlo.

Tím přenesení sochy v noci zamezeno. Na zítří pak socha pod ochranou vojska do kostela na Skalku přenesena, kdež na hlavním oltáři dosud se nalézá.

Jan Fiedr.

Úcta sv. Jana Nep. mimo Čechy.

Pomníky sv. Janu Nep., patronu českému, zřizeny jsou téměř po celém světě katolickém, a sice dle vzoru krásné sochy na Karlově mostě v Praze. Na Moravě a ve Slezsku jest bezmála v každém místě obraz neb socha téhož světce, a tu staří i mladí stejně těšívali se na slavnost svatojanskou. Sochy bývají kvitím ozdobeny a lampami osvětleny a lid oslavuje zpěvem zbožných písní s průvodem hudby sv. patrona českého. Začasté naskytují se sochy tohoto světce na Slovensku a bratři Slováci také rádi a často putují do Prahy ku hrobu sv. Jana. S velikým zalíbením cti lid polský patrona českého. Nenít skoro jediného domku, jedině chýže, kde by se neskvěl obraz sv. Jana. Obzvláště na blízku vod viděti lze sochy Janovy, při mlýnech a mostech, v městech, vesnicích, ano také uprostřed pustých lesů viděti lze sochu sv. Jana; jinde zase na rozcestích, při jezerech, řekách i potocích stojí na pahorku stinný strom a pod ním na sloupu socha Janova. Dospělejší dívky šťastní se dne 16. května v bílých šatech s věnci na hlavách průvodu k soše sv. Jana, kvitím okrášlené a lid zpívá ke cti světce píseň: »Vitaj Janie.« krásnou slovy i nápěvem. V Pešti a Budíně lze viděti sochy svatojanské v každém téměř kostele; taktéž stojí pěkná socha sv. Jana na dvou náměstích v Budíně. V diecési vídeňské bylo již v minulém století (jak vídeňský biskup hrabě Kollonič listem svým roku 1720. dosvědčuje) sotva vesnici nalézti, v nížto by se obraz neb socha sv. Jana Nep. nenacházela; nejnak jest i v Solnohradsku, kdež na každém téměř mostě i na jiných místech socha tohoto světce se

nalézá. V zemi tyrolské shledá cestující v městech i dědinách, v kostelích i pod širým nebem, na cestách, mostech a samotách sochy Janovy. O slavnosti svatojanské bývají sochy ty okrášleny věnci a světlý ozářeny, ale pobožnost večerní se nekoná u soch těch obyčejně nikde. V hlavním městě tyrolské země, v Innsbrodu, nachází se kostel sv. Janu zasvěcený a koná se tam slavnost svatojanská způsobem slavným. Na levém břehu jezera gmundského jest místo Frauenkirchen. Na skále vodou podemlené jest tam kostel se hřbitovem; ne-daleko přístaviště pak kyne přichozím mezi dvěma stromy socha našeho patrona. V blízkém Ebensee jest velká jímka na splavné dříví; pily a solivary tamější zaměstnávají mnoho dělníků. Mezi těmi jest značný počet Čechů; však se jim nemusí stýskati, — mají zde na splavu sochu sv. Jana Nep. Na cestě do Halštatu každou chvíli buď obraz neb sochu sv. Jana Nep. spatřiti lze.

Když Jan Nepomucký dne 19. března roku 1729. papežem Benediktem XIII. v Římě v basilice lateránské za světce veřejně prohlášen byl, zasvěcena mu v tomtéž chrámě zvláštní kaple. Když pak v letech třicátých našeho století tuto kapli kníže Torlonia ku zřízení rodné hrobky knížecí zakoupil, zasvětila kapitola lateránská sv. Janu Nep. kapli nalezající se proti hrobce torloniánské. V této kapli bude od knížete Rospigliosi, dědice posledního knížete Torlonia, nákladem 15.000 fr. postaven velký obraz představující oslavení sv. Jana Nep. Obraz tento počal malovati bologneský malíř Serry. Nyní, po smrti jeho, převzal do-

končení uměleckého tohoto díla slovatný malíř Grandi, od kteréhož také nyníjší kardinál pražský, hrabě Schönborn, velice zdařilou podobiznu papeže Lva XIII. má. V této kapli lateránského chrámu jest na rozkaz papeže Lva XIII. uschován onen drahocenný relikvíř, jež pražské dědičství svatojanské papeži za přičinou 50let. kněžského jubilea jeho věnovalo.

Roku 1888. nově opravený chrám při české koleji v Římě jest nyní též sv. Janu Nep. zasvěcen. V Římě jsou ještě čtyři sv. Janu Nep. zasvěcené kaple, mezi nimiž kaple »Maria dell anima« zvláštní uměleckou cenou vyniká. Okrášlena jsouc čtyřmi překrásnými malbami na vápně (události ze života sv. Jana) a oltářním obrazem od slovatného malíře Ludvíka Seitze. Nákrasy k těmto obrazům jsou majetkem administrátora kostela sv. Jana Nep. na Skalce v Praze, monsignora Karla Jaeniga. Před krátkým časem dal purkmistr benátský na útraty obecní mramorovou sochu sv. Jana Nep. obnoviti a u Velkého průplavu (Canal Grande) před chrámem sv. Jeremiáše postaviti. Na lampu před sochou hořící obětuje benátská loďníci každodenně první výdělek svůj. Již dne 26. dubna 1794 vyvolila republika benátská usnesením senátu sv. Jana Nep. za spolupatrona země a jest od toho času při kapli tomuto světcu v chrámě sv. Pavla zasvěcené bratrstvo, které svátek sv. Jana okázalým způsobem slaví. V tomto chrámě chová se též ostatek těla sv. Jana ve stříbrné, čtyři kila těžké monstranci, dar Bedřicha Kristiána, otce prvního krále saského.

Zajímavý v jistém ohledu jest také případ, jenž se v Benátkách před 100 lety při obnovení tamějšího chrámu sv. Mikuláše udál. Známý náklad tohoto obnovení kryl totiž farář chrámu dotčeného sám, aniž by se vědělo, odkud peněz k tomu potřebných si zjednal. Marné bylo veškeré poptávání; farář jen se usmíval a mlčel. Konečně u-nesl se na neustálé poptávky a domněnky dáti zvláštní odpověď, a sice na věčné časy. Dal na hlavní straně chrámové ve dvou výklencích postaviti dvě kamenné sochy, sv. Antonína Paduánského a sv. Jana Nepomuckého. Pod sochu první nechal vytesati začátečná slova v Italii známého

chvalozpěvu na tohoto světce: »Si quaeris miracula« (Žádášli zázraky.), pod druhou pak slova z kněžské modlitby na den svátku sv. Jana Nep.: »Secretum meum mihi« (Mé tajemství jest u mne.). Čímž chtěl říci tolik, že není žádnému nic do toho, odkud peněz k opravě chrámu obdržel. — V Altaville u Palerma nalezá se před mostem u břehu mořského mramorová socha sv. Jana Nep., ku které každoročně dne 24. června všichni slepi hudebníci z okolí zavítají, by hudbou svou světce ctili. V nejkrajnějším severu Italie, ve Feltře, jest kostel sv. Jana Nep., ve kterém se ještě před několika roky svěcení na kněžství kořálo.

Na jižním konci Italie nalezá se proti sopce Aetně ve vesnici Orangeta farní kostel sv. Jana Nep. a oslavují osadníci svátek světce osvětlením domů svých a velkým ohňostrojem. V Palermě na ostrově Sicilii nalezá se na hrázi mořské před bývalou tvrzí vojenskou, jež od r. 1860. ve zříceninách leží, velká socha sv. Jana Nep. z krásného bílého mramoru s nápisem: »Sv. Janu Nep., ochranci svému, postavil Otakar hrabě ze Stahrenbergu r. 1722.« Uměle provedená socha tohoto sv. patrona českého jest v kapli letohrádku krále portugalského v Cintrfe, který celým lesem kamelií (14.000 kusů) obklopen jest a jsa vystaven na strmé výšce, daleký pohled na atlantický oceán poskytuje. Tam, kde atlantický oceán do středozemního moře ústí, stojí na vysoké skále, »Kap Spartel« zvané, světlárna, jižto strážcem po 50 let Čech jménem Gumpert jest. Tento zapomněl po ona dlouhá léta, kdy ve Španělsku a v Marokánsku dlel, svou řeč mateřskou, jen jedna píseň ke cti sv. Jana Nep. ntkvěla mu v paměti.

Gumpert zamýšlí příležitostně 50letého jubilea své služby na skále světlárny převyšující kostelík ke cti sv. Janu Nep. vystavěti. Na hornějším konci jezera gardského, v Rivě, nalezá se uprostřed krásné skupiny stromů socha sv. Jana Nep., již 31. července r. 1735. postaviti dal generál cis. pěchoty, baron Ant. z Lindesheimbů. na vděčnou upomínku, že, ačkoli ve válce italské pětkrát těžce poraněn byl, přece na živu zůstal. Onoho dne, když pomník postaven byl, usneslo se zastupitelstvo obce jednoduše, že se má

každoročně v neděli připadající v oktáv sv. Jana Nep. slavný průvod k tomuto pomníku konati a při tomto obřadu starosta obce velkou voskovou svíci obětovati, by Bůh na přimluvu sv. Jana Nep. obec před vpádem nepřátelským chrániti a vlasti ve všech potřebách přispěti ráčil.

Ještě mnoho jiných obcí v krajinách dalekých dalo by se jmenovati, kde pomníky a kostely ke cti tohoto patrona českého se nacházejí. I Číňané katoličtí chovají zvláštní úctu k sv. Janu Nep. a jsou i v této zemi daleké mnohé kostely tohoto světce. V Číně zavedl úctu k sv. Janu Nep. po r. 1750. rodilý Čech Bohumír Laimbeckhoven, kněz tovaryšstva Ježíšova. Stav se později biskupem nankingským, staral se, by sv. Jan Nep. za

patrona této diecése vyhlášen byl, což později se také v diecési Sang-hai stalo. Zvláště četné kostelíky sv. Jana Nep. nacházejí se na obojím břehu řeky Kiang. Když v kostelíčku téhož světce v Nepomu-dam-u jeden z obrazův sv. Jana Nep. z Prahy do Číny zasláný na oltář vystaven byl, žasnuli tamější čínští křesťané radostí a podivením, a z dalekých osad hrnuli se tam křesťané, by jej uviděli. V Americe založili roku 1857. v Milwaukee usazení Čechové spolek, který se o to staral, aby slavnost sv. Jana Nep. vždy 16. května řádně se konala. Deset let později měli již pěkný chrám téhož světce. Také v městech Chicagu a St. Louis vystavěli si Čechové krásné kostely ku cti sv. Jana Nep.

Zprávy z misíí katolických.

Čína. Apoštolské vikářství Hongkong. Nepřátelství pohanického obyvatelstva proti křesťanům vysvitá jasně z následujícího případu, o němž píše Fr. Basil, řídící sirotčince v Hongkongu:

Mezi dítkami v našem sirotčinci byl starší již jinoch, jenž se byl u nás stolarství vyučil, a několik let v práci vypomáhal. Byl řádným křesťanem i truhlářem. Ačkoliv mu již bylo 19 let, začal najednou teskniti po domově a žádal navštívit své rodiče, kteříž asi deset dní cesty od Hongkongu bydleli; konečně dostal dovolenou. Jelikož však předvídal, že doma mezi pohany nebude moci křesťanským svým povinnostem vyhověti, vyzpovídal se ještě než odešel a přistoupil ke stolu Páně. Když přišel domů, slavili právě slavnost předků; přemlouvali ho, by se jí účastnil, aby obětoval duším mrtvých kadidlo a i oslatním pohanickým zvykům zadost učinil. On však rozhodně odepřel všeho účastenství, odvolávaje se na to, že jest křesťanem, a že mu náboženství jeho zakazuje takých pověr. Tím však popudil proti sobě celou svou přízeň. Napřed sice tajili svou zlost, a hleděli pochlebováním, potom i hrozbou k poslušnosti ho donutiti; nadarmo však. Pochlebování

jejich neslyšel a hrozby se nelekal; brzy však ku vlastnímu neštěstí o opaku svého mínění se přesvědčil. Příbuzní jeho rozložení neústupnosti jeho, rozhodli se ho se světa sprovoditi jakýmkoli způsobem. Příležitost naskytla se brzy. Mladý náš křesťan chtěl se brzy vrátiti do ústavu našeho v Hongkongu a určil den svého odchodu. Rodičové uspořádali malou hostinu na rozloučenou. Vesel přisedl k jídlu, nevěda ovšem, že jeho pokrmům přimícháno jedu, jenž ponaěhlu účinkuje. Na to rozloučil se se svými příbuznými a vstoupil na loďku, již řídil jeho strýc. Druhý den začal jed působiti, což však připisoval mladík mořské nemoci. Strýc ovšem znal pravou příčinu, neboť právě proto ho doprovázel, aby ho mohl bez hluku odstraniti. Nemoc se každodenně horsila, sedmého pak dne mladík ve strašných bolestech vypustil ducha. Strýc jeho přivázal mu na krk velký kámen a hodil ho do Kuang-tongu.

To není jediný případ, jak se pohané mstí na svých příbuzných, kteří jsou již křesťany nebo ku křesťanství přestoupiti chtějí. Jed jest vůbec v Číně obyčejný prostředek zbaviti se svých nepřátel nebo nelibých osob. Nechceli sám otrávití svého soka, najde k tomu za malý plat vždy pravého muže. Přátelé

nešťastného, bojíce se, by se jim též něco podobného nestalo, upustí od žaloby.

Přední Indie. Arcibisk. Madras. »Naši křesťané,« píše P. Houbaer, »celkem asi 5000 náleží většinou ke třídě lodníků. Je to dle jejich mínění vynikající třída, neboť sám sv. Petr byl rybářem. Ovšem členové vyšších tříd nechťejí této přednosti uznati, a nedovolili by jim do svých domů vstoupiti. Co se však věci kostelních týká, mají lodníci hlavní slovo; neboť oni sami si vystavěli úhledný a prostranný kostel. Každá loďka, která k zemi přistála, musela zaplatiti určenou taxu asi 5 kr. Z těch peněz vystavěli kostel.

Na každý svátek mají naši křesťané procesí, při nichž nesmí scházeti bengalské osvětlení. Hindové jsou již od přírody velmi pobožní. Divili byste se, kdybyste poznali pobožnost našich křesťanů. V každém domě, v každé chatrči i v té nejchudobnější naleznete kříž a obrazy Svatých. Každodenně přichází většina křesťanů na mši sv.; ano i v jiný čas byste našli v kostele zbožné muže a ženy modlící se Lavice v našem kostele nemáme, všichni klečí na zemi, a při pozdvihování padá každý, jeli to vůbec možno pro množství lidu, na svou tvář. Většina našich křesťanů umí čísti ve svých modlitebních knížkách. Máme totiž v Prayapure dvě školy, divčí pod dozorem sestřiček, a chlapecou pod dozorem světských učitelů. Kromě toho jest pod našim dozorem dům pro malomocné a tři kaple, jež se nalézají ve špatném stavu; chtěli v některé mši sv. sloužiti, musím si všechny věci s sebou vzíti.«

Střední Afrika. P. Simon Lourdel, alžírský misionář a představený v Ugandě, podává zprávu o své misii:

»Naše misie patří mezi nešťastné krajiny, z nichž každoročně na tisíce lidí, zvláště dětí, do otroctví bývá odváděno; misionáři se snaží co nejvíce

děti vykoupiti. Kromě 40 dítek v sirotčinci v Bukumbi vykoupili jsme asi 80 mladých černochův. Uprostřed lesíka bananového, v jehož stínu naše misie leží, vystavěli jsme v rákosí rozsáhlý dům, v němž naše dívky bývají. Jednoduché jest jeho zařízení, každý jest spokojen s koží koží, jež mu slouží za postel, jednoduchý jest jejich oděv a několik bananů slouží za pokrm. Práce jejich jest rozličná: dělají cihly, řezou desky, obdělávají půdu atd. Poněvadž misionáři bývají většinou zaměstnáni vyučováním katechumenův, mívá nejspolehlivější hoch nad ostatními dozor. Naši černoši mají velikou úctu před autoritou; bez obtíže poslouchají toho, jenž byl od nás dozorcem ustanoven, tak že trestů tělesných užívati nepotřebujeme; obyčejné tresty naše jsou: veřejné odprošení a újma buď masa nebo cukru, mandlí nebo soli, již dostávají v neděli. Naši hlavní starosti jest, vzbuditi v mladých srdcích lásku k náboženství. Několikrát za týden vyučují kněží náboženství; kromě toho vyučuje je každodenně mladý černochoz z našeho ústavu, jenž bezpochyby bude prvním našim černým laikem; jmenuje se Celestin a byl jeden z prvních, jež jsme r. 1885. po svém návratu do Ugandy vykoupili. Hned od počátku vynikal zvláštní láskou k modlitbě a pokornou pobožností.

Těch několik set dítek, jež jsme až dosud vykoupiti mohli, jest u přirovnání s tisíci a tisíci nešťastníků, již bývají v otroctví na těle i duchu týráni, jako kapka vody v celém vědru. Kež bychom mohli větší počet nešťastných dítek vysvoboditi! Bohužel nedostává se nám dosti prostředků k vyplnění našich úmyslův, a s bolestí musíme se na to divati, jak veliký počet dítek bývá prodán mohamedánům, z nichž však následkem nelidského nakládání většina různým nemocem podléhá.«

„Kat. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Z Budějovic. Vroucné díky nejsv. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu jakož i sv. Antoniu Pad. za uzdravení dítky z těžké nemoci. J. M.

Z Vinohradů u Prahy. Vzdávám tímto, jak jsem slibila, nejvřelejší díky sv. Josefu a sv. Antoniu za vyslyšení v důležité záležitosti. Anast. T.

Z pol. okresu brněnského. Nalezal jsem se vícekrát ve stísněných hmotných poměrech, vzýval jsem o pomoc Boží a též o mocnou přimluvu »Potěšení zarmoucených.« a byl jsem z nesnázi vysvobozen. Na to však vyskytla se zvláštní okolnost, v níž jsem jakožto učitel dle svého nejlepšího vědomí a svědomí jednal, ale tohoto zdánlivě pochybeného jednání uchopili se moji nepřátelé, by mne o mé postavení připravili. Hledě ku okolnostem, byla má záležitost velmi vážna. sám jsem se i u přítomnosti mých nepřátel vyslovil: »Jestli mi Pán Bůh nepomůže, mnoho utrpím.« V těchto trapných chvílích prosil jsem o pomoc to nejlaskavější Srdce Páně, vykonav k němu devítidenní pobožnost po devět pátků, i též přelaskavé Srdce Matky vždy trvající pomoci, a s rodinou společně vykonali jsme k Ni devítidenní pobožnost, a hle, řízením Božím vyvázl jsem úplně z nesnáze. Protož v nehlubší pokoře volám: »Budiž ctěno, chváleno a velebeno nejsvětější a nejlaskavější Srdce Páně, a přelaskavé Srdce Matky vždy trvající pomoci nyní až na věky věků!« *E. N.*

Z Králova Pole. Sděluji tímto zbožným čtenářům tohoto časopisu, že se Panna Maria Filippsdorfská opětně jako skutečně »uzdravení nemocných« prokázati ráčila. J. K. v Král. Poli u Brna se na den nejsl. Jména Pána Ježíše t. r. náhle a nebezpečně rozemohl. Na vybitnutí jisté osoby byla konána od jeho manželky a její přítelkyň 9denní pobožnost k Panně Marii Filippsdorfské na úmysl jeho uzdravení, kterážto pobožnost potkala se s překvapujícím výsledkem. Nemoc jeho vzala neočekávaný obrat k lepšímu, a než uplynulo 14 dní, byl již náš nemocný úplně uzdraven. *M. Š.*

Od Uher. Hradiště. Vzdávám veřejně nejvroucenější díky nejsv. Srdci Páně a nejčist. Srdci P. Marie za vyprošený příznivý obrat ve velmi důležité záležitosti a za milostivou pomoc v chorobě tělesné. Milí čtenářové, nehledejte úlevy a potěchy v potřebách jakýchkoliv u lidí, nýbrž v těchto nejdražších Srdcích. *J. Sv.*

Z okolí Nýrska v Čechách. Udál se mi při zaopatřování případ, na který bych nikdy nepomyslel, a tu přispělo mi pomoc nejsv. Srdce. *A. S., kněz.*

Z farnosti kominské. Vzdávám tímto nejvroucenější díky božsk. Srdci P., blahoslavené Rodičce Boží a sv. Josefu, že mi po vykonané devítidenní pobožnosti navrácen domácí pokoj, jehož jsem po nějaký čas postrádala. Manžel můj poznal můj dobrý úmysl, jemuž se dříve jaksi na odpor stavěl, a nyní panuje v naší rodině bývalá svornost a láska. Budiž z toho chválen a veleben božský kníže pokoje. *C. Ch.*

Z Bosonoh u Brna. Nejvroucenější díky vzdávám božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Antoniu Pad. za obdržení mnohých dobrodiní, jichžto se mně neohodně dostalo. *C. M.*

Z Uher. Hradiště. Nejvroucenější díky božskému Srdci Páně a blah. P. Marii za vyslyšení prosby po vykonané 9denní pobožnosti. *F. V.*

Od Plzně. Jistá osoba co nejvroucenější díky vzdává nejsv. Srdci Pána Ježíše a nejčist. Matce jeho, sv. Josefu a sv. Barboře za brzké uzdravení duchovní osoby. *F. W.*

Z Rychnova nad Kněžnou. Příbuzná má těžce onemocněla. Důvěrujíc v Boha, umínala jsem si vykonati pobožnost za uzdravení její s úmyslem, uveřejniti to ve »Škole B. S. P.« I konala jsem pobožnost k nejsv. Srdci Páně a k Panně Marii a příbuzná se pozdravila. Konám nyní svůj slib, což sloužič ke cti a chvále Boží. *A. K.*

Z Mor. Ostravy. Jistá osoba vzdává vroucné díky nejsv. Srdci Páně, Rodičce Boží, a sv. Josefu za udělení pomoci v těžké záležitosti po vykonání 9denní pobožnosti. *F. L.*

Od Pernštýna. V tísní své velké utekl jsem se s prosbou k nejsv. Srdci Páně a k bolestné Matce Boží s tím slibem, že budu vyslyšen, uveřejním to ve »Škole.« Plním nyní svůj slib s díky vroucnými. *B. T.*

Z Boskovic. O vánocích minulého roku jsem těžce onemocněl. Hledal jsem pomoci lékařské, ale zároveň utekl jsem se k božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu. Po opětované 9denní pobožnosti počal jsem se uzdravovati, a nyní jsem úplně zdrav. Plním slib svůj a těchto několik řádků uveřejňuji ke cti a chvále nejsv. Srdce Páně, Panny Marie a sv. Josefa. *K. K.*

Z farnosti Hronovské. V soudních záležitostech jsa utiskován, utekl jsem se v rozhodné době k nejsv. Srdci Páně a Panně Marii, slibiv ve případu, že vyslyšen budu, uveřejniti to ve „Škole“ ku větší cti a chvále Boží. Konám svoji povinnost a vzdávám Bohu nejvroucnější díky.
V. F. R.

Z Vacanovic. Tímto vzdávám svůj upřímný dík božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Marie Panny, sv. Josefu a sv. Filoméně za vyslyšení je dvojí těžké nemoci. Budiž členo po celém světě a chváleno nejsv. Srdce Páně a neposkvrněné Srdce Marie Panny. F. V.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Dle zpráv italských a souhlasných zpráv francouzských rozeslal sv. Otec, Lev XIII., všem kardinálům svať cirkve římské oběžník, v němž ustanovuje, že příští konklave má se odbyvati v Římě. Kdyby však v tu dobu, kdy konklave bude svoláno, měla Itálie válku s některou mocí, má se konklave odbyvati na ostrově Maltě. Svatý Otec na konec prý se také zmiňuje o tom, že Řím opustiti nemůže, poněvadž by se tím vzdával práv stolice na Řím a jeho území.

Rakouští katolíci, počtem 200, vydali se dne 9. t. m. na pouť do věčného města za příčinou slavnosti jubilejních ke cti Řehoře Velikého. Poutníci tito byli ve čtvrtek, dne 17. t. m., o 8. hod. ráno přijati v audienci od sv. Otce. Za výpravu poutnickou četl latinskou adresu prelát, rektor koleje dell' Aniana, Dr. Nagel.

V adrese děje se zmínka o papežském jubileu a dává se v ní výraz nadšenosti rakouských katolíků pro svatou stolicí, jakož i poslušnosti k nakukám papežovým. Sv. Otec odpověděl latinsky pravě, že mu přitomnost rakouských poutníků poskytuje útěchu. Smýšlení jejich jest hodno jich předků, kteří povždy osvědčovali velikou lásku ku sv. stolici. Kdykoliv se ke trůnu Petrově přiblížili, získalo tím i veřejné i soukromé blaho Rakušanů. Sv. Otec blahopřál potom poutníkům k pouti vykonané na počest Řehořovu, jenž dokázal, že blaho lidstva pochází z cirkve. Potom poukázal na zásady obsažené v poslední encyklice, doporučoval poslušnost k biskupům, přichylnost k papeži a bdělost na útoky proti víře. Sv. Otec skončil žehnaje vlastní poutníků, císaři a císařské rodině rakouské, biskupům

a katolickým kněžím rakouským, načež z audienční síně odešel. —

Politický stav v Itálii je velmi nejistý. Jak dlouho se nynější ministerský předseda Crispi u vesla udrží, nelze určit. Nejnověji pomstil se na řádovém generálu kapucinském, kterého z řádového domu vyhnati dal, poněvadž prý není Italem. nýbrž Švýcarem. Takovým věcem v Římě přestali se již diviti. Crispi tak učinil bezpochyby z toho důvodu, že přede dvěma lety Kapucíni nemohli a také nepřistoupili k úmyslu Crispiho vzhledem k misiím na východě. Takový druh pomsty jest pro italského ministra — presidenta velmi význačný. —

Dle zpráv listů cizozemských hrozí městu Římu bankrot, který prý připraví obec o vše. Uzavřevši 150miliónovou půjčku promrhala ji římská obec v různých nesmyslných podnicích stavebních a stát, sám jsa v těžké tísní, pomoci nemůže, neboť s Římem dělí se o bídu také celá ostatní Itálie. Nemine dne, aby neohlašovaly se nové obrovské úpadky, zvláště domů bankovních. Znepokojení dostoupilo již takové výše, že vláda chopila se zoufalého prostředku; dává totiž zatýkati bursovní spekulanty, kteří mimo pravdivé i nepravé pověsti rozšiřují, ano vypověděla z Itálie i cizí novináře, kteří posuzovali velice nepřiznivě peněžní politiku Crispiho. Tím Crispi sobě nepomůže a Itálii také ne. Pokud se týče Říma, vzpomíná toužebně zlatých a požehnaných dob, pokud jemu papežové vládlí. Za nich zajisté nezakusil děsné hmotné bídě, kterou trpí dnes, nikdy!

Rakousko. V nynější době všeobecného stávkování zmíniti se můžeme pouze o jedné „důležitější události, jež vzbudila čilý zájem rakouských katolíků.

O druhém svátku velikonočním uspořádán byl ve Frývaldově (Slezsko) sjezd slezských katolíkův. Účastníků bylo daleko přes 800. Sjezdu došlo mnoho pozdravných telegramů, mezi jinými též od J. E. nejed. p. knížete arcibiskupa Fürstenberga, od J. E. apoštolského nuncia Galimbertiho, nejed. p. světicího biskupa Sniegona a probosta Schuma. Řeči poslancův Eichhorna, dra. Schwarze a msgra. Knaba byly provázeny hlucným souhlasem a pochvalou. Schůze usnesla se mezi jiným projevit díky nejed. pp. biskupům za jejich prohlášení ve školské komisi panské sněmovny a odporučovala katolický školský spolek a zakládání katolických spolků dělnických. —

V Uhrách hrozí vypuknutí jakýsi kulturní boj. Ministr vyučování vydal totiž nařízení, podle něhož mají býti katoličtí faráři přidržáni pod trestem k tomu, aby oznámili do osmi dní příslušnému duchovnímu křest, jež by na nekatolických dítkách vykonali. Biskupové uherští odbývali z té příčiny důkladnou poradu, v níž uzavřeli, že toto nařízení prozatím nerozhlásí, nýbrž že dříve obrátí se k apoštolské stoliči o radu.

Německo. V německých, zvláště však v berlinských kruzích mluví se mnoho o znovuzřízení diplomatického spojení mezi Vatikanem a říší německou. Kdyby došlo k opětovnému diplomatickému spojení mezi Římem a Berlínem, potěšilo by to zajisté každého katolika. Diplomatické spojení s Vatikanem přerušil Bismark r. 1875. V říšském sněmu ze dne 5. pros.

1874 odůvodňoval tehdejší kancléř přerušení zmíněného spojení tím, že tehdejší sv. Otec Pius IX. byl prý nepřitelem říše německé a jmenovitě Pruska. Jakým přitelem byl Bismark církve katolické, nejlépe dokázal kulturní boj. Působení nynějšího sv. Otce na politický běh Evropy jest tak dalekosáhlé, že zavedení nového diplomatického spojení Německa s Vatikanem jeví se býti naléhavou potřebou. V Americe protestantští Němci opírají se proti sblížení Vatikanu s říší německou a hlavně proti návratu jesuitů do Německa. Tento zámořský hlas ovšem nic nezmění na situaci, dle níž při úpadku protestantismu církev katolická tím více září velebností.

Všeobecný sjezd německých katolíků bude letošního roku v Mnichově. Jak se katolické v Mnichově vycházející listy dovídají, jest apoštolskému nunciuovi sv. stoliči nařízeno, aby přípravy pro sjezd katolíků všemožně podporoval.

Švýcars. Židovské listy švýcarské jsou velice polekány událostí, že ve svatém týdnu v koleji ve Schwyzu měl duchovní cvičení kněz řádu Tov. Ježíšova schválně z Frýburka povoláný. Rozumí se samo sebou, že židovsko-liberální listy volají po policii, aby ztrestala zločin, že kněz řádu T. J. opovázil se ve »svobodném« Švýcarsku ve svatých dnech kazati. Patrně není pro katolíky, chtějící volně vykonávati své náboženství, ve »svobodném« Švýcarsku místa. Bůh to naprav!

V měsíci květnu modleme se za plavce na moři.

Mnogo jest lidí, kteří zaměstnání jsou pracemi na lodích, které převažejí lidi a zboží z jednoho dílu světa do druhého. Tito lidé jsou mnohým a velikým vydání nebezpečím jak těla tak i duše. Hrozí jim bouře časté na moři, hrozí jim nesmírná spousta vody a propast mořská; každodenně jsou v nejistotě života. Ale i duším jejich hrozí mnohá nebezpečnost. Proto na ně jakožto plavce na moři nikdy nezapomenula církev sv. v modlitbách svých. Ale plavci sami, kteří mají ještě víru, vzývají na cestě své nebezpečné, zvláště při bouřích »Hvězdu mořskou« Marii, nejsvětější Pannu, k jejíž počtě ve mnohých přístavech a na četných ostrovech postaveny jsou kaple, od nábožných plavců založené. Jak mnoho by mohli takoví plavci, zvláště vůdcové lodí, prospěti k rozšíření království Božího na zemi! Projíždějí spousty vod, spojují díly světa, jsou tedy velmi dobrými prostředníky prozřetelnosti Boží, mohli by býti dobrými apóstoly. Nejlépe poznati můžeme, co takový plavec pro čest a slávu Boží působiti může, na nábožném Kristofu Kolumbovi, jenž objevil nový díl světa a vztýčil na

objevené pevnině Ameriky sv. kříž. Tímž směrem pracovali Vasco de Gama, Bartoloměj Diaz, Ferdinand Magellau, za naší doby Marceau, de Plas a mnoho jiných znamenitých mužů. Bohu budiž žalováno, že většina plavců nepamatují na tento vznešený úkol; ztratí viru, ztratí dobré mravy a jsou pak věřícím i nevěřícím, kteří cestují na lodích, pohoršením velikým a hanbu působí křesťanskému jménu. Často se stává, že misionáři, ubírajíce se do zemí pohanských hlásati učení Kristovo, musí začítí misii svou nejprve na lodi mezi mužstvem, jako to učinil sv. František Xaverský.

V té příčině chválí nyní slavně panující sv. Otec, papež Lev XIII., zvláště Kristofa Kolumba, jenž vyplnil proroctví Isaiáše proroka, řkoucího: »Mne zajisté ostrovy očekávají a lodi mořské na počátku, abych přivedl syny tvé zdaleka, stříbro jejich i zlato jejich s nimi, pro jméno Hospodina, Boha tvého, a pro Svatého israelského, že oslavil tě« (Isaiáš 60. 9.). A mnozí jiní byli nadšeni, aby rozšířili česť a slávu jména Božího v zemích pohanských a tak byli hodnými prostředníky prozřetelnosti Boží. Podotýkáme zde výpravu do severního moře, podniknutou 17. března 1890 admirálem Covelierem de Cuverville, jenž asi takto promluvil k mužstvu na lodi: »Na počátku cesty naší poznáváte. přátelé moji, nebezpečné chvíle, pohlížete na heslo, napsané na popředí lodi naší, jež zní: Pro Boha a pro vlast! Po čtyřicet let dávalo mně heslo toto síly a nadšení; budiž i silou a nadšením vašim! Takoví mužové prokážou mnohou službu církvi katolické a zájmům Krista Pána.

Protož v tomto měsíci pamatujme i my na plavce na moři i na vystěhovalce. Na východě v Asii, v Africe, na ostrovech jižního moře a za velikým oceánem otevřena jest brána sv. evangeliu. Kéž by jen plavcové všickni horlivě spolupůsobili na rozšíření jeho! Zvláště by mohlo Anglicko, když ostrovem svatých nazváno, nyní pak králem moře, mnoho přispěti k rozšíření pravdy katolické víry, kdyby samo navrátilo se do lůna církve katolické. Mnohou získalo si již zásluhu o zrušení otroctví v zemích pohanských, a dílo by dokonáno bylo, kdyby národové ve stínu smrti sedící světlem sv. víry a svobodou Kristovou obdařeni byli. S tímto úmyslem prosme nejbl. Pannu Marii, »Hvězdu mořskou,« a nejsv. Srdce Páně.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ť), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za plavce na moři, aby nápomocní byli ku rozšíření království Božího, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci červnu: Každodenní slyšení mše svaté.

DuCh sVatý osVěCuj MyšLeňí Vaše a spráVuj Veškeré Činy Vaše
V Křistu Ježíši.

Srdce Páně!

Jdu světem sám! a nevím, kam se ději?!
Kde drnem zeleným se hrob můj kryje?
Kdy otevře se? snad už k němu spějí!
snad smrt' mně v lícě vláti slední ryje!

Jdu světem sám! Což nevíš, kdo jde spolu?!
Ach ano! vždyť už mně to matka pěla,
když ke kolébce anděl spěchal dolů,
a v spánku matce, otcí líbal čela!

Pak odešli mi! já v svět vyšel s láskou,
a u lidí jsem hledal srdce zlatá,
než nepotkal se u nich s něhy páskou!
Kde bijí as ta srdce věčně svatá?!

Srdce Panny! již slyším matku pěti,
ó Srdce Páně! volá otec v duši;
Srdce Boží! si pěje ptáček v sněti,
a srdce mé — mně zárem lásky buší!

Že jdu světem sám? nevím, kam se ději?
Kdo šeptal mně kdy tato hrůzy slova?
Že hrob se kryje? snad že k němu spějí?
To hřích jen duši moji týral znova!

Vždyť na tom světě místa pro hrob neú,
já jemu dávno umřel! věčně žiji!
a v duši citím slasti nebes chvění,
vždyť v svatém Srdci Páně věčnost piji!

Čermák-Chřenovický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Nejsv. Srdce Ježíšovo pomýšlí
především na jediné potřebné.

Srdce Ježíšovo hledá především jednoho, čeho
potřebí, 1. v myšlení svém, 2. ve své lásce,
3. ve své snaze.

Co nařídil nám božský Učitel slovy:
»Hleďte nejprve království Božího
a spravedlnosti jeho,« toť napřed
sám měrou nejdokonalejší provozoval.
Neboť jednoho toho potřebného hledal:

1. Ve všem svém myšlení.
Duch každého člověka měl by se více
méně vždycky nade tvory, nad sebe i
nade všechno, co v nás živo, povznášeti,
aby jedině na Tvůrce všech věcí patřil,
a od každé jiné myšlenky odloučen, bož-
skou Velebnost na zřeteli měl... Můj
Bože, co překážek staví se proti nám
při tomto jednoduchém a tichém roz-
važování! »Kdo mi dá křídla jako ho-
lubici, a poletím, a odpočinu?« (Žl. 54.)

Všecko protiví se vzácné té jednotě našich myšlení a našeho ducha: zvenčí zevnější viditelné věci, hluk a ték světa, a uvnitř vztek naruživostí, mnohonásobné úsilí a starosti světské, nestálost, proměna náklonností, a bouře, v našem srdci často povstávající... Tak nemá se to s Ježíšem. Jeho svatá duše, se Slovem o jedné osobě spojená jsouc, nepřetržitě pohřížena jest v nehlubší rozvažování Boha, aniž by se bylo kdy nějakému stvoření podařilo, ji třeba jen na okamžik z něho vytrhnouti; taková jednota myšlenek v ohledu tom v něm panovala, že ustavičně Boha před očima měl, všechny věci v něm toliko spatřoval, a je všechny k němu, jako k původci jich a k poslednímu cíli vztahoval: tak v myšlení svém hledal jednoho, čeho potřebí. My ovšem nemůžeme na světě toho stupně dokonalosti dosáhnouti, ale přece přiblížiti se k němu mů-

žeme; a hlavní prostředek, abychom duševního toho na Boha nazírání došli, jest odtržení se od všeho zemského, pomíjelijího. »Proto málo bohomyslných se nachází, poněvadž jest málo těch, kteří od stvoření zahynouti majících, úplně se odloučiti umějí,« di Tomáš Kemp. (Nasl. Kr. III. kn. 31. hl.) Ježíš hledá jednoho potřebného:

2. Ve své lásce, a sice onou čistotou lásky, kteráž jedině Boha hledá, jen ho ve tvorstvu, a toto v něm

miluje. Duch hledá jednoho, čehož potřebí, pakli ve všem Boha toliko spatřuje, a srdce toho hledá, když ve všem jen Boha miluje; v tom šťastném stavu necítí duše ni žádosti, ni strachování, jimiž by unavena a pomatena byla. Všecky jiné náklonnosti jaksi nemožnými se staly pro lásku, jež je převyšuje. Bůh toliko jako jediný Pán vládne v srdci, v němž posvátné ticho panuje: »Umlkniž všeliké tělo od tváři Hospo-

dinovy.« (Zach. 2.) Před jasným světlem slunce prochají netoliko temnéstiny noční, nýbrž i slabé světlo hvězd mizí. »Kdo Boha z celého srdce miluje, ani smrti, ani mučení, ani soudu, ani pekla se nebojí; poněvadž dokonalá láska k Bohu bezpečný přístup činí.« (Nasl. Kr. I. kn. 24. hl.) V tomtéž smyslu di svatý Jan: »Bázně není v lásce, ale dokonalá láska vyhání ven bázeň.« (Jan 1., 4.) Ó zázračné ovoce čisté lásky! Kdož nepřál

by si toho šťastného stavu? Jak pořádku však jest těch, kteří by ho došli! Docela jinak má se to v tomto ohledu se Srdcem Ježíšovým. Jenom ono nachází se ve stavu tom, a to v dokonalosti nejvyšší. Pomysli si nejdokonalejší, nejčistší, nejvznešenější úkon lásky, jakýž jen vymysleti lze, úkon to nikdy nepřetrhovaný, ale napořád trvající, a pak budeš mítí ponětí o čistotě lásky Srdce Ježíšova. Jak od něho rozdílné jest ubohé srdce naše! Žádosti, obavy, přirozené, začasť

hříšné náklonnosti, nenechávají v něm lásee žádného místa. Všecko v něm jest proměnlivo, nestálo, nepokojno, ačkoliv jen jediného předmětu stává. Jenž lásky naší hoden jest: Bůh. Což hledáš kromě Boha, an přece pro něho stvořen jsi? —

3. Když Bůh jediný lásky tvé hoden jest, jesti on také jediný, jenž hoden jest tvé snahy a touhy; a jenž jako cíl všech skutků tvých vždy na mysl ti tanouti musí. — »Jednoho jest potřeba;« toté základ dokonalé jednoty, jednoty v myšlenkách, jednoty v náklonnostech a v lásce, jednoty v úmyslech a ve snažení, jednoty ve všem a vsudy . . . Takové jest Srdce Ježíšovo: Bůh sám v duchu, Bůh sám v srdci, Bůh sám cílem všech skutků; toté pravá, krásná jednota . . . a jak správná jest tato jednota snášení, záměru a úmyslu! Jaké sobectví, jaká směsice samolásky a lásky k Bohu jest v nás! — Kdeže jsou ty duše, jež zapomínajíce na sebe a péči o zájmy své na Boha skládajíce, jen po něm touží, a při je-

dnání svém nemají na zřeteli svou rozkoš, svou chuť, svou vůli a výhodu, nýbrž jediné toliko čest a zalíbení Boží? Ani obavy o zdraví, aneb o čest a budoucnost, ano ani o pokrok duchovní nesmějí příliš trápití toho, kdo s Bohem sjednocen jest: neboť nemá spasení více zabezpečeno, než když na sebe zapomíná, aby po Bohu toužil. Protož všecko, co se nás týče, docela složme v ruce Boží! Ó jaký to vnitřní pokoj, jaká sladká svoboda, jaká vzácná důvěra zavítá pak do srdce tvého v odměnu za nejnezištnější lásku a nejdokonalější zapření sebe! — Opusť všecko, a všecko nalezněš, dej všecko, abys všecko obdržel, čti a zkoumej v Srdci Ježíšovu dokonalost tu. Jak šťastný budeš, následuje ji! Zapamatuj si dobře krátké, ale důležité slovo Spasitelovo: »Jednoho toliko jest potřeba.«

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha III., hlava 31.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

5. Tážeš se: »Které důvody mají mne povzbuzovati k tomu, abych se nejsv. Trojici Boží a nejsv. Srdci Ježíšovu takto klaněl a klanění své spolu spojoval s klaněním, jež Kristus Pán Bohu podává?« — K trojí této otázce stůj zde také trojí odpověď.

Předně. Ku klanění se nejsv. Trojici Boží pobádají tyto nezvratné pravdy: 1. Bůh jest nejvyšším Pánem a neobmezeným vládcem všeho světa, já pak jeho tvor a sluha jeho! Mohulíš tedy jinak, než uznati svou naprostou odvislost od něho? Směl bych se odvážiti ve své pýše a neposlušnosti postaviti se jemu na odpor? »Běda tomu, kterýž odporuje

Tvůrci svému! Zdalíž di hlina hrnčírí: Co to děláš?« (Isai. 45, 9.) 2. Nad to pak Bůh tě k tomu stvořil, abys mu sloužil, jeho chválil, jemu se klaněl, a výslovné přikázání ti dal: »Pánu Bohu svému se klaněti a jemu samému sloužiti budeš« (Mat. 4, 9.). Pokud tedy jest Bůh mým Pánem a zachovatelem, potud jsem přirozeně jeho sluhou! Sluhy pak první povinností jest svému pánu sloužiti, t. j. vůli jeho přijímati a konati; nespravedlivě tedy jedná služebník, pakli svému řádnému pánu odpirá povinnou čest a službu. 3. Mimo to však, milý křesťane, stvořil tě Pán Bůh ku své chvále a službě takou měrou, že jediné plněním této své

povinnosti můžeš dojíti časného i věčného blaha svého! »Pro sebe stvořil jsi nás, ó Pane,« volá sv. Augustin, »a nepokojno jest srdce naše, dokud neodpočine v tobě!« Ano, ještě více! Toho, kdokoli Pánu Bohu povinnovanou čest odpirá, očekává časné i věčné zlo za trest. »Nebot, hle, kteříž se vzdalují od tebe, zahynou: vyhubíš všecky, kteří se zpronevěrují tobě!« (Žl. 72, 27.) Hle, milý křesťane, konání této páté služby jest vlastně souhrn veškerých tvých povinností k Bohu, jest tvým vznešeným povoláním na zemi, jest i pramenem veškerého blaha tvého a tudíž není jen pouhou »nějakou pobožností,« jižto podle chuti své můžeš začít a zase nechat, nýbrž jest to ustavičnou povinností všech lidí, jižto konati mají potud, pokud lidmi jsou! Nebot Otec hledá těch, kteří by se mu takto klaněli« (Jan 4, 23.).

Příkladem povzbuzujícím jest nám v této věci právě nejsv. Srdce Ježíšovo. Nebot ono právě nevýslovně oslavovalo Pána Boha po celý čas svého smrtelného života. Oslavilo jej již svou přítomností na zemi, anoť jsouc zázrakem všech zázraků výmluvný důkaz vydávalo o všemohoucnosti a moudrosti jeho; oslavilo jej dále všemi skutky svými a veškerým svým utrpením vnitřním i zevnějším; neboť skutky a utrpení Boha-člověka jsou nekonalé ceny. Nade všecko to však oslavilo Boha svou smrtí; ano, ještě nikdy před tím nedostalo se Bohu takové pocty a oslavy, jaké se mu dostalo onou obětí, jižto toto Srdce na kříži přineslo. Knězem oběti této byl sám Kristus Pán, Bůh a člověk, a darem obětním tentýž zase Boho-člověk. Bůh tedy oběti, Bůh též obětníkem a Bohu také obětován — aj, toť v pravdě božská a Boha důstojná oběť.

A co učinilo božské Srdce Ježíšovo dále, aby se tato jediné pravá a Boha hodná oběť bez ustání každodenně jemu

podávala? Ustanovilo nekrvavou, tajuplnou oběť mše svaté!

Ustalo snad po té Srdce Ježíšovo v oslavování Otce nebeského? Ó nikoliv! I nyní po svém přeslavném z mrtvých vstání a podivném nanebevstoupení klaní se mu ustavičně na nebi i na zemi. Na zemi totiž, kde se na celém okršku světa v nejsv. Svátosti takorba zmařeno ukrývá a ke cti Otce nebeského obětuje. V nebi pak před trůnem Božím, »kde stojí Beránek, jenž obětován byl« (Zjev. 5, 6.) a na památku svého umučení ukazuje Otci své rány, jež pro jeho čest a slávu byl na se vzal.

»Máme tedy oltář,« píše sv. apoštol Pavel (Žid. 13, 10.), »a sice trojí oltář, na němžto Bůh skrze Syna svého jest oslavován. Oltář první jest dřevo kříže, na němž se Kristus Pán způsobem krvavým obětoval. Oltář druhý jest kamenný, na němž se při každé mši sv. nekrvavým způsobem obětuje. Třetí pak oltář je zlatý; jestiž to trůn, na němžto jako božský Prostředník sedí po pravici Otce svého, aby se ukázal nyní před obličejem Božím za nás!« (Žid. 9, 24.)

Ó viz, milý křesťane, kterak Srdce Ježíšovo neustává od prvního okamžiku, co tlouci počalo, Pána Boha oslavovati, ano i za tebe podává mu bez přestání oběť chvály, klanění a oslavování: a ty, človče, bys se snad zdráhal tutéž oběť mu podati?!

Za druhé. Tutéž poklonu, pravil jsem, máš také prokazovati, milý křesťane, i božskému Srdci Ježíšovu!

Jakéže k tomu jsou nám důvody?

Především vybízí tě k tomu nesmírná důstojnost téhož Srdce, kterouž má odtud, že jest s druhou božskou osobou co nejúžeji spojeno, a tudíž mu náleží i božská pocta. Či nectíme chrámy z kamene vystavěné, v nichž Kristus svátostně přebývá? Nepočítáme jich znešvácení za veliký hřích a zločin? V bož-

ském Srdci však přebývá, jak sv. Pavel dí (Kolos. 2, 9.), »všecka plnost božství tělesně.« t. j. nejen jako ve chrámě, nýbrž v nejužším osobním spojení! Ó padněme tedy na kolena a klaňme se tomuto Srdci Božímu!

Avšak tentýž apoštol praví jinde (Žid. 1, 6.): »Když uváděl Otec prvo-rozeného na okršek země, pravil: Klaňte se jemu všickni andělé Boží!« Prikázal tedy andělům, aby vtělenému Synu jeho, tedy i lidské jeho přirozenosti, tudíž i jeho nejsv. Srdci se klaněli! A měl by snad rozkaz ten méně platiti nám lidem, pro něž vlastně Syna svého na svět poslal?!

A dále! Před tímto Srdcem Ježíšovým klečela v pokorné víře nejbližší. Rodička Boží u jesli betlémských; před ním též padali na kolena zbožní pastýřové; před ním poklekali i mudrcové a klaněli se mu; před ním vrhl se na kolena i sv. Petr, když zvolal: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého!« Před tímto oslaveným Srdcem Páně poklekali i ostatní apoštolové, jak vypravuje svatý Matouš (k. 25, 17.), a klaněli se mu. Neboť byt i neklaněli se přímo Srdci Ježíšovu, tož zajisté je z pocty mu prokazované nevylučovali, poněvadž i Srdce, jakož celé člověčenství osobním majetkem bylo Slova věčného. Nuže, milý křesťane, připoj se jen k živé víře jejich a klaň se též božskému Srdci Ježíšovu!

Za třetí. Pravil jsem, že své klanění se Bohu máš vždy spojovati s oním klaněním, jimžto Srdce Ježíšovo se Bohu klaní. K tomu pobádej tě následující základní pravda našeho sv. náboženství, již sv. Pavel prvním křesťanům tak často a tak důtklivě připomíná.

Kristus Ježíš jest hlavou celé církve, on tedy ovládá i celou církev, kteráž jest tělem jeho, i všechny jednotlivé věřící, kteří jsou údý těla tohoto. Můžeš tedy vším právem říci: »Následovně jest

Kristus Pán i mou hlavou; musím tedy s ním býti v nepřetržitém spojení, a sice skrze posvěcující milost Boží, častým vzbuzováním víry, naděje a lásky, abych takto s ním spojen od něho také přijímal světlo, ducha, sílu a milost.« A jako v přirozených věcech nic se neděje bez přirozené hlavy, podobně i u věci nadpřirozených nemůžeš ničeho působiti bez nadpřirozené čili duchovní hlavy své. Při všem tedy, milý křesťane, cokoli činiš, poraď se dříve s hlavou svou, t. j. spoj se s duchovní hlavou — Kristem, abys tak v jeho světle, v jeho duchu a v jeho vůli jednal!

Kristus Pán jest však, jak jsem ti výše ukázal, jediný, který Pánu Bohu pravou a hodnou poctu vzdává; následovně všeliké jiné klanění se Bohu, nenili spojeno s klaněním Kristovým, nemůže se Bohu libiti. Chcešli se tedy Bohu v duchu a pravdě klaněti, musíš tak činiti ve spojení s hlavou svou — s Kristem, t. j. s ním a skrze něho Otce nebeského chváliti, milovati a oslavovati!

Ale Kristus Pán jest i srdcem celé církve; a jako v člověku vychází ze srdce krev a život a do všech údů těla se vlévá, podobně prýští se i od Ježíše Krista ustavičně do všech údů církve duchovní život a milost. Jako v člověku jest srdce onen nástroj, kterýž takorča ve jménu všech ostatních údů jeho miluje, podobně jest i Kristus v církvi srdcem, které za všechny údý duchovního těla Boha miluje. Následovně můžeš vším právem říci: »Kristus jest i mým srdcem a zřídlem mého života, a tímto »mým srdcem« a skrze toto srdce své mohu vzdáti Bohu onu neskonalou poctu, jakéž hoděn jest!« Učiň tak, milý křesťane; neboť cokoli konáš před Pánem sám o sobě, nemá u něho žádné ceny, poněvadž jsi sám a celý ostatní svět před Bohem — ničím, a tudíž jest i láska tvá a pocta, kterou Bohu podáváš sám ze sebe, jako

ničím před ním. Avšak ona láska a ono klanění, jež Srdce Ježíšovo — Srdce celé církve — Pánu Bohu podává, má cenu nekonečnou, jest tedy samo Boha hodno a důstojno. Proto uživej, milý křesťane, tohoto Srdce jako svého, cti a miluj tímto Srdcem a skrze toto Srdce nejsv. Trojici Boží, jak o tom krásně čteme

ve spisech sv. Bernarda: »V tomto chrámu, v této svatyni svatých, před touto archou úmluvy chci se kořiti Bohu, chváliti jméno Hospodinovo a volati se žalmistou Páně: »Nalezl jsem mé srdce ke chválení Boha svého!« Ano, nalezl jsem Srdce svého Pána a Krále, Srdce svého bratra, Srdce svého přítele, a já bych se

neměl Bohu klaněti? Ó klaněti, modliti se chci, neboť jeho Srdce jest mým srdcem! Směle tak dim; neboť jeli Kristus mou hlavou, nenilž i to, co jeho jest, také mým? Poněvadž jsem tedy, ó nejsladší Ježíši, nalezl tvé a spolu své Srdce, chci chváliti a oslavovati Boha svého!«

Tento způsob klanění se Bohu ve spojení s nejsv. Srdcem Ježíšovým jest

nad míru užitečný a potěšitelný, obzvláště v čas duchovní vypráhlosti. Ano, milý křesťane, v takové době, kdy srdce tvé bývá tak suchopárné a vypráhlé, že k modlitbě téměř jest neschopné, zanech srdce svého a spoj se s božským Srdcem Ježíšovým, uživej ho jako »svého srdce.« Zvol sobě jeden z oněch tří výše jmenovaných oltářův a obětuj na něm Otci

nebeskému lásku, poctu, chválení a klanění se téhož Srdce Ježíšova.

Poslední pak důvod, proč klaníce se Bohu s tímto Srdcem Páně máme se spojovati, jest ten, že Ježíš Kristus jest pravý a hlavní střed celého našeho náboženství, a jako »jeden jest zajisté Bůh, tak také jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš.« (I. Tim. 2, 5.) A jako nám Bůh ničeho nedává, leč skrze Krista Pána a my jen skrze něho všeliké milosti duchovní přijímáme, podobně zase Bůh i od nás ničeho nepřijímá, leč skrze Krista Pána. Tedy skrze Ježíše musíme Pána Boha znáti, chváliti, prositi a jemu děkovati; skrze Krista musíme Boha za hříchy své odprošovati a usmířovati; neboť jediné skrze téhož Krista docházíme odpustění u Otce. Kristus tedy v pravdě střed celého náboženství! S tímto středem musíš i ty, milý křesťane, spojití ducha svého a srdce své, modlitby, tužby a skutky. A sice ducha svého věrou, aby z Ducha Ježíšova dostalo se ti svělla a poznání Boha; srdce své spoj k Srdci Ježíšovu láskou, abys tímto Srdcem Boha hodně mohl milovati a oslavovati; skutky své spoj se skutky Ježíšovými skrze zbožný, svatý a bohumilý život, abys tak sobě skrze zásluhy Kristovy zasloužil nebe a na věčnosti ve službě »Klanitele,« jakož jsi byl na zemi započal, pokračovati mohl.

A tak s Ježíšem, svou »hlavou,« svým »srdcem« a »středem« co nejúžeji spojen můžeš říci s apoštolem Páně: »Kristus jest můj život! Živ jsem, ale ne již já, nýbrž živ jest ve mně Kristus!«

Zpytování sebe.

1. »Bůh jest duch, a ti, kteří se mu klaní, v duchu a pravdě mají se mu klaněti!« Mám se tedy Bohu klaněti duchem. Nuže, jsemli pak hotov ve všem vůli Boží se podrobiti, přikázani

jeho věrně plniti a tak mou naprostou závislost od něho jakožto Pána svého uznati? Snažímli pak se alespoň vždy věrněji mu sloužiti? Či snad jen málo dbám o to, býti mu na slovo poslušen? Nepředchází u mne také služba světská službu Boží? A ty každodenní přihody, nepříjemnosti a strasti života, jež na mne Bůh ve své přelaskavé prozřetelnosti sesílá a dopouští, přijímámli pak je s trpělivostí a oddaností jemu? Či snad nařikám, běduji, zehráám a reptám při tom proti Bohu?

2. Poněvadž mám také tělo, jsem povinen Pánu Bohu i jím zevnější poctu vzdávati! Nuže, dávámli pak při modlitbě chováním svého těla výraz své víře v jeho velebnost a majestátnost, jakož i o mé závislosti od něho? Ohýbám uctivě svá kolena ve chrámu Páně a když se nese velebná Svátost k nemocnému? Chovám se vždy při veřejných službách Božích tiše a nábožně, jsa si vědom, před kým stojím; čí snad se všetečně a roztržitě ohlížím, snad se i směji a hovořím? — Stojili někdo před nějakým velikým pánem, snaží se zajisté všemožně, aby se co nejuctivěji choval, ano snad se již napřed cvičil v poklonách. A to vším právem; čestť tomu, komu čest náleží — tudíž Pánu Bohu největší! Nikdo na světě nemá výsadu, aby se právě před Bohem směl neuctivě a neslušně chovati!

3. Avšak všechny tyto zevnější známky bohopocty musí vycházeti ze srdce, sice jinak jsou jen planými a prázdnými obřady bez všeliké ceny. Nuže, nejsouli pak i mé, tak často a často opakované prosby: »Posvěť se jméno tvé, buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi« pouhou ústní modlitbou a prací rtů, vili pak také mé srdce a má vůle něco o tom? A to ohýbání kolen, sklánění hlavy, sepinání rukou a bítí se v prsa — neníli pak to vše jen prázdným návykem beze všeho

smyslu a významu? Či vycházejí úkony tyto skutečně z přesvědčení a z hluboké uctivosti před Bohem?

4. Konečně musí veškerá tato zevnitřní pocta tak sporádána býti, aby ve mně vnitřní zbožnost udržovala a rozmnožovala, jiných pak vzdělávala. Nesmí tedy míti ničeho na sobě, co by bylo nápadné, nepřírozené a směšné, nic, co by jiné z pobožnosti vyrušovalo. A proto, milý čtenáři, nech toho kroucení očima a přetvárování, toho ustavičného uklánění hlavy brzy v pravo, brzy na levo, toho polohlasitého vzdychání, sténání a podobného pitvoření se, to se nikterak ne-

sluší, to nebývá upřímné, to jiné nevzdělává. nýbrž naopak modlitbu činí směšnou a protivnou. Představ si jen, jak slušně, tiše a vážně choval se asi Kristus Pán, když klečel před Otcem nebeským pohřížen v modlitbě. Sv. Pavel praví výslovně, že „vyslyšen jest pro svou uctivost.“ Nutkali tě však snad tvá hluboká víra a zbožnost takovým krom-obyčejným způsobem Bohu se klaněti, pak uposlechni rady sv. Ignáce, jenž praví, že takové náboženské cvičení, jako na př. padání na tvář nikdy před jinými konati se nemá, nýbrž toliko o samotě. (Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 12.

„Náboženství křesťanské káže tuze mnoho o budoucím životě posmrtném. Mělo by se více starati o život tento pozemský, aby bída ubývalo a blaženosti přibývalo.“

Na nepředloženým tímto nářkem skřívá se vsutku něco, co neustále v člověku vře a jím hýbe, co mu také nejvíce starostí působí, t. j. starost o vlastní štěstí.

Hledáš štěstí; bažíš po něm a snažíš se všemi prostředky štěstí dojíti, a máš dobře; neboť Bůh jako Otec dobrotivý nestvořil tě k bídě, nýbrž chtěl, abys šťastným byl. Hledej tedy štěstí své, ale střež se pochybiti u volbě prostředků. Velmi mnoho cest zdá se ku štěstí vésti, avšak přece jenom jedna jest ta pravá. Běda tobě, nastoupíšli jinou! A zvláště za časů našich tobě třeba pilný pozor míti, neboť nikdy nebyl svět tak zaplaven tolika lživými naukami o štěstí lidském, jako právě nyní. Dilem jsou to zbloudilci, většinou však prohnání darebové, kteří všude a každým způsobem, obzvláště však tiskem rozšiřují učení, které sice

v celku velmi záhubné jest, přece však sluchu dochází, poněvadž hoví a lichotí náruživostem lidským. Tu praví se: „Člověk jest jen proto zde, aby na světě užíval; naděje na život jiný, věčný, jest prý jen vidina, všeho základu postrádající; pravé štěstí záleží prý v blahobytu hmotném, v penězích a v radostech, jež si lze za peníze koupiti.“

Jiní jsou již smělejší a drzejší a dodávají: „Všecky prostředky jsou dobré, pakli jen vedou k penězům; každý ať hledí takového blahobytu pro sebe se dodělati, byť proto rodina, lidská společnost a náboženství zahynouti mělo. Nynější stav lidstva, nynější pořádek jest prý nespravedlivý, nedostatečný a pochybený; proto se musí všecko sbořiti a celá země jinak utvářiti; pak bude prý všecko lidstvo v pravdě šťastným.“

Znáš snad, milý příteli, učení toto

podvrtné. znáš i jméno jeho? Jest to komunismus (společenství na nespřavedlivém a hříšném základě), jinak socialismus. Zajisté bych ti křivdu činil, kdybych za to měl, že právě tak i smýšlíš, a kdybych ti chtěl teprve dokazovati, že takovéto požitkářské štěstí člověka vlastně snižuje a jej o důstojnost lidskou olupuje. Vždyť učení toto ničí v člověku právě to, čím se od zvířete liší, ničí ctnost, obětavost, mravní pořádek, ničí všechno právo. Kdyby dle učení takového člověk žiti měl, pak by se nelíšil od svého psa ničím jiným nežli podobou, neboť by štěstí své hledal právě tak v ukájení chťičův a náruživosti svých, jako jest to u zvířat. Učení toto o lidském štěstí pozemském jest však netoliko hříšné a pro celek záhubné, nýbrž i bláhové a nerozumné, poněvadž se nedá nikdy v celku provésti; a v rozporu jest s věcmi, jichž pravdu nikdo popírati nesmí. Či snad smí někdo popírati pravdu nad slunce jasnější a zkušeností nade vši pochybnost dokázanou, že člověk zde na světě musí trpěti a umříti? To jest jeho údělem zde na zemi, údělem úzce souvisícím s celou jeho podstatou; to jest stav, v němž já, ty a všichni lidé nyní, před námi se nalézali a po nás nalézati se budou; to nezmění na světě nikdo a nikdy. Či není a nebude na světě vždycky bolesti a nemoci všeho druhu? Nebudou vždycky rodiče, sirotci, vdovy atd. lkáti u rakve milých zemřelých? Nenajdou se vždy protivy všelijakých povah, ba i v témž člověku nebude vždy trvati boj dobrých a zlych náklonností? Kdo jest s to, aby někdy všechny tyto svízele s nás šhal, kdo by nemoce zahnal, kdo by smrt od nás odpudil a tím tak mnohému bolu odpomohl? Které pak státní zřízení by mohlo nás chrániti před mrazem nebo před úpalem slunečním, který rád by byl s to, aby vypudil všechny neřesti z při-

rozenosti lidské, na př. pýchu, sobeckost, násilnost, závist a zášť? A konečně kdo najde léku proti smrti?

Jestli tedy se věci takto mají, pak rei mi, co zbudě z toho štěstí, o němž ti komunismus vypravuje, ze štěstí požitkářského, které tobě slibuje? Již nebezpečí nemoce, strach před ztrátou, myšlenka na smrt dostačuje každý požitek člověku znechutiti a ve štěstí jej rušiti; a přece číhají tito hrozní nepřátelé na člověka ve dne v noci.

Proto není učení o jediném štěstí pozemském v požitcích záležejícím nic jiného, nežli sen, holá bludička, lákající sice na první pohled pěknou tvář, avšak vskutku hrozně sklamání skrývající. Proto musíš štěstí svého jinde hledati, neboť že pro nás štěstí naléztí lze, za to ručí nám Boží moudrost, dobrota a moc. Kde však dlužno je hledati? Nikde jinde nežli tam, kde nám je křesťanství ukazuje, pravíc: »Právě štěstí klíčí sice na zemi, dorůstá však až v nebi.« Křesťanství nestojí v rozporu s velikou pravdou, že všickni zemřítí musíme; ono naopak řeší nám hroznou záhadu utrpení a smrti. Křesťanství učí nás jinak na utrpení i smrt pozirati, říká, že obojí toto zlo trestem jest za hříchy. Učí nás však také trpělivě všechny svízele snášeti, poukazujíc k tomu, že Otec nebeský v lásce své a moudrosti je sesílá, buď aby člověk jimi zadost činil za hříchy své, buď aby příležitosti nabyl k sebezapírání, aby dokázal věrnost svou a oddanost, aby podobnějším se stal ukřižovanému Spasiteli, a tak blaženosti věčné také poněkud si zasloužil. Proto nadchlo křesťanství tolik hrdinských duší, že trpěly netoliko trpělivě, nýbrž s radostí, že líbaly vděčně ruku otcovskou, která je trestala na zemi, aby tím větší odměnu jim dáti mohla v nebi.

Křesťanství počítá s člověkem tak, jak jest, bere ohled na okolnosti, na

keré socialismus a kommunismus zapomíná, totiž na prvopočátečné pokažení přirozenosti lidské hříchem prvotným, na potřebu pokání, na vykoupení Ježíšem Kristem, na nutnost následování Krista Pána, bychom podíl měli na jeho dile vykupitelském, na život věčný atd. — Křesťanství nezapomíná na duši člověka, hledí si však také jeho těla, jeho života pozemského, stará se i o život posmrtný. Socialismus vidí na člověku jen skořápku, tělo, na jádro, duši, zapomíná; křesťanství naproti tomu všímá si i těla, ovšem učí, že jádro, duše, mnohem cennější jest nežli pouhý obal její, tělo, proto vztahuje vše na duši, věčnost a na Boha. Křesťanství vykládá a učí ona dvě hlavní přikázání Boží: lásky k Bohu a bližnímu, a na základě těchto dává příkazy, které člověka k dobrému vedou a před zlým varují. Křesťanství příkázáními svými tlumí a konejší náruživosti a vášně, zapovídá instu a nepřátelství, pečlivě si hledí spravedlnosti, dává srdci našemu onen sladký mír a pokoj, jež nikdo dát nemůže. Kdyby všichni lidé přikázání křesť. viry svědomitě plnili, jak šťastně a blaženě by vespolek žiti mohli! Křesťanství to bylo, jež od počátku hledělo i bidu a bolest lidskou mírniti, zakládalo rozličné ústavy milosrdenství: nemocnice, chudobince, sirotčince, poutní domy atd. Všude, kde slyšeno hlasu křesťanství a naň dbáno, mírnila se lidská bida, bohatec byl přítelem chudého, ba často i jeho bratrem a služebníkem, sypane přebytek v klin chudiny, čímž nedostatek její, byť sice ne docela odstraněn, přece však valně zmírněn býval. Ovšem nemohlo a nemůže ani křesťanství chudobu úplně odstraniti, poněvadž příčiny její odstraněny býti nemohou. První příčina jest nejstejnost lidí, co se týče jejich tělesných sil, zdraví, duševního nadání, vědomostí, pilnosti atd. Či

může někdo všechny lidi stejnými učiniti dle síly rozumu a dobré vůle? Druhá příčina chudoby vyplývá z pokažené přirozenosti lidské; tu jsou leňost, lehkomyslnost, opilství, prostopášnost, marnotratnost atd. Proto jest chudoba jedním z trestů za hříchy; proto nelze ji docela odstraniti, lze ji však valně umírniti a trpělivostí posvětili, a to činí náboženství křesťanské.

Ac jen jsou všichni boháči pravými milosrdnými a všichni chudí v pravdě trpělivými křesťany, pak se užijí sladké ovoce učení Kristova i pro tento pozemský život!

Křesťanství nevěnuje ovšem hlavní a jedinou péči tělu a jeho pozemskému blahobytu, nestará se oň jako o věc hlavní, to by byl převrácený pořádek, nýbrž stará se oň jak o věc vedlejší. Křesťanské učení prospívá tělu, příkazující čistotu, a střídmost, posvěcuje jej vnější bohoslužbou, sv. svátostmi, a to v přední řadě nejužším spojením s tělem a duší Kristovou ve sv. přijímání. Křesťanství dochovává člověka až ku poslednímu jeho vzdechu síle a těšic, doprovází pak bezduché tělo na místo odpočinku v zemi posvěcené, neboť ví, že i toto tělo jednou slavně z hrobu vstane, spojeno jsouc opět s duší, která je byla opustila, by pak dle zásluhy věčné došlo blaženosti nebo věčného trestu.

Křesťanství dává životu pozemskému vše, co dáti možno; jestliže snad se zdá, že přece všeho neskýtá, čeho by si snad přát mohl člověk, tu leží příčina v tom, že se všecko ani dáti nesmí, ani dáti nemůže.

Křesťanství ukazuje na život jiný, delší pozemského. a stavi zaslíbení svá na důkazech nezvratných. Pravý křesťan proto zná a je přesvědčen, že jednou všeho toho dosíci bude moci, po čem nyní baží a čeho se mu zde nedostává,

a v tom záleží pravé štěstí pravého křesťana. I on ovšem má starosti své a bolesti, neboť bez těchto nelze nikomu na světě žítí, avšak srdce jeho jest bez přestání plno svatého míru a sladkého pokoje.

A jak upokojuje socialistické učení srdce lidské? Slibuje mu něco, co žádná světská moc dáti nemůže, slibuje holou nemožnost. A na jaké důkazy se spoléhá? Na žádné jiné, nežli na smělé a opovážlivé tvrzení pohlavářů svých beze vsí autority vyšší, mužů to, kteří nezasluhují důvěry ani víry. Pravíť: »Svět bude tehdy šťastným a blaženým, až se vše převrátí.« A kdy pak se to stane? Vždyť převrat taký je v rozporu s přirozeností všech věcí, jak jsme pravili. Kdy se tedy uskuteční? Nikdy! Socialismus slibuje lidstvu jak onen kupec, jenž dal napsati na krám svůj: »Dnes za peníze, zítra zadarmo.« Když pak lidé přišli chtěje zboží zadarmo a na nápis se odvolávali, pravil kupec: »Ano, zítra, ale dnes není zítra.« A tak odkládal den ode dne. — Tak to činí i socialismus, kommunismus a všechna ta podvrtná učení jakéhokoliv jména, a mlátice prázdnou slámu slibují mnoho, ale nedají ničeho.

Kommunismus žádá mzdu bez práce nebo za malou práci, křesťanství vyměřuje mzdu dle práce; co jest jediné spravedlivé? Proto však také ochotného sluchu nalézá učení socialistické u lenochů, darmošlapů, kteří Pánu Bohu čas kradou a přece by rádi hojnou mzdu brali.

A konečně »po ovoci poznáte

je,« pravil Pán. Hleďte na ovoce učení Kristova a na ovoce učení jiných, a hned se vám rozbřesne — poznáte, kde je pravda. Náboženství Kristovo dalo zákony — příkázání; kdo ty věrně plní, nepřijde nikdy do styku ani s policií, ani se žalářem; naopak ale kdo holduje podvrtným názorům, musí spravedlnosti světskou neškodným učiněn býti, neboť ohrožuje svobodu, jmění i život jiných.

Protož pryč s takovou péčí o život pozemský, která zapomíná, ba ničí život duševní! Umi sice nepřátelé Boha a Krista náhledy své škodlivé vyšňoriti, podávají je v novinách, románech, na divadlech atd. v rouše krásném sice na pohled, ale uvnitř jedem napuštěným.

Protož bděte, křesťané věrní, odpuďte od sebe každého, kdo slibuje vám rozkoš bez Boha, rozkoš zvířecí; opovržení vaše budiž jim odpovědí! Povzneste zraky své k Bohu, k nebi, věčně to vlasti; oživte ochladlou víru, buďtež křesťany horlivými, sebevědomými a věrnými až do konce! Jen u Krista a ve víře jeho lze najíti spásy a léku proti všem neduhům i tohoto časného života. Hleďte, ať známost sv. náboženství našeho rozum váš osvěcuje, vůli povzbuzuje a srdce vaše potěšuje, aby tak jako vaše myšlení tak i jednání dle vůle Boží se řídilo. Potom budete uživati blaženosti již zde pokud možná jest a dojdete jednou dokonalé blaženosti u Boha, pramene všeho krásného a všeho dobrého. Kdo by žádal více, byl by bláhovým a nedosáhl by ani toho, ani onoho.

(Příště dále.)

Sv. Antonín Paduanský, veliký divotvorce.

(Ke dni 13. června.)

Alokteré století bylo tak světo-
dějnými událostmi a bouřemi
bohato, jako století 11. a 12.
Vidíme ustálení roztržky církve východní

a západní, která počátek vzala z lakoty a
pyšné panovačnosti patriarchů cařihrad-
ských; vidíme neohroženého papeže a
reformatora církve, Řehoře VII., jenž

mocně zatřásl církví v Německu, Francii a v Itálii; obdivujeme se ohnivě obětavosti za hrob Kristův, která zplodila věčně památná křížácká tažení do svaté země. Děsíme se však také bludů tehdy vzniklých, které tisíce tisíců církví pravé odcizily, bludy to Albígenských a Valdenských, které, jak se zdálo, celý život rodinný i pořádek státní ve Francii zničit hrozily. V Římě samém zuřila válka občanská; několik dobrodruhů zmocnilo se lidu i města, tak že i stolec papežský ohrožen byl. Španěly a Portugalsko sténalo pod bičem nevěreckých Maurů, kteří křesťanskému jádru obyvatelstva rodnou zemi uzmouti se snažili. A tak byla celá Evropa křesťanská zmitána bouřemi k velikému neštěstí lidu křesťanského. Avšak Bůh smíloval se nad církví svou a vzbudil muže, kteří neodolatelnou mocí slova a příkladu vlastního začali opět pořádek a pokoj zaváděti a zmizelou bázeň Boží pobloudilému lidu zase v srdce vštěpovati. Takoví byli sv. Otto, biskup bamberský (1062—1139) a apoštol Pomoran, sv. Malachias, arcibiskup armagský v Irsku (1094—1148), sv. Bernard, opat cistercký († 1153), sv. Tomáš Beket, arcibiskup kanterburský v Anglii a mučovník († 1170), jenž umíraje ku vrahům volal: »Já hotov jsem za Boha, spravedlnost a svobodu církve umřít.«

Tehdy začal i věhlasný sv. Dominik († 1221) kázati a kacíře napravovati. V témž čase posvěcoval sv. František z Assisi chudobu dobrovolným a vznešeným příkladem svým, chtěje tehdejší rozmařilosti meze klásti; tehdy i naše bl. Anežka Česká svatosti zářila a mnoho panen českých k následování Krista Pána v dobrovolné chudobě nadchla; tehdy vystoupil i sv. Antonín Pad., jež Bůh tolikerými zázraky oslavil a o němž zde několik slov promluvíti hodláme.

Sv. Antonín nazýval se jménem

křesťním Ferdinand a narodil se v Lisaboně, hlavním městě království portugalského, právě na svátek Nanebevstoupení Páně r. 1195, z rodičů vážených, jménem Martin a Teresie z Bouillonů. Zbožná matka neopomenula již v útlé srdečko milého robátka lásku k Bohu vštěpovati, a jakmile poněkud Ferdinand dospěl, poslán byl do školy blízkého kláštera řeholních kanovníkův u bl. Panny Marie, kteří dle pravidel sv. Augustina žili. Již tehdy jevil Ferdinand obzvláštní náklonnost k samotě a lásku k modlitbě, a největší radosti mu bylo, mohli knězi při mši svaté přísluhovati. Tak dosáhl roku 15, a poznáváje více nežli ostatní soudruhové nicotu světskou, pojal úmysl život svůj cele zasvětit službě Boží. Otec poznáv v tom prst Boží nezbraňoval zbožnému synu, a tak vstoupil Ferdinand do kláštera, v němž prvního vzdělání nabyl. Ale brzy uznal, že nedojde zde kýženého klidu pro časté návštěvy rodiny své, i prosil představeného kláštera, by do jiného, vzdálenějšího kláštera byl poslán. Přání jeho bylo vyhověno, a tak nalézáme Ferdinanda v klášteře sv. kříže v městě Koimbre, jehož řeholníci velmi přísný život vedli. Tu setrval Ferdinand plných osm let, prospívaje jak ve službě Boží tak v dokonalosti vlastní. Avšak ani zde neměl Ferdinand dle řízení Božího zůstat; jiné pole činnosti bylo mu určeno. V klášteře sv. kříže poznal totiž Ferdinand první františkány, kteří po sbírce chodili, a vida jejich přísnou chudobu a v pravdě řeholnický život, pocítil chuť do řádu jejich přijatu býti. V touze této potvrdila jej zpráva, že právě krátce před tím pět františkánů za víru Kristovu v Maroku život skončilo smrtí mučnickou a že těla jejich do Portugalska přenesena býti mají. Příklad jejich nadchl beztoho horlivého Ferdinanda ještě více, proto prosil dosavadní klášterní představené, aby jej ze svazku propustili,

aby do řádu sv. Františka přijat býti mohl. Ač neradi, učinili přece po přání jeho; jeden však ze spolubratří volal k loučícímu se Ferdinandovi s posměchem: »Jdi jen, Ferdinande, budeš jistě svatým.« Ferdinand však klidně odvětil: »Stane-li se tak, co řekneš potom? Nebudeš mít dosti příčiny Boha za to chváliti?«

Opustiv sv. kříž, vstoupil Ferdinand do řádu františkánského v klášteře »St. Antonio di Olivario,« kde jej řeholníci s otevřenou náručí přijali a roku 1221. v roucho řeholní oblékli. Aby všemu pátrání jak rodičů tak přátel a známých jistěji ušel, prosil Ferdinand, aby směl nositi jako jméno řeholní jméno sv. Antonína, poustevníka. Od té doby zve se Antonínem. — Jak krásný, bohulibý a ctností plný život rozvíjí se zde před našima očima, život sv. Antonína, františkána! Zde našel, co hledal: pokoj srdce; zde láska k Bohu došla

hojné potravě, zde zjevil i Bůh mnohými divy, jak milý mu jest Antonín.

Když byl Antonín slavné sliby složil, vyhověli představení snažné jeho prosbě a poslali jej jako misionáře do Maroka, by tam mohamedánům sv. evangelium hlásal. Pln jsa děkův a dychtivosti po koruně mučnické nastoupil Antonín nebezpečnou cestu a přistál šťastně na africké půdě. Avšak Boží vůle usoudila jinak. Hned po příjezdu uvržen byl Antonín na lože prudkou zimnicí, která

jej po celou zimu trápila. Nicméně i v nemoci neustal Antonín toužiti po budoucím úkolu misionářském, čekaje jen, až nemoc poněkud uleví, aby do Maroka dojiti mohl. Ale čím více toužil, tím více nemoc stoupala. Konečně zjevil mu Pán v rozjímavé modlitbě, že jinak ustanovil, že má sice dojiti koruny mučnické, ale na jiný způsob, ne u národa nevěřícího, nýbrž mezi křesťany.

Vůli této sverchované podřídil se Antonín radostně.

— Přelaviv se do Evropy nabyt zase zdraví svého. Nepříznivý vítr hnál však loď místo do Portugalska, otčiny

Antonínovy, do Itálie. kdež ve přístavu messinském přistál. Dozvěděl se k radosti své, že na blízku je klášter řádu sv. Františka, ihned k němu zamířil. Tam našel několik jenom bratří, poněvadž ostatní k obecnému shromáždění řádovému do Assisi, sv. Františkem svolanému, se odebrali. Uslyšev

o tom sv. Antonín, vydal se hned na cestu, aby se kapitoly řádové účastnil a sv. zakladatele Františka osobně poznal. Kapitola odbyvala se 30. máje 1221 na den slavný seslání Ducha sv., při níž sv. Antonín několikrát se sv. Františkem, tehdy 39letým, rozmlouval. Pokora nelíčena a horoucí láska k Bohu, kterýmižto ctnostmi František zářil, učinily na Antonína tak mohutný dojem, že si umínil na blízku něho zůstat, aby podle jeho vznešeného příkladu život svůj říditi mohl. Svatý

František sám schválil úmysl jeho. Ale když se představení jednotlivých klášterů z kapitoly rozcházel, nenašel Antonín žádného, jenž by se ho ujal; byl tak pokorný a po nemoci tak chatrný, že si ho málokdo všimnul. Skromně poprosil Antonín provinciála z Romagny za přijetí do kláštera. Br. Gratianus, poznáv v něm veliké ctnosti řeholnické, poslal jej do kláštera na hoře sv. Pavla, blíže města Bologny, kdež Antonín práce kuchtika v kuchyni zastávat musil. I tomu podrobil se Antonín pokorně, spatruje i v tom vůli Boží. Za byt sloužila mu malinká cela, ve skále vytesaná, před větrem, deštěm a úpalem slunečním jen málo chráněná, v níž však Antonín nebeský život vedl, zapominaje na vše světské žil výhradně Bohu a jedině s ním obcoval.

Sv. Antonín jako kazatel. R. 1222. obdržel Antonín, tehdy 26letý, rozkaz, aby se s několika bratřími do Forlì odebral a tam posvěcení na kněze přijal. Došedše františkáni místa určeného sešli se s několika mladými dominikány, kteří rovněž na vysvěcení čekali. Když pak jednoho večera po společné večeři o náboženských věcech rozmlouvali, vyzval quardián františkánský přítomné dominikány, aby jeden z nich svým soudruhům duchovní řeč učinil. I počali se jeden přes druhého vymlouvat, že jsou nepřipraveni a že spíše by tak františkánům učiniti příslušelo. Když pak quardián viděl, že i tito se k dílu nemají, vyzval Antonína, řka: »Když nikdo z vás nechce slovo Boží bratřím svým kázati, bratr Antonín to jistě učiní.« Pomyslete si leknutí skromného Antonína! Nesměle poukazoval na neschopnost ku kázání, jelikož se posud jen prací kuchtika zaměstnával, a prosil quardiána, by od žádosti své upustil. Avšak tento stál na svém, řka: »Mluv jen, synu, a přednes nám, co ti Duch svatý vnukne.« Poslušně

vstal Antonín a jal se řečniti. Zprvu trásl se mu hlas, čím dále však mluvil, tím více plynula uchvacující slova z úst jeho, plná ohně a vznešené moudrosti, tak že všichni podivením až strnuli. Podobné kázání posud byli neslyšeli a nejméně nadáli se ho z úst skromného Antonína. Quardián nemeškal oznámiti věc sv. Františkovi, jenž Antonínovi rozkázal, aby od té chvíle slovo Boží veřejně hlásal. Antonín byv na kněze vysvěcen, slavil svou primici ve chrámě Zvěstování Panny Marie v Bologni s největší zbožností. Když byl potom nějaký čas pod dozorem opata vercellského studia bohoslovná konal jako přípravu na úřad kazatelský, požádali jej bratři, vidouce jeho výtečný prospěch, aby vědy bohoslovné přednášel a pismo sv. vykládal. Antonín však, chtěje ujiti takovému veřejnému úřadu a cti s ním spojené, neměl se k tomu. I požádali bratři sv. Františka, který Antonínovi dopsal následovně: »Milému svému bratru Antonínovi přeje František spásu a pozhánání. Těší mne, že máš bratřím pismo sv. vykládati; čiň tak, avšak přeji sobě, aby se tím ani u tebe, ani u ostatních neseslabil duch sv. modlitby, jakož stojí v řeholi, kterou zachováváme. Buď zdrav!«

Následkem listu tohoto oddal se Antonín úřadu učitelskému s velikou pílí a také s pozhánáním; nezanedbával však při tom nikterak úřad kazatelský, k němuž jej Pán obzvláště byl povolal.

Sv. Antonín káže rybám. Mnohými divy vyznamenal Pán věrného svého sluhu a hlasatele učení Kristova. Několik zde na příklad uvedeme. Roku 1227. byl sv. Antonín v hodnosti provinciála v městě Rimini, v němž mnoho kacířů sekty Manichejské sídlo mělo. Katolíků bylo v městě málo, proto hodlal Antonín zde kázati a tak zbloudilé zase s pomocí Boží v lůno matky církve katol. přivésti. Ale z počátku dařilo se mu nevalně.

Kacíři zdráhali se kázání jeho poslouchati, ač sám hlava jejich, jakýsi Bonviglio, přesvědčen jsa Antonínem, bludu se zřekl a katolíkem se stal. V trapném tomto stavu přispěl Antonínovi sám Pán Bůh zázrakem na pomoc, a sice tak neobyčejným, že těžko bylo by mu uvěřiti, kdyby tolika očitými svědky stvrzen nebyl. Sv. Antonín vyšel jednoho dne z města k místu, kde říčka Maticchia se do moře Jaderského vlévá, a postavil se mezi moře a řeku. Pozvednuv hlasu svého, jakoby ku kázání, poručil rybám ve jménu Páně, aby na povrch vody vyplovaly. »Slyšte slovo Páně, ryby mořské a říční, poněvadž zavrželi kacíři se zpěčují je poslouchati.« Hned přišlo takové množství ryb malých i velkých k Antonínovi, jakož nikdy na onom místě vidáno nebylo. Všecky držely hlavy své nad vodou a poslouchaly slova kazatelova. Antonín mluvil s takovou vroucností o všemohoucnosti a dobrotě Boží, kterou i nemá tvář velebiti a zvěstovati musí, že kolem stojící až do té duše dojati byli. Na dotvrzení slov Antonínových vydaly ryby ze sebe veliký skřek, některé kývaly hlavami, aby tak ukázaly způsobem svým úctu ke Stvořiteli, o němž jim Antonín kázal. Tu zvolal Antonín v horoucnosti své: »Požehnaný budiž věčný Bůh; neboť ryby ve vodě ctí jej více nežli kacíři, a nerozumní tvorové účelivější jsou nežli lidé, kteří viru svou zapřeli.« Ku konci dal Antonín rybám požehnání a propustil je, načež ryby na všecky strany se rozptýlily. — Všichni kacíři, kteří div tento na své oči viděli, obrátili se, a katolíci upevnění jsouce u víře chválili Boha.

Sv. Antonín jako patron při ztrátě věcí. Koncem r. 1224. obdržel Antonín rozkaz, aby se odebral do města Montpellieru a tam bohovědě vyučoval. Ve prázdných hodinách spisoval Antonín

vzácné dílo vědecké, výklad žalmů, jehož při přednáškách svých užíval. Sotva však pracovní kniha hotova byla, ztratila se k velikému zármutku majitele. Bylť ji uzmul jistý novic, jenž z kláštera prehl. Antonín modlil se vroucně k Bohu a prosil, aby mu zase ztracená kniha navracena byla. Za nedlouho stalo se po přání jeho. Když totiž zloděj knihy Antonínovy potokem se brodil, potkal jakousi obludu podoby ďábelské, která smrti mu hrozila, jestliže hned knihu pravému majiteli nevrátí. Na smrt ustrašen vrátil se novic a klada knihu k nohám Antonínovým prosil za odpuštění přestupku svého. Tak přišel Antonín k svému, a od té doby vyzván jest věřícími katolíky při ztrátě cenných věcí, a to nikoli nadarmo.

Sv. Antonina přítomnost téhož času na dvou místech. Bylo to o Veliké noci roku 1225., když Antonín v kathedrále montpelliérské kázal. Mezi řečí vzpomněl si, že nikoho v klášteře nepožádal, aby zaň slavné graduale zpíval, jak to bylo jeho úřadem. Hned potom přestal mluvit a setrval nahnut jsa k lidu nějaký čas jakoby ve strnutí. Přítomný biskup i všichni ostatní žasli: jedni měli za to, že mu je zle, jiní, že jest u vytržení. A vskutku byl to zázrak. Neboť téhož času viděn byl Antonín osobně v klášteře, jak zpívá graduale. Když byl se zpěvem hotov, pokračoval klidně v kázání. — Tak učinil Pán na Antonínovi tentýž zázrak, jako na sv. Ambrožovi, jenž při mši sv. v Miláně jakoby usnul, zatím však téže doby v Toursu viděn byl při pohřbu velikého biskupa sv. Martina.

Sv. Antonín uzdravuje chorého na mysli. Když se r. 1225. Antonín zdržoval v městě Puy a jednoho dne ve hlavním kostele kázal, přiběhl do chrámu šílenec a děsně křiče mezi lidem pobíhal. Dá se mysliti, že byli všichni hrůzou a strachem uchváteni; jen svatý Antonín

zůstal klidným; zavolal šilence ku kazatelně a podal mu konec pásu svého. Sotva se chorý pásu světcova dotekl, utišil se náhle a ozdravěl.

Sv. Antonín odkrývá lesť ďablovu.

Když světec náš v témž městě zase jednou kázal, přichvátal do chrámu jakýsi posel a podáváje jistě vznešené pani psaní, pravil, aby je hned otevřela. Událost tato způsobila ve chrámě mezi lidem nepokoj, který se ještě zvýšil, když paní otevřevši list do velikého nářku se dala. Stálof tam totiž psáno, že jediné její ditko náhle zemřelo. Avšak svatý kazatel poznal hned lest ďablovu a proto pravil k zarmoucené matce: »Utiš se, milá sestro, a neplač již; tento posel není nikdo jiný nežli otec lži. Tvůj syn jest úplně zdrav a vesel. Abyste však věřili slovům mým, rozkazují tobě, pokušiteli, opusť okamžitě kostel tento!« S velikým křikem zmizel ďábel, a jak se později ukázalo, chtěl jen výtržnost při kázání způsobiti, neboť na zprávu jeho nebylo ani zbla pravdy.

Sv. Antonín křísí mrtvé. Když sv. Antonín po skončené provinciální kapitole r. 1226. do města Limoges přišel a tam kázal, byla kázání jeho přítomna i jistá matka, která malého synáčka byla bez dohlídky doma zůstavila. Jaké však bylo její uleknutí, když přišedši domů ditko své uležela ležeti v kotli vařící se vody. Myslic, že jest již mrtvo, vytáhla je třesoucí se rukou, avšak jaký to zázrak — ditko bylo neporušené; zajisté stalo se tak mocí Boží na přimluvu sv. Antonína.

Zázrak tento obrátil mnohé.

Jiná matka našla po příchodu z kázání dítě své doma mrtvé. Ihned spěchala ku světcovi našemu a žalovala mu neštěstí své. Sv. Antonín však těšil ji, řka: »Jdi jen domů, syn tvůj žije.« A vskutku našla matka doma ditko své zdravé, ano si hraje s jinými.

Sv. Antonínovi zjevuje se sám Pán Ježíš. V témž městě Limoges byl sv. Antonín účastným učiněn milosti nejvyšší a radosti nejčistší, kterýmižto dary Hospodin na zemi daří jen duše sobě nejvěrnější a nejmilejší. Stalo pak se, že jistý bohatý a zbožný katolík poprosil sv. Antonína, by jednou v domě jeho přenocoval, a vykázal mu zcela odlehlý pokojík, poněvadž znal jeho náklonnost k samotě. Asi o půlnoci vstal domácí pán a chtěje se přesvědčiti, zdali Antonín spí, šel potichu k pokojíku jeho. Ku svému překvapení viděl skrze skulinu dveří, že ložnice světcova jasně jest osvětlena. I nahlédl do vnitř, a co viděl? Sv. Antonín klečel u stolu, a na stole stálo překrásné ditko, které milostně s Antonínem rozprávělo. Pohledem tímto rozradovaný domácí klaněl se Ježíši v podobě ditka zde přítomnému; vrátil se zpět do ložnice děkuje Bohu, že mohl tak svatého muže v domě svém pohostiti. Druhého dne však zavolal Antonín hostitele svého a prosil jej, aby, co viděl, dokud Antonín žije, zamlčel. Bylof mu božské ditko zjevilo, že byl pozorován. Domácí slibil a také slib dodržel, až po smrti světcově potvrdil zázrak tento přísahou.

Mezitím zemřel sv. František Assiský (dne 4. října 1226), i bylo nutno, aby řád nového generála si zvolil. Generální kapitoly sůčastnil se také svatý Antonín v hodnosti guardiána limogesského, a proto se musil do Italie ubírat. Několik dní před popeleční středou roku 1227. došel do Říma, a první jeho cesta byla ku sv. Otcí, aby svou úctu náměstkovi Kristovu na zemi vzdal. Papež Honorius III., jenž již o ctnostech i zázracích sv. Antonína byl slyšel, přijal jej s největší vřelostí a uložil mu kázati ve svatopostním čase. Nával ku kázáním jeho byl ohromný, neboť pověst byla Antonína dávno předešla. Ohnivá jeho slova jímala srdce i rozum posluchačů, tak že se v prsa bili, vo-

lajice: »V pravdě jsem nevěděl, že to či ono tak velkým hříchem jest,« a jeden domlouval druhému a radil ku zpovědi, postu a sebestmrtvení. Sám papež Řehoř IX., nástupce brzy zemřelého Honoria III., obcoval kázáním sv. Antonína k nejvyšší své spokojenosti. On to byl, jenž světcí našemu pro jeho hlubokou učenost bohovědeckou a unášející výmluvnost dal čestný název »archa úmluvy,« poněvadž celé sv. písmo Antonín nazpaměť uměl a nejtemnější místa z něho důvtipně vykládati dovedl. Dokončiv postní kázání v Římě, při nichž jednou i cizinci jej slyšeli v mateřském jejich jazyku, každý ve svém kázati, nastoupil Antonín cestu do Assisi ke hrobu sv. Františka, by si zde na Bohu vyprosil další pomoci a zejména požehnání pro volbu generála řádového. Kapitola byla 29. máje 1227 ve svatvečer hodu svatodušního zahájena. Z volby vyšel generálem dosavadní zástupce sv. Františka, Eliáš z Kortony, muž obezřetný a v řízení řádu dobře obeznámený. Na téže kapitole byl i sv. Antonín

povýšen, stal se totiž provinciálem provincie romagneské čili emilské, jsa tehdy 32 let star. Ubíraje se na místo svého povolání přišel Antonín do města Kremony, kdež Pán svétce našeho velikým zázrakem oslavil. Když sv. Antonín u města toho malý klášter pro brát svou stavěti dal, požádal jednoho dne kolemjdoucího sedláka, by mu vozík svůj i s potahem na chvíli zapůjčil. Sedlák však mrzutě odpověděl, že vozíku půjčiti nemůže, poněvadž v něm mrtvolu veze. Myslí však svého ve voze spícího synka. Sv. Antonín odešel a sedlák se mu ještě vysmál. Chtěje synovi leš svou vyprávit, budil spícího. Ale jaké bylo jeho leknutí — syn nespál, nýbrž byl opravdu mrtev. V největší úzkosti nechal vozík státi a spěchal k sv. Antonínu, a padnuv před ním na kolena úpěnlivě prosil za pomoc. Světec ustrnul se nad kajcníkem, požehnal sv. křížem mrtvolu a modlil se nad ní. Mrtvý ihned oživil. Zázrak tento rozhlásil se brzy daleko široko, a mnozí kacíři se vrátili do církve svaté.

(Příště dále.)

Srdce Panny — Páně!

Je po pohřbu! mně klesly v bolu ruce,
žár smutku rval mi duši v prudké muce,
nebude žít více —

vždyť chmůry žalu padají v ní v hloubi,
a v lici slzá se slzou se snoubí,
dohasíná svíce!

Nad mlýnem hejno černých ptáků letí
v tmavé lesy! pohádky věsí v sněti,
v háj i v ten zářný květ!

Za nimi v temno myšlenka mne vede,
kde v klidu šera anděl lásku přede,
ji vítr nese v svět.

Padám na kolena! Květ v travě hoří,
a slunce v zeleni se stromů boří —
tu slza sklouzla v mech!

A duše má tak divně touží pěti,
nevím sám — komu píseň svoji světi,
až v žasu tajím dech.

A dívám se, jak kolem ticho všude,
jen větřík v pavučině jemně huče,
pak třese krůpějí — —

Tu duše má — ach! — rozpjala si křídla,
kdes v koruně lesa tvář smavou zhlídla,
výš spěje volněji.

Už chvěje se, kde lampy nebes planou,
kde vůně nardu, písňě blaha vanou —
radost tepe v skráně!

A zřídlo? již tu rozkoš v duši leje —
Tvář? již se na mne skrz koruny směje —

Srdce Panny — Páně!

Čermák-Chřenovickej.

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Část další.)

V tichém přístavu. Sv. Teresie.

Svátá Teresie, o potřebě modlitby přesvědčena přála si, aby mohla vystoupiti na nějaký vysoký vrch a s něho ke všem lidem volati: Modlete se! modlete se! modlete se! Ve své pokoře nebyla si ovšem toho vědoma, že již skutečně octlá se na takovém vrcholu, že stojí uprostřed církve, onoho města Božího, o němž sám Pán pravi, že rozkládajíc se na kopci nikterak nemůže skryto zůstat; netušila, že po své smrti bude tak povýšena a na svícen postavena, aby světlo její svítilo všem, kteří přebývají v domě Božím. Proto se veskerá církev uctívajíc sv. Teresii modlí, abychem chlebem jejího učení byli krmeni, a ve zbožném smýšlení jejím vyučováni.

V předešlém článku v »Apoštolátu modlitby v církevních dějinách« slyšeli jsme, kterak sv. Ignác se svými druhy uprostřed bouře proti nepřátelům církve účinně bojoval a apoštolsky se namáhal; slyšme nyní také, kterak Teresie v bezpečném klidném přístavu, ve klášterním tichu rozjímavým životem působila. O sv. Ignáci můžeme tvrditi, že byl učitelem obyčejné modlitby; svou knížečkou o duchovních evičeních ukázal, jak se obyčejná modlitba konati má. O sv. Teresii můžeme zase říci, že svými výbornými spisy otevřela vysokou školu rozjímavého života, že upozornila na vyšší stupeň modlitby, kterak zvláště omilostněné duše vždyť konají. Všeobecně se uznává, že její spisy patří k nejlepším toho druhu a sama církev prohláshující Teresii za svatou vyjádřila se, že její spisy »rosou nebeské moudrosti jsou ovlazňovány a libeznou vůni zbožnosti dýchají, že z nich duše věřících přehojného ovoce pro sebe vybírají a mocně se povzbuzují, aby po

nebeské otčině toužily.« Jistý novější církevní spisovatel pravi o sv. Teresii, že sotva ji kdo předstihne v tom, jak vzletně umí vyjadřovali čistou zbožnost, pravou pokoru, ducha víry a důvěru v Boha. Ať vypravuje, ať poučuje, ať na něco upozorňuje, ve všem jeví její spisy nepřetržitou modlitbu.

My se tuto uspokojíme poukázati, kterak sv. Teresie o modlitbě přimluvně se vyjadřuje. Svěťice určila za hlavní úkol svého života, obnoviti řád karmelitský, a sice v duchu apoštolátu modlitby, proto vyslovila za hlavní povinnost a dokonalost svého řádu, aby všichni členové svůj život věnovali apoštolské činnosti.

V první hlavě knihy »Cesta k dokonalosti« udává sestrám v klášteře sv. Josefa ve městě Avile — byl to prvý klášter obnoveného řádu karmelitského — důvody, které ji přiměly, aby klášter založila; i píše takto:

»Z počátku, když jsem klášter tento zakládala, nemínila jsem, aby tu v zevnějšíku taková přísnost panovala a aby se tu beze všelikých příjmů žilo; chtěla jsem, aby klášter měl jmění, aby v něm nebylo žádného nedostatku. Neměla jsem při tom, ač jsem slabá a zlá, vlastní své pohodlí na zřeteli, nýbrž pohnuly mne k tomu dobré a závažné důvody. Právě v tom čase dověděla jsem se, jakou škodu a spoustu zpustošili bludari ve Francii a kterak neblahé kacířství vždyť dál a dále se šíří. To mne velice rmoutilo, a jako bych sama dostatečně nebo vůbec něčím byla, plakala jsem před Pánem a prosila jej, aby přece zlo to zamezil. Přála jsem si, kdybych tisícíry život měla, že bych jej obětovala, abych jen jednu jedinou duši zachrániti mohla z těch, které tam zahynuly. Pak

jsem si opět pomyslíla, že jsem jen žena a zlá, a že nemožno mi, abych v tom, po čem v službě Páně toužím, pokroky činila. Veškerá má snaha směřovala a směřuje až dosavad k tomu cíli, aby při tak ohromném počtu nepřátel Božích těch málo jeho přátel bylo opravdově dobrých. I umínila jsem si, že alespoň vykonám to, co síly mé zmohou, že totiž budu zachovávat evangelické rady tak dokonale, jak jen budu moci a že se také postarám, aby těch několik klášternic, které jsou zde, totéž činily. Důvěřovala jsem při tom v převelikou dobrotu Boží, která vždy pomáhá těm, kteří z lásky k němu vše opustili. Doufala jsem, že chyby mé úplně beze stopy zmizí mezi ctnostmi těchto sester, které skutečně takovými jsou, jakými je má důvěra si představuje, a že alespoň poněkud budu se Pánu libiti. My všechny ve směs neustále se modlíme za obhájce církve,

za kazatele a církevní učence, kteří církev hájí, a chceme dle sil svých Pána podporovati, poněvadž je tak pronásledován od těch, jimž tolik dobrodiní prokázal; vzdýť se zdá, že tito zrádové chtějí jej opět ukřižovati, a aby zase neměl ani místa, kde by hlavy své položil.

Ó můj Spasiteli! pomyslími na to, jak nemám býti smutnou? Jakými jsou nynější křesťané? Musili tebe nejvíce zarmucovati právě ti, kteří tobě nejvíce díky jsou povinni, kterým nejvíce dobrodiní prokazuješ, které jsi sobě za přátele zvolil, kterým se ve vlastostech sděluješ? Nedostačují snad jim muky, které jsi pro ně podstoupil? Věru, ó Pane, kdo nyní světa se zřiká, nečiní příliš mnoho, neboť čeho lze očekávat od těch,

kterí tobě jsou tak nevěrní? Zaslужujeme snad, aby byli nám věrnější? Prokázali jsme jim snad větších dobrodiní, aby našimi přátely zůstali? A čeho lze doufat nám, které dobrota Boží od oné morové hlizy uchránila, kdežto onino již v moci zlého ducha se nacházejí?

Notnou metlu sami vlastními rukama si zhotovili a svými zlými chytěli sami věčný oheň pro sebe si rozdmýchali. Co chtěli, to mají; avšak div že mi srdce nepukne, musím-li patřiti, jak mnoho duší v záhubu se vrhá. Zlu tomuto musí býti zabráněno, nechci na tu záhubu

stále patřit. Ó milé sestry v Kristu, pomáhejte mi o to pokorně Pána prositi, neboť k tomu cíli nás na tomto místě spojil. Toť vaše povolání, to budiž vaší denní prací, k tomu směřujtež vaše touhy, vaše slzy a všechny vaše modlitby. Milé sestry,

světskými záležitostmi nesmíme se zabývat před Pánem.

Jest mi do smíchu a spolu musím vzdychati pro věci, za které chtějí lidé, abychom Boha prosily; žádají od nás, abychom o hojné příjmy, o peníze božskou velebnost prosily, a to pro lidi, kterým bych přála, aby sami Boha prosili o tu milost, by všemi těmi věcmi mohli opovrhovati. Mají dobrý úmysl a také se jejich žádosti pro jejich důvěru vyhovuje; ale tuším, že Pán v takových záležitostech modliteb mých nedbá. Svět hoří plamenem. Chtějí Krista znova odsouditi; proto mají tisíce svědků, kteří proti němu svědčí, chtějí jeho církev zničit; a my bychom měli drahý čas mrhati takovými věcmi, které, kdyby jich

k našim prosbám lidem udělil, byly by příčinou, že by méně duší do nebe se dostalo! Nikoliv, milé sestry, nyní není doba, abychom Boha o nepatrné věci vzývaly. Věru, kdybych se neohlížela na lidskou slabost, která se domnívá ve všech věcech pomoci a útěchy dosáti (a kdybychom v tom alespoň částečně mohli pomoci); radovala bych se, kdyby všeobecně bylo známo, že to nejsou věci, o něž v klášteře sv. Josefa smí se Bůh tak horlivě prositi.*

Ve dvou následujících hlavách připomíná svěťice svým duchovním dcerám, »kterak netřeba o tělesné potřeby pečovati, že chudoba zahrnuje v sobě mnohé dobro.« — V třetí hlavě pak praví dále: »Přistupuji opět k hlavní věci, t. j. k jakému účelu Pán nás v tomto domu spojil, a účel ten jest: spása lidských duší. Je to mé nejvšelejší přání, abychom Pána v tak svaté věci podporovaly a tím způsobem srdci našeho božského ženicha poněkud radost působily. — Pozorujili to veliké zlo, které bludáři způsobili, a ten záhubný požár, kterýž lidské síly nejsou s to uhasiti, soudím, že církvi třeba vybraného vojska, které by zhoubné dílo bludářů zničilo a jejich šíření zamezilo. Podle mého úsudku mělo by se tu tak jednati, jako když v čas války mocný nepřítel do země vpadne a všude pustoší a hrůzy působí. Tu se všech stran skličený panovník s vybraným vojskem uchýlí se do některého města, které dobře opevní. Odtud napadá nepřitele a škodí mu svým udatným a vybraným mužstvem více, než kdyby měl četnější, ale méně udatné vojsko. Tak nezřídka stává se vítězem, a nezvítězili, alespoň nebývá přemožen. Pevnost, předpokládaje, že tam není žádného zrádce, je nedobytná a jen hladem lze se ji zmocniti. V pevnosti, do níž se hajitelé církve uchýlili, nemůže býti řeči o hladu, kterým by byli prinuceni se vzdáti; ano umřiti

mohou, ale nemohou býti přemoženi. Ale proč k vám tak mluvím? Abych vás poučila o cíli, ku kterému naše modlitby mají směřovati. Musíme Boha prositi, aby v té pevnosti, do níž se dobří křesťané uchýlili, nebylo ani jediného zběha, by vůdcům oné pevnosti anebo toho města, t. j. kazatelům a církevním učencům odhodlanosti a vznešené ctnosti udělil a konečně, aby oni ve svém povolání den ode dne dokonalejší se stali. Toho jest nevyhnutelně potřeba, poněvadž nikoliv od světské, nýbrž od duchovní moci musí se nám pomoci dostat. — My pak, které se žádné strany nemůžeme svému králi ku pomoci přispěti, chceme se přičiniti, abychom pomáhaly svými modlitbami jeho sluhům, kteří vytrvalostí ve studování a konáním ctností ke službě jeho církve se uschoptili. Snad se tážete, proč se toho tak velice domáhám a vás napomínám, abyste pomáhaly těm, kteří jsou lepší než my? Povím vám to: tuším, že ještě nálezitě nepoznáváte veliké dobrodiní, které vám Pán prokázal tím, že vás jeho ruka uvedla na místo, kde klidně a pokojně žijete nevědouce ničeho o světských starostech, bezpečny před nebezpečím zlých příležitostí, nestýkající se se světem. Jest to jedna z největších milostí, které vám Bůh udělil. Sluhové Boží, o nichž jsem vám mluvila, netěší se té výhodě; a také by se to pro ně nehodilo, a za našich časů ještě méně, než kdykoliv. Úřadem jejich je slabé síliti, málomyslným odvahy dodávati. Neboť což zmohou dobří vojáci bez vůdců! Musí oni mezi lidmi žíti, s lidmi se stýkati, ani palácům se nevyhýbati i světským lidem dle zevnějšku se přizpůsobovati. Myslíte snad, milé dcery, že k tomu netřeba veliké ctnosti, se světem se stýkati, ve světě žiti, světskými pracemi se zabývati, světu zevně se přizpůsobiti a přece uvnitř se jemu nejen neoddati, nýbrž býti i jeho nepřítelem, v něm

jako ve vyhnanství žítí, slovem, ne jako lidé, nýbrž jako andělé žítí? Neboť nejsouli takými, nezasluhují býti vůdci; i prosím Pána, aby jim veřejně působiti nedovoloval; způsobili by více zlého než dobrého. V dobách, jakými naše jsou, nesmí na těch, kteří jiné mají poučovati, nic nedokonalého lpěti. Nejsouli uvnitř pevní a neoživují je to vědomí, že vším pozemským musí opovrhovati a všech pomíjejících věcí se odříci a jen po věčných toužiti, pak nezůstane jejich nedokonalost tajná, byť se všelijak namáhali, ji ukrýti; neboť musí se světem jednati a mohou býti jisti, že svět jim ničeho

nepromine, a že každou jejich nedokonalost hned upozoruje. Jejich mnohé dobré vlastnosti mlčením pomine a nebude je snad ani za dobré, nýbrž za chybné anebo docela zlé vlastnosti považovati. Divno jest mi, že světáci tak dobře dokonalostem rozumí, nikoli však, aby je konali — myslí, že to není jejich povinností a že již dosti učinili, když příkázání zachovávají — nýbrž aby jiné odsuzovali. Střežte se tedy, abyste nemysleli, že tito bojovníci jen nepatrné pomoci s hůry potřebují; naopak jim jest zvláštní milosti třeba, aby v krutém boji, v němž se vrhli, vytrvali.

(Příště dále.)

Nejsvětější tělo Páně.

I.
Ejhle! pokrm lásky co chléb bílý
s nebe stoupil v srdci našich říš, —
pokrm obětný, jež svatý kříž
druhdy kladl za svět hříchem zplý;

jež kdys davy na terč hanby vbíly,
povrhly jak nadbytečnou tíž;
avšak anděl v nadhvězdnu výš
na trůn slávy vznesli od mohyly!

Ejhle! Beránek, jenž naše prahy
vlastní krví obmyl v zhouby noc,
duše bídu změnil nám v hod blahý!
Ejhle! vznešené té lásky moc,
jež nám posvětila žití dráhy,
v jednu svatou, slavnou Velkonoce!

II.
Spějme všichni v prach se sklonit nicí,
pyšná čela za podnož mu stlát!
Spasitel náš, rajský minuv sad,
k nám se níží v chleba schráně tlící.

Spějme v září jeho lárající
duši stopit stín, led rozehrát!
Lásky žárem pochopíme snad,
co nechápem umem, zřetelníci.

Nejsvětější, Bůh, Pán nekonečný
v prachu bytuje tu proměněn,
v drobtu chleba bezprostorný, věčný!
Také divy činí láska jen,
láska, jež krev pro nás vycedila,
aby v nás touž lásku probudila.

P. Š. Senický.

Třistaletá památka drahé smrti svatého Aloisia z Gonzagy.

Budoucího roku bude se slaviti třistaletá památka drahé smrti svatého Aloisia. Poněvadž mnozí čtenáři „Školy B. S. P.“ toho andělského mládence v tomto měsíci zvláště ctí, podáme některé krátké zprávy, jak v jeho vlasti, v Italii a ve Španělech se chystají na tu slavnost. Suad přijde pak tomu

onomu čtenáři také něco na mysl, kterak by sebe nebo jiné měl připraviti na tutéž slavnost.

Přede všemi chystá se již od roku 1888. mládež italského města Busseto v Parmsku, aby důstojně slavila třistaletou památku úmrtí svého zamilovaného patrona. Spojilo se 875 mládenců pod

správou zbožného kanovníka Josefa Affó, zastupitele biskupa San Doninského, v jeden spolek; obdávají schůze, konají modlitby a přijímají střídavě velebnou Svátost oltářní; mimo to každý dává dle možnosti svůj příspěvec, aby se mohly zvláštní slavnosti připravit, jejichžto pořádek již sestaven jest. Právem schválil nejdůstojnější pan biskup jejich stanovy 15 článkův obsahující listem ze dne 12. října 1887, a sice s takou úchvalou, že sluší jeho slova zde uvést: »Za časů,« píše, »ve kterých, jako nyní, protivníci Boží především na mládež mají namířeno a se všelijak usilují její srdce kaziti, jest velmi výhodno, zvláštním způsobem ctíti toho svatého mládence, který s pevnou věrou spojiv nadlidskou

když se slaví třistaletá památka jeho drahé smrti. Stačí tuto připomenouti toliko jednu událost z jeho života, která dokazuje, jak rád býval v Římě. Když byl svou přítomností a vzorným chováním vzdělával hlavní města v Lombardsku, kam byl na podzim 1589. požádán a poslán usmířit příbuzných, obdržel v květnu r. 1590. zprávu, že se má do Říma navrátiti. Nedá se popsati, jakou radostí tato zpráva naplnila jeho andělské srdce. A radost tu také všem na jevo dal. »Jestliže na zemi máme nějakou vlast,« psal z koleje Brerské v Milánsku páteru Alfareovi, »neuznávám jiné než Řím, kde jsem se v Ježíši Kristu zrodil.«

Ale jen něco málo přes rok, jak

mu Bůh v Miláně zjevil, mělo života jeho býti v Římě. Neboť když r. 1591. morem raněných opatroval a s nevyslovnou láskou a obětavostí o jejich tělo a duši pečoval, i on byl morem nakažen a svatě skončil v koleji římské dne 21. června 1591. Památka na tento neobyčejný příklad lásky zachována jest na mramorové tabulce, kterou lze spatřiti v nemocnici »della Con-

solazione,« a kde vryta jsou tato slova:

S. Aloisius. Gonzaga. Soc. Jesu. lue. Urbem. depopulante. aegrotum. humeris. sublatum. in. hoc. nosocomium. detulit. et. tabe. inde. contactus. succubuit. morti. victima. christianae. charitatis. anno MDXCI. (Když mor pustošil město, sv. Aloisius z Gonzagy z Tovaryšstva Ježíšova vzav morem raněného na bedra vnesl do této nemocnice a sám takto byv morem nakažen umřel jako oběť křesťanské lásky roku 1591.)

Je známo, že jeho svaté tělo leží v drahocenné schránce u jeho oltáře ve chrámě svatého Ignáce, kteroužto rodina Lancelotti roku 1699. dala římskou štedrostí zhotoviti. Zajímavá jest pak zpráva, že návodem španělské koleje »delle Vocazioni Ecclesiastiche di S. Giuseppe« v Tortose podnikne španělská

čistotu mravů, za života andělem v lidském těle sloul, a po smrti od církve prohlášen byl za obzvláštního patrona mládeže, zejména studující. K tomu přichází ta šťastná okolnost, že prvá myšlenka na řečenou slavnost vyšla od mládců samých, a že se za tím účelem toliko mezi mládenci dárky sbírají, jelikož se jedná o záležitost, která veskrz jim svědčí. My však se radujeme z vás, dobří mládenci bussetští, že jste, jak pravíte, spolek si zarazili, abyste velmi vznešeného cíle došli. — Takto píše chvalně zmíněný biskup.

Podobné spolky zřídili také mládenci v diecési Mantovské, v jejížto obvodu leží Castiglione delle Stiveri, rodiště andělského mládence; takéž ve Veroně, v Miláně a v Benátkách. Mládenci spolku diecése Milánské vydávají měsíčně obrazkové noviny s názvem: L'eco di S. Luigi per le feste del 3º centenario della sua morte (Ohlas sv. Aloisia pro svátky třistaleté památky jeho umrti). Také v týdeníku: L'amico dei giovanetti (Přítel mládců) byly výtěčné články o téže slavnosti uveřejněny.

Nad jiná města těší se na tuto slavnost Řím, veleslavné to dějiště velikých ctností tohoto svatého mládence; protož nemůžeme zůstatí za jinými městy,

mládež roku 1891. slavnou pouť ke hrobu svatého Aloisia. Nebo tento knížecký mládenec, jsa 13 let starý, doprovodil se svými rodiči císařovnu Marii Rakouskou, choť císaře Maximiliana II., sestru katolického krále Filipa II. z Itálie do Španěl,

a meškal tři roky na dvoře Madridském, kde dal příklad všelike ctnosti. V létě roku 1888. byl úmysl této pouti uveřejněn, příznivě přijat, a více než sto nábožných družin se na tom ustanovilo, že se jí účastní.

P. Frant. Xav. Zimmerhackel, T. J.

Sv. Josef, patron křesťanské rodiny.

(Ostatek.)

Matka učí děti modlitbě. Lépe by na světě bylo, kdyby byl svět křesťanským. Svět by se stal křesťanským, kdyby rodina byla křesťanskou. Rodina by byla křesťanskou, kdyby matky byly křesťanskými. Mnoho vychovatelů tvrdí, že se dítěti ani zmínky nemá díti o Bohu a o povinnostech k němu, pokud není tak rozumné, že by všemu, co se mu vykládá, rozumělo, a vše pochopilo. Vznešené to učení mělo prý by pro dítě docela jiný účinek, jako když se mu podává, pokud smyslu pro věci takové nemá. Minění toto však spočívá na hrozném omylu, kterýž by dovedl většinu lidí bezbožnými a nemravnými učiniti. Za první, není to pravda, že by učení sv. náboženství na dítě nemělo účinku, než je úplně pochopí. Jestliže touha srdce po Bohu Bohem uspokojena nebývá, pak umístí se v něm jiné věci a pozdní učení sv. náboženství přichází obyčejně pozdě. Za druhé jest srdce lidské hříchem dědičným ku zlému nakloněno: svéhlavost, vzdorovitost a lež rychle v něm vypučí, neozvouli se brzy slova: hřích, povinnost, trest, a nebývali křesťanskou mravoukou zlo vykořeněno. A proto bude matka křesťanská již záhy dítěti svému o Bohu, o Ježíši, o povinnostech k němu, o věčné odplatě a věčném trestu vypravovati a dítě stane se takým, jakou byla matka. Zajisté nebylo ještě slycháno, že by matka velmi záhy dítěti o Bohu a sv. náboženství byla vykládala.

Matka vede dítě k uctívání Panny Marie. Jestliže matka záhy dětem svým ku Královně nebes poukazuje, jim důvěru a lásku k ní vštěpuje, je ujistuje, že u Marie dojdou ve všech strastech a trampotách života tohoto pomoci a podpory, jest to docela přirozené. Poštětili se však matce některá dítká svá Marii zasvětili, pak jest bez starosti o ně, byť i umřiti měla, a sdělí též dětem, o čem sama přesvědčena jest, že matka nebeská jest milostnější a mocnější než všechny matky pozemské. Aby však toho docíliti mohla, musí matka dětem často o té láskyplné Bohorodičce vypravovati: musí jim vykládati, jak nejsv. Panna ctnostná, do vůle Boží oddána byla, tak že jediná mezi všemi ženami za hodnou uznána byla božského Ježíše vychovati, o něho se starati a ho na cestě od kolébky až ku hrobu doprovázeti. Pak se může zmíniti o tom, co Ježíš již všechno na prosbu své matky vykonal, jak zvláště na svadbě v Káni Gallilejské vodu ve víno proměnil, jak se již na sta zázraků na přimluvu Marie Panny stalo. Při tom může poukázati na četné sochy, kaple a kostely divotvorné Matky, které většinou z vděčnosti jí vystavěny byly. Co matka v srdce dítěte zaseje, hojného přinese užitku. — Matka zajisté mnoho učinila, vstúpilali v srdce dítek lásku k Marii.

Matka vykládá dítěti o Ježíškovi. Mnoho by bylo potřeba, aby dítě úplněho poznání o spasení, o osobě Spasitelově, o jeho nesmírné lásce k nám

a j. dojiti mohlo. Moudrá matka se však o to nestará. Vybere si některé události z díla vykoupení a ze života Páně, kteréž se srovnávají s chápavostí dítěte, a vykládá mezi jiným divicím se dítěti, jak se Bůh stal člověkem, a sice dítkem, jak se ve chlévě narodil, jak se mu nábožní pastýři a mudrci klaněli. Vypravuje dále, jak malé Jezulátko s rodiči svými do cizí země utéci muselo, aby si život zachránilo. — Neopomene též dvanáctiletého Ježíška ve chrámě představit i a připojí k tomu užitečné naučení, jak se děti v kostele chovati mají. Mluvili též matka o mukách, jaké musel Ježíš na konci života svého trpěti a o jeho hořké smrti, tu bývá dítě velice dojata a zlobí se na židy, již se takového bezpráví na nevinném Ježíši dopustili. Zmínili se též matka dítěti, že ne židé, nýbrž hříchy veškerého člověčenstva vinny byly utrpením a smrtí Spasitelovou; pak vyučila dítě své v náboženství dle jeho chápavosti, což mnohdy blahodárněji účinkuje, než učeností překypující slova profesorů ku svým žákům. Proto, matky, kteréžto jste dítkám svým o Ježíši vykládaly, pokračujte dále; vy pak, jež jste tohoto činiti opomenuly, činite to budoucně.

Pokoj v rodině. Kdykoli Ježíš po slavném z mrtvých vstání učeníkům se ukázal, promluvil: »Pokoj s vámi.« A v pravdě nic není v rodině lepšího nad pokoj. V které rodině pokoj panuje mezi otcem a matkou, mezi bratry a sestrami, v té mají již zde na světě nebe; kde však nepokoj a hádky nacházíme mezi jednotlivými údy rodiny, tam mají již zde na světě peklo, a toto peklo na světě bývá často předchůdcem věčného. Kež by každý úd rodiny pilně všeho se varoval, čím by rodinný klid zrušen býti mohl! Podivuhodno jest, že Spasitel právě tehda, když učeníkům svým po dvakráte pokoj přál, svátost pokání ustanovil, jakoby každému pro-

středek ukázati chtěl, jímž by mohl pokoj udržeti. Co pak ruší pokoj v domě? Náruživosti, slabosti a poklesky jednoho, citlivost a netrpělivost druhého. Kde není vášně a náruživosti, tam nebývá nepokoje ani hádky; kde však náruživost panuje, tam jest klid rodinný prázdňným zvukem. Vášně a nepravosti nejlépe se vyhladí častým a hodným přijímáním sv. svátostí. Bude tedy obyčejně v tom domě pokoj, v němž sv. svátosti se častěji a hodně přijímají. Marně hledají naopak ti pokoje, již sv. svátosti pohrdají, kterouž Ježíš k zachování pokoje ustanovil.

Ruka Boží. Když Častochov, světoznámé poutnické místo, pod Rusko se dostalo, neměl mocný car nic pilnějšího na práci, nežli skvosty a klenoty v klenotnici Jasně Hory oceniti a zapečetiti. Cena pokladu klášterního, jež pevná vira na Jasně Hoře nashromáždila, obnáší padesát milionů rublů ve zlatě. Na celém světě nenalezá se tak veliký poklad na tak malém místě. Chtěli též korunu na hlavě černé Panny, která bohatě ozdobena jest démanty a perlami, oceniti. Avšak žádný v klášteře nechtěl zázračnému obrazu korunu s hlavy sejmouti; ani v městě Častochově ani v celém Polsku žádný se nechtěl k takovému činu odhodlati, ačkoli vláda ruská značnou odměnu za to slíbila. Konečně se přihlásil mladý zlatník z Petrohradu, že chce přání carovu vyhověti. K večeru přijel do města a odebral se ihned provázen jsa několika ruskými úředníky do kláštera. Vesel a zdrav vkročil do kaple Matky divotvorné. Přinesli žebřík, hbitě vylezl naň mladík a již natahuje ruku, aby drahocenný vínek s hlavy nejsvětější Panny sňal — v tom zahučí na jedinou hluboké zvuky varhan svatými místnostmi a s chórů mnichův ozývá se převehlebná a dojemná »Salve Regina.« Jinoch zbledne, ruka jeho schromne a

náhlé třesení podejme jeho údy, a bez hlasu padne s žebříka. Zaražení stojí kolem něho komisaři: přivolali několik lékařů, marná však jejich práce; duše

byla již tělo opustila. Ruská vláda zavedla přísné vyšetřování s mnichy kláštera, avšak nebylo na nich viny. Bůh sám bezbožníka soudil.

Různé zprávy a drobnosti.

Zpráva o sv. misii v Ústí n. O.

Zvláštní radost duchovní, právě velikonoční připravil o spásu svěřenců svých pečlivý dp. děkan Antonín Nývlt v Ústí n. O. farníkům svým. O vzkříšení Páně dne 5. dubna t. r. započala v Ústí n. O. sv. misie, která až včetně do 15. dubna důst. otcí z řádu božského Vykupitele konána byla a s výsledkem požehnáním se potkala. Při hojném účastenství, které se den co den rozmáhalo, započali dílo apoštolské tři misionáři v prostranném chrámu Páně Nanebevzetí Marie Panny, dpp. Alois Roller, rektor a superior, Karel Nováček a František Pivníčka v jazyku českém, a dva dpp. Jan Mayer a Karel Anfschnaiter současně v jazyku německém v kaplích sv. Gottharda Černovířské a sv. Anny Hylvátské. Ovoce namahavé, neumorné práce jak na kazatelně, tak i ve zpovědnici bylo utěšené. Více než 4000 věřících přistoupilo k hodům Beránka velikonočního, ku sv. přijímání; mezi těmi mnozí, kteří se z podobné radosti dávno již netěšili. Průběh celé sv. misie byl klidný a radost všeobecná. Zvláště dojemná byla slavnost Mariánská a průvod s nejsv. Svátostí oltářní, jakož i okamžik posledního dne, kde evandělička M. Ch. veřejně u přítomnosti přehojných účastníků vyznání víry učinivši do lůna Církve sv. se navrátila. Za misionární kříž byl posvěcen kříž hřbitovní, jenž jest zároveň náhrobní zbožného druhdy děkana a č. kanovníka v Ústí n. O. Jana Cibulky.

Kaple slovanských apoštolů v Římě.

Biskup Strossmayer zaslal mariborskému biskupu list, ve kterém jej prosí, aby sbíral příspěvky na stavbu kaple, která se má postavit v Římě slovanským apoštolům Cyrillu a Metoději. Podobné listy obdrželi prý také rakouští biskupové, jichž diecese obývají Slované. — Také v Loreto v Itálii má býti oltář za-

svěcen sv. apoštolům našim Cyrillu a Methodovi. Biskup tamější dal opravití svou kathedralku; při této příležitosti se rozhodl, oltář jedné poboční kaple zasvětit sv. věrověstům slovanským. Náklad k tomu potřebný, asi 13.000 zl., hodlá mezi katol. národy slovanskými sebrati.

Památná místa ve sv. zemi zakoupena. Správě sv. země, která po 600 let posvátná místa střeží, podařilo se zakoupiti následující místa: Tři malé jeskyně u rybníka Siloe, vtesané do skály, kde prorok Isaiáš usmrčen byl. Páté zastavení křížové cesty, kde Šimon Cyrenský pomohl nésti Spasitele kříž. Dle toho náležejí otcům sv. země tato zastavení křížové cesty, a sice páté, sedmé, kde Ježíš po druhé pod tíží kříže padl; desáté, kde Ježíš zbaven oděvu svého: jedenácté, kde Ježíš přibit na kříž; třinácté, kde Ježíš vložen v klín Matky své; čtrnácté, kde Ježíš položen do hrobu. Třetí a čtvrté zastavení náleží katolickým Arménům a šesté katolickým Řekům. Dále zakoupen správu sv. země pozemek nedaleko brány do Damašku, kde zříceniny starého chrámu jsou. Dům v Bethanii, kde se celé zaoltáři velechrámu sv. Lazara nalezá. Velkou zahradu v Jericho, nedaleko pramene Eliášova, kdež zřízen bude malý hospic s kaplí, aby poutníci mohli obcovati mši svatě. V Betlémě získán pozemek, jenž hraničí s domem sv. Josefa. V Nazaretě koupeno několik domů, které bezprostředně hraničí s dílnou sv. Josefa. Byly to prabídné, nečisté chatrče arabské, kterými jen posv. místa zneuctěna byla. Přes to žádali majitelé těchto chatrčí ceny neobyčejně vysoké. Také se vyjednává o zakoupení pozemku na hoře Sionu.

Jen dále! Asi před 20 lety konali v jistém městě vesťfalském, v němž převládalo obyvatelstvo protestantské nad katolickým, Jesuité misie. I stalo se, že

v předvečer jednoho z prvních dnů přihnál se zástup hlučících mužů před dům, v němž oni misionáři ubytováni byli, a jeden ze zuřivců, vniknův do pokoje, v němž jeden ze ctihodných otců přebýval, spustil: »Co chcete u nás? Chcete také světlo čistého evangelia v temnotu proměnit a jedovaté símě nepokojů rozsít? Nevolať vás nikdo a nikdo vás také nepotřebuje, můžete jít! Nevratiteli se okamžitě do pekelného hnízda, odkud jste přišli, zle se vám povede. To zvěstuji vám jménem tisíců, kteří stejně se mnou smýšlejí.«

Ctihodný řeholník žasnul zprvu nad tak neobyčejným pozdravem, ale vzpomatoval se brzy a založiv ruce klidně poslouchal láteření zuřivcovi, a když tento konečně, domnívaje se, že »prvního trumfa« vyhodil, umlkl, pravil s úsměvem pokyvuje hlavou: »Dále!« — »Jak?« křičel zástupce tisíců, »Ještě nemáte dosti? Předložím vám tedy seznam vašich hříchů. Co na východě a západě, jihu i severu, na dvorech knížecích i v domech měšťanských zlého kdy se objevilo, to vše jste vy jezuité pohledem svých bazilišských očí, morovým vanotem svého dechu a zlořečenou rukou svou vyvolali. Nepřemýšlíte o ničem, leč jak byste země a národy zpět pod hanebné jeho antikristovo přivedli. V minulém století rozhodli o osudu¹⁾ vašem králové a vlády, nyní vyslovíme my, hlas lidu, nález smrti nad vámi!« — Po druhém tomto výbuchu řečník sotva dechu popadal. Jesuita však opět jen klidně pokynul hlavou se slovem: »Dále!« — »Ještě dále?« propukl řečník nejša již vztekem sebe skoro mocen. »Vězte tedy, že proto jen spoluobčany svými k vám jsem vyslán, abych vám do očí plnou pravdu vypověděl. Váš at poslouchají staré baby a hlupci, vy však slyšíte mne. Vy převracíte víru a podkopáváte dobré mravy; vy nazýváte dobré zlé a zlé dobrým. Zdali také od vás nebyla pronesena zásada, že účel posvěcuje prostředky a že kníždá dovoleno jest zabíjet? Vy jste války vyvolali, města zapálili, studnice otrávil, morem a nemocí celé krajiny zpusťovali. Nyní však jest míra naplněna,

hodina odplaty a pomsty udeřila!« — Misionář zůstal klidným, znal již starou tu písničku ode dávna. Klidně a jaksi soustrastně se usmívaje pravil k podivnému hosti: »Jen dále!« — Nepřítel jesuitů div nezkašeně udivením. Myslel si zajisté, že kněz rozzlobě se, jej nejmeně z příbytku svého vyhodí; pak ovšem byli by se shlukli hlučící soudruhové jeho z ulice a malou revoluci by způsobili. Takto však octl se »zástupce tisíců« v úzkých. Mlčet nemohl a náboje své byl všechny již vystřelil. Sotva polosrozumitelně vykřikl ještě slova »noc — mlha — temnota,« kdežto kněz neustával nemilosrdně pobízeti jej slovy: »Dále, dále!« Konečně uchopil laskavě v nesnázi tonoucího řečníka za ruku a pravil: »Srdce vaše nebude tak zlé, ale není asi na pravém místě. Musím vámi maličko zatřásti, aby se opět do pravé polohy své dostalo.« Na to pootevřel dvěře a zuřivý nepřítel jesuitův uhaněl, jako by jej někdo pronásledoval.

Když misie byly ukončeny a otcové již k odjezdu se chystali, navštívil známého nám již jesuitu tentýž muž, jehož řeholník onen s úsměvem oslovil: »Ach, vy jste to? Z počátku věru bystře plynul tok vaší výmluvnosti; později ovšem přišel jste poněkud do rozpakův. I přicházíte bezpochyby vynahradit, co jste zameškal. Mám ještě několik minut času, jen dále tedy!« — Oslovenému zalily se oči slzami a místo výčitek a láteření jal se prositi za prominutí dřívější své neurvalé hrabosti řka: »Když jsem tenkrát pokoj váš opustil, byl jsem napolo šílený; pádíl jsem kolem hlučícího zástupu, aniž bych byl lidem těm počít vydal z onoho posláni svého. Celou noc zněla mi slova vaše: »Srdce vaše nebude tak zlé, ale není asi na pravém místě. Musím vámi maličko zatřásti, aby se opět do pravé polohy své dostalo« v uších. Následujícího dne odhodlal jsem se jíti na kázání, jimž obcovával jsem pak po celou dobu misii. Kázání vaše tak otrásla celou mou bytostí, že se mi zdá, jakoby skutečně srdce mé do své pravé polohy se bylo navrátilo. Právě ohlásil jsem se u pana faráře a za každou cenu chci se stát katolíkem.« — »Jen dále, milý příteli!« pravil opět kněz srdečně mu tentokrát ruku tiskna. »Dokonejte šťastně, co jste započal.« Muž ten

¹⁾ Byl totiž v minulém stol. r. 1773. řád jesuitů naléháním některých vlád zrušen, avšak již r. 1814. zase obnoven.

stal se pak skutečně synem katolické církve a nabyl úplného duševního klidu a štěstí.

Následování hodno. Jistý misionářský list z Číny vypisuje následující událost. Letitý již Číňan, křesťan, navštívil jednoho dne misionáře, který právě v osadě jeho meškal, a projevil přání, zda by konečně i v jeho osadě nějaký kostel nemohl být vystavěn. »Horlivost tvá jest vši chvály hodna, ale této chvíle nedostává se mi prostředků,« odvětil misionář. »Vždyť bych já sám mohl stavbu kostela podniknouti, důstojný otče,« namítal stařec. Misionář, který dlouho již starce onoho znal a věděl, že vším jiným, jen peněžitými prostředky nevládne, nevěřil, že by výpověď svou ve skutek uvéstí mohl. I pochválil ještě jednou jeho dobrý úmysl a připomenul závažnou okolnost, že v osadě jeho pro velikou její lidnatost právě tak rozsáhlou budovu chrámovou vystavěti by bylo, jakou vidati jest v sousedním městě. Pro ten okamžik že nutno tedy poshověti. Kdyby však jednou skutečně došlo ku stavbě kostela, pak že ochotně částkou svou přispěti může, sám však sotva že by uhraditi mohl všeho nákladu, kterého by stavba kostela vy-máhala. »Račte prominouti,« ozval se na to stařec, »já přece doufám provéstí, co slibuji.« — »Což pak nevíš,« namítal opět misionář, »že ku stavbě té potřeboval bych nejméně dvou tisíc tolarů?« — »Mám tolik,« zněla odpověď, »kdybych ničeho neměl, nikdy bych se nebyl opovážil takového druhu prosbou vás obtěžovati.«

Veliká byla radost misionářova, když slyšel, že muž, kterého dosud za chudého považoval, tak značným jméním vládne a je k tak bohu libému účelu věnovati zamýšlí. Ještě větší však ustrnutí jeho, když stařec na otázku jeho, jakým způsobem svého bohatství nabyl, prostě odpověděl, že již po 40 let všeho nadbytečného v jídle, pití a šatstvu si odpíral, aby jen ještě před smrtí zakusiti mohl té sladké útěchy, že v rodné osadě své chrám ku počtě pravého Boha zbudovati pomáhal.

Příklad věru následování hodný! —

Jak mnoho křesťanů v drahé vlasti naší postrádá v oněch krajinách, kde jim roztroušené mezi jinověrci žiti dlužno, útěchy, těšiti se z vlastního, důstojného

domu Božího! Jak často nucen bývá katolický kněz, navštíviti takové katolíky, slaviti posvátná tajemství v místnostech, které přecasto sloužívají k účelům svatě naše náboženství zlehčujícím ano i dokonce hrubě snižujícím. Nemělo by po-hnouti se srdce pravého katolíka při podobných výjevech? Nebylo by záhodno, aby každý, byť i sebe menší částčku z potřeb svých si odepřel, aby tak společnou snahou nešťastným oněm bratřím katolíkům časem také dostalo se štěstí shromažďovati se k náboženským úkonům ve stánku posvátných úkonů těch důstojně?

Spolek sv. Bonifáce přijímá všechny i ty nejnepatrnější dárky a stará se pečlivě, aby vše svědomitě k tomu účelu odvedeno bylo, na který bylo věnováno. Všechny ty vznešené, starobylé chrámy, které jsou okrasou a chloubou vlasti naší, povstaly skoro bez výjimky tímto způsobem. Kdo mnoho měl, dal mnoho, komu Prozetelnost méně nštedřila, i z toho dával ochotně a rád. Všichni působili společně a požehnání Boží spočívalo na společných těch snahách.

Myslím, že i v této věci následovati bychom měli skvělého příkladu zbožných otců svých, přesvědčení chovající, že každý, i nejmenší dárek, k bohu libému účelu věnovaný, přehojných vymůže nám na Bohu milostí a četných přinese požehnání. —

Růženec a věda. Pozoruhodným v době naší zjevem jest bez odporu dne 13. července 1876. v Mnichově zemřelý bavorský dvorní rada a král. universitní profesor Dr. Jeroným Bayer. Vynikalt muž tento neobyčejnou učeností a všestranným vzděláním, a což nad to ještě, byl věrným a horlivým synem katolické církve. Nejdůležitější věci v oboru náboženském, bylo mu sebezposvěcování modlitbou, rozjímáním, čtením knih náboženského obsahu, zejména překrásného »Následování Krista,« kterážto kniha takové u něho těšila se oblibě, že sám zvláštní výtah z ní si pořídil, vypustiv vše výhradně k životu řeholnímu se vztahující. Každodenně přítomen byl prof. Bayer oběti mše svaté; každodenně — což zvláště jest povšimnutí hodným — modlíval se růženec. Jsa tázan jednou, zda skutečně modlitbu tu každodenně

konává, odpověděl: »Modlivámi se růženec, mám pokaždé celou nauku křesťanskou před sebou.« I jsou věru skutečně politování hodnými oni katolíky se zovoucí mužové, kteří, třeba by hloubkou

vědění svého daleko stáli za prof. Bayerem, přece s opovržením se odvracejí, — neli ještě něco horšího — sotva že se v jich přítomnosti o růženci zmínka nějaká stala; zajisté nevědí, co činí.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Val. Klobouk. Jistá osoba vzdává vřelě díky božskému Srdci P., Panně Marii sv.-Hostýnské za vyslyšení prosby ve velikém nestěsí.

M. B.

Z Čes. Budějovic. Vroucné díky božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za uzdravení dítěte z těžké nemoci.

J. M.

Z Příbrami. Před třemi roky stížen jsem byl záchvaty křečí, které se častěji opakovaly a po nichž jsem byl 2 až 3 dny úplně neschopen ku práci. Řízením Božím dostal jsem do rukou »Školu B. S. P.« Čta rozličná dikůvzdání, umínil jsem si, že vykonám 9denní pobožnost k nejčist. Srdci Panny Marie a buduli vyslyšen, že to dám uveřejniti. Na začátku r. 1889. jsem počal se uzdravovati a nyní jsem úplně nemoci sprostěn. Za to vzdávám nejpokornější díky nejsv. Srdci Páně a milostiplné Māti milosrdenství. *J. K.*

Z Nov. Kyčova v Čechách. Naš půl roku starý synáček se nám těžce rozstonal a dle všech příznaků očekávali jsme brzké jeho skonání. I vzali jsme útočiště k božskému Srdci Páně a k úctě neposkvrněného Početí Panny Marie, vykonali jsme devítidenní pobožnost, a hle, hošiček se nám pozdravil a jest dnes velmi čilý a zdravý. Slíbili jsme, že vyslyší nás milostné Srdce Ježíšovo, z vděčnosti uzdravení to uveřejníme, což tímto milerádi činíme, vybízejíce každého věřícího, aby jen ve všech bédách a tram-

potáh utíkal se o pomoc ku předobrému Srdci Páně. Ó budiž ode všech chváleno a velebeno božské Srdce Ježíšovo a neposkrvněná Panna a Bohorodička. *J. F.*

Z okolí Sedlčan. Býval jsem stíhán těžkým pokušením při sv. přijímání, zvláště na den sv. Františka m. r., tak že jsem si nevěděl rady. Po sv. přijímání jsem prosil Pána Ježíše o zbavení tak těžkého pokušení a slíbil jsem, že pokud mi bude možno, budu se modliti denně sv. růženec. Prosha má vyslyšena a já to v časopisu tomto na vědomost dávám všem čtitelům nejsv. Srdce Páně, Panny Marie a sv. Josefa. *V.*

Z Hor. Dubňan. Vloni z jara jsem onemocněla těžce. I vzala jsem útočiště k přeblahosl. Panně Marii Filipsofské a ku sv. Josefu se slibem, že vykonám pouť a díky vzdám veřejně ve »Škole.« když uzdravena budu. Bůh milosrdný mne vyslyšel, že jsem nyní zdráva. Díky tisícové milému Pánu Bohu, Panně Marii Filipsofské a sv. Josefu. *F. K.*

Z Jilemnice. Umínala jsem sobě, že, pakli oč žádám, obdržím, uveřejním to ve »Škole Božského Srdce Páně.« Oč jsem prosila, obdržela jsem. Pročež vzdávám tisícové díky Srdci Pána Ježíše, a neposkrvněnému Srdci Panny Marie, a svatému Josefu, mocnému přimluvěmu. Pročež i chváleno, ctěno a velebeno

budiž Srdce Pána Ježíše, Panny Marie a svatého Josefa až na věky. *A. L.*

Z Chicago v Americe. Neskončené díky vzdávám božskému Srdci Páně, P. Marii Karlovské a sv. Josefu za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. *F. J.*

Z Libiše. Já níže podepsaný vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za uzdravení od 50leté nemoci duševní po vykonané devítidenní pobožnosti. *V. a B.*

Od Staré Říše. Rodina D. má zbožného synka, jenž studuje na gymnasiu v J. Loňského roku ztratil veškerou chuť ku pilnému studování a šlo to s ním očividně dolů. Zbožná matka se již obávala, že syn bude musit gymnasium opustiti. I obrátila se matka s prosbou k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše, k Panně Marii a ku sv. Josefovi, a přoslila za dar osvětlení Ducha svatého pro svého jinak hodného, zbožného synáčka, a slíbila v pádu vyslyšení uveřejnění této milosti. S radostí plní teď svůj slib. Synáček zase rád studuje, jest velmi pilný a ode všech profesorů chválen. Tisícový dík budiž za to Božskému Srdci Páně, blahoslavené Panně Marii a sv. Josefovi. *A. D.*

Jiná dikůvzdání: Od Švarcavy: R. M. — Z Letkovic: F. Z. — Z Warvažova: E. K. — Od Frýdku. — Z Vidně. —

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Dne 9. května přijal sv. Otec Lev XIII. za přítomnosti kardinálův a vele vyslanců šlechtice Schlözera a hraběte Revertery, poutníky z Německa. Hrabě Galen předčítal adresu, v níž vyjádřeny láska a dík sv. Otci za jeho působení ve prospěch německých a bavorských katolíků. Sv. Otec odpovídaje, připomenul napřed oslavu papeže Řehoře Velikého a jeho činy velké pro národy evropské. Na to mluvil o církevních poměrech v Německu, kde boj proti církvi ukončen a kde zrušením zákonů církvi nepřátelských přišli k lepším náhledům. Sv. Otec důvěruje ve velkomyslnost císaře Viléma II. a ve vytrvalost německých katolíkův, aby dílo míru bylo dokončeno. Na to žehnal Lev XIII. celému Německu.

— Jak známo, čini italská vláda vše, aby se dostala v držení co možná největší části církevního jmění a tím činem pomohla Itálii z neslýchané peněžní tísně, do níž ji zednářským a velkopanským hospodářstvím svým uvalila. Jeden z prostředků »nabytí právním způsobem« jmění církevního je osnova zákona o zbožných nadacích. Zákonem tím se stanoví, aby zbožné nadace, které »nejdou přiměřeny nynější době,« byly změněny v nadace nynější době přiměřené, jinými a zřetelnějšími slovy: aby se jich za jistých okolností mohl zmocnit stát. Poslanecká sněmovna zákon tento schválila. Příslušný výbor senátu čili horní sněmovny však se usnesl, aby ustanovení o změně nadací bylo ze zá-

kona vypuštěno. V pondělí rokováno o záležitosti té v plně sněmovně (senátu) a Crispi použil veskeré svojí výmluvnosti, aby senatory, jak patrně, rozvažnější to muže, nežli jaké měl před sebou v poslanecké sněmovně, přemluvil, by zákon schválili ve znění poslaneckou sněmovnou přijatém, poněvadž prý by se sice musil odvolat k voličstvu (t. j. rozpustiti sněmovnu), aby rozhodli ve sporu senátu se sněmovnou. Zpravodaj hájil vypuštění. Crispi opakoval, že v případném sporu bude třeba odvolat se k voličstvu. V tajemném hlasování propadl Crispi se svou žádostí, načež dal přerušiti schůzi, aby si vyžádal králový instrukce a večer byla u něho ministerská rada, by se usnesla, co by se mělo následkem odhlasování senátu učiniti. Poněvadž se ministerské radě zdálo »odvolání k voličstvu«[»] věcí povážlivou, usneseno, předložiti zákon ve znění senátem přijatém ještě jednou sněmovně poslanecké, by Crispiho z nesnázi vytrhla.

Rakousko. Dne 20. t. m. vykonána v Solnohradě volba arcibiskupa, nástupce zemřelého dra. Alberta Edra. Právo volební přináleží kapitole, jež řečeného dne sešla se a zvolila arcibiskupem dosavadního světícího biskupa a generálního vikáře solnohradského, nejd. Hallera. Volba tato vypadla velmi šťastně. — Katolické duchovenstvo uherské nepřestává protestovati proti ministerskému nařízení v příčině vedení matrik. Farní okres velko-kikindský podal proti nařízení tomu protest, ve kterém pravi, že nemůže dotčené nařízení uznati za závazné, poněvadž nebylo vydáno úřadem církevním. Aby však duchovenstvo pro nešetření výnosu nebylo světskými úřady trestáno, usnesl se, jak oznamují listy uherské, jmenovaný farní okres až do konečného vyřízení této záležitosti římskou kurií 1. smíšené manželství za žádných okolností nepožehnavati; 2. dítky ze smíšených manželství, kterým církevního požehnání bylo se již dostalo, nekritičti; 3. výtahy z matrik jen od řecko-katolických farářů k zápisu přijímati. — Vládní, židy obsluhované listy, by spor ovšem brzy rozřešily. Po příkladu svobodných zednářů, jichž členem jest i bývalý ministerský předseda Tisza, nedrží na sňatky církevní. Z tohoto důvodu

»radi,«[»] aby spor byl rozřešen zavedením občanského sňatku a odnětím správy matrik duchovním úřadům a přidělením jeho orgánům správním, a sice prý proto, poněvadž uherští občané prý jsou občany státu a nikoliv církve a z té příčiny prý jest povinností státu pohyb lidu míti v evidenci, a to tím spíše, když se duchovní orgány ukazují ku konání této úlohy nevhodnými. Není ani nejmenší pochyby, že to židovsko-zednářské listy myslí do opravdy, vždyt by se tím činem zase stalo příkoří nenáviděné zmíněnými lidmi církvi, ale zapomínají, že k tomu patří dva: jeden, který žádá, a druhý, který plní. Žádali jeden něco protiprávního, nemůže míti naděje, že mu druhý vyhoví. Jsme přesvědčeni, že spor mezi uherským ministerstvem vyučování a mezi duchovenstvem skončí vítězstvím duchovenstva, poněvadž na jeho straně je právo.

Německo. Jak jsme již oznámili, měl býti letos všeobecný sjezd německých katolíkův uspořádán v Mnichově, hlavním městě bavorském. Avšak letos k tomu nedojde, poněvadž se strany německých liberálův učiněny všeliké kroky na zmaření sjezdu toho. Tisk jejich trval při tom, aby v Mnichově se sjezd neodbýval, avšak výbor pořadatelský neviděl důvodů, pro něž by jej z Mnichova někam jinam překládal. Tu chopili se liberálové prostředku nejkrajnějšího. Přiměli totiž prince-vladaře, aby přijal jejich záležitost za svou. A skutečně! Princ-vladař byl bavorským nepřátelům církve po vůli. Zaslal biskupu mnichovskému vlastnoruční dopis, ve kterém vyslovil své politování nad tím, že sjezd katolíků má se konati v Mnichově, poněvadž není prý způsobilým, dosáhnouti a upevniti míru, jehož si všichni klidně smýšlející přejí. Tak jakoby katolíci bavorští a katolíci vůbec byli buřiči! »Jest mým zbožným přáním«[»] — pravi princ-vladař v listu svém k biskupovi, — »byste, nežli ohlédnou se po dalších mým právům a povinnostem přiměřených prostředcích ku zachování pokoje, ještě jednou poradil se s katolickými muži, zvláště s metropolitní kapitolou a mně výsledek této porady co nejdříve oznámil.«[»] Patrně, že list tento zní tak jako zákaz sjezdu. Trudné to věru poměry!

Rusko. Velmi zajímavé zprávy o nynějším stavu rusko-vatikánského vyjednávání přinášejí zahraniční listy. Dle těchto zpráv rozřešeny mají býti dvě důležité otázky mezi Ruskem a Vatikánem. První týká se poměru mezi Vatikánem a polskými biskupy. Ruská vláda nechce, aby styky biskupů s Vatikánem byly přímé, nýbrž chce zachovati dosavadní způsob, aby totiž veškeren styk s Římem děl se prostřednictvím ministerstva zahraničních záležitostí. Vatikán v této důležité věci nechce a nemíní povoliti, neboť nelze připustiti, aby biskupové podřízeni byli ministerskému úřednictvu, a aby zprávy jen záležitosti

duchovních se týkající mezi sv. Otcem a římskými kongregacemi opatřeny byly ministerským stvrzením. Druhá otázka týká se tak zvaných státních farářův. Asi 20 ruských duchovních proti vůli svých představených usnesli se na tom, některé části mimoliturgické bohoslužby konati jazykem ruským. Rozřešení této druhé otázky nebude působiti obtíží, ježto vláda není státním farářem valně přízniva. Car, jak se podobá, jest Vatikánu nakloněn, ačkoliv jeho rádci hledějí použití strašidla polského povstání proti Vatikánu. Stran zavedení ruské řeči do liturgie nekonala se vůbec žádná jednání.

V měsíci červnu modleme se, aby věřící každodenně slyšeli mši svatou.

Níž v samé přirozenosti lidské zakotven jest cit, Boha, Stvořitele světa, ctiti a jemu se klaněti. Člověk cítí svou závislost na Bohu, cítí dobře, že bez Boha ničeho nemá; že povinen jest za hříchy své zadostučiniti, za přijaté dobré děkovati a za potřebné dary prositi. Tento cit, tuto povinnost k Bohu vyjadřuje člověk nejlépe obětí, kterou Pánu Bohu přináší. Obětovali proto již první bratři, obětoval Melchisedech Hospodinu chléb a vino, obětovali sv. patriarchové Hospodinu Bohu, buďto aby jemu nejvyšší čest a chválu prokázali, nebo jemu děkovali, nebo ho prosili, anebo za hříchy spáchané zadostučinili. Což jest ale všeliká oběť lidská u porovnání k neskončené velebnosti Boží? Kterak může člověk náležitě Boha ctiti? Kterak za hříchy Bohu neskončenému zadost učiniti? Takové byly oběti před příchodem Spasitele. Proto již předkem pravil prorok Malachiáš o obětech starozákonních: »Nemám zalíbení ve vás. praví Hospodin zástupů, a darů nepřijmu z ruky vaší. Nebo od východu slunce až na západ veliké jest jméno mé mezi národy: a na každém místě kadí se a obětována bývá jménu mému oběť čistá: nebo veliké jest jméno mé mezi národy, praví Hospodin zástupů.« (Mal. 1. 11.) Těmi slovy poukazoval sv. prorok na novou oběť, kterou Ježíš Kristus při poslední večeři ustanovil a na kříži krvavým způsobem dokonal. Touto obětí jest nám možno Boha svého náležitě ctiti, touto obětí nejlépe můžeme díky vzdáti, touto obětí můžeme zadostučiniti za hříchy a vyprositi si potřebných darů. Toť pravá oběť nového zákona, vždy trvající památka krvavé oběti, kterou Ježíš Kristus na kříži dokonal. A tato oběť obnovuje se denně nespočítelněkrát na našich oltářích. Tentýž Ježíš Kristus, jak na hoře Kalvarii tak na oltáři obětuje sebe samého svému nebeskému Otci za nás, ovšem nekrvavým způsobem. Proto má oběť mše svaté nesmírnou cenu, kterou člověk ani pochopiti nemůže. Jedna jediná mše sv. nedá se na světě ničím nahraditi.

Kdo tedy mši sv. nábožně je přítomen, kdo úmysl svůj s úmyslem kněze obětujícího spojuje, ten má užitek duchovní nesmírně veliký; on vykoupí se od hříchů, dosáhne milosť pravé lítosti a skroušenosti, dosáhne mnohých darů jiných

duši i tělu potřebných a zasloužiti si může věčnou blaženost. Na všechny přítomné rozlévá se nejhojnější požehnání, ač ne stejnou měrou. Nejšťastnější při oběti mše svaté jest obětující kněz a ti, kteří při oltáři přisluhují.

Nemohou však všickni mši sv. sloužiti, kromě kněží, a také nemohou všickni dáť sloužiti mši svatou, ano nemohou mnozí, ač by velmi rádi, přítomni býti při mši svaté; ale všickni mohou duchovně spojit se s knězem obětujícím a s těmi věřícími, kteří při mši sv. přítomni jsou. Tak i tito budou mít podíl na hojném požehnání této nekrvavé oběti mše svaté!

Mše sv. jest středem veškeré bohoslužby, celého křesťanského života, jest nejmocnější prosbou a proto má apoštolům modlitby co nejvíce záležeti na tom, aby na mši sv. podíl měli; aby sami oběti mše sv. nábožně obcovali a ještě jiné pro tuto pobožnost získali. Původcem a vzorem apoštolátu modlitby jest sám Ježíš Kristus, jenž při oběti na oltáři jest skutečně přítomen. Abychom přáním a úmyslům jeho zadostučinili, spojili jsme se ke společné modlitbě. V oběti mše sv. máme nejkrásnější příklad modlitby přímluvné, máme nevyvážený poklad zásluh, bohatství lásky a milosti, pramen milosrdenství a modlitbami svými máme i jiným k této darům napomáhati. Obcovati mši sv. jest tedy výkvětem apoštolátu modlitby.

Proto budme horliví v návštěvě služeb Božích netoliko v neděle a ve svátky, ale ve všední dny, pokud nám to povolání dovoluje, a brzy poznáme, jak bohatý pramen požehnání na nás se vyleje.

Almužny dáním člověk nezchudne — obcováním mši svaté člověk ničeho nezanedbá.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za věřící, aby sobě vážili nejsv. oběti mše svaté a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci červenci: Církev ve východní Indii.

Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 6. — Poslední čtvrť dne 14. — Nový měsíc dne 21. — První čtvrť dne 24.

V měsíci lednu modleme se, aby blah. Margarita za svatou prohlášena byla.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Obřezání Páně. Nový rok. — Za rozšíření úcty nejsv. Srdce Páně v zemích slovanských. Za požehnání práci literární. Za umírající.	
2.	Sv. Makaria, poust. (394). — Za sv. Otce a zdar jeho pracím apoštolským. Za rozšíření apoštolátu modlitby ve vlasti naší. Za katol. řehole.	
3.	Sv. Jenovefy, p. (512). — Za churavou sestru. Za ženské kláštery a jich pensionaty. Za dosažení místa učitelce. Za matku, bratry a sestry.	
4.	Sv. Tita, bisk. m. v I. stol. — Za biskupy ve vlastech našich a jich duchovenstvo. Za bratrstva růžencová. Za duše v očistci. Za sv. dětství.	
5.	Neděle po obř. Páně. Sv. Simeona, Styl., poust. (459). — Za větší úctu Rodičky Boží v zemích slovanských. Za pomoc chudé rodině.	
6.	Zjevení Páně. (Sv. tři Králů.) — Za obrácení pohanských národů. Za † kardinála vídeňského. Za návrat rozkolníků do církve katolické.	
7.	Sv. Luciana, kn. m. (312). — Za kongregaci a její představenou. Za dar Ducha sv. Za oče sílence. Za pokoj v rodině. Za jednotu sv. dětství.	
8.	Sv. Severina, op. (482). — Za milost přijmutí sv. svátostí. Za obrácení otce i syna. Za syna i dceru, by poslechli napomenutí rodičů. Za † otce.	
9.	Sv. Juliany a Basilissy, muč. (300.) — Za křest matky. Za křest. výchovu dítěte. Za horlivost u vyznání viry. Za jednoty panenské. Za kněze.	
10.	Sv. Pavla poust. (342). — Za katol. ústavy u Jihoslovánů. Za dar tichosti a mírnosti. Za obrácení nevěrcův a kacířů. Za opuštěné dítě.	
11.	Sv. Theodosia, op. (529.) — Za řeholní dům. Za katolíky žijící s jinověrci. Za překažení zlých záměrů zednářských. Za noviciát. Za duše v očistci.	
12.	Neděle I. po zjev. Páně. Sv. Arnošta, bisk. — Za ducha moudrosti mužům vysoké hodnosti. Za † Rosalii a Jiřího. Za zdar kat. tisku.	
13.	Sv. Hilaria, bisk. (369). — Za profesora. Za katolíky v jižní Americe. Za šťastné vyřízení soudní pře. Za katol. spisovatele. Za křest. školy.	
14.	Sv. Felixe z Noly, kn. (310). — Za rozšíření sv. dětství mezi mládeží. Za polepšení se katolíků. Za posílnění tělesné. Za svornost v rodině.	
15.	Sv. Maura, op. ř. benedikt. (584). — Za celý řád benediktinský. Za rozšíření království Božího na zemi. Za řeholníka. Za zdar kat. podniku.	
16.	Blah. Bohumíra, vyzn. ř. prem. (1127). — Za sv. Otce. Za vítězství jeho nad nepřátely. Za bratra i sestru řeholní. Za rozkvět časopisu. Za mládež.	
17.	Sv. Antonia, poust. (356). — Za přední hodnostáře církve sv. Za jistou rodinu. Za manželku a dítě. Za lehkovážnou mládež. Za zdar apoštolátu tisku.	
18.	Nastolení sv. Petra v Římě. — Za sv. Otce a jeho rádce. Za spolky rozšíření křesťanstva. Za zničení záměrů zednářských. Za bratrstvo sv. Michaela.	
19.	Neděle II. po zjev. Páně. Nejsv. Jména Ježíš. — Za náležitou úctu k nejsv. Jménu. By toto nejsv. Jméno vyznáváno a chváleno bylo.	
20.	Sv. Fabiana a Šebastiana, muč. (250 a 288). — Za ducha křest. v našem vojsku. Za milost professi v III. řádě. Za zdar odevzdání se do vůle Boží.	
21.	Sv. Anežky, p. m. (304). — Za srdatost obhájců Boha, církve a vlasti. Za křest. mládež. Za panenské jednoty. Za ženské kláštery. Za manželku.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Vincence, jahna, m. (303). — Za ducha obětavosti všem katolikům. Za bohoslovecké ústavy ve vlasti naší. Za střední školy. Za † manžele.	
23.	Zasnoubení Panny Marie se sv. Josefem. — Za bohumilé volení stavu. Za úctu sv. Josefa. Za manžele. Za zvelebení poutních míst marianských.	
24.	Sv. Timothea, bisk. m. (97). — Za biskupy naše. Za učitele sv. náboženství. Aby práva a zákon Boží ode všech uznány byly. Za obrácení otce a syna.	
25.	Obrácení sv. Pavla (35). — Za obrácení židů. Za jinocha vstupujícího do kláštera. Za posílení ve křesť. zásadách. Za ponížení nepřátel církve sv.	
26.	Neděle III. po zjev. Páně. Sv. Polykarpa, bisk. m. (165). — Za rozšíření ducha pobožnosti. Za katol. jednoty. Za hodné přijetí sv. svátostí.	
27.	Sv. Jana Zlatoustce, bisk. (407.) — Za sjednocení rozkolných Slovanů s církví římskou. Za zpovědníky a kazatele. Za šťastné vyřízení soudní pře.	
28.	Sv. Rajmunda, kn. — Za zrušení otroctví. Za bratra neznaboha. Za obecné školy a jich učitele. Za nemocného kněze. Za lásku ke sv. kříži.	
29.	Sv. Františka Sal., bisk. a učít. cirk. (1622). — Za vrchní pastýře v Čechách a na Moravě. Za bohoslovce. Za řád Salesiánův. Za duchovní vůdce.	
30.	Sv. Martiny, p. m. ve II. stol. — Za církev na východě. Za horlivost ve službě Boží. Za panenské jednoty. Za sv. dětství. Za duše v očistci.	
31.	Sv. Petra Nolasko, kn. (1256). — Za dar čistoty srdce. Za tři čekatelky řeholní. Za syna a dceru. Za zemřelé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Letos připadá 200letá památka úmrtí blah. Margarity Alacoque, již se Pán Kristus zjevil a za apoštolyni účty a klanění se jeho nejsv. Srdci vyvolil. Ctihodná řeholnice zasloužila si životem ctnostným tak veliké milosti a že byla omilostněna od samého Spasitele, neváhala ani církev sv. tuto služebnici Boží prohlásiti za blahoslavenou v ten způsob, jak prohlášena jest za blahoslavenou naše patronka Anežka Přemyslovna. Nyní ještě jeden stupeň schází, aby totiž prohlášena byla tato ctihodná řeholnice a apoštolka nejsv. Srdce Páně za svatou, a to neomylnou nejvyšší hlavou, římským papežem. Tím zajisté by nabyla božská účta nejsv. Srdce Páně ještě více rozšíření až do končin světa. Že to chce sv. Otec učiniti, toho důkazem jest, že sám ctí blahoslavenou Margaritu Alacoque, a že určil na tento měsíc apoštolům modlitby, aby všechny modlitby a skutky své dobré obětovali na ten úmysl, aby Bůh sám řídil jednání o svatořečení blahoslavené služebnice, ozdoby církve svaté! V Paray-le-Monial konají se již velikolepé přípravy k památnému dni 17. října, kterážto slavnost zastíní zajisté bohaprázdné oslavení odpadlíka Brunona v Římě, neb u nás oslavování kacíře Jana Husa. Spojme tedy letos modlitby, pokání, dobré skutky v ten úmysl, aby svatořečení Margarity Alacoque stalo se skutkem.

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětují. — Obzvláště je obětují za povýšení blahoslavené služebnice Tvé do počtu svatých, aby tím více rozmnožena byla sláva Tvá. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přeladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci únoru: Rozšíření účty sv. Josefa.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 5. — Poslední čtvrt dne 12. — Nový měsíc dne 19. — První čtvrt dne 26.

V měsíci únoru modleme se za rozšíření úcty sv. Josefa.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Ignáce, muč. (107). — Za sjednocení církve východní s římskou. Za nemocné dítě. Za kněze a jeho osadu. Za starického otce. Za umírající.	
2.	Neděle devítník. Očišťování P. Marie. (Hromnic.) — Aby modlitba sv. růžence všude se rozšířila. Za choromyslnou sestru. Za 3 kl. čekatelky.	
3.	Sv. Blažeje, bisk. m. (316). — Za dětinou poslušnost k nařízením církve. Za dar osvěcení a stálosti pro bratra. Za dar modlitby. Za nemocné dítě.	
4.	Sv. Ondřeje Korsini, bisk. (1373). — Za spolek rozšiřování víry. Za obnovení svaté řehole. Za české bohoslovce v Římě. Za misie. Za podnik spisov.	
5.	Sv. Háty, p. m. (252). — Aby vítězství církve urychleno bylo. Za dar síly v těžkém postavení. Za kněze a jeho osadu. Za sv. dětství. Za † sestru.	
6.	Sv. Doroty, p. m. (280). — Aby důstojnost papežská uznána byla. Za těžce nemocné dítě. Za milost povolání. Za panenské jednoty. Za jistou obec.	
7.	Sv. Romualda, op. (1027). — Za řád benediktinský v Rakousku a představené jeho. Za pokoreni nepřátel církve. Za dobrodince sv. Hostýna.	
8.	Sv. Jana z Mathy, řeh. (1213). — Aby pravda a právo v Rakousku zvitězily. Na jistý úmysl. Za jinocha vstupujícího do řádu. Za křesť. školy.	
9.	Neděle I. po devítníku. Sv. Apollonie, p. m. (249). — Za rozkvět křesť. časopisectva. Za milost dokonalého života. Za choromyslnou sestru.	
10.	Sv. Školastiky, p. řeh. (542). — Za řád benediktinský. Za výchovaci ústavy ženské. Za spolky panenské. Za nemocného otce. Za křesť. mládež.	
11.	Sv. Tita, bisk. — Za nejvyššího pastýře a jeho obhájce. Za dobrý prospěch v učení. Za dar osvěcení a stálosti pro bratra. Za české bohoslovce.	
12.	Sv. Eulalie, p. m. (304). — Za misie ve střední Africe. Za dar modlitby. Za křesťanskou mládež. Za nemocné dítě. Za dobrodince sv. Hostýna.	
13.	Sv. Řehoře II., pap. (731). — Aby mysl nevěrcův osvěcena byla. Za sv. Otce a všechny duchovní pastýře. Za kněze a jeho osadu. Za duše v očistci.	
14.	Sv. Valentina, kn. m. (270). — Za vítězství církve nad neznabožstvím. Za pokoreni nepřátel církve. Za choromyslnou sestru. Za horlivost kněžstva.	
15.	Sv. Faustina a Jovity, muč. (120). — Aby katolické spolky bojovaly proti nevěře. Za obnovení sv. řehole. Za zničení záměrů zednářských. Za † otce.	
16.	Neděle II. po devítníku. Sv. Juliany, p. m. (300). — Aby celý svět božskému Srdci se zasvětil. Za odvrácení hříchů. Za apoštolát modlitby.	
17.	Sv. Konstancie, p. (354). — Za křesť. mládež. Za dar síly v těžkém postavení. Za náležité svěcení neřel a svátků. Za odvrácení hříchů.	
18.	Sv. Simeona, bisk. m. (106). — Za dar čistoty. Za odvrácení hříchů. Za milost povolání. Za větší horlivost ve službách Božích. Za bratrstva.	
19.	Popelec. Sv. Konráda, kajic. (1354). — Za opravdovou kajenost. Za obrácení hříšníkův. Aby půst církevní svědomitě byl zachován. Za postní kazatele.	
20.	Sv. Eucharie, bisk. (743). — Za sv. Otce a jeho vítězství nad nepřátely. Za zdar katol. tisku. Za milost povolání. Za jistou rodinu. Za churavého kněze.	
21.	Sv. Germana, op. m. (677). — Aby neděle a svátky náležitě svěceny byly. Za stálé zdraví. Za dar modlitby. Za rozkvět dědictví Cyrillo-Methodějského.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Petra sídlení v Antiochii. — Za podporu sv. Otce. Za zřízení katol. vys. škol. Za sjednocení Ruska s církví římskou. Za vyznání víry u mužů.	
23.	Neděle I. v postě. Sv. Markéty Korton., kajic. (1277). — Za milost dokonalého života. Za svědomité vykonání velikon. zpovědi všech nedbalých.	
24.	Sv. Matěje, apošt. (64). — Za rozšíření apoštolátu modlitby mezi kněžími. Za odvrácení pohoršení v národě našem. Za nemocného otce. Za dvě panny.	
25.	Sv. Valburgy, p. (799). — Za rozmnožení milovníků Spasitele. Za dobrý prospěch v učení. Za úctu sv. Valburgy. Za křesť. dělníky. Za strýce.	
26.	Sv. Alexandra, patriarchy Alexandr. (326). — Za vrchní pastýře naše. Za osvěžení ducha křesť. mezi dělníky. Za spolky sv. Vincence Paulanského.	
27.	Sv. Leandra, bisk. (596). — Za církev katol. na východě. Za spolužáka. Za vrchní pastýře v zemích koruny sv.-Václavské. Za naše bohoslovce.	
28.	Sv. Romana, op. (650). — Za blaho katolictva. Za řád benediktinský. Za umírající. Za duše v očistci. Za zemřelé údy katolických bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Časové nynější jsou zlí. Vidíme u mnohých hynouti víru, chladnouti lásku; mládež odrůstá ve zkažených mravech a zásadách. Proti církvi Kristově bojuje se na všech stranách lstí a násilím. Prudký boj vede se proti papežství. Základy náboženství pýchou denně otráseny bývají. Tu nezbytně třeba pomoci Boží. Abychom však tím spíše vyslyšeni byli v protivenstvích doby této, vzývejme s důvěrou nejčistotnější Pannu a Matku Boží a panického ženicha jejího, sv. Josefa, patrona církve katolické. Onť byl pěstounem Ježíše Krista, Syna Božího, přímľuva jeho jest mocná, a proto zasluhuje naši úcty obzvláštní měrou. Sv. Josef byl ochrancem choti své a božského ditka. Onť jest též ochrancem veliké rodiny všech křesťanů. Jako Egyptané ctili a s důvěrou se utíkali k Josefu v čas neúrody a hladu, a našli u něho pomoci, tak i my vroucně ctíme pěstouna Páně, jehož sám Syn Boží na zemi poslouchal, a v nynějších strastech jdeme k Josefovi. a nalezneme dříve vyslyšení a pomoci. Modleme se vroucně, aby úcta sv. Josefa víc a více po celém světě se rozšířila, a jako měsíc říjen zasvěcen jest Královně sv. růžence, aby zase měsíc březen zasvěcen byl obzvlášť sv. Josefu, patronu veškeré církve. Svatý Josef zasluhuje toho plnou měrou, poctěn a vyznamenán jest od Boha, přímľuva jeho jest mocná, a proto jdeme ve všech potřebách tohoto života ke sv. Josefu, pěstounu Páně!

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení tohoto dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětují za rozšíření úcty sv. Josefa, by církev bojující z jeho ochrany víc a více radovati se mohla. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle. sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci březnu: Obživení památky posledních věcí.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 6. — Poslední čtvrt dne 14. — Nový měsíc dne 20. — První čtvrt dne 28.

V měsíci březnu modleme se za obživení upomínky na poslední věci.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Rudesinda, biskp. (909). — Za pevnou důvěru v božské Srdce Páně. Za rozšíření úcty sv. Josefa. Za postní kazatele. Za nemocného kněze.	
2.	Neděle II. v postě. Sv. Anežky České, řeh. (1282). — Za vzbuzování dobrého úmyslu. Za národ česko-slovanský. Za řád karmelitek. Za spolky panen.	
3.	Bl. Bedřicha, op. ř. prem. (1175). — Za sv. Otce. Za našeho císaře a krále. Za vzorný život v rodinách vznešených. Za bratra a sestru. Za mladíka.	
4.	Sv. Kazimira, kralev. (1438). — Za ducha katolického mužům. Za zdar snažení katolíků v Polsce. Za ducha křesť. na vys. školách. Za křesť. mládež.	
5.	Sv. Perpetuy a Felicitas, m. (203). — Za křesť. manželky. Za dobročinné spolky. Za srdnatost všem katolíkům. Za bratrstva růžencová. Za trpělivost.	
6.	Sv. Kolety, p. (1447). — Za odvrácení a vyhlazení kacířstva. Za horlivé konání pobožnosti křížové cesty. Za řád Úršulinek. Za ducha kajinosti.	
7.	Sv. Tomáše Aquin., učit. cirk. (1274). — Za bohoslovecké ústavy. Za vysoké školy v Rakousku a jich učitelstvo. Za rozkvět křesťanské moudrosti.	
8.	Sv. Jana z Boha, zakl. ř. (1550). — Za kláštery milosrdných bratrů a sester ve vlastech našich. Za nemocné a jich ošetřovatele. Za dobrodince chudých.	
9.	Neděle III. v postě. Sv. Františky Řím., vd. (1440). — Za jednotu křesť. matek. Za rozšíření úcty sv. andělů strážných. Za nezdárného syna.	
10.	Sv. čtyřicet vojínů, muč. v Sebaste (320). — Za rozšíření království Božího na zemi. Za vykonání sv. zповědi nedbalcům. Za naše vojsko.	
11.	Sv. Methodia, biskp. v Tyru (311) — Za spolek usmírujícího sv. přijímání. Za dobrodince sv. Hostýna a posv. Velehradu. Za naše vrchní pastýře.	
12.	Sv. Řehoře, pap. (604). — Za jednoty Cyrillské a zvelebení zpěvu posv. Za misie katolické. Za horlitele a horlitelky úcty nejsv. Srdce Páně.	
13.	Sv. Nicephora, biskp. (828). — Za rozšíření úcty Bohorodičky skrze apoštolát modlitby. Za povolání do stavu duchovn. Za misionáře katolické.	
14.	Sv. Matildy, cis. (968). — Za císařskou rodinu. Za zřízení bratrstev Marianských mezi studující mládeží. Za nem. kněze. Za výchovavací ústavy ženské.	
15.	Sv. Longina, m. voj. (50). — Za křesť. ducha ve vojsku našem. Za muže, aby vykonali zповěď velikonoční. Za dar rozhodnutí v pochybnosti.	
16.	Neděle IV. v postě. Sv. Heriberta, biskp. (1021). — Za ducha pravé kajinosti. Za nem. sestru III. řádu sv. Frant. Za dar moudrosti a trpělivosti.	
17.	Sv. Jana Sark., muč. (1620). — Za duchovenstvo česko-moravské. Za ochranu proti spolkům církvi nepřátelským. Za větší úctu sv. patronů našich.	
18.	Sv. Edvarda, krále angl., muč. — Za vítězství moci papežské. Aby mužové horlivěji vyznávali víru. Za větší úctu sv. Josefa. Za nezdárného syna.	
19.	Sv. Josefa, pěstouna Páně. — Abychom těšili se mocné ochraně sv. Josefa. Díky za všechny dary sv. Josefem nám udělené. Za otce a bratra.	
20.	Sv. Patrika, bisk. (v V. století). — Za čekatele stavu duchovního. Za postní kazatele. Za obrácení Anglie. Za spolky sv. Vincence. Za misie tuzemské.	
21.	Sv. Benedikta, patriarchy řeh. (543). — Za celý řád sv. Benedikta. Za bratrstvo nejsv. Svátosti olt. pod ochranou sv. Benedikta. Za katol. podnik.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Blah. Mikuláše Flue, poust. (1487). — Za ducha modlitby. Za svědomité vykonání zpovědi velikon. Za postní kazatele. Za obrácení hříšníků.	
23.	Neděle smrtná. Sv. Liberáta, lék. m. — Za katol. učence. Za ducha křesť. u lékařů. Za živou upomínku utrpení Páně. Za nemocné a umírající.	
24.	Sv. Gabriela, archand. — Za úctu sv. anděla strážce. Za spolek sv. dětství. Za misie v zemích pohanských. Za spolky panenské. Za dar modlitby.	
25.	Zvěstování Panny Marie. — Za bratrstva růžencová. Za poutní místa Mariánská. Za horlivé muže katol. Za ochranu jistého domu řeholn.	
26.	Sv. Haštala, m. (v I. stol.). — Za úctu pěti ran Krista Pána. Za dívky, které půjdou poprvé ke sv. přijímání. Za ducha kajivosti. Za jistou farnost.	
27.	Sv. Ruperta, biskp. (v VIII. stol.). — Za naše dělnictvo, by se drželo zásad křesť. Za benedikt. kláštery. Za katol. spisovatele. Za apoštolát slova.	
28.	Sv. Priska, muč. (260). — Sv. zpověď a sv. přijímání u vojska. Za srdnatost obhájcům víry. Za návrat rozkolníků do církve římské. Za katol. spolky.	
29.	Sv. Mechtildis, p. (1307). Sv. Ludolfa, b. i m. f. prem. (1250). — Za ženské kláštery a jich ústavy. Za duše v očistci. Za katolický podnik. Za matku a dceru.	
30.	Neděle květná. Sv. Jana Klimaka, op. (605). — Za ducha pravé kajivosti. Za větší pobožnost k utrpení Páně. Za vrchní pastýře v Rakousku.	
31.	Sv. Quida, op. (1076). — Za představené klášterů. Za duchovenstvo. Za nezdárného syna. Za umírající. Za zemřelé údy katolických bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Máme jeden jediný cíl poslední a tím jest Pán Bůh sám, jenž jest původce a dokonavatel všech věcí. Pamatujme tedy při všem na Boha, Stvořitele svého, a na svrchovanou lásku jeho! Jsou však ještě poslední věci, o nichž praví Duch sv.: »Pomni, člověče, na poslední věci« a nezhrěšíš na věky! Zajisté nic nepovzbudí ku větší kajivosti, nic nepojistí nám spasení naše tak, jako poslední věci: smrt, soud, nebe, peklo. Kristus Pán chce, abychom tyto pravdy spasitelné vždy na paměti měli. Prosmě tedy vroucně ve svatopostním čase, aby nejsv. Srdce Páně propůjčilo nám milosti, abychom vzpomínajíce na poslední věci pojistili sobě blaženost věčnou.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsí vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za živou upomínku na poslední věci, bychom pojistili sobě spasení věčné, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci dubnu: Zachování památky vtělení Božského.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 5. — Poslední čtvrť dne 12. — Nový měsíc dne 19. — První čtvrť dne 27.

V měsíci dubnu modleme se za vděčnou upomínku vtělení Syna Božího.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Hugona, biskp. (1132). — Za vykonání velikonoční sv. zpovědi. Za mladíka ve víře pobloudilého. Za pravou kajcnost. Za křest. mládež.	
2.	Sv. Františka z Pauly, zakl. ř. (1508). — Za 2 vrchní pastýře a jich diecése. Za 3. řád sv. Františka. Za bohoslovecké ústavy. Za jistou milost.	
3.	Zelený čtvrtek. Sv. Marie Egypt., kajic. (431). Za obrácení hříšníků. Za odprošení svatokrádeží. Za větší lásku k nejsv. Svatosti oltární.	
4.	Veliký pátek. Sv. Isidora, biskp. (636). — Za vděčné připomínání umučení Páně. Za úctu sv. kříže. Za všechny trpící. Za nepřátele kříže Kr.	
5.	Bílá sobota. Sv. Vincence Fer. (1419). — Za rozmnožení víry, naděje a lásky. Za apoštolát modlitby. Za dívku vstoupivši do kláštera.	
6.	Hod Boží velikonoční. Sv. Viléma, op. (1202). — Za duchovní obnovu. Za setrvání v dobrém. Za sv. Otce a jeho rádce. Za naše dělnictvo.	
7.	Pondělí velikonoční. Bl. Heřmana-Josefa, ř. prem. (1233). — Za 3. řád sv. Norberta. Za sestru. Za zdar misii. Za horlivou návštěvu odp. služeb B.	
8.	Sv. Alberta, bisk. (1214). — Za vysoké školy, aby zavládnul duch křesťanský. Za katolické učence. Za české bohoslovce. Za obrácení nevěrců.	
9.	Sv. Celestina I., pap. (432). — Za vítězství sv. Otce a zdar jeho pracím. Za rozšíření dobrých spisů. Za křesťanské školy. Za svaté dětství.	
10.	Sv. Mechtildy, abat. (1312). — Za napravení urážek B. Srdci učiněných. Za návrat protestantů do lůna církve. Za ženské ústavy a jich chovanky.	
11.	Sv. Lva Vel., pap. (461). — Za ponížení nepřátel sv. Otce. Za rozšíření katol. víry. Za vrchní pastýře naše. Za dar srdnatosti katol. mužům.	
12.	Sv. Julia I., pap. (323). — Za katolické duchovenstvo. Za navrácení rozkolníků do církve katolické. Za katolické misie. Za apoštolát tisku.	
13.	Bílá neděle. Sv. Hermenegilda, m. (586). — Za dítky přistupující poprvé ke sv. přijímání. Za věrné zachování křestního slibu. Za mládež.	
14.	Sv. Tiburtia a spol., m. (229). — Za všechny nemocné. Za sv. trpělivost v souzení. Za sužované manželky. Za opuštěné vdovy a sirotky. Za nemocného.	
15.	Sv. Justina, filosofa, muč. (163). — Za katol. řády ve vlastech našich. Za svornost a lásku bratrskou. Za katol. učence. Za katol. spisovatele.	
16.	Sv. Paterna, biskp. (555). — Za kat. spolky. Za neohrožené vyznání víry. Za pravou zbožnost mužům. Za rozšíření dobrých knih. Za sestru.	
17.	Sv. Aniceta, pap. (167). — Za císaře a krále našeho a jeho rádce. Aby pravda a právo v Rakousku zvítězily. Za rozšíření pravé pobožnosti.	
18.	Sv. Apollonia, m. (168). — Za rodiče. Za mladíka ve víře pobloudilého. Za křest. ducha ve vojsku našem. Za spolky sv. Vincence. Za matku.	
19.	Sv. Lva IX., pap. (1054). — Za polepšení katolíků. Za jistou rodinu. Za zmaření zlých úmyslů nepřátel církve. Za vlastenectví křesťanské.	
20.	Neděle II. po Velikonoci. Sv. Anežky z Monte P. řeh. (1317). — Aby neděle a svátky náležitě svěceny byly. Za křest. panny a jich zdobící ctnosti.	
21.	Sv. Anselma, biskp. (1109). — Za obrácení Anglie. Za katol. učence. Za misie zámořní. Za rozšíření 3. řádu sv. Františka v jistém městě.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Sotera a Kaja, m. (341). — Za srdnatost obhájců Boha, církve a vlasti. Za odvrácení neznabožství. Za křesť. mládež. Za naše vojsko.	
23.	Sv. Vojtěcha, biskp. muč. (997). — Za národ česko-slovanský. Za odvrácení novohusitství. Za česko-slovanské kněžstvo. Za jistého kněze.	
24.	Sv. Jiří, muč. (333). — Za vítězství moci papežské. Za rakouské vojsko. Za představené obcí. Za čekatelé stavu duchovního. Za bratrance.	
25.	Sv. Marka, evang. P. — Za požehnání a zachování úrody zemské. Za ducha modlitby. Za odvrácení nakažlivých nemocí. Za ducha křesť.	
26.	P. Marie, Matky dobré rady. — Za úctu a důvěru k Matce Boží. Za zvelebení poutních míst mariánských. Za bratrstva růžencová. Za dobrodině.	
27.	Neděle III. po Velikonoci. Ochrany sv. Josefa, pěst. Páně. Úcta sv. Josefa. Za zbožnost v rodinách křesť. Za snoubence. Za dělnictvo.	
28.	Sv. Pavla z Kříže (1775). — Za katol. školy v Rakousku. Za apoštolát slova. Za řeholníky a řeholnice. Za nedbalé u výkonání velk. sv. zповědi.	
29.	Sv. Petra, řeh. m. (1252). — Za duchovenstvo řeholné. Za svornost v rodinách. Za zdar katol. podniku. Za umírající. Za duše v očistci.	
30.	Sv. Kateřiny Sien., p. (1380). — Za zdar májových pobožností. Za kazatele. Za nekajcníky. Za zemřelé údy katolických bratrstev. Za † sestru.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Vtělení Syna Božího jest základem sv. víry naší. Víra tato musí slovy i skutky vyznávána býti. Abychom tak činili, třeba jest nám modliti se, aby víra naše byla rozmnožena a láska roznicena upomínkou vtělení Syna Božího. Splácejme skutky lásky nejsv. Srdci Páně, kteréž nás tolik milovalo a dosud milovati nepřestává. Prosíme tedy vroucně tento měsíc, abychom my, již jsme andělským zvěstováním vtělení Syna Božího poznali, skrze umučení a kříž jeho ke slavnému vzkříšení kdysi přivedeni byli.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vděčnou upomínku na vtělení Tvé, by obživla v srdcích našich i s pevnou vírou, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní, Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci květnu: Námořnictví.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 4. — Poslední čtvrt dne 11. — Nový měsíc dne 18. — První čtvrt dne 26.

V měsíci květnu modleme se za plavce na moři.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Filipa a Jakuba, ap. (62.) — Za zdar májové pobožnosti a za kazatele. Za dělnictvo, aby zůstalo věrným zásadám křest. Za dar čistoty srdce.	
2.	Sv. Athanasia, biskp. (373.) — Za následování Rodičky Boží. Na úmysl kněze. Za obhájce sv. víry. Za příznivce katolické knihovny. Za sestru.	
3.	Nalezení sv. kříže (326). — Za větší úctu ke sv. kříži. Za rozkvět časopisu benediktinského. Za svatou trpělivost. Za spolky Mariánské.	
4.	Neděle IV. po Velikonoci. Přenesení sv. Norberta (1627). — Za řád premonstr. Za šťastné provedení stavby kaple. Za Boží požehnání práci.	
5.	Sv. Pia V., pap. (1572). — Za sv. Otce. Za nemocného muže. Za starou churavou matku. Za † spolubratra a † otce. Za nemocnou.	
6.	Sv. Jana, ap. (95). — Za apoštolát modlitby. Za dar pokání jistému starci. Za choromyslného v Americe. Za křest. mládež. Za matku.	
7.	Sv. Stanislava, biskp. m. (1079). — Za biskupy rakouské. Za národ československý. Za šťastné vysvobození z nebezpečných záležitostí.	
8.	Zjevení se sv. Michaela, archand. — Za bratrstvo sv. Michaela. Za přítele. Za úplné dorozumění v důležité záležitosti. Za nemocného kněze.	
9.	Sv. Rehoře Naz., biskp. (389) — Za boboslovce. Za katolického učence. Za křest. školy. Za kazatele při pobožnostech májových. Za duše v očistci.	
10.	Sv. Antonia, bisk. (1459). — Za vyslyšení stálé prosby ke sv. Josefu. Za opuštěnou vdovu a její ditky. Na úmysl jistého kněze. Za dcery.	
11.	Neděle V. po Velikonoci. Sv. Mamerta, bisk. (477). — Za Boží ochranu. Za rozšíření apoštolátu modlitby. Za ducha pravé kajinosti.	
12.	Sv. Pankráce, m. (304). — Za zachování úrody. Za ústavy dobročinné. Za šťastné vysvobození z nebezpečných záležitostí. Za svornost.	
13.	Sv. Serváce, biskp. (384). — Za vrchní pastýře a jich duchovenstvo. Za Boží ochranu. Za dělnictvo naše, aby se nedalo sváděti. Za syna.	
14.	Sv. Bonifáce, m. (307). — Za zachování úrody. Za příznivce pro katolickou knihovnu. Za školní mládež. Za sirotka. Za kazatele.	
15.	Nanebevstoupení Páně. Sv. Isidora, roln. (1170). — Za náš lid pracovní. Za dar mlčelivosti a lásky bratrské. Za obrácení nevěrců.	
16.	Sv. Jana Nepom., m. (1383). — Za úctu ke sv. patronům. Za horlivé zpovědníky. Za jistou farnost. Za dar ostražitosti řádků. Za matku.	
17.	Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592). — Za katol. řady. Za rozšíření úcty Bohorodičky. Za šťastné provedení stavby kaple. Za nemocnou.	
18.	Neděle VI. po Velikonoci. Sv. Theodata, m. (803). — Za neohrožené vyznání víry. Za ty, kteří se velkon. zpovědi vyhýbají. Za nekajicné.	
19.	Sv. Petra Celest., pp. (1294.) Sv. Gerlaka, ř. prem. (1599). — Za sv. Otce a jeho rádce. Za † arcipastýře Vídeňského. Za známou rodinu.	
20.	Sv. Bernardina Senen. (1444). — Za úctu Rodičky Boží u všech stavů. Za zvelebení poutních míst Mariánských. Za bratrstva růžencová.	
21.	Sv. Felixe, řeh. (1587). — Za katol. řady v Rakousku. Za nemocného muže. Za dar pokání jistému starci. Za nedbalou křest. mládež.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Julie, p. m. (439). — Za panenské spolky. Za sestru a šťastnou její budoucnost. Za zpuslou dívku. Za manželku. Za studující mládež.	
23.	Bl. Ondřeje, Bobola, ř. m. (1657.). — Za katol. misie. Za obrácení pohanů. Za choromyslného v Americe. Za vychovávací křest. ústavy ženské.	
24.	Sv. Johany Chant. (1641). — Za kongregace katolické. Za ducha pobožnosti. Za dobrodince chudiny. Za bratra, manželku a rodinu.	
25.	Seslání Ducha sv. Sv. Řehoře VII. pap. (1085). — Za sv. Otce a vítězství církve. Za břimovance. Za obhájce církve. Za dar Ducha sv.	
26.	Pondělí svatodušní. Sv. Filipa Neri, řeh. (1595). Za osvícení zaslepených nevěřčů. Za katol. misie. Za liter. podnik. Za kajicnost.	
27.	Sv. Magdaleny Pazzis, p. (1607). — Za účtu nejsv. Svátosti oltární. Za rozšíření pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Paně. Za naše příznivce.	
28.	Sv. Viléma, řeh. (812). — Za řád Uršulinek a jejich chovanky. Za přítele a jeho manželku. Za faráře a jeho osadu. Za hřišniky.	
29.	Sv. Maximina, biskp. (394). — Za našeho císaře a krále. Za zmaření zlých úmyslů nepřátel církve. Za bratrstva růžencová. Za kajicnost.	
30.	Sv. Ferdinanda, kr. (1252.). — Za upevnění účty a důvěry v Rodičku Boží. Za křest panovníky. Za mocnou přimluvu sv. Josefa. Za matku.	
31.	Sv. Angely Merici, zakl. ř. (1540). — Za řád Uršulinek. Díky za milosti v májové pobožnosti. Za dar setrvání v dobrém. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Mořem spojeny jsou pevniny, z nichž vyjždějí na lodích lidé z jednoho dílu světa do druhého. Jsou mezi nimi hodní a rozšafní mužové, jako byli na př. Kristof Kolumbus, Vasco de Gama, Bartholoměj Diaz, Ferdinand Magellan a jiných více. I z nejnovější doby můžeme uvéstí nábožné muže námořské, kteří zvláště hnou velikou účtou ku Hvězdě mořské, Marii Panně. Oni pomáhají sv. evangelium rozšiřovati po Africe, Asii, Australii a Americe. Jsou však mezi nimi také velmi zpustlí a pohoršliví lidé. Za ty všechny se modleme a Hvězdu mořskou vzývejme o přimluvu u Syna Božího, aby i mezi tímto lidem rozšířeno bylo království Boží.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za plavce na moři, aby nápomocní byli ku rozšíření království Božího, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denuě, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci červnu: Každodenní slyšení mše svaté.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 3. — Poslední čtvrť dne 9. — Nový měsíc dne 17. — První čtvrť dne 25.

V měsíci červnu modleme se, aby věřící každodenně slyšeli mši svatou.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Neděle I. po sv. Duchu. Nejsv. Trojice. — Díky trojjedinému Bohu za všechna dobrodini. Za větší úctu nejsv. Srdce Páně po všem světě.	
2.	Sv. Blandiny, p. m. (177). — Za horlivost apoštolátu a rozšíření jeho mezi Sloiany. Za panenské jednoty. Za obnovu sv. řehole. Za sv. dětství.	
3.	Sv. Klotildy, král. (545). — Za bratrstva božského Srdce Páně po všem světě. Za obrácení rodin v náboženství vlažných. Za spolek křesť. matek.	
4.	Sv. Kvirina, bisk. m. (304). — Za vrchní pastýře naše. Za ducha křesť. na vysokých školách. Za odvrácení velikého pohoršení v obci. Za rodiče.	
5.	Božího Těla. Sv. Bonifacia, bisk. m. (755). — Za úctu nejsv. Svátosti oltářní. Za údy arcibratrstva nejsv. Svátosti. Za obrácení bludařův a kacířů.	
6.	Úmrtí sv. Norberta, bisk. a zakl. ř. prem. (1134). — Za úctu sv. patronů našich. Za řád premonstrátský v zemích koruny sv.-Václavské. Za katol. spisovatele.	
7.	Sv. Roberta, op. — Za představené katol. řádů. Za spolek rozšiřování víry. Za obhláje víry. Za zničení záměrů svobodných zednářů. Za sv. misie.	
8.	Neděle II. po sv. Duchu. Sv. Medarda, bisk. (545). — Za pronásledované katolíky v Rusku. Za sv. Otce. Za týdenní sv. zpověď. Za křesť. školy.	
9.	Sv. Prima a Feliciany, m. (286). — Za osvěcení mysli nevěrců. Za zvelebení poutních míst Mariánských. Za bratrstva růžencová. Za milost povolání.	
10.	Sv. Markéty, král. (1099). — Za panovnické rodiny. Za spolky dobročinné na podporování chudiny. Za zatvrzelé hříšníky. Za matky. Za bohoslovce.	
11.	Sv. Barnabáše, ap. v I. stol. — Za katol. misionáře v zemích pohanských. Za naše spolu. racovníky. Za dar síly v těžkém postavení. Za umírající.	
12.	Sv. Jana z Fakundo, řeh. (1479). — Za rozmnožení lásky ke Spasiteli. Aby se neděle a svátky náležitě světily. Za dobročinné řady katol. Za dar zdraví.	
13.	Nejsv. Srdce Ježíšova. Sv. Antonina z Pad., řeh. (1231). — Aby celý svět božsk. Srdce se zasnětil. Za větší lásku ke Spasiteli. Za jistou duchovní milost.	
14.	Sv. Basilia, uč. cirk. (379). — Za vysoké školy a jich učitelstvo. Za katol. učence. Za velmí zpustlého mládí. Za dobrý prospěch v učení. Za nepřátely.	
15.	Neděle III. po sv. Duchu. Sv. Vita, m. (300). Sv. Isfrida, bisk. ř. prem. (1204). Za dobrodince chrámu sv. Vita v Praze. Za milost dokonalého života.	
16.	Sv. Bennona, bisk. (1106). — Za ducha obětavého pro Boha. Za duchovenstvo česko-slovanské. Za kněze spolubratra. Za kat. misie v zemích slovanských.	
17.	Sv. Františka Reg, řeh. (1640). — Za horlivé obočování mši sv. v neděli a ve svátek. Za apoštolát modlitby a práce. Za zdar katolického podniku.	
18.	Sv. Alžběty, p. — Za větší horlivost ve službách Božích. Za křesť. mládež. Za řád Ursulinek a jeho chovanky. Za dobrodince chudých kostelů.	
19.	Sv. Gervasia a Protasia, m. (387). — Za statečné vyznávání víry slovem i skutkem. Za odvrácení pohoršení. Za ochranu Boží. Za dělníky.	
20.	Sv. Sylveria, pap. m. (538). — Za sv. Otce a jeho vítězství nad nepřátely cirkve sv. Za čekatele kněžství. Za bratrstvo sv. Michaele. Za dar zdraví.	
21.	Sv. Aloisia z Gonzagy, panice (1591). — Za mládež, aby si nevinnosti vážila. Za oslavu 300leté památky úmrtí sv. Aloisia. Za kongregace Mariánské.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Neděle IV. po sv. Duchu. Sv. Pavlina, bisk. (431). — Za biskupy naše a jich duchovenstvo. Za spolky sv. Vincence Paul. a jejich dobrodince.	
23.	Sv. Edeltrudy, abat. (679). — Za řád benediktinský. Za zdárnou výchovu dítek. Za křesť. manžele. Za ženské ústavy křesť. Za katol. spisovatele.	
24.	Sv. Jana Křtitele. — Za horlivé kazatele. Za obrácení hříšníků. Za ducha kajcnosti. Za dva kněze. Za spolek sv. dětství. Za mladíka. Za umírající.	
25.	Sv. Ivana, poust. v X. stol. — Za větší úctu sv. patronů v Čechách a na Moravě. Za sjednocení Slovanů v církvi katol. Za jistou milost duchovní.	
26.	Sv. Jana a Pavla, m. (362). — Za ducha křesť. u vojska našeho. Za představené a jich poddané. Za horlivost mužů v povinnostech náboženských.	
27.	Sv. Ladislava, kr. (1095). — Za utiskované Slováky v Uhrách. Za křesť. panovníky. Za katolické jednoty. Za dar modlitby mnohým. Za rodiče.	
28.	Sv. Lva II., pap. (683). — Za sv. Otce a jeho rádce. Za spolek rozšíření katol. víry. Za dobrodince sv. Otce. Za třetí řád sv. Františka. Za umírající.	
29.	Neděle V. po sv. Duchu. Sv. Petra a Pavla, apošt. (67). — Za církev svatou a věřící po všem světě. Za ducha apošt. mnohým kněžím.	
30.	Sv. Pavla, apošt., památka. — Za obrácení nevěrců, kacířův a hříšníků. Díky za všecka dobrodiní nejsv. Srdce Páně. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Oběť mše sv. jest nejsvětější a nejmocnější oběť a zároveň prostředek dosáhnouti všech potřebných darův od Boha. Kéž by všickni náležitě poznali cenu oběti této! Ale právě proto lidé bídou sužováni jsou, ztrácejí požehnání, protože neznají oběti mše svaté. Kolik jest křesťanů, kteří ani Bohu se neklaní, ani mu neděkují, ani ho neprosí o nic, neznají oběti nekravé! Ale jak mnoho jest také takových, kteří přesvědčení jsou o oběti této nejsvětější, pobožně ji obcují ne toliko ve svátek, ale i ve všední dny, a tak dosahují požehnání hojného. Jak mnoho by prospělo každodenní slyšení mše svaté v rodinách, v národech, ano veškerému lidstvu! Jak snadno by byli nepřátelé pokoření a jak brzo by k nám zavítalo království Boží!

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brh. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za věřící, aby sobě vážili nejsv. oběti mše svaté, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci červenci: Církev ve východní Indii.

Tiskem a nákladem benediktinské knihtiskárny v Brně.

ChVaL, Slone, SpasiteLe: I prospěVuj Mu V písniCh Dík za ustanoVení
nejsVětější SVátosti oLtářní.

Ž e ň.

Zlato shůry, zlato zdola
vlní se v šíř krajinou.
Život, naděj z rolí volá,
chlebem, chlebem koldokola
brázdy překynou!

Kdož jsi potem hroudy vlašil,
jara když vál vonný dech,
kdož jsi vedra trudy vážil,
hle! ta žeň, po níž jsi bažil,
zraje ti již v spěch!

Jsme my sami vzrostlé klasy,
vseté v církve žirnou zem
před dávnými to již časy
našich věrověstců hlasy —
Crhou, Methodem.

Jsme my jejich šířé lány
zlatým zrním osety,
vzorem jejich svažovány,
láskou jejich zahřívány
dnes jak před lety.

Budeme žní požehnanou
svatým oséváním svým?
Či snad seli v půdu planou,
v bolu kdys nad pustým stanou
lánem jalovým?

P. S. Senický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Krása Srdce Ježíšova.

1. Vnitřní spanilost Srdce Ježíšova. 2. Tato spanilost má nám udělena býti. 3. Má se stkvíti před zraky lidskými.

1. Vnitřní spanilost Ježíšova. Což krásnějšího a podivní hodnějšího nad Srdce Ježíšovo? V duchu na Vykupitele patře, volá prorok na-

plněn rozkoší z libeznosti a spanilosti osoby jeho: Vystoupiž. ó můj Králi. ozdobený skvělostí své krásy! Kým by šťastná byla cesta tvoje, abys panoval nade všemi srdci. »Sličností svou a krásou svou, počni, šťastně pokračuj a kraluj.« (Žalm. 44.) Když byl apoštol sv. Jan jeho slávu u Boha, jakož i jeho veliké snižení při vtělení poznal, zvolal

pln úžasu: »I viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.« (Jan 1.) »Dítě pak rostlo a posilovalo se (v duchu, jsouc) plné moudrosti a milost Boží byla v něm.« (Luk. 2.) Protož vidíme, že za dnů jeho veřejného života následují jej učenníci nesčíslní. Libez-

ností jeho osoby a silou jeho slova přiváben, shromažďuje se vůkol něho celý národ. Odkud však má tu moc? Sličnosti svého Srdce jí nabyt; neboť ze srdce pochází to dobré, jež zevně se ukazuje. »Dobry člověk z dobrého pokladu srdce svého vynáší dobré.« (Luk. 6.) »Všecka sláva její dcery krá-

lovské vnitř.« (Žl. 44.) Pravá krása jest krása srdce, jejížto odleskem a výtokem jest všeliká jiná krása. V srdci to též vystavěla sobě Moudrost nestvořená obydlí. Srdce Ježíšovo jest jejím chrámem. »Moudrost vystavěla sobě dům.« (Př. 9.) Tento chrám vyzdoben jest nejvzácnějšími dary Ducha svatého: »Duch Páně nade mnou; pomazal mne.« (Luk. 4.) Ve

způsobu bílé holubice sestoupil na Vykupitele a věčný Otec u příležitosti té vydal nebeský hlas: »Tentoť jest Syn můj milý, v němž jsem si dobře zalíbil; toho poslouchejte.« (Mat. 17.) Ach, jedině člověk, neměl by s to býti, posvátné Srdce to, radost to nebes, Srdce, jemuž andělé a svatí se klaní, poznati a milovati! Člověk, jenž božskému tomu Srdci

tak drahý jest, člověk, pro něhož tolik trpělo, a jež tak milovalo, jemu toliko chladnost a lhostejnost podává! Ó můj Ježíši, co spatřuješ v srdci mém? Mohuli se svatým Petrem opravdu říci: »Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji?« (Jan 21.)

2. Ježíš chce nás účastnými učiniti spanilosti své. — Stkvělost a krása Ježíšova má ti propůjčena býti. Jakož on od přirozenosti Synem Božím jest, tak ty dítkem Božím jsi z milosti; neboť milost, jakáž stkvěje se v Kristu, hlavě naší, a velebnost, již on ověncen jest, má také nás, oudy jeho, ozářovati. Překrásně v tom smyslu mluví prorok: »Znamenáno jest nad námi světlo obličje tvého, Hospodine: dal jsi radost v srdce mé.« (Žl. 4.) Ano, Ježíš chce nás účastniti ku sličnosti a libeznosti Srdce svého, a žádá si, aby ctnost naše všecku krásu Srdce jeho vyobrazovala, abychom — slovem — se jemu co nejpodobnějšími stali. — I o tobě musí říci moci v jistém smyslu Otec nebeský: »Tentot jest syn můj milý, v němž se mi dobře zalíbilo.« — I z tebe chce konečně Duch svatý připravit sobě svatyni; tys ho přijal zvláště v den biřmování, a on chce uděliti tobě plnost nejvybranějších darů svých. Ó šťastné srdce, jež ustanoveno jest, aby bylo trůnem nejsvětější Trojice Boží, aby bylo příbytkem tří božských osob! Šťastné srdce to, v němž naleznouti chce Pán náhradu za nevděk lidský! Šťastné to srdce, v němž Bůh s tím větší štědrosti milosti své vlévá, čím více křesťanů ji přijmouti se zdráhá! Duše křesťanská, oceňujesli s dostatek to štěstí? Znašli štědroty Boží upotřebiti? Ach, kým bys poznal daru Božího, jenž duši tvou tak spanilou činí! —

3. Naše vnitřní krása i na

venek stkvíti se má. — Nedosti na tom, abys sám spanilost Ježíšovu následoval; ty musíš se také vynasnažovati, aby druzí toho milování hodného Vykupitele poznali, milovali a jemu sloužili. Ty musíš kol do kola rozšiřovati libovůni jeho ctností, a přede všemi, kteří kolem tebe jsou, dáti svítiti světlo, vycházející z božského toho slunce duchů a srdci: »Vy jste světlo světa,« řekl k apoštolům (Mat. 5.). »Svíte jako světla na světě,« volá sv. Pavel, »zachovávající slovo života« (fil. 2.). Ctnost okrášlena všemi přednostmi, které způsobíle jsou, učiniti ji lásky hodnou, obývej ve vás; slovo vaše buď lahodné a laskavé, váš obličej klidný, i zevně pokoj a radost jevíci, jež v sobě máte; chování vaše budiž přátelské a opravdové; »rozlita budiž milost ve rtech vašich.« Slovem: »Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a slavi Otce vašeho, jenž jest v nebesích.« (Mat. 5.)

Ach, kolik jinak zbožných osob odpuzuje druhé od pobožnosti svou nevrlostí, surovým chováním, nepřijemným zevnějškem a nezpůsoby svými! Jak málo jest těch, kteří by rozuměli všípiti vážnost ke ctnosti i těm, kteří ji neprovozují! Zkoušej se v této důležité věci; přemýšlej, co měl bys zjišťovati v zevnějšku svém, ve svém chování a ve slovech svých. Chcešli však opravdu zevnějšek zdokonaliti, započni s vnitřkem; neboť pocity srdce přirozeně se vyobrazují v obličej, v řeči i v chování tvém. Chceš-li zevně Ježíši podobným býti, vynasnažuj se, abys pocity jeho velebení hodného Srdce si присvojil, zvláště jeho tichou mysl a dobrotu.

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Knihy IV., hlava 12.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část dalkí.)

Sv. František Borgiáš

jakožto patron „Klanitelův.“

Jediný pohled na obraz tohoto světce vysvětlí ti, milý čtenáři, příčinu, proč vyvolen jest „Klaniteli“ za vzor a patrona. Ruce pokorně sepjaté, zářící, na velebnou Svátost upřené oko, jakož i zář z nejsv. hostie vycházející a tvář jeho oslňující, posléze u nohou jeho koruna knížecí jakožto odznak světské slávy, jíž se odřeklo velkodušné srdce jeho, to vše zobrazuje ti sv. Františka jakožto muže, který si za nej přednější úlohu svého života vyvolil právě službu „klaněti se Bohu.“ Záře pak kolem sedě jeho hlavy zřetelně vydává svědectví, že František Borgiáš službu tu také povždy věrně a jako světec vyplnil.

A přece ti, milý čtenáři, nebudu mnoho vyprávěti o tomto klanění, jež světec náš vždy kleče a ruce maje sepjaté před svým Bohem konal, a to proto, že bys mi mohl — a to s dobrým důvodem — namítnouti, že se něco takového pro tebe nehodí, že máš jiné věci na práci, tolik času že nemůže trávit na modlitbách leda jen člověk, který nemá žádných jiných starostí na světě. Ani ti nebudu obšírně vyličovati kromobyčejnou rozdílnost a vroucnost srdce, s jakouž František modlitbu konával; neboť kdo neví, že takovéto posvátné city, vytržení mysli, slzy blaženosti a pod. jsou mimořádné milosti, které nebývají každému ani potřebné, ba mnohdy ani užitečné, a proto od Boha mnohým duším, snad i tobě, jsou odepřeny?

Svatý František Borgiáš vyvolil si jedenkrát na nový rok jakožto hoch sv. Bartoloměje, apoštola, za svého patrona pro celý nastávající rok. Čítal pilně v životopise jeho a dočetl se tu, že tento apoštol Páně každodenně stokrát poklekal,

aby se Bohu svému klaněl. Ihned pojal hoch úmysl, že totéž po celý rok konati chce, a úmysl ten také věrně a statečně provedl. Aby pak pobožnost tuto záhy započal, vstával časněji než dosud s lože, a tak neminul ani jediný den, kde by nebyl všech sto poklon Bohu svědomitě vykonal.

Stokráte za den a k tomu ještě na kolenou se Pánu Bohu klaněti, to ovšem rád ti věřím, že nemůžeš podstoupiti. Však ani od tebe celé sto poklon nežadám, nýbrž toliko dvě. Při nejmenším tedy dvakrát za 24 hodin zajisté můžeš a musíš se Pánu Bohu pokloniti, a sice jednou zrána, když se ze spánku probudíš jako ze smrti k novému zase životu, po druhé pak u večer za to, že ti veliký a nejvyšší dobrotivý Bůh za celý den tolik dobrodiní byl prokázal, kolikrát jeji vydechnul, ba ještě více!

Když dospěl František patnácte let, poslal jej otec jeho, vévoda z Gandie, ke dvoru a do služby císaře Karla V. Příčina toho byla především ta, že se otec, ač sám nad míru nábožný muž, obával, že by syn jeho František v domě otcovském a sám sobě zanechán na místě vzdělávati se na budoucího vévodu oddal se úplně své náklonnosti k modlitbě a tichému obcování s Bohem, a že by naposled přijal i roucho stavu, k němuž již teď velikou zálibu jevil, t. j. že by časem všeho se chtěl zřici a státi se řeholníkem. Toho se tedy obáváje a to zameziti chtěje snažil se otec vrhnouti syna do proudu světských rozkoší, jimiž oplývá obyčejně život při dvorech královských. A v pravdě žádný dvůr nehodí se k tomu lépe jako dvůr Karla V., římského císaře a zároveň krále španělského. Již z tohoto kroku otcova můžeš si, milý čtenáři, domyslíti, jak mnoho

asi času věnoval již tehdy mladý vévoda František modlitbám a klanění se Bohu.

Ale Bohu již se nemálo zalíbilo, že ve Františkovi našel tak zbožného ctitele a horlivého »Klanitele«¹ božské velebnosti své, a proto jako se svět namáhal přivábiti k sobě srdce mládencovo, tak a více ještě přičiňoval se Bůh k sobě jej upoutati. František pak dával svědomitě císaři, co císařovo, ale také Bohu, co Božího jest, a po vykonané dvorní službě byla nejhlavnější jeho prací, ano nejmilejší zábavou — modlitba!

Tak strávil věk jinošský. V papežské bulle čili prohlášení za svatého se praví: »Nenalezl by se tak snadno někdo, jenž by veškeré stavy svými mravy tak ku vroucí pobožnosti přiváděl, jako to činil František Borgiaš.«² Ano, Bůh sám jej vyvolil, aby byl příkladem a vzorem všem stavům lidským!

Seznáv, že to vůle Boží, pojal František za manželku ženu ctností sobě rovnou, Donnu Leonoru Meneses di Castro, první to dvorní dámu císařovninu, a Bůh poželhal sňatek jejich několika ditkami, co zatím František postupoval vždy výše v důstojnostech, až se stal mistokrálem v Katalonii. Nenosi však jen pouhé tituly, nřadů mu svěřených, nýbrž podal i důkazy své státnické moudrosti a síly u spravování jich tou měrou, že doba jeho vládaření v Katalonii jakož i později ve vlastním vévodství tvoří stkvělou část dějin španělských.

Ale při všem zaměstnání ve vysokých úřadech a důstojnostech byla mu modlitba vždy první a nejpřednější povinností.

Životopisec jeho podotýká mimo jiné, že audience své ustanovoval vždy na takovou hodinu dopolední, před kterouž již sám tři, čtyři, pět i více hodin byl na modlitbách strávil, a to dilem modlitbou ústní, na př. odříkáváje růženec a při každém desátku čině delší pře-

stávku k rozjímání případného tajemství; dilem také čtením a uvažováním některé části umučení Paně, při čemž mu hodiny jako okamžiky prchaly, poněvadž mu Bůh světlem svým rozněcoval i poznání rozumu i oheň lásky v srdci.

Avšak život Františkův měl být i výhradně službě Boží věnován a zasvěcen, a zasvěcení toto stalo se (kdo by tu ne-zvolal: »Jak podivuhodný jest Bůh ve svatých svých!«³) u rakve císařovny Isabelly. Když totiž zemřela císařovna Isabella, byl z celého dvora František Borgiaš vyvolen, aby doprovodil mrtvolu její do rodinné hrobky. A tu spatřiv tvář císařovninu, která do nedávna byla divem krásy a spanilosti, smrti šeredně zohyzenou, zvolal: »Ha, tedy i mocnáře světa stráví červi země, tak jako žebráka! Ó pomijejici slávu světa, nechci ti déle sloužiti!!«⁴ A také déle světu nesloužil. Když totiž poslední pásku, která ho ještě ke světu poutala, přetrhla smrt ctnostné jeho manželky, nerozmýšlel se déle a vyměnil vévodský svůj plášť za roucho řeholní. Všeho se zřekl, všechno opustil, aby pod vedením sv. Ignáce z Lojoly se stal prostým a pokorným učeníkem Kristovým. Stal se pak i knězem, a co zatím druhý František (Xaverský) jako apoštol Paně putoval od národa k národu, aby na východě rozséval sítě sv. evangelia, utvrzoval František Borgiaš zase na západě svatou viru v kořenech jejich. Celých těch dvacet let, co ještě živ byl dilem jako misionář ve Španělsku, dilem pak v Římě jako generál řádu Tovaryšstva Ježíšova, byla rovněž tak plna práce a požehnání Božího, jako léta sv. Františka, jež trávil v dalekém východě.

Ale jako dříve tak bylo i nyní jeho první a nejhlavnější péčí: klanění se Bohu! Ano, modlitba, jak píše životopisec jeho, bývala mu vždy nejmilejším odpočinkem. Mimo četné hodiny, jež ve

dne i v noci na modlitbách strávil, navštěvoval ještě každodenně sedmkrát Ježíše Krista v nejsv. Svátosti oltární. Všude také, kamkoli na svých cestách zavítal, ať bylo poledne nebo večer, bývala první cesta jeho do kostela. Bylotě při něm — podle bully svatořečení jeho — »něco neobyčejného,« ano podle výroku papeže Klementa IX. téměř usta- vičným zázrakem to, že v každém chrámu, do něhož vkročil, z jakéhosi vyššího pudu ihned nalezl místo, kde nejsv. Svátost oltární uschována byla, a nikdy se v tom nezmýlil, byť i někde ani věčné světlo nebylo hořelo. Ano, ani tehdy nebyl duchem vzdálen nejsv. Svátosti, když i tělem nemohl býti přítomen; neboť srdce jeho bylo stále u Ježíše. Aby pak si toto obcování své s ním usnadnil, vyvolil si všude, kam zavítal, za své obydlí místnost kostelu nejbližší, třebaž to byla jen bídná komůrka, a po všecken čas, co zde meškal, byl stále obrácen tvář v tu stranu, kde ve chrámě byla velebná Svátost oltární. Mimo to co všechno bylo by tu k vypravování o jeho dychtivosti a touze po mši svaté, nejdokonalejší to počtě Boží, a co vše o tom, jakým způsobem František tuto nejsv. obět konával! Jen tolik budiž zde podotknuto, že při pozdvihování upadal obyčejně ve vytržení, v němž často i po celou noc potrvál.

Avšak dosti již o tom. Myslím, že již to, co jsem ti, milý čtenáři, o tvém patronu sdělil, postačí ke tvému obdivu. A k následování — myslíš si snad u sebe — jest toho pro mne až příliš mnoho! Mluviž skoro pravdu.

Ale poslyš! Zdáli se ti to býti příliš mnoho, našeho světce ve všem následovati, co jsi o něm slyšel, tož snadná pomoc; učin alespoň, co můžeš, a sice to, co bez velkého namáhání lze ti učiniti. Především obcuj, byť i ne u vytržení, tedy alespoň s pobožností a uctivostí nejdražší oběti mše svaté, a to netoliko

jen v neděli, nýbrž, pokud možno i v den všední. Neboj se a nestrachuj, že tím snad tvá práce aneb obchod utrpí škody; zkusíš to, že nikoli, nýbrž naopak bude se ti lépe dařiti a s větším požehnáním. Bydlíš však, milý čtenáři, někde za lesy nebo v horách daleko od kostela, nebo jsi nucen po celý den až do noci státi u stroje, myslím, že by ti přece u večer aneb odpoledne čtvrt hodinka mohla zbyti, abys Spasitele svého ve chrámě mohl pozdraviti a svou poklonu mu vzdáti. (Vzpomeň na vojina, jenž každodenně stál aspoň hodinu jakožto »čestná stráž« v kostele!) Ó jak by to bylo Spasiteli milé a tobě nad míru prospěšné na duši i na těle! Nemůžešli však nižadným způsobem do kostela, tedy snad slyšíš alespoň hlas zvonu, oznamující, že jest v kostele pozdvihování, nebo když kněz nese Spasitele k nemocnému. Není třeba ti připomínati, co při tom činiti můžeš a máš, však to víš dobře. Ale ustanov se dnes pevně na tom, že to budoucně vždycky učiníš beze všeho ostychu a beze vsí bázně před tou aneb onou osobou!

Ale nejsme ještě u konce, milý čtenáři; hlavní věc teprve nyní přijde!

Jak jsi totiž výše v rozjímání o službě »Klanitelově« četl a uvažoval, musíme se Bohu klaněti v duchu a pravdě. A proto, milý čtenáři, klečení v kostele, spínání rukou, nábožné čtení v modlitební knize, odřikávání modliteb, pravím: řádné odřikávání, nikoliv nepozorné, jako drmolení na kolovrátku — to ještě daleko není všechno, co ku pravému klanění se Bohu náleží, nýbrž jest jen malou částkou nebo vlastně jen přívěskem, ač také potřebným. Neboť, jak výše řečeno, pojímá v sobě klanění se Bohu v duchu a pravdě vlastně dvě věci. Za jedno vyžaduje, abys měl pravý a tudíž vznesený pojem o Bohu jakožto o našem nejvyšším Pánu, nejdobrotivějším Otci a nejlaskavějším Spasiteli; za druhé, abys

uznání této neskonale velebnosti a svrchovanosti Boží v celém svém jednání a počinání na jevo dával. Nyní již vizme, jaké svědectví sv. František Borgiáš o tom vydával. Z toho poznáš, jak o Bohu smýšlel, a zároveň se můžeš přiučiti, kterak i ty se můžeš v duchu a pravdě Pánu Bohu klaněti po celý život a každé chvíle, třeba bys neměl, jak pravíš, mnoho času k modlení.

Poslyš tedy!

Jeli Bůh naším nejvyšším, svrchovaným a neobmezeným Pánem, musíme jej za takového vyznávatí především tím, že nesmíme ničeho činiti, co by se přičilo jeho nejsv. vůli; jestliže někdo byl tak nešťastným a přikázání jeho přestoupil, jest patřično a přirozeno, aby toho litoval a podle sil svých také napraviti hleděl. Podle věrnosti člověka v plnění přikázání Božích jakož i podle jeho lítosti nad hříchy spáchanými lze pak posouditi, jaké mínění chová o velebnosti božské.

Žádný člověk, pokud na zemi žije, není prost všelikých chyb, a tudíž i František Borgiáš musil se modlivati: »Odpusť nám naše viny.« Tážeš se, milý čtenáři, jakých chyb se dopouštěl, musím ti zůstatí odpověď dlužen — to věru nevím. Vrstevníci jeho toliko jednu chybu mu vytýkali a i ta jest ještě snadno k prominutí. Vytýkaliť mu totiž, že prý žije tak přísně, bezúhonně a svatě, že jej každý může snadno obdivovati, ale nikoliv následovati! Zkrátka: myslím, že vady jeho i co do počtu i co do váhy musily velmi nepatrný býti; a přece se v jeho životopise mnoho dočítáme o jeho lítosti i nad nepatrnými chybami. Čteme tu mimo jiné následující: »Když ještě byl panujícím vévodou, zpytoval každého večera před obrazem bičovaného Ježíše své svědomí. Shledallí za uplynulý den na sobě nějakou vadu, t. j. nějaký nedostatek v dokonalosti (neboť dle toho

zákona soudí praví a dokonalí sluhové Boží srdce své), přísně sám sebe soudil a pozvednuv oči k obrazu vynesl ortel, řka: »Mně, ó Pane, patří rány a krvěproliti!« To řka uchopil bičiky, bičoval se a neustal dříve, až byl samá rána a krev se mu z těla prýštila. Tak činil František Borgiáš jsa ještě vévodou.«

Nelekej se toho, milý čtenáři! Tebe nemá toto »klanění se Bohu v duchu a pravdě« tolik státi; jen jedno toliko musíš činiti či vlastně nečiniti, nesmíš se totiž žádného dobrovolného hříchu dopustiti! Bylli jsi přece tak nešťasten, že jsi někde narazil, klopýtl a snad upadl, pak alespoň chybu svou nesmíš považovati za »malíčkost« (jak to obyčejně lidé v zaslepenosti své činí), nýbrž za to, čím skutečně jest: za urážku tvého velikého, nesmírně velikého, neobsáhlého Boha; proto musíš toho ze srdce litovati, pevně a nezvratně předsevzetí učiniti, že alespoň od nynějška nikdy již se toho nedopustíš!

Mašli však představu o Bohu o něco větší než lidé obyčejní mívají, pak zajisté nebudeš otaleti a za svou chybu alespoň nějakou pokutu si uložíš.

A nyní dále. S pravou představou o Bohu souvisí spolu i pravá představa o sobě samém. Jeli totiž Bůh neskonale vznešená bytost, pak jsem vedle něho nesmírně malý a pranepatrný tvor, a všeliká čest pak nenáleží mně, nýbrž jemu samému a jedinému! Při všem tedy, cokoliv myslím, mluvím, činím a pracuji, nesmím nikdy vyhledávati čest svou, nýbrž musím vždy jen čest Boha mého hledati a dobývati. A když se tomuto velikému, neobmezenému Bohu a Pánu zalíbí, aby mne nechal trochu pocítiti nízkost a nicotu mou, když mne pokoří před sebou nebo před lidmi, kdy mne nechá trpěti: tenkrát spokojím se a přijmu všechno z jeho ruky alespoň z oddanosti a trpělivosti, nejsemli ještě

s to, bych z takových návštěv jeho se radoval.

Tak jednal František Borgiáš. Stůj zde jen něco málo z jeho života. Obdržev jedenkrát list a čta na obálce nápis: »Vysoce urozenému pánu...« smazal slova ta a přepsal: »Cti nehodnému...« řka: »Teď teprve poznávám, že psaní náleží mně, byť i jména mého tu nebylo.« Také každá sebe menší pocta mu prokázaná měnila se mu v trýzeň; a byť jinak každou bolest jakožto podíl kříže Kristova miloval, hleděl se ji přece všemožně vyhnouti. Již pouhé tušení, že by mu někde mohli připravit slavné uvítání, přimělo jej k útěku, a to ne jednou i na úkor jeho zdraví, poněvadž si raději mnoho mil cesty zašel a po odlehých a neschůdných cestách kráčel, jakoby se vyhýbal nebezpečným úkladům.

Žádná práce nebyla mu příliš špatná a sprostá, nýbrž čím nižší v očích světa, tím vítanější byla jemu. Tak na př. ačkoliv zastával úřad nejvyššího představeného, bylo jej vidati, an jako nádeník nosí kamení a dříví na stavbu kláštera, zametá chodby a ulici před klášterem a pod. Jestliže se mu jakožto generálu celého řádu dostalo při návštěvě, již byl nucen vykonati, nějaké pocty, hleděl se za bolest tím mu způsobenou odškodniti tak, že přijda domů v kuchyni nádobí umýval a nejnižší službu kuchaře zastával.

Že se ve svých listech a dopisech neznamenal jinak než »František, hříšník,« bylo již něco obyčejného; neboť se skutečně považoval za nemalého hříšníka. Tak na př. jedenkrát na zelený čtvrtek byl všecek smuten a sklíčen; na otázku, co se mu stalo, vzdychl zhluboka a řekl: »Ach, již tolik let prodlévám v duchu u nohou Jidášových (maje sebe za horšího hříšníka) a dnes mne i s tohoto místa Spasitel můj vypudil.« Což divu, že smýšleje tak skromně o sobě samém i vše-

liká pokoření, jichž se mu od lidí dostalo, netoliko trpělivě, nýbrž i radostně přijímal. Kdysi na své cestě přišel do hostince a prosil o místočko, kde by si na chvíli mohl odpočinouti. Hostinský jej zavedl do pokojíka; zapomněl však, že pokojík si pronajal jistý kupec, jenž se právě na okamžik byl vzdálil. František Borgiáš, jsa v pokojíku o samotě, právě se vrhnul na kolena k modlitbě — neboť to byl jeho odpočinek — když právě kupec se vrátil, a spatřiv cizince nevalně uhlaženého zevnějšku, vychrlil naň celou spoustu hrubých nadávek, nazýváje ho opovážlivým vetřelcem, nestoudným člověkem, který se opovazuje bez dovolení a práva vstoupiti do pokojíka, v němž už jiný člověk má věci své uloženy. František mlčel klidně ku všem urážkám, jichž se mu nezasloužené dostalo, ano když kupec ve svém hněvu i ruku naň vztáhl, pohléd naň s výrazem veliké radosti a pravil, že rád všecko snese, cokoliv mu učiní, ano že mu bude povděčen za každou jeho ránu, že toho zasluhuje, protože jest příčinou jeho hněvu. Prosil jej na kolenou za odpustění urážky, byť i mimovolné. Zuřivec však, jakoby klidná řeč Františkova ještě více ho podněcovala, neustával ve svém láteření a spílání, křičel tak zuřivě, že domácí lidé přišli Františkovi na pomoc a rozhněvanému kupci vyjevili, kdože vlastně cizinec jest, jehož tak citelně a nevině urazil. František Borgiáš prosil za kupce, objímal jej s velikou upřímností a pozval si jej k obědu, aby měl příležitost jemu jakožto hosti svému nejupřímnější lásku osvědčiti. Později vyznal onen kupec:

»Že by onen pán byl vévoda z Borgie, to jsem sice nevěděl, že však světec jest, to bych si troufal tvrditi.«

A jako pokoření od lidí, přijímal i ona pokoření, která mu Bůh sám bezprostředně seslal. Sem náleží především

odnětí všeliké vnitřní útěchy a sladkosti, jižto duch jeho při modlitbě tak hojně zakoušel. Proto když jej tížila duchovní suchopárnost a bezútěšnost jako těžký mrak obestírala ducha jeho třeba po delší čas, přece nikdy Bohu nenaříkal, nýbrž spíše díky vzdával, považuje takovéto zkoušky za veliké milosti. »Nebot co jest to vše,« uvažoval, »u přirovnání k tomu, co vlastně bych zasluhoval!« Míval totiž často na paměti muka pekelná a u porovnání k temnosti zevnitřní a k mukám věčným, jež dle mínění svého zasluhoval, bylo mu vše, cokoliv trpkého jej na zemi potkalo, pouhou milostí! O této věci pronesl sv. František jedenkrát krásný výrok, který i tobě, milý čtenáři, dobře posloužit může. Jsa totiž jednou tázan, kterakže na svých cestách se může spokojiti s tak bídným mnohdy noclehem, odpověděl: »Nocleh můj jest vždycky takový, jaký si jen přát mohu; neboť všude, kam jedu, pošlu napřed své dva ubytovatele: vzpomínku na mé hříchy a vzpomínku na peklo.«

Z tohoto smýšlení sv. Františka, že považoval Pána Boha vždy za svého nejvyššího a svrchovaného Pána, sebou samým opovrhoval jakožto posledním hříšником na zemi, i mnohé jiné se nám vysvětluje. Tak na př. i jeho obdivuhodná poslušnost a hluboká uctivost, již svému představenému, sv. Ignáci, prokazoval, jehožto psaní a rozkazy nejinak čítal, nežli kleče a s odkrytou hlavou, není vlastně nic jiného než vyznání velebnosti Boží, jehož v osobě svého představeného spatřoval. Z téhož smýšlení vycházela i jeho neobyčejná velkodušnost, s jakouž František největší oběti podstupoval, jež mu Bůh ukládal.

Stůj zde alespoň jeden z četných příkladů.

Jednoho dne povolala jej v městě Valadolidě princezna Donna Johanna

k sobě do paláce. Na cestě zjevil mu Bůh, že právě v té chvíli jeho vlastní dcera, hraběnka z Lermy, náhle zemřela. František stanul na chvíli, zavřel oči, odřikal modlitbu za mrtvé a hned na to s klidnou myslí vstoupil k vladařce. Bez nejmenší roztržitosti pojednal s ní o záležitosti, k níž ho byla předvolala, a teprve na odchodu pravil: »Prosím Vaše Veličenstvo, modlete se za duši Vaší služebnice a mé dcery, hraběnky z Lermy, která právě před chvílí byla zemřela.« Zděšena nad ztrátou své přítelkyně a poněkud i uražena tak úsečnou zprávou, pohlédla na světce a pravila: »Jakže, a tuto zprávu sdělujete mi jen tak jako mimochodem? Tak suše mluví otec o úmrtí své vlastní dcery?!« Ale František hbitě odvětil: »Sennoro, co člověk od jiného má jen vypůjčeno, to rád zase vrací majiteli. Tak i my vše, co jsme a máme, máme jen takým způsobem, že to více náleží Pánu Bohu než nám. Dáti nám Bůh něco, dává nám své, a chteli to zase mít, žádá opět jenom své! Krivdy se tedy dopouštíme, žalujemeli, že nám to děle neponechal, kdežto bychom mu vlastně děkovati měli, že na tak dlouhý čas nám to zapůjčil. Od jeho svobodné vůle závisí dáti i vzíti, ačkoliv zaslepeni pošetilou samoláskou jinak soudíme. Bůh však, jenž jest sám neskonalá dobrota a nás neskonale více miluje než my sebe samých, řídí vše k našemu dobru, nechť dává nebo bere, za to i ono jsme mu tedy stejně díkem zavázáni.«

A na tom, milý čtenáři, pro dnešek dost!

Opakuji naposledy: Bohu v duchu a pravdě se klaněti, jako se mu klání nejsv. Srdce Ježíšovo, znamená: uznávati v něm nejvyššího, nejlepšího, nejmilejšího Pána svého a toto vnitřní uznání také vně osvědčovati, a sice ne-
toliko ústy, nábožnými vzdechy a mo-

dlitbami, nýbrž také životem, tedy svými skutky! Bohu se v duchu a pravdě klaněti znamená tedy dále: nenáviděti hřích, při všem svém jednání a počínání nehledati slávu svou, nýbrž toliko čest a slávu Boží, všeliké pokořování vnitř i zevnitř trpělivě snášeti, zástupců Boha na zemi, totiž rodičův a všelikých představených svých ochotně a věrně poslouchati ve všem — vyjma toliko hřích, a oběti, jež Bůh na nás žádá, rádi a dobrovolně mu přinášeti.

Jednašli tak, milý čtenáři, pak se klaníš Bohu v duchu a pravdě, jak to ukládá pátá naše služba.

Konečně chcešli ještě věděti, jakým způsobem dosáhnul sv. patron tvůj — František Borgiáš — ono vnitřní poznání o Bohu, abys i ty touže cestou krácel, odpovím ti dvěma slovy: František Borgiáš cvičil se pilně v rozjímání o Bohu — to jest první slovo, a to druhé a poslední jest: Jdi i ty a pilně rozjímej! (Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 13.

„Pořádný člověk nemění viru svou. V které se kdo narodil, ať také v ni zemře.“

K tomu ti odpovídám: pravdu máš tehdy, pakli se někdo v pravé víře narodil, pak ji ovšem měnit nemá. Neboť měli někdo to veliké štěstí, že již od narození svého náboženství Kristovu přináležel, nemá příčiny, aby za milost tuto Bohu děkoval? Vždyť mnoho jiných pracnou teprve pílí k tomu přicházejí, co on bez práce již drží. Proto nesmí takový člověk viru svou měnit, neboť by to bylo odpadnutí pořádného a moudrého člověka nedůstojné. Jestli však se někdo narodil v náboženství jiném, v pozdějším však životě svém k tomu náhledu dospěl, že katolická víra jest pravou vírou Kristovou, tu není mu netoliko dovoleno, nýbrž jest to jeho svatou povinností prvního bludu se zřici a k víře pravé přilnouti; to není odpadnutí, neboť toto znamená zřici se víry pravé a přilnouti k bludu. Kdo však blud opouští a pravdy se přidržuje,

plní vůli Boží, jedná dle svědomí svého, koná nejsvětější svou povinnost, a to je zajisté čin v nejvyšší míře rozumný, spravedlivý a člověka pořádného důstojný. Ano, čin takový jest důkazem mysli lidské, neboť musí každý, kdo se obrátí, mnoho trpěti protivenství, vydán býti posměchu a haně, musí mnohdy i rodinu opustiti, která všemožným způsobem, mnohdy i lstí se přičiňuje krok tento zameziti. Tu však ať si každý vzpomene na slova Spasitelova, která byl pravil k apoštolům svým při prvním rozeslání a která se čtou v evangeliu sv. Matouše 10. kap. 34—38 v.: »Nedomnívejte se, že jsem přišel pokoj poslati na zem; nepřišel jsem pokoj poslati, ale meč. Přišel jsem zajisté, abych rozdělil člověka proti otci jeho, a dceru proti matce její, a nevěstu proti tchyni její: a nepřátelé člověka (budou) domácí jeho. Kdo miluje otce nebo matku více nežli mne, není mne hoden; a kdo miluje syna nebo dceru více nežli mne, není mne hoden.« A ve verši 22. praví

Pán: »Budete v nenávisti všechném pro jméno mé, ale kdož setrvá až do konce, ten spasen bude.«

Nemluví zde Spasitel dosti zřejmě, že kde se jedná o hlas Boží, tam že musí hlas lidský umlknouti? Kde člověk má voliti mezi věrou a věrou, že má se přidržeti pravé víry Kristovy, byt i protivensství trpěti musil od nejbližších svých pokrevenců? neboť Bůh nade všechno!

Slovutná protestantka pani Itaelová vyvolala jednou ve společnosti rozpravku o změně víry a berouc útočiště k otřepané větě, pravila: »Já chci žiti a umřiti v náboženství mých otců.« K tomu odpověděl ji vtipný protivník: »A já zase v náboženství mých dědů.« Neboť ať protestanté bádají a hledají v dějinách jak chtějí, vždy a všude naleznou neshodný nápis, jenž jest zároveň jejich rozsudkem: »Protestantství povstalo o 1500 let později nežli křesťanství.«

Narodili si se tedy ve pravé víře Kristově, ve víře katolické, drž se jí pevně; narodili si se v jiné, zkoumej a hledej pravdu, a nalezneš ji, pak opusť blud a pravdy se přidrž — to je člověka důstojno.

Námítka 14.

„Církev katolická jest již zastaralá, čas její už minul.“

Církev naše sv. katolická trvá již skoro 1900 let, a skoro tak dlouho slyšeti lze námítku tuto. Neboť nevěrci s jedné a bludaři s druhé strany domnívali se po všechna ta staletí, že již brzy čas nadejde, kdy církev katolickou budou moci pochovati. Od prvních staletí již domýšlel se každý z bludařův a zakladatelů nových sekt, že Bohem k tomu jest povolán, aby tu zastaralou — jak pravili — a znešvařenou církev obnovil, ba mnozí již se chlubil, že brzy odzpívají pohřební píseň jak papežství,

katolickému kněžství, obřadům, tak i církvi celé — a hle, přece nikdy k tomu nedošlo!

Tak již v I. století trvání církve psal jistý místodržitel pohanskému císaři Trajanovi následovně: »Za krátký čas bude tato sekta (křesťanství) udusena a nebude se již mluvit o ukřižovaném Bohu.« Trajan i jeho místodržitel jsou již dávno mrtvi, a ukřižovaný Bůh panuje stále ve světě.

Za tři sta let potom chvást se císař Julian, odpadlík, »že již dělá rakev pro Galilejce,« t. j. že náboženství Kristovo zničí. A hle, v posledním okamžiku života svého vykřikl: »Vítězil jsi, Galilejský!« Juliana dávno není, a Ježíš Nazaretský z Galileje panuje posud v církvi své.

V XVI. století vzbouřilo se moře, tak že lodička Petrova se silně potácela. Tu Luter mluvil o papežství jako o zastaralém haraburdí a v domýšlivosti své se chlubil: »Ó papeži, papeži, za živa jsem byl pro tebe morem, po smrti budu tvou záhubou!« Luter zemřel; protestantství, jež založil, se rozpadává, a papežství trvá posud, ba nabylo cti, slávy a moci po všem světě i u nevěrců.

Neznaboh francouzský Voltaire, jenž se chlubil býti osobním nepřítelem Krista Pána a na důkaz toho v listech svých se podpisoval slovy: »Voltaire, jenž si z Krista šašky tropí,« tentýž, jenž stále v ústech měl pořekadlo: »Zničte tu hanebnici!« (t. j. církev katolickou), psal příteli svému: »Už mne to unavuje, že pořádě slyším, dvanáct že mužů založilo katolickou církev. Já dokážu, že dostačí jeden, aby ji zničil.« A jinému psal: »Po 20 letech bude Galilejský ztracen.« Ale po 20 letech skoro téhož dne ležel Voltaire na smrtelné posteli, hroznými výčitkami svědomí jsa mučen. Žádal si katolického kněze, avšak

přátelé jeho tomu nedopustili. Proto zemřel v zoufalství. Voltaire není a církev kvete posud.

Církev Páně žije a působí neustále a žiti a působiti bude až do skonání světa. Ona jest oním balvanem, o němž pravil Pán, že se s výše valí a každého rozdrucuje, kdož se v cestu stavi. Tak i církev v pokojném rozvinu svém poráží všechny, kdož se opovážili chtiti ji zničiti.

Tak povede se i nyní oslovám filosofickým a sociálním, které myslí, že buď učení Kristovo opraví nebo dokonce na místě jeho lidstvu dostačí. Ubozí lidé, kdož takového mínění jsou. Myslí, že něco nového přináší, zatím však ohřívají jen to, co již dávno před nimi učili bludaři Arius, Marcion, Luter, Kalvin atd., kteří přece církev nezničili. Zapomínají na slova Spasitelova, která byl pravil ku prvním papežům a ku prvním biskupům, totiž ke sv. Petru a sv. apoštolům: »Já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.« »Ty jsi skála,« pravil k Petrovi, »a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou.« Zdaž si někdo nyní

domýšleti smí, že může zničiti, co Bůh vystavěl a zachovává?

Ó nikoli, církev není zastaralá aniž uběhl již její čas. Pravda nestárne aniž pozbývá ceny. Církev naplní a dokoná povinnost svou zároveň se světem i s časem; pokud lidstvo a svět stojí, trvati bude i církev Kristova, neboť ustanovena jest Pánem pro všechny lidi a pro všechny časy. Proto také nebojí se církev ničeho, neboť ví, že pevný jest její základ, že sice otřesen býti může, nikdy však vyvrácen. Je si vědoma i nadpřirozené síly a pomoci, kterou odolati může všem nepřítelům. I nyní protivníky své pokoří a odbrojí církev cestou mírnou, a sice ještě snadněji, nežli to bylo v bouřlivých časech minulých.

Jak milá jest pravda tato katolíku, jak vážiti si má božské víry své i cirkve, která viru tuto opatruje! Jinověrce však ponouká zkušenost 1900 let k přemýšlení o pravdě, o božském původu cirkve katolické a varuje důtklivě, aby jen tak ledabylo do větru neřikali: »Církev katolická je zastaralá, čas její uplynul, neboť je to lež.«

(Příště dále.)

Sv. Antonín Paduanský, veliký divotvorce.

(Část další.)

Sv. Antonín zastává se otce svého.

Otec sv. Antonína, Martin z Bouillonů, požíval dlouhý čas přízně krále portugalského Sancha I., jenž mu důležitá státní vyjednávání svěřoval. V téže přízni byl i u následujícího krále Alfonsa II., jenž r. 1228. zemřel. Tento vykázal Martinovi i značnou částku peněz ze státní pokladny k volnému upotřebení ve prospěch státu. Martin, jsa jinak ještě zaměstnán, nemohl vše osobně obstarati, i složil část práce své na bedra jistého podřízeného úředníka, jemuž i užívání oněch peněz přenechal. Jsa sám poctivý a spra-

vedlivý, důvěřoval mnoho i úředníku svému, a opomenul požádati od podřízeného písemné stvrzení odevzdaných peněz.

Když se pak král Sancha II., nástupce Alfonsa II., z boje vrátil, žádal na Martinovi účet a zároveň zbytek peněz. Ale jak se ulekl poctivý Martin, když seznal, že úředník nepoctivě s penězi naložil, ba že i zapírá, že by někdy od Martina nějaké peníze byl obdržel. — Bouillon neměl nic písemného v rukou, nemohl tedy podvodníka usvědčiti; nad to nestačil ani jeho statek, aby scházející

částku ze svého doplnil; hrozila mu tedy hrozná rána -- ztráta cti.

Již jednalo se o tom, aby všechny statky rodiny Bouillonové se zabavily a ve prospěch státní pokladny prodaly; tu však přišla z nenadání pomoc. Když totiž v den stání se Bouillon dostavil k soudu a nemoha se dosti zřejmě ospravedlniti rozsudek očekával, zjevil se náhle i Antonín, jenž tehdy v Itálii dlel, a přistoupiv k podvodníkovi přisným hlasem k němu pravil: »Neobdržel jsi onoho dne a oné hodiny od otce mého tuto částku peněz, a sice v takové měně? Nezapírej a doznej pravdu, neboť tě bude Bůh, jenž spravedlnost chrání, za podvod a pro nevěru tvou těžce trestati.« Podvodník byl celým zjevem a řečí Antonínovou tak zaražen, že nemohl ani pohledu světlova snést, a padnuv na kolena vyznal svou vinu a Bouillonovu nevinu.

Tak ochránil Antonín otce i rodinu svou před hanbou. Otec byl zase v úřady své dosazen a statky mu vráceny.

Nedlouho potom hrozilo otci Antonínovu nebezpečí mnohem horší. Poblíže domu Bouillonova v Lisaboně bydleli dva rytíři, kteří se na smrt nenáviděli. Již několikrát ukládali sobě o bezživoti, avšak vždy bez úspěchu. Jednoho večera vracel se jeden z nich samotný do domu svého. V ulici, kde Bouillon bydlel, číhal

naň protivník jeho s pomocníky svými. Ubohý chodec neměl ani nejmenšího tušení o nebezpečí, které mu hrozilo. Když skoro již ke svému domu přišel, byl náhle ze zadu napaden, k zemi stržen a tak pobodán, že ani času neměl o pomoc volati. Aby zločin zakryli, hodili padouchové mrtvolu přes zeď do zahrady Bouillonovy. Druhého dne byl celý Lisabon na nohou. Příbuzní zavražděného hledali, až krvavé stopy je do zahrady Bouillonovy

vedly, kdež našli mrtvolu. Šlechtný Martin byl i s domácími do žaláře odveden. Nemoha nijakým dostatečným způsobem nevinu svou dokázati, byl samým králem Sanchem II., jemuž tolik služeb byl prokázal, ku smrti odsouzen. -- V témž okamžiku, kdy otec ortel čten byl, stál Antonín na kazatelně v městě Padui. Tu zjevil Pán služovi svému hroznou nebezpečí otcovo.

Antonín pokrýl hlavu svou kápí, naklonil se poněkud

přes okraj kazatelny a zůstal tak státi jakoby ve ztrnutí. Těže doby zjevil se v soudní síni v Lisaboně. Byl již svrchovaný čas, neboť chtěli již Martina na popravu vésti. Antonín poručil, aby posečkali a pravil: »Věztež, soudruhové, že otec můj nevinen jest. Důkaz nevinosti však nemohl vám podati. Liboli vám, pojdte za mnou, já vám důkaz ten podám.« Soudcové i všecken lid vidouce Antonína, poznali prst Boží, i následo-

vali jej do hlavního chrámu, kde zavražděný pohřben byl. Hrob se otevřel a Antonín volal velikým hlasem: »Ve jménu tvého všemohoucího Stvořitele poroučím tobě, vstaň hned a vydej pravdě svědectví!« Mrtvý poslechl rozkazu, vstal a zjevil soudcům a všemu lidu, že Martin Bonillon jeho vrahem není, ano že ani o vraždě vědomosti neměl. Soudcové slyšíce to prosili Antonína, by vyzvěděl, kdo vrahem jest; tento však odpověděl: »Přišel jsem toliko, abych nevinného od smrti vysvobodil, nikoli však, abych vinníka prozradil.« Tu padl vzkříšený Antonínovi k nohám, prosil za odpuštění hříchů i za to, aby sňata s něho byla církevní kletba, v níž před smrtí se nalézal. Antonín vyslyšel prosbu jeho. Hned potom vrátil se vzkříšený do hrobu a zesnul podruhé v Pánu.

V témž okamžiku přišel zase Antonín na kazatelně v Padui k vědomí a prosil posluchače za odpuštění, že kázání své přerušil, že tak se stalo na vnuknutí Boží. Hned vypravoval jim, co se v Lisaboně bylo událo. Někteří posluchači, chtějice se přesvědčiti, dopsalí do Lisabonu, a s radostí shledali, že se vše tak stalo, jak sv. Antonín vyprávěl.

Tak zachránil sv. Antonín s pomocí Boží otce svého podruhé.

Sv. Antonína utrpení a láska k nepřátelům. Při generální kapitole řádové, která se r. 1230. o svátcích svatodušních v Assisi odbyvala, chtěl generál Eliáš, nehodný nástupce sv. Františka, s některými změnami v řeholi proniknouti. Jelikož změny tyto byly na úkor a škodu kázně řeholní, povstal sv. Antonín a s ním bratr Adam z Oxfordu, a hájil vůči generálovi pravidla stará, odvolávaje se na zakladatele sv. Františka. Ctižádostivý a svěťácký Eliáš nemohl odporu snést, i poručil oba dva zajmouti a vyřkl nad nimi církevní kletbu. Svatý

Antonín i druh jeho zdráhali se ovšem výrok tento za spravedlivý uznati a odvolali se k papeži. S pomocí papežského vyslance ušli také vazbě a došli šťastně do Říma, ač Eliáš za nimi pochopy poslal.

Sv. Otec Řehoř IX. přijal oba dva františkány přívětivě a vyslechl jejich stížnosti. Následkem toho povolal Eliáš i ostatní členy kapitoly do Říma. Ve shromáždění, v němž sám papež předsedal, přednesli Antonín a ještě jiní členové řádu žaloby a stížnosti své na generála Eliáša. Tento hájil se rozličnými lichými výmluvami, kterými hleděl lehké způsoby své ospravedlniti a omluviti. Antonín však poznal hned, že by takto celý řád velikou zkázu vzal, kdyby Eliáš déle vládnouti měl, proto povstal a vyvracel řeč Eliášovu: vyčítal mu, kterak svým neřeholnickým životem celý řád znemravňuje. Tu Eliáš zapomenuv, kde se nalézal, vyskočil jako zběsilý a vykřikl: »Lžeš, bídniče!« Chtěl ještě více láti, avšak papež poručil mu mlčeti. — Po krátkém rozjímání složil papež Eliáša s hodnosti a poručil bratřím, aby novou volbu předsevzali. Volba padla na Jana Parenta z Florencie, muže zbožného a učeného, kterýžto hned papežem byl potvrzen. Také sňal papež kletbu s Antonína a Adama, poněvadž zcela nevinně a proti právu do ní dáni byli.

Tak trpěl Antonín pro řád svůj mnoho svízeldův od vlastních svých bratří a představených. Nezanevřel však na ně, nýbrž i u papeže se za ně přimlouval. Nenáviděl sice nepravost, ale miloval člověka a hleděl na dobrou cestu jej zase přivést. Proto zamiloval si jej Řehoř IX. a chtěl Antonína neustále poblíže mít.

Sv. Antonín jako kazatel a zpovědník. Již z toho, co jsme dříve o sv. Antonínovi byli pravili, vysvitá, že zvláštní měl od Boha dar, totiž dar řeči, kterou netoliko dovedl přesvědčovati, nýbrž i rozohňo-

vati. Mluvil Antonín o pravdách svaté víry způsobem prostým, nehledaným, ale slovy důraznými, mluvil jak k rozumu tak k srdci. Což divu, že lid Antonína velice rád poslouchával, že u velikém množství na kázání jeho se hrnul a také netoliko slova Antonínova poslouchal, nýbrž také dle nich se řídil. Na důkaz uvádíme následující příklad.

Nabaživ se Antonín hluchého Říma, poprosil papeže, aby do samoty se odebrati směl. Obdržev k tomu svolení šel na horu »Della Verna« či »Svatá hora« zvanou, kdež v maličké cele poblíže cely sv. Františka nějaký čas v úplné samotě a odloučenosti ve službě Boží a ustavičném rozjímání strávil. Tu však nadešel poslední rok života světce, a sv. Duch pobádal jej, aby ještě jednou milé sobě město Paduu navštívil.

Koncem září 1230 odcestoval tedy do Padovy. Tu vystoupil Antonín zase jako kazatel, a to v čase svatopostním. Se všech stran hrnul se lid do chrámu, neboť každý dychtil alespoň jednou ohnivého kazatele slyšeti. Žádný kostel nebyl tak velký, aby mohl všechny pojmouti, proto si dal Antonín kazatelnu pod širé nebe postavit, aby všem slova Božího dychtivým posloužit mohl. V horlivosti své kázal v postě každodenně, ba po kázání udílel ještě jednotlivým stavům cvičení. Ostatní čas strávil ve zpovědnici, kdež mnohdy beze vsi potavy až do večera vytrval.

Jakmile se i v sousedních městech rozneslo, že Antonín v Padui káže, »vstávali,« pravi svědek Wadding. »lidé již o půlnoci, aby dostali místa blíže kazatelný a tak lépe kazatele slyšeli. Vojáci, pani vznešené, děti — všickni šli ještě za tmy, nesoouce svítilny. I ti, kdož zvykli byli déle spáti, přemáhali sebe a vstávali před slunce východem. Nikoho nebylo zřít v bohatém a nádherném rouše, neboť dobře se vědělo, že Antonín nádhery

nemiluje, zejména ne v čase postním. I biskup padovanský býval velmi často s kněžstvem svým kázáním přítomen, neboť uznával vděčné obětavost Antonínovu, jakož i užitek pro spásu lidí z kázání jeho plynoucí. Když Antonín kázal, bývalo až 30.000 lidí kolem kazatelný shromážděno a všichni tak napnutě poslouchali, že při tak ohromném množství lidstva přece největší ticho panovalo. Mezi kázáním byly všechny krámy zavřeny a ulice byly tak lidu prázdný, že se zdálo, jakoby město bylo vymřelo. Když pak Antonín se po kázání domů ubíral, šel za ním celý zástup, každý si přál divotvorného kazatele z blízka viděti. Ba ti, kdož nejbliže u něho byli, ustrihovali si kousky jeho hábitu na památku a vážili si jich jako pokladu. A to se dělo v Padui, v městě, kde byla veliká zkáza mravův a vlažnost náboženská. Zdaž není to zřejmým důkazem, že skrze Antonína Bůh sám mluvil, že však i Antonín nejen nejhorlivějším, nýbrž také Bohu nejmilejším sluhou byl? Antonín hýbal srdcem všech, před jeho slovem trásli se knížata na trůnech i ubožáci v chatách, on viděl hříšníkům až na dno svědomí, naplňoval je hrůzou před soudem Božím, obracel je k pokání a jako hrom dorážel na zarputilce a neznabohy.«

Tak vypravuje o Antonínovi očitý svědek. Tu ovšem není divu, že nepřítel spásy lidské se všemožné pokoušel Antonína zkaziti a setbu jeho zničiti. Co tu Antonín vystál, ví jen Bůh. On však utíkal se k modlitbě, zejména volával sv. Pannu na pomoc, a vždy zvítězil.

Nemenšího úspěchu dodělal se světec náš jako zpovědník. Uměl tak člověka rozebrati, celé jeho svědomí prozpytovat, že teprve každý zřejmě poznával, jak často a těžce Boha urážel. Uměl i záhubnost, ošklivost hříchu vylíčiti, tak že kající se v slzách lítosti rozplývali.

Ba mnozí vyprávěli, že se jim Antonín ve snách zjevoval a je ku sv. zpovědi napomínal slovy: »Jděte ku správě Boží a nezapomeňte na ten či onen hřích.« Často se stávalo, že lupiči přicházeli, z ohavnosti života svého se vyznávali, za těžké pokání prosíce. Antonín uměl však také přísnou spravedlnost s mírností a laskavostí spojovat, tak že každý ze zpovědnice jeho netoliko očistěn, nýbrž i rozradostněn odcházel.

Tak staral se Antonín o spásu všech. Nikdo, ať stavu, stáří kteréhokoli, nezůstal před zrakem lásky jeho k bližnímu skryt. Všecky chtěl Antonín Bohu získati a věčnou blaženost jim pojistiti. Mnoho tisíc svatých a světic Božích, kteří nyní Boha v nebi chválí, mají Antonínovi děkovati, že tak vysokého stupně křesťanské dokonalosti byli dosáhli. Antonín stal se dle slov sv. apoštola »všem v ším.« (Příště ostatek.)

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

V tichém přístavu. Sv. Teresie.

(Ostatek.)

to vás, milé sestry, prosím, snažte se hodnými se státi, abyste od Boha dvou věcí vyprosili, totiž: aby ve velikém počtu církevních řeholníkův a učenců mnoho jich mělo potřebných vlastností církvi užitečnými se státi, a neschopné aby uschoptil, neboť dokonalý jeden muž více vykoná než mnozí nedokonalí. Dále aby je Pán v boji, jak se mi zdá, dosti krutém chránil, aby se nebezpečím, jež je ve světě obklopují, vyhnuli a sluchu svého před lákáním svůdcův uzavřeli. Přispívámeli k tomu svými modlitbami, pak jsme i z naší samoty pro věc Boží bojovali. Za tuto cenu měla bych se odměněnou za své namáhání, které mne založení tohoto kláštera stálo, v němž, jak jsem to chtěla, prvé pravidlo naší Paní a Panovnice s hory Karmelu znova ožilo.

Nemyslete, milé dcery, že to snad není užitečné neustále za bojovníky církevní se modliti; nechť jste se podobati lidem, kterým je těžko nemodliti se za sebe. Věřte mi, není lepší a prospěšnější modlitby jako ona. Snad se domníváte, že taková modlitba muky očištěcové ne-

ukracuje; věrte mi, že velice k tomu napomáhá. A byť také doba vašeho trápení v očištěci déle trvala, budiž! Nevadí mi až do soudného dne v očištěci zůstat, jestli jsem alespoň jednu duši svou modlitbou zachránila, jestli jsem o spasení mnohých pracovala a tak čest Páně množila!

Nedbejte pomíjejícího utrpení, jednali se o čest toho, který za nás tolik vytrpěl. Snaha vaše budiž vždy po tom, co jest dokonalejší, a abyste pochopily, v čem to pozůstává, hleďte, abyste s učenici církevními obcovaly a od nich dávaly se poučovati. Prosím vás tedy pro lásku Boží, modlete se horlivě, aby naše vroucí prosby za hajitele církve vyslyšeny byly. Já alespoň, ač se považuji za bídnu, prosím o to neustále velebenost Boží; vždyť se jedná o jeho čest, o blaho jeho církve, to jediné jsou předměty veškeré mé touhy.

Jest to tuším ode mne opovážlivé domnívat se, že v tom ohledu něco vykonám. Avšak, ó můj Pane, důvěřuji se v tyto tvé služebnice, které zde jsou, neboť vidím a vím, že nic jiného nechtějí, po ničem netouží, leč aby se tobě líbily. Pro tebe opustily to málo, co měly, přály sobě však, aby byly měly více a

tím tobě více sloužily. Ty pak, můj Spasiteli, nedáš si zadarmo sloužiti, jak bych tedy mohla mysliti, že nevyplníš, oč tě prosí? Dokud jsi, ó Pane, na zemi žil, nepovrhovals ženskými osobami, ano naopak velmi laskavě jsi je vyznamenával. Kdybychom od tebe žádaly hodnosti anebo pozemské statky nebo peníze, nebo cožkoliv jiného světem zavánějícího, nechtěj nás vyslyšeti. Ale jak by bylo možno, abys nás neslyšel, věčný Otče, prosímeli o oslavení tvého Syna a chtěli bychom pro tebe tisíceroi česk a tisíceroi život ztratiti? Nikoli pro nás vyslyš nás, nýbrž pro krev tvého Syna a pro jeho zásluhy. Viz, ó věčný Otče, tolik ran, tolik příkoří, tak hrozné muky nelze ti zapomenouti. Jak by mohlo, můj věčný Stvořiteli, tvé tak laskavé Srdce trpěti, aby zlehčováno bylo to, co tvůj Syn ustanovil z lásky k nám, aby vyplnil vůli tvou, že nás má milovati, a tak zacházejí za našich časů kacíři s nejsv. Svátostí, an přibytky nejsv. Svátosti — kostely — bourají, a přece neopomenul ničeho vykonati, co jsi mu nařídil; vše vykonal dokonale.

Nestačilo to snad ještě, ó věčný Otče, že za svého života neměl ani, kde by hlavy své položil a napořád tolik strastí snášeti musel? Také nyní ještě mají býti bourány jeho přibytky, v nichž své přátely chce hostiti, znaje jejich slabost a o nichž ví, že takové posily potřebují, když pro něho pracovati musí. Neučinili přehojné dostiučinění za hřích Adamův? Má ten nevinný Beránek vždy za to trpěti, když jsme my hřešili? Nedovoluj to přece, ó všemohoucí Bože, dej se ukonejšiti, ó božská velebnosti! Nedbej našich hříchů, nýbrž našeho spasení skrze svého nejsv. Syna. Shlédni na jeho zásluhy a na zásluhy jeho přeslavné Matky a tak mnohých svatých a mučovníků, kteří pro tebe smrt podstoupili.

Běda mi, ó můj Pane, kterak mohu

se opovážiti tobě tuto prosbu jménem všech přednésti? Ó milé dcery, máte zlou prostřednici, která za vás prosí, abyste byly vyslyšeny! Zdali nejvyšší Soudce nehněvá se ještě více vida mne tak osobivou? Ano, bylo by to po právu, avšak ty, ó Pane, jsi také Bůh milosrdenství! Rač se tedy slitovati nad ubohou hříšnicí, nad tím červíkem, který před tebou jest tak smělý. Vzhlédni, ó můj Bože, na mé tužby a slzy, s kterými tě pokorně vzývám. Nepamatuj na mé skutky pro jméno tvé a smiluj se nad tolika dušemi, které záhubě vstříc kráčeji, a hudiž milostiv své sv. církvi. Ó nedopouštěj, ó Pane, aby křesťanstvo ještě větších škod trpělo, sešlíz světlo v tyto temnosti.

Pro lásku Pane prosím vás, milé sestry, odporoučejte přece mne ubohou božské velebnosti! Proste, vždyť jest to vaši povinností, aby mi udělena byla pokora. Krále a představené církve a zvláště našeho biskupa netřeba mi vám zvláště odporučovati, neboť vidím vás beztoho v tom ohledu tak horlivými, že netřeba mi vás k tomu povzbuzovati. Budouli naši potomci míti zbožné představené, budou i zbožnými poddanými. To velice důležitou věcí, proto musíte o to Boha neustále prositi. Jestli však vaše modlitby, vaše žádosti, vaše bičování a vaše posty nesměřují k tomu, co jsem pravila, pak buďtež jisty, že nečiníte a že nedosáhnete účelu, pro který vás Pán zde shromáždil.

Podobnou horlivosti a láskou plálo srdce naší světice pro spasení nevěřících, a tak se jí dostalo útěchy, že jedenkrát u vidění spatřila, kterak její modlitbou více tisíc Indiánů na víru se obrátilo.

Ze všeho, co jsme tuto ze spisů sv. Teresie uvedli, můžeme poznati, za jak užitečnou, ano potřebnou považovala sv. Teresie modlitbu přímluvnou čili jakou důležitost přikládala apoštolátu modlitby.

Sv. Teresie měla věru apoštolské srdce. Stručně sice, ale významně líčí život a její působení píseň k její počtě v kancionále Mathonově (str. 803.), kterou tuto uvádíme:

1. Ctěme myslí zřetou - Teresii svatou, - pilnou pracovníci - Páně na vinici!

2. V svatých již co robě - knihách čtává sobě, - v zahrádce si svojí - samostan již strojí.

3. Tužba míru nedá, - mučeníctví hledá; - pro družku Pán čistou - službu chystá jistou.

4. Bohu sloužití volí, - vstoupí do řeholy; - stává se svým časem - v řádu blahokvasem.

5. Nemoc tělo stihá, - duch se pružně zdvihá; - „trpěti neb mřítí!“ - má jí heslem být i

6. Mnoho napodniká, - Boží kázeň vzniká. Pán ji posiluje, - divy podporuje.

7. Ach, ta duše blabá - v dílo Páně sahá. - Za hříšníků boje - trýzní tělo svoje.

8. Po hodině touží, - až se srdce ouží; - holubinka krásná - letí v sídla jasná.

9. Hvězdo přední krásy - na obloze spásy! - sviť nám, bludným tvorům, - přímo k nebes dvorům.

10. Uchovej nám místa - v říši Pána Krista, - moudrá jeho družko, - blahotvorná služko. Amen.

J. D.

Slavnost Panny Marie Karmelské.

„Blahoslavení, kteří slovo Boží poslouchají a ostřihají ho.“

Luk. 11.

Bratrstvo sv. škapulíře má původ svůj ve zbožnosti, jest ovocem nábožného života. Ve sv. zemi, na hoře Karmel věnovali se již velicí prorokové Eliáš a Eliseus službě Boží. Na hoře karmelské zahanbil Eliáš falešné proroky modlářské a zavedl zase bohoslužbu jediného pravého Boha. Na hoře karmelské vyprosil prorok Boží po velikém suchu úrodný déšť na Bohu; tam přebýváje v jeskyni přijal mnohá vnuknutí od Boha. Oba proroci Eliáš i Eliseus cvičili se pilně v účtě a lásce k Bohu, vedli přísný, kajicný, svatý, bohumilý život. Za příkladem jejich, mnozí jiní vedli též ctnostný, bohabojný život na hoře karmelské. Z vrcholu této hory rozléhala se zajisté toužebná prosba o Spasitele. A když sv. Jan počal připravovati cestu Páně, když hlásal pokání a křtil v řece Jordáně, tu zajisté zavítali k němu i zbožní obyvatelé hory karmelské, aby slovem jeho posílnění v dokonalosti prospívali. S ochotným srdcem přijali od Spasitele a jeho apoštolů sv. viru a nyní teprve jako křesťané nábožně žili, následovali příkladu Ježíše Krista. Nejvíce toužili tito lidé, aby hlásané slovo Boží více a více poznávali,

je zachovávali a spaseni byli. Koho jiného měli si za vzor nejkrásnější vyvoliti, neli Marii, nejsv. Pannu a Matku Spasitele našeho? Ze zvláštní účty ku Královně nebes, s důvěrou v její mocnou přímľuvu a ochranu, zbudovali tam na hoře karmelské kapličku, v níž se každodenně scházivali, aby vespolek se poučovali, Bohu se klaněli a nejsv. Pannu uctívali.

Později upadla sv. země do rukou sverepých Turků. Na ohnivá slova poustevníka Petra z Amiensu a na vyzvání papeže vybralo se veliké křesťanské vojsko z Evropy do Asie, aby zemi, po níž Syn Boží putoval, kdež vyučoval, kterou krví svou posvětil, kde trpěl a umřel, z moci turecké vydobyli. Jeden z křesťanských rytířů, Berthold, nábožný a zároveň udatný muž, zůstal ve svaté zemi, aby ji dále proti Turkům chránil. Nemoha se spoléhati na pomoc lidskou, utekl se s prosbou ku Pomocnici křesťanů. Prosil ji za ochranu a slíbil, budeli zachráněn ve válce s Turkey, že se oddá tichému životu klášternímu. Na přímľuvu a pomocí nejsv. Panny a Matičky Boží dosáhl stkvělého vítězství. Ihned odložil meč, odřekl se světa, putoval na horu

karmelskou, postavil tam několik celí okolo kapličky a ještě s jinými soudruhy žil ve službě Boží. Po sv. smrti jeho rozmnožil se značně počet karmelských poustevníků, tak že tvořili družstvo, jemuž patriarcha jerusalemský dal jistou řeholu a jež náměstek Kristův Honorius III. roku 1224. potvrdil. Poustevníci tito uctívali zvláště nejblah. Bohorodičku, těšili se zvláštní její ochraně a nazývali se netoliko řeholníky Panny Marie karmelské, nýbrž bratry nejsv. Panny a jich

družstvo známo jest pode jménem »řád karmelitův.« Smutné osudy vyhnali je ze sv. země a tudíž rozešli se po Evropě, kdež brzy mnoho založeno klášterů karmelitských. Nejznamenitější jich hlavou byl Šimon Stock. Byl on vroucným ctitelem Bohorodičky, což víme zvláště odtud, že sama Královna nebes se mu zjevila v nebeské slávě 16. července roku 1251. a že mu vlastní rukou podala sv. škapulíř, řkouc: »Vezmi, milý synu, škapulíř řádu tvého, na znamení

mého přátelství a milosti pro tebe a všechny karmelity; kdo v tomto šatu nábožně umře, nebude trpěti ohně věčného; aj, toť znamení spásy, toť ochrana v nebezpečenství, záruka pokoje a věčného sdužení.«

Toto zjevení potvrzují 100 spisovatelů, mezi nimiž jsou i nekarmelité, nejznamenitější vysoké školy pařížské a španělské; více než 20 papežů zjevení a na něm zakládající se pobožnost svatého škapuliře potvrdilo a bratrstvo toto co možná rozšiřovalo.

Není tedy divu, že dle svědectví

dějin národové a knížata, důvěřující v pomoc Marie Panny, proudem hrnuli se ku karmelitům, aby od nich svatý škapulíř dostali. Mezi těmi, kdož svatý škapulíř nosili, nalezáme papeže, biskupy, duchovní i světská knížata, krále a císaře. Tolik lidu dalo se obléci ve sv. škapulíř, že všickni spisovatelé dosvědčují, že kromě pobožnosti sv. růžence, není jiného tak rozšířeného bratrstva, jako bratrstvo sv. škapuliře. Všude, kde bylo bratrstvo to založeno, bylo založeno z pravé horlivosti, Bohu sloužiti, vůli jeho plniti, a pod ochranou a na přímluvu Marie Matky

Boží nábožně žítí a svatě umřítí. Kéž bychom onu horlivost v sobě vzbudili, kéž bychom všickni podle příkladu nejsv. Panny slovo Boží poslouchali, je v srdci svém ostříhali a tak spasení byli!

Účel bratrstva toho není jiný, než abychom nábožně živi byli, Rodičku Boží vroucně ctili a na přimluvu její spasení došli. Tot nejhlavnější věci: spasení naše! Což by nám pomohlo hledati království Božího a spravedlnosti jeho, kdybychom si ho ctnostným, bohabojným životem nezasloužili? Seřaďme se v jeden šik pod ochranou Královny nebes a bojujeme statečně proti zlému. Buďme podle slova Božího Bohu všemohoucímu a jeho zástupcům na zemi poslušni. Hleďme vroucně modlitby své vykonávati a Marii za pomoc vzývati. Přijímejme častěji svatě svátosti. Oddělme se ode světa a přidržme se Boha. Cvičme se v pokoře, v mlčivosti a konejme jedenkaždý svědomitě povinnosti stavu svého. Postme se v předepsané dny, zvláště však choďme poctivě jako křesťané ve světle. Svatý život nejbl. Panny a Matky Boží budiž nám knihou, ve kteréž máme rádi čítati, ctnosti její rádi následovati a tak mocné přimluvy její a spasení věčného hodnými se učiniti.

Než jaké povinnosti na sebe bere, kdo se stane členem bratrstva sv. škapulíře? Jediná povinnost jest, aby člen bratrstva sv. škapulíř s velikou uctivostí nosil. Kdo však chce zvláštních od Boha zasloužit sobě milosti, ten bere na sebe ještě tyto povinnosti:

1. Aby každého dne nebo týdně vzýval Marii Pannu a pomodlil se za živé i zemřelé spoluúdy; 2. aby podle možnosti v jisté dny se postil; 3. aby podle stavu svého počestný život vedl a 4. v jiných ctnostech a dobrých skutcích se cvičil, zvláště častěji sv. svátosti přijímal.

Všecky tyto povinnosti směřují a

napomáhají ke zbožnému životu. Vždyť vite dobře, že modlitba jest pozdvížení mysle k Bohu, jest rozmluva s Bohem. Kdo pilně a často na Boha myslí, jak by pak zhřešil a co dobrého jest, opomenul činiti? Kterak by srdce jeho nezaplálo láskou k Bohu? Ano, modlitba napomáhá velmi ke ctnostnému životu. Modlitba zapuzuje zášť, nenávisť a nepřátelství. Modlitbu doporučil nám sám Ježíš Kristus. On sám nás slovem i příkladem modlitbě naučil. On sám vysýlal za nás prosby své k Otci nebeskému, aby nás naučil, jak se máme vespolek jeden za druhého modlití. On sám slíbil nám vyslyšení: »Začkoli prositi budete Otce mého ve jménu mém, dáť vám.«

Kdyby půst nebyl dobrou pomůckou ke zbožnému životu, pak by se nebyl Kristus Pán 40 dní a nocí před nastoupením učitelského úřadu postil, pak by nebyl učeníkům svým přikázal, aby se postili. Nevím o ničem, co by ducha našeho k Bohu povznese, jako půst. Přemáhání zlých žádostí a náruživostí jest základem křesťanské zbožnosti.

A co je s tou povinností, abychom všickni dle svého stavu poctivě, cudně živi byli? Ó, křesťané mili, čistota těla i duše jest základem všeliké ctnosti, nejvzácnější poklad srdce. Kde tato nejkrásnější květina zvadla, tam není místa pro pravou zbožnost. Kdyby nevím jaké dobré vlastnosti měl člověk, bez čistoty nemají do sebe žádné krásy. Čistotu srdce žádá od nás Spasitel a praví: »Blahoslavení čistého srdce, nebo oni Boha viděti budou.« Právě pro nevinnost miloval Kristus Pán sv. Jana nejvíce. Nevinnost panenská krásnila ve zbožném srdci Marie Panny nejkrásnější ctností. Že čistota jest kořen všeho dobrého, učí sv. Pavel, řka: Toť vůle Boží, posvěcení vaše; abyste se zdrželi od smilstva a každý dbal o to, aby své tělo neposkvrněné zachoval. Ctnost čistoty vede

nás tedy ke zbožnosti; dobře tedy bratrstvo sv. škapuliře ukládá členům svým tuto povinnost.

»A protož pokoj Boží, kterýž převyšuje všeliký smysl, ostříhej srdci vašich i myslí vašich v Kristu Ježíši. Dále, bratři, kterékoli věci jsou pravé, kterékoli poctivé, kterékoli spravedlivé a svaté, na ty věci myslíte,« napomíná svatý ap. Pavel. (Filip. 4. 8.) Pilné poslouchání kázání a křesť. cvičení, nábožné obcování službám Božím, jaké to krásné prostředky ke zbožnému životu! A konečně máte povinnost časté přijímání sv. svátostí. Když člověk častěji své svědomí zpytuje, velikost, ohavnost hříchu a tresty jeho uváží, zdali nepohne srdce k lítosti, zdali nezoškliví se nám hřích? Jestliže svátost pokání duši pokoj a čistotu navrácuje, hříšníka ospravedlňuje a posvěcuje, tím více milostí dosahujeme ve Svátosti oltářní; tam dosahujeme pravého života, pokrmu a síly k dobrému. Kdo neji tělo a nepije krev Ježíše Krista, nemá života v sobě.

Sv. Jan viděl ve svém zjevení v nebi ženu oděnou sluncem a měsíc pod nohama jejima a na hlavě její korunu 12 hvězd. Byla to Královna nebes v té slávě, jakou ji nejsv. Trojice ozdobila. Maria Panna však má slavný, skvostný šat netoliko pro sebe, ale i pro nás, to jest sv. škapulír; není sice tak skvostný, ale má býti jednou skvostným. Maria dosáhla té slávy v nebi tím, že zachovala šat nevinnosti neposkvrněný; ona byla bez poskvrny hříchu prvotního počatá a bez hříchu žila a umřela. I my jsme dostali jako Maria na křestu sv. šat nevinnosti; dal nám jej kněz těmito slovy: »Přijmiž roucho nevinnosti a dones je bez poskvrny až před soudnou stolicí našeho Pána Ježíše, abys vešel do života věčně blaženého.« Abychom tento křestný šat nevinnosti zachovali čistý, k tomu nám má pomáhati sv. škapulír. On má

nás ustavičně -upomínati, abychom duši svou v milosti Boží zachovali, abychom neposkvrnili hříchem onu duši, která předrahou krví Kristovou jest vykoupěna a posvěcena.

Maria Panna nespokojila se toliko šat nevinnosti zachovati, ona hleděla jej i ozdobiti. Ani na okamžik nebyla podána hříchu a dosáhla svatosti, která zatemňuje svatost cherubinův a serafínů. I my, kteří nosíme sv. škapulír, máme hledět tento šat svatosti ozdobiti. Jako vojáka, úředníka upomíná šat vojenský, úřední na jeho povinnosti, tak má nás sv. škapulír upomínati na následování nejsv. Panny a Matky Boží. Zachovejme tedy ten šat na křestu sv. obdržžený čistý a ozdobme ho překrásnými ctnostmi. Ozdobme jej fialkou, pamětlivi jsouce té hluboké pokory, s jakou nejsv. Panna zvolala: »Ejhle, děvka Páně, staniž mi se podle slova tvého. Pán pohlédnul na poníženost dívky své, aj, od této chvíle blahoslaviti mne budou všickni národové.«

Pryč s pýchou, nadutostí, marnivostí a podobnými neřestmi!

Ozdobme ten šat poslušností, budme tak podáni vůli Boží, jako Maria: Ejhle, děvka Páně, staniž mi se podle slova tvého. Ozdobme ten šat pomněnkou, abychom vždycky pamětlivi byli Boha, že na nás patří. Vetkejme do toho šatu také zlaté nitky lásky a věrnosti, abychom měli takovou lásku jako Maria, která jako pokorná děvka z lásky příbuzné své Alžbětě sloužila a plná útrpnosti za chudé svadebníky v Kani galilejské prosila; abychom měli věrnost v povinnostech stavu svého, jako Maria měla naproti Synu svému Ježíši Kristu a pěstounu jeho sv. Josefovi. Na tom šatu nesmí též scházeti červená růže obětavosti, abychom rádi Bohu oběti přinášeli, bychom pro Boha, pro nebe rádi pracovali, jako Maria celý svůj

život Bohu obětovala a zasvětila. Nuže, naučte se od ní šat nevinnosti krášlití
křesťané milí, sv. škapuliř nám hlásá: nejkrásnějšími ctnostmi, jakými ona se
Následujte nejsv. Pannu a Matičku Boží, stkvěla!

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.)

§. 8. Půst a zdrželivost.

»Kromě postův a zdrželivosti, jež církev svatá velí zachovávat, jsou povinni postiti se: každý pátek na památku utrpení Páně; a od masa se zdržovati: každou středu v době adventní a v předposti (po neděli »devítník« a I. po devítníku); avšak tyto zdrželivosti lze nahraditi buď rozjímáním anebo duchovním čtením, trvajícím po čtvrt hodiny.«

V ý k l a d.

V příčině postův a dní zdrželivosti jest zajisté nutno mít zření k úpadku ducha kajcnosti a snad též k povaze doby naší, abychom neupadli do veliké přísnosti; avšak bylo by v odporu s podáním řádovým upustiti docela od tohoto úkonu kajcnosti, kterýž tak se shoduje s učením katolickým. Zvláště v tomto století požívavosti a smyslnosti náleží řádům řeholním nésti tak vysoko, pokud jen možno, prapor sebezapírání v duchu sv. evangelia. Stále a povždy (užíváme slov sv. papeže Lva Velikého) byl půst přední potravou ctnosti; zdrželivost jest matkou čistých myšlenek a zbožných předsevzetí.«

A kterak v této příčině si vedl zakladatel řehole této, sv. Norbert, pak jest v pravdě pamětihodno i na nejvýše povzbuzující. Ode dne svého obrácení zachovával posty co nejpřísněji: za celý rok, vyjma neděle, masa nepožíval; a postní krmě, kterými se spokojoval, pojídal každého dne teprve na večer. Při tom ještě i ryb zřídka kdy potřeboval, také těchto si odpíraje; nápojem pak obyčejným bývala mu voda. Kdekoliv si mohl večeri svou podle libosti spořádati, jídal sedě na prosté zemi, aby tímto způsobem dostičil za hříchy mladosti své. Toliko když za doby misionářského působení svého zván býval ke stolu vznešených hodnostářů církevních, upouštěl od přísného pořádku svého, aby buď hostitelů svých neurazil, anebo spolupozvaných nepohoršil. A od tohoto způsobu života neustoupil ani později, když se stal arcibiskupem děvinským, nýbrž spokojoval se tímž jednoduchým oděvem řeholním a prostou klášterní stravou jako dříve. — »Příklad zajisté dal jsem vám!« volá tedy sv. Norbert ke všem svým následovníkům celým životem svým, »abyste i vy činili, jakož jsem činil já!« Protož i členům třetího řádu premonstrátského uloženy jsou určité posty jakkoliv mírné.

1. Především tedy jsou povinni zachovávat všechny církevní posty té diecése, ve které žijí. V arcibiskupství olomouckém, kdež prvé a posud jediné středisko třetího řádu tohoto jest církevně zřízeno, platí následující řád postní.

I. Zdrželivost.

Zakázáno jest požívati masa i pokrmů masitých:

1. v každý pátek;
2. v každou středu čtvera suchých dnů;

3. ve středu popeleční;
4. ve tři poslední dny svatého téhodne velikonočního;
5. v den před vánoce a Duchem svatým.

Dovoleno však v tyto jmenované dni požívatí vajec a mléka i pokrmů z nich připravených.

Dovoleno jest rovněž, aby v postní dny připravovaly se pokrmy též se sádlem vepřovým.

II. Ujma v jídle.

Za pravé dny postní t. j. za takové, o kterých dovoleno jest nasytiti se toliko jednou za den — to však nikoliv před polednem, buďtež považovány:

1. Čtyřicetidenní půst, t. j. 40 dnů všedních před velikonoce;
2. veškeré středy, pátky a soboty oněch týdnů, ve které připadají suché dny;

3 tito jednotliví dnové svatvečerní:

- a) před svátky vánočními;
- b) před svátky svatodušními;
- c) před slavností knížat apoštolských sv. Petra i Pavla;
- d) před nanebevzetím neposkvrněné Marie Panny;
- e) před slavností všech Svatých.

4. Středy a pátky čtyř týdnů adventních.

V tyto dny postní dovoluje se požívatí masitých pokrmů, leč by dnové tito připadli v takový čas, kde (dle I.) povinnosti jest od masitých pokrmů se zdržeti.

Zapovídá se však v tyto dny, jakož i v každou neděli čtyřicetidenního postu požívatí současně při jednom pojezení masa i ryb (anebo pokrmů z nich připravených).

Konečně se dovoluje vedle jediného nasycení občerstviti se ještě skrovnou svačinou.

Narizuje pak se všechněm, kdož užívají tohoto dovolení: požívatí masitých pokrmů ve dnech pravého postu (pokud v tyto dny nepřikazuje se zachovati zdrželivost dle I.) — aby se pomodlili na úmysl sv. Otce jednou modlitbu Páně a pozdravení andělské.

Tyto posty církevní ohlašují se věřícím každé diecése obyčejně na druhou neděli po devítníku, a to všechny pohromadě; mimo to připomíná se ještě každý půst zvláště během roku v předcházející neděli nebo svátek, tak že nikdo pozorný a svědomitý nepotřebuje se obávati, že by na některý půst zapomněl.

2. Mimo tyto posty církevní ukládá sv. řehole terciářům jednu týdenní ujmu, a sice každý pátek: to na památku bolestného utrpení Páně. A poněvadž obecným předpisem církevním narizuje se v každý pátek zdržeti se od masitých pokrmů: tedy povinni jsou členové třetího řádu sv. Norberta zachovávat v každý pátek: přísný půst, čili mají zakázáno jak požívatí masitých pokrmů tak i vícekrát než jednou za den dosyta se najisti.

3. Konečně řeholní zdrželivost od masitých pokrmů zachovati narizuje se jim o těchto středách: totiž na středy v době adventní; pak ve středu po neděli »devítník« a ve středu po neděli první po devítníku (čili na 14 dní a na týden přede středou popeleční).

O těch středách adventních podotýkáme opět: poněvadž obecným předpisem církevním nařízena jest o těchto dnech ujma a řehole tato ukládá zdrželivost: tedy povinni jsou členové třetího řádu sv. Norberta zachovávat i ve středy adventní: přísný půst, ačli nepoužijí výhody, kterou jim v této věci závěrek pravidla 8. poskytuje. A ta výhoda záleží v tom, že mají právo: každou řeholní zdrželivost, přikázanou o jmenovaných pěti středách, zaměnit sobě v duchovní čtení nebo v rozjímání trvající po čtvrt hodiny. Tuto záměnu zdrželivosti v rozjímání mohou sice terciáři učiniti o své ujmě; avšak přiměřenější bude duchu řeholní pokory, když k záměně povšechné, na všechny zdrželivosti se vztahující, vyžádají sobě výslovného souhlasu představených řádu svého; toliko v jednotlivých případech, zvláště když by jim nesnadno bylo na ředitele svého se obrátiti s tímto oznámením: tu mohou terciáři nahraditi zdrželivost čtením anebo rozjímáním ze své moci, předpokládajíc souhlas představených. Dodatkem něco připojiti třeba o středách postních, o kterýchž řehole terciářská ničeho nepřikazuje, ačkoliv to jsou patrně dnové kajcnosti přísnější, nežli středy adventní a předpostní. Příčinu toho třeba hledati v následující okolnosti: středy postní byly až po naše doby dny přísného postu církevního (totiž ujmy a zdrželivosti zároveň): protož ovšem nemohla řehole nic více na ně uložiti. Nyní však jest v našich krajinách zdrželivost s oněch střed snata, i zbývá tedy jen povinnost v ty dni zachovati ujmu, přikázanou předpisem církevním.

A co platí pro naše terciáře o těchto středách? Pokud v této příčině nebude jinak ustanoveno, dotud podle znění řehole neukládá se ve středy postní zachovávat i též zdrželivost anebo konati duchovní čtení nebo rozjímání; jsou to tedy pouze dnové ujmy. Avšak jestliže by kdo k té přikázané ujmě církevní připojil zdrželivost řeholní a zachoval by přísný půst (nebo k ujmě přidal rozjímání): plní tím zajisté ducha řehole své a jedná podle smyslu pravidel terciářských, třeba tato povinnost nebyla uložena zřejmě a výslovně!

(Příště dále.)

Zprávy z misí katolických.

Severní Amerika. Apoštolské vikářství »Columbia.« Toto vikářství zaujímá severozápadní provincii anglické državy. Půda se pro rolnictví nehodí, za to nalezájí se tam rozsáhlé pastviny a iesy. Z 100.000 obyvatelů jest asi 35.000 katolíkův a mezi nimi asi 20.000 Indiánů. Misie obstarává 24 kněží, jež podporuje 14 sester sv. Anny a 6 sester křesťanské lásky z Montrealu.

Hlavních stanic misionářských jest 8, menších 80, kostelů 15 a kaplí 63. Sídlo nejdůstojnějšího apoštol. vikáře msgr. d'Herbomez je v jihozápadní části země.

Z psaní jednoho tamějšího misionáře vyjímáme následující zprávy o stavu misie.

»Misie neposkvrněného Početí, již mám pod svou správou, táhne se 110 až 120 angl. mil do délky; jaká jest její šířka, ani sám nemohu udati. Columbia nazývá se všim právem mořem »hor«; na všech stranách vidíme vysoké kopce, a když jsme je šťastně překročili, opět nové hory se nám objevují; kromě toho vede cesta často přes řeky a bystřiny.

Dne 8. ledna dal jsem osedlati svého koně a v průvodu jednoho Indiána cestoval jsem do Pentictonu. Všude leželo hodně sněhu, zima byla obstojná; pomalu brali se naši koni po zasněžené cestě, jež vedla lesnatou krajinou, pod níž bylo vidět hladinu jezera Okanagan, dále krásné údolí nazvané misionářské, kteréž obkličovaly ze všech stran různé

kopce a křížující se pohoří. K večeru dostali jsme se do první indiánské dědiny Pentictonu. Dědiny indiánské vypadají všechny stejně; více nebo méně daleko od sebe vzdálená obydli, některá i plotem ohraničená, tvoří dědinu. Domy jejich jsou velmi jednoduché. Několik silných kmenů přes sebe, mezery vymazané hlinou, střecha ze slabších kmenů pokrytá hlinou a křemenem, a dům jest hotov. Též i vnitřek domu zbaven jest všech okras a všeho nábytku; v jednom koutě stojí pec, v druhém nalezájí se slanníky, často jen kožešiny; někde vidíme i stůl, což však jest výminkou; neboť pravidelně stává jídlo na zemi a kolem něho sedí celá rodina. Stolicí u nich zastupuje nějaká škatule neb soudek. Pomalu začínají i Indiáni obydli svá zdokonalovati. Semotam uvidíš pořádnější dům, v němž již mají kamna, postele, stůl i stolice. Teď vstupme do domu misionářského; představte si takovou komoru, jako jsem popsal, 3 m. širokou a 4½ m. dlouhou. Malé okno, jehož tabule kouřem z vnitřku domu a prachem ze zevnějšku úplně jsou pokryty, vpouští trochu světla do světnice. Čtyři koly do země zaražené, na nich desky pokryté senem, tvoří postel; několik desek při zdi slouží za stůl. O stolicí nikde ani poněti; a přece tamhle v koutě stojí prázdný sud, kdo má chuť, at si naň sedne. Indiáni, již mne navštěvují, nežadají, abych jim nabídl stolicí, buď si sednou hned na zem, aneb zůstanou státí, kdežto já obvyčejně na posteli sedávám. Kromě věcí jmenovaných jest ve světnici mnoho pavučin a několik kusů dřeva. Vedle domu stojí kostel, pravý to chlív betlémský, do něhož pravidelně se napráší sněhu nebo naprší.

Brzy po mém příchodu poslal mi náčelník pozvání k večeri, neboť u něho obvyčejně misionář jí. Strava byla dostatečná a silná. Maso srnčí jest hlavní potravou Indiánů. Druhý den, byla právě neděle, přicházeli osadníci jeden po druhém misionáře přivítat. »Bastrselralh« řekne každý a potřásá ti hodnou chvíli ruku. V Pentictonu jest asi 150 Indiánů, všichni jsou pokřtěni a vykonávají každoročně svou zpověď; nejsou žádní svatí, avšak jistě lepší než mnozí křesťané v Evropě. Žádný z nich neumi-

ani čísti ani psátí, a proto se musejí všemu učit na paměť. Těch několik dnů, jež u nich prodám, používám k nacvičení nejpotřebnějších vědomostí, ku zpovědi, abych nějaké nedorozumění vysvětlil a nepořádky odstranil. Chtěl jsem se jen 6 dní zdržeti, na doléhavé prosby jsem ještě dva dny přidal.

Dne 17. ledna opustil jsem Penticton; na cestě další potkal mne mladý Indián a prosil mne, bych šel jeho starou matku vyzpovídat. Obydli bylo asi dvě míle od cesty vzdáleno, tak že jsem 20 mil téhož dne urazil. Noc strávil jsem v malém ležení Indiánů. Druhé dne odpoledne přibyl jsem do Osoyoosu, malé to dědinky, asi 80 duší čítající, odkud jsem navštívil asi 20 mil vzdáleného kněze T. J., jenž byl mým příchodem velmi míle překvapen. Navrátiv se do Osoyoosu, zůstal jsem tam tři dny. Dále jsem cestoval do ležení při řece Similkamcenu, pak proti vodě pořád dále, až jsem se dostal na poslední stanici, kdež jsem se zdržel tři dny, načež jsem se 2. února vrátil do Pentictonu. Až dosud bylo počasí dosti příznivé. V noci začal váti strašný severák a napadlo vysoko sněhu, tak že mne žádný Indián nechtěl doprovodit. Konečně 5. února jsem si z nich jednoho vyvolil, aby se mnou cestoval. Jak jsem se naň podíval, hned jsem poznal, že se mu do cesty jaksi nechce, proto jsem začal zpívat. Šťastně jsem se dostal do své misie, vykonav cestu 210 angl. mil; obličej můj mrazem úplně zčernal, brzy však se zajímavý tento zjev ztratil.

Honduras. P. Gillet T. J. podává krátkou zprávu o misii mezi Karibí.

»Jelikož P. Silvín onemocněl, byl jsem poslán na jeho místo. Byl jsem již jednou mezi Kariby a shledal jsem, že i mezi nimi jako všude dobří a špatní se nalezájí. Máme u nich dvě stanice, a sice v Punta Gordě, blízko jižních hranic a druhou v Stann-Creeku, kdež jsem právě zaměstnán. Karibové jsou národ kočující silného plemene, síkovní řemeslníci, a proto jim vláda dala zvláštní okres k obývání, v němž svobodně bez daní žiti mohou, a kdež nikdo bez dovolení vlády se usaditi nesmí.

Karibové jsou výteční stavitelé lodí, jež zhotovují ze dřeva Mahagoni; moře jest jejich druhým domovem.

Když i za veliké bouře loďky jejich se potopí, oni sami vždy vyvážnou z nebezpečí, neboť jsou otužilí plavci. V neděli po službách Božích, když jest jen trochu vítr, hned jsou naši hoši u břehu, shodí se sebe šaty a vskočí do malých, 2 $\frac{1}{2}$ m. dlouhých loďček, jež na vysokých vlnách jako ořechové skořápky vypadají. Najednou se loďka převrátí; nic nedělá, hned se zase obrátí, voda se vybere, hoši sednou na svá místa, a jako by se nebylo nic stalo, veslují dále.

U Karibů musejí ženy všechny těžké práce samy dělati, kromě kácení stromů a práce na lodích.

Žena a dcery obstarávají pole, kdežto hoši bez práce pohodlně svá jinošská léta tráví; ani jeden kluk by nedonesl své matce džbán vody.

Dle starších náhledů jsou prý Karibové většinou blbí, čemuž však odporuje naše zkušenost; neboť školy u nich mohou se měřit se školami jiných našich kolonií. Kostel navštěvují pilně; v neděli bývá při obojích službách Božích kostel naplněn. Poslední neděli měli jsme slavné procesí ulicemi městečka. Starší již člověk nesl korouhev, za ním následovali muži z bratrství sv. růžence, pak asi 150 žáků, na to družičky, jež nesly sochu Panny Marie; za knězem šel katolický spolek. Když se vyšlo z kostela, zpíval se hymnus „Ave maris stella,“ na to Litanie a pobožností sv. růžence se slavnost ukončila.

Druhý den po procesi byly slavné zádušní služby Boží, při nichž celý sbor odpovídá, tak že nám není třeba zpěváků; až bude v kostele nějaké harmonium, pak bezpochyby přestane odpovídání všech a budou se muset vycvičit zvláštní zpěváci.

Kostel v Stann-Creeku jest 75 angl. stop dlouhý, 35 stop široký a skládá se ze dvou lodí. Jest stavěn ve slohu byzantském, práce to Karibů.

Nikde nejsou dva kusy stejně provedeny, což však neškodí celku. Malby na stěnách jsou původní, jakých tak brzy člověk neuvidí. Nejpestřejší barvy nalézají se vedle sebe, nejhornější červeň, krásná modř střídají se s barvou bílou. Okolí kostela proměněno jest v krásný park, jenž by dělal čest nějakému paláci. Věž, 20 m. vysoká, opatřena čtyřmi zvony, vlastním to výrobkem, kteréž však netvoří krásný souzvuk; hodí se však právě ku kostelu.

Vánoce jsme slavně slavili. Betlém byl hezky upraven, celý kostel byl ozdoben od členů bratrství růžencového; ano i sám anglický guvernér daroval krásnou lampu, kterouž nám byl jednou slíbil při návštěvě našeho kostelíčka. Lid zpíval radostně písně pastýřské a když pak hudba začala hrát, přicházel jeden po druhém. aby Ježíška polibil, což bylo zajisté velmi dojemné.

„Kat. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

Z Metličan. Den 1. června t. r. zůstane farnosti metličanské dlouho v dobré paměti; započala tímto dnem zde pobožnost červnová k uctění božského Srdce Páně, na způsob pobožnosti májové. Již r. 1887. o pobožnosti májové, k nížto si farníci metličanští překrásnou sochu Panny Marie Lúrdské (prostřednictvím p. Jana Zampacha ve Vídni až z Paříže objednanou) zaopatřili skoro v životní velikosti se sametovým trůnem, stříbrotkaným závojem a korunou, vše za 230 zl.: již tehdaž pomyslelo se na zavedení podobné odpustkové pobožnosti v měsíci červnu ke cti nejsv. Srdce Pána Ježíše, nebylo však tenkrát ještě naděje

na zaopatření si sochy božského Srdce Páně v téže skoro životní velikosti jako Panny Marie Lúrdské, a nebylo by až posud té naděje bývalo, kdyby nejsladší Srdce Ježíšovo nebylo samo pomohlo způsobem, jehož nikdo se nenadál. Věrná ctitelkyně božského Srdce Páně, ač jen ve službě (panské) postavená, byla zvláštním způsobem povzbuzena, sochu nejsv. Srdce Ježíšova pro chrám Páně metličanský věnovati, i přišla tato překrásná socha prostřednictvím vdp. P. J. B. ze závodu J. Mayra v Mnichově ještě v čas, prostřed měsíce května, a mile překvapila duchovenstvo i lid celého okolí, jimžto se prozatím jen v soukromí ukázala.

Posledního pak května, po ukončení májové pobožnosti, byla socha Mariánská s trůnu nad hlavním oltářem sňata a nová socha božského Srdce Páně, ještě zahalená, tam postavena. Měsíc červen začal letos dnem nedělním a proto hned 1. června mohla započítí nová pobožnost, červenová, k uctění nejsv. Srdce Pána Ježíše. Ráno k 7. hod. sešlo se více lidí než jindy k ranním službám Božím, po zpěvu k nejsv. Trojici Boží bylo kázání o tomto nejhlavnějším tajemství naší svaté víry s přechodem na nejsv. Srdce Páně, obraz tohoto byl lidu vysvětlen a když kazatel konečně zvolal: »Nuže tedy, ať padne již záclona, ať jest nám již popřáno v obraze spatřiti milou tvář božského Vykupitele!« tu panovalo takové napnuté ticho, žeš mohl lid slyšeti dychati; všichni padli bez pobízení na kolena a zavzněla píseň: »Tisíckrát buď pozdravený, poklade nejdražší« atd. (z písní k uctění nejsv. Srdce Páně prostřednictvím ctihodné kongregace Mariánské v Praze) s malou toliko změnou v prvních dvou slokách vzhledem k zavedené teprve pobožnosti. Píseň přezpívána, na to socha svěcena a první mše sv. ve přítomnosti nové sochy sloužena. I velké kázání oslavovalo božské Srdce Páně, odpoledne pak při písní »Ó Jesu, spáso moje« konána první pobožnost, zvaná červenová: kázání o nejsv. Srdci Páně a litanie (též prostřednictvím cti. kongregace), jež si (i s písněmi) četně shromáždění (příslot i jedno procesí obecní) zaopatřili za dobrovolný dárek, jenž se dle vůle velkomyslné dárkyně sochy má věnovati »na světlo, aby i přífařenci měli zásluhu o novou sochu.« A tak učiněn začátek k pobožnosti nové, na způsob májové, jen že toliko v neděli a ve svátek bude v kostele konána, všedního dne v domácnostech křesťanských doporučena. Po celý měsíc červen zůstane nová socha nad oltářem, pak má se zříditi pro ni zvláštní oltáříček nástěnný, k čemuž dárkyně, jež nechce býti jmenována, i zvláštní ještě okrasu skvostnou věnovala: pozlacené paprsky se světly, oblouk kolem celé sochy s lampičkami a dva víceramenné svícny.

Přejeme sobě, aby nám nová socha a nová pobožnost byla novou pohnutkou k horlivosti křesťanské, k částečnému

aspoň odměnění se za nejvyšší lásku božského Srdce Páně (jak o Božím Těle v druhé pobožnosti kazatel vyložil: Ve starém zákoně platilo: »Oko za oko, zub za zub« [3. Mojž. 24, 20], ale v novém: »Srdce za srdce, lásku za lásku«); přejeme všem osadám farním, aby i jim možno bylo všude konati po pobožnosti májové též pobožnost červenovou, a slechtné dobroditelkyni naší jakož i její zpovědníku, vdp. P. Ignáci B., za jeho přelaskavé zprostředkování a obstarání, a všem, kdož jim nápomocni byli, přejeme, aby jim Bůh udělil všelikou náplň pozhánání, vycházejícího z božsk. Srdce Páně ve velebné Svátosti oltářní, a aby jim Pán Ježíš popřál jako někdy miláčkovi svému odpočívati na tom od nich tak vřele milovaném a tak skvěle oslavovaném božském Srdci svém zde i na věčnosti!

P. Kristín Plodek,
kněz řádu sv. Benedikta.

Z Rajhradu. Letos můžeme s radostí nazpět pohlédnouti na uplynulých deset let, co bratrstvo živého růžence ve farnosti naší znova zřízeno jest. Toto bratrstvo vedle jiných trvá nejdéle od r. 1858. a ze všech také se udrželo v životě, vedeno jsouc horlivými duchovními, členy kláštera rajhradského. Roku 1879., když jaksi ochablo bratrstvo, znova svoláni a vybidnuti členové k nové horlivosti v čtetí nejbl. Panny a Matky Boží Marie. Od toho roku, jakož dříve, scházivali se členové bratrstva ve klášterním chrámu Páně, a sice v přemilé kapli Panny Marie, vždy na slavnosti Páně nebo Matky Boží po slavných nešporách, kdež krátkou promluvou, výkladem sv. růžence, litanie lauretanské a jiných modliteb Mariánských, jakož i popisem zázračných míst Mariánských zvláště ve staroslavném Římě k nové horlivosti povzbuzováni byli. Potom vždy konána byla krátká pobožnost. Mnoho byli členové poučeni a povzbuzováni, a tím způsobem víc a více přibývalo členů, kteří i značným způsobem stali se obětavými. Ta krásná kaple Panny Marie, velebná socha staroslavná Matičky Boží, květiny, antependium, stkvostné polštáře, ve farním chrámu Páně u sv. kříže velum, antependium, květiny, ornát, to všecko výsledek obětavosti členů bratrstva. Po desíti letech jest bratrstvo naše v plném květu života duchovního; po-

čítá 270 údů čili 18 růží. Mimo to jsou zapsáni členové do apoštolátu modlitby, spojeného s arcibratrstvem nejsv. Srdce Pána Ježíše. V té příčině koná se každou první neděli v měsíci zvláštní pobožnost při odpoledních službách Božích.

Kéž by zůstali všickni horlivými v pobožnosti sv. růžence, kterou sv. Otec Lev XIII. co nejvíce na srdce klade všem věřícím obzvláště za nynějších časů zlých! Kéž by stali se všickni horlivými apoštoly a horliteli pravé pobožnosti a ducha křesťanského!

K této životní síle bratrstva našeho přispěly mnoho promluvy, čtení časopisu „Školy B. S. P.“ a pobožnost májová.

Na slavnost nejsladšího jména Ježíš začato s obnovou bratrstva, a nyní po uplynulém desetiletí začneme s novou horlivostí. Važte si a ctěte bratrstvo, kteréž mezi vámi jest; jestiť modlitba sv. růžence posilou zdravým a útěchou umírajícím! Budtež apoštoly, každý ve své domácnosti; obzvláště otcové a matky hleďte, aby pobožnost pravá a vroucná v rodinách zachována byla. Nejsv. Srdce Pána Ježíše a neposkvřněné Srdce Panny Marie budtež útočištěm vašim, aby i srdce vaše plápolala láskou vroucí ke Spasiteli vašemu a jeho přesvaté Matce. — Všem dobrodincům kaple Panny Marie a chrámu u sv. kříže vzdává tímto veřejné díky *představený bratrstva.*

Nekatolik o papežství. Protestant Böhmer praví: »Jedině moc církve může v bouřích nás ohrožujících pojitit právo a svobodu. Všichni ti, kteří touží po beznáboženském státu a proto šlapou nohama po všem, co jest církevního a

náboženského, při tom však stále o svobodě a pokroku bájí, nezasluhují nic lepšího, než aby železná ruka vojenské vlády mávala jim po zádech troskami pastýřské berly jimi rozbité v podobě knuty. A k těm koncům též dojde... Stát potřebuje církev a nadejde již doba, kdy bude žebrotiti o její pomoc; oproti tomu může církev pomoci státu postrádati, jak tomu též dnes jest... Vojenský despotismus, tato největší rakovina naší doby, nemohl povstati, pokud papežství jako vrchní pastýř vévodilo a do světských věcí zasahovalo; a stále bude u nás vzrůstat postupně, co církevní moc a řády na vlivu svém budou ztráceti.« Dobře by si měli lžiliberálové slova tato pamatovati!

Napoleon I. a růženec. Napoleon I. šel jednoho dne v době největší své slávy do divadla. Doprovázel jej mezi jinými velmi mladý komoří ze vznešeného rodu, princ Rohan. Císař mnoho nedbal na představení divadla, ale více pozoroval obecnost. Za chvíli zpozoroval, jak jeho komoří rovněž málo dbá o divadlo a že má pod řádným rouchem složené ruce. Rychle chopil Napoleon ruce komořího a nalezl — růženec. Tehdy nebyl princ Rohan u císaře v lásce a proto čekal pořádnou výtku. Než Napoleon pravil: »Vy jste nad malichernosti divadla povznešen. Budete jednou pořádným mužem, jen se modlivejte růženec, já vás více vytrhovali nebudu.« Princ Rohan stal se opravdu slavným mužem, arcibiskupem v Besanconu a zanechal diecési své četné památky zbožnosti a dobročinnosti své.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Bystrého. Nejvroucnější díky vzdávám božskému Srdci Páně a nejblahošl. Rodičce Boží, Panně Marii sv. škapuliře, za přecetné milosti, zvláště však za uzdravení od padoucí nemoci, která mne 15 let trápila. Po celou tu dobu léčili mne čtyři lékaři, a každý konečně vyznal, že mne nelze vyhojiti. Lékův a prostředků přeróżličných jsem užívala velké množství, a vše bylo marné. V této opuštěnosti a bidě obrátila jsem se s pevnou

důvěrou a opravdovou skroušeností k božskému Srdci Páně. Brzy na to jsem dostala od jisté zbožné paní přípověď, že mi nejjistější lék pošle od nějaké doktorky, což také brzy splnila. A jaký to lék jsem dostala? Byl to sv. škapulíř s příkazem, abych ho jen ustavičně nosila, k Panně Marii se modlila a důvěrně jej často políbila. I učinila jsem tak s velikou radostí, očekávajíc jisté pomoci. A hle, jakmile jsem jej oblekla, počala jsem

poznávati, že příčinou mé nemoci není leknutí, jak jsem se dříve stále domýšlela a všickni se mnou, nýbrž že toho jsou příčinou moji hříchové, tanec a jiné hříšné zvyky. Nemoc na mne ještě přicházela, když jsem již nosila škapulír, ale vždy jen po nějakém hříchu, po muzice, při níž jsem se tanci přílišně byla oddávala. I učinila jsem jedenkrát po takovém napadnutí nemoce pevně předsevzetí, že již nikdy k muzice nepůjdu, a dala jsem se teprve rádně do sv. škapulíře obléci od kněze k tomu splnomocněného. Nyní přišla na mne nemoc ještě sedmkrát po sobě, a já byla tak slabou, že jsem svátostmi umírajících byla zaopatřena. Bylo to právě po sedmé, když mi kněz udílel sv. pomazání, což se stalo v sobotu ráno dne 7. července 1860. Od té doby jsem úplně zdravou, a letos jest tomu již 30 let, co jsem úplně ozdravěla. Tato okolnost mne stále nutí a jakýsi vnitřní hlas mně k tomu vybízí, abych toto veřejné díkyvzdání božskému Srdci Páně učinila a Pánu Bohu i Panně Marii sv. škapulíře, »jenž jest v pravdě uzdravení nemocných,« nejvřelejší díky vzdala. Ano, musím předobrotivému Pánu Bohu jen děkovati, že onu nemoc na mne seslal, neboť jinak bych se snad nebyla nikdy ve svých těžkých a mnohých hříších poznala. Ó neskončené díky Tobě, milosrdný Bože, jenž nechceš, aby hříšník zahynul, ale aby se poznal, právě pokání činil a živ byl! Proto též přeji každému, aby se do sv. škapulíře obléci dal, neboť že jest týž přemocný, zakusí pak každý sám na sobě, jakož jsem nejen já, ale i mnozí o tom se již přesvědčili; a protož sláva, čest a díkyvzdání Panně Marii Karmelské! *K. P.*

Z Vidně. Četl jsem již mnohokrát ve »Škole« mezi jiným též mnoho díkyvzdání za rozmanité vyslyšené prosby. Cítím se pohnut a jsem povinen slib svůj splniti, a uzdravení své ku počtě nejsv. Srdce Pána Ježíše, Panny Marie a sv. Josefa ve »Škole« uveřejniti. Čítám 22 let a po celý ten čas byl jsem nemocen morem hříchu; a ačkoliv nejsv. Srdce kladlo mně dosti zřejmá osidla své lásky k obrácení, byl jsem přece hluchým a slabým proti výstražce a své samoláse. Letos příčiněním a poučením vele-

moudrého mého zpovědníka poznal jsem svůj prabídný stav, spatřiv veliké neštěstí své časné i věčné, tak že hrůzoplň mně byli poslední dnové moji. Jako hory padalo to na mě, toužil jsem vykonati generální zpověď a obmytí a posílniti se ve sv. svátostech. Učinil jsem tak a plním slib svůj. *Jistý služebník.*

Z Nemeslovic. Učinila jsem sobě, že, jestliže obdržím, oč žádám, uveřejním to ve »Škole B. S. P.« Oč jsem prosila, obdržela jsem. Jestě nikdy jsem nebyla oslyšena. Pročež vzdávám tisíce díky Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie Filipsdorfské a sv. Josefu, mému mocnému ochranci a přimluvčimu. Budiž chváleno, ctěno a velebeno Srdce Pána Ježíše, Panny Marie a sv. Josefa až na věky! *N.*

Z Pecky. Vroucí díky vzdávám Panně Marii Lúrdské, sv. Josefu a sv. Otii za opětne uzdravení zraku, jehož po nějaký čas jsem postrádal. Tímto plním slib svůj. *V. Š.*

Z Rychtářova. M. V. přeje sobě díkyvzdání uveřejniti ke cti a chvále božsk. Srdce Páně a sv. Antonína Pad. za opět nalezene věci, kteréž byla ztratila.

Z Chicago. Prosím snažně za laskavé uveřejnění těchto řádků, kteréž tuto podávám na důkaz vděčnosti za vyslyšení prosby u Boha na přimluvu Marie Panny a sv. Josefa. Byl jsem jako otec rodiny již několikrát vyslyšen a po dvakrát jsem přislíbil, že za to veřejně díky vzdám v časopisu »Škola.« Avšak se sliby jsem odkládal tak dlouho, až Pán Bůh nové neštěstí poslal. Onemocněly nám čtyry dítky kašlem, který rád dítky usmrcuje. Tak i naše 8 měsíců staré ditko, jediný chlapeček, onemocněl, a proto jsme se o něj nejvíce báli s manželkou mou. Privolaný lékař pravil, že učiní co možno, že však říci nemůže, uzdravili se ditko nebo ne. Totéž řekl i druhý lékař. I obrátili jsme se mimo to k nejb. Panně Marii a sv. Josefu s důvěrnou modlitbou sv. růžence se slibem, budeme-li vyslyšeni, že to dáme uveřejniti. Obdrželi jsme, zač jsme prosili, dítě se uzdravilo a ostatní také. A proto děkujeme milé Matce Boží a sv. Josefu prosíce, by i budoucně nejen nás, ale každého, kdož je prositi bude, vyslyšeli. *V. F. Ž.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rím a Itálie. Koncem měsíce června, a sice 23. a 26., odbývána byla v Římě za přítomnosti sv. Otce dvě konsistoria; bližší zprávy nebyly ještě v dobu, kdy tyto řádky jsme psali, veřejnosti sděleny. — V italských kruzích jedná se nyní více o otázce smíření vlády s Vatikánem. Velmi pozoruhodnou událostí v tomto ohledu jest vydání politické brožury od jistého římského senatora, kterýžto za jedinou cestu udává tu, aby katolíciúčastnili se politických voleb, a s umírněnými monarchisty pracovali o smíru mezi církví a vládou italskou.

Rakousko. Na třetí neděli po svatém Duchu čten ve všech katolických chrámech celého mocnářství rakouského pastýřský list, kterýžto společně vydali arcibiskupové a biskupové rakouští a jenž se týká požadavku nejvýše spravedlivého, aby totiž zřízeny byly veřejné katolické školy obecné pro děti katolického náboženství. Neváháme tuto delší stat téhož listu podati doslovně, poněvadž pro rodiče křesťansky smýšlející nad míru jest důležitá:

„Škola jest účelem svým k tomu určena, aby rodičům odňala část jejich povinnosti vzhledem k výchově dítěte. A proto jest rodičům žádati, aby jejich děti ve škole v jejich smyslu, t. j. katolicky vychovány byly, tak jak v domě otcovském vychovávány býti mají. Nikdo nebude popírati, že i státu na výchově dítěte záleží a proto také své nároky na ni činiti může. Nechceme těchto nároků popírati a připouštíme, že škola za nynější doby bez pomoci státní téměř ohejiti se nemůže. Ale toho práva stát nemá, aby vychovávali směl katolické dítě v odporu s tužbami a povinnostmi katolických jeho rodičů. Jeli výchova dítěte vlastním právem rodičů a činili tito školu svou zástupkyní, tak musíte, katoličtí rodičové, od školy žádati, aby děti Vaše ve škole podle Vaší víry vychovávány byly. Proti tomu nelze namítati, že jest Vám podle zákona dovoleno zakládati soukromé školy katolické. Proč pak máte býti nuceni bráti na sebe dvojnásobné břemeno, jehož nesnesete? Nenili mnohem více spravedlivé, aby ti, již bezkonfesijní školy si přejí, sami náklad na

ni vedli? Žádáme, aby pro katolické děti školy zřízeny byly, v nichž učitelé věrní víře katolické vyučují a výchovu a vyučování podle zásad naší sv. víry vedou a řídí. Sám zákon činí úkolem školy, aby děti mravně-nábožensky vychovávala. Veškeren vliv školy má tedy býti mravně-náboženský jakož i učitel sám, učebnice školní mají sloužiti výchově mravně-náboženské. Nemají se však skutečně věci tak, jak zákon předpisuje. Náboženství není základem a vodícím pravidlem nynější naší školy obecné. Ostatní naučné předměty nemají žádné souvislosti s náboženstvím a bohužel může se jim často vyučovati způsobem, jenž výchově mravně-náboženské není podporou. Vyučování náboženství jest omezeno na skrovný počet hodin a náboženská výchova mládeže na skrovnou míru náboženských výkonů, že není možno v srdcích dětí vřelý cit náboženský vzbuditi. Vyučování náboženství a výkony náboženské nejsou volnému řízení církve ponechány; na vzdělání učitelů nemá církev téměř žádného vlivu a nic nemá co rozhodovati, kdykoliv se místa učitelská obsazují, a tak se stává, že katolické děti bývají často vyučovány a vzdělávány od osob, které buď vůbec nejsou katolíky, buď k víře svaté nepřátelsky se mají. Trudné jsou účinky, které těmito poměry školními způsobeny byly. Úcta k církvi, láska k náboženství, projevy života náboženského mizí vždy více, domýšlivost a pýcha, lehkomyšlnost a povrchnost, neváznost ke všelike církevní a světské vrchnosti úžasně se šíří. Může nám býti s podivem, můžeme se jiného výsledku nadíti, když katecheta sice dvě hodiny v téměni se namáhá, by dítkám bázeň Boží a víru na srdce vložil a křesťanskou ctnost jim vštípil, když však naproti tomu dvacet školních hodin v téměni na děti tak se působiti může, že poznání svatého náboženství a život v něm založený nikterak se neutvrzuje, nýbrž spíše podrývá? Nechceme nikterak vzdělání lidu snižovati, vyučování náboženství na škodu ostatního vyučování rozšiřovati a vědomosti světské zkracovati. Čeho se obáváme, jest polovičaté vzdělání dětí bez

náboženského základu, které je čini hrdými, domýšlivými, osobivými a nespokojenými. Proto dovoláváme se pro katolické dívky katolické školy, která jedině nám za to ručí, že se jim dostane vzdělání mravně náboženského. Vy, katoličtí rodiče, musíte spolupůsobiti, abychom toho dosáhli. Jen v zákonných sborech lze toho dosíci. To prohlásil již loňský sjezd katolický. Volte proto do svých zastupitelstev takové muže spolehlivé, kteří za svou nejpřednější povinnost pokládají, všemi silami pracovati k tomu, aby mravně náboženská výchova ve škole stala se skutkem a pravdou.

Odporučujeme zvláště tato poslední slova zralému uvážení, aby jimi v budoucnosti řídili se všichni katoličtí voliči.

Německo. Když jsme minule zprávu podávali o příštím sjezdu německých katolíků, který měl býti letos uspořádán v Mnichově, zmínili jsme se také, že hlavní překážkou jeho jest pan Lutz, bavorský ministr vyučování. A hle! tento úhlavní nepřítel jest již na pravdě Boží. Zemřel »usmířen« prý s církví, rozuměj katolickou, kteroužto za svého živobytí tak pronásledoval.

Nástupcem Lutzovým v úřadě ministra vyučování stal se svob. p. Müller, »také« katolík. Pokud se týče postavení

stejnověrců — katolíků — vůči novému ministru, dlužno vyčkati. Zatím neoddávaj se ani různým nadějím, ani neklesají na mysli. Živly však církvi katolické nepřátelské plesají prý již nad tím, že přes osobní změnu v bavorském ministerstvu zůstane vše při starém. Pak ovšem očekávají bavorské katolíky jen — nové útrapy a krivdy.

Belgie. Při posledních volbách do belgického sněmu napínali liberálové všechny síly, aby porazili katolickou většinu a měli zvláště namířeno na město Gent, kde se chtěli každým způsobem dodělati vítězství. Ale selhalo jim. Katolíci zvítězili většinou 500 hlasův a tím mají zabezpečenou také svou vládu a většinu ve sněmovně.

Rusko. Poslední dobou byl na Rusi zrušen opět jeden katolický klášter, a sice klášter klarisek v Dubně. Nařízení vládní bylo ukrutným způsobem provedeno. Jeptišky, počtem osm, nejmladší ve věku 68 a nejstarší 96 let, prosily carevnu, aby nařízení o zrušení kláštera bylo milostivě odvoláno. Avšak marně. Jednoho krásného dne byl klášter obklopen četníky, kteří do vnitř vnikli a stařeny mocí doprovodili na nádraží a zavezli do jiného kláštera v Sandoměři, který rovněž co nejdříve zrušen bude; a to děje se za vyjednávání ruské vlády se sv. stolicí.

Y měsíci červenci modleme se za církev ve východní Indii.

Není tomu dlouho, co byli členové apoštolátu modlitby vyzváni, aby se modlili za obrácení rozsáhlé říše Čínské, kdež více 400 milionů obyvatel sedí ještě v temnostech a ve stínu smrti — jsou pohané. Po této říši není snad nikde tolik nešťastných jako ve východní Indii, kdež dle nejnovějších zpráv udává se na 233 milionů pohanů. Tyto pohany má obrátiti na viru Kristovu nově od římské stolice založená misie. Jistý misionář píše o poměrech v Indii a praví mezi jiným: »Nevím, jestli ve které krajině země křesťanství tak brzy a tak stále hlásáno bylo a přece tak málo nalezlo přátel. Ovšem jsou i v Indii katoličtí křesťané, a jest jich několik milionů; ale ti zmizí mezi pohany jako hrošf vody v rozsáhlém moři. Tam přece kázal sv. Tomáš, apoštol Páně! Tam kázal svatý František Xaverský! Tam odpočívají ostatky jejich! Zajisté od sv. Tomáše apoštola až do časů sv. Františka Xav., apoštola Indie, nescházelo hlasatelů sv. evangelia, ano až podnes jsou tam horliví kazatelé učení Kristova a jeho sv. církve; země ta nasycena jest krví mučedníků. Zdá se, že nevyzpytatelné tajemství vyvolení nebo zavržení spočívá nad zemí touto.«

Jest tam pravá směsice všelikých vyznání a různého náboženství. Nevěra, bludařství, kacířství, rozkolnictví, vyznavači Brahmy a Buddhy, mohamedáni a ctitelé ohně, protestanti a nepřítelové Portugalci, všickni hledí tuto nešťastnou zemi

udržeti pod kletbou zavržení. Ale právě tato babylonská zmatenice zdá se býti věstkyní budoucích lepších časů. Snad nadejde doba spásy této země u nešťastných její obyvatel.

»Tento nesmírný poloostrov,« praví poměry dobře znající misionář, »hledí vstříc náboženskému i společenskému převratu. Pod evropejskou civilisací sboří se brahmanských kněží ústava, v níž jednou sv. František Xav., Jan Britto a mnozí jiní stateční věrověstcové evangelium hlásali. S horečnou zvědavostí hledají lidé všude poučení a hlouposti pohanstva a modlářstva neobstojí před pravdou. Zákony a nové mravy ohrožují dosavadní rodinné živobyty. Sláva a vážnost kasty konečně padnouti musí.«

Mimo to dochází nás podivuhodné zprávy z mnohých krajín Indie, zvláště z Bengalie. V okrese Ohota-Nagpore prý se 100.000 lidu obrátilo na viru, což připomíná živě dobré časy sv. Františka Xav. a Jana Brittona. Dle jedné zprávy pokřtil prý jeden misionář za 14 dní 10.000 lidí. Mnoho přispěl k tomuto šťastnému obratu apoštolát modlitby a úcta nejsv. Srdce Ježíšova.

Povídá se, ale také jest pravdě podobno, že protestanti Anglie a Spojených Států sev. Ameriky ročně 30 milionů věnují za neplodné práce kazatelů. Mají moc a peněz dost a mohou to obětovati, ač jsou tyto peníze marně vyhozeny. My katolíci chceme rádi přispěti grošem chudobné vdovy a vroucnou modlitbou za obrácení nešťastných Indiánů na viru Kristovu. Pán Bůh žehnej práce horlivých misionářů katolických!

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za církev ve východní Indii, aby obyvatelé zanechavše nevěry a bludu, poznali pravou viru Kristovu, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás

Úmysl v měsíci srpnu: Národové severní Evropy.

Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.

VzDejMe ChVáLu nejsVětější, sLaVně VítězíCí KráLoVně V nebi!
MoDLete se za bLahonosné panoVání Císaře a krále Františka Josefa I.: I at při
zkVětání sVatě CírkVe zkVětá I upeVňuje se I trůn jeho!

Prosba.

Vzal's, Bože, všechno — jen mi píseň nechej,
na křídlech její zpívám světu!
Když necháš — řeknu srdci: jen si vzdychej;
až zavzdycháš, pak vzhop se k letu!

Již cítím, jak mi křídla ve tvář vějí,
jak zlatou pásku slunce pouští,
a po ní myšlenky mé k tobě spějí,
zpěv slavíka ti nesu z houští.

Již nemám nic, než v zraku slzu bohou,
ta korunuje píseň moji — —
to proto, že mám k tobě cestu volnou,
a nesevšedněl v světa boji!

Jen, Bože, dej, by píseň moje žila,
až umru, by ji duch můj zpíval — —
a učil, by ti v srdcích věnce vila,
jak duch můj o tom v létě sníval.

Vzal's, Bože, matku dobrou, otce k sobě,
mně píseň v podíl po nich zbyla!
Pojd', přivinu tě k srdci, drahé robě,
a slza — ? ta se v oku skryla!

Čermák-Slivický.

Triatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz Mat. L. (č. d.)

Rozjímání.

Pokoj Srdce Ježíšova.

Pokoj Ježíšův: 1. Za jeho vezdejšího života. 2. V nejsv. Svátosti oltární. 3. Za jakými podmínkami my pokoje toho mítí můžeme.

1. Pokoj Ježíšův za jeho vezdejšího života. »Pokoj,« praví sv. Augustin, »jest klid, jenž z pořádku vzniká; neboť všude, kde pořádek, panuje i pokoj, pročež také dokonale spo-

řádané Srdce Ježíšovo nezkaleného pokoje požívalo. Pozoruj božského Vykupitele v lůně Matky jeho: on v pokoji jest, kdežto svět nepokojný jest a každý toho pílí, aby dostavil se na místo vykázané, aby marnosti mocnářově vyhověl. Maria a Josef konají cestu do Betléma, a božské dítě jest pokojné. Herodes chce ho dáti usmrtiti, ono však pokojně spí a ponechává péči o sebe utikajícím rodičům

svým. Za dnů jeho života veřejného chtěl lidi, náruživosti zaslepení, svrhnouti jej s vrchu kopce příkrého, on však pokojně se bera prostředkem protivníků svých, ušel, aniž by byl pospíchal anebo vnitř se byl rozčílil, jich zuřivosti. »Ale on bera se prostředkem jich, ušel« (Luk. 4.). A co teprve říci o velikém jeho pokoji uprostřed trýzní jeho utrpení? Ó útrapy, ó pokoření! Vy můžete přijíti, Ježíš se vás nestrachuje, Ježíš nestrachuje se ničeho, Ježíš nežádá si ničeho. Srdce jeho dokonale jest oddáno vůli jeho nebeského Otce; spojeno jsouc s osobou božskou a toho majíc, jenž jest cílem jeho, požívá pevného, trvalého pokoje; pokoje uprostřed neunavné činnosti, neohlédaje se na činy nejrozdílnější; pokoje v utrpení největším; pokoje uprostřed nejkruššího pronásledování; pokoje za trýzní nejhoroznějších a zkoušek nejnepochopitelnějších: »Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?« (Mat. 27.). »Otče můj, jestli možné, ať odejde tento kalich ode mne, avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš« (Mat. 26.). Když však Ježíš nějaký vnitřní nepokoj cítí, děje se to proto, že tomu sám chce. »Zkormoutil sebe samého« (Jan 11.); ale i tento nepokoj podroben jest rozumu, a nepředstihuje ho, jak tomu při nás bývá. Podrobuje se a zůstává v mezích jemu vyměřených. Totéž obraz Srdce Ježíšova za jeho vezdejšího života. »Bůh jest uprostřed něho, nepohneť se« (Žalm 45.). A nyní pohlédni na srdce své! Zdali je nerozčílují neustále náruživosti, přání a obavy?

2. Pokoj Ježíšův v nejsv. Svátosti. Obdivuj se nyní Srdci velebení hodnému v nejsv. Svátosti! Co tvory kolem dokola znepokojuje, toť není s to, by porušilo pokoj jeho. Říše se vilaj, trůnové se boří, národové mizí, všecko ve světě mravném i hmotném proměňám podrobeno jest, Ježíš toliko vždy tentýž jest a nezkaleného požívá

pokoje. Jeho Srdce vždy toutéž láskou k lidem naplněno jest. Tvorové mohou se měniti, avšak nic nedovede zviklati pokoj, jehož Srdce to požívá, a si tak vroucně přeje s námi ho sdíleti: neboť ze Srdce toho mají pohnutá, nepokojná a pomatená srdce lidská pokoj vážiti. Ze Srdce Ježíšova proudí se řeka pokoje, jenž veselost v městě Božím rozšiřuje. »Prudkost řeky obveseluje město Boží« (Žalm 45.). Proto také svátost ta nazývá se svátostí pokoje; proto kněz při mši sv. všem přítomným výslovně přeje: »Pokoj Páně buď vždycky s vámi«; a o pokoj ten pro celou církev obzvláště prosí: »Pane Ježíši Kriste, jenž jsi apoštolům svým řekl: Pokoj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám; nepatř na hříchy mé, nýbrž na viru církve své, a ji dle vůle své rač pokojnou učiniti.« Srdce zkormoucené, na stupních oltáře, zvláště však při mši svaté nalezneš zmužilost, útěchu a radost; choď do školy Srdce Ježíšova; ontě Bůh pokoje, jež tobě opět dá.

3. Za jakými podmínkami pokoje toho dosíci lze. Máli pokoj srdce tvého býti pevný, trvanlivý a dokonatý, tuť musíš jako Srdce Ježíšovo myšlenky, náklonnosti a jednání své zříditi dle vůle Boží. Proč stává se duše tvá tak často kořistí zmatku a nepokoje? Snad nejsi dosti věrný u plnění svých povinností nebo při vnukání milosti; myslím, nejsi pánem nad náruživostmi svými a zvláště nade hněvem a pýchou. Pokoj jest ovoce tichosti a pokory. »Učte se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný srdcem: a naleznete odpočinutí dušem svým« (Mat. 11.). Abys pokoje dosáhl, nesmíš náruživostem svým povolovati, nýbrž je přemáhati a podrobovati. Nesmíš nechati ducha ni srdce kolem blouditi, ale rozumem je krotiti a řídit. Protož s ničím neukvapuj, ale všecko konej v pravý čas a se všemožnou bedlivostí.

»Mnoho koná, kdo všechno dobře koná« (Násl. Kr.). Chcešli konečně hojného vnitřního pokoje nabýti, hledej Boha toliko. Neměj při všelikém jednání svém jiného záměru, než jemu se zalibiti, a varuj se, v cizí záležitosti se míchat. Všeliké lidské přání a obávání daleko od sebe zapuď.

Ó pokoji, nad všeliký pomysl vzác-

nější, ty již na zemi zabezpečuješ nám, že k Bohu se dostaneme! Ó pokoji, jenž ducha modlitby a vnitřního života zachováváš, budiž podílem mým! V Srdci Ježíšově »v pokoji pro to spáti a odpočívati budu« (Žalm 4.).

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Knihb I II., hlava 23. a kniha II., hlava 3.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

VI. Služba.

Žák.

„Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova života věčného.“ (Jan 6, 68.)

„Jestliže vy zůstanete v řeči mé, právě učeníci moji budete a poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.“ (Jan 8, 34, 32.)

„Učte se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ (Mat. 11, 29.)

„Kdožkoli nenese kříž svůj a nejde za mnou, nemůže býti učedníkem mým.“ (Luk. 14, 27.)

Příprava.

Jako žák ve škole povinen jest pilně naslouchati každému slovu svého učitele, tak i býti žákem nejsv. Srdce znamená s největší pozorností naslouchati svatým vnuknutím, jimiž Bůh k našemu srdci promlouvá buď při modlitbě, buď při sv. přijímání nebo při návštěvě velebné Svátosti, a vnuknutí těch věrně a svědomitě uposlechnouti.

Konaje tuto službu ubírej se, milý ctiteli božského Srdce, jako pilný žáček častěji za den k Srdci Ježíšovu do školy, abys se tu přiučil umění čisté lásky k Bohu, oné lásky pravím, která všemi marnostmi a pošetilostmi světa pohrdá a jich zapomíná.

V tomto úmyslu pros častěji božského učitele svého, aby ti dal slyšeti svatý hlas svůj, a opakuj často a vroucně

střelnou modlitbičku: »Ó Pane, uč mne z celého srdce Tebe milovati!«

Zkoumej také a zpytuj někdy, kterak dosud býváš poslušen vnitřních vnuknutí Božích, a uznášli, že jsi už nejednou ke hlasu jeho byl hluch a nepozoren, lituj toho a slib, že budeš budoucně tím bedlivěji naslouchati a poslouchati hlasu Mistra svého.

Přidruž se v duchu k andělskému sboru Cherubinův, abys měl s nimi účast v onom světle milosti, které z nejsvětějšího Srdce Ježíšova je ozařuje.

Při návštěvě nejsv. Svátosti oltářní pros božského Učitele svého, aby všem nesčíslným žákům bludu a nevěry světla milosti své uděliti a je ku poznání pravdy přivesti ráčil. Na ten úmysl modli se církevní modlitbu »Přiď, Duše svatý!« nebo sedmkrát Otčenáš za sedmero darů Ducha sv. sobě a jiným.

Ctnost, jižto žák má obzvláště pilen býti, je sebranost ducha, která si libuje v mlčení a zdržuje všeliké roztržitosti i marného mluvení.

Hlavní pak zásadou a pravidlem žáka buď pravda, že čím mlčenlivějším a pozornějším někdo jest, tím ochotněji jej bude božský Mistr vyučovati, a tím schopnějším zároveň bude k pochopení hlavní nauky, v pokoře a mírnosti srdce.

A nyní odeber se, milý žáčku, ve

skutečnosti aneb aspoň v duchu před nejsv. Svátostí oltární a představ si živě, že slyšíš s nebe ona slova Otce nebeského, jež při proměnění Páně na hoře Tábor učeníci slyšeli: »Tentot jest můj milý Syn, v němžto se mi dobře zalíbilo; toho poslouvejte!«

Uvaž pak, že již povoláním tebe ku pravé katolické víře přijal tě Kristus Ježíš za učně a žáka svého, pros jej, aby ti dal také nejen poznati náležitě, jaké povinnosti máš jakožto žák jeho, ale i potřebné síly je plniti, a rei pak: »Ó božský Učiteli, kterýs mne za svého žáka milostivě přijati ráčil, ó Ty znáš mou velikou nevědomost ve věcech nebeských. Ty víš také, jakou temnotou nezkracené náruživosti obestírají rozum můj a jak velice tedy Tvého poučení jest mi potřebí. Ó uť mne tedy svatou vůlí Tvou poznávati a konati, otevři srdce mé a učinj je přístupným slovům Tvých vnučení, a zároveň se mnou osvět a obrať všechny nešťastné duše, jež pravdě Tvé odporují. Neposkvrněné Srdce Marie Panny, dávej mi pokynutí, kterak bych nejlépe ve škole božského Srdce Páně se učiti a prospívati mohl.«

Za patrona a pomocníka v této šesté službě vezmi sobě sv. Jana, evangelistu Páně, jemuž popřáno bylo spočinouti na samém božském Srdci Ježíšovu a naslouchati tajemstvím jeho. Následuj ho v jeho věrnosti k božskému Mistru, kteréhož on samojediný neopustil ani v poslední hodině smrti, a pomodli se k jeho počtě Otčenáš, Zdravas, Sláva Otci atd.

Ve škole božského Srdce Páně.

Před vyučováním.

Přiď, ó Duše přesvatý, rač paprsek bohatý světla svého v nás vylít!

Přijdiž, Otče nebohých, dárcе darů přemnohých, rač mysli osvitit!

Božský potěšiteli, sladký duší příteli, rač nás mile zotavit!

V práci libý pokoji, krotiteli rozbíjí, rač nás v pláči ukojit!

Ó ty světlo blažící, srdce v tebe věřící rač milostně naplnit!

Člověk bez tvé pomoci slabne a je bez moci; vše mu může uškodit.

Skvrny s duší našich smaž a vypráhlé srdce svaž, raněné rač vyhojit!

Srovnej, co je zkřiveno, ohřej, co je studeno, a nedej nám zabloudit.

Ráč nás, v tebe věřící a tě vroucně prosící, dary sedmi podělit.

Uděl v ctnosti prospěchu, v smrti blahou útěchu a dej v radost věčnou vjít. Amen.

První tvou starostí ve škole božského Srdce bude otázka: Co mám činiti, abych byl takovým žákem jeho, aby i o mně mohlo se právem říci, co řečeno bylo o sv. Petru v domě Kaifášově: »I ty jsi jeden z učeníků jeho!« (Jan 18.)

Co máš činiti k cíli tomu? Jasná tu odpověď. Abys byl v pravdě žákem božského Srdce Páně, musíš se 1. snažiti, abys božské Srdce náležitě seznal, a 2. abys sebe a své srdce dle jeho vzoru zřídil, aby se mu podobalo vždy víc a více, »až by,« jak di sv. Pavel (Gal. 4, 19.), »Kristus utvořen byl ve vás.«

1. Co znamená seznati božské Srdce Ježíšovo? To, milý čtenáři, neznamená nikoli zevnitřní jen život božského Spasitele studovati a jen na to hleděti, co a jak mluvil, jednal a konal, jaké si zaměstnání vyvolil, s kterými z lidu obcoval atd., nýbrž studovati Srdce jeho znamená nahlédati v jeho nitro, zevnějškem jeho vnikati až do ducha jeho a zkoumati jeho smýšlení, zásady a city, dle kterých božský Mistr právě tak a tak mluvil, tak a tak jednal, to a to zaměstnání si zvolil; dále pozorovati, co Kristus Pán miloval a co nemiloval, čeho se bál a čeho se nebál, po čem toužil a dychtil, co jako věc lhostejnou pomijel atd.

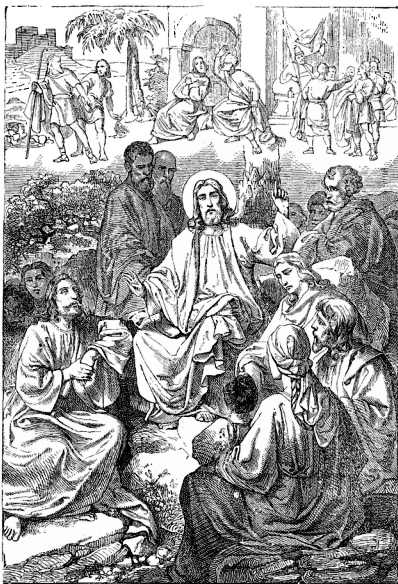
Ten, kdo takovýmto způsobem snaží se poznati zásady, dle nichž Kristus jednal, jeho smýšlení a pohnutí: proč

tak a nejinak jednal, a cily jeho, s jakýmž jednal, o tom můžeme pak říci, že studuje nitro, ducha, Srdce Ježíšovo, a plní tak první povinnost žáka božského Srdce Páně.

2. Ale ty se snad, milý čtenáři, tážeš: Jakým pak způsobem dojdou k takovému poznání ducha a Srdce Ježíšova?

Prvním a nejhlavnějším prostředkem k tomu jest modlitba; neboť tam shůry od Otce světél přichází všeliké poznání. Modli se tedy a pros častěji nebeského Učitele svého za milost poznati a seznati jeho ducha, jak již výše uvedeno.

Druhým pak prostředkem jest po-

zorné naslouchání hlasu božského Mistra. Měj tedy dobrý pozor na všeliké vnitřní vnuknutí, jež nebeský Učitel v srdci tvém vzbuzuje buďto při modlitbě nebo při rozjímání, buď při kázání, sv. přijímání nebo při návštěvě velebné Svátosti oltářní, a važ si jich nade vše; jsou to jiskry světla shůry, jsou to milosti, jež nám bolěstmi a krvi

nejsv. Srdce od Otce nebeského jsou zjednány. Napomínáť již žalmista Páně (94.): »Dnes uslyšeti hlasu jeho, nezatvrzujte srdci svých!«

Jako ve škole ke zdárnému vyučování požaduje se ticho, podobně i zde, abys takových vnuknutí Božích hoden a schopen byl, abys tajuplný hlas Učitele svého slyšel, musí býti i v nitru

tvém klid a ticho. Neboť jako ve vodě kalné a vzbouřené nemůže se slunce zrcadlit, podobně i obraz božského Srdce Ježíšova nemůže se shlížeti v srdci našem potud, pokud v něm zuří a bouří nepokojné náruživosti, pokud nemírné starosti o časné věci je znepokojují a roztržitým činí. Tedy jako školáci opouštějí každodenně svůj domov a své domácí hry a ustraňují se ve zvláštní místnosti školní za účelem vyučování, podobně jest i pokornému žáku nejsv. Srdce Kristova nevyhnutelně potřebí klidného, shromážděného ducha, a to zejména při modlitbě, rozjímání a pak mlčení, aneb alespoň vystříhání se všelikých zbytečných a světských hovorů. Právě Hospodin o duši: »Povedu ji na poušť a mluvíti budu k srdci jejímu« (Oseáš II. 14.).

Hlavním však prostředkem v této věci jest vždy pilné rozjímání, t. j. vlastní přemýšlení o zásadách, pohnutkách a pocitech, jimiž se Kristus Pán ve svém jednání a počínání spravoval. Ano, milý žáku, v tomto přemýšlení o Kristu Pánu záleží vlastně »studování« božského Srdce.

3. Chceš snad ještě bližší návod k tomu, jak si máš počínati, abys seznal zásady a smýšlení, dle nichž Spasitel tvůj jednal? Tedy věz, že on sám naznačil nám cestu, kteráž vede do nitra, do ducha a srdce člověka; neboť pravil: »Z hojnosti srdce mluví ústa« (Mat. 12, 34.) a »ze srdce zajisté vycházejí zlá myšlení, vraždy, cizoložstva, smilstva, krádeže, krivá svědectví a rouhání« (Mat. 15, 19.). Všim právem tedy soudi se ze skutkův a řečí člověka na jeho nitro; neboť po pravidlu bývá zevnějšek pouhým odleskem vnitra. Ovšem můžeme se u lidí snadno klamati v posudku tomto, neboť lidé umějí se též přetvařovati, ano mluvějí a jednají mnohdy zcela jinak, nežli smýšlejí; ale u Krista Ježíše není a nemůže tomu tak býti! Jak v Srdci svém smýšlel a cítil, tak mluvil a jednal, a

jak jednal a mluvil, tak smýšlelo a cítilo zajisté i Srdce jeho. U Ježíše byl tedy vnitřek i zevnějšek v úplném souhlasu. Nuže, milý žáku, otevř sv. evangelium a čti, co a jak Kristus Pán mluvil a jednal, a z jeho slov a skutků snadno poznáš, jak smýšlel o tom a onom, jaké měl zásady při svém počínání, poznáš, co u něho platilo a čím pohrdal, co miloval a co nenáviděl.

Jakožto malý návod k takovému studiu o Kristu Ježíši stůj zde některý příklad.

Hned na počátku sv. evangelia dočítáme se o narození Páně, kterak anděl mluví pastýřům betlémským: »A toto vám bude znamením: naleznete nemluvnátko plénkami obvinuté, ležící v jeslích« (Luk. 2, 12.). Uvaž: tento stav nízkosti a chudoby nevzal na sebe Kristus Pán z přinucení, nýbrž zcela dobrovolně vyvolil si jej; a proč asi si jej vyvolil? Poněvadž Srdce jeho milovalo chudobu! A proč? Zdaž by nebyl mnohem více získal ve světě přivrženců, kdyby se byl narodil v nádhře a bohatství? Proč si tedy nevyvolil matku bohatou a vysoce postavenou? Kdo ze synů lidských nezvolil by si bohaté a urozené rodiče, kdyby mu bylo na vůli dáno si voliti? A Kristus Ježíš mohl si zajisté voliti, a neučinil tak; a proč neučinil? Poněvadž jinak smýšlel nežli tento svět. Zásada tohoto světa zní: »Jen kdo jest bohat a vážen, může šťasten býti a z přátelství světa se těšiti.« Ježíš však, moudrost věčná, postavil zásadu: »Blahoslaveni chudí duchem« a »kdo neopustí všechno a mne nenásleduje, nemůže býti učeníkem mým!« Hle, toť tedy zásada Srdce Ježíšova! A co bylo pohnutkou, na niž zakládá onu zásadu? Žádná jiná, nežli čest a chválu Boží množiti a spásu lidí utvrzovati. Poněvadž pak věděl Kristus Ježíš, že chudoba velmi dobrý, ano nejlepší k tomu prostředek, proto si ji sám vyvolil a za-

miloval, a nedbaje obtíží a nesnáží, jež s chudobou spojeny jsou, po celý život svůj ji zachoval. Z toho již poznáváme ducha Kristova — je to duch »lásky k chudobě.« Ejhle, milý žáku božského Srdce Páně, zde máš jeden tah na obrazu jeho. Stůj zde ještě druhý.

Pravil jednou Kristus Pán: »Křtem mám býti křtěn, a kterak jsem soužen, dokud se nevykoná« (Luk. 12, 50.). Křest bylo pak bolestné utrpení a přehořká smrt jeho na konci života. A po tomto utrpení, po této přebolestné smrti toužil Kristus, ano vroucně dychtil a se soužil! Hle, zde máš zase jeden pocit nejsv. Srdce Ježíšova! Uvaž zase, proč asi po mukách a útrapách těch Kristus toužil? Proč se jich nebál a nehrozil? Vždyť přece každý člověk, kde jen může, všelikým bolestem se vyhýbá a jich se vystrhává; proč asi Kristus se jim nevyhnul, proč neprechal před nimi, ačkoli mohl? Měl snad jinou přirozenost lidskou než máme my, poněvadž nám všeliké utrpení hrozným bývá? To nikoli! Bylté člověk jako my, ve všem nám rovný, vyjma toliko hřích, a jeho lidská přirozenost cítila před nastávajícím utrpením úzkost, zděšení a strach tak dobře, jako to cítíme i my. Avšak jeho duch, jeho rozum smýšlel jinak nežli smýšlíme my, a jeho vůle jinak milovala nežli to činí naše. Svět, který miluje a vyhledává jen, co smyslům tělesným lahodí a hoví, svět staví zásadu: »Všemu, cokoli by člověku nepříjemnost a bolest působilo, má se vyhýbat.« Avšak u Ježíše Krista platí jiná zásada, a ta zní: »Skrze mnohá soužení musíme vcházeti do království Božího« (Sk. ap. 14, 21.). Hle, jak věrně dle této zásady žil sám Kristus Pán a jak často ji též učeníkům svým vštěpoval a připomínal! Ano, zásada ta platí tolik u něho, že naprosto nikoho nepřijme za svého žáka a učeníka, kdo by ji nechtěl přijati a podle ní žiti. Pravít výslovně:

»Kdo nenese kříže svého a nejde za mnou, nemůže býti mým učeníkem!« (Luk. 14, 27.) Hle, z toho opět poznáváš, jakého ducha Kristus Pán jest. Duch jeho jest duch sebezapírání a sebe-mrtvení.

Podle tohoto vzoru zkoumej, milý žáku Srdce Kristova, dále ve sv. evangeliu. Celý život Ježíšův podává ti hojnost příležitosti ke studování a seznání jeho nitra, jeho ducha, jeho Srdce. Ano, život jeho jest pro nás knihou, v níž základní pravdy či zásady celého našeho náboženství zpytovati a zkoumati lze.

Tolik o první povinnosti žáka božského Srdce Kristova.

4. Druhoh pak povinnosti jeho jest: Srdci Ježíšovu se co nejvíce připodobňovati, »až by Kristus utvořen byl v nás« (Gal. 4, 19.). A kterak to zase učiní »žák«? Následováním Krista Pána!

Nemysli, že již na tom dosti, znáti ducha Kristova, nikoliv, nýbrž jako pilný žák jeho máš hleděti také téhož ducha sobě přisvojiti a dle něho zevnější život svůj zříditi. Především musíš tedy zásady Kristovy učiniti svými zásadami, úmysly Kristovy svými úmysly, city Kristovy učiniti svými city, čili jinými slovy: tak smýšleti, jako smýšlel Kristus, a to milovati, nenáviděti, co miloval a nenáviděl Kristus Pán, to vyhledávati a zavrňovati, co vyhledával a zavrňoval Kristus, až »se Kristus v tobě utvoří« a ty se sv. Pavlem budeš moci říci: Živ jsem, však již ne já, ale živ jest ve mně Kristus!«

Ale, milý příteli, k docílení toho máš přede vším jiným potřebi milosti Boží; neboť teď v nás žije starý Adam a jest s přirozeností naší tak úzce sloučen, že odstraniti a vyloučiti jej jest pro člověka dílo nad míru nesnadné, spojené s dlouhým a značným namáháním, ano i s obětmi, k čemuž člověk sám o sobě

jest sláb a nedostatečen. Proto musíš často prositi Boha, by ti dal ducha dobrého, ducha Kristova, by sám srdce tvé přeměnil a přetvořil v podobu ducha a Srdce Kristova.

Pak musíš, milý začku, také sám přiložiti ruku k dílu přetvoření srdce svého, t. j. jakmile seznáš některý tah

nebo vlastnost božského Srdce Ježíšova, na př. jeho pokoru, skromnost, tichost, pak se chop kladiva (pevně to vůle) a dláta (sebezapření) a otesávej hrany svého srdce, osekávej divoké výhonky jeho, jako jsou na př. marnivost, domýšlivost, nevrlost, netrpělivost, nedůtklivost, popudlivost atd. pomalu a jeden

po druhém, »až podoba Kristova utvoří se v tobě.« Mimo to pak se zpytuj někdy mezi dnem, jak jsi vnitřním vnuknutím božského Učitele svého uposlechl, a jsi-li nucen přiznati se, že jsi ke hlasu jeho byl hluch a neposlušen, pak toho srdečně lituj, pros za odpuštění a učiň předsevzetí se polepšiti.

5. A nyní nám zbývá ještě otázka:

Jaké důvody povzbuzují žáka, by se co nejpilněji snažil nejsv. Srdce Ježíšovo poznávati a poznané napodobiti?

Důvod první. Býti žákem božského Srdce Páně jest mou svatou povinností! Vždyť sám Otec nebeský prikazuje nám výslovně učení Syna jeho poslouchati; praví: »Tento jest můj milý Syn ... toho poslouchejte!«

Ano, Otec nebeský nechce mne jinak spasiti, než jedině pod výminkou, buduli Synu jeho, Kristu Ježíši, podoben. Stojí psáno: »Které Bůh předzvěděl, ty i předzřídil, aby byli připodobnění obrazu Syna jeho, aby on byl prvorozený mezi mnohými bratřími« (Řím. 8, 29.). Zevnějším však životem nemůžeme všickni bez rozdílu obraz Kristův nápodobiti, nejsme všickni povoláni k dobrovolné chudobě, k veřejnému učitelství a k ustavičnému panenství; žádali však apoštol Páně ode všech obrazu Kristovu se připodobniti, pak se musí nutně slovo jeho vztahovati na vnitřní život, na ducha Kristova, a musí znamenati tolik, že kdo tomuto duchu či Srdci Kristovu podoben nebude, žádného nároku na věčné spasení činiti si nemůže. Tak tomu rozuměl sám sv. apoštol Pavl, neboť vysvětluje dále: »Jestliže někdo nemá ducha Kristova, ten není jeho« (Řím. 8, 9.) a opět: »Neboť kteřížkoli duchem Božím vedeni bývají, ti jsou synové Boží.«

Následovně kdo se drží zásad, jež zásadám Kristovým jsou na odpor, kdo se nechá řídit a vésti pohnutkami, jež s učením jeho se nesrovnávají, kdo tedy miluje, co Ježíš Kristus nenávidí, a naopak zase nenávidí, co Ježíš miluje, kdo pohrdá tím, čeho si Kristus Pán vysoce váží, a naopak to cení, čím Kristus povrhne: ten a takový — tot na biledni — nemá nikdy ducha Kristova v sobě, ten a takový tedy není žákem Srdce Ježíšova, nýbrž jest žákem a přívržencem světa. »Milujeli někdo svět, není lásky Otcovy v něm« (1. Jan 2, 15.). »Tělesné smýšlení jest nepřátelství proti Bohu« a »smýšlení dle těla je smrt, smýšlení pak dle ducha život a pokoj« (Řím. 8, 6, 7.).

Ejhle, milý křesťane, tak nutné jest tedy tobě, abys se duchem Kristu Ježíši podobal! A k tomu zase nutné, abys se snažil ducha Kristova poznávati. Ale jak mnohému z nás mohl by Kristus Pán

dnes tutéž výčitku učiniti, jakou oněm dvěma učeníkům svým učinil: »Nevíte, či ducha jste!«

Pravil jsem, že každému křesťanu nutné jest nápodobiti Krista na sobě; a zdali jsi neslibil již na křtu sv., že chceš jej následovati, že se odříkáš na vždy světa, ďábla a vši pýchy jeho a všeho, což jeho jest? Bez tohoto slavného slibu nebyl bys přijat býval do církve svaté; tudíž jsa křesťanem nesmíš od něho nikdy upustiti, nechceš-li se provinit nevěrou a zradou na své přísaze k praporu Kristovu! Hle, tak úzce souvisí tvé povolání jakožto křesťana, tvůj cíl a spása s tímto věrným následováním Krista Ježíše! A přece mnoholi těch, již toho docela opomíjejí!

Konečně uvaž ještě toto: Známo, že Ježíš Kristus jakožto Syn Boží jedinou slzou svou, jedinou křipějí krve nás mohl vykoupiti a spasiti. Nuže, proč tedy trpěl mnohem více než bylo třeba? Proč trpěl po celých 33 let? Svätý Petr odpovídá: »Kristus trpěl za nás pozůstaviv vám příklad, abyste následovali šlépějí jeho!« (1. Petr 2, 21.) Ano, on jakožto Bůh vševědoucí věděl zajisté nejlépe, která cesta vede do nebe a tu nám ukázal, a sice sám na sobě, svým příkladem a svým životem; proto dí o sobě: Já jsem cesta, pravda a život!« Na tobě, milý křesťane, jest tedy kráčetí toutéž cestou za ním, t. j. následováním jeho! Nečiniš-li tak, nedbaš-li příkladů jeho, pak ti je nadarmo Kristus Pán dal. A přece ho tolik stály! On krví svou a svými ranami upravil ti cestu pravou, bezpečnou — ó člověče, nekráčíš-li za ním, pak nadarmo za tebe krvácel, nadarmo pro tebe je zraněn, nadarmo za tebe umíral!

Nuže, poznáváš již, že naprosto povinen jsi Krista Ježíše následovati, a to pro vlastní spásu svou? Avšak netoliko k vůli sobě, nýbrž i k vůli samému

Ježíši Kristu! Neboť věz, on má také právo tobě poroučeti, a ty vůči němu máš naprostou povinnost vůli jeho poslechnouti! Či není on tvůj Bůh a Pán? Ano, a sice netoliko proto, že ve všem jest roven Otci nebeskému, ježž Bohem a Pánem nazýváš, ale více ještě proto, že tě svou předrahou krví vykoupil, tak jako pán svého otroka. Poněvadž tedy tvůj Bůh a Pán neobmezený, má tudíž Kristus i nepopíratelné právo žádati, abys byl žákem jeho, má právo nařizovati tobě: »Následuj mne! Uč se ode mne!« A ty zase, milý křesťane, máš sv. povinnost rozkazů jeho uposlechnouti, tedy i povinnost učit se od něho, jeho následovati, nápodobiti v tom stavu, k němuž on tě povolal! Lze tu něčeho proti tomu namítati?

Druhý důvod. Býti žákem božského Srdce Ježíšova jest také každému člověku možné. Neboť Kristus Pán nežadá nikdy ničeho, k čemu by také potřebných sil neposkytl, a právě poněvadž zná předobře slabost a křehkost naší, volá k nám: »Pojďtež ke mně všickni, kteříž obtíženi jste, já vás občerstvím!« Hle, tot právě ten veliký rozdíl mezi školou světských vědomostí a umění, a školou božského Srdce Ježíšova! Svět vykládá učenosti své a dává žákům úlohy k rozluštění, ale schopnosti a vlohy k tomu potřebných nemůže dáti; Ježíš však podává žákům svým netoliko učení, ale dá jim také um, vlohy a schopnosti k pochopení jeho, ano on dá i síly ke snadnému provedení a uskutečnění jeho nauk, tak že právem říci může: »Jho mé je sladké a břímě lehké.« Proto také svatý Pavel s takovou bezpečností a jistotou praví: »Všecko mohu skrze toho, kterýž mne posiluje!« (Filip. 4, 13.)

Nuže, již tedy jdi, milý čtenáři, k božskému Srdci Ježíšovu jako poslušný žák, hluc, pros a hledej tam této síly a pomoci, a zkusíš, že mnohé, co se nyní

zdá býti nemožným, potom ti bude netoliko možným, ale i také snadným, příjemným a sladkým.

Ovšem bude ti vždycky na cestě za Ježíšem trpěti; ale nelekej se, drž se jen svého nebeského Učitele a Mistra, a on promění tvé srdce tou měrou, že ti utrpení a protivenství milým bude, že pak s ním řekneš: Křtem musím býti křtěn, a kterak se soužím (dychtím), dokud se nevykoná.« Tak to na sobě zakusili všickni praví učenci Jeho. Proto na př. volá svatý Pavel: »Naplněn jsem potěšením a radostí přehojnou ve všelikém soužení svým« (II. Kor. 7, 4.). Proto se modlila sv. Teresie: »Buď trpěti, ó Pane, nebo zemřít!« A sv. Magdalena z Pazzis zase prosila: »Nikoli zemřít, ó Pane, nýbrž trpět!« Proto i sv. František Xav. spatřiv kříže, jež ho čekaly, zvolal: »Více, ó Pane, více ještě!« Ó nehroz se tedy ničeho a buď věrným a pilným žákem ve škole božského Srdce! Neboť slyš

Třetí důvod. Býti žákem jeho jest ti, milý křesťane, také nanejvýš užitečné a prospěšné.

Především jest to bez odporu velikou ctí pro člověka, mít Ježíše Krista, Syna Božího, za Učitele a Mistra a jeho nápodobovati. Co si jen ti svěští umělci, malíři, sochaři, hudebníci atd. na tom zakládají, že jsou ze školy toho neb onoho proslaveného mistra! A přece mistra dovednějšího, vzoru vznešenějšího, umělce věhlasnějšího, než jest Ježíš Kristus, neměl dosud ještě nikdo! Proto není na světě větší ctí a slávy nad tu: býti žákem nejsv. Srdce Ježíšova! Neboť tu se přiučuje člověk nejvyššímu umění na světě, totiž umění státi se svatým; tu se vynasnažuje člověk provésti nejmistrnější dílo, totiž vytvořiti ze sebe sama co možná nejdokonalejší podobu Boží! A nad to vše čím pilnějším žákem nejsv. Srdce Kristova budeš, tím více pojistíš si své věčné spasení! Neboť jak

jsme výše slyšeli, není jiné cesty ke spasení než následování čili nápodobení Ježíše Krista; kdo jej následuje, nechodí v temnostech, ale má světlo života. A budešli mít, milý křestane, srdce své podobné Srdci Ježíšovu a ponesešli na sobě věrný obraz jeho, mňželi pak tě při soudu zavrhnouti? Nikoli, sice by zavrhl své vlastní zásady, své vlastní úmysly, svého vlastního ducha! Ejhle, věrné nápodobení božského Srdce Kristova — jistota spasení!

Čtvrtý důvod. Býti horlivým žákem nejsv. Srdce Kristova, k tomu pobádá tě i příklad svatých!

Viz jen, proč na př. Maria, nejblahoslavenější Rodička Boží, stojí v nebeské říši Synu svému nejbliže a hned na prvním místě? Poněvadž byla nejvýbornější žákyní božského Srdce jeho. Ano, ona studovala Ježíše pilně, uvažovala pozorně každé slovo jeho a ukládala je v srdci svém; a co nejhlavnějšího, Maria jej pilně a věrně následovala či nápodobila, tak že třeba jen na ni pohlednouti a poznáváme ihned Srdce Ježíšovo. A jako Maria Panna, tak se snažili všickni svatí a světice Boží božské Srdce Ježíšovo studovati, poznávati a svým životem nápodobovati. V tom právě záleží veliké umění svatosti! Kdež jinde přiučil se sv. Jan, apoštol, této lásce Boží? Kdež jinde přiučil se sv. František Saleský oné světoznámé tichosti a mírnosti? Kdež jinde přiučili se všickni svatí takové dokonalosti a svatosti, nežli ve škole božského Srdce Ježíšova? Tak jako malé dítky se učí mluvití tím, že ustavičně naslouchají matkám svým a po nich žvatlají, podobně i svatí meškajice duchem ve svém rozjímání na blízku Krista Ježíše naučili se s milostí jeho tak smýšleti, mluvití, žádati a jednati, jak on sám smýšlel, mluvil, žádal; a čím lépe Ježíše na zemi nápodobili, tím většího podílu požívají v nebeské slávě jeho.

Budešli, milý křestane, jedenkrát na soudu Božím zavržen, stane se to jen proto, že jsi »chodil v nepravosti srdce svého« (Deut. 29, 19.) a že jsi nebyl »mužem podle Srdce Božího« (I. Král. 13, 14.).

Zpytování sebe.

Seznáv nyní, jak mocné důvody nutkají tě býti pilným žákem Srdce Ježíšova, zkoumej teď a zpytuj, jak jsi až dosud povinnosti té dbalý byl?

1. Slychal jsi dosud rád a dle své křesťanské povinnosti slovo Boží? Neboť »kdo z Boha jest, slovo Boží slyší.« (Jan 8, 47.). Činil a jednal jsi také dle toho? Neboť »ne posluchači zákona spravedliví jsou u Boha, ale činitelé zákona ospravedlnění budou (Řim. 2, 12.).

2. Zpytuj se dále, kterak jsi se zachoval vůči vnitřním vnuknutím Božím? Nepožaduje snad Bůh již delší dobu od tebe něčeho, čeho jsi podnes ještě nesplnil? Ó duše křesťanská, měj se na pozor! Neposlechněšli brzy hlasu jeho, přijde čas. kdy se Bůh vzdálí od tebe a již tě hledati nebude!

3. Chceš a také máš býti žákem nejsv. Srdce Ježíšova. Mášli pak také obraz jeho často před očima? Vzpomínášli pak častěji za den, co by asi Kristus Pán na tvém místě mluvil, cítil, žádal, miloval a činil, abys pak sám totéž mysli, mluvil, žádal a činil?

4. Nedržíš se snad zásad, jež Kristus zavrhuje, na př. »světa musí člověk užítí, žijet jen jednou na světě!« nebo »vždyt to činí jiní, proč bych nesměl i já to činiti?« »Člověk si to nesmí se světem zkaziti,« »později budu činiti pokání a napravím se; k tomu ještě času dost!«

5. A jak to vůbec vyhlíží se životem tvým? Jsonli pak tvé řeči, skutky, vše tvé chování a jednání takové, aby se z toho poznati mohlo, že jsi chodil

do školy k božskému Srdci Ježíšovu? Či snad praví tvá slova a skutky to, co Petr řekl v domě soudním: „Neznám člověka toho.“ (Krista Pána). Ba zajisté, pýcha, marnivost, pomluvačnosť, nečistota, nesmiřlivost, zahálka, to nejsou věci, jímž se vyučuje ve škole Srdce

Páně, nýbrž to a vše podobné se tu zavrhne a odsuzuje, poněvadž to přímo od božského Srdce Kristova vzdaluje.

Tak zpytuj nitro své nad nedostatky nalezenými, vzbud' lítost a dobrý úmysl a buď takým žákem Kristovým, jakým byl sv. Jan, evangelista Páně.

(Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 15.

„Já se držím čistého evangelia a bažím po prvotném křesťanství.“

Žďyf já také a se mnou mnoho milionů pravověrných katolíků; my také si nic jiného nepřejeme. Není nám však třeba teprve po tom bažiti, žďyf to již máme, a budeš to mítí také, zdali jen dobrým katolíkem se staneš, pak totiž žiti budeš podle evangelia v celé jeho čistotě a budeš mítí totéž křesťanství, jaké měli prvotní vyznávači, neboť čas nezměnil na něm v podstatě pranic. Jenom některé zevnější věci dle potřeb a okolností časových se pozměnily, jádro však a základ zůstaly tytéž, jako byly na počátku. Kdo však není zvyklý přemýšleti a věci až na základ zkoumati, dává se zcela lehce myliti změnou některých vedlejších, nepodstatných věcí a myslí, že jsme prvotné křesťanství ztratili a že máme prajiné, které jsme si sami zrobili. Avšak chyba lávky! V každém žívota schopném a vskutku žijícím ústrojí pozorujeme nějaké změny, dobu vývinu; tak je to také všude, kde pozorujeme díla Boží.

Uvedu ti jen jeden příklad: Je snad člověk v 10., 20., 30. roce věku svého jiným, v podstatě své od předešlého rozdílným? Zajisté nikoli; zůstává v podstatě a jádru svém tímž, ač se vyvíjí a ponenáhlu dospívá stupně dokonalosti bytí svého.

Právě tak se to má s díly Božími ve světě nadpřirozeném. Církev sv. za dob apoštolů byla jako v klíčení; nemohla hned rozvinouti celou svou moc, celé své bohatství darů nadpřirozených, ačkoliv již vše v ní bylo, což pozdější její vývin umožňovalo. Zkoumej jen poněkud zevrubněji starou církev, a poznáš pravdu slov mých. Právě takové nestranné bádání o církvi staré a srovnávání s církví naší přivedlo již mnoho protestantů, ba i nevěrců do lůna církve katolické, poněvadž již v prvotních třech stoletích, pokud se církev ukrývali musila před pronásledovateli, našli základ učení toho, jež protestanté popírají; církev katolická však posud pevně vyznává, totiž: vrchní právomoc biskupa římského jakožto nástupce sv. Petra, jeho nejvyšší učitelský úřad, apoštolskou moc biskupů, zděděnou po sv. apoštolech, obřady bohoslužebné, mši sv. se všemi obřady, které my posud máme a které v hlavních tazích až do dob apoštolských sahají; vzývání Marie Panny a jiných svatých, úctu sv. ostatků a obrazů, sedmero svatých svátostí, zejména svátost pokání s ušní zpovědí před knězem atd.

Římské katakomby, zejména sv. Kallista a sv. Anežky, které z druhého století pocházejí, jsou pravou pokladnicí takových dokladů. V katakombách svatě Anežky objeveny byly celé kaple s několika oltáři, v nichž těla mučovníků

uložena byla, s obrazy Matky Boží a svatých se stolicí biskupskou, zpovědníci, nádobami na svěcenou vodu atd.

Protož je to hrubý podvod, pakliže nepřátelé církve sv. hledí lehkověrnost mnohých vykoristiti a jim namlouvati, že nynější církev katolická daleka jest prvotní víry křesťanské, neboť povždy byla jména »křesťan« a »katolik« stejnoznačná, a nynější pravověrní katolíci neliší se od prvotních křesťanů ničím nežli oděvem; víra i skutky zůstaly tytéž. Teprve ve století šestnáctém povstali nespokojenci, kteří si na opravovatele církve katolické hráti chtěli — Luter a jiní tak zvaní reformátoři. Volali do světa: »Církev katolická je pokažená, my chceme prvotní čisté evangelium v platnost přivést!« Podivuhodně však jest, že ačkoli všickni tito reformátoři čisté evangelium hlásati chtěli, přece mezi sebou se nesrovnávali, každý si je vykládal, komolil, jak se mu líbilo. Ba přišlo to mezi nimi tak daleko, že se vespolek proklínali, mnoho sekt reformovaných, sobě však nepřátelských založili, jsouce jen v jednom ohledu svorní — v zášti a nepřátelství k církvi katolické.

Kdo jsa rozumným a prozíravým katolíkem, dal by se svěsti lichým jejich slovem? Nechme jim radost, nepotrvá asi dlouho, neboť pravda zvítězí vždy. Přičiňme se, abychom čistotou života svého jim dokázali, že máme čisté, pravé evangelium Kristovo; toť bude důkaz pádnější, nežli všechna slova. Slova sice hýbají, jak praví přísloví, ale příklady táhnou.

Námítka 16.

„Ať má každý svobodu náboženství své vyznávatí jak chce. Já sloužím Bohu svým způsobem.“

Tento tvůj vlastní způsob záleží asi v tom, že Bohu pranic nesloužíš, nenlí pravda? Vždyť se obyčejně pod svobodu svědomí vyrozumívá svoboda,

nenlí žádného svědomí. Avšak tu ti musím připomenouti, že jsi na omylu; nesmí se Bohu sloužiti. jak by člověk chtěl, nýbrž tak, jak si Bůh přeje, aby mu slouženo bylo. Jak sv. Norbert pravil, nemáme sloužiti Bohu podle vůle lidí, nýbrž podle vůle Boží.

Ty praviš, že se o svou bohoslužbu sám staráš. Ovšem. toť tvou povinností, ale jest ještě někdo, jenž se o to též stará a starati musí, neboť Bůh tak byl přikázal. a to jest církev, neboť této přikázal Pán, aby jiné učila a naváděla, jak se Bohu sloužiti má. Kristus Pán pravil k apoštolům svým, prvním to biskupům církve sv., před svým na nebe vstoupením následovně: »Jděte do veskerého světa, učte všechny národy a křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého, učte je všechno zachovávat, cokoli jsem přikázal vám. A aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa. Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, a kdo pohrdá mnou, pohrdá tím, jenž mne poslal.« Jelikož pak církev katol. pravou jest a jedinou církví Kristovou, lze jenom v ní naléztí pravou bohoslužbu dle vůle a příkazu Božího.

A církev tato učí, že sloužiti se má Bohu následovně:

1. Vírou ve všechny pravdy křesťanské, jak jsou obsaženy v apoštolském vyznání víry a jak se v katolických katechismech vykládají.

2. Zachováváním desatera Božích přikázání a patera přikázání církevních.

3. Ctnostmi křesťanskými: čistotou, pokorou, mírností, sebezapíráním, poslušností atd.

4. Častým užíváním spasitelných prostředků, které církev věřícím podává: modlitby a sv. svátosti.

Každý člověk tedy, jenž tímto způsobem Bohu neslouží, nýbrž jiným, neslouží mu vůbec; ovšem vyjímáme ty,

kteří bez viny své o pravé víře neslyšeli a dle zákona přirozeného Bohu sloužiti se snaží. Kdo se zúmyslně vymýká z bohoslužeb katolických, podává Bohu něco, co tento nechce, hledí dojiti k němu po jiné cestě nežli po té, již Pán sám naznačil; má tedy sice dle zdání nějaké náboženství, ale vskutku žádné.

Protož nemysli, že je tobě svobodno Bohu sloužiti, jak ty chceš a jak myslíš; především však není tobě obzvláště volno vůbec Bohu sloužiti nebo ne, neboť služba Boží jest výslovnou vůlí, výslovným přikázáním Božím, které všechny lidi váže, tedy nejpřednější, nejsvětější povinnosti člověka jako tvora rozumného.

(Příště dále.)

Sv. Antonín Paduanský, veliký divotvorce.

(Ostalek.)

Sv. Antonína poslední dnové a smrt.

Při tak všestranně činném a zejména těžkému kazatelskému úřadu věnovaném životě, jakým byl život sv. Antonína, nesmíme se diviti, že síly jeho tělesné záhy byly vyčerpány a že se dostavila předčasně poslední hodinka. Bůh viděl, že mira skutků našeho světce již dovršena jest, i chtěl povolati věrného sluhu svého, aby věčnou slávou odměnil neúmornou jeho činnost pro slávu Boží na zemi, i aby Antonína učinil mocným přimluvěm u trůnu svého za jiné. Svatý Antonín obdržel od Ducha sv. povědomost, kdy nadejde proň poslední okamžik života pozemského, avšak z pokory a pak aby bratry své příliš nerozčilil a nezarmoutil, choval tajemství toto v srdci svém. Jen jednoho večera, když stál na návrsí, s něhož celé město Paduu i okolní úrodnou rovinu přehlédnouti lze, pravil k průvodci svému Lukášovi: »Ó bratře, kdybys věděl, kterak za krátko bude Padua slavným městem a kterak sláva její do všech končin pronikne!« Více neřekl, aniž blíže vykládal slova svá; nejbližší však budoucnost ukázala, co asi světec náš slovy svými mínil.

V prvních dnech měsíce června 1231 ustranil se Antonín do blízké poustevny, řádu jeho patřící. Ve blízké vsi Campo san Pietro bydlil zámožný rytíř Tiso,

veliký přítel františkánův a ctitel sv. Antonína. Jakmile uslyšel, že Antonín poblíže bydleti chce, vyšel mu vstříc ve průvodu se všemi svými poddanými a jevil nesmírnou radost nad příchodem Antonínovým. Tento však obávaje se, aby nebyl v samotě své rušen, prosil rytíře, aby mu nějaké místočko v lese k bydlení vykázal. Tiso vyplnil s radosti prosbu světcovu a vedl jej na utěšené místo v lesíku, kde stál mohutný strom ořechový, skytající hustou korunou příjemný chlad. Sv. Antonín přál si zde míti malou celu, aby zde vzdálen jsa od lidí jenom s Bohem se obíratí mohl. I stalo se po přání jeho. Zde strávil sv. Antonín několik dnů ve svatém pokoji a sladké radosti, připravuje se na dalekou cestu do věčnosti. Jednoho dne, když k polednímu se stromu slézal, upadl do mdlob, přišel však brzy k sobě, ale veliká slabost zmocnila se všech údů jeho. I pravil k bratru Ruggierovi: »Uznášli za dobré, dej mne donést do kláštera paduanského, abych těmto bratřím za obtíž nebyl.« Ruggiero spěchal s vyplněním přání toho, najať vůz a odvážel nemocného Antonína z milé jemu cely. Místo do Padui dovezl jej však do blízkého kláštera klarisek »Arceli,« kdež proň maličká cela připravena byla, poněvadž by v Padue měšťané mu pokoj nedali. Sotva byl Antonín na místo dovezen,

viděli všichni, že pomoci není — nemoc se zhoršila. Antonín sám si uzdravení ani nežádal, přál si rozdělení byti, aby mohl býti s Kristem. Bylo to v pátek dne 13. června, kdy Antonín poslední hodinku čekal, a proto si žádal ještě jednou sv. svátosti pokání a oltární přijati. Všichni bratři byli přítomni posvátnému úkolu a slzeli nad zbožností, s kterou Antonín chléb andělský přijal. Pak poděkoval Bohu z celého čistého srdce svého za všecka dobrodiní; nezapomněl i na Matku Páně, kterou po celý život svůj jako matku něžně miloval. Slabým, ale milým hlasem pěl k úctě Matky Páně slova, v nichž se celé jeho láskou zanicené srdce obráží: »Ty, ó Panno milostná, sídlíš nad hvězdami, koiš dítko, jež tebe stvořilo, mlékem čistých prsou svých. Co nám byla Eva hříchem ztratila, to nám dáváš skrze dítko své, otvíráš nám bránu nebe. Ó Ježíši, tobě budiž čest a sláva, jež Panna byla zrodila, s Otcem i Duchem povždy a na věky. Amen.«

Potom trval nějaký čas jakoby u vytržení, oči maje k nebi upřené; celý obličej jeho zářil jako obličej anděla, neboť svatá Panna zjevila se mu držíc božské dětátko své na rukou, a celý oblesk zjevení toho padal na obličej umírajícího Antonína. Když pak se ho bratři ptali, nač se tak upřeně dívá, odpověděl: »Vidím Pána mého Ježíše, jenž mne zve, abych k němu přišel.«

Tu posláno zase pro duchovního, aby Antonínovi poslední pomazání udělil. Když Antonín nádobku se svatým olejem zočil, pravil k okolostojícím: »Já mám svaté pomazání již uvnitř, nieméně však chci i zevně je přijmouti, neboť užitečné jest duši mé.« Mezi sv. úkonem odříkával s velikou pobožností kající žalmy. Potom modlil se ještě asi půl hodiny potichu a usnul beze všeho boje klidně v Pánu.

Tak stalo se v pátek dne 13. června 1231 krátce před slunce západem.

Hned téhož dne zjevil se Antonín bývalému učiteli svému, opatu vercellskému, a sáhnuv mu na krk zhojil neduh, jimž opat již po několik let trádal. Opat vida, že mu Antonín hned zase zmizel, prohledal celý klášter, ptal se tu a tam, ale nikdo o Antonínovi nevěděl. Brzy však došla zpráva, že Antonín téhož času v Padui zesnul.

Sv. Antonína slavný pohřeb. Františkáni tajili smrt světcovu ze strachu před návaem lidstva, pokud mohli. Ale nadarmo, neboť davy malých dětí procházely městem a volaly: »Svatý otec umřel, Antonína není!« Celé město se vzrušilo, vše se hrnulo ke klášteru, aby sv. tělo uctilo. Osadníci obce Capodel Ponte postavili se však se zbraní v ruce před vrata kláštera arcelského, bránice, aby tělo Antonínovo nebylo odneseno. I povstal spor, klarisky chtěly, aby Antonín u nich pohřben byl, poněvadž tam zemřel, a františkáni z Padui také chtěli sv. tělo mít, řkouce, že jim za živa náležel, tedy i po smrti u nich odpočívati má. Spor rozhodla vrchnost duchovní a světská, a sice ve prospěch františkánů.

V úterý dne 17. června byl slavný pohřeb. Starosta města a radní páni sami nesli rakev, biskup se vším kněžstvem se účastnil. I vojsko provázelo svaté tělo do města. Všichni účastníci pohřbu nesli hořící pochodně, a tak se šlo celým městem až ke kostelu františkánskému. Tam sloužil biskup slavnou zádušní mši sv., po níž Antonín do hrobky uložen jest.

Od té doby stal se hrob jeho místem mnohých a velikých zázraků, tak že za krátký čas přikročeno ku svatořečení Antonína. Ani rok neminul od blažené smrti Antonína, a obyvatelé paduanští sami prosili papeže, aby dobrodince a

patrona jejich Antonína za svatého vyhlásil. Po delším zkoumání dle předpisů sv. církve, když jak svatý život Antonínův tak četné zázraky jeho jak za živa tak po smrti nade vši pochybnost dokázány byly, ustanovil papež Řehoř IX. slavnost svatořečení na neděli svatodušní dne 30. května 1232. Se všech stran hrnul se lid do města Spoleta, kde právě toho času se papež zdržoval, a biskupský chrám byl co nejkrásněji ozdoben. Před slavností zanotil papež slavné vzývání Ducha sv.: »Přijď, svatý Duše.« Potom dal čísti neméně než 45 zázraků, které Bohem na přímluvu sv. Antonína se udály. Po přečtení listiny této prohlásil papež s trůnu svého, že ku cti nejsv. Trojice Boží, ku povznesení svaté církve, z moci apoštolské vyhlásuje, že Antonín v pravdě jako světec ctěn a vzýván býti může a má, a že den 13. června za svátek jeho určen jest. Zároveň udělil papež odpustky všem, kdož dne toho nebo v oktávě svaté svátosti zbožně přijmou a hrob světcův navštíví.

Po tomto prohlášení zapěli kardinálové, biskupové i všechen lid z celého srdce »Te Deum laudamus« (Tebe, Bože, chválíme). Po skončeném zpěvu modlil se papež poprvé modlitbu ke sv. Antonínovi a udělil apoštolské požehnání.

Mezi slavnostmi touto ve Spoletě začaly zvony v Lisaboně samy od sebe zvoniti, a obyvatelé tušíce asi, co to znamená, oddali se upřímné radosti. Ještě větší plesání bylo v Padui. Lidé se na potkání objímali a vše závodilo u přípravě na první svátek velkého patrona.

Sv. Antonína hrob. Paduanští pomysleli hned na důstojný hrob patrona svého. Když pak sv. Antonín záračně město osvobodil od tyranství zlotřilého Ezzelina, tu nemeskali a z vděčnosti začali stavěti nový chrám nad hrobem jeho. Rada městská vyvolila roku 1257. sv.

Antonína za obzvláštního patrona města a vykázała z důchodů obecních ročně 4000 liber stříbra na stavbu chrámu.

Již r. 1263. byla větší část kostela hotova, i ustanoveno svaté tělo tam přenést. Sám sv. Bonaventura, tehdy generál řádu, přišel do Padui, a den po tom počali hrob otvírati. Maso bylo ovšem ztellelé, ale kosti byly neporušené; když pak zevrubněji prohlíželi, našli i jazyk sv. Antonína úplně neporušený, čerstvý a červený jako za živa. Svatý Bonaventura vzal svatý jazyk a velebil Boha, rka: »Ó požehnaný jazyk, jenž Boha neustále chválil a jiné Boha znáti učil. Nyní jest zjevno, jak veliké jsou tvé zásluhy před Bohem!« Po té políbil uctivě sv. jazyk a odevzdal starostovi, jenž jej do vzácné skřínky uložit a ku pokladům chrámu přivést dal.

Svaté ostatky byly do drahocenné rakve kamenné uloženy a pod hlavním oltářem umístěny.

R. 1310. zřídili františkáni sv. Antonínovi zvláštní oltář, na nějž pak rakev se sv. tělem přenesli.

R. 1350. přišel kardinál Vít z Montfortu, jenž na přímluvu sv. Antonína z velkého nebezpečí šťastně vyvázl, z vděčnosti do Padui a daroval stříbrnou schránku na sv. ostatky. Na památku toho světi řád dne 15. února slavnost přenesení ostatků sv. Antonína.

Chrám s hrobem sv. Antonína jest největší skvost a zvláštnost města paduanského. Hledímeli shůry, jeví se nám obrovský chrám s četnými kopulemi jakoby vzácný diadem nade hrobem Antonínovým. Každé století přičinilo něco na ozdobu kostela tohoto, tak že jest pravou klenotnicí v každém ohledu. Obyvatelé paduanští jmenují sv. Antonína i chrám jeho krátce »il Santo,« jakoby »náš svatý.« Kaple sama, v níž se hrobka sv. Antonína nalézá, nemá snad na světě sobě rovné. Všecky sloupy i stěny jsou

ozdobeny polovypuklými obrazy, představujícími zázraky světce. Nejslavnější malíři vyzdobili klenutý strop krásnými malbami; oltář, svícny a sochy jsou díla umělecká první třídy.

Tak stkví se hrob sv. Antonína nádhrou rukou lidskou z vděčnosti vykouzlenou a jest cílem nesčetných tisíc zbožných křesťanů, kteří si u hrobu jeho vyprošují pomoc a přímluvu v rozličných potřebách.

Sv. Antonína podoba. Sv. Antonín byl barvy tmavé, jakož u jižních národů, zejména Portugalcův a Španělů, často nalazáme; postavy byl prostřední, složení silného, ale vzezření jeho bylo nezuživé. Obličej jeho byl kulatý, plný, povždy přívětivý a rázu veselého. Celý jeho zjev měl na sobě něco mile dětského, avšak i vážnost, kteráž úctu vzbuzovala. Čelo měl široké, oko bystré, nos dlouhý a pysky tmavočervené. Obličej jeho jevil dobrotu, každý se cítil k němu puzena a poznal hned, že má před sebou velkého světce.

Sv. Antonín nedočkal se vysokého věku. Zemřel jsa star 36 let, z nichž 15 u rodičů, 10 u řeholních kanovníkův a skoro 11 v řadě františkánském strávil. Při jeho smrti byli z příbuzných ještě na živě dva bratři a dvě sestry: Vebaslo Martin a Jilji Martin, jenž byl řeholníkem sv. Vincence, Marie Martina, jeptiška, a paní Feliciana.

Sv. Antonína činnost spisovatelská. Při všem neunavném kázání slova Božího nalezl svatý Antonín někdy volné chvílky, které použil ku spisování. Dochovala se nám následující jeho díla: Čtyry dosti obšírná díla o čtyřech nedělích adventních; kázání na neděle v oktávě vánočních; čtyry ponaučení na čtyry neděle po svátku sv. Tří králů; troje nástinu ku kázáním na neděli de-

vítník, první a druhou po devítniku: řada ponaučení na každý den v postě až do zeleného čtvrtku; kázání na každý den v postě i na neděli velikonoční; čtyry homilie na první neděli v postě (2 na druhou, 1 na třetí a 1 na čtvrtou), vykládají nedělní epistoly: osnovy kázání na neděli nejsv. Trojice, neděli velikonoční a všecky neděle po sv. Duchu; ponaučení na všecky svátky Svatých, a sice: 9 o apoštolech Páně, 4 o evangelistech, 6 o mučenicích, 5 o všech svatých, 3 o vyznávácích, 7 o pannách a 1 o duších v očistci.

Kromě toho napsal sv. Antonín několik učených pojednání o sv. písmě, které až posud dobré služby konají.

Všecka tato díla sv. Antonína vydal františkán Jan z Haagu s díly sv. Františka z Assisi v jednom silném svazku ponejprv v Paříži r. 1641. Později vydány jsou ještě dvakráte. Roku 1757. objeveny však byly v klášteře františkánském v Bologně neznámé posud spisy sv. Antonína; jsou to kázání na text žalmů, počtem 278.

Tolik vykonal sv. Antonín za těch málo let života svého. Životem svým, slovem i spisy svými, zázraky po smrti postavil si pomník nehynoucí, ukazoval a ukazuje posud milionům katolíků cestu k dokonalosti a k nebi. Planoucí láskou svou ke Spasiteli zasloužil si místo čestné mezi největšími světci v nebi. Ó kéž by i srdce naše posud chladné rozežrálo se dle příkladu sv. Antonína k horoucí lásce Boží, k horlivému konání povinnosti křesťanských, slovem: ku zbožnému, bohu libému životu; pak bychom mohli doufati, že tam konečně dojdeme, kam již sv. Antonín dávno dospěl — k Bohu do jeho věčné slávy! Dejž nám to všem Bůh na mocnou přímluvu sv. Antonína!

Bohumír Hendl.

Maria na trůně nebeském.¹⁾

Volně upravil *Placidus B.*

Ntěšena řada svátků Marianských, jimiž církev svatá pravověrným dítkám svým dojemně na paměť uvádí jednotlivé události ze života nejsv. Rodičky Boží, jakoby zavírala se slavným nanebevzetím jejím. Po skončené blahoplné pouti andělsky dokonalého života svého vzata jest Maria na nebesa; Bůh Otec uvalil nejlepší a nejdokonalejší dceru svou, Bůh Syn shledal se s panenskou Matkou svou, Duch svatý spojil se s neposkvrněnou nevěstou svou. Na trůně nebeském, ve slávě neskonalé a velebnosti trvá Matka Páně po boku božského Syna svého; andělé koří se jí, svatí a světice hlasy rajskými prozpěvují neustále: »Zdravas! Zdravas! Zdravas!« Bázni a úctou bezměrnou proniknutí sotva odvažujeme se, Matko nebeská, v chudobě a nedostatečnosti své několik slov o kráse, vznešenosti a důstojnosti tvé pronést. Poněvadž však, jak pravi sv. Bernard, ničeho hodného tebe sice říci nemůžeme, přece však nikterak němými a lhostejnými k slávě tvé, ó Matko naše, zůstatí nechceme. shlédni laskavě na nepatrné snahy naše, s kterými zahajujeme řadu několika rozjímání o rajs-kém zjevu tvém, k nimž podnět zavládlo slavné a mnohovýznamné tvé nanebevzetí. Přijmi milostivě nepatrných a prostinkých několik kvítků těchto, které vroucí mysl v nadpozemský slávo-věnc tvůj vpléstí žádá, a požehnej tomu českoslovanskému lidu našemu, v jehož srdcích chudičkou prací touto neli nádherný trůn, tedy alespoň čistý, útulný stánek tobě upravití toužíme. Ty pak, dobrý a zbožný lide náš, který tolik

památníků na pomoc a přispění Marie Panny v krásných vlastech svých chováš, a hrdě říci můžeš, že zvláštní přízni těší se národ náš u Máteře Páně, povznes, pročítaje chudičké řádky tyto, mysl svou v nové vroucí zbožnosti, a hled' mocné té Královně nebes všemožně vynahraditi všechny ty urážky, kterými nová doba, buď již vlažnosti, neupřímnosti, nebo dokonce i zřejmým a úmyslným rouháním láskyplné srdce její tak často zraňuje.

Povšechný pohled na nebeský trůn Marie Panny.

Ó sladká myšlenko! Blaživá naděje! Jakmile z bouřného víru života do přístavu vkročím, ze slzavého údolí tohoto do ráje, spatřím tebe, Maria! — Zástupem vyvolencův obklopen, nesen na křídlech andělův, objevím se před trůnem tvým, Královno nebeská, drahá, sladká matko, matko má, matko milosrdenství.

Marně, marně věru snažíme se slabě alespoň ponětí učiniti si o pocitu onom, kterým provanuto bude srdce křesťana, když ponejprv dostane se mu štěstí Marii na trůně jejím nebeském spatřiti. — Tam nebude již děvkou Páně, jak se zde na zemi v pokoře svaté nazývala; tam nebude již klečeti u jeslíček, jako v Betlémě, kde útlé její ruce chudičké dítko Ježíše opatrovaly. Tam nebude již ulice jerusalémské slzami svlažovati a s nevěstou písně Šalomounovy se tázati: Zdaž neviděli jste toho, jehož miluje duše má?

Nyní jest Syn její u ní a ona u něho na věky.

¹⁾ Řada nadšených a vroucích zbožných rozjímání o Rodičce Boží, o nebeské její slávě a o čestných názvech, které buď v písně sv. se nalézají nebo jimiž církev sv. Matku Páně oslavila, pochází z pera jesuity Jana Nepom. Stögera. Čtenářům „Školy B. S. P.“ podáváme nejprve části svátku Nanebevzetí Panny Marie odpovídající, ostatní pak během času postupně následovati budou.

Nyni žádné nebezpečství jí nehrozí, jako kdysi za pronásledování ukrutného Herodesa. Ježíš jest v bezpečnosti; sedít na pravici Boží. Nyní nestojí již Maria pod křížem, zbarveným přesvatou krví jednorozeného Syna jejího. Nekanou již slzy z očí jejich, aniž volá s králem Davidem: Ach, kéž by mi dopřáno bylo místo tebe umřít, synu můj! — Srdce její není již lez útěchy. Nikoli! tuto chudičkou, světu tak málo známou Pannu, tuto Matku, jejíž srdce nevýslovnou bolestí jako sedinerým mečem probodeno bylo, vidíme nyní vyvýšenou nad všechno tvorstvo, obklopenou jakoby celým mořem nevýslovné blaženosti, sedící na nebeském trůně slávy. Jako Královna trůní vedle přesvátého Syna svého v nebeském paláci nejsvětější Trojice a z úst jejich v nadšení plesném znovu a znovu zaznívají slova chvalozpěvu jejího: Velebí duše má Hospodina a zraďoval se Duch můj v Bohu a Spasiteli mém, neboť veliké věci učinil mi ten, jenž mocný jest!

A když objevím se před Marií, tu spočine na mně laskavý pohled mateřského oka jejího, s milostným úsměvem přijme mne ta Matka nebeská, rozpráhne rámě po dítěti svém a srdce její zvolá: Pojď!

A já půjdu. Ubohý, hříšný tvor s důvěrou blížiti se budu k té, která nejdokonalejším dílem Božím a zároveň mou Matkou jest. Oddaně vrhnu se k nohám jejím anebo raději, a bude mi to dovoleno, přiblížím se k mateřskému srdci jejimu, v ucho mé zníti bude sladký hlas její, ona vypravovati mi bude, co učinila pro mne, aby mne do sídla věčné blaženosti přivedla.

Ó Maria! Ne nadarmo již v útlé mladosti poroučela mne zbožná matka má do mocné ochrany tvé; ne nadarmo již s mlékem mateřským ssál jsem vroucí lásku k tobě; ne nadarmo bylo jméno tvé prvním slovem, které jako dítě vyslovovati

jsem se naučil; ne nadarmo klekal jsem před oltáři tvými, ne nadarmo svátky tvé jsem slavival, srdce své ti obětoval! Mocná ochrana tvá provázela mne celým životem.

Nesčíslněkráté byl bych ztracen býval, kdybys mi pomocné ruky své nebyla podala. Kolikrát stál jsem na samém okraji propasti, a láska tvá mateřská mne zadržela! Kolikrát polapen jsem byl v poutech náruživosti a svíjel se v osidlech těch pekelných! Komu jinému mám děkovati za záchranu svou, než tobě, Maria? Zasloužil jsem na věky zavržen býti, a tvou pomocí jsem zachráněn a pro blaženost věčnou zachován. Ó co dá se porovnatí pak se štěstím mým, Maria, když dopřáno mi bude tebe na trůně nebeském spatřiti, tebe milovati, velebiti, a na věky v ráji s tebou se radovati!

Poněvadž však pouť má pozemská ještě dokonána není a čas zkoušky mé ještě nepřešel, chci alespoň v duchu k trůnu tvému se vznésti, Maria, a o divch velebnosti tvé v modlitbě a tichém rozjímání přemítati. Řeč církve a svatých, jichž srdce oplývají láskou k tobě, buďtež mi na dráze této průvodčími. Všechno zajisté, co vznešeného a velebného o Marii vůbec říci lze, spletla církev katolická, Duchem svatým vedena, v jeden čarokrásný věnec a skoro celá dvě tisíciletí obětuje již věřící lid čestnou tuto ozdobu Královně nebeské jakožto výraz lásky, úcty a důvěry dětinné.

Veliké pravdy a vznešené obrazy, jichž zbožným vzpomínáním Maria zvláště uctívána a velebována bývá, poskytují mi předmět, jehož jasné pojetí a porozumění ducha mého světlem, srdce pak vroucí láskou naplňují. Slabě sice toliko poznám zde na zemi důstojnost a vznešenost Marie Panny, avšak alespoň předtucha má vyvýšenosti její na trůně nebeském tím se stupňuje a vzmočňuje.

Maria na trůně nebeském.

Kdykoli namáháme se obmezeným rozumem svým, pojem nějaký si učiniti

o trůnu Královny nebeské, představujeme si obyčejně vyvýšené místo v nebi, nebeskou slávou okrášlené křeslo na

pravici jednorozeného Syna Božího. Všichni svatí a světice, devět kůrů andělských, sedm duchů nebeských stojících před Pánem, nalézá se před trůnem

tímto. Marii vidíme vyvýšenou nade všechny obyvatele nebeské; jako královna sedí na pravici toho, který kraluje od věků, oděna rouchem zlatým, ozářena

leskem slunečním, u nohou jejich měsíc, na hlavě koruna dvanácti hvězd, z úst pak duchů blažených a kůrů andělských věčné chvalozpěvy zaznívají ku počtě Matky Páně.

Ještě většího významu nabude trůn onen nebeský, uvážímeli, že Maria sama stolicí moudrosti a trůnem velebnosti Boží jest. Ano, Maria jest trůnem Božím (sv. Řehoř). V panenském lůně jejím s rozkoší odpočíval Král věčné slávy. Předobrazena byla již trůnem Šalomounovým, z drahocenné slonoviny zhotoveným a zlatem přebohatě ozdobeným. Daleko vznešenější však jest Maria, ten trůn velebnosti Boží, v nebi okrášlená (sv. Jan Damasc.). V loktech jejích, na srdci jejím spočívalo kdysi božské dítě Ježíš, ona byla trůnem smilování a lásky Boží na zemi. Ó jak raduje se srdce mé, když o Marii jako o trůnu velebnosti Boží rozjímám, odkudž ne snad oheň a blesky srší, nýbrž z něhož laskavý pohled matky na mne se upírá! Ó vznešený, blahoslavený trůne, na němž Pán a Bůh zástupů spočinul, na němž a skrze něj všichni a všechno znova učiněno jest. Z trůnu toho, z úst Panny blahoslavené zaznívají zpěvy, jimiž celá prostora nebes se ozývá, čarovné zpěvy ku zvelebení trojjediného Boha (sv. Jan Damasc.).

Když však církev katolická, slavíc nanebevzetí Panny Marie, v nadšení pje: Maria vyvýšena jest na trůně nad všechna nebesa, nechce tím snad popis nějaký trůnu onoho nebeského věřícím dítkám svým podati, nýbrž spíše na paměť jim uvést velikost, moc, vznešenost, vůbec přeceťné ony přednosti, z nichž Maria v království Božím se těší.

Maria převyšuje slávou všechny anděly, výše stojí všech svatých. Vznešenost a velebnost její jest větší než všech andělův a svatých dohromady. Po Bohu těší se největší mocí na nebi,

na zemi i pod zemi. Kdo spočte všechny ty drahokamy, kdo popíše ty hvězdy, jimiž ozdoben jest královský diadém Marie Panny! Na světě tomto nenašlo se místa, které by bylo hodnějším chrámem Syna Božího než lůno svaté Panny; na nebi není vznešenějšího a krásnějšího trůnu nad ten, na nějž Syn Boží Marii, Matku svou povýšil (sv. Bernard). — Nade všechny kůry andělské vyvýšena jest Maria Panna v říši nebeské; povýšena jest na nebeské lože svatební, kde Král králů na trůnu hvězdnatém odpočívá. I jiní shromáždžovali bohatství, ty však převýšila jsi všechny.

Sedm plamenů hoří před trůnem Božím. Plameny těmi jest sedm duchů, knížat to andělských, jichž jména naznačují nám ráz jejich vznešenosti. Michael — kdo jest jako Bůh? Gabriel — síla Boží. Rafael — lék Boží. Uriel — světlo Boží. Sealtiel — modlitba k Bohu. Jehudiel — chvála Boží. Barachiel — požehnání Boží. V dalších pak kruzích nebešťanů, obklopujících Marii, jakožto trůn Boží, zastoupeni jsou stkvoucí kůrové andělův, archandělů, knížat, mocností, zástupů, kůry nevyvážitelnými poklady moudrosti ozdobených Cherubinův a horoucí láskou zanícených Serafův. Ale všichni tito jsou pouze duchy služebními. Uznávají Marii za svou paní a královnu; s uctivostí stojí před ní nové pořád prozpěvující písně k její chvále. Neskonale nad tyto duchy nebeské vyvýšena jest Maria, Matka Krále andělů, svou slávou, vznešeností a krásou. Nejvyšší mezi knížaty nebeskými radují se, že zvátí se mohou služebníky jejími. Gabriel prozpěvuje ji věčné Zdravas; Michael zdraví ji jakožto matku věřících; Rafael jakožto uzdravení nemocných; andělé jakožto útočiště hříšníků; Cherubíni jakožto Pannu nejmoudřejší; Serafíni pak jakožto královnu lásky.

Rozjijme dále a vznešenost i sláva Marie Panny na trůně nebeském, jakož i vyvýšenost její nad všechny nebesany ještě v jasnějším světle se nám ohjeví.

Uvažovali, že Matka Páně již od prvních okamžiků života svého prostou hříchu a milosti plnou byla a jak svatá víra učí, nikdy čistoty srdce svého ani nejnepatrnější skvrnou nevěry k Bohu neposkvrnila, dále že ctnosti její ještě větších rozměrův a ceny nabyly, když přede všemi tvory uděšována byla se samým Bohem co nejužší se spojití, jistě připustíme, že také sláva její v nebi přiměřena jest oněm milostem, jiniž již zde na zemi Bůh jí byl obdaril, jakož i stkvělým oněm zásluhám, jichž si na pouti své pozemské byla vydobyla. Jelikož však Maria větších zásluh si získala, než všichni svatí dohromady a srdce její nesmírným pokladem ctností jenjen oplývalo, nutně musel jí jakožto mzda zasloužená takový stupeň vznešenosti za podíl připadnouti, který v nejvyšší míře lesk a slávu všech ostatních bytostí stvořených převyšuje. K tomu ještě jakožto Rodička Boží postavena jest do vyššího řádu než andělé a svatí a nadána takovou výsostí a slávou, jaké jiní tvorové na věky neostihnou. Proto připravil jí Bůh v nebi takový trůn, který by velebou svou věrnost lásky a odplaty jeho co nejjasněji na-

značoval. Sláva a blaženost Marie Panny jsou tímto trůnem. Na zemi nevyrovnalo se jí nic ctností, na nebi nic nepřevyší jí vznešeností. Bylat jistě prvooběti panen, zrcadlem vyznavačů, růží mučovníkův, učitelkou apoštolů, duchem a nadšením proroků, dcerou patriarchů, královnou všech svatých (sv. Bonaventura). Vše, co krásného, velkého, vznešeného a velebného si mysliti lze, zastkvívá se na Marii. — Ano, Bůh miluje Marii více a na trůně jejím více ji vyvýšil, nežli všechny anděly a svaté dohromady. Tito jsou toliko sluhami Božími, Maria však jest matkou samého Boha. Nekonečný panuje rozdíl mezi služebníky a Matkou Boží.

Konečně vyznačujeme nebeskou slávu Marie onou mocí, kterou všem andělům a svatým v nebi panuje. Všichni svatí jsou králi. Maria jest Královnou králů; — svou mocí na zemi, poněvadž všechny milosti v hojnosti nevidané rozsívá, všechna srdce neodolatelně k sobě upoutává, poněvadž pravou matkou všech lidí jest a mocnou zaštitou svou v každé době útěchu a pomoc přináší; svou mocí pod zemí, neboť duše spravedlivých v očistci docházejí prostřednictvím jejím úlevy i vykoupění z trápení svého, duchové pak zavržených třesou se před jménem Maria, moc jejich jistě panstvím jejím nadobro jest zlomena.

(Přístě dále.)

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Část další.)

Doba novější.

Svatý apoštol Jan zjevív se svatě Gertrudě mezi jinými věcmi pravil k ní: »Co božské Srdce tehdaž mluvilo, to uschováno pro pozdější dobu, aby stárnoucí a v lásce k Bohu chladnoucí svět poslouchaje taková tajemství

znova se rozehlál.« (Vyslanec božské lásky, kniha IV. hl. 4.)

Předpovědění toto vyplnilo se v druhé polovici 17. století; tehdaž uvědomila omilostněná panna z Paray le Monial, blah. Maria Margaretha Alacoque církev o pobožnosti k božskému Srdci Ježíšovu.

Jest to tatáž doba, v níž odštěpenci od církve ponenáhlu a veřejně i od Krista odpadli. Společnost lidská zvláště v západní části našeho dílu světa byla rozdělena ve dva tábory; v jednom spatřujeme věrné Páně, kteří uctívajíc božské Srdce, stávají se zbožnějšími a dokonalejšími, ve druhém pak jsou nepřátelé Boží, ti vždy víc a více Boha se vzdalují, až jej i popírají a stávají se bezbožci. U věrných Páně vzniká novou pobožností větší horlivost v modlitbě a počet pravých ctitelů Božích, kteří v duchu a v pravdě Boha uctívají, se množí; odpůrci Boží jsou napřed v modlitbě nedbalí, pak na ni docela zapomínají a konečně jí povrhují a ji nenávidí.

Že pohané neznali se právě modlití, nedivme se, vždyť pravého Boha neznali; kde však není poznání Božího, tam nemůže býti také pravé modlitby. Zaříkávali a vzývali sice své bůžky, zlé duchy nebo běsy, ale tím chtěli od nich vyžádati jen časné věci, ano nezdávka chtěli, aby jejich hříšné touhy, nešlechtné žádosti a rouhavá přání vyplnily.

Křesťanství naučilo lidi pravého Boha znáti a s poznáním Boha naučilo také pravé modlitbě. Poznání Boha vyvodilo snahu, jej jako nejvyššího Pána uctívat i chváliti, jemu jako Tvůrci a laskavému Otci díky vzdávat, jemu rozličné prosby a touhy přednáseti, k němu se povznášeti, vždy víc a více k němu se přibližovati a vroucněji s ním se spojovati. Bez přestání se modlití, toť živel, toť dech křesťanského života. Čím více snažili se věřící život svůj přvému a nejdokonalejšímu vzoru, životu Srdce Ježíšova, nově rozhlášenou pobožností přispůsobiti, tím horlivěji konali modlitbu, ale tím také patrněji jevíly se účinky modlitby. A čím zřetelněji tlukot Srdce Ježíšova bylo slyšeti, s tím větší pobožností mu naslouchali věřící, aby i svých srdci

tlukot s ním spojili; a více než kdy jindy vyléval se pramen milosti na všechny údy duchovního těla Kristova, svaté církve. Z toho pak vzešlo vroucnější a užší sdružení všech věrných v jednotu víry a lásky, v posvěcování jednotlivců, v upevňování slabých a zachraňování mnohých, kterým hrozila záhuba v době velikého trápení, kdy bezpráví nabývalo převahy, a láska innohých ochábla.

Pohané jsouce zaslepeni, povrhli kráčet cestou rozumného badání; tak by byli mohli ku poznání pravdy přijíti; ano i rychle se odvraceli, jestli jim někde světélko pravdy zakmitlo, neboť jejich skutkové byli zlí. Za trest byli ponecháni zlym žádostem svého srdce a hanebným náruživostem, a pozbyli poslední prostředek, kterým mohli se zachrániti a prostředek ten byl pravá modlitba. Novodobí pohané, od Krista odpadli, odvrátili se od jasného slunce zjevené, poznané pravdy; proto pád jejich byl ještě horší, a veřejná jejich hanba jest nezrušitelně a krvavým písmem napsána v ohavnostech revoluce, o tajné jejich hanbě lépe jest pomlčeti. Kdož by chtěl tvrditi, že tací nešťastníci se modlí, rozmlouvají v Bohu čini tak, jen aby ho popírali, jemu se rouhali. Tvrdili starý pohan Seneka v zoufalství, že modlitba je neúčinná, obzvláště že prý není pomůckou, aby se člověk stal ctnostným, novodobý pohan Kant praví: »Kdo se modlí, toho třeba mít v podezření, že se pominul smysly.« Opovážili se staří, jako Maximus z Tyru, ovšem s jakousi nesmělostí tvrditi, že modlitba je docela škodlivá, tu pohané našich časů směle a drze křičí: Pracovat a ne se modlit! Proto dny k modlitbě určené, neděle a svátky, jsou jim soli v očích, »budtež zrušeny ve jménu svobody!« tak volají. Snahou jejich jest, modlitbu vůbec zapověditi a nemožnou učiniti.

Ale ku podivu právě té doby, kdy

Kant svá rouhavá slova v modlitbě vyslovil — docela důsledně jako nevěrec — působil v církvi Boží nejhrošlivější apoštol modlitby sv. Alfons z Liguori, a prohlásil ve zvláště sepsaném pojednání, že modlitba je účinný prostředek spásy, tvrdě též, toť že pravý trest Boží, že kazatelé a učitelé křesťanského lidu svého času tak málo o modlitbě mluvili.

Prvý ze žáků sv. Alfonsa, blahoslavený Klement Hotbauer, rodilý Moravan (za blahoslaveného prohlášen dne 29. ledna 1888), byl povolán, aby prostou modlitbou svatého růžence zahanbil ono liché osvětářství, kterému se říká josefinismus, a jehož největší moudrost namnoze pozůstávala v tom, nemodlit se mnoho.

Moc a vědy pozdvihují se na novo proti církvi. Moc jí odňali a bezbrannou pronásledují. O vědu nemohou ji sice oloupiti, ale jak jen mohou zabráňují, aby neměla k tomu prostředků; a kde

jen jaký nový výzkum ve vědě učiněn, používá se ho proti církvi. To mnohým je příčinou obav a malomyslnosti, ale neprávem; dokud se budeme modlit, budeme vítěziti. Ovšem nesmíme ruce v klín složiti, nýbrž též se namáhati a bojovati. Avšak nemysleme tuto snad na vzpouru, na boj skutečnou zbraní, prachem a olovem, nýbrž na poli duchovním třeba bojovati; slovo pravdy může sice býti u všeobecné vřavě utlumené, překřičeno, zůstává však nepřemožitelné a konečně přece vítězí. Ale i kdyby se nepřítelům podařilo rámě, které meč pravdy proti nim pozdvihuje, ochromiti, tím ještě ničeho nezískali, dokavad jinou účinnější a ostřejší zbraň neučiní neškodnou a zbraní tou jest modlitba, zvláště jednohlasná a jednomyslná, kteráž ze všech katolických srdcí vychází, ze všech katolických rtů vane. Především tedy třeba se modliti.

(Příště dále.)

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.)

§. 9. Oděv terciářů.

•Všickni nechat nosí pod svým oděvem bílý řádový škapulíř, žehnaný od opata nebo jiného ustanoveného k tomu cíli; a nechat se snaží odívati se tak skromně a počestně, aby nedali žádnému pohoršení ani příležitosti ke hříchu.•

V ý k l a d.

Význačný šat údů třetího řádu jest malý škapulíř z bílé vlny, žehnaný od opata nebo kněze opatem ustanoveného k tomuto úkonu. Mají pak nositi škapulíř ten stále: tento pruh látky jest spolehlivý a neklamný odznak jejich připojení k řádu sv. Norberta.

Jako doplněk tohoto roucha rodinného dostávají terciáři naši ve Francii na den své oblázky zvláštní medailku (penízek čili agnustku) zvanou »terciářskou.« Medailka tato, požehnaná a odpustky nadaná, má ten účel, aby je pamatovala na dvoji velikou pobožnost řádu jejich: nejsv. Svátost oltářní a nejblahosl. Pannu neposkvrněnou. Na jedné straně viděti jest monstranci, jížto se klaní dvě andělův, a nápis kolem zní: »Aj, chléb sv. nebešťanů!« Na druhé straně jest nejblahosl. Maria Panna, jakož bývá vypodobněna při t. zv. medailce zázračné, s touto prosbou: »Maria, bez hříchu počatá, pros za nás, kteří se k Tobě utíkáme!« — V Belgii však a v Nizozemí, kdež třetí řád náš trvá stále bez přerušení, panuje

na přemnohých místech ten obyčej, že tamější sestry terciářky nosí po způsobu jeptisek prsten zlatý nebo stříbrný. Obyčej tento uvádí se již na počátku předešlého století ve starobylých rukopisech řehole terciářské, kdežto se dovoluje a odporoučí. A P. Alfons Volkers, kněz našeho řádu z kláštera tongerlooského, dobře napsal, že prsten spíše přísluší řádu nebo shromáždění řeholnímu, kdežto medailka jest odznakem zbožného bratrstva. — Ostatní oděv terciářů nemá nic zvláštního co do způsobu nebo barvy; mají toliko hleděti, aby se vyznačovali skromnou jednoduchostí, kteráž jest rovně na odpor nádhře, jakož i všední nedbalosti.

§. 10. Péče o nemocné a zemřelé.

•Nemocným bratřím a sestrám laskavě a milosrdně pomáhejtež, jejich pohřbu a zádušních služeb Božích, jestli to možno. se sčastnětež. Za každého z nich, když zemrou, pomodletež se 33krát Modlitbu Páně jakož i pozdravení andělské, pokaždé připojujice: »Odpocínutí věčné« atd.

V ý k l a d.

Jedním z nejvýznamnějších užtků společnosti náboženských jest zajisté, že si mohou prokazovati hojně vzájemné podpory jak v potřebách časných tak i přispěním duchovním. Kromě toho, že jsou spojeni bratrskou láskou v Kristu, těší se členové třetího řádu ještě tím, že mají bratrstvo jiné, kteréž je úžeji spojuje vespolečnými svazky: bratrstvo to života, modliteb a naděje. Tot jest jejich zvláštní výsada: tím, že byli přijati do třetího řádu, stávají se účastnými (podle výroku papežské listiny) »odpusťků, svatých obětí, modliteb a jiných dobrých skutků duchovních, kteréž s milostí Boží se konají v řádě premonstrátském, a to jak v životě tak i ve smrti.« Jsouli pravdiva slova knihy »Kazatel« (4, 9—12) o společnosti přirozené, platí totéž právem daleko větším o sjednocení v řádě řeholním: »Lépe jest býti dvěma spolu, nežli jednomu: neboť mají užitek tovaryšstva svého. Padne-li který z nich, druhý jej pozdvihne; ale běda samotnému: neboť když padne, nemá, kdož by ho pozdvihl. A jestliže by se někdo zmocňoval jednoho, dva odolají jemu; provázek trojnásobný nesnadno se přetrhne.« Avšak jesti to zvláště v čas těžké nemoci, kdy láska terciářů má se ukázati a kdy se má osvědčiti výhoda jejich spolčování. Šetrná podpora, návštěva bratří a sester nemocných (jestli to možná), spasitelné napomenutí: hle, toť jest povinnost všech a každého jednotlivě. Když smrt zachvátila některého bratra nebo sestru, nastává povinnost nová živoucím členům, totiž odporoučeti do milosrdenství Božího duši, kteráž právě se odebrala na věčnost.

Řehole určuje modlitby, kteréž se mají diti po smrti bratří. Bude snad vhodno připojiti nad to nejméně jedno sv. přijímání za blaho zemřelého. K tomuto účelu zaslána bude zpráva úmrtní bez průtahu všem údům družstva od ředitele třetího řádu. — Každoročně řád premonstrátský koná hlavně tři výroční památky za své zemřelé: okolo svátku sv. Řehoře (12. března), potom v čase po nejsv. Trojici a pak v den Všem věrných dušiček. Terciáři nechať se modlí v těchto dnech zvláštním způsobem za své zemřelé bratry a sestry, a mohouli, nechať na ten úmysl obětují sv. přijímání.

(Příště dále.)

Aphorismy z denníku P. Bedřicha Riina, T. J.

(Část další.)

Utrpení. Když byl Jidáš se stráží a služebníky od nejvyšších kněží a Fariseů přišel do zahrady getsemanské, Ježíš, věda všechno, co na něj přijíti mělo, šel proti nim a řekl jim: »Koho hledáte?« Pán Ježíš z poslušnosti a lásky k Otci svému šel proti nim; chtělť horlivě vykonal dílo sobě uložené. Podobně i nám jediné poznání božské vůle dodati může mysl i odvahu. Modle se přednášej Bohu své slabosti, zkoumej vůli Boží, a když jsi ji poznal, důvěřuj se v pomoc Boží. Sebe těžší věci stanou se nám lehkými, když chceme, co Bůh chce. Takto smýšleje jdi vstříc všelikému utrpení. Kdo alespoň někdy dobrovolně bolest nějakou nesnáší, sotva bude trpělivě snášeti, když bolest naň přikvačí mimo nadání. Vláčímeli kříž za sebou bezděky, lině, nedbale, jest těžší, než když jej hbitě na ramena vezmeme. »Což nemám pít kalich, kterýž mi dal Otec?« (Jan 18, 11.) Lidé sice dávají nám kalich utrpení, avšak on pochází od Otce. Nehněvej se na lidi, kterým Bůh tak káže. V pravdě až dosud pomohli mně na cestě spasení věčného ti nejvíce, ježto jsem považoval za své nepřátele; a naopak přílišná láska mých přátel mně velice uškodila; ovšem jsem vinen, že jsem lásky jejich zneužíval.

Tichost. Buď pamětliv své vlastní slabosti, a sneseš lehce slabosti jiných. Podle jakých pravidel o své křehkosti soudíš, podle těchž sudí i o jiných. Kolikrát doznáš na sobě: »Duch jest sice ochoten, ale tělo jest slabo,« a při svém bližním bys tak nesoudil? Ne všechno, co nelaskavým, nevěrným býti se zdá. stává se, přihází se z nedostatku lásky. Kam pak bych se poděl, kdyby Pán Bůh všeliké poklesky mé nedostatku lásky přičítal?

»Jeden druhého břemena neste, a tak naplníte zákon Kristův« (Gal. 6, 2.). Tichost nezáleží pouze v tiché, mírné řeči, přívětivé tváři, okamžitém přemožení hněvu, nýbrž v tom, že při všech myšlenkách, slovech a skutečích míry a váhy svatosti užíváme, a že z přirozené směsice dobrého a zlého po příklade včel jen dobré si vybíráme, přijímáme, konáme. Tichost není základní, samostatná barva, nýbrž směsice pokory a lásky, nevinnosti a trpělivosti. Ona v pravdě jest šťastnou královnou, svému vlastnmu majetku vládne moudře, všem pak vůkol sebe něžně a libezně; proto praví božský Spasitel: »Blahoslaveni tiši; neboť oni země vládnouti budou.«

(Přístě ostatek.)

Různé zprávy a drobnosti.

Spolek rozšiřování víry dostal minulého roku 1889. na dobrovolných přispěvích 2,216.767 zl. 44 kr., tedy o 71.912 zl. více než předešlého roku. Přispěvky ty docházely ze všech dílů světa, ovšem že nestejně. Ze všech zemí dala jako vždycky obětavá Francie, a sice 1,605.562 zl., pak následují: Německo s 283.224 zl., ku kteréz sumě přispělo Elsasko 111.924 zl. ! Itálie s 156.332 zl., Belgicko s 149.019 zl., severní Amerika

se Spojenými Státy s 99.353 zl., Anglicko a Irsko s 74.200 zl., Holandsko s 61.357 zl., Rakousko nepočítaje Uhry s 41.580 zl., Španělsko s 36.468 zl., Švýcars s 31.738 zlatých, Portugalsko s 19.878 zl., jižní Amerika s 16.817 zl., Levante s 16.742 zl., Afrika s 13.714 zl., Australie s 4707 zl., Uhry s 1381 zl., Rusko a Polsko s 1022 zl., celá Asie s 879 zl., Monaco s 600 zl., střední Amerika s 529 zl., Bulharsko a Rumunsko

s 360 zl. a rozličná jiná místa severní Evropy se 109 zl. Dejž Bůh, aby spolek tento tak důležitý a od sv. Stolicе římské tak vřele doporučený nalezl hodně přátel a příznivců mezi katolíky! Velmi dobře by prospělo čtení »Katol. misii« aneb aspoň knížečky sv. dětství, aby čtenáři věděli, nač své oběti dávají, pro jakou vznešenou věc obětují!

Statečný kněz. Nedaleko filipinských ostrovů v tichém moři plula minulého roku na jaře parní loď španělská a zahynula v bouři veliké. Cestující hleděli zachovati životy své na malých lodičkách; ale jeden kněz tovaryšstva Ježíšova, jménem Raymond, zůstal na lodi, aby hynoucím poskytl poslední pomoc duchovní. Zachránění volali naň, aby pamatoval na svůj život a hleděl se zachránit; ale dostali odpověď: »Dokud jest na lodi život lidský v nebezpečí, neopustím místo své.« Již počala loď klesati pod vodu, a tu bylo viděti statečného kněze na palubě klečeti, majícího ruce k nebesům pozdvížené; tak utonul i s lodí ve vlnách rozbouřeného moře. — Kolik takových statečných mužů, kněží, mučovníků lásky ke bližnímu vykážou tupitelé a nadáváci na církev a kněžstvo? Dokáže to některý z takových bohaprázdných lidiček?

Jak byl sociální demokrat obrácen, vypravuje Alban Stolz ve svém kalendáři následovně: Jistého katolického kněze (veleučeního dějepisce J. Jansena ve Frankobrodě) potkal na cestě před městem dělník a pravil: »Zhyň, kněžouře!« Kněz se zastavil a ptal se toho člověka mírně, proč ho tak škaredě pozdravil? Dělník zaražen laskavou domluvou, umlkl a Jansen mu vyložil, že kněží chudobným lidem neubližují, že je netrápí, jak mnozí velcí páni to činívají; že kněz jde i k nejchudším lidem, když jsou nemocní, aby je zaopatřil sv. svátostmi, a nežádá za to ničeho. A dělník také nejde na úřad o almužnu požádat, nýbrž jde ku knězi na faru nebo do kláštera. Na ta slova smekl dělník svůj osumělý klobouk, řka: »Máte pravdu, otče duchovní! Byl jsem právě ve shromáždění komunistů, kde na kněze velice nadávali a byl jsem také rozhořčen tak, že jsem vám to řekl, abyste zahynul!« Za několik dní přišel onen dělník k Jansenovi do pří-

bytku, přiznal se ke všemu zlému, co byl učinil před Bohem a před bližním, a již neměl ničeho se socialisty, ani nešel do schůzí jejich, protože se přesvědčil, že to jen samá vzpoura jest proti všelikým stavům světským i duchovním.

Podivuhodná zametačka. Před několika lety bylo vidět v jedné ulici města Londýna podivuhodnou zametačku. Ač byla velmi skromně oblečena, bylo přece poznat, že nepatří k takovým lidem, kteří ulice zametají. Že to však Lady Fullerton, dcera bývalého anglického vyslance ve Francii, nevěděl nikdo kromě jedné ubohé ženy, za kterouž ona vznešená dáma práci převzala. Stalo se to následovně. Vznesená dáma Fullerton šla v neděli z kostela od služeb Božích a spatřila ubohou ženu zametat ulici. Tázala se jí, zdali byla již na mši sv. ? A žena odpověděla: »Nebyla jsem, jsem v práci a nesmím ji opustit.« — Na to Lady Fullerton: »Dejte sem metlu a jděte do kostela, vyplňte svou povinnost křesťanskou; jestli se vám bude líbit, přijděte pak a pracujte dále.« Žena poslechla, šla do chrámu Páně a tak bylo viděti dceru z nejvznešenější rodiny Anglie mezi jinými zametačkami konati dělnickou práci z lásky k Bohu a bližnímu. Pravá láska ke bližnímu a horlivost pro čest Boží a spásu duší nepohrdá i nejnižší prací a neleká se i největší obětí.

Barevná okna v kostelích. Nyní dbá se více o ozdobu chrámů Páně, než za časů dřívějších, ku př. v předešlém století. Mimo jiné zdobívají se chrámové také malebnými okny, což přispívá mnoho ku zvelebení domu Božího. Význam malebných oken vyložil nyní již zemřelý Eberhard, biskup v Trieru. Pravil: »Když předkové stavěli velebné gotické chrámy, nedopustili, aby jasné světlo slunce do nich vnikalo jako do obyčejných domů. Nedovolili, aby skrze bílé sklo bylo viděti z kostela také jiné budovy světské nebo jiné předměty, kterými by duch lidský z pobožnosti byl vyrušen. Za tou příčinou dali dělat okna temná, barevná. Jasnost barev roznitila mysl, obrazy svatých zastřela roztržitý zrak, aby duch lidský ponořil se v Boha samého. Podobně má učinit křesťan, vstupuje do chrámu. Ať zastře závojem zapomenutí

všecky starosti světské; vyšší svět, duchovní má se otevřít před očima jeho; obrazy svatých mají plynouti myslí jeho a k nábožnému rozjímání roznititi ducha jeho.

Domovní požehnání z roku 1672. Při bourání nárožního domu č. 387 v Provaznické ulici v Praze, kdež stávala kdysi brána, nalezena byla ve zdi plechová krabička velikosti 1 čtver. decimetru a v ní tak zv. domovní požehnání napsané na proužku papíru měšťanem Danielem Erazimem Meissnerem na Starém městě, jenž vystavil dům ten roku 1672. Domovní požehnání zní takto: † † † »Domovní požehnání. Ó ty nejsvětější mocný a nepřemožený Pane Bože, nebe země z Nazarethu, Ježíši Kriste, slituj se nade mnou a nad tímto domem, kterýž jsem pro čest a chválu Boží v l. 1672 měsíce máje s pomocí Boží na Mostku vedle samy brány vystavěti dal. Žádám za požehnání tomuto domu! Ó ty ukřižovaný Ježíši Kriste, Tebe prosím, ochraňuj tohoto domu lidi, aneb kříž Tvůj svatý, na kterýmž jsi umřiti račil, požehnání Boží, osvěcuj v tomto domě lidi zůstávající. A moc svatého Ducha osvěcuj všecky v něm přebývající. Bůh Otec, Syn i Duch svatý opatruj celý dům a cožkoli v něm jest. Nejsvětější a ukřižované jméno Jezu Krista ochraňuj tento dům, nejsvětější Trojice osvěcuj a požehnej všecky lidi, kteříž z domu i do domu vcházejí i vycházejí, aby se v tomto domu žádného neštěstí nikdy nestalo a co komu škoditi mohlo, buďto z čarodějnictví aneb ponuknutí ďablového, i také přede všema škodlivejma nemocma a ochraňuj tento dům před ohněm, hromobitím, zloději, zlými lidmi a Rodičko Boží, panno Marija, oroduj za tento dům, a sv. Jene, a sv. Josefe, prostě za nás hříšné, aby v tomto domě požehnání tvé svaté zůstávalo a všem v něm přebývajícím nic zlého státi se nemohlo. K tomuž nám dopomáhej Bůh Otec, Bůh Syn, Bůh Duch svatý. Amen.

Daniel Erasim Meissner.« Na rubu: »Pane Bože, rač dáti, aby to všecko, co jsem tuto srdečně žádal a napsal, skutkem se konalo. 1672. 19. May † † † Pane Ježíši Kriste, račiž mně i všem lidem v tomto domě přebývajícím do vše Boží zdraví, štěstí a požehnání popřáti, v nemoci trpělivost dáti a po smrti věčnou radost popřáti. Amen.«

Křesťanské panstvo. Stará již služka přišla asi před 25 lety do služby hraběci rodiny v severním Bavorsku. Ale před 5 lety ubývalo ji tělesných sil tolik, že mohla jen přísti. Často hoře si zaplākala, že již jest stará; ale panstvo slechtně těšilo ji a mělo se k ní velmi laskavě. Později musela lehnout na lože, ale i tu byla laskavě ošetřována. Hrabě poslal vždy co nejlepšího měl staré služebné, řka: »Ona vždy křesťansky ditky mé vychovávala.« Mladé služby styděly se nemocnou opatrovat, za to pak sama hraběnka ji posluhovala jak jen mohla. Tím zajisté získala si u Boha zásluhu větší ceny než bylo její vznešené postavení urozením před lidskou společností. Dnes nařikají panstva a chlebedárci na služebné a dělníky, že chtějí velkou mzdu a málo že udělají, a často žaloby tyto jsou pravdivé. Ale nebylo by jich, kdyby všecky služebné a dělníci podle příkladu oné staré věrné služby se řídili, která po 20 letech plakala, že nemůže panstvu tak sloužiti jako dříve.

Také služebné a dělníci žalují mnoho na panstvo, že s nimi krutě nakládá a že je nemilosrdné, že staré služebníky a pracovníky vypuzují jako staré haraburdy a to kolikrát pro nepatrnou příčinu, ku př. pro svědomité plnění povinnosti křesťanských. I tyto nářky jsou pravdivy. Kdyby panstva byla opravdu smýšlení křesťanského a vedena křesťanskou láskou ke bližnímu, pak by jednala laskavě se starými služebníky a přestaly by nářky a zavládnul by pokoj a spokojenost v každé rodině.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Velké Byteše. Díky buďtež božskému a nejlaskavějšímu Srdci Páně a nejčistšímu Srdci panenské Matky jeho

Marie za vysvobození z rozličných nemoci a za vysvobození z velkého nebezpečení ohně.

M. B.

Z Korutan. Díky přesvatému Srdci, neposkvrněné Panně, sv. Josefu a sv. Janu Nep. za nová četná dobrodini a milosti, jichž se mi od té doby, co posledně veřejně dle slibu svého díky jsem vzdal, dostalo. Než jsem konal závěreční zkoušky, zaslíbil jsem božskému Srdci, že po odbytí jich, když mi zase jako vždy jindy pomůže, veřejně díky vzdám. Tři hodně těžké a přísné zkoušky bylo mi složiti; v té době konal jsem dvakrát devitidenní pobožnost k nejsv. Srdci. jejíž účinek v pravdě zázračný a výsledek zkoušek nejen snad uspokojivý, ale velmi dobrý. Ó nemohu jinak nežli zvolati se mnoha svatými, že »Srdce Páně lili až přes příliš miluje,« a každému, kdož v jakékoli nesnazi, v jakékoli potřebě se nalézá, jedině útočiště doporučiti, a to jest nejsv. Srdce Páně! »A kdy jest který čas,« táže se sv. Zosimus, »ve kterém bychom pomoci Boží nepotřebovali?« A k tomuto útočišti druží se krásně útočiště všech hříšníků, nejsv. Panna a Bohorodička Maria. Skrze přesvatou Pannu, Matku božského Srdce, obdržíme vše, čeho nám nejen pro tělo, hlavně však pro duši a život věčný třeba. *L.*

Z Brna. Díky vzdává nejsv. Srdci Pána Ježíše za obdržené milosti v obtížném postavení *F. J.*

Z Poličky. Věru nevyčerpatelná jest milosrdná dobrotnost božsk. Srdce Páně k nám! Člověk v pocitu své nehodnosti bezděky svatou bázní se zachvěje, když vyslyšena jest prosba jeho důvěrná, když ucítí na sobě ono laskavé dotknutí se mocné ruky Páně. I nám dostalo se třikrát takové zvláštní pomoci v různých a trapných nesnázích rodinných i vnějších. Proto nejvroucnější díky vzdáváme veřejně bož-

skému Srdci Páně a neposkvrněné Rodičce Boží, Marii Panně. *T. A.*

Z Oldříše. A. N. vzdává nejpokornější díky božskému Srdci Páně a neposkvrněné Panně Marii Lúrdské za rychlé vyslyšení a za pomoc, jakéž se jí dostalo hned při první devitidenní pobožnosti v jisté záležitosti.

Z Příbrami. Stalo se mi, že jsem byl loni v dosti krušné nesnazi, a protože jsem čítal ve Vaší »Škole« častá poděkování nejsv. Srdci Páně, umínil jsem si, že i já se veřejně poděkuji, přispějeli mi náš dobrotnivý Spasitel. Oč jsem žádal, toho se mi dostalo, a proto, co jsem připověděl, dnes vyplňuji a pokorně vzdávám díky našemu Pánu a Spasiteli i za toto i za mnoho jiných dobrodiní, která mi jeho dobrotnivé Srdce uchystalo. Caritas Christi urget nos. *K.*

Od Litomyšle. Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně, nejbl. Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení prosby v nemoci mé. Prosil jsem a zároveň slíbil, že to dám uveřejniti, buduli vyslyšen. Protož budiž chváleno a slaveno nejsv. a nejdobrotivější Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie! *J. K.*

Z Vidné. Jistá zbožná duše děkuje nejsv. Srdci Páně za milosti Boží na přimluvu Matky Boží a sv. Josefa, že vyslyšena byla prosba za rozmnožení úcty a horlivé pobožnosti k nejsv. Srdci Pána Ježíše. Ať je vždy chváleno a velebeno od každého nejsladší a nejsvětější Srdce Pána Ježíše! *A. S.*

Z Rajhradu. Nejvroucnější díky vzdává nejsv. Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za uzdravení z těžké nemoci. *Čtenářka „Školy.“*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Svatý Otec dokončil právě již častěji oznámený okružní list (encykliku) o sociální otázce. Encyklika dělí se ve tři části, a sice v část dějepisnou, filosofickou a praktickou. Poslední tato část směřuje hlavně proti hromadění statků v nečetných rukou, což má za následek ochuzování nejširších vrstev lidu. V encyklice vybízí se státy,

by odhodlaly se k opatřením, jimiž by společnost opět byla přivedena k zásadám všeobecné spravedlnosti. — Nedávno podána italské sněmovně k projednání již podruhé osnova zákona o zbožných nadacích (opere pie), tentokrát se změnami, jež v osnově učinil italský senát. Avšak ať zní zákon ten jakkoliv, tolik jest jisto, že jest a zůstane

novým a hrubým porušením práva církve a těžkým poškozením veřejné dobročinnosti. Jeho Svatost papež Lev XIII. v tajné konsistoři, koncem minulého měsíce odhývané, proti tomu zákonu poznovu protestoval. Protest jeho byl sice jen krátký, ale významný. Obsahoval tato slova:

• Ctihodní bratři! Když jsme, těžce svíráni jsouce vzrůstající tíhou protivnosti, mluvili roku minulého k Vám právě s místa tohoto, ukázali jsme na více nových záměrů, kteréž byly proti církvi a apoštolské Stolicí obmyšleny. Vzpomenuli jsme hlavně zákona o „opere pie“, kterýž byl právě sněmovně předložen a neopomenuli jsme ho, jak se pamatujete, podle povinnosti Našeho apoštolského úřadu příslušně pokáratí a odsouditi, an právu a spravedlnosti ve mnohém ohledu odporuje. Poněvadž však podnikáno vše, aby zákon přece ve skutek vešel, nezbyvá Nam nic jiného, nežli pozvédnouti hlasu Našeho poznovu a jak slušno, hlasitě žalovati na to, že násili nepřátel se již odvažuje toho, že sahají svou rukou i po posledních zbytcích statků církevních. Úklady proti církvi jsou v boji, jenž již tak dlouho trvá, vždy kormutnější a nebezpečnější. Avšak Naše zmužilost neklesne, neboť položili jsme Naši neomezenou důvěru v pomoc nebeskou. Bůh ochráni práva svá a propůjčí Nam, kteří bojujeme k Jeho cti a pro spásu lidí, sil k boji a udělí Nam milosti vítězství.

V parlamentu přijat nejnověji zákon, jimž vládě italské zabezpečuje se panství nad Římem. Bylo by však velikým klamem domnívati se, že tímto prostředkem bude městu z ohromné bídě pomoheno. Aby se při tom vládě neublížilo, chce se tato náhradou za své namáhání při správě města odškodniti skonfiskováním jmění 144 bratrstev a společenstev křesťanských v Římě. Pan Crispi není právě vybíravým — bere peníze, kde jich najde. Nynější správce městský Finschiero-Aprile snaží se jemu býti věrným pomocníkem, a proto chce ze vzdělávajících ústavů vypuditi řeholníky. ačkoli právě tito na školách římských působí nejvýtečněji. Takovým způsobem sleduje zednářská vláda svůj cíl, aby věčné město snížila za sídlo bezbožství. — Hmotné postavení

katolických duchovních v Itálii není věru závidění hodno. Vysvitá to již z toho, že nynější parlament, jehož většina chová se přece (jak jsme právě v předcházejících odstavcích ukázali) tak nepokrytě nepřátelsky k církvi katolické, přinucen byl platy nižšího duchovenstva zvýšiti. Avšak jaké to zvýšení, čtemeli, že podle podané předlohy mají nižší duchovní dostávatí všeho vsudy 700 lir ročně, tedy sotva 350 zl. Zvýšení platů má se diti z výslužného, jež bylo vypláceno vypuzeným řeholníkům. Od r. 1860. a 1870. totiž většina řeholníků, kteří na toto výslužné právo měli, vymřela, a tak užito bude tohoto pensijního fondu nyní pro faráře. Fondsám tvoří ovšem jen nepatrnou část jmění církevního, které stát si násilně přivlastnil, v pravdě řečeno — uloupil.

Rakousko. Vídeňský „Vaterland“ přinesl z Mostaru zprávu, jež by podivně světle vrhala na bezpečnost náboženského vyznání katolíků v posledně zabraném území rakouském, totiž v Bosně a Hercegovině. Bosenské listy zprávu tu umlčely a dostala se na veřejnost toliko soukromým dopisem jistého protestanta. Zpráva zní takto:

• Boží Tělo v Mostaru skončilo letos bouřlivě a smutně. V Hercegovině a obzvláště v Mostaru panují mezi pravoslavnými a katolíky nepřetržité třenice, které dostupily té míry, že o Božím Těle chtěli v Mostaru pravoslavní katolíků obvyklé v den ten procesí překaziti. Krátce před zahájením průvodu rozbourali oltáře a při tom došlo ke krvavému zápasu mezi katolíky a pravoslavnými, jejichžto přesile musili katolíci ustoupiti. Mimo to ztropena byla také výtržnost v katolickém kostele, tak že duchovní nuceni byli uchýliti se do sakristie. Následkem toho nastala rvačka také v kostele a od průvodu musilo býti upuštěno. Ke zjednání pořádku dostavilo se pět setnin pěchoty, kteráž se však vrátila do kasáren, aby nebylo ještě větší rozjitzení vyvoláno.

Uveřejnění této trapné události stalo se za tou příčinou, by příslušným kruhům poskytnuta byla příležitost, zájem katolíků v posledně zabraných zemích hájiti, jak toho státní právo vyžaduje.

Německo. Jak našim čtenářům známo, pracovali bavorští liberálové úsilovně o

tom, aby překazili velkolepý katol. sjezd, kterýž měl roku letošního býti odbýván v Mnichově. Dilo se podařilo, získalí liberálové za pomocníka také samého prince — vladaře. Proto arcibiskup velkých jásot v táboře jejich, zdá se však, že to jásot předčasný. Konservativní časopisy havorské přimlouvají se aspoň za svolání katolického provincialního sněmu ve Stranbingu, jenž by byl za zmařený sjezd náhradou, kdyby nemohl všeobecný sjezd katolíků německých uspořádan býti v jiném městě, nejlépe v Koblenci. Schvalujeme tuto myšlenku úplně a přejeme jí z plna srdce zdaru! —

Četné listy zahraniční zaměstnávají se otázkou obsazení arcibiskupského stolce hnězdensko-poznaňského. Před několika dny rozšířena byla zpráva, že sv. Otec vložil kapitole na srdce, by nevolila žádnou osobnost, která by vládě byla nemilou. Tuto zvěst co nejrozhodněji vyvrací římské zprávy, v nichž se praví, že Vatikán nemá chuti ani přímo ani nepřímo v záležitostech se míchat. Kurie přeje si naopak, aby kapitola při volbě své jednala úplně

svobodně a očekává od císaře, že potvrdí kandidáta polské národnosti a tak splní přání celé kapitoly.

Rusko. Nově jmenovaný vilenský arcibiskup, Andriewič, slavil přes zákaz generálního guvernéra slavnostně vjezd svůj do Vilna. Veškeré katolické obyvatelstvo z města i okolí očekávalo svého pastýře na nádraží a jakmile jej spatřili, padli na kolena. Obyvatelstvo po té provázelo vůz biskupův až k residenci. Slavnostní intronisace nového církevního hodnostáře byla úředně z a k á z a n a.

Švýcarský. Ve Švýcarském Frýburku byl tento měsíc slavnostně uvítán kardinál Mermillod. Všichni biskupové švýcarští, starostové měst a kantonu vyjeli vstříc církevnímu knížeti. Za to spolková rada švýcarská odepřela účastníci se této slavnosti a tím urazila katolické obyvatelstvo. Spolková rada vůbec obstarává zájmy a prospěchy liberálův a tito budou jí vděční za nejnovější urážku křesťanstvu katolickému způsobenou.

V měsíci srpnu modleme se za národy severní Evropy.

Často byli členům apoštolátu modlitby doporučení národové, trvajici dosud v temnostech nevěry, bludu a kacířstva. Modlili jsme se již za obrácení pohanů, za církev na východě, za židy, za obrácení Anglie, za sjednocení východní církve s církví římsko-katolickou. Nesmíme také zapomenouti při modlitbách svých zvláště tento měsíc na národy severní Evropy, na které tuším málokdo vzpomene, ač vlast' naše dosti zlého utrpěla od nich zvláště ve válce třicetileté. Jsou to národové na severu bydlící a v bludech trvajici: Dánové, obyvatelé Norvéžska a Švédové. Kdož by tu nevzpomenul sobě na Brno Švédy obležené? Kdož by tu nevzpomenul na vzácné poklady naše do Švédska odvezené, z nichž aspoň několik vzácných spisů navráceno naší zemi přičiněním nyní zemřelého Dra. Bedy Dudíka, benediktina rajhradského. I tito národové získáni byli sv. Ansgarem církvi Kristově. Hlavně pak zakofenilo se křesťanstvo za času sv. Vojtěcha v polovici 11. století, kdy již zřízena některá biskupství. V 15. století vypuknul černý mor, větší část obyvatelstva zahynula a zároveň i křesťanstvo. Hlavním apoštolem zemí těchto byl sv. Ansgar; sv. víra Kristova rozšířila se rychle u těchto udatných národů, zejména za příznivce sv. Ericha, krále. Později však vypukly rozbroje veliké mezi těmito národy, při čemž také církev katolická mnoho utrpěla. Za Kristiana II. byli pronásledováni biskupové, kněží a stavové. Na 600 osob bylo usmrceno. Kristian chtěje moc svou upevniti, snažil se co nejvíce, aby šlechtu a duchovenstvo, a sice zákony, školami,

vražděním, lstí a zbraní« zničil. Za to byl r. 1523. z Dánska vyhnán od lidu a zvolen Gustav Vasa od Švédů za krále. Také on vedl krutý boj proti církvi katolické a přidal se k reformátorům. Církev katolická pozbývala víc a více půdy v zemích těchto, za to bujelo kacířství Luterem v Německu zaseté. Ano, na říšském sněmu v Süderköpingu r. 1595. bylo uzavřeno za Karla, by všickni, kdož nepřiznávají se k Luterovi, během šesti týdnů se vystěhovali nebo násilně vyhnáni byli. Održeni jsou národové tito od viditelné nejvyšší hlavy pravé církve, stali se nevěrnými učení sv. apoštolův, a v tomto bludu udržování jsou svými panovníky a duchovními. Škoda tak četného a tak statečného lidu! Neměl by trvati v bludu lid, který tak statečně hájil dříve víru Krista Pána, který tak nadsadil život svůj za vydobytí sv. země v křížáckých válkách. Lid není zlý, není nepřátelský katolické církvi, ano rád by se vrátil do pravé církve římské. Símé sv. Ansgarem, Vojtěchem zaseté, nevyhynulo úplně v srdci lidu. Toto, co pravíme, slyšeli jsme z úst jednoho pastora z Norvéžska, který se u nás zdržel. Protož pospěšme a prosíme nejsv. Srdce Páně, by smilovalo se a milostí svou obměkčilo srdce zatvrzelá, by poznali pravé učení Ježíše Krista a vrátili se do církve od něho založené, v níž jedině spasení doufati lze. Dej Bůh tuto milost oněm národům, aby jeho nejsv. jméno od nich chváleno a velebeno bylo. »Doufám,« praví horlivý prefekt apoštolský v Norvéžsku, Mgr. Fallize, »že tolik vroucích modliteb od tolika apoštolů modlitby pohne nejsv. Srdcem Páně a že milost Boží zvítězí nad národy severní Evropy.«

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za národy na severu, dříve katolické, nyní však oběti kacířstva, by navráceni byli církvi Tvé svaté, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci září: Navrácení národů latinských životu křesťanskému.

Svatý VaCLaVe, VéVoDo České zeMě, pros na nebi za Čistou Víru sVojI,
ať se rozšÍrjuje!

P ě v c i.

Jen s vírou v před,
a naděj' v střed,
kde láska v Božím pruhu!

Pak k nebi hled,
kde touhy sled,
tam mládí zpívá v kruhu!

Tam ruku dej,
do duše lej,
co zbožnost dává druhu!

Jen věrným buď
a veď svou hruď
svým volným čelem v duhu!

Až dozpíváš,
se zadíváš,
ve věčnou písně struhu.

Bůh tobě dá,
co teď se zdá:
perutě Božích sluhů!

Čermák-Chřenovický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz Mat. L. (Č. d.)

Rozjímání.

Přání a žádosti Srdce Ježíšova.

1. Ježíš toužil po cti Otce svého, 2. po spáse člověčenstva. 3. Utrpením obojího se dosahuje.

1. Ježíš toužil po oslavě Otce svého nebeského. — Přání jest jako volání lásky, a Srdce Ježíšovo nikdy nepřestalo žádati a toužiti, poněvadž nikdy neustalo milovati. Opravdu, on toliko uměl tak hodně z nejvniternější hlubiny Srdce říkati nejvznešenější všech modliteb: »Otče náš, jenž jsi na nebesích; posvěť se jméno tvé« atd. Mat. 6. Ježíš opravdu jest »muž žádostí«;

Dan. 9. On jediný s to byl, pravou měrou žádati si, aby Bůh ode všech lidí poznán, milován a veleben byl, poněvadž on toliko jej znal a miloval, jak náleží. On jediný tudíž také vystihnouti mohl; jak veliké to opravdu zlo, na Boha zapomenouti nebo ho uraziti. Nepřestal tudíž Vykupitel světa od prvního okamžení svého vtělení až do posledního dechnutí života svého, vzdychati, žádati, se modliti . . . Co posud činí ve Svátosti velebné? On si přeje a žádá, aby království Boží na zemi vzrůstalo. On svatým vnuká touhu po Bohu, jenž je oživuje,

sdíli se s nimi o lásku, kteráž je tráví. Ze Srdce jeho váží lásku tu, v božské té peci ohnivé zanicuje se oheň, jimž se rozpalují. — Účastníš se i ty svatých těch žádosti? Jest i život tvůj životem touhy a modlitby? Máš péci o čest Boží? Ó Bože, co spatřuji v srdci svém? Ovšem mnoho přání; ale Ty nejsi předmětem jich; neboť srdce mé neustále k zemi obráceno jest. Dobrá pověst, vážnost lidská, výhody pozemské, marné radosti, ničemnosti, zda nejsou to věci, jimiž napořád se obírám? . . . Z toho nechť poznám, co miluji; neboť psáno jest, že srdce naše tam jest, kde poklad náš. Má tak ale napořád se mnou býti? Nikoliv, ó Pane; já chci budoucně jen po pravých statech toužiti a žádati; Srdce Ježíšovo budiž pravidlem mým. »To zajisté cítě v sobě, což i v Kristu Ježíši.« Filip. 2.

2. Ježíš touží po spáse lidské. — Kdož dovede vyměřiti, jak vřelá, jak upřímná, jak vytrvalá byla touha ta? Nesčíslné naše potřeby a nedostatky neustále na mysli měl; i nemuseli po štěstí našem toužiti, an miloval nás láskou neskonanou? Docela jinak než k proroku Jeremiášovi musíme k němu vztahovati slova: »Tentof jest milovník bratří, a lidu israelského: tent jest, kterýž se mnoho modlí za lid, a za všecko město svaté.« 2. Mach. 15, 14. Srdce Ježíšovo toužilo a pořád ještě touží po tom, abych byl dokonalý. Ze zátiší svatostánku, jako kdysi s kříže, volá na mne: »Žízním!« —

Ó, duše moje, slyšela jsi ono volání lásky Vykupitele svého? A pakli jsi slyšela, byla jsi tím i pohnuta? Můžešli mu také o sobě opravdu říci: »Žíznila po tobě duše má, jak mnohonásobně po tobě tělo mé?« Žalm 62. Ano, »žíznila duše má po Bohu silném, živém!« Ž. 41. A čehož měl bych si žádati, leč tebe? Jeli něco na nebi a na zemi, co by tak

hodno bylo lásky mé? Tři jsou věci, jež úžasem a nepokojem mne naplňují: Že totiž chceš mne milovati, an bych přece zasluhoval, povrženým býti a pohrdaným; že přeješ si, milovánu býti ode mne, ačkoliv ničím k blaženosti tvé přispěti s to nejsem; a že, ačkoliv láska Tvá ke mně neskonala jest, tebe posud nemiluji ze srdce celého. Ó Bože, propůjči mi milosti, abych s prorokem tvým říci mohl: »Duše má žádá tebe v noci, ale i duchem svým u vnitřnostech srdce svého z jitra bdím k tobě.« Is. 26, 9. Ó Ježíši, kým by tomu tak bylo! —

3. Ježíš věděl, že třeba jemu trpěti a umříti, aby oslavil Otce svého a lidi spasil. — Povstalo tudíž v Srdci jeho přání třetí, přání totiž, obětovati se. Dí on: »Křtem mám býti křtěn (křtem krve, mám totiž trpěti), a kterak jsem soužen, dokudž se nevykoná!« Luk. 12. — A opět: »S toužebností žádal jsem tohoto heránka jisti s vámi, prve než bych trpěl.« Luk. 22. — Vždyť Vykupitel věděl, že jediné utrpením a křížem svým spravedlnosti Otce svého dostiučiníti, hněv jeho ukrotiti, lidi pak zachovati a spasiti může; tudíž s toužebností vzdychal po hodině, kdy se obětoval. . . .

I ty víš, že k dokonalosti nedospěješ, pakli nebudeš se starati o spasení duše a se zapíratí, — a přece to nečiníš; ty žádáš si dojiti cíle, a neužíváš prostředků. Ty toužíš po vítězství, a štítíš se boje, chceš svatosti dosáhnouti, a přece od hříchu upustiti nevolíš. — Není to marný klam? Zkoumej se, jsi-li jako Ježíš muž žádosti a modlitby? Staneš se jím, když opravdu Boha milovati budeš, když na spáse bližního záleženo ti bude, když budeš chtiti dokonalým býti; neboť kde láska vládne, tam obývá i touha, a netoužíšli, tedy důkazem to, že nemiluješ. Zkoušej srdce své; zkušební kámen pravé žádosti jest skutek,

neboť stává žádostí, jež duši usmrcují; »žádosti zabíjejí lenivého«; Přisl. 21. tyť jsou neplatné; ale jsou i jiné žádosti, které udílají život a k dokonalosti vedou. »Blahoslavení, kteří lačněji a žízňěji po spravedlnosti: nebo oni nasyceni

budou.« Mat. 5. — Velebiž Boha, pakli tato svatá touha oživuje tě, a ty spásitelný ten hlad a žízeň tu pocítuješ!

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha IV., hlava 14.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

Sv. Jan, evangelista,

jakožto vzor záka božského Srdce Ježíšova.

1. Povolání a přijetí do školy.

Byl krásný, příjemný den březnový r. 31. po Kristově narození. Jarní slunéčko právě vyšlo a pozlacovalo temena hor podél břehu jezera genezaretského, když dvě lodičky rybářské vracely se ku břehům u městečka Bethsaidy. Jakmile přistály, vystoupilo z nich mužstvo a jalo se čistiti veliké své síť na břehu. Na první pohled bylo poznati, že jsou to chudí rybáři gallilejští z blízkého městečka, kteří se právě z nočního lovu navrátili. Ale tentokráte se jim špatně dařilo, neboť pracujice celou noc ničeho nechytily, a zemdleni vrátili se na úsvitě domů. Z jedné loďky vystoupili dva bratři, Šimon a Ondřej, na loďce druhé pak byl Zebedeus se dvěma syny svými a pomocníky k lovu najatými. Starší ze synů Zebedeových slul Jakub, mladší pak Jan byl právě v nejkrásnějších letech jinošských, čítaje sotva 25 jar. Něžný, milý pohled a rdící se lice, svěží nádech útlé tváře, vážný klid a skromnost v pohybech, to vše prozrazovalo nezkaženou dosud panickou duši, hlubokou mysl a šlechetné srdce.

Zabrání jsouce všickni do své práce a čistění sítě, neznamenalí rybáři, že se cestou od městečka blíží k nim zástup lidí, kteří s velikou dychtivostí naslouchajíce kolem jednoho muže se tlačili a

s ním brzy se zastavovali, brzy zase dále se ulírali přímo k loďkám rybářů. Již byli na blízku, když tito teprve pozdvihnuvše oči zástup lidí spatřili. Dříve však než práci svou skončili a lodičky na břeh vytáhli, stanul již u nich veliký prorok Nazaretský, neboť byl to Ježíš Kristus, jež davy lidu provázely, aby naslouchaly slovu Božímu z úst jeho.

Vida pak Ježíš kolem sebe tak četné zástupy posluchačů, přistoupil k Šimonovi, kterého již dříve u Jordánu byl poznal, a vstoupiv do jeho lodičky pravil, aby trochu od břehu odrazil. A co zatím Šimon a Zebedeus s loďkou popojeli, usedl Ježíš a kázal s lodičky lidu na břehu shromážděnému, vykládaje jim učení o království Božím.

Když pak řeč svou ukončil a lid propustil, poručil Pán Ježíš Šimonovi, aby zajel na hlubinu a rozestřel síť k lovení. Šimon sice namítnul, že již celou noc a nadarmo byli pracovali, ale přece uposlechl na slovo Páně. Zebedeus pak se svým lidem provázal jej na loďce. A hle, sotva že Šimon a Ondřej vrhli síť do vody, zalovili takové množství ryb, že se až síť trhaly. I povolali na pomoc Zebedea se dvěma syny jeho. Ti přišli, a nyní naplněny rybami obě lodičky tou měrou, že se téměř potápěly a s největším namáháním dopraveny jsou ke břehu. Přirazily nedaleko od sebe.

Vystoupiv pak Ježíš s lodičky zavolal na Šimona a Ondřeje, bratra jeho:

»Pojďtež a následujte mne!« Libezný hlas, s jakýmž Pán slova ta pronesl, významný pohled, jež na ně upřel, jímaly neodolatelným kouzlem srdce jejich, tak že ihned opustivše loď i sítě šli oba za Ježíšem.

Kristus Pán kráčel s nimi až k místu, kde našel lodičku Zebedeovu. Otec se

svými dvěma syny a čeledí nebyli ještě vystoupili na zem, nýbrž na lodi spravovali sítě, které se při zázračném lovu potrhaly. Tu stanul tiše Kristus Pán a pohlížel se zalíbením na dva mladistvé rybáře. Dlouho spočíval zrak jeho na Janovi, než na něho zavolal: »Pojďtež a následujte mne!«

Zázrak nedávno před jejich očima vykonaný naplnil duši jejich úžasem, ale spolu i vděčností ke Kristu, tak že pro něho cele zaujati byli. Avšak jiné ještě tajuplné kouzlo působilo na srdce jejich, a zejména Jan cítil jakési dosud neznámé hnutí jako první lásky v srdci svém, jakoby ho to silou magnetickou táhlo k Srdci Ježíšovu. Jeho čistá, mla-

distvá duše panická měla potřeby lásky a přátelství; že obě tuto nalezne, to věstil mu láskyplný pohled z oka Ježíšova. Protož neváhal déle, ale rychle se rozhodl. Rozloučiv se s Otcem svým opustil loď, sítě a tovaryše, vystoupil s bratrem Jakubem na břeh. Od té doby byl Jan, syn Zebedeův, žákem Krista Ježíše.

Tu bych se tě měl, milý čtenáři, otázati, nešli snad již kolikráte Kristus Pán i vedle tebe, nepohlédli již kolikráte i na tebe okem významným, vybízejí tě: »Pojď i ty za mnou a následuj mne!« Vzpomeň, příteli, že zajisté již kolikráte tě takto volal vnitřním hlasem svých vnuknutí. Alespoň do jista volal tě již na křtu sv., při prvním sv. přijímání, při biřmování atd. Ó příteli, uposlechl jsi? Od kterého času již jsi také žákem Kristovým?

2. První den ve škole.

Z Bethsaidy, rodiště to Janova, odváděl nyní božský Mistr nového žáka svého cestou do Kafarnaum, asi tři hodiny to vzdáleného hlavního města Galileje. Právě byla sobota, a židé, kteří ještě trochu o náboženství dbali, byli v modlitebni shromážděni. Sem také zavedl Kristus Pán svůj milý hlouček žáků. Již dávno jej i sem byla předešla zvěst o něm jakožto o velikém proroku v Izraeli, a proto když vstoupil do shromáždění, bylo vše napnuto slyšeti učení jeho. Nevíme sice, o čem tenkrát právě přednášel, ale na srdce nového žáka i všech přítomných učinila slova jeho hluboký, trvalý dojem. Unesení obdivem naslouchali všickni v největší tichosti a pravili pak mezi sebou takto: »Tento neučí jako naši zákonníci a fariseové, nýbrž jako moc mající.« A měli pravdu, neboť Ježíš Kristus pravdu slov svých dokazoval ihned skutky zázračnými. Nedávno viděl Jan veliký div zázračného zalovení ryb a nyní měl býti svědkem většího ještě zázraku. Byltě mezi posluchače přinesen muž nečistým duchem posedlý a hrozno bylo se divati, kterak ďábel ubožáka trýznil a trápil. Hlubokým soucitem pohnut přikázal Kristus Pán duchu, aby z něho vyšel, a ďábel jsa malomocen proti všemohoucímu slovu vrhl ještě jednou člověkem o zem uprostřed

všech posluchačův a pak jej opustil. Zázrakem tímto ukončeno bylo vyučování v modlitebni.

Patrně měl božský Mistr úmysl nového žáka hned první den k sobě připoutati a o božském poslání svém jej přesvědčiti, a proto ještě po třetí se měl státí svědkem osvědčení božské moci Kristovy.

V Kafarnaum měl totiž Šimon matku své manželky, která již po delší čas ležela nemocna prudkou horečkou. K ní zavedl Šimon Mistra svého. Ježíš vstoupiv do příbytku pojal nemocnou za ruku, pozdvihl ji, a v té chvíli zmizela horečka; nemocná ihned povstavši s lože připravila hostům pokrm. Zatím se den byl již nachýlil a nadešel večer. Ale zvěst o novém zázraku Kristově rozléla se rychle městem a všechno spěchalo ku dveřím, kde tchýně Šimonova bydlela, a kde kdo měl doma nemocného, přinášel jej k Ježíši, on pak ruce na ně vkládaje všechny uzdravoval.

Takovýn způsobem minul Janovi první den ve společnosti Krista Ježíše. Viděl a poznal patrně, že moc božská jest v něm. Nad to však i jeho tichost, mírnost a přelaskavá péče Srdce Ježíšova o nemocné a trpící upoutala již nerozlučně Jana k Mistru, a tak bylo srdce jeho vírou a láskou tou měrou připraveno, že mohl Mistr ihned přikročiti k dalšímu vzdělání, přeměnění a vycvičení jeho. Byltě ještě leccos v srdci Janově, co se Mistru nelíbilo, byly tu náhledy, zásady a náklonnosti jako u ostatních učeníků ještě nad míru nízké a světské.

To všechno se musí přeměnit, máli býti srdce Janovo obrazu božského Srdce podobné.

S velikou láskou, s něžnou šetrností, ale spolu i moudrou rozhodností započal Kristus toto krásné dílo na svém novém žákovi.

3. Výchova žáka.

Rychle uplynuly dva roky od té chvíle, kdy Ježíš uče a dobře čině krajiny obcházel, ano i třetí rok učební pokročil již k měsíci srpnu. Tehdy pojal Ježíš jednoho dne tři z učeníků svých, vystoupil s nimi na vrchol hory Tábor a tu před jejich očima se proměnil. Jan byl jedním ze šťastných těch pozemčanů. Tu, ač krátkým jen pohledem, postřehl nebeskou slávu Mistra svého a pln blažené slasti sestupoval s ním pak do Kafarnaum.

Nepatrná událost, jež se tu za jejich pobytu stala, zavedla apoštolům podnět k živé rozeptři. A co se stalo? V městě Kafarnaum byl též výběrčí daní, jež židé tehdy Římanům platili. Výběrčí ten přišel i ku Kristu Pánu požaduje daň z hlavy povinnou. Poněvadž pak Kristus ve své naprosté chudobě ničeho neměl, musil si zázrakem potřebné peníze opatřiti. Rozkázal tedy Petrovi, aby šel k moři a vrhl udici. První pak ryba, kterouž polapil, měla v ústech peníz, jímž zaplatil Pán za sebe a za Petra, ale nikoli za ostatní. O tomto vyznamenání Petrovu rozpředla se mezi apoštoly delší rozprava, až přišli na předmět, o němž již častokráte byli mluvili, a sice o budoucím »království«¹ jejich Mistra na zemi. Domnívali se jak ostatní lid, že Ježíš jako Messias až přijde čas moci svrhne jho římské s Israele a zřídí novou říši, v níž jakožto král vládnouti bude; a tu byla na snadě otázka, nebudeli snad Petr prvním ministrem v království tom nebo vůbec pánem nad všechny ostatní vyšším? Rozmluvě té ani Jan nebyl dalek. Poněvadž otázku tu mezi sebou nemohli rozluštit, předložili ji samému Mistru. A na to již dávno Kristus Pán čekal. Již dávno mu byl duch nemírné samolásky, ctižádosti, ano i řevnivosti mezi učeníky jeho trnem v oku. Aby tedy Jana i ostatní důkladně poučil a ná-

hledy jejich napravil, vzal Kristus Pán maličké dítko do náručí, pohladil je laskavě a vykládal žasnoucím apoštolům nejprve, že nejen žádných předností v království jeho mítí nebudou, ale že do něho ani nevejdou, nebudouli jako to maličké tak pokorní a poníženi, tak skromní a nezištní, tak bezstarostní o světské důstojnosti a přednosti. Pak teprv odpovídaje na otázku jejich doložil, že v království jeho bude nejvyšší a první ten, kdo z nich bude nejmenší, nejpokornější, ano kdo služebníkem bude ostatních.

Slovo to z úst Ježíšových bylo sice s to, by utišilo na chvíli hádku učeníků, ale nevytrhlo kořen ctižádosti ze srdce Janova; to se mělo státi později. Zde zatím vpadl Jan Mistru svému do řeči a jak se zdá snažil se zúmyslně obrátiti řeč od nemilé věci k něčemu jinému; neboť beze vší souvislosti s předešlými slovy Krista Pána začal najednou vyprávěti, že našli jakéhosi člověka, který, ač nebyl z počtu jejich, nicméně také ve jménu Krista ďábly vymítal, ale že mu poručili, aby to již nečinil. Hle, i v této řeči skrývala se jakási nevčasná a trochu také neskromná horlivost o čest Mistrovi. Proto neopomenul tento v pokoře své ihned Jana na nedokonalost tuto upozorniti, řka zcela zřejmě, že s počínáním jejich nikterak nesouhlasí, poněvadž muž, jenž v jeho jménu posedlé uzdravuje, nejedná ani proti němu ani proti učeníkům jeho, a proto budoucně nemají mu v tom brániti. Ale ani tato výtká nezkrotila ještě nemírnou a nevčasnou jejich horlivost, neboť nedlouho potom propukla opětně, a tu se ji dostalo již přísnějšího pokárání od Mistra božského.

Ku konci měsíce září (v třetím roce od povolání učeníků) připadaly svátky tak zvaných »Stánků«²; protož obrátil i Ježíš kroky své k Jerusalemu. Šel krajem

Samaři. K večeru dorazili k městu téhož jména a Spasitel vyslal Jakuba a Jana do města, by tam jemu a všem ostatním potřebný nocleh opatřili. Ale Samaritáné židům ode dávna nepřátelští odbyli je nelaskavě a hrubě. Jednáním tím i k vůli sobě, ale více ještě k vůli milému Mistru nanejvýš uražení propukli oba v hněv a již pomýšleli Samaritánským se za to pomstiti. Vrátivše se totiž s nepořízenou k Mistru svému pravili: »Pane, chcešli, rceme, aby oheň s nebe spadl na ně a strávil je!« Ale Kristus Pán obrátiv se přísně a hlasitě pokáral takové smýšlení jejich, které z falešné a nemírné horlivosti o jeho osobu propuká hned v netrpělivost a chybujiho by chtělo spíše zničit než napravit. »Nevíte,« pravil k nim, »či ducha jste; nepřišel Syn člověka duše zatratit, ale spasit!«

Ještě jednou setkáváme se s podobnou důtkou. Bylo to ku konci posledního roku života Kristova, když asi uprostřed března kráčel z Efréma Jerichem do Jerusalema, by se tam o velikonocech již na smrt vydal. Cestou přistoupili k němu zase oba bratři Jakub a Jan, tentokrát i se svou matkou Salome, aby si vyžádali první dvě místa v očekávané říši Messiášově. Hle, kterak dosud ctižádostivi jsou a pozemsky smýšlející! Stěžoval si trpce božský Mistr, že dosud nejsou dokonalými žáky jeho Srdce a ducha, řka: »Vy nevíte, zač byste měli prositi!« A pak, aby je z klamu jejich vyvedl, podával jim místo vysokých důstojností — kalich utrpení; ten že mají první pít nežli chtějí pomýšleti na důstojnosti v království jeho.

4. Hořké hodiny zkoušek.

Zlato se zkouší ohněm, zkouška křesťana jest kříž. »Kdožkoli nenese kříž svůj, nemůže býti mým učeníkem« (Luk. 14, 27.).

I Janovi byly určeny hodiny, kdy jeho ctnost měla býti třibena a jeho

věrnost a láska k božskému Mistru těžké zkoušce podrobena. Visel na něm s celou svou duší mladistvým ohněm planoucí, horoval pro něho s největším nadšením, byl mu oddán celým srdcem neodcházeje takofka od boku jeho. a to vše ve klamně důmince a ve bludné naději, že již brzy Pán jeho staroslavnou říši israelskou znova zřídí, že jej spatří v někdejší slávě králů judských s korunou na hlavě! Tato myšlenka a naděje vryla se tak hluboko do milujícího srdce Janova, že nebyl s to, by pochopil předpovědění o nastávajícím ponížení a smrti kříže, jež mu kolikráte již Kristus byl opakoval. Ó jak tedy trpkým a trapným, ale zároveň i poučným sklamáním byl pro Jana onen den, kdy musil viděti Mistra svého v nehlubší potupě a pohaně trpěti nejobolestnější muky a bez všeliké pomoci umírat!

Ale Jan nekolisal! Jak sám vypravuje, následoval s Petrem z pozdálí milovaného Mistra, když na hoře Olivetské zajat a svázán veden byl žoldněři do domu Annášova. Co zatím tam: v nádvoří Petr z bázně Mistra svého zapíral, zůstal Jan ještě samotný u Ježíše i uprostřed falešných žalobníkův, uprostřed rozkácené roty; a když lid i kněží, židé i pohané svého krvácejícího a umírajícího přítele a učitele se vši hanou a zlobou zavrhl i zamítli, stál, ačkoli s hořkým zápasem v srdci, pod křížem po boku božské Matky až do konce věřící a milující učeník Jan!

Božský Mistr dokonal na kříži — těžká zkouška Janova byla skončena. Radostná velikonoc navrátila zase přítele příteli milujícímu, a co snad při té smutné smrti Páně v srdci žakově bylo skleslo, pozdvihlo se opět při spatření Vzkříšeného k novému životu a k nové síle, kterou již nic nemohlo zlomit. Vysoká rada židovská sice pohnala Jana na soud pro jeho smělé a neohrožené vystupování pro

Ježíše a uvrhla jej do žaláře, ale Jan se ničeho nebál. A když mu nejvyšší kněz zakazoval kázati o Ježíši Kristu, odpovídal přímo a bez rozpaků: »Sudte sami, zdali to spravedlivě před tváří Boží, abychom vás více poslouchali než Boha! Neboť my nemůžeme nemluvití toho, co jsme viděli a slyšeli.«

Avšak stkvělejší ještě svědectví o své lásce a oddanosti k božskému Mistru měl Jan vydati, a to již na samém sklonku života svého. Již byl valně sešedivěl nejmladší žák Kristův a břímě devadesáti let těžce spočívalo na ramenou jeho; ale dosud ještě nepřestal kázati v Malé Asii »o slovu života, kterýž byl u Otce a zjeven jest nám« (I. Jan 1, 1.). Již byli všickni ostatní apoštolé dokonali život smrtí mučnickou, jenom Jan žil ještě na světě. Ale i jemu připravena palma mučnictví. Císař Domicián zajal věrného žáka Kristova a poručil mu obětovati bohům. S opovržením odmítl Jan rozkaz císařův. Domicián rozkázal, nedbaje vysokého věku starcova, ukrutně jej bít a pak uvrhnouti do kotle vařícího oleje. Ale takový plál oheň lásky v srdci miláckově, že necítil muk žárů, ale stoje uprostřed vařícího oleje hlásal Spasitele, a když po té vytažen je z kotle, muky jej mladším a spanilejším učinily nežli byl dříve. I poslán jest nyní ve trudné vyhnanství na ostrov Pathmos. Tu musil ctihodný stařec s mnohými bratřími těžkou práci konati v dolech kovkopův. Ale i tato krutá zkouška jen k tomu přispěla, by se ctnost jeho ještě více proslavila, by se srdce jeho ještě více připodobnilo Srdci Kristovu. Nedlouho potom zemřel Domicián, a jeho nástupce Nerva poručil roztrhati soudní listiny o Janovi a dovolil mu, aby se zase navrátil do Efesu ku své osadě.

Hle, tak bezprostředním obcováním s Ježíšem poučovalo se srdce Janovo, příkladem Kristovým se posvěcovalo,

rozličným utrpením očišťovalo, a tak zvolna sice, ale tím jistěji se zdokonaľovalo, tak že na staříčkém biskupu již obdivujeme podobu čili »obraz Toho, kterýž jej stvořil« (Koloss. 3, 10.).

5. Jedna duše a jedno srdce!

Již z předešlého jsme poznali, že dlouhá a těžká byla škola, v nížto »žák« Jan ku své dokonalosti dospíval. Známe sice jen velmi málo ze života jeho, za to však listy či epištoly jeho, jež nám zanechal, podávají nám příležitost nahlédnouti do srdce jeho, a tu teprve poznáváme, jaký stkvělý pokrok učinil během let tento žák na vysoké škole božského Mistra. Čti jen, milý křesťane, v listech těch a ihned poznáš, že z nich vane duch a učení Ježíše Krista. Ano, jsou to tytéž vznešené pojmy a náhledy o Bohu, »jenž jest světlo, v němž není žádné temnosti.« Jest to totéž dojemné líčení milosrdné lásky Boží, »jež se nám zjevila v tom, že Syna svého jednorozeného poslal Bůh na svět, abychom živi byli, abychom i my syny Božími sluli a byli«; totéž pevné přesvědčení o nedostatečnosti člověka a potřebě, aby pozdvížen byl skrze Syna, Slovo života, a »že ten, kdož vyznává, že Ježíš je Syn Boží, Bůh přebývá v něm a on v Bohu.« Jest tu táž nenávisť hříchu, neboť píše: »Kdo hřích činí, z ďábla jest«; tatáž snaha plniti ve všem vůli Otcovu. »neboť to jest láska Boží, abychom příkázání jeho ošťihali, a příkázání jeho nejsou těžká.« Konečné i totéž pohrdání světem, neboť »milujeli kdo svět, není v něm lásky Otcovy, a všecko, což ve světě jest, jest žádost očí, žádost těla a pycha života.« Tak píše sv. Jan. Nuže, nenilž to ryzí duch Kristův, jenž dýše z listů těch? Nenilž nám při čtení jich, jakoby tu mluvilo a kázalo totéž Srdce, jež jsme z evangelí jakožto Srdce Ježíšovo byli poznali?

A jako duch a učení Janovo, tak

byly i jeho život a láska úplně podobny životu a lásce božského Mistra. I jemu platila zásada: »Kdo pravi, že v něm (t. v Kristu) zůstává, tenť musí, jakož on chodil, tak choditi« (I. Jan 2, 6.). Proto byl Jan chud s chudým Mistrem svým, a jako tento obcházel též po vši krajině uče a káže, obraceje hříšníky a uzdra-

vuje nemocné; neboť jako apoštol vydal se do širého světa, by hlásal národům slova nebeské pravdy. Mistr vedl čistotný, panický život, a taktéž i Jan právě pro svou panickou čistotu stal se tak oblíbeným miláčkem jeho. Mistr plál láskou ku bližnímu a stanovil jakožto zvláštní odznak učeníků svých lásku k bratrům,

a Jan shrnul veškeré učení křesťanské ve slova: »Milujemeli jedni druhých, Bžh přebývá v nás a láska jeho dokonala jest v nás« (I. Jan 4, 12.). Když pak u vysokém stáří nemohl již chodit, nechal se na rukou svých učeníků donášeti do shromáždění křesťanův efezských a tu, nemoha již nic jiného přednáseti, opakoval neustále slova: »Synáčekové, milujte se

vespolek!« Když se bratrům tato řeč již znechutila, otázali se ho jedenkráte: »Ale, mistře, proč nám neustále to samé opakuješ?« On pak odpověděl: »Poněvadž Pán tak pravil, a učiniteli jen to, dosti jest!« A jako božský Mistr vyšel jakožto dobrý pastýř, aby hledal ovečky pobloudilé a ztracené, podobně i v prsou Janových tlouklo srdce věrného, dobrého

a starostlivého pastýře. Na důkaz toho vypravuje nám učitel církve, Klement z Alexandrie, jistý příběh, jež tuto slovy osvědčeného našeho básníka B. M. Kuldy (>Deklamovanky školám a rodinám.< nákladem benediktinské knihtiskárny v Brně) podáváme:

Zachráněný jinoch.

Jeden ze dvanácti apoštolů,
sloupů církve, svatý Jan,
ježž měl v zvláštní lásce Pán,
nelekal se žádných hor a dolů;
ze vsi do vsi, ode města k městu
pilně vážil přebotížnou cestu.

Opět přišel na své pracné pouti
na osadu k biskupu,
aby věrců zástupu
nedal v ctnostech svatých poklesnouti;
povzbuzoval věrce v boji statném,
učil žíti v míru blahodatném.

Apoštol tam spatřil v lidstva davu
přesličného mladíka,
jehož slušnost veliká
svědčila mu o šlechetném mravu.
Odcházeje hocha biskupovi
důraznými doporučil slovy:

„Mládenečka toho poručena
přísně činím péči tvé;
objev duši mladistvé,
kteraká jest v Kristu její cena;
apoštolskou svěruji jej moci
před Bohem a lidmi tobě otcí!“

Biskup ihned jinocha vzal k sobě;
pravdu, již jej vyučil,
příkladem svým zaručil,
nepřístupným učinil jej zlobě.
Planý stromek do roka byl klestěn,
jemný panic pro nebe byl křestěn.

Biskup důvěru měl v jeho sílu,
ve ctnost novokřesťana:
proto v péči ustana
obrátil zrak k jinému zas dílu.
Klesnutí však bývá rychlé, lehké,
člověk poklad v nádobě má křehké.

Jinoch vida, že jest bez dozoru,
přichytil se druhů zlých,
pozbyl brzy ctností svých,
kořistí se hříšného stal moru,

se spojenci hrůznou cestou běží,
až pak s nimi žil jen od loupeží!

Nad soudruhy maje větší vlohy,
promarniv víc milostí,
vynikal i směrností;
za zločinem zločin kupil v stohy.
Ký div, že jej, nejhoršího supu,
učinila v údcem lotrů tlupa.

Z vyhnanství se navrátil Jan svatý.
Za přehojných nesnází
všecky obce obchází,
navštěvuje paláce i chaty.
Ku známému biskupu též přišel,
z úřadu by jeho zprávy slyšel.

Apoštol hned vážně pravil jemu:
„Vydejž* poklad přecenný,
mnou a Kristem svěřený,
ježž jsi přijal vůči lidu všemu;
vydejž bratra nesmrtelnou duši;
touhou v těle srdce již mi buší!“

Starý biskup odpovídá s pláčem:
„Umřel svěřený mi syn;
Bohu zemřel spoustou vin,
ničemou se stal a běsným dráčem.
Tam ty hory ve své drží moci,
s tlupou svou tam řádí ve dne v noci.“

Roucho roztrh' apoštol to slyše;
pěstí do hlavy se bil,
zalkal ze všech hrudi sil:
„Zraněné mé srdce tluč jen tiše!
Pěkného jsem bratru určil strážee!
Na zlaté Bůh zváží čin tvůj vážee!“

Zaopatř' mi rychlých nohou oře;
spolehlivý průvodčí
ke mně ať se přiboačí,
než mi život ukončí to hoře!“
Devadesátník již koňmo jede,
za uzdu mu sluha koně vede.

Stařečkovi hlava na hruď klesá.
Vyskočil tu v cestu dráček
zvolal: „Stůjte, co jste zač?
Jak jste přišli do našeho lesa?
Ano, naše jsou ty stinné chrámy;
a teď se mnou a já půjdu s vámi!“

Apoštol mu svědčí: „To jsme chtěli!
Rád bych ten váš domov znal;
ochotně já půjdu dál;
zavedtež mne ihned k veliteli,
vyjednáme s ním důležité věci,
z nichžto radost budete mít všeci!“

Loupežník hned k vůdci vedl kmeta.
Vůdce stojí ozbrojen,
zdá se býti spokojen,
na zajatce z očí blesky metá:
— ale poznav J a n a, apoštola,
ví, ó ví, že studu neodolá.

Přestal kmeta měřit smělým okem,
do hlavy mu stoupla krev,
a již nastal divný zjev —
zbojník dal se do útěku skokem,
za ním kmet, jenž jindy kráčel s těží,
po pěšince lesní spěšně běží.

Volá za ním: „Smiluj se, můj synu!
Stůj a neměj žádný strach,
já ti setru s duše prach,
na sebe rád vezmu tvoji vinu!
Vyjednám ti, čeho zapotřebí,
abys nabyl zase slasti v nebi!

Za tebe mám vydat počet Bohu;
s tebou volím já se kát,
za tebe i umru rád,
vykonám, co vykonati mohu!
Vždyť i Kristus na kříž vydal sebe,
aby získal, spasil mne i tebe!“

Rád svou duši dám já za tvou duši;
stůj, můj drahý synu, stůj,
Spasitel mne poslal tvůj;
onť svou láskou hříchů pouta ruší!
Věčný Otec tobě pro zásluhu
Syna svého smaže všechny dluhy!“

Loupežník již stojí, oči klopí,
mráz mu kosti proniká,
chvěje se jak osyka,
odhazuje pryč své ostré kopí,
jako socha na stařečka čeká,
duše v něm se pořád více léká.

A již k němu došel stařec svatý.
Dráž jej objal levičí,
ale skrýval pravici,
na níž nejeden lpěl skutek klatý.
Apoštol dal políbení žhavé
krví zohavené ruce pravé.

„Vyprosím ti jistě odpuštění!
Kajícimu lotru Pán
slibil věčný v ráji stán;
k tobě milost jeho menší není!
Pojď již se mnou, dej se na pokání,
neodepře Bůh ti smilování!“

Ne dráž, beránek jde krotký s kmetem;
blízký zbojník, jeho druh,
ztratil víd a pozbyl sluch —
s dráčem světec nakládá jak s květem.
Světky Janu světa nebes záře
obsypává jemně, zvadlé tváře.

S kajicníkem apoštol se postil,
plakal s ním a s ním i bděl,
pochybnosti z duše plel,
až jej přece strašné bázně sprostil.
Zpovědi mu blaho vltiti pilil,
Tělem Božím šťastnou duši sílil.

Jiným tělo, sobě duši mořil
jinoch ďáblem svedený;
a hle, nově zrozený
v lásce Boží pokorně se nořil;
církví maje duši opět čistu,
blaze žil a blaze usnul v Kristu.

6. Žákova odměna.

„Jho mé je sladké a břímě mé
lehké,“ tak praví Kristus Pán. Veliké to
slovo, nesrozumitelné ovšem těm, jižto
nikdy jho to na sebe nevzali, nikdy se
nepokusili doopravdy nésti břímě to;
ale slovo rozněcující nadšením toho, kdo
zmužile kráčí ve šlépějích božského Mistra.
Neboť v Srdci Ježíšovu prýští plný zdroj
slasti nebeských a síly božské. A čím
bliže žák u Srdce toho, tím hojněji vy-
lévají se potůčkové z onoho vřídla do
srdce jeho.

I Jan, syn Zebedeův, vzal na břehu
jezera Gallilejského zmužile a velkodušně
jho Páně na sebe, a proto měl také
zkoušení sladkosti jeho. Lásce žákově
přiměřena byla i odměna Mistrova.

Tam na vzdušných výšinách hory
Tahor vznášel se Kristus v záři nebeské,
ve slávě oslňující. Se září tou rozlévá
se vůkol radost a slast jako předtucha
nebeských blažeností. A hle, svědkem
tohoto skutku Božího a účastníkem ra-
dosti těch nadpozemských zvolen byl
Jan, věrný žák a průvodčí Ježíšův po
celá dvě leta veřejného působení jeho.

Ale lásku zase jenom láskou lze

splatiti, a proto se snažil Jan raději přízeň a náklonnost svého Mistra si získati, než ony radosti Tábořské. Toto slechetné přání svého důvěrného přítele zná předobře Kristus Pán a umíní si je splniti, ale až v poslední hodině loučení. Hodina ta nadesla. Příliš dobře předvidal božský Mistr, jak těžký a hrozný boj roznutí hodina ta v duši milovaného žáka; proto jej vzal při poslední večeři co nejbliže k sobě, a co zatím ústa jeho přetékala slovy útěchy, nechal miláčka svého odpočívati na prsou, na Srdci svém, aby tu z hlavního pramene čerpal víru a spolu sílu, která by mu nedala klesnouti pod těžkými ranami blízkých již hodin. Ó jak blaženě naslouchal Jan tajemstvím Srdce Ježíšova! Každý úder jeho pravil mu: »Ježíš tě miluje!« Ó zajisté našel Jan v tomto obzvláštním důkazu nejněžnější lásky se strany Kristovy nejsladší odměnu za věrnost svou; a právě touto odměnou nabyl takové zmužilosti, že byl s to, by sám jediný ze všech učeníků věrně setrval při Mistru svém, i když všecken lid a celý národ židovský ukrutnou nenávistí jej pronásledovali.

A hle, i této věrnosti připravena zase nová odměna na hoře Golgotě! Vysoko mezi nebem a zemí pní na kříži milovaný Mistr jeho. Všecko byl již Otci obětoval, toliko na jednom předmětu lpí ještě Srdce jeho, a to celou láskou upřímného syna. A předmětem tím jest — Maria! Ach, již ji musí opustiti, a tu, jižto sám jedinou býval radosti a podporou, musí zde zanechat i uprostřed lidu tak znepráteného, tak rozhněvaného! Ach, kde nalezne srdce lidské, jež by co možná nejpodobnější jeho Srdci ošťihalo a ošetřovalo opuštěnou Mát s láskou v pravdě synovskou a jež by zároveň i ji bylo milé a příjemné? Již jest nalezeno! Bijet v prsou Janových. Ano, jen panie smí býti sv. Panny ochráncem! A tím jest Jan plnou měrou!

Ejhle, takovou důvěrou odmění Ježíš Kristus čistou láskou Janovu, učiní jej bratrem svým a tím i synem své Matky! A proto dí k němu s kříže: »Synu, hle, Matka tvá!«

A hned ještě vzácnější dar mu přidán v odměnu! Materské Srdce, mateřská láska, mateřská moc Rodičky Boží, Marie Panny, má od této chvíle náležeti Janovi! Proto volá s kříže: »Ženo, viz, syn tvůj!« Ó jaká to nesmírná odměna věrnému žáku božského Srdce!

Když pak shaslo oko a Srdce božského Mistra, ó jak smutná a truchlivá byla to hodina pro Jana! Zemřel mu jeho život, jeho láska! Avšak již první záblesk jitra velikonočního přinesl mu hojnou odměnu za všechno přestálé utrpení. Z ozářené rány v Srdci vzkříšeného Ježíše lila se proudem do věrného srdce žákovy radost a plesání nad vítězstvím, nad nesmrtností a oslavou. Mnoho byl vytrpěl se svým Ježíšem a proto také mnoho se měl teď s ním radovati. Hluboko byl s ním sestoupil do školy ponížení, pohany a potupy, a proto se měl nyní zase jak orel vznést do výšin nebeských a tam ve světle Mistra svého nazíratí ono tajemství, »jež bylo na počátku« (Jan 1, 1.) a zvěstovati je světu žasnoucímu slovy: »Na počátku bylo slovo, a slovo bylo u Boha, a Bůh byl slovo!« Ano, tu otevřel mu Mistr v onom podivném »Zjevení« knihu sedmeron pečeti uzavřenou a dal mu nahlédati do šedých věků dálné budoucnosti a patřiti konečné vítězství říše jeho a všech jeho věrných a milujících žáků! S okem plesajícím zřel Jan, miláček Páně, i onen »nový Jerusálém, kde setře Bůh všelikou slzu s očí svých věrných, kde již nebude smrti, ani kvílení, ani křiku, ani holesti.« A co zatím žák s toužebným okem dohlédá do věčné, nebeské vlasti, slyší s trůnu Beránkova hlas, v němž poznává hlas Mistra svého, a

hlas ten praví k němu: »Aj, přijdu brzy, a odplatu má se mnou!« (Zjev. 22, 12.) A žák, stařec, stížen břemenem let, ale více ještě láskou a touhou po svém Mistru stráven, odpovídá prosebně: »Ó

ano, jistě přijdu brzy. Amen. Přijď tedy. Pane Ježíši!« (Zjev. 22, 20.) Uprostřed plačící a kvilící osady své skonala svatý Jan, miláček a evangelista Páně, u vysokém věku asi 95 let.

(Příště dále.)

Na svátek Jména Panny Marie.

„Já jsem matka ... svaté naděje.“ (Šir. 24, 24.)

1. Svati Otcové a bohoslovci různě vykládají jméno »Maria«; podle jedněch znamená »Paní,« »Hvězdu mořskou,« »Osvícenou,« »Osvěcující,« podle jiných »Hořké moře,« »Povýšenou,« »Moře lásky,« »Naději« atd.

Vybíráme si poslední význam a vyložíme milým čtenářům »Šk. B. S. P.,« aby naději a důvěrnost k Bohorodičce v srdcích svých rozhojňovali.

Když jednou svatý Epifanius (biskup v Konstancii na ostrově Cypru, muž veleučený, pro známost paterých řečí od sv. Jeronyma Polyglottus nazvaný, a zvláštní citel Marianský), kázal o blah. Panně, vyložil jméno »Maria« o »Naději.« A vsutku výklad ten jest velmi příhodný a potěšitelný. Nebo Maria jest opravdu »Nadějí naší.« Poslyš, milý čtenáři, zkrátka, proč tak sluje.

2. Předně jestiž vůle Boží, abychom skrze Marii co Prostředníci očekávali a dosáhli všech milostí a nadpřirozených darů. Tak učí církev svou každodenní praxí; tak učí svati Otcové, přirovnávající Marii ke krku svaté církve, skrze nějž od Krista co hlavy její na věřící (t. j. duchovní tělo jeho) všecky milosti plynou. A svatý Bernard pojímá jejich učení v tato krátká slova: »Bůh lidem praničeho nedá, leda skrze ruce Panny Marie.« Jestliže Bůh osvitil rozum náš, jestliže naklonil srdce naše k dobrému, uděliv nám odpustění hříchů, milost posvěcující a mnohé jiné nadpřirozené dary: budme si toho vždy povědomi, že ty a takové milosti se k nám dostaly skrze ruce Panny Marie. Nic není Bohu milejšího, než když ho skrze ni o něco prosíme, důvěřující, že to obdržíme. »Často jejím prostřednictvím,« dí tentýž sv. Bernard, »dostává se nám toho, čeho bychom bez

ni nebyli dosáhli; nebo žádná věc není tak nesnadná, kterou by Syn na prosbu své Matky odepřel.«

Bůh někdy nevyslychá proseb, které přímo k němu vysíláme. Proč tak činí? Snad nechce, abychom ho o něco prosili? Nikoliv! Nebo Spasitel napomíná: »Proste a bude vám dáno.« Ale on chce, abychom ho skrze Marii prosili. Raději volí býti na oko přísným, než by se zdálo, že Matka jeho není dosti mocnou. Tudíž schválně nevyslychá někdy modliteb našich, abychom jaksi donuceni byli, utíkati se k jeho svaté Matce, a takto skutkem dosvědčovali a schvalovali úradek jeho božské prozřetelnosti, která nám všecko chce uděliti skrze její ruce.

3. Avšak Maria jest »naši nadějí« nejen proto, že Bůh tomu tak chce, nýbrž i proto, že k ní se s menším ostychem blížíme, nežli Bohu samému.

Často se ostýcháme, bezprostředně k nebeskému Otci útočiště své bráti. Jeho božská Velebnost nás poněkud odstraňuje a odráží; mimo to i těžké hříchy naše nám výčitky činí. Za tou příčinou prosili jsme ho, aby nám dal Syná svého, řkouce se Žalmistou (Ž. 71, 1.): »Bože, soud svůj králi dej: a spravedlnost svou synu královu, aby soudil lid tvůj.« Vyslyšena byla prosba naše »a Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi a všecken soud dán byl Synu («aniž pak Otec soudí koho.« Jan 5, 22.). Zdaž pak na to utuchla bázeň a ostýchavost naše? Neutuchla.

Jestliže jsme se poněkud ostýchali, přibližovati se i Kristu Pánu, jelikož v něm přebývá božská Velebnost. Ačkoli člověkem se stal a ve všem nám rovným, přece neustával býti Bohem, a tudíž neopomine přísně trestati nepravosti.

Svědčí, o tom jeho horlivá přisnost, kterou vyhnal kupce a prodavače z chrámu; svědčí o tom jeho ostré kárání, kterého se fariseům a zákonníkům dostalo; svědčí o tom konečně i to, co o něm jako Soudci živých a mrtvých psáno stojí: »Bojovati bude s ním okršlek země proti nesmyslným.«

Jestli tedy Velebnost Boha Otce, jestli Velebnost a přisnost Boha Syna co budoucího Soudce v nás jakousi ostýchavost působí, když se k nim obrácíme: ke komu máme pak útočiště své bráti? Koho beze všeho ostychu prositi? Blahoslavenou Pannu Marii! Onať jest samo milosrdenství, sama láska a milostivost.

Bůh nám ji právě proto dal, abychom se k ní beze vši ostýchavosti utíkali. V ní nic není příkrého a přísného; v ní nic není, co by nás odstrašovalo.

Arciť přijala Velebnost druhé božské Osoby z ní lidské tělo a přebývala devět měsíců v jejím panenském lůně: nicméně jest její přirozenost pouze lidská, ovšem čistá vši poskvrny hříchu. Protož cítíme,

že jest nám bližší než její Syn. Maria přirovnává se měsíci, Kristus slunci. Jako měsíc jest zemi bližší, tak jest i Maria nám bližší, jsouc pouhým člověkem jako my. Pročž lze nám k ní bez ostychu přistoupiti jako ke trůnu samého milosrdenství, jemuž není přimíšena žádná přísnost.

A uvážímeli k tomu ještě, že jest

naše Sestra, naše starostlivá Matka, naše Přímlovkyně, naše věrná a mocná Patronka: kdo by z nás na ni nezakládal všecku naději svou? Kdo by se pod její ochranu neutikal? Kdo by se jí s celou duší nepřidržel?

4. Z uvedených důvodů vidíš, milý čtenáři, že výklad jména »Maria« o »Naději« jest velmi krásný a pobožný, ježto v nás srdečnou důvěru v bl. Pannu budí. Avšak krivověrci, kteří o Matce Boží nic nechtějí vědět, horší se velice nad tím výkladem, říkajíce: Nadějí naši není nikdo, leč Bůh, jelikož prorok Jeremias (Jer. 17. 5.) pravi: »Zlořečený člověk, kterýž doufá v člověka«; ale Maria jest člověk, tedy nemá nikdo v ni doufati. Avšak nechť čtou jen dále u téhož proroka. i poznajíť, o jakém člověku mluví. Mluví o člověku, který v člověka doufá »a od Hospodina odstupuje,« tedy o člověku, který doufaje v člověka, nikterak nedoufá v Boha, ba Boha se spustí. Takový člověk zajisté není blahoslavená Panna, poněvadž jsouc Matkou Boží úzce spojena jest s Bohem. Krom toho nechť krivověrci také vědí, že my katolíci nedoufáme tak v Pannu Marii, jakoby nám sama a bezprostředně udílela milost Boží, odpustění hříchů nebo slávu nebeskou: toť může jediné Bůh, jenž proto první nadějí naší sluje. My doufáme v Pannu Marii a jmenujeme ji »nadějí naší« potud, pokud nám porodila Krista, jenž smrtí na kříži nám zjednal řečené milosti, a pokud svou přímlovou nám všeho dobrého vymáhá. A v tom smyslu bylať očekáváním a nadějí národů Starého Zákona; v tom smyslu jest nadějí všech věřících národů Nového Zákona a celé církve katolické, která proto v ústa její vkládá slova moudrého Siracha: »Já jsem matka . . . svaté naděje.«

5. Ostatek ať krivověrci, kteří nám katolíkům důvěru v Pannu Marii ve zlé vykládají, se rozpomenou, že lidé v obyčejném životě nadějí svou nejen v Bohu, dárce všeho dobrého, zakládají, ale i zároveň v lidských prostřednících a přímlovcích, a nikdo se nad tím nezastavuje. »Nebo jest dovoleno,« dí sv. Tomáš Akvinský, »přejeli sobě kdo milost od krále, aby zároveň měl naději také k ministrovi nebo při-

znivci královskému, jako k prostředníku, který k dosažení milosti dopomáhá. Za tou příčinou obrácíme se ku Svatým (předně k Marii, Královně všech Svatých) a nazýváme tyto prostředníky naděje naší.«

O čem obyčejný a bezvadný zvyk mezi lidmi svědčí, tomu nasvědčuje též pismo svaté. Mlčí o příkladu bezbožných, v člověka doufajících, o nichž ve čtvrté knize královské (18. 21.) psáno stojí: »Zdaliž doufáš v hůl třtínovou a nalomenou, na Egypt, na niž zpodepřelli by se kdo, zlomí se a pronikne ruku jeho i probodne ji? Takť jest Faraó, král egyptský, všem, kteří doufají v něho.«

Připomínám jen příklady dvou svatých osob, které, zakládajíc naději svou na Bohu a zároveň na člověku, přece nejednaly špatně. Tak nazývala manželka starého Tobiaše syna svého potěchou a nadějí svou, s pláčem říkajíc: »Běda, běda mně, synu můj, i proč jsme tě pustili na cestu, světlo očí našich, hůl starosti naší, potěšení života našeho, naděje potomků našich?

Tak jmenoval svatý apoštol Pavel Tessalonické naději a radosti svou, řka: »Která jest naše naděje, neb radost, neb koruna slávy? Zdali to nejste vy před Pánem našim Ježíšem Kristem?«

6. Jestli tedy svatý apoštol nazývá Tessalonické, a manželka Tobiašova syna svého »radostí a nadějí svou«; jestli vůbec v tom není nic závadného, máli člověk k člověku důvěru: proč by nesměla Maria býti »nadějí naší,« ježto není obyčejný člověk, ale vyniká nade všechny smrtelníky na zemi a nade všechny nebešťany? Kdo by měl tak omezený rozum a zapíral by tak zřejmou pravdu?

Anebo pochybujeli kdo, zdaž bude ochotna k naší pomoci? Vždyť ona jest Matka milosrdenství! Či snad nemůže nám pomoci? Vždyť ona jest Královna nebes a země; jest jako vodotoč, skrze kterou se nám od Boha dostává všech milostí a darů!

7. Pročž kdokoli v pravdě uctívali

Marii, zakládali v ní svou naději. Tak činivali Svati Boží. A důvěru, kterou v srdcích k Marii citili, také slovy vyjádřili.

Svatý Efrein, jáhen, muž učený, výmluvný a pobožný, jmenuje ji »Nadějí svou a veškerých křesťanů« (in serm. de Deip.). Jinde praví: »Není mijině naděje, leč k tobě, Panno!« A ve své řeči (ad Virg.) pozdravuje ji těmito slovy: Zdrávas pokoji, radosti a spásu světa! Zdrávas Prostřednice nejslavnější! Zdrávas Smířitelko veškerého okršku země! Svátý Basilius dří: »Po Bohu Maria jest naši jedinou nadějí!« Svátý Jan Damascký volá k ní: »Pozdravuji tebe, ty naděje těch, kteří jsou bez naděje!« Svátý German: »Ó moje Matko! Tys má Královna, mé útočiště, můj život, moje naděje a síla!« A svátý Bernard: »Podle obvyčejného pořádku božské Prozřetelnosti bývají všichni skrze Marii spaseni.«

Závěrek.

8. Z toho všeho, co dosud bylo řečeno, vidíš, milý čtenáři, že Maria právem sluje »Matkou svaté naděje,« že svatý biskup Epifanius její Jméno velmi příhodně vykládá o »Naději,« a že jest vůle božské Prozřetelnosti, abys po Bohu na ni všelikou nadějí zakládal, chcešli býti spasen. Nuže, milý čtenáři, učin takto a jistě nebudeš nikdy zmýlen ve své naději.

Věz však, že naděje ta jen tehdy tě nezklame, když budeš dle příkladu

Panny Marie se vzdalovati hříchů a nápodobiti její ctnostný život. Kdybys v hříchu zarputile setrval, a přece se honosil, že Maria jest tvojí nadějí, která tobě nedá zahynouti: zajisté by tě taková naděje zklamala, poněvadž nemá pravého základu. Nebo stojí psáno ve knize Moudrosti (1, 4.): V zlovolnou duši nevejde moudrost (jakož i pravá naděje v Marii), aniž bydliti bude v těle, kteréž poddáno jest hříchům.« A svatý Jan (8, 34.) praví: »Každý, kdo činí hřích, služebník jest hříchu,« tedy ne Panny nejčistší a prosté veškeré poskvrny hříchu. Jiným způsobem vyjadřuje moudrý Sirach (15, 9.) tutéž pravdu, řka: »Není krásná chvála v ústech hříšníka,« t. j. není krásná i prospěšná úcta i chvála, kterou hříšník Rodičce Boží vzdává, dokavad nechce svého převráceného života zanechat. Jeho posty, růžence, modlitby a kajicné skutky nelíbí se blaho-sladené Panně, dokud má úmysl, Boha těžce urážeti. Ovšem nemá jich opomenouti: ale máli naděje jeho v Marii býti podstatná a účinná, necht zanechá hříchu a nápodobuje její čistotu, trpělivost, poslušnost, pokoru, tichost, pobožnost a všechny ostatní ctnosti. Nebo »Nejvyšší úcta,« dří sv. Augustin, »záleží v následování toho, co ctíme.«

Taková tedy budiž, milý čtenáři, tvoje naděje v Marii, to jest, spojena s konáním jejich ctností, chcešli opravdu její svaté Jméno uctiti a skrze ně na zemi dosáhnouti milosti, a tam na věčnosti slávy nebeské!

Fr. Xav. Zim. T. J.

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 17.

„Jest Ježíš Kristus více nežli velikým mudrcem? více nežli velikým prorokem? Je skutečně pravým Bohem?“

Račiz mně, Spasiteli můj, milostivě odpustiti, že začnu i o tvé božské, nej-světější osobě mluvit a blud božství tvoje popírající vyvraceti. Račiz mi

vnuknouti pravá slova, aby protivník pravdu jejich uznati musil, věrní pak vyznavači tvoji aby jimi ještě více utvrzeni byli ve víře v tebe a v lásce k tobě! Vše ku cti a slávě tvé! Nuže, když už odpověděti mám na námitku tvoji, milý pochybovateli, tož užiji slov onoho, o němž se zde jedná, slov Krista

Pána samého. Slyš, co o sobě praví: »Ano, tys pravil, já jsem,« tak zněla odpověď Pána našeho na otázku velekněze Kaifáše, která skoro stejného byla znění s námitkou tvoji. (Ev. sv. Mat. 26, 64, sv. Marka 14, 62, Luk. 22 70.)

A k apoštolům, jichž duševní zrak posud nebyl dosti bystrým, aby poznali Pána, praví tento: »Jak? Tak dlouho jsem již s vámi a ještě jste mne nepoznali? Kdo mne vidí, vidí i otce.« (Ev. sv. Jana 14, 9.) »Já a otec jedno jsme« (Ev. sv. Jana 10, 30), tak pravil Pán Ježíš v chrámě k židům, když jej vyzvali, aby řekl, jeli Mesiášem.

Celé knihy by se daly napsati, aby se důkladně probrati mohly všechny otázky a námitky božství Kristova se týkající; bylo také již nescetně mnoho o tom napsáno, od mužů nejslavnějších a nejučenějších, což není také divu, vždyť učení o božství Spasitele světa jest uhelným kamenem, na němž celá velikolepá budova křesťanství spočívá, jest životní otázkou celého náboženství.

Ježíš Kristus jest střediskem evangelia, které sepsáno jest od svědků očitých, a sice pro lidi, kteří sami Krista Pána znali, sepsáno jest od mužů svatých, apoštolů a učenníků, kteří za pravdu i život svůj položili. Kdo čte sv. evangelia pozorně a pobožně, uvidí, že z nich samých čerpati lze důkaz o pravdivosti jejich. Sám nevěrecký filosof francouzský Rousseau musil doznati: »Tak se nepadělá dějepis. Kdo by takovou knihu jako jsou evangelia, mohl vymysleti bez pravdivého základu, byl by obdivuhodnějším mužem nežli Pán sám.«

A těchto sv. knih střediskem jest Kristus Pán.

1. Pozoruj jen přede vším vznešenost osoby jeho u porovnání s muži největšími. Všickni tito odumírají světu, po nějaký čas sice naplňovali svět slávou jména svého, avšak, když umřeli, co

zbylo po nich? Jméno jejich sice tu a tam ještě se připomínalo, avšak pohnáhu zanikalo, a kdo ptá se nyní po nich? Pochováni jsou a památka jejich žije jen ještě v knihách.

Ježíš Kristus však žije posud na zemi a bude stále a všude žiti. Vždyť Jméno jeho ozývá se po celém světě, tak jako před 1800 lety, tak i nyní, tak i po nás. Všude má své ctitele, ale i též hanobitele, všude své přátely, ale i nepřátely, všude zastance, ale i protivníky, tak jak tomu bylo za času pozemského jeho života. On jest to, od něhož vycházely a se počínaly všechny veliké události, které světem otfásaly, on středem jest, kolem něhož se všechny otázky točí, k němu směřuje vše, co srdcem lidským hýbe, co je bouří i konejší. On žije, on panuje, on poroučí, on zakazuje, on rozvinuje celý mohutný život svůj v křesťanství; on jest počátkem, duší i obsahem téhož křesťanství. Osud křesťanství je zároveň osudem Kristovým na zemi, neboť křesťanství není nic jiného, nežli pokračování života Spasitelova na zemi po všechna století až na konec světa. Život Kristův jest tedy skutečností, jest zjevem, který světem ovládá, zjevem posud trvajícím, zjevem posud působícím, jest životem jediným druhu svého. Všecken jiný život omezen jest prostorem, život Páně proniká celý svět; všechno kolem zaniká, odumírá, on samojediný zůstává, žije neustále. Jest tedy Kristus Pán více nežli člověk. Sám Napoleon doznal, řka: »Rozumím lidem a vyznám se v nich; o tomto však (Ježíši Kristu) vám pravím, že je daleko více nežli člověk.«

2. Dobře uvažuj dále, že život Pána našeho i středem dějin jest; on jest to, pro něhož žilo lidstvo věřící před příchodem jeho na svět; pro něho žili sv. Patriarchové, Mojžíšovi učenníci, proroci atd., v něho věřili, v něho doufali,

jej očekávali a milovali. Pro něho žijí i vyznavači jeho křesťané po něm, a žítí budou až do konce světa.

Pak jako slunce o polednách zaplavuje paprsky svými celý ten ohromný prostor, i ten, jimž bylo prošlo, i ten, kam spěje, taktéž osvětluje Kristus Pán, jako střed lidstva všechno, minulost, přítomnost i budoucnost.

3. Ježíš Kristus, a sice sám jediný jest pravzorem vši dokonalosti, jest příkladem, dle něhož se civilisace světa řídití musí, jest údobou, dle níž lidstvo přetvořiti se má, aby očistěno bylo od neřestí hyzdicích. Či co jiného jest ctnost nežli následování příkladu Kristova? Krista Pána nelze ani zdaleka přirovnati k mužům jiným sebe výtečnejším a dokonalějším, ani u židův, ani u Řekův, ani u Římanů — tím méně u národů jiných. On stojí zde jediný na výši nedostihlé, stojí vysoko nade všemi. V dokonalosti lidské vidíme vždy jakýsi závod ve ctnostech; jeden předčí sice v něčem druhého, má však přece sobě rovných. Kristus Pán jest výminkou z pravidla, neboť není spojitosti mezi dokonalostí jeho a dokonalostí lidí, všechno srovnávání jest marné. Či které jméno bys postavil vedle jeho jména? Kdo by se opovažoval s Ním se měřiti? Svati byli zajisté hrdinové ctností na zemi, ale vším dohromady nejsou přece nic jiného nežli nápodobovateli Ježíše Krista. Vše bledne v záři světla jeho, neboť on sám pravil: Já jsem světlo světa. Tato nadlidská dokonalost Krista Pána jest zjevem jediným toho druhu v celých dějinách; ničím nebyla připravována, přišla na svět úplná, v sobě dokonalá a hotová, tak jako celé učení Páně. Dokonalost Spasitele našeho neopírá se o žádnou školu ani bohovědeckou, ani libomudrckou, neboť ona osvětluje a posvětluje vše, aniž by odjinud světlo a svatost brala, jest ohniskem světla sa-

mého. Dokonalost Ježíše Krista jest tak vznešená, tak nedostihlá naší slabosti, ale přece není nic tak užitečnějšího, nic lehčího k následování jako dokonalost Páně, která také mnoho a mnoho následovníkův a nápodobitelův našla. Jest také všem přístupná a pochopitelná jak dítěti, tak starci, jak nevědomému a neučenému tak učenci prvního stupně, jak bohatci tak i chudšasovi, neboť se hodí pro každého jednotlivce jakož i pro všechny dohromady. Kdož by zde nepoznal pečeť božství? Kde jest člověk, jenž by toto dokázal?

Konečně nezapomeň, že Kristus Pán v nadlidské dokonalosti své žádným způsobem nepřehání. Člověk přehání ve všech svých vlastnostech tak rád a tak často, neboť cítí slabost svou a proto ze strachu, aby se s cílem neminul, přehání i v dobrém. Sv. Vincenc z Paula byl pokorným, ale zdá se, že přece tuze daleko zašel v mínění o své nicotě. Sv. Karel Boromejský byl přísným, ale člověk se bojí také přísnosti, sv. František z Asissi byl velikým milovníkem chudoby, jak mnoho však jest těch, kdož mu neporozuměli!

Takých příkladů máme hojnost, které dokazují, že se u člověka i při vši jeho hrdinné ctnosti přece jakási slabost jeví. V Ježíši Kristu jest však dobro úplně pravdivé, beze vši přehnanosti; dokonalost božské přirozenosti se jeví a splývá se všemi vskutku dobrými úkony lidské přirozenosti. V Ném zjevuje se nám Bůh i člověk v celosti své a úplně dokonalosti. Proto jest tento pravzor dokonalosti tak milý, tak vábivý, neodpuze od sebe, nýbrž táhne za sebou. Jest to vzor dokonalé ctnosti, lidstvu daný Kristem Pánem, jenž právě tak v pravdě člověkem jest jako Bohem. Hle, jak velikým, jediným zázrakem jest Kristus Ježíš! »To jest prst Boží,« musí každý bezděčně zvolati.

4. A což jeho učení! Již přes 1800 let hlásá se učení Kristovo lidem všech stavův a stáří, největší duchové zabývali se tím, aby je probádali, vysvětlili nebo také nepřátelsky napadali; zloba lidská užila vši vědy pozemské, aby vědu Kristovu zničila. Komu pak se však kdy podařilo, jen jediný blud v něm nalézt? Vždy zůstane učení Páně »světlem světa« a každý pokus proti němu dosvědčuje na novo pravdu slov Spasitelových: nebe a země pominou, ale slova má nepominou.

Kamkoli zavzní slovo učení Kristova, tam přichází za ním mravnost, duchovní život, pokrok, osvěta; kde však slovo jeho panovati nemůže, je nalezáme zbjunost, nemravnost, duchovní smrt, a sice tím více, čím méně se lidé učení jeho drží.

Slovo Kristovo založilo naši vzdělanost, ono jest vůdcem rozumu i srdce lidského, jest zářnou pochodní zpytujícího ducha, která osvětluje temná místa, prostému lidskému duchu nepřístupná. Židé sami slyšíce Ježíše, pravili: »Tak posud žádný člověk nemluvil.« (Ev. sv. Jana 7. 46.) A vskutku, otevři jen knihu sv. Evangelii, kdekoli chceš, co nalezněš? Neslychanou mohutnost řeči, plné vědomí moci, a při tom přece klid úplný, prostotu dětskou! Ježíš učí, co vidí, co ví, nikdy se nepře a nehádá, nikdy nehledí dokazovati, on ví, že slovo jeho dostačuje, neboť ví, že je to slovo pravdy; on jest jist úplně věci své, proto tvrdí a učí s plnou jistotou. Takou řeč může jen Bůh vésti, Bůh, jenž člověkem se stal a k lidem mluví. Ještě více: Slovo Pána Ježíše potvrzuje se samo sebou, neboť on sám ustavičně tvrdí o božství svém. Zove sebe sama: Bohem, Synem Božím, Kristem (pomazaným Páně), pravdou, životem, Spasitelem, Mesiášem atd.

Výrazem »Syn Boží« nerozuměl ani Pán náš ani tehdejší židé, k nimž mluvil,

snad: »Spravedlivého člověka,« »přítele Božího,« »dítě Boží,« jako my se nazýváme, jsmeli v milosti Boží. On sám i posluchači rozuměli slovy těmito: »Druhou božskou osobu, věčného a jediného Syna Božího, jenž právě Bohem jest, rovným Otci i Duchu svatému. Proto také celá vysoká rada židovská se až otřásla křikem, když byl Spasitel náš na otázku Kaifášovu »Jsili Syn Boží« odpověděl: »Já jsem,« proto vytýkali mu rouhání se Bohu, a proto jej také k smrti odsoudili. Rovněž také chtěli již dříve židé Krista Pána kmenovati pro výrok jeho: »Já a otec jedno jsme,« dobře pochopující, že mluví o Bohu a praví o sobě, že synem jest Božím. Kristus Ježíš však tázal se jich klidně: »Proč mne chcete kmenovati?« A oni křičeli: »Pro tvoje rouhání, poněvadž se činíš Bohem, kdežto jsi člověkem.« (Sv. Jan 10, 24—34.)

Žena Samaritánka mluvila k němu o »Kristu Spasiteli, jenž lidstvo vykoupiti a je pravdě učiti má,« a tu odvětil jí Pán: »Já jsem ten, který s tebou mluví.«

Jindy zase pravil k lidu shromážděnému: »Amen, amen, pravím vám, jako Otec mrtvé křísí a oživuje, tak oživuje i Syn ty, které chce, aby všichni Syna ctili, jako cti Otce. Kdo Syna nectí, nectí i Otce.« (Sv. Jan 5, 21.)

K Nikodemovi pravil Pán: »Nikdo nevstupuje do nebe, než ten, jenž s nebe sestoupil, totiž Syn člověka, jenž v nebi jest.«

Když pak byl slepce od narození zhojil, ježž potom fariseové ze synagogy vyhnali, tázal se ho: »Věřišli v Syna Božího?« »Kdo jest to, Pane, abych v něho věřil?« zeptal se uzdravený. A odpověď Ježíšova zněla: »Viděl jsi jej, a ten, jenž s tebou mluví, tenť jest,« a pod dojmem slov těchto padá člověk onen na kolena a volá: »Ó Pane, věřím,« a klaní se Pánu.

Když vyčítali židé Pánu Ježíši Abrahama, pravil jim: »Dříve nežli Abraham byl, byl jsem já,« a přece žil Abraham 2000 let před Kristem.

Ku sestře Lazarově pravil: »Já jsem vzkříšení a život, kdo ve mne věří, žítí bude, byť i umřel« atd.

Celé skoro evangelium bych musil opakovati, chtěje všechny doklady božství Kristova z jeho vlastních slov uvést. K tomu, co již praveno, dodávám ještě, že i na kříži, bezprostředně před svou smrtí, dotvrzuje Kristus Pán, že je Bohem a mluví také jako Bůh. On odpouští lotru kajícímu a slibuje mu ráj; kdo může to, neli Bůh? A po svém vzkříšení přijímá uznání božství svého z úst apoštola Tomáše, řkoucího: »Pán můj a Bůh můj,« nikterak již neopravuje jakoby byl tuze mnoho řekl, nýbrž potvrzuje slova jeho, řka: Poněvadž jsi mne viděl, Tomáši, uvěděl jsi; blahoslaveni, kteří nevidí, ale přece věří. Ejhle, jaká to řeč, jaká to velebnost! Hájí pro sebe právo na božství, přijímá a žádá víru, modlitbu, klanění se, obět a lásku!

Když to vše uvážíme, musíme zkrátka říci: »Buď mluvil Kristus Pán pravdu, anebo nemluvil, třetí věc není možná.«

1. Mluvil pravdu, pak byl skutečně tím, zač se vydával, jest tedy Synem Božím, Bohem pravým, pak není také nic snadnějšího, nežli slova jeho i skutky, jeho zázraky i jeho vítězství vysvětliti, neboť Bohu není nic nemožného.

2. Nemluvil však Kristus Pán pravdu, pak, odpusť mi Bůh slovo toto, děje se však jen na vyvrácení bludu, pak byl buď bláhovým, anebo chtěl zúmýslně klamati. Kdo však kdy odvážil se něco takového tvrditi? Kristus Ježíš, jenž i od nejúhlavnějších nepřátel svých »moudrým,« a to v nejvlastnějším slova smyslu nazýván byl, tento plně božské moudrosti Kristus by byl »bláhovým«? Ježíš Kristus,

tento nejctnostnější a nejsvětější mezi lidmi, jak opět nepřátelé jeho dosvědčiti musili, byl by lhářem a podvodníkem, a chtěl by lidi klamati? Kdo by jen z daleka takou myšlenku si připustil, neměl by kouska rozumu zdravého ani citu počestného a mravného. Proto jest Ježíš Kristus pravý Bůh. Jako tehdy v předvečer smrti své stál před Kaifášem, tak stojí i nyní před rozumem lidským a tento táže se ho rovněž jako Kaifáš: »Zapřísahám tě Bohem živým, řekni mi, zdali jsi Kristus, Syn Boha živého?« A Ježíš nemá jiné odpovědi nežli: »Ano, ty jsi pravil, já jsem.«

Nuže, co ti, člověče, jiného zbývá nežli buď slovu tomuto věřiti anebo ne, třetí věc není možná. Věřišli, pak se klaň Ježíši Kristu, neboť jest tvým Pánem, tvým Bohem. Nevěřišli, pak ovšem o něm soudíš dle svého rozumu, ale proti všemu právu a spravedlnosti, pak máš jej buď za blázna či za podvodníka; jak to však srovnáš s dějinami, se svým vlastním svědomím a srdcem, věru nevím. Buď musíme Krista Pána celého tak pojímati, jak se nám jeví v Evangelích, co Bůh a člověk, anebo jej úplně zavrhnouti, jakož on sám pravil: »Kdo není se mnou, je proti mně.« Kdo však jej neuznává za Boha, nesmí jej důsledně ani uznávati za největšího člověka, největšího mudrce a proroka, sice si sám odporuje a je bláznem. Pravili ovšem protivníci, že se Kristus Pán za Boha vydával, nikoliv aby klamal, nýbrž aby učení svému, které dobré jest a lidstvu nanejvýš užitečné, snadnějšího průchodu zjednal. Co k tomu odpovíme? Jednoduše to, že dobrý účel nikdy neposvěcuje špatný prostředek, že by tedy zase padala na Krista Pána vina, o níž jsme svrchu mluvili, která však se nikdy a nikterak mysliti nedá. A konečně, kterak by byl mohl nepravdou pod-

porovati učení své? Vždyť sám vystavěl je na základě pravdy, ctnosti a svatosti, kterou chtěl zase ve světě v život uvést, vždyť právě účelem jeho bylo lež pohanskou vyvrátiti, právě poznání Boha lidem dáti a člověka od Boha vzdáleného zase k Otci zpět přivést. Jak by tedy mohl sám se činit Bohem, aniž by vlastní účel svůj nepodvrátil?

A pak, vždyť právě žádal, aby lidé jej na kříži umučeného jako Boha ctili, což to byl také vhodný prostředek pro podvodníka?

Či není právě tento požadavek učení Kristova kamenem úrazu pro nevěrce? A tohoto právě prostředku by byl chtěl

Kristus Pán užívat, aby učení svému snadnější průchod zjednal? Věru by to byla zpozdilost největší! Lze tomu takto věriti? Ne, ne, tisíckrát ne, neboť vůči nadlidské povaze Krista Ježíše, vůči jeho slovům, jeho skutkům, jeho velikému dílu, t. j. křesťanství, nelze soudnému a spravedlivému člověku jinak za to miti, nežli že Kristus Ježíš pravým jest Bohem, a proto na kolena svá padni, klaň se nezměrné lásce Boží, jenž svět tak miloval, že jednorozeného syna dal, aby, kdož v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný, padni k nohám Spasitelovým a volej s Tomášem: »Pán můj a Bůh můj!«

Boh. Hendl.

Svět andělský.

Dle P. J. Stögera podává Placidus B.

Podivuhodný soulad ve všem, chabým smyslům našim přístupným tvorstvu nutí nás jaksi za to miti, že mezi námi a nekonečnou velebností Boží ještě jiné bytosti se nalézají, bytosti výše postavené nad nás, které nemají skutečného, hmotného těla našeho, nýbrž pouhými duchy jsou a jakýsi žebřík tvoří, po němž umožněno jest tvorům Prozřetelnosti božskou k životu povoláným, k božskému Stvořiteli svému se blížiti, třeba by mezi nimi a nesmírností Boží nepřeklenutelná propast navždy potrvála. Čeho duch lidský toliko domnívati se odvažuje, o tom podává nám víra a písmo sv. bezpečné svědectví. Dříve ještě, než tento viditelný svět z rukou všemocného Boha vyšel, povolán jest k životu svět andělů. Kdo jsou tito andělé a jaké jejich známký? Svatá víra učí nás, že jsou to bytosti čistě duchové, rozum a vůli mající. Těla naprosto nemají, třeba se často z vůle všemocného Boha v lidské postavě objevili, jako Gabriel, Rafael a mnoho jiných. Jako každý člověk zde na světě, mají i andělé každý svou vlastní osobnost; žádný není, dle výroku sv. Tomáše, druhému roven, podobně jako mezi lidmi rovnosti nestává. Jako u lidí, nalézáme i u andělů dary přirozené, vědomosti totiž a síly, ovšem že v míře neskonale vyšší. Rozumějíť mnohem lépe zázrakům Božím nežli lidský rozum a mají také daleko větší moc. Či nepodávají nám písma sv. Starého i Nového Zákona dosti svědectví, jak podivuhodné, veliké, ano častokráte hrůzu vzbuzující věci Bůh skrze anděly své vykonal? Nepobil anděl všechno prvorozenstvo egyptské, aby vysvobozen byl Israel z poroby nedůstojné; nepobil jindy 70.000 mužů z lidu israelského pro hříchy krále Davida (II. Král. 24, 15.), nezahubil anděl jedné noci 185.000 mužů z vojska Senacheribova? (Isai. 37. 36.)

Kromě darů přirozených nacházíme však u andělů také dary milosti. Ve svatosti a spravedlnosti byli stvořeni. Ovšem třetina andělů neobstála ve zkoušce a byla zavržena. Avšak andělé věrní jsou knížaty nebes, velmoži na dvoře Velebnosti Boží a jak praví svatý Augustin, prvorozenci všeho tvorstva, prvním vynálezem Moudrosti Boží, prvním dílem mistrovským Všemoci jeho, prvním plodem, prvním kvítkem přírody, živé, z noci věčnosti nám zářící hvězdy. Každému andělu vykázáno jest místo v říši nebeské podle důstojnosti a zásluhy jeho. Všichni patří na Boha, všichni ozdobeni jsou krásou, již dostává se jim z odlesku neskonale krásy Boží; v Bohu poznávají věci pozemské i nebeské. Štěstí a blaženost jest údělem jejich na věky.

Že však nebeští tito duchové krásou, leskem a poznáním svým od sebe se liší

a v čem podivuhodné ty rozdíly andělů jakož i nespočetné ony stupně krásy spočívají, objasňuje nám rozdělení jejich ve tři řády, z nichž každý ze tří postupně vždy dokonalejších kůrů pozůstává. Jedni slují „přistojící,“ poněvadž neustále před trůnem Božím trvají, druzí „sloužící,“ poněvadž jim především provedení děl Božích svěřováno bývá, ačkoliv i prvnější službě Páně jsou zasvěceni (S. Dion. Coel. Hier.).

Seďm nejvznešenějších duchův ustavičně stojí před trůnem Božím, jak dovidáme se ze Zjevení sv. Jana. Jména jejich jsou: Michael — kdo jest jako Bůh; Gabriel — síla Boží; Rafael — lék Boží. Tato jména udává určité písmo sv. Ostatních čtyř jmen nedovidáme se z písmá sv., avšak dle starobylého podání a temných náznaků slují: Uriel — světlo a oheň Boží; Barachiel — požehnání Boží; Jehudiel — chvála Boží; Sealtiel — vzývání Boha.

Jména devíti kůrů znějí následovně: Serafini — vyznačující se svou horoucí láskou; Cherubini — známí podivuhodnou vědomostí; Trůnové — slynoucí svou stálostí a svým pokojem v Bohu; Zástupy — svou mocí nad tvorstvem; Sily — silou svou při divech a zázracích; Mocnosti — svou mocí nad dábly; Knížata — zaujímají přední místo při vykonávání rozkazů Božích; Archandělé — vyznamenávaní vznešeností a důležitostí úkolů jim svěřovaných; Andělé — známí jako poslové Boží.

Jak veliký jest počet andělův? Ach, obyčejným číslem nelze jej znázorniti, a ve knize Jobově čteme: „Zdaž jest počet vojskům Jeho?“ (Job 25, 3.) Avšak u proroka Daniele nacházíme určitější zprávy; pravít zajisté: „Tisícové tisíců, to jest mliion, sloužili jemu, a deset tisíckrát sto tisíců, to jest tisíc milionů, stálo před ním“ (Daniel 7, 10.); a sv. Pavel mluví o kůru v Jerusalemě nebeském, který z tisíce tisícův andělů pozůstává, a sv. Jan ve Zjevení svém, podobně jako dávno před ním prorok Daniel, vypravuje o nesčíslných a nepřehledných zástupech před trůnem Božím. Spasitel pak praví k Petrovi, chystajícímu se mečem Mistra svého obhájit: „Obrať meč svůj v místo jeho. Zdalíž mníš, že bych nemohl prosit Otce svého, a dal by mi nyní více nežli dvanácte plukův andělů?“ (Mat. 26, 52, 53.) — Římský pluk vojska počítal asi 6000 mužů, bylo by to tedy 72.000 andělů. Proto neváhal říci sv. Bernardin: „Tolik jest andělů, kolik hvězd na nebi, kolik zrněk písečných v moři, kolik listů na stromech.“

A co jest účelem andělův? Ó radujme se, nemajíť andělé jiného úkolu než my lidé, Boha totiž ctíti, jemu sloužiti, jej chváliti, na krásu jeho patřiti a z požívání jeho na věky se radovati. Všichni andělé, kteří ve zkoušce obstáli, budou na věky blaženými, poněvadž na věky s nejvyšším a neskončeným dobrem ve spojení zůstanou, poněvadž Boha milovati, jej chváliti a velebiti, na něj tváří v tvář patřiti a jej věčně požívatí budou. Hlavní přednost a podstata života andělského jest: Na krásu Boží patřiti a Boha bez přestání velebiti. V tom záležitosti bude veškeré zaměstnání jejich v nebi. Nikdy neustanou nesmírné krásě Boží se obdivovati a proto také povždy srdce jejich nejvroucenější láskou planouti budou, a pokud ohněm lásky této zaniceni budou, budou také jásavé písně chvály z úst jejich zaznívatí, pokud pak Boha chváliti budou, budou také blaženosti jeho účastnými, a tak čtvero zaměstnání toto povždy zůstane údělem jejich, jejich radostí a štěstím nebeským.

Ale jakkoli všichni kůrové andělští Boha jednomyslně chválí a velebí, přece činí to různým způsobem; neboť jako rozeznávají se poznáním svým a láskou, tak také rozdílný je způsob jejich chvály. — Slyšeli několik Bohu zasvěcených panen lahodnými hlasy krásnou píseň večerní v kapli jejich zpívati, hluboce býváme dojeti a nedolatelnou mocí puzeni k Tomu, který z lásky k nám ve svatostánku sídlí. Pozorujeme-li na nějakém proslulém místě poutním nesčetné zástupy poutníkův a slyšeli, kterak každý, aniž by se o okolí své staral, hlasitě se modlí a zpívá v různých nápěvech i řečech, tu mocně působí zvuky ony z hloubi duší zbožných k nebi vysílané na mysl i srdce naše, k pobožnosti povzbuzující nás i k důvěře. Kdo může odolati moci zpěvu? Kdo neví, jak šlechetné, ale zároveň také jak zhoubné náruživosti může zpěv vyvolati? Snadno tedy můžeme si představití, jakou uchvacující radost a jaké nadšení nebeské vzbuzují čarokrásné zpěvy andělské, plné lahody, jasu, srozumitelnosti a pravdy.

Nikdo sice z milých čtenářů neslyšel andělů zpívati, nepoznámeť nápěvů písní jejich, dokud nevzkročíme ze slzavého údolí tohoto do vlasti nebeské a nepřidružíme se k oněm zástupům blažencův, avšak slova chvalo zpěvův rajských nejsou nám neznáma; písmá svatá

na mnohých místech s nimi nás obeznamují. Serafini hlasitě druh ke druhu prozpěvují: „Svatý, svatý, svatý jest Pán, Bůh zástupů, plná jest všechna země slávy jeho“ (Isai. 6, 3.). Ve výšinách pak pějí nepřehledné zástupy: „Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle“ (Luk. 2, 14.). A zespod zaznívají hlasy: „Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný.“ Andělé pak před trůnem Božím stojící padají na tváře své, klaní se Nejvyššímu a podkládají zpěvům svým nadšená slova, která nacházíme u sv. Jana: „Spasení Bohu našemu, kterýž sedí na trůnu, a Beránkovi“ (Zjev. 7, 10.). „Dobrořečení a jasnost, a moudrost, a díkůčinění, čest a moc i síla Bohu našemu na věky věkův. Amen“ (Zjev. 7, 12.). A od východu až na západ zaznívá věčné Alleluja. Ta jsou slova čarozpěvův andělských.

Věnujme nyní také poněkud pozornost poměru, v jakém stojí andělé k pokolení lidskému i k jednomu každému z nás.

Jakkoli přirozenost lidská nižší jest přirozenosti andělské, přece nikterak nemůžeme ano nesmíme sobě tajiti, že Bůh v té míře, v jaké na padlých andělech hroznou, neskončenou spravedlnost svou ukázal, vzhledem k nám neskončeně milosrdným býti se objevil a nám takové důkazy nezasloužené lásky a milosti dáti se uvolil, jakých nedostalo se vznešeným duchům nebeským. — Jasnějšího pojmu o důstojnosti duší lidských nabudeme, uvážímeli, že Velebnost božská v neskončené lásce své od věkův ustanovila, ubohého člověka s nízkou přirozeností jeho tak omilostniti, že dopřála mu po přestálé zkoušce přirozenosti božské se přiučastniti. Aby pak po pádu prvních rodičů možným to bylo, stala se člověkem druhá božská osoba, věčné ono Slovo, které jedno jest s Otcem i Duchem sv., t. j. přirozenost božská spojila se s přirozeností lidskou v jediné osobě Ježíše Krista; a aby věčná vůle trojjediného Boha u každého jednotlivého člověka prostředkem milosti, a sice způsobem nejdokonalejším se vyplnila, ustanovil Ježíš Kristus nejsv. Svátost oltární, aby každý, kdo hodně ji přijímá, požíváním těla a krve jeho tak úzce s ním se spojil, aby říci mohl: „Žiji, avšak nikoliv já, ale Kristus žije ve mně,“ a aby člověk takovým způsobem oprávněných nároků nabyl také přirozenosti božské se přiučastniti.

Po této úvaze o nadpřirozeném životě pochopíme, že nevystihlá dobrota Boží každému člověku, jehož přirozenost Ježíšem Kristem na takovou výši postavena jest, od narození až k poslednímu vzdechnutí jeho jednoho z nebeských duchů svých k ochraně vykázala, by pomocí a přispěním jeho tím spíše a jistěji vysokého cíle svého dosáhl. To vyslovil již Duch sv. ve Starém Zákoně ústy proroka: „Andělům svým přikázal o tobě, aby ostříhali tebe na všech cestách tvých“ (Žalm 90, 11.). Totéž vyslovil veliký apoštol národův, an pravil: „Zdaliž všickni (andělé) nejsou služební duchové, posláni k službě pro ty, kteříž obdrží dědictví spasení?“ (K Židům 1, 14.). A svatý Augustin praví: „Andělé jakožto ochranní duchové stojí při nás s velikou pečlivostí a bdělou obezřetností v každé chvíli a na každém místě, péči vedouce o nás ve všech našich potřebách.“

Také ze života svatých víme, že Bůh v odvěké lásce své každému dítěti svému zde na zemi dává k ochraně jedno z věrných nebeských knížat svých. Svaté evangelium předvádí nám sv. Josefa, který neustále ve společnosti andělů zde na světě meškal. Svatý Michael jest strážným andělem nevěsty Kristovy, církve svaté. Pravdě se podobá, že každá země, každá říše, každá obec má vlastního anděla strážného. Jeden z prvních průvodčích sv. Ignáce, blahosl. Petr Faber, kdykoli zavítal do krajiny nebo města nějakého, nikdy neopomenul pozdraviti nejprve andělův oněch, jimž ochrana míst těch svěřena byla. A co vypravuje se ve příčině této o sv. Ignáci, s dostatek známo je z jeho života. Sv. Františka Římská vidala se vždy ve průvodu dvou andělů strážných.

Jak pozeňnaná a mocná bývala ochrana tato, jak podivuhodně nebeští tito duchové, kteří sice neustále na tvář Boží patří, přece však zároveň poslání své na zemi konají, dokazují dějiny na každé stránce písma svatého.

Viz tu pět měst. Obyvatelé jejich jsou veselí, ale jsou to lidé bezbožní, oddáni neřestí, která co do ohavnosti před obličejem Božím nemá sobě rovné. Tu přichvátili dva andělé do Sodomy k rodině zbožného Lota vybízejíce jej opustiti město; váhajícího uchopili za ruku a prinutili vyjít se ženou i dětmi. Sotva pak venku byli, padl oheň a síra s nebe a zahlazena jsou bezbožná města. Toť anděl strážný v ohni.

Viz opět jámu lví. Uprostřed zuřivých zvířat sedí klidně Daniel. Lvi neškodili jemu. A proč? „Anděl Pánů zavřel ústa lvů“ (Daniel 6, 22.). Toť anděl strážný v jámě lví.

Svatý Pavel stížen jest bouří mořskou. Všichni zoufají, stroskotání lodi zdá se býti neodvratným. Tu zvedá se Pavel a praví: „Mužové milí, buďte dobré mysli. Anděl Páně zjevil se mi této noci a pravil: Neboj se, Pavle, Bůh daroval tobě všechny, kteří se s tebou plaví“ (Skutk. ap. 27, 23.). Ejhle, ochrana andělská na moři.

Svatý Petr strádá ve vězení. Okovy spoután dlí mezi vojáky. Náhle otevře se železná brána, okovy spadnou, Petr jest na svobodě. Anděl Boží vysvobodil jej z moci zlého Herodesa. Toť anděl strážný ve vězení.

A co po všechny doby se dalo, děje se i dnešního dne. Viz tu vojina. V studené noci zimní nucen jest státi na stráž. Drsné povětří tak krutě doléhalo na ubožáka, že zmocnila se ho zoufalost a on náhlý konec trudnému strádání učiniti chtěl. Postavil ručnici, namířil na prsa a již již kladl nohu na spoušť, chtěje se usmrtiti, když tu pojednou známá ruka jakás odstrčila mu zbraň smrtící a lahodný hlas pravil: „Ó nečiň toho!“ Voják se ohlédl, daleko široko nebylo však člověka. Případ tento udál se před léty v království polském. Opět ochrana andělská v nebezpečenství života.

Mnohem větší péči než v nebezpečenství časném vedou však andělé o blaho naše věčné, na všech místech hledíce nás od zlého odvrátiti a na pravou cestu uvésti. Ach, náklonnost ke zlému přinášíme s sebou na svět, a jakkoli na křtu sv. z děti hněvu měníme se v dítky milosti, zůstává v nás přece náklonnost a pokušení ke hříchu, proti němuž neochrání nás žádný stav ani věk. Kolikrát byl by se slabý člověk do propasti sřítit a kořisti věčné smrti se stal, kdyby slitovnost božská nebyla světla a síly s nebe seslala? A svatí andělé jsou posly a prostředníky, jichž pomocí se nám milosti neviditelné dostává. Štem očí bdí blažení tito duchové, aby každé zlo a každé nebezpečí nám hrozící vyzvěděli a od nás odvrátili. Kdo může spočísti všechna ta vnuknutí, jimiž každé chvíle napomínají i varují, hrozí i odstrašují! Sv. Františka Římská viděla v duchu svého anděla strážného ve studu a bolesti obličej rukama zastíratí, kdykoli poklesku nějakého se dopustila. Tajemným hlasům andělským máme nejen my, ale tisícové slabých lidí děkovati, že pokušením nepodlehli, zlého skutku v čas se zhrozili, že na cestě k věčné záhubě až na okraj propasti dospěvše, se obrátili na cestu ctnosti. A když poslušni hlasu andělského k vlastnímu prospěchu svému jsme se obrátili, jak plesá srdce milého toho přítele a ochrance věrného! Z úst odvěk Pravdy víme, že v nebi větší radost bude nad jedním hříšníkem pokání činícím, nežli nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří nepotřebují pokání.

Jak potěšitelná jest nad to myšlenka, že povždy neviditelný duch po boku nám stojí a radostně i ochotně nedostatečné modlitby naše k trůnu Božímu donáší; který s námi před svatostánkem pokleká, by Ježíši, Králi andělů, ve Svátosti lásky se klaněl a jemu prosby naše přednášel! Jak útěchoplíné jest pomýšlení, že mocné, laskavé kníže nebeské dnem i nocí při nás stojí, nás vždy a všude provází, v pochybnostech radu dává, v životě i smrti ostříhá a konečně duši naši v rozhodném okamžiku před trůn Soudec věčného dovede! Kdo může, vše to uváživ, popírati ještě, že zběžný třeba pohled na svět andělský je s to, by mocný učinil dojem na ducha myslícího a srdce věřícího?

Pohled na svět andělský brání všelikému nezřiznému přilnutí k tomuto světu. Bezcecnou zdá se mi býti hromada zlata, pomyslími na poklady nebeské, jichž účastnými jsou andělé a k jichž spoluzivání i já povolán jsem. Pomíjející sláva tohoto světa zdá se mi býti bublinou v záři světa andělského a u porovnání se stkvělými nadějemi jednou mezi zástupy vznešených duchů nebeských zařaděnu býti. A to, co nejvíce nás zde na zemi oblažuje, láska lidská, pobývá vši síly a nemůže oči ani srdce již upoutati, povznesuli se duchem do kruhu andělů. Co jest všechna lidská krása, co jest veškeré koryto ducha lidského i lásky lidské u porovnání s krásou a láskyplností andělů? Nejušlechtilejší postava tohoto světa brzy se změní; krásný máj života netrvá dlouho. Vše pomíjející obrátí se v prach a popel. Pozemská pak, byť i šlechetná, čistá a duchová láska, jak kratinkou jen dobu trvá! Jak prázdným zůstává srdce určené za schránu věčné lásky Boží, jak brzy ochladne! — Šťastná duše však, která vpuštěna bude do říše andělů, do nebeského světa andělského, nalezne na místě lásky matky, dcery, muže nebo choti, na místě lásky v malém kruhu rodinném ohromné, nepřehledné voje nejkrásnějších, nejvznešenějších duchů se srdci plamennými, kteří všichni navzájem se znají a milují, kteří všichni spojeni jsou nejsvětější láskou k Bohu jakožto nejvyššímu a neskončenému dobru. A žádné roztržky

netřeba se obávat. Ani ochladnutí, ani závist, ani žárlivost nevplíží se, jak často v tomto životě, mezi jednotlivé duchy nebeské. Jsouť zajisté jedno srdce i jedna mysl v božském Srdci Ježíšově a páska nejrůznější lásky k Bohu a jejich vzájemné lásky poutati je bude k sobě na věky. — Pohled do světa andělského mocně také nás pobádá netoliko nevinnost srdce po celý čas zkoušky zachovati, nýbrž také neustále po vyšší dokonalosti v životě duchovním bažiti. Pádem prvních andělů mnoho míst v řadách duchů těch nebeských se uprázdnilo, jichž nám jakožto přijatým dítkám Boha trojjediného podle stupně zásluh našich dosáhnouti lze. Snadno dá se pochopiti, že, ač každý jednotlivý svatý v nebi dokonale blažen bude a nikdy nezatočí po vyšším stupni radosti nebeských, přece veliký rozdíl býti musí, budemeli v nebi v kůru Serafinův a ne v některém nižším na Boha patřiti, jej chváliti a milovati. Serafínská Teresie nebo František Serafínský jsou jistě blíže božskému Srdci Ježíšovu nežli duše některého dítěte, které sice nevinné a bez poskvrny po křtu svatém do nebe se dostalo, nikdy však k vlastní, svobodné činnosti nedospělo, nikdy z lásky nejednalo, se neobětovalo a netrpělo.

Ach, kdo nezkusil již na sobě, jak mocnou pobídkou ke stálému a věrnému následování Krista jest poznaná pravda, že jako andělům i lidem odplatí Bůh každému podle skutků, obětí a lásky jeho. Tato myšlenka a pravda neodolatelnou chová v sobě moc povzbudit nás, abychom neustále po vyšší duchovní dokonalosti bažili a pamětiivi byli slov velikého světce Augustina: „Mohli ti i oni, proč ty ne?“ Jen jednou žijeme a jakmile padne strom života našeho, není již žádné změny, žádného pokroku ani vzrůstu blaženosti.

Pohled do světa andělského rozněcuje v nás plamen vděčné lásky k Bohu, který tak úzkostlivě o nás pečuje a nejušlechtlejším knížatům v říši své nebeské ukládá nás chrániti, ostříhati a provázeti na všech cestách našich až ku hrobu.

Pohled do světa andělského naplňuje také srdce naše bezměrnou důvěrou ku vznešeným těm duchům nebeským, kteří mohou, chtějí a také budou nám vždy pomáhati a nás chrániti v nebezpečí podle vůle svého i našeho Krále i Mistra. A kdo za spojení má tolik mocných a osvěcených knížat nebeských, tolik poslušných velebností božské, jak mohl by se obávat ještě, že nebude vyslyšen, kdykoli prositi je bude o pomoc a prostřednictví u Boha, dárce milosti v životě a smrti!

Konečně zmocňuje se srdce našeho při pohledu na svět andělský vřelá touha po vlasti nebeské. Jak hnusí se mi země, patřímli na nebe! Jak krásně bude v té říši slávy! Jaká společnost očekává nás tam nahoře! Jak okouzlí nás pohled na všechny ty kůry andělské před trůnem Boha trojjediného stojící! Jaká radost to bude, chvalozpěvům duchův rajských naslouchati, Pannu Marii, Královnu andělů, spatřiti, na Ježíše, Krále duchův těch vznešených, pozírat! Jak šťastni budeme, až zařadí nás věčný Slitovník mezi zástupy andělů, každý i každá z místa svého na Boha bude patřiti, jej velebiti a v něm a skrze něj na věky se radovati!

Pravdy tyto nadšením plnily všechny svaté mocnou u všech vzbuzující touhu brzy tam se dostat, kde krásný svět andělský je očekává.

Památky svato-Václavské.

Ve velechrámu pražském odpočívá tělo slavného vévody země české, sv. Václava, a sice v kapli, která bohužel sotva stínem jest bývalé její krásy a nádhery. Kapli tuto dal císař Karel IV. stavěti a 30. listopadu 1367 vysvětit. Byla původně okrášlena přečtenými drahokamy, stkvělými nástěnnými obrazy na zlaté půdě, utrpení Páně a život sv. Václava představujícími. Pod stkvostným náhrobkem odpočívало tělo sv. Václava, jehož hlava objata byla kovářím z ryzího zlata, v rakvi zlaté, nádherně ozdobené perlami a drahými kameny. Nedlouho však odpočívало tělo tohoto sv. vévody země české klidně ve stkvostném náhrobku svém. Když povstal prudký spor mezi králem Václavem IV. a pražským arcibiskupem Janem z Jenštýna, dal tento, obávaje se krále, r. 1409. veškeré klenoty velechrámu na pevný zámek svůj v Roudnici převézt, kde po dvě leta uschovány zůstaly. Sotva

však opět do chrámu sv.-Vítského převezeny byly, vešel dne 6. května 1411 král Václav, doprovázen sborem žoldnérů, do svatyně a rozkázal, aby bez prodlení všechny klenoty, mezi nimi též zlatá rakev sv. Václava, na Karlštejn odvezeny byly, což se také stalo. Neušlť ovšem král, že osm let později tělesná jeho schránka ve prosté rakvi ležeti bude v téže kapli, z které on v bezohlednosti své zlatou rakev sv. Václava na hrad Karlštejn odvéztí kázal. Dne 16. srpna 1419 zemřel král Václav IV. náhle, raněn byv mrtvicí, na svém hrádku v Kundraticích blíže Prahy. V noci dne 18. srpna dala královna Žofie mrtvolu jeho tajně v prosté rakvi do kaple sv. Václava dopravití, kde po tři neděle nepovšimnuta ležeti zůstala. Dne 12. září byla pak rakev naložena na obyčejný vůz a bez slavnostních obřadů do kláštera zbraslavského odvezena. Rok později byl klášter ten zapálen a vydrancován. Jistý rybář ukryl však rakev s tělem královým a oznámil to tři leta později Pražanům, načež tito tělo královo do chrámu sv. Víta převezli a ve hrobce královské uložili.

Osudný den pro kapli sv. Václava byl 28. července 1420, den to korunovace císaře Zikmunda na krále českého. Sotva posvátný obřad ten byl vykonán, kázal Zikmund, jenž v nesnázích byl, jak by vojsku svému dlužný žold zaplatil, všechno zlato a stříbro z velechrámu pobratí, z kaple sv. Václava drahokamy vyloupati a stkvostný náhrobek se zlatou rakví odvéztí. Drahokamy byly zpeněženy, ze zlata a stříbra peníze raženy a jimi vojsku žold vyplácen. — Nejdůležitější děj pro zemi českou udál se v kapli sv. Václava dne 24. října 1526. Byl to den volby nového krále českého. K volbě této ustanovil sněm království Českého 24 voličů ze stavů zemských, kteří se v ten den v kapli sv. Václava sešli. Kapitolní děkan sv.-Vítský, Šimon Chrt z Plzně, oslovil v delší řeči voliče a kladl jim na srdce důležitost této volby, načež od nich přísahu přijal, že dle nejlepšího vědomí volbu vykonají. Když svědkové odešli, byla kaple zavřena. Voličové rokovali plných pět hodin o volbě nového krále; konečně otevřela se kaple, a lidu naplňujícímu hradní nádvoří zvěstováno, že jednoglasně králem českým zvolen byl arcikníže rakouský Ferdinand, choť královské české princezny Anny, dcery někdy krále Vladislava II. Touto volbou dostala se panující rodina Habsburská na trůn český a tím položen základ k nynějšímu státu rakouskému.

Patnácte let později, dne 2. června 1451, stihlo chrám sv.-Vítský a tudíž i kapli sv. Václava velké neštěstí zhoubným požárem, který v kapli zdi začadil, hoření obrazy a z části i řimsu jakož i korouhve a dřevěné viko nad hrobem sv. Václava zničil. Arcibiskup Sobek z Bilenberka dal pak r. 1673. nad hrobem sv. Václava zříditi nový oltář mramorový a docílil u papežské stolice, že ustanoveno bylo slaviti svátek tohoto našeho svätce po celém světě v modlitbách kněžských. Velkým ctitelem sv. Václava byl císař Ferdinand III. Kdykoli zdržoval se v Praze, býval každodenně v královském oratoriu velechrámu a dával na jevo velkou radost, když při pobožnosti krásná staročeská píseň »Svatý Václave, vévodo české země« zavzněla, ano i sám tuto píseň tak hlasitě zpíval, že ho všickni slyšet mohli.

Vzácné památky po sv. Václavu jsou v kapli jemu zasvěcené za sklem: v zadu oltáře přilbice a drátěná košile jeho, pak ve chrámové pokladnici jeho dřevěný kolík, červený plášť (z něhož mešní roucho zhotoveno jest) a meč, jenž patří mezi české korunovační klenoty a kterým posléze r. 1836. král Ferdinand Dobrotivý po své korunovaci rytíře sv.-Václavské pasoval. Pamětihodná jest také ze Staré Boleslavi přenesená mosazná lví tlama s kruhem, jež druhdy byla uprostřed dveří kaple. Kruhu toho chopil se vévoda Václav padaje pod mečem vražedníků svých. V rohu kaple nachází se krásná bronzová socha sv. Václava, zhotovená r. 1432. Petrem Viseherem z Norimberka, a sice nákladem soudců staroměstského pořádku sladovnického na památku, že 10. června 1421 chrabří sladovníci staroměstští velechrám pražský zachránili, zahnavše sekerami ozbrojení pražskou luzu loupežnou, která chrám zapáliti chtěla.

Ve tmavém jihozápadním rohu kaple jest vchod do památné korunní komory, v níž uschována jest s ostatními korunovačními klenoty drahocenná

koruna sv.-Václavská, kterou císař Karel IV. na svůj náklad zhotoviti dal a původně ustanovil, aby chována byla na hlavě sv. Václava. Později však určil Karel, že koruna na Karlštejně uschována býti má. Nejprve byli touto korunou ve velechrámě pražském dne 2. září 1347 od arcibiskupa Arnošta z Pardubic korunováni Karel IV. a manželka jeho Blanka. Král Zikmund po své korunovaci nevrátil korunu na hrad Karlštejn, nýbrž vozil ji po čas války s Husity stále s sebou; pak ji uložil na uherském Vyšehradě a teprve r. 1436. ji stavům českým vrátil. R. 1620. chtěl zimní král Bedřich po bělohorské bitvě s korunou sv.-Václavskou ze země uprchnouti. Byla s ostatními korunovačními odznaky přes noc na den 9. listopadu na Staroměstském náměstí ve voze ponechána, který však nazítří ráno pro rychlý útěk zbabělého krále císařskému vojsku do rukou přišel. Císař Ferdinand II. dal pak korunu ve Vídni v císařské pokladnici uložit, a od toho času byla do Prahy toliko ke korunovacím a pak zase do Vídne zpět vezena. Teprve císař Leopold II. vrátil korunu českým stavům a nařídil, aby v Praze chována byla pod dozorem sedmi strážců korunních: nejvyššího purkrabí, zemského písaře, arcibiskupa, purkmistra pražského, kapitolního děkana u sv. Víta a dvou strážců ze stavu panského a rytířského. Poslední korunovace česká byla dne 7. září 1836, ve kterýž den arcibiskup hrabě Škarbek byl vložil korunu sv.-Václavskou na hlavu císaře Ferdinanda Dobrotivého a choti jeho císařovny Marie Anny.

Jan Ev. Štěpán Křeček,

horlivý spolupracovník „Školy B. S. P.,“

zemřel dne 7. dubna 1890.

Významné budovy, pomníky a památky druhu rozličného zdobívali předkové naši rádi nápisy, v nichž písmeny čísel římských rok naznačují, kdy památníky ony počátek svůj vzaly. Nápisy takové bývají nejčastěji latinské, ale také s českými často se shledáváme. Nazývají se řeckým jménem chronogramy, po česku časoznamy, letoznamy nebo nápisy letočtené. Ve hlavních městech nalezneš čelnější domy, kostely, školy, nemocnice, zbrojnice, sochy atd. latinskými letočty opatřené. Čím kratší a říznější jest takový chronogram, tím jest vzácnější. Na skládání jich třeba zvláštního nadání, ostrovtipu a zručnosti.

Toto za úvod předeslav upozorňuji laskavé čtenáře „Školy B. S. P.,“ zdali sobě povšimli, že již po 16 let každé číslo „Školy“ ozdobeno bývalo sličnými nápisy takovými. Nápisy, v nichž nejednou oslavování i naši svatí patronové národní a vzpomínáno nejedněch záležitostí církve a vlasti i rozličných tajemství svaté naší víry. Počínaje od r. 1874. až do r. 1885. bývaly nápisy ty v čele listu, v letech 1886.—1889. byly vzadu a letos opět na lici čísel se stkvějí. Mám právě před sebou letoší číslo 7. Co to za vzácný chronogram! Čtete jen:

ChVaL, SIone, SpasÍteLe: I prozpěVuj Mu V písničH Dík za
ustanovenÍ nejsVětější SVátostI oLtářní.

Spočítavše $M = 1000$, $D = 500$, $2C = 200$, $3L = 150$, $6V = 30$, $10I = 10$ nabudete běžící rok 1890. Zdobitelem tohoto způsobu časopisu našeho po tolik let neunavným byl vdp. Jan Ev. Štěpán Křeček, biskupský notář, osobní děkan, vikariátní sekretář a velezasloužilý farář v Písečném, diecése Králo-Hradecké, jehož Pán letos dne 7. dubna k odměně věčně odvolal, když za nějaké čtvrtletí měl slaviti 50leté jubileum kněžské. —

Velehorlivému spolupracovníku naší „Školy,“ do níž nejenom chronogramy, ale z počátku i mnohými články byl přispíval (v r. 1869. „Pomni, abys den sváteční světil“ a „O zpovědi,“ v r. 1870. „O doznávání barvy,“ „O růženci“ atd.), věnovány buďtež skromné tyto řádky pohrobné od ctitele, jenž se s ním těmi jeho letočty seznámil a s nímž v upřímném stál přátelství písemném.

Jan Ev. Štěpán Křeček narodil se ve městě Dobrušce v Čechách dne 26. pros. 1814 z rodičů nezámožných, ale zbožných. Otec byl krejčím, jenž ku své chaloupce s manželkou obdržel jen pod koreček pole, jak sličné počátek i počínání rodičů svých v nadzminěném článku „O doznávání barvy“ (r. 1870., str. 229.) vděčný syn sám vyložil. Ale Pán Bůh příčinnivým rodičům žehnal, že nadaného syna mohli dáti na studie. Roku 1840. stal se knězem, a na divy, na témže místě, kam po vysvěcení dosazen byl kaplanem, v Písečné blíže Kyšperka, působil nepetržitě až do smrti téměř na 50 let, nejprve jako kaplan a pak jako farář. Letos dne 25. července byl by byl slavil 50leté jubileum kněžské a na sv. Kateřinu, kostelní patronku Písečenskou, 40leté jubileum farářské. Pro svou horlivost v působení kněžském vyznamenán byl ode dávná hodností osobního děkana, biskupského notáře a vikariálního sekretáře. Přispíval pilně do listů katolických i do denníků. Byl velikým ctitelem Matičky Boží, jižto na počest vydal knížečku pod názvem „Maria, pomocnice křesťanův,“ aneb: „Nadpřirozený pramen milosti ve Filipisdorfu,“ kteráž vyšla po třikráte v knihtiskárně benediktinské v Brně.

S nebožtíkem zakladatelem „Školy B. S. P.,“ nezapomenutelným P. Placidem J. Mathonem, v důvěrném stával spojení, kterýž také chronogramy jeho hrozinkami časopisu svého nazýval a kteréž listu tomu záhy na celý rok po tolik let jím zasílány bývaly. Zdalíž pak se najde někdo, kdo by na příští doby, až letoší rok uplyne, úkol těchto milých hrozinek na se převzal?

Letos na jaře roznemohl se blízký náš jubilant na chřipku a z té na zapálení plie, a přijav záhy svaté svátosti, v pondělí velikonoční dne 7. dubna ve věku 75 let, 3 měsícův a 11 dní ku přístímu vzkříšení nás přešel.

Dle napomínky Páně činil sobě záhy přátely z mamony, mnoho jmění tedy na hotovosti nezanechal, a co zanechal, odevzdal ještě za živa důvěrnému sousedovi svému, knězi P. Mat. J. k rozdáni na zbožné úmysly. A co podivného ještě! O pohřbu svém ustanovil, že nechce ze světa marširovati, ale prý jako ctitel Marianský putovati, a proto hudba místo pochodu, i když rakev do hrobu spouštěna, hrála píseň Marianskou a farníci i lid zdaleka široka zpíval s ní „Tisíckrát pozdravujeme tebe.“

Královno nebes a vy, sv. patronové naši i se sv. Kateřinou, ježto všechny nebožtík tak vroucně uctíval, přijmětež zbožnou duši jeho záhy ve blaženou společnost svou, my pak všichni horlivosti jeho v povolání svém následující doufejme, že se s ním a se všemi horlivými učiteli a žáky „Školy B. S. P.“ u božského Mistra svého šťastně shledáme.

P. Ferd. Harna,
farář.

Různé zprávy a drobnosti.

Velevzácný poutník na sv. Hostýně. V neděli 10. po sv. Duchu, 3. srpna, přijel vlakem odpoledním nejdůstojnější pan biskup brněnský Dr. František Sal. Bauer do Bystřice, by odtud na posvátný Hostýn se odebral. Vystoupiv z vlaku byl uctivě přivítán od dp. faráře bystřického a ode dvou kněží, strážců svaté hory. Jel pak se svým dp. sekretářem na povozu pana faráře až k »lázním« pod kopec, přesedl tam na vůz s Hostýna vstříc zaslaný a bral se nahoru. Na cestě byl pan biskup srdečně pozdravován od lidu s hory se-

stupujícího. Jakmile projel posledním lesem před valy, slyšeti bylo mile vítající hlahol zvonů hostýnských. U brány stálo četné duchovenstvo, bíle oděné družičky a lid, čekající příchodu vzácného poutníka. Byly totiž tu neděli prvotiny na svatém Hostýně. Byv přivítán pan biskup bral se jako poutník pěšky v průvodu duchovenstva a lidu dále až na svaté temeno. Když vkročil do Marianské svatyně, zazpívána píseň na uvítání. U hlavního oltáře poklekl biskupský poutník na připravené klekátko, pozdravil Matku svato-

Hostýnskou a konal modlitby velmi vřele, prolévaje hojné slzy. Na to dáno požehnání a pan biskup se odebral do kláštera, pak prohlížel si nové malby ve chrámě a přestavbu rozbořené kaple sv. Jilji. Druhého dne sloužila Jeho biskupská Milost tichou mši sv., po níž navštívil zázračný pramen pod kopcem, aby se napil »té svaté vody.« Kolem desáté hodiny vyjel na ověčeném voze dolů, aby se poledním vlakem do Brna navrátil. Od mnohých let, zvláště od té doby, co jsou duchovní strážci ustanoveni, byla to první biskupská návštěva, kterou sv. Hostýn počten byl.

Dobré tři rady. Učený a zbožný dominikán Tauler († 1361) dal tyto tři

rady všem, kdož bohumilý život vésti chtějí. První rada jest: Ve všech věcech hledej Boha a čest Boží a nikoliv sebe a svou čest; rovněž čiň vždycky Boží vůli a nikoliv svou vůli. — Druhá rada jest: Při všech skutecích pilně dávej na sebe pozor, svou bídu měj vždy na paměti a s neunavnou pilností pozoruj věci, s jakými se obiráš, co v tobě se děje a jaké jest hnutí srdce tvého. — Třetí pak rada jest: Nemíchej se do věcí, které se tě netýkají, a nechej vše takové o sobě a v pořadí svém. Jestli to dobré, nechej dobrým býti; jestli to zlé, neposuzuj toho; nahlédni raději do vnitra svého a slyš pilně hlas Otce tvého, který tě napomíná, abys v něm setrval až do konce.

Milodary božského Srdce Páně.

Z farnosti Pavlovické. Na jaře t. r. byl jsem stížen čivní slabostí srdce, což hrozilo těžkou nemocí. V této tísní utekl jsem se k nejbl. Panně Marii Lúrdské a slibil jsem ve případu vyslyšení, že to ve »Škole« uveřejním. Vyzvánuv z tohoto neudu plním slib svůj, děkuje vřele nejsv. Srdci Ježíšovu a nejbl. Panně Marii. F. V.

Z Kokor. F. Z. děkuje božskému Srdci Páně za udělení mnohých milostí a za vyslyšení ve mnohých potřebách, a prosí o další milosti.

Z Kroměříže. Dík sv. Josefu za vyprošení zdárného skončení vyjednání pozůstalosti po zemřelém. A. P.

Z Jilemnice. Jistá paní vzdává vroucí díky božskému Srdci Páně a Panně Marii Filipšdorfské za uzdravení svého zetě po vykonané devítidenní pobožnosti. Zároveň slíbila, že přispěje na vykoupení pohanského ditka jménem Václav, kterýžto slib též plní. Dále prosí všech čtenářů »Školy« za vroucí modlitbu za vnučku, kteráž blízka jest oslepnutí. J. J.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rím a Itálie. Žalostné poměry, do nichž uveden byl sv. Otec zločinnou politikou vlády italské, donutily jej Vatikánu vůbec ani neopouštět, tak že palác tento je skutečně pravým vězením nejvyšší hlavy církve. Než tu pojednou rozlétl se po celém světě zpráva, že papež Leo XIII. opustil Vatikán a vstoupil na půdu »svobodné« Itálie. Celá záležitost má se ve skutečnosti takto: Sv. Otec prohlížel si dne 15. července sochu sv. Tomáše Akvinského v dílně sochaře Cav. Aureliho, načež dal rozkaz, aby dovezen byl do zahrady. Poněvadž však byl povoz vzdálen jen několik krokův od brány Zecca nazvané, jel sv. Otec kolem této brány vedoucí do dvora úplně uzavřeného a k Vatikánu

náležícího. Ani ve snu nedostal se tedy sv. Otec z obvodu paláce Vatikanského. Celá záležitost jest nepatrná. Poněvadž však tisk církvi nepřátelský různě ji vykládá, všemožné podkládaje jí úmysly, třeba podotknouti, že minulý sv. Otec Pius IX. tutéž cestu častokrátě pěšky konal a že nikoho nenapadlo nepokládati zmíněný dvůr za příslušnictví Vatikánu. Rovněž s pravdou se nesrovnává, že by byl sv. Otec stráží italskou vojensky pozdraven býval a vojsku italskému požehnal. Stráž italská u Zeccy nevzdávala čest sv. Otcovi ani mužstva nevyvolala. Celá událost jen za tím účelem do celého světa vykičena byla, by zatajen byl katolickému i vzdělanému světu vůbec nesnesitelný

stav sv. Otce. Časopis »Osservatore Romano« píše: »Papež bedlivě jest pozorován v každém skutku i slově svém. Netoliko okolí Vatikánu jest pod ustavičnou dohlídkou, nýbrž špehování to vztahuje se i na vnitřek jeho. Několik sousedních budov proti vší stavitelské úměrnosti do značné výše vyvedených slouží za věže pozorovací, odkud očumují slidičové sv. Otce i při procházkách jeho zahradou.

Nová pohana papežství má zosnována býti postavením nového protestantského kostela v Římě, ač dle zpráv běžných kostela takového tam zholá potřeba není. Vůbec pozorovati, že město Řím od té doby, co bylo sv. Otcí uloupeno, padá vždy hlouběji v osidla zednářská. K tomu směřuje nový Crispiův zákon v příčině zbožných základův a bratrstev. Do bratrstev vloudilo se poslední dobou mnoho osob jim nepřejících a ty pracují nyní — ovšem že ne zadarmo — o to, aby bratrstva byla zrušena. Poslední dobou usneslo se bratrstvo Damascenských, že se rozejde a kostel jeho aby byl prodán. Než všeho jen do jisté míry! Zajisté nadejde jednou také doba, kdy Italie za své bezvěrství trpce pykati bude. —

Podivně vyznačuje poměry italské udalost sběhší se v provincii peruggijské. Neznámi zlosynové přepadli tam osamělý klášter františkánský a zavraždívše čtyři staré mnichy, úplně jej vydrancovali. Jest prý však naděje, že nelidští lotrové budou policií dopadeni.

Rakousko. Dne 31. července konán v půvabném alpském městě Islu sňatek nejmladší dcery J. V. nejjasnějšího císaře, princezny Marie Valerie s arcivévodou Františkem Salvatorem u přítomnosti císařských manželův a zvaných hostův. Obrády církevní vykonal biskup linecký Doppelbauer, načež pronesl k snoubencům úchvatnou řeč, v níž vyložil nejprve význam manželství a pak prosil Nejvyššího za pozehnání sňatku tomuto. Za šťastný sňatek konaly se bohoslužby v chrámech hlavních měst i v kaplích nejdlejších dědin horských. Ze všech stran říše rakouské docházely také vroucí projevy oddanosti k nejjasnějšímu domu panovníckému. — Ve Vídni zemřel dne 9. srpna staričký básník německý Ed.

sl. Bauernfeld, který pozbyv v jinošském věku víry, zasypal v nepříliš cenných spisech svých uštěpačnými narázkami náboženství, církev i kněžstvo. Než asi před pěti lety poznal a uznal chyby své, vykonával každoročně velikonoční svatou zpověď a na smrtném loži dal se započítati od jednoho jesuity. — V Solnohradě byl dne 10. srpna slavně nastolen nový kníže arcibiskup Jan Haller. — V Uhrách hrozí vypuknutí podobný boj kulturní, jaký po léta zuřil v Německu. Vydalť uherský ministr Csaky nařízení o křtech, dle něhož náleží sice katolickým kněžím právo, aby pokřtili dítko ze smíšeného manželství — protestanta s katoličkou nebo naopak — pocházející, avšak kněží katoličtí jsou povinni pod pokutou peněžitou vydati písemně toto dítě protestantským duchovním a protestantskému vyznání. Výnos tento způsobil mezi duchovenstvem i věřícími veliké rozhořčení. Celá věc dostala se až do Říma k sv. Otcí, aby rozhodl ve sporu vážném. Rozhodnutí již došlo, avšak nebylo dosud uveřejněno. Svatý Otec vyslovil se ve smyslu duchovenstva, hájícího hrdinně nejsvětějších práv církve. — V Krnově odbýván sjezd učitelský, od něhož schváleno bylo prohlášení směřující proti usnesením biskupů v záležitostech náboženské školy. Divný duch vzmáhá se mezi tím »katolickým« učitelstvem. Upřímní katolíci odsuzují vesměs tento projev protikatolický. —

Rusko. Potlačování katolické církve od ruské vlády zdá se vždy více vzmáhati přes dvojité již dohodnutí Ruska se sv. stolicí. Tak nedávno přihodilo se, že při visitaci biskupské dítky i také odrostlí nejen potřebných pravd sv. náboženství neznali, ano ani modliti se neuměli. Příčinou toho jest, že dítky nenavštěvují školy. Vesnic s vlastní školou jest málo a katoličtí duchovní nesmějí soukromých škol s bezplatným vyučováním zřizovati, ač duchovním protestantským, rabinům ano ani mohamedánům žádných překážek v tom se neklade. — Pádny také důkaz nesnášlivosti náboženské, vlastně však nenávisti proti církvi katolické, podán záповědí ministerstva vnitra, dle níž nesmějí se v gubernii volyňské na polních cestách katolické kříže stavěti. Zákaz ten rozšířen

již i na celé ruské Polsko. Již tedy i polní kříže, nepatrné Boží muky a zděné kapličky na osamělých cestách polních jsou „pravoslavné“ církvi pohoršením!?

Ze sněmovny **anglické** vyšel hlas, že vláda anglická hluboce lituje opatření, jakých užila vláda ruská proti židům, že však ničeho učiniti nemůže, jelikož celá věc týká se vnitřních záležitostí ruských. Chránit zajisté vláda ruská podobnými opatřeními toliko zájmy vnitřního svého blahobytu před pověstnou činností národa vyvoleného. Podivně věru vyjímá se hlubohá ta soustrast vlády anglické, pohlížíme-li k osudu ubohých Irčanův, anglických poddaných, k nimž vláda ta jest úplně lhostejnou a kde může, ještě jim přitěžuje, a to jen proto, že jsou katolíky a své víry spustiti se nechťejí.

Německo. Svatý Otec přijal v posledních dnech v tajném slyšení hr. J. Mielzynského, člena pruské sněmovny panské. V souvislosti s tím tvrdí se ve vatikánských kruzích, že Vatikán zabývá se znova otázkou opětného připsutí řádu jezuitského do Německa. — Bývalý bavorský ministr vyučování, baron Lutz, zarputilý nepřítel katolické církve, prý se, jak se oznamuje z Mnichova, s církví smířil. Nedávno složil prý v ruce arcibiskupa mnichovského vyznání, že věří, co katolická církev k věření představuje. —

Francie. Pařížská obecní rada vyhnala před sedmi lety školní bratry z jejich domu mateřského. Školní bratři podali stížnost proti takému počínání, i uznáno, že smlouva mezi nimi a městem trvá podnes. Město odevzdalo totiž r. 1819. bratřím sporný pozemek v užívání na tak dlouho, dokud by vyučovali. A bratři vyučují až do této chvíle, a sice, vyhnání

byvše ze škol městských, na školách soukromých. Cena pozemku, původně nepatrná, zvýšena postavením různých budov na několik milionův, a kromě toho uspořili bratři městu Paříži od r. 1819. nejméně 50 milionů na výdajích školních, působice nad to mnohem vydatněji na školách než učitelé světsí. Proto myslí všeho vzdělaného světa jsou na straně jejich.

Belgie. Veliký sociálně-katolický sjezd připravuje se v Luttychu a v jeho příčině zaslal sám sv. Otec kardinálu Manningovi zvláštní list. Kardinál sám pro vysoké stáří sotva se sjezdu zúčastní, na nějž bezpochyby vyšle své zástupce. Četní katoličtí hodnostáři, někteří francouzští, angličtí i němečtí kardinálové slíbili, že se na sjezd dostaví.

Srbsko. O královně Natalii se proslýchá, že chce v Rusku založiti velký ženský klášter, jemuž věnovati chce tři čtvrtiny svého jmění a do něhož sama vstoupí.

Turecko. V Cařihradě udála se ku konci července výtržnost v arménském kostele. Patriarcha arménský, jemuž vytýkáno, že straní Turkům a že nezasadil se o náležité potrestání důstojníkův a strážů turecké zúčastnivších se velikonočních bouří erzerumských, stržen byl s trůnu svého a potupně vyvlečen z kostela, kamž se byl o jednom svátku tureckém dle ustáleného zvyku odebral konat modlitby za sultána. Pozoruhodno jest, že jest to onen patriarcha, který před dvěma lety bullu sv. Otce Lva XIII. k rozkolným Arménům přede dveřmi téhož kostela spálil a všem vyobcováním z církve pohrozil, kdo by opis bully té zničiti váhal. Tak hanebným způsobem potupen byl na témž místě a od vlastního lidu! Boží mlýny melou zvolna, ale zdrobna!

V měsíci září modleme se za národy románské.

Národy románskými jsou ti, kteří poddáni byli starým Římanům a jichž řeč povstala z řeči Římanů světovládných. Jsou to národové Italie, Francie, Portugalska a Španělska. Jaké to krásné země! Jako zahrada Boží jest každá z těchto zemí památná. Italie posvěcena krví apoštolův a tolika mučedníků! Francie, jedna z prvorozených dcer církve katolické, jakou zbožností stkvěla se v časech dávných! Španělsko posvěceno krupějemi potu sv. apoštola Jakuba Většího, jenž tuto zemi zvláště si zvolil za působiště své práce apoštolské! I Portugalsko

nezůstalo co do zbožnosti za ostatními sestrami. Byly všechny tyto země zdárnými dcerami sv. církve katolické. byly její radostí, její chloubou, její štítem a ochranou! A nyní! Kde zbožnost, kde víra. kde oddanost národů těchto zemí k církvi katolické? Se všech stran přicházejí jen samé stesky, kterak národové tyto upadají do nevěry, do větší lhostejnosti, do úplného neznabožství, jak nepřátelsky chovají se k matce, která je duchovně zrodila. Národové tyto byli druhdy buditeli vzdělanosti u jiných národů. Jako slunce vysoko nad zemí a oheň jeho pronikavý jest, že žádný díl světa nedá se ukrýti před jeho světlem a teplem: tak žijí i národové, třeba od Říma nejvzdálenější, přece životem a světlem, jehož středem Řím jest. Jak vznešená jest Itálie, chovající v sobě sídlo a trůn nejvyšší hlavy křesťanstva! Jak vznešená jest Francie, jsouc nejstarší dcerou církve katolické a takofka pravou rukou její! Jak ctihodno jest Španělsko a Portugalsko, nasyčeno byvši krví statečných bojovníků za víru Kristovu ve staletých bojích proti nevěřícím! Ale kde jest nyní sláva jejich? Zhřešili národové tyto, zhřešili velice a upletli na sebe sami sebou! Nynější úpadek jejich jest patrně trestem Božím.

Jako nechce Bůh smrti hříšníka, ale aby se obrátil od cest svých a živ byl, tak zajisté nechce ani záhubu těchto národů, ano právě ve víře katolické, kterou až dosud ještě po většině zachovali, mají záruku svého budoucího obrození. Snadněji se obrátí hříšník věřící na cestu ctnosti, než bludař nebo nevěrec ku pravé víře. Národové těchto zemí zhřešili, ale zůstali ještě věřícími, a proto chtěli zase minulé slávy dosáhnouti, jest třeba, by se obrátili ku křesťanskému životu. Hlavním nepřitelem jejich a příčinou úpadku jejich jest zednářství, které téměř 200 let podrývá jim půdu. Jestli toto bude přemoženo, pak i katolický život u těchto národů k novému se vzpruží životu a zanechavše zášti národní budou jako rodni bratři pod ochrannou rukou společného Otce křesťanstva statečně bojovati pro království Boží na zemi a v srdcích lidstva. Na ten úmysl se modleme a konejme všechny dobré skutky své! Nezapomeňme však také na sebe; i náš národ potřebuje obrátu, aby nový křesťanský život zase vrátil se do rodin, obcí, měst po celé naší drahé vlasti česko-moravské.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa. obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyměním, za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení románských národů ku křesťanskému životu, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci říjnu: Církve v Austrálii.

Členové třetího řádu svatého Františka, Vyproste štěstí naši svaté římské katolické říši, ať zvítězí sLaVně!

Růženec.

Viděl jsem v duchu stkvělý průvod panen,
v jich zástupu to zašumělo věnci,
hlas modlitby tu plynul: čistý pramen,
ach — to že modlili se na růženci!

Pak šel mi duší zástup dětských tváří,
na cestu stlalo slunce jasem, věnci
a zlatilo je růže nachem, září,
ach — to že modlily se na růženci!

Junácký na to vstoupil v duši průvod,
to píseň cherubínů pějí s věnci,
a konec písně rajský jako úvod,
ach — to že modlili se na růženci!

Mou duši na to muži obstoupili,
a rychle spěchal každý k nebi s věnci,
to úzkou cestu k Bohu pochopili,
ach — to že modlili se na růženci!

Zvuk písně žen mně na to v duši zvonil,
kol hlavy ověněná každá věnci,
duch jejich cestou slzy lásky ronil,
ach — to že modlily se na růženci!

Pak starců, stařen zástup duší krácel,
šedivé hlavy ozdobené věnci,
radosti slzou každý cestu smácel,
ach — to že modlili se na růženci!

Čermák-Chřenovický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz Mat. L. (Č. d.)

Rozjímání.

Skryté živobyty Srdce Ježíšova.

1. Skryté živobyty na světě, 2. ve Svátosti velebné, 3. v církvi a její svatých.

1. Ježíš jest sice živ na světě, ale od něho nevšimán. »Uprostřed vás stojí, a vy ho neznáte.« »Do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali,« dí miláček Páně. (Jan 1.) Ježíš živ byl na světě, avšak odloučen od světa i ode všeho, co na něm jest. On byl mrtvý světu, jenž ošklivil se jemu, a kterémuž tolikrát zlořečil: »Běda světu!« (Mat. 18.)

Ježíš živ byl na světě, avšak od něho nenáviděn, opovrhován a pronásledován. A byltě přece Syn Boží. Jemu, neskončeně moudrému a mocnému, velice snadno bylo by bývalo, podivení světa na se obrátiti..., ale on přednost dával tajnosti živobyti skrytého... A ty, netoužíš-li po cti lidské? Nerádlí jen o sobě mluvíš? Neblouzníš o vznešeném nějakém postavení? Či jsi raději od stvoření a ode všech marných světa důstojností opravdu oddělen? Odumřel sis s apoštolem světu, pohrdaš a povrhneš jím? »Ukřižován jest

mi svět, a já světu. « Ó pozoruj Srdce Vykupitele svého! On oblibuje si v tajnosti té, on miluje skryté živobyty, a nalezá blaženost ve skromném tom postavení, jimž odjaty jemu důstojnosti a vážnost světa. » Zemřeli jste, « píše apoštol (Kol. 3.), » a život váš skryt jest s Kristem. « Buďte tedy jako mrtví, necitelní ke všemu na zemi, hostejní k dobru i ke zlu tohoto rychle pomíjejícího života, cizinci zde na zemi... » Zemřeli jste! « Slovo významné! jak daleko však jsem od toho, co ono praví!...

2. Ježíš živ jest ve velebné Svátosti. I tu živobyty jeho skryto jest a neznámo; neboť jak málo jest těch, kteříž živou věrou v nejsvětější tu Svátost proniknutí, vzdávají Vykupiteli v ní přítomnému čest, lásku a vděčnost, jaká jemu náleží za tolikou lásku jeho! Nemohlo by se veliké většině křesťanů v pravdě říci: » Uprostřed vás jest ten, kterého vy neznáte? « Kdež jsou, kteří umějí oceniti to štěstí, že lze jim navštívit ho, s ním mluvit, jemu duchovní záležitosti doporučiti; kteří dbají o to, aby jeho požehnání obdrželi, přítomni byli při oběti nejsvětější, a nasyceni božským jeho tělem?... Ó Pane, opravdu Bůh skrytý jsi ty, Bůh Spasitel israelský. Prokazujíš se aspoň ty jemu vděčným za to, že tolik milostí tobě uděluje, že sebe sama tak často tobě za pokrm dává? Zdali nemohl bys jej denně na chvílku navštívit, a pravidelněji při mši sv. přítomen býti?

3. Ježíš živ jest v církvi svatostí svou, neomylností, božskou mocí a nesmírnou dobrotou. Denně koná v církvi své a skrze ni nejpodivnější zázraky; ale tělo účastniti se mělo osudu hlavy. Svítlo světlo ve tmě, ale nepoznala je. Ježíš Kristus jest v církvi zneuznán, zapírán, pronásledován, potupován. Srdce jeho jest ohnivá pec, z níž plynou světlé paprsky, církev osvě-

cující a oživující; jesti zdroj, z něhož tekou milosti, ji obohacující; jesti ono vzácný kořen, z něhož všeliké ctnosti vyrážejí, a neviditelné místo, kteréž spojuje věrné vespolek, a pak s Bohem. Kdo však vzpomíná na divy tyto? Kdo zná je, a dobrořečí za ně u vděčné lásce Vykupitele svého? I zde platí tedy zase ono slovo: Ó Ježíši, Ty jsi skrytý Bůh. Ale, ó Bože můj, aspoň já budu ti děkovati, tobě se klaněti, tebe milovati! Ježíš však i ve svých údech chce vésti živobyty skryté, a to zvláště v tobě! On chce, aby přátelé jeho na zemi účastnili se osudu jeho, aby kdysi i slávy jeho požívatí mohli. S ním umřítí musí, aby s ním jednou živi byli, dí apoštol. I oni musí býti zneuznání, pronásledováni, opovrhováni, a » jako smetí tohoto světa učiněni býti, a jako povrhel u všech až posavad. « (1. Kor. 4.) » Život jejich za bláznovství « má svět; vzácné jejich ctnosti za směšné maličkosti pokládá. Co nejslechetnějšího a nejvznešenějšího, toť snížiti chce: » Toť jsou ti, jižto nám byli někdy ku posměchu, a za přísloví potupy. « I smrt jejich bývá neznáma a bez lesku: » Uzří zajisté konec moudrého a neporozumějí, co o něm myslil Bůh. « Ale Bůh zná a miluje je; » aj jak jsou počtení mezi syny Boží, a mezi svatými jest los jejich. « (Moudr. 4. a 5.) Ó jaké divy uzří lidé v den poslední!... Skrytého toho života pokory nebývá si váženo, ani se vede, a přece jest to ten pravý život Ježíše Krista, život v Bohu skrytý: » život váš skryt jest s Kristem v Bohu. « (Kol. 3.) Jak mnozí vzdávají se pravdy k vůli zdání, jádra k vůli skořápce, duše k vůli stínu, tělu! Vědiž proto s Ježíšem skryté živobyty jeho Srdce, miluj ukrytost, a vzdálen jsa od toho hledati čest lidskou, dávej přednost tomu, abys od lidí nepoznán a nevšímán byl.

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha I., hlava 20.)

(Přístě dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

VII. Služba.

Služebník.

„Hospodina, Boha svého, báti se budeš a jemu samému sloužiti.“

(Deuter. 6, 13.)

„Kdybych se ještě lidem zaliboval, nebyl bych služebník Kristův.“

(Galat. 1, 10.)

„Sloužili mi kdo, následujž mne, a kde jsem já, tuž i můj služebník bude. A budeli mi kdo sloužiti, počti jej Otec můj.“

(Jan 12, 26.)

Příprava.

Naje konati tuto sedmou službu vyhledávej, milý cititeli božsk. Srdce Ježíšova, svou největší čest v tom, že můžeš nositi okovy oné božské a velkodušné lásky, která tvého božského Pána a Spasitele učinila dobrovolným vězněm ve svatostánku.

Hleď tedy, abys častěji za den, ba každou hodinu obnovil slib své upřímné poddanosti a služby, jež jsi božskému Srdci Ježíšovu jakožto svému Pánu byl učinil, a rei s královským prorokem: »Ó Pane, služebníkem tvým jsem! Služebníkem tvým a synem služby tvé!« (Žalm 115.)

Abys však tuto poddanost svou božskému Srdci také skutky dokázal, podrobuj ve všech věcech vůli svou jakožto sluha vůli Boží.

Proniknut pak přesvědčením, že Ježíš Kristus na oltářích našich přítomný ničeho si tak vroucně nežádá, než aby svatým přijímáním sdíleti se mohl duším našim, obětuj mu při své návštěvě ve chrámu všechny své dobré skutky na úmysl, abys mu sám po čas žiti svého věrně mohl sloužiti, a pak aby tato nejsvětější Svátost častěji a hodněji se přijímala a ve všech srdcích ovoce svatosti a spásy přinašela, jichžto hlavními je zřídlem!

Připoj se v duchu káru svatých

archandělův a pohni je vroucí modlitbou k tomu, aby ti v konání této sedmé služby byli nápomocni, by co nejvíce hostů k této nebeské hostině přiváděli a rouchem svadebním je přiodívali. Modli se na ten úmysl třikrát Otčenáš nebo hymnus »Zvěstuj Těla,« jak níže jest uveden.

Zvláštní ctností »Služebníka« buď bedlivé a věrné plnění vůle Boží, již nám dobrým vnuknutím zjevuje, a stálým heslem jeho buď: »Mluv, Pane, neboť slyši sluha tvůj!«

Za hlavní zásadu, kterou se chceš spravovati, měž přesvědčení, že božsk. Srdci sloužiti jest vlastně panovati: v něm pak žiti že jest největším štěstím, a v něm zemřiti jedinou touhou každé pravověrné duše!

Nyní pak již si představ, jako bys viděl Ježíše Krista na trůnu nebeském se Srdcem jasně zářícím a vůkol něho všechny ctitele jeho nejsvět. Srdce. Představ si, jako bys slyšel, kterak ku každému z nich jednotlivě praví: »Aj, služebníče věrný a dobrý, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tebe ustanovím; vejdiž do radosti Pána svého« (Mat. 25, 23.).

Sám pak na sebe obrať slova žalmisty Páně: »Zbloudil jsem jako ovce, kteráž se ztratila: hledejž služebníka svého, neboť na přikázání tvá jsem zapomněl. Učiň se služebníkem svým podle milosrdenství svého a nauč mne spravedlnosti tvé. Služebník tvůj jsem; dejž mi rozumnost, abych znal svědectví tvá; kroky mé spravuj podle řeči tvé; neboť ohnivá je řeč tvá náramně, a protož služebník tvůj miloval ji« (Žalm 118.).

Pak se modli následovně: »Ó nejlaskavější Srdce mého Ježíše, jenž jsi se v nevýslovné lásce své tak hluboko ponížil, že jsi v nejsvětější Svátosti oltární

i služebníkem svých tvorů státi se ráčil!
 Ó kdy nadejde přece ta šťastná hodina,
 ve kteréž i já překonán velikou láskou
 tvou odřeknu se každého jiného pána a
 tobě jediné a výhradně sloužiti budu,
 kterýž jsi nejlepším, nejdůstojnějším a
 neobmezeným Pánem na světě? Však ty
 sám, ó předobrá Ježíši, to můžeš učiniti.
 Nuže, vykonej na mne ten skutek vlády
 a moci své a zlom nectné okovy, jenž
 mne dosud k samolásce a náruživostem
 mým poutaly. Ó přijmi mne zcela za
 majetek svůj, abych již jednou okusil,
 jak sladko jest tobě jediné sloužiti a co
 nejvíce lidí k tomu naklonil, aby se po-
 dobně jenom tvé přeslaské službě za-
 světili. A ty, ó Maria, kteráž jsi byla
 nejmilejší a nejhodnější služkou Páně,
 dej mi poznati z příkladu tvého, jaká
 sladkost ukryta jest ve službě Boží. Ó
 vyslyš, mocná Panovnice, tuto prosbu
 mou, a já ti za to slibuji, že až do sko-
 nání svého chci býti nejvěrnějším sluhou
 tvým.»

Vzorem a patronem budiž ti u vy-
 konávání této služby sv. Josef, ženich
 Marie Panny, jehožto věrnost v plnění
 vůle Boží pilně následuj. Spolu pak pro-
 sej za přimluvu a pomoc jeho v této
 službě a pomodli se na úmysl ten
 Otčenáš, Zdravas, Sláva Otci...

Hymnus o nejsv. Svátosti oltářní.

Zvěstuj Těla vznešeného
 jazyku náš tajemství!
 Oslavuj krev Pána svého,
 jižto z milosrdenství
 poslý z lůna panenského
 vyhlil Král všech království.

Nám se podal, nám se zrodil
 z Panny vadou nejaté,
 světem chodil, k Bohu vodil
 slovem pravdy přesvaté,
 a když světa cesty schodil,
 divem zavřel žití své.

S bratry u svatého stolu
 když posléze stoloval,

a beránka s nimi spolu
 dle zákona požíval:
 dvanáctu apoštolů
 za pokrm sám sebe dal.

Chléb tu v pravé tělo slovem
 mění Slovo vtělené,
 v krev i víno v divu novém,
 ač jsou smysly zatměné,
 srdce čisté víry slovem
 v pravdě jest ujištěné.

Svátosti té neskonale
 číňme tedy poklonu,
 ustup vše, co zastaralé,
 novému teď zákonu;
 smyslů síle nedozralé
 sejmi víra oponu.

Otci, Synu čest a chvála
 propěvuj se v nadšení,
 moc a sláva neustálá
 buď i důčinění,
 Duchu z obou neskonale
 čest a rovné chválení!

Rozjímání.

Pán a sluha.

1. První otázkou služebníka bož-
 ského Srdce bude: Co to znamená
 vlastně sloužiti božskému Srdci?
 Znamená tolik: oddati se v moc jeho
 tou měrou, abys byl hotov v ničem podle
 vůle své, nýbrž ve všem jen podle vůle
 nejsv. Srdce Ježíšova jednati, vystříhaje
 se při tom pilně netoliko každého hříchu
 smrtelného, ale i všedního.

Ten tedy, kdo takovýmto způsobem
 svůj život úplně dle rozkazu božského
 Srdce řídí a spravuje, bude v pravdě
 »služebníkem« jeho a nejsv. Srdce bude
 jeho Pánem a velitelem.

2. Z toho již vyplývá druhá otázka:
 Co musím tedy činiti, chci-li dnes a tento
 měsíc a po celý můj budoucí život býti
 pravým služebníkem božského Srdce tak,
 aby o mne jednou Kristus Pán před
 svatými v nebi mohl svědectví vydati:
 »Ty jsi služebník můj; v tobě se hono-
 siti budu«? (Isai. 49, 3.)

Odpověď: Především musíš mít opravdovou a rozhodnou vůli vstoupiti do jeho služby a státi se sluhou jeho. K tomu rozhodnutí má tě přivésti toto dnešní rozjímání, abys přijal na se povinnosti pravého sluhy. Na konec pak rozjímání toho můžeš hned vykonati odevzdání sebe do služby božského Srdce

Páně. Nebude to žádný nový slib, nýbrž pouhé jen obnovení slibu křestního, kterýmž člověk vyjadřuje, že se nyní o své ujmě odhodlává první a největší přikázání »Bohu sloužiti« věrně zachovávatí a tak v pravdě křesťanský život vésti.

Nuže, otaž se upřímně srdce svého,

jsili doopravdy odhodlán od této chvíle věnovati se povinnostem služebníka Ježíšova? Můžešli před Bohem a svým svědomím na vážnou tuto otázku odpověděti upřímným »ano,« pak vykonej především na první pátek tohoto měsíce náležitou sv. zpověď, rozjimej vše, co tuto řečeno, jdi pak ku sv. přijímání a po něm se pomodli nábožně modlitbu

»Obětování se« v duchu sv. Františka Saleského (Filothea I. kniha 20. k.) sepsanou, již ku konci tohoto rozjímání nalezneš.

Po ustanovení tohoto úmyslu nechť začne služebník božského Srdce plniti také povinnosti věrného sluhy. A ty jsou následující:

Předně. Každý sluha závisí ve

všem svém počínání úplně na vůli svého pána; nesmí tedy ničeho o své ujmě a dle své hlavy činiti, nýbrž musí dříve pána svého se tázati, co jeho vůle jest; tím méně smí proti poznané vůli pánově jednati.

Chcili tedy jakožto věrný sluha božského Srdce si počínati, pak musím dříve, nežli budu mysliti, mluvití a jednati, hledět poznati, chceli vůbec božské Srdce Páně, bych tu jednal, mluvil a smýšlel, a co si ode mne přeje, abych jednal, mluvil a smýšlel. Alespoň nesmím žádnou myšlenku a žádnou žádost chovati, žádné slovo mluvití nebo skutek konati, o nichžto vím, že jsou na odpor nejsv. Srdce Ježíšova.

Poznati pak tuto vůli jeho není věci těžkou, neboť nám ji určitě vyjádřuje 1. přikázaním Božími, 2. přikázaním církevními, 3. povinnostmi stavu, do něhož nás povolal (osobám řeholním svatými pravidly řehole), 4. rozkazy představených, 5. vnitřním vnuknutím, jímž k nám při modlitbě, při kázání, rozjímání nebo ve zpovědnici mluví, tu od zlého nás varuje, tu k dobrému nás vybízí; 6. takovými příhodami, jež nezávisí od nás, nýbrž jež Bůh sám dopouští a chce, abychom je trpělivě snášeli, na př. nemoce, protivenství, soužení, smrt příbuzných, duchovní opuštěnost a vypráhlost při modlitbě atd.; 7. příkladem, jež nám božské Srdce Páně v pozemském životě svém dalo, a sice netoliko jeho slova, nýbrž veškeré jeho počínání a každý jeho krok jsou ti bezpečným navedením, kterak se i ty ve všech těch věcech máš zachovati, abys plnil vůli božského Srdce Ježíšova. Třeba ti jenom se tázati: Kterak by asi božský Spasitel teď na mém místě smýšlel, mluvil, jednal, jak by si asi počínal očima svýma a vůbec celým tělem svým, a ihned budeš věděti, jak se i ty po jeho vůli zachovati máš. — Jako paprsek sluneční láme se

v sedmých barvách duhy, podobně i vůle božského Srdce Ježíšova zjevuje se ti oným sedmým způsobem, a proto nemůžeš říci, že by ti těžké bylo poznati žádost tvého Pána; »neníť přikázání jeho ani nad tebou, ani vzdáleno od tebe... ani na nebi postaveno... ani za mořem položeno, nýbrž blízko tebe je slovo, v ústech tvých a v srdci tvém, abys je činil« (Deut. 30, 11.—14.).

Poznámka. Při tomto rozjímání bude vhodněji, připojímeli obvyklé »zpytování sebe« hned ku každému odstavci. Taž se tedy, milý služebníče božského Srdce, již tuto, co asi od delší již doby na tobě žádá božské Srdce Ježíšovo, kterou chybu máš napraviti a kterým ctnostem přiučiti? — A mášli si právě voliti nějaký stav, béřešli pak i při tom patričný ohled na vůli svého Pána, a sice přede všemi ostatními ohledy? Slyšíšli pak rád slovo Boží při kázání, při duchovním čtení, při křesťanském cvičení nebo z úst zpovědníkových? — »Kdo z Boha je, slovo Boží slyší.«

Druhá povinnost. Poznáv náležitě vůli božského Srdce Páně, musíš ji pak jako opravdový sluha také konati a plniti.

Tu však, milý příteli, záleží mnoho na tom, jakým způsobem se plní vůle pána. Služebník dobrý koná vůli pána svého s radostí, tedy bez nejmenšího reptání a zehrání; koná ji rychle, bez otálení a váhání; koná ji dokonale, ni v malém si nedovoluje nedbalosti; koná ji nejen na chvíli, na čas, nýbrž věrně a vytrvale, nedaje se tak snadno odstrašiti obtížemi jemu se naskytujícími.

Podobně počíná si též dobrý služebník božského Srdce Ježíšova. Jakmile tedy poznám, že tento pohled, ono slovo, ona myšlenka nebo žádost, že ten a onen skutek, obcování s tím a oným člověkem nelíbí se božskému Srdci, musím

ihned od toho upustiti; neboť sluha dobrý nechce ničeho, co se pánu jeho nelíbí. Jakmile však poznám, že si božské Srdce přeje, abych to neb ono slovo zde promluvil, ten aneb onen skutek vykonal, dnes tomuto člověku dobrodiní prokázal a zítra zase onoho od zlého varoval: pak musím ochotně a bez meškání přání tomu vyhověti, chcili býti služebníkem božského Srdce Páně.

Zpytování sebe. Taž se opět svědomí svého: Počínal jsem si včera a především při své denní práci, při modlitbě, při svém smýšlení a mluvení tak, aby se to líbilo božskému Srdci Ježíšovu? Jeli pak to vůbec milé jemu, že právě dnes a této chvíle, na tomto místě, v této společnosti a v takovém držení těla meškám aneb toto rozjímání konám? Nebylo by mu snad mnohem milejší, kdybych toto rozjímání na jiný čas odložil a teď něco důležitějšího, povinnějšího konal? Nebo neotális již po delší čas s opravdovým odložením jisté chyby své, ačkoli dobře víš, že se nejsv. Srdci na tobě nelíbí? Byl-li pak dosavadní život tvůj tak spořádan, že jsi vždy plnil poznanou vůli Boží? Nevyčítá ti svědomí tvé ničeho v ohledu tom? Nepředhazuje ti snad, že jsi i dnes svolil k něčemu, o čemž víš, že to Srdce Ježíšovo bolestně uráží a hněvá?

Za třetí. Při všech lidských skutečích záleží, jak ti známo, hlavně na úmyslu člověka, s jakým vše koná. Služebník věrný nemá při plnění vůle svého pána žádného jiného úmyslu, než aby se tím pánu svému zalíbil a zachoval. A podobně i ty nehledej u plnění rozkazů Kristových ani své rozkoše ani chvály lidské neb tomu podobného. Neboť nehledášli ničeho než upokojení vlastní vůle nebo získání si chvály lidské, pak sloužíš vlastně jen sobě samému a nikoli božskému Srdci, a na místě očekávané od něho odplaty dostalo by se ti

jednou slova: »Amen pravím vám, již vzali odplatu svou« (Mat. 6, 5.).

Proto, služebníče božského Srdce, neopomíň každodenně hned z rána a častěji mezi dnem i při svých domácích všedních pracích vzbuzovati dobrý úmysl, řka se žalmistou Páně: »Ó Hospodine, já jsem služebník tvůj, já služebník tvůj a syn děvky tvé!« (Žalm 115, 16.) »Ke slovu tvému rozestru sítě.« »Ve jménu tvém a ku cti a chvále tvé chci pracovati.« »Z lásky k tobě, můj Ježíši, to a to učiním.« »Dnes chci pracovati na úmysl, aby nejsv. Svátost oltářní častěji a hodněji byla přijímána, a ve všech srdcích ono ovoce svatosti a spásy vydávala, jež v ní jakožto ve hlavním prameni uloženo jest.«

Tu zase zpytuj své svědomí a taž se: Z jakého úmyslu konáš dnes právě toto rozjímání? Snad jen pro ukrácení chvíle a z pouhé zvědavosti? Či snad proto, abys se něčemu dobrému přiučil a tak v lásce k božskému Srdci prospíval? A co jsi činil před tímto rozjímáním? Zdaž to bylo též v dobrém úmyslu? A kdy jsi naposledy vzbudil úmysl dobrý? Co budeš činiti po tomto rozjímání a v jakém úmyslu? Včera jsi byl tam a onde, dnes půjdeš tam a jinam; jaký úmysl máš při tom?

Za čtvrté. Pravý služebník božského Srdce považuje to za největší čest sloužiti v lásce tak něžnému, tak velkodušnému Pánu a nestydí se nikdy za jeho učení, za jeho službu a jeho následování; pravý služebník horlí také pro čest a slávu svého krále a nestrpí toho, aby někdo jeho cti se dotekl, ji snižoval nebo potupoval; služebník věrný se vynasnažuje, aby svým tichým, mírným, trpělivým a laskavým chováním vydával svědeckví před světem o svatosti Pána svého; věrný služebník božského Srdce bere dále vřelého podílu ve všech zájmech svého Pána, na jeho radostech i ža-

lostech; konečně podrobuje se ochotně ve všech věcech vůli božského Srdce, nenařikaje nikdy na kříže a utrpení, na chudobu a protivenství, na bolesti a bídu, jež Pán na něho sesílá; pravý služebník božského Srdce žije cele, na vždy a věrně službě jeho.

Zpytování sebe. Tu se taž sama sebe: Měli jsi dosud tyto vlastnosti věrného služebníka na sobě? Nestyděl jsi se nikdy za službu Boží před světem? Nemlčel jsi z bázně před lidmi k urážkám božského Srdce Páně? Nereptal jsi nikdy v kříži a utrpení proti řízení Božimu? Neopustil jsi jej zrádně v těžkém pokušení, přestoupiv do služby světa, ďábla a hříchů?

Za páté. Rozeznáváme dvoji druh služebníků; jedni totiž meškají ustavičně na blízku svého pána, jsouce jeho nejbližší společností a obsluhují výhradně jeho osobu; nazýváme je také osobní či tělesné služebníky; jiní pak jsouce od něho vzdáleni vykonávají jeho vůli a rozkazy na rozličných místech, a to jsou na př. jeho úředníci, dělníci, oráči

atd., vůbec osoby, jež statky jeho a polnosti obstarávají.

Podobně má i božské Srdce Ježíšovo služebníky, které si vyvolil k obsluze, abych tak řekl, své vlastní osoby. Takovými byli Maria, Matka jeho, sv. Josef, pěstoun jeho; takovými služebníky jsou i kněží při mši sv.; takovým služebníkem jsi i ty, milý křesťane, a sice tenkrát, kdy Spasitel svatým přijímáním zavítá do nuzné chatrče tvého srdce. Ó jaké tedy svatosti, jaké pozornosti, jaké správnosti, jaké zbožnosti vyžaduje takováto služba!

Nenili možné dobrému služebníku býti stále a bezprostředně poblíž osoby milovaného krále, pak hledí aspoň co nejčastěji jej ve příbytku jeho navštívit a zde tichou hodinku konati před ním »čestnou stráž.« Proto i služebník božského Srdce Páně navštíví často nejsv. Svátost oltářní, zde ve přítomnosti jeho co nejraději prodlévaje; musili na rozkaz Páně se odtud vzdáliti, poprosí kůr svatých archandělův, aby zatím na jeho místě čestnou stráž u Pána konali a chvalozpěvy mu prozpěvovali.

(Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 18.

„Nemohu pochopiti, jak může ve Svátosti oltářní pravé tělo a krev Ježíše Krista přítomna býti. To jest nemožné.“

Na tuto námítku mám jen jednu odpověď, ale ta zajisté dostačuje, totiž: »Tak jest to a tedy jest to i možné; tak jest to, tedy musíš tomu věřiti, třeba bys i nepochopoval, jak se tento div děje!«

Pravím: »Tak jest to.« — Ježíš Kristus jest v pravdě a podstatně v nejsv. Svátosti, ve sv. hostii, přítomen; jakmile kněz před sv. pozdvihováním slova Kri-

stova nad chlebem a vínem byl vyřkl, přestává býti chléb chlebem a vino vínem, a stává se tělem a krví Spasitelovou. Zevnější, do očí bijící způsoby, zůstávají ovšem: podoba, vůně, chuť a barva; podstata však úplně se mění, bývalá mizí a nastupuje zcela jiná.

Tato vira, toto přesvědčení však není v církvi naší nic nového. Již od časů sv. apoštolů po všechna staletí církve křesť. bylo tak věreno a vyznáváno; proto také vzdávána byla nejsv. Svátosti úcta klanění se, která toliko Bohu přísluší. Mohl bych ti za příklad uvést celou řadu mužů nejdůmyslnějších a nejuče-

nějsích, kteří netoliko že v tajemství toto zúplna věřili, nýbrž i proti útokům nevěrců je vydatně hájili a ku počtě této nejsv. Svátosti překrásné modlitby a hymny skládali. To by nás však tuze daleko vedlo, a také bych rád s tebou samým jakožto s člověkem rozumným a soudným o věci této rozmlouval, abys svým vlastním úsudkem se řídě k uznání této přesvaté pravdy dospěl. Obracím se tedy především na tvůj vlastní úsudek a uvádím ti předně slova samého Spasitele, Krista Ježíše, která se tajemství tohoto týkají. Že slova Pána našeho za plnou pravdu uznati musíš, vyplývá z pojednání předešlého, kde jsem tobě ukázal, že Kristus Ježíš pravým jest Bohem i člověkem, že tedy všechny jeho výroky za pravdu nejčistší, pravdu božskou bráti dlužno. Nuže poslyš!

Dvakrát za rozličných příležitostí mluvil Kristus Pán o tom, že ve svaté večeři tělo jeho a krev pravá přítomny jsou; ponejprv, asi rok před utrpením a smrtí svou, a po druhé při poslední večeři, bezprostředně tedy před umučením. Ponejprv, aby nejsv. Svátost zaslíbil, po druhé, aby slib vyplnil a nejsv. Svátost skutečně ustanovil.

V kap. 6. evangelia sv. Jana můžeš se dočísti o zázraku, jimž Pán Ježíš pěti chleby a dvěma rybami nasýtil 5000 lidí, dále pak o tom, kterak druhého dne zástup Pána Ježíše vyhledal a kterak Kristus Pán k lidu o jiném chlebě, o jiném nasycení mluvil. Dříve však, nežli závažná a lidskému rozumu poněkud nepřístupná slova o budoucím proměnění byl vyřkl, žádal od zástupu víru v to, co mluvití bude, řka: »Amen, amen pravím vám, kdo ve mne věří, ten má život věčný« (verš 47.). A nyní mluví o vlastním předmětu slovy: »Já jsem chléb života« (48.). »Já jsem chléb živý, jenž s nebe sestoupil« (51.). »Budeli kdo jísti z chleba tohoto, živ bude na věky; a

chléb, kterýž já dám, tělo mé jest (jež vydám) za život světa« (52.). Tu hádali se židé vespolek, řkouce: »Kterak nám může tento dáti tělo své k jedení« (53.). Neboť se domnívali, že by musili tělo jeho hmotné, přirozené, za živa sobě rozdělití a je jísti. »Protož řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám, nebudeteli jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete mít v sobě života« (54.). Tu osvědčuje Pán opět, že tělo jeho jest pokrm a krev jeho nápoj, ovšem tak, jakž to potom při poslední večeři ustanovil. »Kdo jí tělo mé a pije mou krev, má život věčný; a já ho vzkřísím v den nejposlednější« (55.). »Neboť tělo mé jest právě pokrm a krev má právě jest nápoj« (56.). »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm« (57.). »Jakož mne poslal živý Otec a já živ jsem pro Otce, tak i ten, kdo jí mne, živ bude pro mne« (58.). Tu ukazuje Pán na účinky hodného přijímání nejsv. Svátosti, úplně totiž spojení v jedno s Kristem, a sice myslí, srdcem, vůlí i celým životem.

Židům, kteří dobře slovům Páně rozuměli, berouce je doslovně a nikoliv obrazně, kteří však, jako ty, milý příteli, o možnosti všeho toho pochybovali a věřiti nechtěli, těmto židům dotvrzoval Pán slovy těmito pravdu přítomnosti své v nejsv. Svátosti oltární, kterou později chtěl ustanoviti.

Co tomu nyní říkáš? Zdali chceš věřiti těmto jasným výrokům Spasitelovým? Či snad odepřeš mu víru svou, když zřejmě tobě praví, že nejsv. Svátost jeho jest tělo a jeho krev? Slova tato tak jsou jednoduchá, tak jasná a zřejmá, žádného jiného výkladu nepřipouštějící, ačkoli si již po tři století protestanté hlavu lámou, aby slova tato překroutili a jinak, dle chuti své, vyložili.

Jsouli slova zaslíbení tak jasná jako slunce, jsou i slova ustanovení

samého neméně zřejmá a přesvědčivá. — Svati evangelisté Matouš, Marek a Lukáš vypravují nám o poslední večeři Páně s učeniky slavené. Sv. Matouš v kap. 26. verši 27., Marek v kap. 14. verši 22., Lukáš v kap. 22. verši 19. Všichni shodují se v tom, že Pán Ježíš po večeři vzav chléb do svatých a velebných rukou svých, díky činil, žehnal, lámal a dával svým apoštolům se slovy: »Vezměte a jezte, totoť jest tělo mé.«

Nuže, nerozumíš dosti zřejmě slovům těmto? Kristus praví: Totoť, co v rukou svých držím a vám podávám, jest (nikoliv znamená) tělo mé. Taktéž učinil i s vínem, proměniv je ve svou předrahou krev. Hned potom dal apoštolům, prvním to kněžím nového zákona, příklad a zároveň plnou moc, aby totéž, jako on činili na stálou památku. »To čiňte na mou památku«.

Nuže každý, kdož zdravý má rozum a napředpojatý úsudek, slyš slova Páně: »Totoť jest tělo mé«, a pak sud, co o tom věřití máš. Já pro svou osobu slavně prohlašuji, že jediný tento výrok Spasitelův mi dostačuje, aby co nejzřejměji dokázal, co církev katolická od počátku věřila a věří, že v nejsvětější Svátosti Ježíš Kristus v pravdě a skutečně tělem a krví svou přítomen jest; ba výrok tento dokazuje se stejnou přesností a jasností i pravdu, že Kristus pravým jest Bohem, neboť nikdy posud pouhý člověk něco podobného nevyřkl, ba ani vyřknouti nemohl.

Mimo to upozorňuji tě na dvoji jednoduchou okolnost, která ti víru v tajemství toto značně ulehčí.

První jest: Tělo Páně, ve Svátosti oltářní přítomné, jest ve stavu nadpřirozeném, oslaveném, zcela rozdílném nežli je stav lidského těla, jak je v tomto životě spatrujeme. A to, co by při smrtelném, bolestem a strastem pod-

robeném, pomíjejícím stavu těla nemožné bylo, stává se možným ve stavu nesmrtelném, nepomíjejícím, nebeském; mezi oběma pak jest ohromný rozdíl. Může snad, abych ti nějaký příklad dal, železo nebo měď, pokud jest v obyčejném stavu stvrdlém, přijati na sebe podobu litiny? Zajisté nikoli. Vydášli však kov tento účinkům ohně, roztavíšli jej dříve, pak se rozleje i do nejhlubších a nejjemnějších záhybů formy a přijme na se žádanou podobu. Čím se tedy uskutěčnilo a umožnilo, co dříve nemožným bylo? Jedině přetvořením stavu. To ti budiž podobenstvím pro možnost, že i tělo Pána našeho Ježíše Krista v nejsv. Svátosti oltářní přítomno býti může. Druhá okolnost, na niž tě upozorňuji, jest ještě důležitější. I v přírodě naskytají se nám příklady, že se látka proměňuje způsobem, jenž by se nám na první pohled nemožným zdál. Nejnapadnějším příkladem jest bez odporu proměna, která se denně v tobě samém děje, proměna totiž potravin v těle tvém. Chléb a jiné potraviny, jež požíváš, proměňují se způsobem tajemným v tělo tvé, totiž v maso a krev. Tys jedl chléb, tělo tvé se však, či lépe ještě řečeno, látka, která tělo tvé tvoří, se tím zmnožila, a přece není látka tato chlebem. Podstata chleba tedy změněna jest v podstatu těla tvého. Jestli tedy Bůh postup tento denně v tobě samém způsobem zcela přirozeným, nebo takto jej obecně jmenujeme, způsobuje, proč by nemohl on, jsa všemohoucím, proměnu tuto jedné podstaty v druhou (transsubstantiaci) i způsobem nadpřirozeným v nejsv. Svátosti oltářní působiti? Zajisté naznáš, že všemohoucnosti Boží není nemožné proměňovati na našich oltářích chléb a víno v pravé tělo a pravou krev Spasitelovu; proto také uznáš, že církev sv. učením svým a přítomností Ježíše Krista v nejsv.

Svátosti oltářní nedopouští se ani viny, ani klamu, že klaněním se předivně této Svátosti, nedopouští se modloslužby, jak tak mnozí odpadlíci v nerozumu svém jí vyčítají. Nyní však můžeš se mne ptáti: Jak se přesvatý tento zázrak děje? Tážeš se mne v skutku tak? Tu ti odpovídám zcela klidně a veřejně, to já nevím. To nevěděli a neví posud duchové největší, světcí Bohu nejmilejší, to nezví také nikdy žádný člověk. Okolnost tato jest tajemstvím, a právě proto jest to tajemství Boží, proto jest to předmětem víry. My víme, tak je tomu skutečně, a to dostačí nám, způsobilé jak se to děje, jest věci vedlejší.

Ježíš Kristus, král duší lidských, život křesťanův, hlava církve, útěcha a útočiště hříšníkův, dobrý a laskavý Spasitel, přebývá v přesvatém tomto tajemství lásky své neustále mezi svými dítkami; a poněvadž je pravým Bohem

a spolu člověkem, proto je živou páskou, která nás s Otcem jeho a Otcem naším spojuje.

Ježíš Kristus ctí Otce svého co nejdokonaleji, a co se nedostává naší účtě, to nahrazuje on. On jest to, jenž neustále prosí Otce svého za smilování a odpuštění pro hříšníky. On přítelem jest všech pokolení, jež stejně miluje, a jež stejně vykoupil, jedno jako druhé až do skonání světa. On přítomen jest v nejsv. Svátosti oltářní, aby přijímal hold poddaných, účtu víry a modlitby, důvěry až na konec dnů. Jeli tedy nejsv. Svátost tajemstvím víry, jest ještě u větší míře tajemstvím lásky Spasitele k nám lidem.

Protož pojďte všichni, věřte, milujte a klaňte se božskému Spasiteli v nejsvětější Svátosti, volajice: pochválená a požehnaná budiž nejsv. Svátost oltářní, od toho času až na věky. Amen.

Boh. Hendl.

Maria na trůně nebeském.

Volně upravil *Placidus B.* (Č. d.)

Maria korunou nebeskou okrášlená.

Nejvyšším cílem křesť. naděje jest koruna nebeská. Každému věrnému křesťanu zastkvívá se sedmero hvězd; jdeli za leskem jejich, může sedmeronásobné koruny nebeské dosáhnouti. Maria není odměněna pouze oním stupněm blaženosti, který tvoří štěstí ostatních svatých, jichž předobrazem byla, Maria není ozdobena toliko korunou víry, naděje a lásky, korunou panenství, mučnickví, apoštolské horlivosti a korunou vítězství; na Marii nejsou všechny tyto koruny toliko vznešenější, stkvělejší a nádhernější nežli na ostatních svatých, jelikož Maria všechny ctnosti křesťanské v nejvyšší míře si osvojila; — nýbrž kromě těchto královských ozdob má ona ještě korunu nebeskou, o níž

s nikým se nesdílí, kterou ode všech se rozeznává, jejíž cena všechno ostatní daleko převyšuje. — Svatý Jan praví o Marii Panně, že oděna jest sluncem a korunována korunou dvanácti hvězd. — Sluncem, které leskem svým Marii oblévá, jest Bůh sám, do jehož radosti vešla, který ji na královnu nebes korunoval, který ji svou láskou a blažeností jako hávem královským přiodívá.

Koruna jest nám známkou vši blaženosti a veškeré té nesmírnosti slávy, kterou se Maria jakožto královna v říši nebeské vyznamenává.

Dvanácte hvězd, z nichž pozůstává a jimiž zároveň okrášlena jest ona koruna nebeská, jsou ony zvláštní přednosti, z nichž Maria samojediná v nebi se těší, a které světlem víry pojatý,

nám všechnu vznešenost a důstojnost Matky Páně znázorňují.

Nejkrásnější hvězdou v nebeské koruně Marie jest panenské její mateřství. V řecké církvi nevyobrazuje se Panna Maria s korunou, nýbrž s dvojitým okruhem kolem hlavy, jehož prostor vnitřní vyplněn jest slovy: »Matka Boží.« — V pravdě nejkrásnější a nejvznešenější koruna, v celé říši Boží sobě rovné nemající! Ježíš, jednorozený Syn Boží a zároveň Syn Marie Panny, jest čestnou korunou svaté své Matky.

Další dvě hvězdy v nebeské koruně Marie jsou andělé a svatí. Všichni cti v Marii svou paní, kněžnu a královnu. Svatostí a vznešeností svou zaujmá v nebi první místo na výsost převyšující všechny duchy blažené. Ó Maria! s daleko větším právem než svatý Pavel napsal milým svým Filippanům, říci můžeš ty k andělům a svatým: Vy jste mou radostí, mou korunou!

Krása Marie, nebeský lesk a štěstí její jsou tři jiné hvězdy, které jako čarovná ozdoba vetknuty jsou v korunu její nebeskou. Stupně blaženosti jednotlivých svatých dle záslužnosti ctností jejich tvoří jakýsi žebřík nebeský. Také mezi anděly jest jeden krásnější druhého, jeden křídla dokonalejší, vznešenější než druhý; jako zlaté schody zvedají se znenáhla a přibližují k samému Bohu. Daleko však nad krásu jednotlivých svatých, daleko nad ony miliony stupňů vznešenosti andělské, daleko nad stkvělost a lásku Serafů vyvýšena jest Maria. Světlo slávy její září leskem nejvábnějším. Blaženost její jest ze všech nejvyšší; jestiť jakoby mořem ohromným, do něhož štěstí ostatních nebešťanů jako řeky nesčíslně se vlévá. Ó Maria, okraso všeho krásného v nebi, nejvyšší vrcholku vši

krásy! Ty jsi ozdobou všech nebešťanů, tvá krása, tvůj lesk a blaženost tvá jsou korunou zázraků Božích.

Nebeský dík všech svatých, kteří pomocí Marie Panny zachráněni a přispěním jejím do radosti věčné přivedeni byli, a věčná píseň chvály, kterou spolu se zástupy andělů neustále propěvují ke cti Matky Boží, jeví se nám zase jakožto nové dvě hvězdy v diadémě Marie; a nebeská radost Matky Páně, viděti se uprostřed dítek svých zachráněných a neskonale blažených, nezáří toliko v přesvatém srdci jejím, nýbrž jako nová hvězda jiskřivá zdobí také královskou její korunu.

Vítězství pravdy, konečně vítězství církve Kristovy nadě všemi nepřátely a pronásledovateli, nad temnotami a bludy, které hlavně přispěním Marie Panny dobyla; — triumf, který církev vítězná ku počtě své paní a prostřednice slaví na Sioně nebeském, a věčné trvání oněch neskonalých radostí jakožto odměny za věrnost a vytrvalost v boji bude korunou slávy, kterou Ježíš Marii, královnu své říše Boží, okrášlil. Oslavení všech dítek církve bude vzácnou ozdobou na vítězné koruně její.

Plešeť tedy, Maria, Matko a nevěsto Krále věčného, Matko a Královno všech andělův a svatých! Raduj se, přestátná Panno, ze vznešenosti stkvoucí koruny své! Vládni v říši a požívej radosti svého Syna a ženicha. On sdílí s tebou svou velebnost, moc a blaženost. My pak, dítky tvé, tvůj úděl a koruna tvá, radujeme se ze vznešenosti své paní, matky a královny. Buď zdráva, Maria! kraluj, Maria, vyvýšena jsouc na trůnu nebeském na věky. Amen.

(Příště dále.)

Kaplička.

Pmšená lípa na stráni stojí,
pod ní si kaplička s větrem cos šeptá,
má obrázek Matičky — co rány hojí,
co na něj se v krajině každický zeptá!

Vesnička dole putuje k stráni,
hned z jara tam děti věnečky nesou,
líbají Matičku na ruce, v skrání,
ptáčekové s lípy vůni jim třesou!

Po nich zas mladí mířejí k lesu,
Matičku dobrou o milost prosí, —
„Budte tak čisti, jak dítě, jež nesu,“
nebeskou vláhou duše jich rosí!

Spěchají k stráni otcové, matky,
kdož ví, co všechno Matce tam poví,
„Ó chraň nám rodiny, pole i statky!“
Odešli — hned zas tu byli noví!

O berlí přišel dědoušek starý,
již co dítě ho Matička znala,
staroušek klekl — na duši jarý,
Maria dále za mřížky zvala.

Vstoupil jak mohl — usedl tiše,
Matička půjčila dítě mu zlaté,
dědoušek z radosti sotva že dýše —
z kapličky odešel — na nebe svaté!

Čermák-Chřenovičský.

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

Doba novější.

(Ostatek.)

Když před několika lety v říši
německé kníže Bismark započal
boj proti církvi katolické, tak
zvaný boj kulturní, rozmlouvali dva
katolíci o tom boji takto: »Jak asi ten
zápas dopadne?« pravil jeden nesměle
a malomyslně; a druhý odpověděl: »Nuže,
jak by mohl dopadnouti, odpůrci mají
za zbraň lež, nám pak zbraní je mo-
dlitba; ani dost málo nepochybuji, že
my zvítězíme!« A hle! Boj kulturní
přestal, byť také ještě některé následky
jeho až dosavad trvaly; ti, kteří jej
vyvolali, přesvědčili se, že jim ničeho
nedocílí, naopak že tím vědomí kato-
lického lidu se osvěžilo a upevnilo. —
Domnívali se sice někteří, že by ne-
přátelé se snad uspokojili, kdyby katolíci
se uvolili, své modlitby ne tak veřejně,
ale potichu a skrytě konati. Ale předně
není pravda, že by se tím nepřátelé
uspokojili, vždyť jejich hněv hned vzplane,
jakmile zpozorují, že se někde tichá
modlitba koná, a pak není ani možno,
aby modlitba v sobě uzavřena zůstala,
aby se její účinky nejevily. Ani ta tichá

modlitba není mrtvý klid, nýbrž živoucí,
působící síla, která dříve nebo později
tím neb oním způsobem na denní světlo
přichází a všechny pozemské síly, i zbraň
a vědu sobě podrobuje, tak že její ne-
beským citům slouží. To není nepřítelům
neznámo, a tak lze si vysvětliti, že tak
zuří proti tiché modlitbě, ano proti ní
obzvláště. Neboť zevnější činnost pro
království Boží jen tehdy je požehnána,
opírali se o vnitřní milost a modlitbu;
jakmile pohnutkou této zevnější činnosti
je marnivost a pýcha, tu bývá více na
záhubu, jak nám to mnohé smutné
zkušenosti právě z dob šťastných a
slavných církve dosvědčují. Ovšem ten
vnitřní klid se modlicího nesmí se
zvrhnouti v ochablost a lenivost; ostatně
nebezpečí upadnutí v ochablost není
ani tak veliké a právě bouří a proná-
sledováním ještě se zmenšuje. Mimo to
jest a zůstává každá modlitba o sobě
nadpřirozeně působící silou v království
Božím, kdežto zevnější činnost nabývá
té síly jen cílem působícího v tom směru.
Tyto vnitřní, nadpřirozené síly konečně
vždy zvítězí a vždy také církev Boží
v každé útrapě, kterákoliv ji zasáhla,

občerstvily a obnovily. I v papírové bouři nynější doby nevyhynou, podobně jako nemohla je revoluce proudy prolité krve utopiti. Krvežízniví revolucionáři francouzští krutě pronásledovali, co bylo katolického, a hubili, co bylo Božího, avšak i tu osvědčila se pravdivými slova Tertulianova, že krev mučovníkův je semenem křesťanů; věřící Francie, zvláště její kněží, které bouře vyhnala do ciziny, stali se všude apoštoly rozhodně křesťanské víry a zvláště pravé modlitby. Jmenovitě Anglie je pohostinně přijala a děkuje z větší části právě jim za dílo znovuzrození ku víře a návratu do lůna pravé církve.

»Lidé nemají rozhodně žádné jiné účasti na tomto dílu, leč že se o to modlili,« pravi jeden z nejslavnějších těchto znovuzrozených a obrátců, Jiří Spencer, později P. Ignatius ze sv. Pavla, z řádu passionistův. On sám jest díky povinen za spásu, které se mu dostalo, ovšem také vlastní modlitbě, ale též modlitbám svého přítele Ambrože Filipa de Lisle a věřících, jejichž modlitbě Filip svého přítele doporučil. S Filipem založil Spencer po svém obrácení zvláštní spolek modlitby za obrácení Anglie a ustanovil si za hlavní úkol svého života, aby spolek tento po celém katolickém světě se rozšířil. Hlavně měl na zřeteli Irčany, ty chtěl tomu spolku získati. Irčané byli od Anglie tak krutě pro svou věrnost katolické církvi pronásledováni, tu musely jejich modlitby, jak se domníval, jsouce výplodem nejdokonalejší lásky, lásky nepřátel, neodolatelnou moc míti. Spolek tento byl r. 1839. založen a jeho členové neopomíjejí na dále vroucí prosby k nebesům vysílati a spolu Bohu chválu a díky vzdávati za všechny prospěchy, kterých církev katolická během těch 50 let v Anglii docílila. To i církev vděčně uznává, a i její nepřátelé to nemohou popřít.

»Prohlédněme si jen blíže listinu konvertitů,« píše jistý protestantský list, »a poznáme, jakých ztrát protestantská církev v Anglii v tomto století utrpěla.«

Poslední r. 1884. uveřejněný seznam konvertitů vykazuje 7 katolíků z tajné rady, 33 katolických členů ve vyšší sněmovně a 82 v dolní; 1051 konvertitů ze šlechty a vznešených rodin; 142 z armády, jednoho polního maršála, 6 generálů, 4 generálmajorů, 29 při loďstvu se 7 admirálů; 48 lékařů, 72 soudních úředníků a advokátů, 31 spisovatelů, 12 úředníků od ministerstva války, 337 duchovních. Na universitách stali se katolíky v Oxfordě 301, v Cambridge 149, v Dublině 13. Mezi šlechtou a ze vznešených rodin třeba jmenovati některé příbuzné anglického státníka Gladstona, sestru lorda Granvilla, dcery a syny anglikánských biskupů, příbuzné sira S. Northcotea, sestru majitele světových novin »Times« atd. Asi 20 paní patřilo před svým obrácením puseyským a anglikánským ženským klášterům v Cleveru, Falkestonu, Perthu, Hooneyi, Oxfordu. Z příbuzných anglických duchovníků patří ku katolické církvi 220 a 100 manželek anglických pastorů. Z těch konvertitů stalo se 209 katolickými kněžími, z nichž 77 v Oxfordu a 36 v Cambridge studovalo; 58 vstoupilo do řádu Ježíšova, z nich 25 v Oxfordu a 7 v Cambridge studovalo.

Listina konvertitů r. 1884. ve zvláštním otisku uveřejněná udává naproti seznamu r. 1879. ve »Whitehall Review« vykázaném více než tisíc nových jmen, celkem několik tisíc, ale nejsou tu ani všichni konvertité udáni, an již r. 1864. na katolickém sjezdu v Malině (Mecheln) ujišťoval předchůdce Manningu, kardinal Viseman, že v budoucnosti jen jména těch konvertitů budou uveřejňována, jimž z uveřejnění nepovstanou žádné nepřijemnosti. Avšak již svrchu uvedená čísla

mluví dosti jasně, jak církev katolická v Anglii se rozmáhá, i když nebereme ohled na to, co vydavatel listiny konvertitů v předmluvě praví, že při vícero kostelích londýnských každoročně více než 600 protestantů do lůna katolické církve se navracuje. Tím lze si vysvětliti, že Anglie, v níž ještě před nedlouhou dobou katolíků bylo sotva několik set, nyní má 1 milion 2krát stotisíc katolíků, 1 arcibiskupství a 14 biskupství.

I v jiných dílech světa a v krajinách zamořských jeví apoštolát modlitby svou blahodárnou činnost. Tak ohlašovaly letopisy vydávané spolkem k rozšiřování víry r. 1868., říjnový sešit, pokřtění královny Madagaskarské Rohoseriny. Byla pokřtěna v březnu toho roku, a právě pro ten měsíc ustanovil spolek apoštolátu modlitby svým členům, aby se za misie na Madagaskaru modlili.

Misie na Madagaskaru byly prvními, které spolek apoštolátu modlitby všeobecné modlitbě doporučoval. Ovoce modlitby bylo právě udané pokřtění královny. Slavně obstála mladá církev na Madagaskaru zkoušku v čas jejího pronásledování, když následkem války s Francií r. 1883. její misionáři museli na tři léta zemi opustiti.

Blahodárné účinky apoštolátu modlitby v užším smyslu a v naší vlasti nebudeme obsírněji vyličovati; naskytne

se k tomu příležitost, až bude »Škola Božského Srdce Páně« slaviti památku svého 25letého trvání; ostatně jsou čtenářům našeho časopisu dosti známé; takřka každé číslo podává zprávy z rozličných krajin naší vlasti, že modlitba té neb oné osoby v rozličných potřebách duševních i tělesných byla vyslyšena. Ale ať nikdo nemyslí, že bychom snad vyslyšení všech takových modliteb chtěli vyhlašovati za pravé zázraky, nicméně věřící křesťan spatřuje v tom zjevnou pomoc Boží; také připomínáme, že redakce tohoto časopisu neuveřejní žádnou takovou zprávu, neníli přesvědčena, že pochází od hodnověrných osob.

Končíme články »o apoštolátu modlitby v církevních dějinách« připomenutím, že i Leo Taxil, bývalý svobodomyšlník a zednář a plodný spisovatel francouzský (vyňatky z jeho dobrých spisů podal časopis »Vlast« a některé úryvky brněnský »Hlas«); výslovně doznává, že za milost svého obrácení je díky povinen modlitbám a obětem své nábožné kmotry. Svá »vyznání« končí prosbou: »Kéž by katolíci, kteří milosrdenství Božího věřícím srdcem umí sobě vážit, pro mne milost vytrvalosti vyprosili; kéž také prosí za ty nešťastníky, které jsem svými spisy svedl a církvi odcizil!«

J. D.

Pravá touha.

Při řekách babylonských jsme se dali a plakávali, když jsme se rozpomínali na Sion. Na vrbi zavěšovali jsme nástroje hudby své a když ti, kteří zajaté odvedli nás, dotazovali se nás na slova písní, říkajice: »Píseň zpívejte nám z písní sionských,« odpovídali jsme: »Ach, kterak zpívati máme píseň Hospodinovu v zemi cizí? Ó, Jerusaléme! Jestliže zapomenu na

tebe, v zapomenutí dána budiž pravice má; přilni jazyk můj k dasním mým, nebuduli pamatovati na tebe a nebudeš, Jerusaléme, vrcholem veselí mého.«

Tento srdcervoucí výkřik zajatých synů israelských jest živým a věrným obrazem milujícího srdce.

Kdo odloučen od země otecké a všech milých svých, v neblahém vyhnanství žije, kdo stísněn strastmi a

starostmi, uprostřed nepřátel a nebezpečí, vši pomoci zbaven v bázni nad to ještě trvá, nikdy nedosíci toho, co miluje, po čem vroucně touží a v čem jediné trvalé štěstí své spatřuje, zda může jinak než nešťastným býti zván?

Ubohé srdce lidské, tisíceroi bouří zmitáno, nenajdeš ukojení, dokud tlukot tvůj nedozní, praví ušlechtilý básník. Nedojdeš klidu, dokud nespočíneš v Bohu, pravil sv. Augustin.

Dítě, panna, jinoch, muž, stařec, křesťan, státník, kněz — všichni v různých dobách po různých věcech se rozloužili. Cizinec po vlasti, jinoch po zábavách, chudáš po penězích, boháč po požitech. Nikoho však není zajisté na celém tom širém světě, jehož přání docela vyplněno, jehož touha dokonale ukojena by kdy byla bývala. Živý důkaz, že k něčemu lepšímu zrozeni, k něčemu vyššímu určení jsme, než co tento svět nám poskytnouti může.

Když však duše, hvězdou milosti vedena, osvobodí se od žádosti po pozemských, pomijitelných věcech, když oheň božské lásky živou naději na milosrdenství Boží v ní vznítí, tu neli častěji, tedy alespoň v podvečer života, po tolikérm zklamání, po přáních, jež zmizela jako sen, po většině jedna toliko touha ozve se v nitru, svatá ona touha, Boha jako nejvyšší, nekonečné dobro poznati, jej milovati, naň patřiti, — touha, Ježíše Krista, svého Pána a Mistra, svého dobrodince a nejvěrnějšího přítele, tváří v tvář spatřiti, milovati, a s nejsvětějším Srdcem jeho věčnou úmluvu uzavřiti — touha, také Marii v září nebeské viděti a ji milovati, a ve společnosti této, jakož i v kruhu všech andělův a svatých Boha na věky chváliti, milovati, na věky božství a milosrdenství jeho velebiti a takto věčné blaženosti požívat.

Takovou touhou jat byl Mojžíš, vůdce lidu israelského, když pravil: »Jestliže nalezl jsem milost před obličejem tvým, ukaž mi tvář svou.« (2. kn. Mojš. 33, 12.)

Tak toužil Job, řka: Věřím (to jest doufám a toužím), že uzřím dobré věci Hospodina v zemi živých. (Žalm 26. 13.)

Takovou touhu zřime ve slovech Davida, který zve se mužem podle srdce Božího. Pějet: »Jako jelen dychtí po

studnicích vod, tak dychtí duše má po tobě, Bože.« (Ž. 41, 2.)

Podobnou touhou chvělo se nitro svatého Pavla, jak krásně ukazují nám slova jeho: »Žádost mám rozdělen býti, a býti s Kristem — neboť mně živu býti Kristus jest, a umřítí zisk.« (Filipp. 1. 21.)

Tak toužil svatý Ignác, když pravil: Jak hnusí se mi země, popatřímli na nebe. — A sv. Alois, který umíraje, zvolal: Jdeme s radostí — do nebe; a sv. Kateřina: Voláš mne. Viz, tu jsem — a sv. František: Můj Bože a mé všecko! — a svatý Jan, který zjevení své končí slovy: Přijď, Pane Ježíši — ó, přijď brzy.

Podobně touží dítky Marie Panny po dokonané pouti života koruny nebeské dosici a čím více vyplnění se protahuje, tím větší jest touha, čím těžší boj, tím krásnější koruna. A touha tato tím větších rozměrů nabývá, čím více na Boha myslím, čím více jej miluji.

Učinímli si předmětem rozjímání Boha ve vši slávě jeho, zajisté že shledám jej nesmírně velikým a vznešeným jakož i neskončené chvály hodným a radostnou zachvějí se naději, jej jednou tváří v tvář spatřiti.

Patřímli okem duševním na Ježíše v jesličkách, na kříži, vidímli jeho hluboké ponížení, jemuž podrobil se z pouhé lásky k padlému pokolení lidskému — ó jak roste a vzrůstá se má horoucí láska k němu! Veliký jest Pán a nade vše pomyšlení chvály hodný! Maličký jest Pán a nade vše pomyšlení lásky hodný!

Patřímli na božské jeho Srdce, na krev jeho v nejsv. Svátosti oltární, tu nemožno, abych podivením uchvácen ze všech sil jej nemiloval, nevelebil, a to takovou měrou, jaká přiměřena jest tomu nekonečnému počtu stupňů, po nichž láska jeho až ke mně sestoupiti a tak bezměrně ponížiti se musela. Čím větší pohanění utrpěl pro mne, tím dražší jest mi.

Z tohoto důvodu přáli si praví milovníci Ježíše, ti tisícové duši srdci, srdce všech lidí míti, aby jej všemi těmi srdci milovati mohli. Z tohoto důvodu toužili spojití v sobě všechnu lásku duchů nebeských a všech svatých. Ano, ještě

více, oni záviděli v svaté horlivosti, neb raději radovali se ze šťastného osudu Královny nebes, která více lásky k božskému Synu svému chová všech ostatních tvorů. Přáli si těmíže plameny zachvácenou býti, kterými srdce Bohorodičky plápolalo.

Když tedy taková svatá touha po spojení s Ježíšem i Marií a po patření na Boha v nebi jako jasná hvězda zazáří poutníku pozemskému v tomto slzavém údolí, na rozum mu dávajíc, že po krátkém čase vyšší mocí z tohoto místa vyňanství do pravé vlasti povolán bude; když světlem víry poučen, srozumí, že zprostřed nebezpečností vytržen, ode všeho zla osvobozen a korunou odplaty ozdoben bude a že v pevné naději očekávat může, v nebeském domově, v kruhu milých svých nevýslovně blaženosti jednou na věky požívatí — tu rozšíří se srdce

jeho, on začne opovrhovati vším pozemským a pomíjitelným; s nejvyšším zájmem jme se chápati všeho, co by mu alespoň potuchu nějakou zjednati mohlo o radostech budoucího jeho osudu; on pozdvihne hlavu z prachu a rmutu tohoto pozemského života a čím více se obzor jeho rozšiřovati, tím více siliti se bude také jeho vůle, každý boj přestati, každou obět přinést, aby jen vítězem ostala nade vším, co nepřátelsky v cestu se jí staví; tím více rozníti se žádost jeho po věčných dobrech, po patření na Boha, v nějž věří, v nějž doufá, a jehož miluje nade všecko; a tak touží milující srdce jako pocestný po odpočinku, jako žnec po klidném večeru, jako rolník po hojné žni, jako plavec po přístavu, jako vojevůdce po vítězství, jako matka po svém dítěti, — tak touží to milující srdce po koruně a slávě nebeské!

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.)

§. II. Ředitel terciářů.

„Jediný opat nebo komu tento pro všechny případy to svěří, nebo ten, kdož po smrti opata nebo v kláštorech převorských anebo v komendátních představuje osobu opata nebo jest náměstkem jeho: toliko ten smí přijati bratra nebo sestru do tohoto třetího řádu.“

V ý k l a d.

Opat má řádnou pravomoc nad třetím řádem jako nad svým klásterem; on jest to, jenž přijímá nové údy, dává jim oděv řeholní a přijímá sliby jejich; jest otcem rodiny, má k ní právo a též povinnosti. Povšechně řečeno, může opat pro jednotlivý případ ku přijetí do řádu (na př. když jest nějaká misie) zplnomocniti některého řeholníka ze svého opatství nebo i kněze církevního, jenom když tento je sám údem třetího řádu. Nemáli některé opatství právě opata, tu převor anebo ten, kdož zaujímá místo představeného, nechat se tento nazývá jakkoli, může vykonávati jeho úkony a následovně přijímati nové terciáře a oblékati jim škapulír. Podobně ředitel, mající plnou moc, pro všechny případy může dle potřeby uděliti prominutí od modlitby hodinek, jež jsou vlastní třetímu řádu našemu. On též rozhoduje, kdy u terciářů třeba jest dávatí napomenutí a poučení, jakož o tom řeč jest v §§. 14. a 16. Pozorné čtení apoštolské listiny nepřipouští žádné pochybnosti v této příčině. Tento 11. odstavec byl pozměněn od nynějšího sv. Otce Lva XIII. listem daným dne 23. května 1884 v ten způsob, že ona slova: »v každém případě« postavena místo dřívějších: »v jednotlivém případě.« Poněvadž totiž počet žádajících za přijetí jest v krajinách nizozemských velmi značný, bylo nesnadno, aby jediný opat v každém klásterě je přijímal. Protož svolil ochotně sv. Otec

Lev XIII. k žádosti podané od nejdůst. p. generálního opata Sigmunda a rozšířil milostivě právo přijímati do třetího řádu; propůjčil totiž každému opatu našeho řádu moc, aby k tomuto úkonu mohl oprávniti své podřízené kněze řeholní.

§. 12. Koho lze přijati.

„Žádný zřejmý hříšník ani člověk zlé pověsti, jenž výrokem soudním anebo zločinem pozbyl své cti, nebudiž přijat. Jakož ani mládež, jež nedosáhla posud 18. léta věku svého: leč by snad zvláštní zbožností, zralý úsudek a vzorné mravy podle soudu opatova nahražovaly žádané stáří.“

V ý k l a d.

Nesmí každá osoba bez rozdílu býti připuštěna. Připuštění příliš četná nebo učiněná bez uvážení nemohla by leč na ujmu býti cti sv. náboženství a našeho řádu. Zkouška vážná, řekli bychom přísná, má předcházeti před přijetím každého ucházeče. Aby jednal moudře, musí představený s nedůvěrou patřiti na ty pobožnosti povreční, kteréž, podobny jsouce rostlinám cizopasným, ukazují nějaké vlastnosti liché, jimiž by se jisté osoby rády přidružily k řeholnímu řádu známému a váženému. Každý katolik obojího pohlaví, mající nejméně 18 let věku svého, žijící počestně a křesfanský, může býti připuštěn k té cti, aby byl údem třetího řádu sv. Norberta. Jiné podmínky se nekladou; ale tyto uvedené jsou nevyhnutelně potřebny: vyjma stáří čili věk, jehožto nedostatek může opat prominouti, pokládali to za prospěšné pro blaho ucházeče a pro dobro třetího řádu.

U divochů v severní Australii.

Božský Spasitel připodobňoval církev svou zrnu hořčičnému, které je pranepatrné, ale zaseto vzrůstá v mohutný keř, takřka strom. I církev Kristova měla nepatrné počátky a nyní rozšířena je po celém obydleném světě a ještě pořád se rozšiřuje. O rozšíření církve namáhají se misionáři ve všech dílech světa a v daleké Australii. »Škola B. S. P.« r. XXI. (1887) v č. 9. podala svým čtenářům některé zprávy o divoších australských, jak je misionář P. A. Kristen, rodilý Slezan, v časopise »Sendbote« uveřejnil. Tuším, že naše čtenáře bude zajímati, uvedemeli, jak jiný misionář, P. Antonín Strele z tovaryšstva Ježíšova, v tomže časopisu divochy v severní Australii ličí.

»Zdá se, že konečně i pro ubohé tuzemce severní Australie nadešla doba spásy. Před více než sto lety usadili se

Evropané trvale v tomto novém dílu světa; tisícům a tisícům stala se Australie novou vlastí a skytala jim svých pokladů, kterými zbohatli, až konečně velikou část tohoto dílu světa zabrali Angličané pro sebe. Ku vzdělání domorodců však po celou řadu let pramálo nebo docela nic se nečinilo. Nelze ani pochopiti, kterak jistí lidé opovážili se tvrditi, že australští černoši jsou každé vzdělanosti nepřístupni, že duševní jejich schopnosti jsou tak chatrné, že sotva se liší od nerozumných tvorů. Ze zkušenosti nemohli tak tvrditi, vždyť nikdo se o vzdělání jejich nepokusil. Před 40 lety učiněna s nimi zkouška, a úsudek pak vypadl docela jinak a pozdější léta i pokusy jej potvrdily.

V misionářském okrsku, o němž tuto se jedná, učiněn pokus teprv roku 1882. od čtyř misionářů z tovaryšstva

Ježišova řádové provincie rakousko-uherské. Tato část Austrálie byla velice pozdě od bělochů trvale obydlena. V Port Essingtonu na silnici Dundově mezi ostrovem Melville a poloostrovem Kobergem byla sice několik let anglická vojenská stanice k ochraně lodníků, jichžto lodě se ztroskotaly, ale r. 1854. zanikla. Jest tomu asi 20 let, co se běloši v severní Australii trvale usadili; a i nyní je jich sotva několik set a ti jsou na ploše více než půl milionu anglických mil roztroušeni.

Toť také rozsáhlost toho misionářského okrsku, o němž tuto mluvíme. Rozprostírá se od 12. až k 25. stupni jižní šířky a od 128. až k 136. stupni délky od poledníka Grenvičského. Větší osada v tomto okrsku nazývá se Palmerston. Z osady této přes celou jižní Australii je telegrafní drát až do Adelaidy; věru ohromný to podnik, považímeli poměrně nepatrný počet bílého obyvatelstva a obtíže, které při zařizování této telegrafní tratě, 2500 anglických mil dlouhé, neschůdnými, drsnými a horkými krajinami bylo překonati. V Palmerstonu končí také mořské lano, které Australii, jsouc spojeno i s telegrafními tratěmi na pevnině, přes ostrovy a asijskou i evropskou pevninu, s britským hlavním městem spojuje. Palmerston je sice ještě malá osada, ale kyne mu budoucnost, až jedenkrát stane se střediskem železničních drah. Z Adelaidy je na sever již několik set mil železniční dráha, a nyní bude se z Palmerstonu stavěti k jihu železniční trať asi 150 angl. mil dlouhá. Kdy se obě tyto tratě spojí, není určeno, ač jihoaustralská sněmovna celou trať již povolila. Mimo několik bělochů žije v Palmerstonu a v okolí a v několika osadách asi 200 mil na jih roztroušeno asi 5000 Číňanů.

Většinu obyvatelstva tvoří černí domorodci, ale počet jejich nelze určit,

poněvadž země není ještě dostatečně prozkoumána.

Často se mluvívá o černoších australských. Název »černoš« je sice příhodný, mámeli na zřeteli jen plet (barvu) těchto lidí. Australané jsou z malajského plemena a liší se patrně od černochoův afrických. Australan je při narození bílé pleti, barva teprve v několika měsících ztemní, nikdy však nestává se leskle černá. Vlasý nemají kudrnaté, nýbrž hladké jako u bělochů, přece však jsou většinou černé a ani mužové ani ženy nenosí je dlouhé. Hlavy nepokrývají, aniž mají jakou obuv, oděv jen zřídka. Postava jejich je přímá, chůze hbitá a lehká, údů jsou poměrných, síla přiměřena jejich velikosti. Vše to závisí od krajiny, kterou obývají; neboť každý kmen má svůj určitý obvod ustálený, tak že nebezpečno domorodci v cizím obvodu se ukázati, leč by byl v průvodu bělochů; s těmi je všude bezpečný. Jsou kmeny na př. tak zvaných aligatorů při řekách stejného jména (a jsou tři řeky toho jména), kde dospělí mužové většinou mají výšku šesti stop, a ženy jsou také poměrně výšky. Oblast, kterou obývají, je však také úrodná a na zvěř bohatá. Kmen pozůstává jen z několika set duší, sotva kdy přes pět až šest set. Bylo by zajisté jinak, kdyby se lidská živobytí nemařila zvláště vraždami malých dítek. Nenalezneš bratra a sestru od téže matky; neboť otec má právo ustanoviti, chceli míti jen chlapce nebo děvčata. Narodili se otci, který chce míti jen chlapce, děvče, hned po narození se zahubí a podobně vraždí také otcové, kteří chtějí míti jen děvčata, hned každého chlapce, který se jim narodí. Mimo to každoročně se dítky zkoušejí, jsouli zdravé a silné a všechny, které jsou churavé nebo zdají se slabé, hned se usmrtí. Černoši neuznávají také žádnou přirozenou příčinu smrti leč vysoký věk; umřeli kdo ve mladších letech, připisuje se smrt kouzlům

anebo nepřátelství, i jsou pak podvodníci, kteří tvrdí, že vraha vyhledají a za vraha poznačený bývá pak se světa odstraněn. Konečně je dokázanou věcí, že v tom poměru, v jakém běloši se rozšiřují, v tom černoši mizí. V soudný den přijdou na jevo ty vraždy, jichž se běloši na černoších dopouštějí; že se tak děje, není v Australii tajno a ěrpí se to. Ozvaly se sice proti takové nelidskosti závažné hlasy, ale bez výsledku; i časopisy odkrývaly hanebnosti páchané bělochy na černoších, na př. *The Queenslander* v Brisbane. A vysocí církevní hodnostáři vytykali synodalním listem r. 1869. bílému obyvatelstvu toto: »Přistěhovalý národ, vyznávaje se býti křesťanským, měl se spojití a svého vlivu a prostředku použití, aby děti té země, která se mu novou vlastí stala a v níž zbohatnul, chránil, poučil a učeníky Kristovými učinil. Ale hrozno pomysli na to, co se ve skutečnosti dělo. Letopisové zaznamenali, že běloši k černochoům byli nespravedliví, že je zanedbávali, ukrutnosti na nich páchali, ano co horšího jest, i nepravostem je učili jen s málo a na krátko trvajícimi vyjimkami. Krev nás poskvrňuje, krev se prolévala, ale nikoli v sebeobraně, nýbrž bezprostředně a svévolnou ukrutností.« — Na veřejné toto obvinění nikdo neodpověděl, snad proto, že svědomí bělochy z těch věcí skutečně vinilo. Připouští se, že všichni tak nejednali, vždyť všichni nedávají se voditi lakotou; jen nenasytná lakota svádí lidi k takovým nepravostem a zatvrzuje lidské srdce v hroznou bezcitnost.

Černoši australští jsou divoši. Členové jednotlivých kmenů žijí sice pospolu, ale nemají žádných vesnic, ano nenalezneš u nich ani domův ani stanů; stromy nebo několik haluz sestavených poskytují jim stínu; při deštivém počasí pomáhají si podobným způsobem anebo také korou se stromů. — Toulají se semotam a

nikde nedrží se dlouho. Téměř vše, co v zemi jest, slouží jim za potravu. Soli nepotřebují žádné. Požívají však jakýsi druh měkkých kamenů, jedí rozličné kořínky, ořechy palmové, divoké hrozny, které však nepocházejí z révy, nýbrž vyrůstají z hyliny hambulinaté, která každého roku vyhání výhonky, rodí ovoce a pak uschne. Požívají také rozličné červy a lasturovitá zvířata, ještěrky, hady, aligatory atd. — Staří muži zapovídají ženám a dětem požívati aligatorů, že prý by z toho pokrmu onemocněly; tuším, že chtějí, aby jim zůstalo více. Nejvydatnější hon bývá na klokany. Jedí také všechny druhy ryb a želví, které jsou tam značné velikosti a které na klidném moři umí dobře chytati. Konečně jsou jim potravou všechny druhy ptactva, lahůdkou pak netopýři; alespoň smějí je požívati jen mužové, kterým již roste vous. Tu bude příhodná poznámka. Čteme totiž v rozličných knihách, že Australie nemá zpěvného ptactva. Žil jsem přes 20 let v Australii v rozličných osadách, v jižní Australii, Viktorii, ve Valesu a čtyři léta na severu australském blízko Palmerstonu a všude jsem slyšel ptactvo zpívati. Ovšem, kdo jen na krátký čas nějakou krajinu navštíví a až do bílého rána vyspává a pak zpěv ptactva chce slyšeti, pro toho nebudou ptáci zvláště zpívati v krajině, kde již o 8. nebo 9. hodině ráno stoupá teploměr na 80 až 90 stupňů dle Fahrenheita, a to ve stínu. Hluchým však musil by býti, kdo by neslyšel zpěvu těch opeřenců, když slunce vychází. Třeba tuto zmíniti se ještě o jednom druhu potravy, kterou však jen z nouze požívají. Nejsou vlastně lidožrouty, přece však požívají lidského masa, nemajíli jiného, aby si zuby upevnili, poněvadž se jim hýbají, když několik dní masa nemají. Lépe jim chutná maso z černochoů než z Číňanů nebo bělochů; maso z bělochů jim

nejméně chutná, poněvadž tito mnoho soli požívají. Majili mrtvého, snědí toho; neli, jsou černí sirotci u velikém nebezpečí, ale usmrcují je náhle, aniž by je mučili.

Z toho vysvitá, že při takovém toulavém živobytí byla by marná práce, chtít tyto lidi vyučovati. Napřed museli by stálé bydlisté zaujmouti a práci si navyknouti. Osadní vláda vyhověla ochotně žádosti misionářův a vykávala půdu domorodcům k užívání pod dozorem misionářův, a poskytla peněžitou podporu. Půda měla býti vzdělávána a černoši měli se trvale usaditi, aby z výtěžku půdy a vlastní práci mohli se živiti. Přidružilo se jich sice několik k misionářům a počali pracovati, ale jen dva nebo tři dni to trvalo a dělníci utekli. Tak to bylo po nějaký čas, ale trpělivostí a vytrvalostí dosáhlo se konečně přece kýženého cíle. Ustanovil se jistý pořádek pro práci a vyučování. Učiněn pořádek se školou a černoši počali dle způsobu bělochů bydliti a živu býti. Pracují

s misionáři ráno a odpoledne, ale tím nezbyvá jim času, aby si potřeb na živobytí vyhledali, o ty se musí misionáři starati. Poněvadž země většinou lesem porostla jest, pokračuje její vzdělávání jen zvolna; z toho následuje, že počet černochů, kteří mohou býti přijati, zůstává velice obmezený, dokud se misionářům křesťanskými milodary neumožní, aby počet nověobrácených černochů rozmnožili. — Pomoci takové je zvláště třeba při zakládání nové osady, po desíti letech bude moci každá misionářská stanice sama se vyživovati. Dosavad založeny jsou dvě stanice, jedna blízko Palmerstonu, druhá na řece Daly, asi 150 anglických mil od první vzdálena, ale co pak je to dvě stanice v obvodu asi pětkrát sto tisíc angl. mil čtverečních? Aby se této nouzi odpomohlo a poněvadž misionáři vidí, že práce jejich není marná, proto přišel představený těchto misí do Evropy, aby několik misionářů pro australské misie získal a jiné pomoci vyhledal. Přeložil ze „Sendbote“ J. D.

Zprávy z misí katolických.

Palestina. Ústavy sester sv. Josefa. Dům sester nalezá se nedaleko brány joppské, avšak jest malý a nedostatečný k účelům učebním. Jest v něm dívčí škola, kterouž navštěvuje bezplatně 280 děvčat z latinských, řecko-katolických, řeckých, arménsko-rozkočných, ano i tureckých rodin. Škola rozdělena na 4 třídy a vyučuje se v ní kromě předmětův elementárních ručním pracím ženským. Knihy a ostatní potřeby školní dostávají dívky zdarma. Dále se tam nalezá opatrovna pro děti. Podnět ku stavbě tak důležité dal smutný stav dítek, jež od svých rodičův opuštěny po celý den na ulici se válejí, kdež se ničemu dobrému nepříuči. Aby tomuto zlu odpomohly, za-

řídily sestry ve svém domě jednu světnici, v níž by se děti, kteréž nedospěly 5. roku, přiměřeně zaměstnávaly. Po 5. roku přijdou děvčata do dívčí školy a hoši ku školním bratřím. Před několika roky začaly též sestry jednotlivé chudé sirotky do svého domu přijímati; 40—50 děvčat různého stáří od 2—14 let bydlí tam pohromadě. Súčasně se vyučování zároveň s ostatními děvčaty a kromě toho se cvičí v různých pracích ženských domácích a polních. Jejich strava jest jednoduchá, avšak dostatečná a silná, šat chudý, jak sluší sirotkům, ale čistý a přiměřený počasí. Rozšíření našeho ústavu jest velmi nutné; skoro každý týden hlásí se k nám nějaké ubožátko

a my mu nemůžeme odepřít, jelikož víme, že by od protestantů nebo rozkolníků nebo schismaticů přijato bylo, poněvadž tito mnohem větších prostředků mají než my, tak že každého přijmouti mohou. Místo stavební za městem pro nový sirotčinec již sestry zakoupily, a splnili se jejich naděje v hojnou podporu, bude prý do příští zimy dům vystavěn. Mají též sestry pod svou správou nalezinec, do něhož berou děti, kteréž nelidské matky u dveří klášterních ležeti nechají nebo kteréž se v jejich nemocnici narodí; děti tyto ošetřují až do 2. roku, načež přijdou do sirotčince.

Další velezasloužilé zaměstnání sester jest ošetřování nemocných. Dvě sestry vyhledávají nemocné, již do nemocnice přijíti nemohou, v domech, obsluhují je a donášejí jim léky zdarma. Ostatní pak jsou zaměstnány v nemocnici a v lékárně. Nemocnice bývá vždy přeplněna; nečiní se žádného rozdílu národnosti a náboženství, všichni se přijímají a skoro všichni se bezplatně ošetřují. Kromě toho přichází každodenně, vyjma neděle a svátky, přes sto přesporních nemocných, aby sobě v naší lékárně rozličné léky zdarma připravit dali.

Konečně nemůžeme všem čtitelům sv. Josefa zatajiti nový podnik ctihodných sester. Chtějí totiž vystavěti patronu svému sv. Josefovi nový kostel, jenž by byl zároveň kostelem farním v oné čtvrti města; duchovní správu by vedli kněží z nemocnice. Hned po vystavění kostela založeno bude arcibratrstvo sv. Josefa, a každodenně budou konány modlitby a pobožnosti za všechny dobrodince kostela a ústavu sester.

Západní Afrika. Apošt. prefektura v Dahome. Válka, jež mezi novým králem dahomejským a Francií vypukla, bude mít škodlivé následky pro misii dahomejskou; tato prefektura čítá asi 3300 katolíků mezi 200.000 obyvateli.

Hlavní stanice misionářské Ague, Vhydah a Atakpame musely býti opuštěny. Dahomejské království jest pověstno pro lidské oběti, kteréž panovníci každoročně svým předkům přinášejí. Ani Angličané ani Francouzové nemohli vlivem svým tyto strašné ohavnosti přerušiti. Král Geleleh postavil se pod ochranu Portugalska v naději, že slabé království portugalské se velice o něho starati nebude, ať dělá cokoli. Když však Portugalsko rozhodně žádalo zrušení obětí lidských, odpověděl král, že zrušiti jich nemůže, že má však dobrou vůli obětí lidské obmeziti. Poslední rok ukázal, jak to obmezení myslí. V březnu 1889 obětoval 1745 zajatých, většinou z okolí Porta Nova, tedy francouzské poddané; neboť po Portugalsku, kteréž obyvatelům pomoci nemohlo, převzala Francie ochranu těch zemí. Poslední noci měsíce července vykrvácelo 500 lidí; krev jejich vylita byla na hrob krále Ghesa, jenž r. 1858. zemřel. Na začátku srpna obětováno každodenně 50 zajatých; hlavní slavnost se odbyvala dne 5. srpna, 50 zajatých a nescíslné množství zvířat, volů, beranů, jelenů, vlkův a j. bylo zabito: dne 15. srpna otevřen byl hrob Ghesův, kosti jeho se skropily krví 50 zajatých a několik otroků bylo za živa do hrobu položeno. Tak skončila úmrtní slavnost krále. Avšak již v říjnu mělo 500—800 zajatých opět býti obětováno. Král Geleleh zemřel dne 2. ledna 1890. Jeho nástupcem jest Bedazin, jež předcházela pověst, jakoby byl evropským mravům a křesťanskému náboženství nakloněn. Brzy však se ukázal takým zuřivcem, jakým byl jeho předchůdce. Nazval sám sebe »Hosuboveleh,« t. j. lidožrout, a přinutil Dra. Bayola, francouzského zástupce, aby byl přítomen obětování 100 zajatých, mezi nimiž se nalézali francouzští poddaní. Brzy na to počal válku proti Francouzům, o níž nám P. Pied píše:

»Poslední týden,« píše P. Pied dne 24. dubna, »rozšiřovala se zpráva, že dahomejské vojsko postupuje po levém břehu Wemy a že se několik hodin od Porta Nova spojilo. Nový král Bedazin měl na naše město namířeno. Desátá setnina senegalská, poslaná na výzvědy, přinesla zprávu, že několik tisíc Dahomejů se nalézá u Egbedši, asi hodinu západně od našeho města. Jelikož byli nepřátelé četnější, čekali jsme na posilu, jež přišla večer a druhého dne ráno pod vedením plukovníka Térillona z Kotonua. V 8 hodin večer povolal mne president a přemlouval mne, abych se s kněžími a sestrami odebral do kasárny důstojnické, již hájilo 100 střelců. Zůstal jsem však ve svém domě, obdržev na ochranu 25 vojáků.

Druhého dne, v neděli ráno, vytáhl plukovník se 300 mužů, třemi děly a zásoben všemi potřebami na čtyři dni. Celé oddělení táhlo ve čtvercovém postupu; přední stráž vedl náčelník, Igbenu; kolem osmé hodiny spustili dahomejští vojáci střelbu na přední stráž, Igbenu padl a s ním několik vojáků. Dahomejové náčelníkovi uřezali hlavu a dobyli malý prapor. Tu však přichvátilo oddělení senegalské, zahnilo nepřítele, jenž se za chvíli ve větším počtu objevil a se všech stran čtverec vojáků obklíčil. Teď začala strašná střelba, senegalští vystřelili přes 100 koulí dělových a 25.000 patron, nehnuli se z místa, ačkoliv proti nim stálo 8000 bojovníků dahomejských. Jelikož se plukovník obával, že by zásoby střelné nevystačily, dal troubiti k odstupu. Dahomejští měli 500—600 mrtvých; senegalští však mrtvého ani jednoho, jen 26 raněných.

Z malé této bitvy poznal plukovník, že nepříteli tak četnému v poli čeliti nemůže, a proto se obmezil jen na obranu Kotonua a Porta Nova. Okolí celé jest od nepřátel úplně zpustošeno.

Král dahomejský, jenž své vojsko na 12.000—15.000 rozmnožil, chce podniknouti nový útok na Porta Nova. P. Dorgère odebral se do Vyhдахu, aby vyjednával o mír. Doufejmež, že záležitost tato šťastně skončí odstraněním obětí lidských a rozšířením církve katolické.

Oceanie. Apoštolské vikářství na ostrovech Fidžijských. Chceme sledovati apoštolského vikáře msgr. Vidala na jeho cestě po ostrovech.

»Dne 6. října,« píše P. Emanuel Rugier, »vyjely dvě lodě, »sv. Michael« a »Malua,« z přístavu. Na palubě »sv. Michael« stálo mnoho mladých lidí z Loreta; na »Malue« nalezal se msgr. Vidal a několik misionářů. Všichni ostrované tamější milují hluché shromáždění, zvláště když jsou přesvědčeni, že tam bude hodně vepřového masa. K večeru kolem šesté hodiny připluly lodě k ostrovu »Koro,« na němž se nalézá 19 vesnic; zde jsme vystoupili; křesťanští však obyvatelé již nás předešli do Vairiki, tak že zůstali jen Vesleyáni. Velikému náčelníku křesťanů, biskupovi, dali za obydli chatrč, v níž jsme šťastně přespalí; ovšem že nás znepokojovali psi a prasata. Proto nám msgr. Vidal prikázal hned večer, abychom svoji obuv dobře uschovali, jinak by ji mohl některý pes daleko od chatrče zatáhnouti. Ráno jsme se vydali na další cestu a přibyli jsme asi o 2. hodině do Vairiki. Více než sto ostrovanů bylo najednou v moři a najednou byly lodě vyprázdněny. Na břehu čekal P. Berthier se školními dětmi. Msgr. Vidal vystoupil na břeh a políbil podaný mu kříž. Tyž okamžik zahučela dělová rána a dívky zapěly vítací píseň. Na to začalo se zpívatí »Te Deum« a biskup ubíral se pod stkvostným baldachýnem do kostela.

P. Bréhéret, jenž roku 1855. misii založil, vykládal, že sám na vlastní oči viděl, jak děti 10—15 let ohryzovaly

lidské kosti; a mezi nábožnými věřícími, již očekávali požeňání, bylo dosti lidí, kteříž před krátkým časem byli ještě krvežíznivými tygry. V kostele stkvostně vyzdobeném udělil msgr. Vidal věřícím papežské požeňání, načež následovalo požeňání s nejsvětější Svátostí; pak se lid rozešel. Večer zažili jsme v tichosti, neboť ačkoli se zabíjelo nic méně než 13 prasat, obyvatelé mnoho hluku při

tom nenadělali; za nešikovného a hloupého by byl považován, kdo by jednou ranou prase nezabil.

Po slavnosti odjeli misionáři do Loreta, kdež každoročně mívají duchovní cvičení, aby se k nové práci připravili. Celé vikářství čítá asi 100.000 obyvatelů, z nichž jest 10.000 katolíkův, jež spravuje 13 misionářů.

„Kat. misie.“

Chvalo zpěv Hospodinu.

Sbor dívek z „Athalie“ od Jana Racinea. (Jednání 1., výstup 4.)

Celý sbor (zpívá):

Jest vesmír plný záře Boží velebnosti;
Cti, vzývej Boha toho věčně země syn!
Říš jeho před věky v své stála velikosti;
Nuž, pějme jeho dobročin!

Jeden hlas (sám):

Nadarmo křivda násilnosti
Zpěv lidu, jenž ho chválí, nutí k zamlklosti;
Věk jména jeho nesklá v stín.
Den zvěstuje dni slávu jeho všemocnosti,
Jest vesmír plný záře jeho velebnosti:
Nuž, pějme jeho dobročin!

Celý sbor (opakuje):

Jest vesmír plný slávy jeho velebnosti:
Nuž, pějme jeho dobročin!

Jeden hlas (sám):

On dává kvítkům barevné jich šaty;
Jím rodí se i zraje plod;
On s měrou papské dnc zlatý
I noci chlad mu rozměřuje na obrod;
Lán zrno přijímá na úrok vrchovatý.

Jiný hlas:

On káže slunci v přírodu lít život vznatý,
A světlo rukou vlastní uštědřil:
Však zákon jeho čistý, svatý
Jest nejskvostnější dar, jenž lidem dán kdy byl.

Jiný hlas:

Ó horo Sinaj, chovej v památce vždy vřelé
Den slavný onen, nad vše věky vznešený,
Když vrch tvůj plamem věnčený
Pán mraku neprostupnou rouškou ztajený
Své slávy svitem ozářil pro zraky ztmělé.
Rci, nač pak plameny a onen blesk
A proudy dýmu a ten vzduchu mocný třesk,

I polnic, hromu zvuky řevné:
Což přišel vyvrátit živlů starý řád,
Což přišel zemí otřást snad
A zvrátit základy jí pevné?

Jiný hlas:

On přišel Israele kmenům objevit
Svých svatých příkázání světlo nesmrtelné;
On přišel, by ten šťastný lid
Ho miloval ve lásce neuhasitelné.

Celý sbor:

Ó božský, libý zákone!
Dobrotivosti svrchovaná!
Co příčin, jaká slast to nevidaná
Zasvětit Bohu city lásky, víry své!

Jeden hlas (sám):

On zbavil předky od jha krutého;
Je krmil na pustinách z chleba chutného;
Nám milost zákona, ba jeho těla přána,
Za dobrodiní, chce, by láska dána.

Sbor:

Dobrotivosti svrchovaná!

Tentýž hlas:

On vody mořské dělil před nimi;
A ze skály je hostil proudy čerstvými;
Nám milost zákona, ba jeho těla přána,
Za dobrodiní, chce, by láska dána.

Sbor:

Ó božský, libý zákone!
Co příčin, jaká slast to nevidaná
Zasvětit Bohu city lásky, víry své!

Jiný hlas (sám):

Vy, kteříž neznáte, leč strachu otrockého,
Bůh dobrý tak vás neokouzlí, nevděční?

Co srdcím vašim láska k němu přetěžkého,

A nemožného, netečného?

Jen otrok bídný před pánem se třese,

Však úděl dítek lásky jmenuje se.

By Boží obsypal vás, chcete, dobročin,

A po lásce ni stín!

Celý sbor:

Ó božský, libý zákone!

Dobrotivosti svrchovaná!

Co příčin, jaká slast to nevidaná

Zasvětit Bohu city lásky, víry své!

Z franc. přel. P. Š. Senický.

Aphorismy z denníku P. Bedřicha Rinna, T. J.

(Ostatek.)

Pokora. Hříchové proti pokoře: Hledět lidem se zalibiti, toužit po lásce, cti a důstojnosti, své vlohy přeceňovati, bližním pohrdati, do předu se dráti, o sobě a svých přednostech mluvit, sobě příliš důvěřovati, radou jiných pohrdati; svévolnost, vzdorovitost, omlouvání svých chyb, nechuf k životu skrytému, žárlivost, duchovní závist; chtít všude se svým míněním proraziti atd. — Ó Bože, rač učiniti, abych v pokoře tak věrně se cvičil, jak ji v srdci svém miluji! Kdekoli se mi na oči namane, miluji ji, a na sobě ji přece neshledávám! »Blahoslavení milosrdní« (Mat. 5, 7.). Křesťanské milosrdenství je směr a jev lásky a pokory. Láska Duchem sv. v srdce naše vlitá spojuje všechny jako v jedno tělo, činí z nás údý jednoho těla; a výsledek tohoto duchovně organického spojení jest, že jako na těle obyčejném jeden úd účast i soustrast má s údem druhým. Podstata lásky jest dle příkladu Páně se obětovati. Pokora pak při milosrdenství pamětlivá jest své vlastní bídý a soucitná, útrpná s bídou bližního. Pokorné vědomí, že vše, co máme, jest darem Božím, pobádá nás, abychom ve jménu Božím zase jinému dávali. Pokora ráda slouží, pokora nezná překážek lásky: pýchy, lichého studu, marnivosti, svévolnosti atd.

Svatý hlad a svatá žízeň. »Mámli Boha, mám vše; bez Boha nemůže se nic

ukojiti« — toť budiž nám pravidlem, zkoumámeli stav své duše, svůj život. Jak marno. bídný jest vše, co miji! Tebe, věčné, nejv. Dobro, hledám. Blahoslavení, kdož velice touží, aby ospravedlnění, vykoupění, smíření byli, kdož dychtí po Spasiteli; dosáhnoutě spravedlnosti, milosti, posvěcení. Blahoslavení, kdož ustavičně touží ve spravedlnosti a svatosti pokračovati; kdož každé příležitosti užívají, aby Bohu ctnostně sloužili; jak veliká jest jejich touha, tak veliká bude též milost. Blahoslavení, kdož poznávají, že všecko na zemi marnost jest, klam a stín, vřele touží po životě věčném, dokonalem. Kdo doznal na sobě krásu sv. tichosti, spěchá jako poraněný jelen ke zřídlu, ke zdroji všeliké nebeské, božské, lidské tichosti — k božskému Srdci Páně. Životy svatých jsou dějiny žiznivých duší, které milostí Boží hojně napojeny byly. Pro svatou žízeň, Pane Ježíši, kterou jsi pocítiti ráčil na kříži, rač mně dáti tuto troji žízeň po spravedlnosti: 1. něžnou lásku k tobě, jenž ve všech potřebách mně pomáháš, jenž jsi balsámem mým ranám, jediná útěcha v mém pravém smutku; 2. stálou, neunavnou snahu tebe následovati, vždy dokonalejším, tobě podobnějším býti; 3. touhu po nebi. — Rozněť napřed, ó Ježíši, tuto troji žízeň ve mně, kterouž potom utišiti si přeješ a ráčíš!

F. J.

Různé zprávy a drobnosti.

Pašiový týden v Římě. Jesličky betlémské — a kříž na hoře Kalvarii budou až do konce světa mocně působiti na srdce lidská, aby ditku božskému, v chudobě narozenému a pak jako trpícímu Spasiteli na kříži vzdali čest a chválu věčnou. Proto již od počátku křesťanstva byly a jsou Betlém a Jerusálém cílem nábožných poutníkův. — Aby účtu k těmto posvátným místům křesťanstva vyhubil, dal císař Hadrian okolo roku 125. postavit sochu nemravné bohyně na místě ukřižování Pána a Spasitele našeho. Taktéž i v Betlémě potupil místo narození Páně modlou smyslností. Jakmile však křesťanstvo zbrání císaře Konstantina 312 zvítězilo nad pohany, putovala ihned nábožná císařovna Helena do svaté země, modly hanebné dala vyvrátit a velkolepé chrámy na místech posvátných postavit. Tu začali putovat sem křesťané nábožní ze všech končin světa. A když svatá země dostala se do moci sverepých Turků, vyslaly západní země vojska křížácká, aby svatá místa vymaněna byla z moci turecké. Až dosud na mnohých místech jsou zbořeniny chrámův a klášterův a hospiců, jako dávnověcí svědkové hlásají obětavost a nadšenost křesťanstva k těmto posvátným místům. Od té doby, kdy svatá země zase se Turci zmocnili, jest pouť do Palestiny velmi obtížná. Ač každoročně podniknuta bývá pouť do svaté země a dosti účastníků mívá, patří nicméně mezi neobyčejné cesty. Více křesťanů putuje do Říma. Řím, hlavní střed katolictva, má v sobě mnoho památek na Spasitele, skoro jakoby Jerusálém byl se odstěhoval do Říma. Posvátné jesle jsou ve chrámu S. Maria Maggiore, stůl poslední večere jest v Lateraně, sloup bičování ve chrámu u svaté Praxedy, při Lateraně jsou sv. schody od paláce Pilátova, po nichž Pán po bičování byl veden, aby ukázán byl lidu »Ecce homo,« velká část sv. kříže, konec kopí, roucho Veroniky jest ve chrámu sv. Petra, jeden hřeb a nápis na kříži ve chrámu S. Croce, svatá země z Golgothy na hřbitově; všecko to jsou vzácné památky ze života a utrpení Spasitele, což nábožný poutník nalezne

v Římě vedle jiných ostatků svatých apoštolův a mučedníků. Když ve středu, ve čtvrtek a v pátek v pašiovém týdnu po žalostných hodinách u sv. Petra velké tyto ostatky ukázány bývají, tu viděti jest tisíce a tisíce lidu na kolenou klečeti a svaté ticho zavladne v rozsáhlých lodích. Na velký pátek jsou od rána až pozdě do noci svaté schody u Lateranu plny nábožných lidí, kteří stupeň po stupni klečíce a modlíce se vystupují. Služby Boží se konají ve všech kostelích velkolepě, třeba se jich od roku 1870. sv. Otec neúčastní. Jest opravdu dojemno, když člověk vidí vsude množství lidu u Božího hrobu klečeti a modliti se, jak dávají na jevo lásku svou ke Spasiteli světa ozdobou a osvětlením oltářův. Od rána na zelený čtvrtek umlknou zvony jako u nás, až v sobotu oznámí zvonů hlas u sv. Petra radostně »Alleluja,« načež na sta zvonů velkých i malých se po celém světovém městě Římě rozezvučí v jeden radostný sbor hlásající radost nad vzkříšením Páně.

Nalezen. Jeden ženský klášter v Dolních Rakousích zakusil asi před 30 lety zvláštním způsobem mocnou přímluvu sv. Antonína Paduanského. Měl totiž klášter onen soudní při, při níž se jednalo o 30.000 zl. Jen jedna listina měla rozhodnouti ve při této. Představená kláštera hledala mezi listinami ve skříní, ale právě ta listina tam nebyla. Hledala pořád i sestry hledaly ve všech skříních a skulinách po klášteře, ale nadarmo. Vida to zpovědník jejich, pravil: »Tu nepomůže leč sv. Antonín; jděte k němu!« Ihned šly sestry některé s představenou do kaple a modlily se před obrazem sv. Antonína co nejvrouceněji; vždyť se jednalo o velikou ztrátu kláštera. Když vycházely z kaple, potkaly sestru sestupující se schodů a nesoucí v koši smetí, kteréž měla za rozkazem představené odnésti s půdy. Již chtěly jíti dále, když tu jedna sestra zahlédla v koši vyčnívající kus papíru, který vyndala, rozvinula, oprášila a vidouc písmo, zvolala: »Cti-hodná matko, ejhle, podívejte se! Tu jest listina, kterou jsme hledaly!« »Podivná pomoc!« pravila u velikém pohnutí představená! »Pojďme hned do kaple

nazpět poděkovat Pánu Bohu a sv. Antonínu! — Kdyby představená a sestry buďto dříve nebo později byly z kaple vyslyšly, byla by sestra všecko smeti i s lístinou důležitou snad vyhodila na smetiště a nikdo by již tam nehledal. Kdo tuto sestru právě v rozhodné chvíli přivedl v ústřety představené, a kdo řídil oči oné sestry, která v koši spatřila vyčnívající papír? — Bůh! — A kdo tu podivuhodnou pomoc Boží vyprosil? — Sv. Antonín, veliký divotvorce, mocnou svou přmluvou!

Anděl strážce. Před několika roky usnulo asi tříleté dítě jistého hlídače na dráze na blízku Oettingen v Bavorsku. Otec netuše nic zlého šel po dráze a prohlížel, zdali všechno v pořádku. Když se vracel, užírl dítě své na kolejích ležeti; i pospíchal honem dítě své zachránit, neboť právě přijížděl nákladní vlak. Již bylo pozdě, ubohý otec nedoběhl. Musil vidět, jak parostroj přes spící dítě dále ujíždí. Strachem o dítě až pukalo srdce

otecovo. Když odjel vlak, vstal otec a šel na místo, kde dítě, jak se domníval, umačkáno leželo. Ale jaké podivení, jaká radost, vida dítě živé a veselé! Jak se to stalo? Přistrojná hůl železná na zadržování vlaku přitlačila dítě k zemi, tak že se nemohlo hnout, až 50 vozů přes tělo jeho přejelo a dítěti se nic nestalo. Ochrana sv. anděla tu patrná!

Co jest na zemi nejvzácnějšího? Nejvzácnější na zemi jest nesmrtelná duše lidská. Ani celý svět nedá se porovnat s cenou duše, praví sv. Jan Zlatoústý. Duše jest nesmrtelný duch, živý obraz Boží. Kolik slz proleje někdo nad ztrátou vzácné věci; drahý oděv, zlatý prsten, vzácné hodinky — ztratili člověk, co to nátku! Jak bedlivě opatruje boháč své poklady, peníze, drahé obrazy! Ale duše lidská, vzácnější nad všecko zlato, dražší než nejznamenitější obraz — kdo se však o ni stará, kdo ji bedlivě opatruje? Kdo pláče, kdo nařiká, když ztracena jest?

Milodary božského Srdce Páně.

Ze Slezska od Frýdku. Vzdávám nejvroucnější díky božskému Srdci Páně a blahosl. Panně Marii svato-Hostýnské, sv. Josefu za vyslyšení prosby v důležité záležitosti. *A. G.*

Z Budče u Želetavy. Nejvroucnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. apoštolům našim Cyrillu a Metoději za uzdravení z těžké nemoci. Proto budiž chváleno a oslaveno nejsv. a nejdobrotivější Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie! *A.*

Ze Šaratic. Vroucí díky vzdávám božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Antonínu Pad. za obdržené milosti a dary, které jsem po vykonané devítidenní pobožnosti obdržel. Konám toto uveřejnění k větší cti a slávě těch nejsv. Srdcí a ku povzbuzení všech křesťanův, aby každý, v jakémkoli nebezpečí a strasti, útěchy a pomoci hledal tam, kde ji jediné naléztí může. Ctěno, chváleno a velebeno budiž vždy a všude nejsv. Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné početí Panny Marie! *B. P.*

Se sv. Hostýna. B. A. ve Ch. one-mocněla v únoru t. r. na bředisko, kteréž jako velká boule na kříži vyrostlo, velmi bolelo a i v chůzi překáželo. Lékař oznámil nemocné, že není naděje, aby se uzdravila. Proto vzala B. A. útočiště k božskému Srdci Páně a k Matičce svato-Hostýnské, konala devítik: a ejhle, nyní jest docela zdráva.

Z R. na Hrotovsku vzdává jistá osoba díky božsk. Srdci Páně a Srdci Panny Marie jakož i sv. Františku Seraf., sv. Josefu a sv. Terezii, k nimž v nemoci své vlastní, pak v nemoci své manželky a dítěte svého jakož i v jiných záležitostech s důvěrou se utíkal a v důvěře své sklaman nebyl, nybrž na přímělu jejich uzdravení a vyslyšení došel, což na poděkování Pánu Bohu a těm svatým uveřejnití za povinnost si pokládám. *F. Š.*

Z Liblic u Českého Brodu. Letošní zimu jsme strávili skoro v ustavičném zármutku a strachu, neboť milá naše manželka a matka téměř ustavičně byla nemocna. Vždy, když ji nemoc značněji zachvátila, povolán lékař, jehožto při-

činěním se nemoc poněkud sice umírnila, ale brzo se vrátila, aby tím zhoubněji působila. My pozbyli již vši naděje na pomoc lékařskou. V těchto úzkostech, kde nemoc naši milé manželky a matky již tak pokročila, že každou chvíli ji mohla smrt zachvátit (hylat již záhy sv. svátostmi zaopatřena), pravili jsme si, že se ještě musíme modlitbou k božskému Srdci Ježíšovu jakož i k Srdci přesvaté Panny a svatému Josefu obrátiti s úmyslem, že uzdravili Bůh naši dobrou manželku a matku, oznámíme to ve „Šk. B. S. P.“ I modlili jsme se tedy vroucně, aby nám Pán Bůh pomoci ráčil. A pomohl nám! Nejen že se nemocná pozdravila, tak že povstati mohla, Pán Bůh ji posilnil i tak dalece, že vydati se mohla do lázní, kdež, jak douláme, se úplně pozdraví. Díky, vroucí díky nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a nejčistšímu Srdci Marie Panny. Kdo ve vás doufá, nebude zahanben. *V. M.*

Z Prostějova. Vzdáváme tímto díky nejvroucnější božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Ottilii, sv. Cyrillu a Methodu za uzdravení oční nemoci. Po vykonané devítidenní pobožnosti jsme úplně uzdraveni. *S. F.*

Z Král. Vinohradů. Vzdávám vroucí díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a milostiplné Panně Marii Filipsdorfské, sv. Josefu a sv. Janu Nepom. za uzdravení z těžké nemoci. *K. V.*

Ze severních Čech. Díky vzdávám, jak jsem slibil, nejsv. Srdci Ježíšovu za přispění při zaopatřování. *Jeden kněz.*

Z Vidně. Díky vroucí za obrácení sestry a za jiné od nejsv. Srdce Pána Ježíše a přesv. Matky jeho obdržené milosti. *F. K., terciářka.*

Z Moravské Ostravy. Jistá osoba vzdává vroucí díky sv. Josefu za udělení pomoci v jistých potřebách po vykonané devítidenní pobožnosti. *F.*

Z okolí Černého Kostelce vzdává jistá paní díky nejvroucnější nejsv. Srdci Páně, nejblah. Panně Marii, sv. Josefu a sv. Václavu za vyslyšení modlitby za urovnání rozháraných poměrů rodiných. *M. J.*

Od Polské Ostravy. Jistý horník vzdává vroucí díky nejsv. Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie a sv. Josefu za odvrácení velikých strastí. *A.*

Z Prahy. Nejvroucnější díky vzdávám nejdobrotivějšímu Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Janu Nep. za vyslyšení modlitby. *F. J. B.*

Z Přerova. Srdečné díky božskému Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské za uzdravení sestry.

Z Vítkovic. Nejvřelejší poděkování božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za odvrácení těžkých pokušení. *J. H.*

Z Místku. Díky vroucí za obdržení mnoho dobrého od nejsv. Srdce Páně. A prosím čtenáře „Školy“ za Otčenáš a Zdravas. *F.*

Z Jundrova. Vroucí díky vzdávám božskému Srdci Páně a Panně Marii za vyslyšení prosby ve velkém zármutku. *N.*

Z farnosti Křetinské. Děkuji božsk. Srdci Páně s celou rodinou za uzdravení z dlouhé nemoci. *W. H.*

Z Potštýna. Horlivý poutník k Matičce Boží Celenské vzdává srdečné díky nejhlavnějšímu Srdci Páně za vyslyšení prosby. *J. B.*

Z Roketnice. Díky vzdávám božsk. Srdci Páně a neposkvrn. Srdci P. Marie, sv. Josefu, sv. Anně a sv. Filomeně za jejich pomoc a přímluvu. *A. P.*

Z Budče. Nejvroucnější díky vzdává božskému Srdci Páně a neposkvrn. Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. apoštolům našim Cyrillu a Methodu za uzdravení z těžké nemoci. *A. K.*

Od Uher. Hradiště. Vroucí díky vzdává otec nejsv. Srdci Páně a nejbl. Marii Panně za uzdravení své dcery. *F. V.*

Ze Zašové. C. V. vzdává vřelě díky blahoslavené Panně Marii Lúrdské za brzké uzdravení z nemoce přetěžké a doporučí všem nemocným vroucí modlitbu k neposkvrněnému Početi Panny nejčistší a nejsvětější.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Dne 3. září t. r. bylo tomu 1300 let, co dosedl na trůn Petrův pápež Řehoř I., jehož nazval pozdější svět jednohlasně »Velikým« a který pro neocenitelné zásluhy své o církev, o město Řím a dále i o celou Evropu počítán jest mezi nejpřednější zjevy dějin. Lodičku Petrovu moudře spravoval od r. 590—604. Za příčinou uctění památky toho velikána v Římě zvlášť a po celém světě křesťanském vůbec, odbýván bude mimo jiné ve Vatikáně také liturgický kongress, spojený s výstavou všech předmětů, v jakékoli příčině k němu se vztahujících. Přípravy k celé slavnosti konané svědčí o průběhu jejím na výsost velkolepém. — Ministr Crispi chce podniknouti proti katolickým školám v Itálii nový útok. Má namířeno nyní hlavně na školy klášterní, protože prý se příliš množí. Podivno, jaký důvod také nalézt se může k pronásledování jejich! Kdyby nebyly dobré, dojista by si jich lid italský nepřál. Na to však neohlíží se pan ministr; jsou katolické a proto ze zásady již pryč s nimi! — Velmi nelibě nesou také vládní listy italské audienci, kterou vyžádalo si několik rakouských důstojníků u sv. Otce a také ji obdrželo. Zdá se, jakoby závodily v útocích na říši naši, tvrdíce, že důstojníci oni neměli dovolení bez předchozího ohlášení u italských úřadů vstoupiti v plně uniformě do Říma. Tyto nářky nad »urážkou italského národa« budou však asi věci vedlejší; spíše domnívati se lze, že těžce nese vláda italská projev oddanosti občanů říše s ní spolené k Otcí křesťanstva, k němuž sama tak nelidsky a zločinně se chová!

Rakousko. Otázka o křtech ze smíšeného manželství, která v poslední době tak rozhourila mysl katolíkův uherských, nebude vyřízena ve smyslu vlády, která

nalezá se již dle docházejících zpráv na ústupu. Ministrpresident hrabě Szapáry prohlásil v rozmluvě své s kardinálem primasem, že nic není ho tak dalekým, jako pozdvihnouti nějaký boj proti katolické církvi. Vláda chystá se dle všeho k rozhodnému kroku, a to jest příčinou, proč váhají biskupové uveřejniti rozhodnutí z Říma došlé. Ku pochvale hr. ministrapresidenta zaznamenati dlužno, že účastnil se dne 20. srpna slavnostního průvodu, konaného na počest sv. Štěpána, krále uherského, jemuž se předchůdce jeho, arcikálvín Tisza, pod různými záminkami vždy dovedl vyhnouti. Vůbec dá se souditi, že možno hr. Szapáryho považovati za muže s církví upřímně smýšlejícího. Avšak Tisza žije — a vládne dále. — Nějakou záruku lepší budoucnosti poskytují pozoruhodná slova J. V. nejjas. císaře, jimiž odpověděl nedávno na uvítání biskupa velkovaradinského Schlaucha: »Na tomto místě, kde s úctou uchovává se památka mého slavného předka, sv. Ladislava, přijímám s velikou radostí hold služebníků církve katolické. Nepochybují, že duchovenstvo římsko-katolické uvede i na příště vyhovující přání mému se zděděnou věrností a láskou k vlasti své povinnosti k církvi v souhlas s povinnostmi ke státu, a sice v zájmu naší víry a vnitřního pokoje v zemi. V pevném přesvědčení o tom ujišťuji Vás rád nezměněnou svojí blahovolností a svou milostí.« Kéž jsou slova nejjas. mocnáře předzvěstí lepších časů církve v říši, která povždy věrně stála k Stoliči svatopeterské! — Dne 8. září t. r. slavil biskup Josef Jiří Strossmayer čtyřicetiletou ročníci povýšení svého na biskupskou stoliči v Ďakově. Slavnosti, kterou pocítil národ chorvatský nevyrovnatelného dobrodince svého, ob-

hájce práv svých a mohutný sloup církve katolické, účastnilo se veškeré Slovanstvo, ano veškerý vzdělaný svět, jak vidno z velikého počtu adres a telegramů blahopřejných. Toliko Maďari jsou nesmiřitelnými nepřáteli oslavence. Zdravice pronesená oslavencem při slavnostní hostině na počest svatého Otce a císaře! Ze skutků biskupových ostatně s dostatek známo jest, že nejprve jest katolíkem, pak Rakušanem a pak Slovanem. — Vídeňský arcibiskup vydal první svůj pastýřský list, věnovaný rozřešení otázky sociální, v němž čtou se významná slova: »Pro šťastné konečné rozřešení této otázky, pro znovuvystavení celé společnosti na základě právního a mravního řádu dle vůle Boží, jest dána již dávno odpověď ústy apoštolovými: »Nemůže položit nikdo jiného základu, než jaký položen, Kristus Ježíš.« A na jiném místě: »Katolické církvi a jejímu duchovenstvu Prozřetelnost svěřila zvláštní apoštolát v řešení otázky sociální. Křesťanská spravedlnost, křesťanská láska rozhodne teskné, těžké otázky budoucnosti. Budouli všichni, nízcí i vznešení, představení i poddani plniti povinnosti své svědomitě s Boží pomocí, budou v tomto vzájemném plnění povinnosti také vzájemná práva nejlépe ochráněna a podmínky všeobecného blaha zajištěny.«

Z Ruska oznamuje se, že jmění katolických kostelů postaveno bude pod přísný dozor vládní. Též pravoslavi šířiti se má ve všech zemích k Rusku patřících za každou cenu. Za tou příčinou založí »sv. synoda« ústav ku vzdělávání pravoslavných misionářů, jichž úkolem bude boj proti každému jinému vyznání mimo pravoslavné v Rusku.

Francie. Vláda francouzská nepřestává utiskovati katolíky. Tak provedl ministr války nový odvodní zákon, zařadiv do vojska i seminaristy. Druhé opatření vlády týká se chrámu

Srdce Ježíšova na Montmartre v Paříži, jímž zapovězeno přijati odkaz jisté zbožné dámy, páčící se na 10.000 franků. Též boj proti řeholím zdá se býti na denním pořádku. V poslední době obrátil se hrot jeho proti Milosrdným sestrám v Billomu, které stihány byly státním zastupitelstvem pro přestoupení zákona o dětské práci v továrnách. Soud však prohlásil obžalované sestry za nevinné, uznáv, že zákona na případ, o nějž se jednalo, ani užiti nelze. Dopustily se sestry toho hrozného přečinu, že vedly sirotky ku práci, jako činí rozumní vychovatelé mládeže vůbec. — Naproti tomu osvědčují se snahy věrných katolíků zakládáním »Spolku na obranu práv sv. Otce,« který mimo jiné ve zvláštním měsíčníku hájiti bude práv sv. Stolice jakož i družstva, které sbírá milodary na založení osady Trappistů ve svaté zemi.

Německo. Dne 19. srpna zahájen devět dní trvající sjezd katolíků v Koblenzi, četně navštívený ndpp. biskupy, šlechtou a poslanci středu. I nepřátelské časopisy uznávají, že celý průběh jeho byl důstojný, jakož i praktická cena jeho vysoká pro velkolepá osvědčení a pečlivou organizaci. Se zvláštní odbornou znalostí pojednáno o sociální otázce. Pravým pak skvostem sjezdu byla neohrožená řeč za obnovení světského panství sv. Otce. — Pruská vláda octla se ve sporu se sv. Stolicí stran obsazení arcibiskupství poznaňského, neschválivši žádného z kandidátů, které kapitola poznaňská navrhla. Tím porušila právo kapitoly, které sv. Stolica hodlá hájiti. — Dne 18. srpna vrátili se Kartusiané opět do svého kláštera v Rathu u Düsseldorfu, odkudž za doby kulturního boje v Prusku, byli vyhnáni. Obyvatelstvo, radujíc se z návratu pokojně a skromně působících mnichův, uspořádalo jim srdečné a slavné uvítání.

Belgie. V Lutichu zahájen dne 7. září mezinárodní katolický sjezd, který zvláštního významu i lesku nabyl tím, že se ho účastnil značný počet knížat církevních. Rokováno o prostředcích, jak náboženského ducha mezi dělnictvem šířiti a udržovati (z tohoto oboru zvláště pozoruhodné pojednání »Jediná církev může dělníka zlepšiti«), dále o mezinárodní ochraně dělnictva a konečně o pojišťování dělnictva pro případ nemoci a úrazu.

Černá Hora a Řím. Docházejí zprávy, že prostřednictvím biskupa Strossmayera vyjednává arcibiskup barský se sv. Stolicí o liturgických knihách pro katolíky černo-horské. Žádáno totiž, aby knihy ty netiskly se glagolicí, nýbrž kyrillicí, a aby místo jazyka staroslovanského zavedla se nynější chorvatština.

Splnění žádosti té pokládá se za důležité v otázce o zavedení slovanské liturgie vůbec.

V měsíci říjnu modleme se za církve v Australii.

Radosným zjevem v církvi katolické jest zajisté rychlé rozšiřování se víry Kristovy na západě i na východě, jak ve Spojených státech Ameriky, tak také na ostrovech australských. Nyní jsou tu mladistvé, kvetoucí dcery všeobecné matky církve katolické. Kdo by to byl před sto lety předvídal? Tehdy ještě nebyla Austrálie tak zalidněna a občany evropskými zaujata jako nyní. Ale již roku 1868. odporoučí misie Australii modlitbě věřících, zvláště pak členům apoštolátu modlitby. Obyvatelé její jsou rozděleni na mnoho menších kmenů, jenž požívá jeden druhého; žijí téměř jako nerozumná zvířata jakoby na nich zvláště kletba Boží spočívala. A proto modlili se členové, vroucně prosíce ustavičně nejsvětější Srdce Páně za tuto zemi a nešťastné obyvatele její. Této modlitbě jest co děkovati tak rychlé rozšíření se víry katolické, jak svědčí Msgr. Charbonnel r. 1858., maje na zřeteli zvláště misii benediktinů. Práví: »Australie čítá nyní 124.000 pokřtěných, jichž život a horlivost jest jedním ze zázraků Paraguay. Indianů 12.000, ze sta rozličných kmenů, kteří se ustavičně potýkali mezi sebou, sklonili se pod moc kříže Spasitele světa. Ještě potěšitelnější zprávu podávají »misie katolické,« jakýchž bychom ani neočekávali. Roku 1888. má Austrálie 15 kvetoucích diecézí, tolikéž biskupů, z nichž jsou čtyři arcibiskupy a jeden kardinálem, asi 100 kněží, mnoho dobročinných ústavů, krásných kostelů, více než 500.000 katolíků, dávajících dobrý příklad křesťanského života.« »Dnes,« píše ředitel apoštolátu modlitby, »jest v Australii 800.000 katolíků, což jest již jedna čtvrtina veškerého obyvatelstva Austrálie.«

Jak proniká duch zbožnosti všechny vrstvy křesťanů, sdělujeme čtenářům potěšitelnou zprávu ze vnitra Austrálie. Král i královna přistupují často ke stolu Páně a horlivost křesťanů vzrůstá se den co den. Jsou všickni proniknuti svatou horlivostí v učení sv. náboženství a tato touha jest netoliko v srdcích mladistvých, ale u všech křesťanů jakéhokoliv stáří a pohlaví. Jak blahodárně působí sv. víra na tyto ubohé ostrovany! Místo ukrutností krvavých zavládá mezi nimi pokoj a láska, oni se radují z dobroty dítek Božích. Dvoji věc tu působila patrně, a sice milost Boží, kterou apoštolé modlitby vyprosili těmto národům, a pak mnoho

Irčanů katolíků, kteří nemohouce ve vlasti své železné okovy snášeti, odebrali se do Austrálie a tam spolupůsobili na rozšíření víry Kristovy. Prvními katolíky a první kněží byli Irčané, kteří ještě dosud v křesťanské nauce kvetou, a všechny sousední národy vírou překonávají. Nyní jsou po většině misionáři francouzští kněží společnosti Panny Marie. I z vlasti naší Moravy jest tam kněz již dlouhá léta, důst. pán Bedřich Chmeliček, bratr vele důst. pána Josefa Chmelička, bývalého profesora bohosloví v Brně, který častěji již potěšil čtenáře „Hlasu“ zprávami z Perthu v Australii.

Roku 1886. byl slaven první církevní sněm v Australii, při němž země tato zasvěcena nejsv. Srdci Páně a den zasvěcení tohoto koná se každoročně způsobem velmi slavným.

Jsou však také veliké překážky, kteréž se horlivým katolickým misionářům v cestu kladou. Především jsou to vystěhovalci, které tam žene žízeň po zlatě a stříbře, jehož se nikdy nasytiti nemohou. Potom jsou tam evangelici, kteří všemožně usilují o to, aby si ně bludu co nejvíce rozšířeno bylo na úkor katolíků. Zákonodárná strana jest zednářská, která nemá žádného vyznání víry, žádnou hlavu neomylnou, žádného zjevení, žádné milosti, žádného Boha! Jak řadí zednáři v Evropě a v Americe, tak také i v Australii, jen že tu proti nim stojí silné vojsko, nepřemožitelné, apoštolů modlitby. Dokud Mojžiš pozdvíhal ruce k Hospodinu, vítězil Israel. Tak i my pozdvíhujme rukou svých prosebně k nejsv. Srdci Páně, aby žehnilo práci misionářův a víra svatá by překonala všechny překážky a nepřátele své. Nechať rozšíří se co nejdříve čest a sláva Spasitele našeho po celé zemi australské.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje (ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za mladistvé a kvetoucí církve v Australii, by dále zkvétaly a byly slávou království Tvého, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci listopadu: Úcta sv. patronů.

Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.

ŽIVOTY S VĚTÝCH PO VZBUDUJTEŽ LASKAVÉ ČTENÁŘE K TOUŽENÍ PO KRÁLOVSTVÍ BOŽÍM A SPRÁVEDLNOSTI JHO.

Vlastějovice nad Sázavou.

Jž vím — to bylo tenkrát, já pěl z lásky,
když duše má se divnou touhou chvěla,
a nebe dech kolíbal v poli klásky —
co divu, že myšlenka mi v lesy spěla!

Já za ní šel — jak tudy anděl chodil,
když píseň po lesích těm ptákům drobíl,
a do Sázavy tolik kouzla hodil,
i skály mlhou šera, mechem zdobil!

Na každý útes zavěsil pak dumu,
a roztrousil kde mohl hnízda ptačí,
co zbylo, rozdál sázavskému chlumu,
co odtamtud se k nebi modro tlačí!

Došel tam — už mu jásoť v duši padá,
a radost z očí po stráních mu téká!
„To tady budou srdce věčně mladá,“
si šeptá jeho mysl jará, měká.

Teď volá v kout ten písň, ptáky, zvonky,
o perly, květy: dobré nebe prosí,
a zlatou nití obepíná stonky,
je první vláhou: vřelou slzou rosí!

Rozdal vše! Ještě vínem zdobí čelo,
co Tvůrce dal mu, když pěl prvně „Svatý“
to tenkrát, když se s nebe blaho selo,
a svět byl s lidmi ještě celý zlatý!

Chvatem snal ho a rozhodil ho v stráně,
nad vlastní tou pak jásoť v písní tlumí,
a vesel spěchá k Tvůrci, nebes bráně,
Sázava z Vlastějovic — stříbrem šumí!

Fardr nad Sázavou.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Božský život nejsvětějšího Srdce
Ježíšova.

1. Srdce Ježíšovo živo je z Boha; 2. v Bohu;
3. pro Boha.

1. Ježíš živ je z Boha. V Bohu
a z Boha čerpá Srdce Ježíšovo život,
svatost a ctnosti všecky, kterýmž se na

něm dívíme; neboť Bůh nesmírný jest
zdroj všeho života; tudíž i živý Bůh
sluje. Sluje tak na rozeznání ode všeho
stvořeného, jež nemajíc jsoucnost svou
samo ze sebe, ani života nemá, jenž
výhradně jemu by náležel. Jakožto Bůh
zplozen jest od Otce: »Bůh z Boha:
jakožto člověk všeho dostává od nej-

světější Trojice. Co takový neustále a dokonale závislý na Otci zůstává, a v tom smyslu mluvě, di o sobě: »Otec větší mne jest.« (Jan 14.) Chcešli věděti, jaká ta jeho závislost jest, slyš slova jeho: »Já což jsem od něho (Otce) slyšel, to mluvím na světě.« (Jan 8.) »Mé učení není mé, ale toho, kterýž mne poslal.« (Jan 7.) V takové podrobenosti a závislosti na Bohu napořádě žilo Srdce Ježíšovo. Ty však božskému tomu Srdci jsi povinen, co ono Otci svému; neboť od Ježíše dostal jsi život; skrze něho stal jsi se dítkem Božím; ty údem jeho jsi, ratolestí onoho tajuplného kmenu vinného. »Já jsem vinný kmen, vy ratolesti.« Ty tedy na něm tak závislým zůstávati máš, jako úd na hlavě, a jako ratolest na stromu. Poslouchej tudíž, co božský Mistr k srdci tvému mluví, buď poslušen vnuknutí jeho, slovem, buď živ životem jeho, o němž s tebou sděliti se chce. »Jáť jsem přišel, aby život měli.« (Jan 10.)

2. Srdce Ježíšovo neustále živo jest v nejužším spojení s Bohem, a v něm jako pohříženo jest. Jakožto Bůh jest Ježíš Kristus v Otci, a Otec v něm. (Jan 10.) Toto nepochopitelné a tajemství plné božských osob v sobě obývání vzájemné má v jistém ohledu také místo vzhledem k nejsvětějšímu člověčenství k Božství Vykupitele.... Bůh v člověku jest, a člověk v Bohu, Bůh náleží člověku, a člověk náleží Bohu, ač měrou docela rozdílnou, a tak mají všecko jaksi společno mezi sebou. V Otci nalezá Syn původce a řiditele svého jednání. »Nemůžet Syn ničehož sám od sebe činiti, jedině co uzří, že činí Otec.« (Jan 5.) Věřící duše! toť vznešený vzor, jehož následovati máš; neboť jako Ježíš náleží Otci svému, tak náležíš ty Ježíši Kristu; »Vy pak jste Kristovi, a Kristus Boží.« (1. Kor. 3.) Ty pře-

býváš v něm a on v tobě; jako ratolest ke stromu, a tento k ratolesti patří, tak se to má též s tebou a s Kristem. Toť nutnou podmínkou živobyti: »Zůstaňtež ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstaneli při kmenu: tak ani vy, leč zůstanete ve mně.« (Jan 15.) Nenáležíš již sobě, nýbrž Ježíši Kristu; on tedy má v tobě žiti, mysliti, jednati a milovati, t. j. on chce milostí svou sděliti se s tebou o nebeské své smýšlení a o božský svůj život. Srdce jeho má panovati nad srdcem tvým. Ó služebnosti svatá! Ó sladké jho! Ó závislosti neocenitelná! Jsi však ochoten, dáti se řídit od Ježíše, jako vésti se dal božský Mistr tvůj od Ducha svatého? »Veden byl od Ducha.« (Luk. 4.) Jest to opravdu Ježíš, jenž činy tvé řídí a spravuje? Anebo jest to naopak přirozenost, návyk, duch světa, náruživost?

3. Srdce Ježíšovo toliko pro Boha živo jest. Tomuť učí nás Spasitel sám, dokládaje zřejmě a opětně, že nehledá slávy své, nýbrž slávy Otce nebeského, jehož oslaviti, a vůli jeho naplniti, vždycky a všudy se vynasnažuje. »Já nehledám slávy své... Oslavujili já sebe sám, sláva má nic není... Ctím Otce svého... Co libého jemu jest, to já činím vždycky.« (Jan 8.) Jakoby říci chtěl: Sláva Otce mého nebeského jesti jediný cíl, k němuž ve všem směřuji; jí toliko vyhledávám; slova má, mé skutky, utrpení a oběť má jediné k tomu směřují a k ničemu jinému. Tak má se také každá křesťanská duše chovati vzhledem k božskému Vykupiteli. Poněvadž od něho život dostali jsme a jemu náležíme, zajisté spravedливо jest, abychom všecko pro něho činili, a jemu zásluhy všeho dobrého přičítali. A poněvadž on původcem jest všelikého jednání našeho, také co do života nad-

přirozeného, nemusiliž býti naším posledním cílem? — Ježíše jen oslavovati a o to se starati, aby i od druhých poznán a milován byl, aby jmenovitě jeho velebení hodné Srdce uctíváno bylo, totě ona vznešená úloha, kterouž vykonati máme. Ono nesmírně milování hodné Srdce živo jest z Boha, v Bohu a pro Boha; i my jako živí údové Ježíšovi skrze něho, v něm a pro něho

žítí máme. Ó kdy budeme moci v pravdě říci: »Mně živu býti Kristus jest?« (Fil. 1.) Ó Bože! posud živ jest ve mně starý člověk (Násl. Kr.); on ve mně myslí a jedná, a jak dlouho ještě, Pane, pokud?... Z Boha zrozen jsem (Jan 1.); není tudíž spravedливо, abych vedl život Otce mého hodný?

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Knih. III., blava 9. a 10.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

Avšak ještě jiným způsobem můžeš se, milý křesťane, státí »osobním služebníkem« svého Pána. Třeba bys i nemohl jako tvůj sv. patron Josef Pána a Boha svého přímo živiti, šatiti, nositi a ošetřovati, máš ještě prostředky, jimiž službu svou můžeš tak milou učiniti božskému Srdci jeho, jako bys ji jemu samému bezprostředně konal. Hle, božské Srdce Páně ukazuje ti na všechny tvé bližní a praví ti: »Cožkoliv jsi učinil jednomu z těchto bratrů mých nejmenších, mně jsi učinil; a čeho jsi odepřel nejmenšímu z nich, mně jsi odepřel« (Mat. 25, 40, 45.). Dále ti ukazuje na ditky vůkol sebe a praví tobě a nám všem: »Kdožkoli přijme pacholátko takové ve jménu mém, mne přijímá« (Mat. 18, 5.). Nuže, chceš býti pravým služebníkem božského Srdce Ježíšova a chceš mu připraviti takou radost, jakou mu působí ochotné obsluhování jeho vlastní osoby? Ó pak jen jdi a nakrm z lásky k božskému Srdci chudé lačnické, napoj žíznivé, přidej nahé, poučuj nevědomé, těš zarmoucené, obsluhuj nemocné, obhajuj nevinost maličkých, odvracuj bloudící od cesty zkázy a smrti, a nemohá ničeho podobného činiti modli se aspoň za všechny nuzné a potřebné, a to vše učinil jsi svému Pánu! Ano, učinil

jsi mu právě takovou radost, jako bys byl jeho samého nakrmil, napojil, přidal a potěšil. »Cožkoliv učinili jste nejmenšímu z bratrů mých, mně jste učinili.« Tebe by ovšem více těšilo, kdybys mohl samého Ježíška obsluhovati, odváděti a voditi jako sv. Josef; ale pravý služebník nehledí tak na to, co jemu radost působí, nýbrž vyhledává jen, co by Srdci Pána jeho největší činilo potěšení.

Tu se zase zpytuj, jaké bývá chování tvé k osobě tvého Pána při sv. přijímání. Navštěvuješ a pozdravuješ-li pak božské Srdce velitele svého v nejsvětější Svátosti oltární? Pravit on sám: »Radost má jest býti se syny lidskými.« Jeli pak také tvou radostí býti u něho? Cítíš se v jeho přítomnosti opravdu šťastným a blaženým? Dále zkoumej celé své chování k bližnímu tvému a pamatuj, že každým zlým slovem, každou nelaskavostí a urážkou bližního míšš vlastně na Srdce svého Pána! »To jste mně učinili!«

3. Konečně zbývá ještě uvéstí, jaké pohnutky pobádají tě zasvětit se službě nejsv. Srdce Ježíšova.

Nejhlavnější pohnutka vyjádřena již dříve zásadou, již se »služebník božského Srdce« spravovati má. Aby však pohnutka tato hlouběji utkvěla v srdci tvém

a tím jistěji je pohnula cele a opravdově se věnovati službě božského Srdce Ježíšova, učíš podle návodu, jež ti podává sv. František Saleský ve knize »Filothea« (I. kniha, 18. kap.).

Představ si živě, jako bys stál na široširé pláni o samotě, jediné se svým sv. andělem strážným. Tu po levé straně jako bys viděl satanáša na vysokém trůnu, jež obklopují zástupové duchů pekelných. Vůkol pak tlačí se nesmírný počet světáků, kteří s hlavou odkrytou satanáša jako svého pána uctívají, brzy tím a hned zase jiným hříchem mu holdujíce. Pozoruj jen blíže posuňky a chování nešťastných dvořeninův onoho šeredného krále. Jedni záští, hněvem a zlostí zuřice skřipají zuby, jiní se navzájem bíjí a vraždí; jedni se sháňí hltavě po zlatě a shrabují je na velké hromady; zase jiní oddávají se marnivosti neznající žádných jiných radostí než ničemných a pošetilých radovánek světa. Jiní zase úplně ve hnusnou smyslnost pohroužení hníjí takorba v žádostech zvířecích atd. Není mezi nimi žádného pokoje, žádného pořádku a žádné svornosti, nýbrž jedni druhých do duše nenávidí a toliko zevně jakou takou lásku na oko předstírají. Vidiš tu celkem obec nešťastnou, již kletý král jen násilím a ukrutenstvím pohromadě drží, obec, jež skutečně tvou útrpnost vzbuzuje.

Na straně pravé viz Ježíše na kříži, kterak v upřímné lásce za nešťastné otroky satanášovy prosí a lká, by vybaveni byli z okovův a vyproštěni z tak děsného tyranství, jak laskavě je k sobě volá a zve. Viz, zástup zbožných duší s anděly svými je kolem kříže. Pozoruj krásu tohoto království lásky a svatosti. Jaký to milý pohled na zástup čistých duší panicův a panen nad lilie skvělejších! Tam zase společnost vdov plných pokory a sebezapírání! Dále viz řady svatých duší svátosti stavu manželského spo-

jených, kterak pokojně u vzájemné lásce a vážnosti spolu žijí! Viz, kterak nábožné tyto duše dovedou spojovati péči o pozemský dům s péčí o posvěcení vnitřního domu duše své, a lásku k manželci pozemskému s láskou k ženichu nebeskému! Kamkoli popatříš, vidiš, jak všichni tiše a klidně naslouchají svému Pánu a králi Ježíši Kristu, jež by každý rád do svého srdce uvedl. Všickni se radují a plesají, ale v něžné, spořádané, svaté radosti; také se vespolek milují, ale svatou a nejčistší láskou. Jeli někdo mezi nimi skličěn žalostí a zármutkem, ani si toho valně nevšímá a neztrácí klidnou mysl. Konečně popatř i na oči Spasitelovy, kterak pohledem svým je těší a povzbuzuje, a kterak zase všickni po něm touží.

Stojíš uprostřed mezi těmito dvěma králi. Jednoho z nich máš si zvoliti za svého pána. Pro kterého asi z nich se rozhodneš? Žádný z nich tě nemůže získati straně své, nebudešli sám chtít; neboť jen od tvé svobodné vůle to závisí, komu chceš sloužiti. Nemůžeš zůstatí nerozhodnut mezi oběma; neboť již nerozhodnost a liknavost taková byla by rozhodnutím se proti Kristu dle vlastních slov jeho: »Kdo není se mnou, proti mně jest« (Mat. 12, 30.). Rozumíš tomu? Pokud se úplně nerozhodneš pro Krista, potud tě považuje za odpůrce svého. Abys se tedy, milý křesťane, celou láskou svou a celým svým přesvědčením rozhodl pro službu božského Srdce Ježíšova, uvaž ještě následující pravdy: Podotknuto již, že sloužiti nejsv. Srdci Kristovu jest panovati. Tak to vyřknul sám Spasitel: »Jestliže zůstanete v řeči mé, poznáte pravdu a pravda vás vysvobodí. Jestliže vás Syn vysvobodí, právě svobodni budete« (Jan 8, 31.—36.). Ano, ve službě Kristově budeš prost všeliké otrocké bázně, neboť Ježíš nazývá své služebníky přátely svými; prost budeš okovů hříchův a náruživosti

neboť Ježíš snímá hříchy tohoto světa; prost budeš i všelikých muk svědomí a všeho strachu před soudem, neboť Ježíš ti dá pokoje, pokoj svůj ti zůstaví, jehož svět dáti nemůže; budeš prost a vybaven z moci ďáblovy a z věčného zavržení, neboť Ježíš vyhání ďábla, knížete temnosti; budeš prost i otročení světu, neboť di Kristus: »Nebojte se, já jsem přemohl svět!« Hle, jsa tedy ve službě Kristově budeš panovati nad třemi svými úhlavními nepřátely: nad hříchem, světem a peklem.

Avšak pohled' na služebníky ďablovy; skutečně, jemu sloužití znamená bídné otročení! Svatý Jan praví výslovně (8, 34.): »Amen, amen pravím vám, že každý, kdo činí hřích, otrokem jest hříchu.« »Neboť kým jest kdo přemožen, toho jest otrokem« (II. Petr 2, 19.). A zajisté toto otročení hříchu jest tak nesmírně těžké, že až mnohdy nesnesitelné, tak že uboží otroci ďablovi pro veliký nepokoj svého svědomí a vnitřní rozervanost často i život si vezmou! Není divu! Jsoutě nešťastníci otroky lži, nepravosti a temnosti; otroky jsou nízkých náruživostí a zlých návyků; jsou otroky světa, dle jehož zvůle musí žiti, brzy tak a brzy zase jinak, jak se světu zlíbí. Ó hnusná to služba, bídné otročení!

Nuže, milý křesťane, to jsou dva páni, z nichž jednomu každým způsobem sloužití musíš! Nuže, kterému z nich nabídněš službu svou?

Uvaž druhou pohnutku! Slyšel jsi, že žiti v nejstv. Srdci Ježíšovu jest největším štěstím pro člověka a že Kristus Ježíš jest tvým jediným, nejvyšším a neobmezeným Pánem! Neboť jakožto Bůh tě stvořil, abys mu sloužil; jakožto Spasitel vykoupil tě svým životem od věčné smrti; jemu také již na křtu svatém jsi zasvěcen. Nechcešli však tomuto jedině řádnému Pánu svému sloužiti, má pak pánem tvým nespravedlivým

býti onen ukrutný tyran, vůdce vrahův a lupičů, kníže temnosti? Nezdáli se ti míti řádného Pána svého, jenž jest pouhá láska, za krále nad sebou, očekáváš snad větší odplaty a většího štěstí od toho, jenž jest lhář a vražedník od počátku?

Ó viz jen, Kristus Ježíš jest též tvým nejlepším Pánem! Služba jeho není těžká; ujišťujeť sám: »Jho mé je sladké a břímě mé lehké« (Mat. 11, 29.), »a přikázání jeho nejsou těžká,« dokládá svatý Jan (I. Jan 5, 3.).

Nikoli, božské Srdce Páně nežadá na tobě žádných nemožností, a žádali někdy něco obtížného a nesnadného, dá k tomu také síly své, dá milosti, kteráž všecko lehkým činí tomu, kdo s ní spolupůsobí. »Všecko mohu v tom, jenž mne posiluje« (Filip. 4, 13.).

Avšak ani na tom není dosť! Viz, božské Srdce Ježíšovo povzbuzuje tě ke službě své vlastním příkladem svým, neboť stojí o něm psáno: »Sám sebe ponížil a poslušným učiněn jest až ke smrti, ke smrti kříže.« »Vzal na sebe způsobu služebníka.« »Pokrmem jeho bylo: činiti vůli toho, kterýž ho poslal.« »On vždy činil, co se líbilo Otci jeho.« »Dokonal dilo, kteréž mu Otec uložil.« »A v bolesti své nejtrpčí nezapomněl prositi: Ne má, nýbrž tvá vůle se staň!« Nuže, člověče, jestliže sám Král nebeské slávy sestoupil s nebe, aby pro tebe a s tebou služebníkem byl a tak tě přivedl ke trůnu svému, mohl bys ještě váhati vstoupiti v jeho službu? Byli pak někdy slyšáno o takovéto lásce pána ke služebníku?

Vždyť si božské Srdce přeje co nejvroucněji míti tebe ve službě své, nikoli proto, aby snad nad tebou ukrutně vládlo a ti rozkazovalo, nýbrž aby ti dalo pravou svobodu, svobodu totiž dítek Božích. Pravit blahosl. Markéta Alacoque: »Milující Srdce Páně má nevýslovnou touhu býti od svých tvorů poznáno, ctěno a milováno; žádá si v nich kralo-

vati a vládnouti, poněvadž je zřídlem a pokladem všeho blaha a o všechny potřeby může pečovati.«

Božské Srdce Páně jest tiché a mírné, kteréž z toho, co samo vytrpělo, dobře ví a zná, co to jest poslouchati, a v celém světě není tak snadno druhého srdce k nalezení, jež by s našimi slabostmi mělo větší útrpnosti jako Srdce Páně; poněvadž jsouc nám podobno, také ve všem, vyjma hřích, zkoušeno bylo (Žid. 5, 8, a 4, 15.). Jest to tedy Srdce, jehož se nikdo nemusí hroziti a báti, neboť má vřelý soucit s nedostatkami a slabostmi svých služebníkův, a byť mu i častokrát nevěrní byli, neustává je opět a opět na milost bráti, jich poučovati, polepšovati a povzbuzovati.

Nejhlavnější však při každé službě jest mzd a. Viz, milý křesťane, že není na světě pána tak štědrého, velkomyslného, uznalého a tak vděčného, jako jest božské Srdce Ježíšovo. On ti zaplatí vše, i nejmenší a nejnepatrnější službičku, ano i sklenici studené vody, již podáš z lásky jednomu z jeho lidí, nenechá bez odplaty! On odměňuje hojně, bohatě! Neboť odplatou jeho není zlato, stříbro, čest, sláva a ostatní pomíjející statky tohoto světa; to vše a třeba i celý svět dáti bylo by nehodno pána tak vznešeného, tak šlechtického! Proto přislubuje: »Já sám budu odplatou tvou velikou velmi« (I. Mojž. 15, 1.). »To dobře, služebníče dobrý a věrný... vejdiž do radosti Pána svého« (Mat. 25, 23.). »Blaze tedy služebníkům těm, kteréž přijde Pán nalezne, ani bdi; amen pravím vám, že přepáše se a služebníky posadí za stůl a chodě bude jim sloužiti« (Luk. 12, 37.).

Nuže, nyní rei sám, ó křesťane, mŕžešli naléztí lepšího, laskavějšího a milostivějšího pána, než jest božské Srdce tvého Ježíše?

A ty, ty jsi snad až dosud sloužil jen světu a hříchu! Ó porovnej jen jednou,

jak zachází svět se sluhy svými, jaké rozkazy jim dává, co na bedra jejich ukládá a posléze čím jim odplácí; porovnej to vše s odměnou a rozkazy božského Srdce, a tu teprve dokonale nahlédneš a se přesvědčíš, že nad božské Srdce lepšího Pána nenajdeš!

Konečně jest však Kristus Ježíš i tvým nejdůstojnějším pánem! Vždyť jest Bůh a Král věčné slávy a velebnosti! Království jeho nebude mítí konce; jemu budou jedenkrát podrobeni a poddáni všickni andělé i lidé buď dobrovolně nebo proti vůli. On jest tak dobrý a šlechtický, on má také moc své služebníky hájiti, chrániti a dobře opatrovati. On jest všim právem i tvým Pánem a vládařem.

Nuže, jdi nyní, milý čtenáři, a hledej v celém široším světě, naleznešli někoho, jehož říše rozsáhlejší, jehož moc větší, jehož nároky na tvou službu oprávnější a jehož laskavost něžnější by byla než to nalezáš u božského Srdce. — Ejhle, chcešli tedy rozumně souditi a voliti, nezbyvá ti nic jiného, než vstoupiti do služby tohoto královského Srdce Páně a v ní věrně setrвати až do skonání!

Třetí pohnutka. Čell jsi výše: »V božském Srdci zemřítí jest jedinou touhou každé opravdu věřící duše.« Zcela přirozeně! Kdo umírá v Srdci Ježíšovu, t. j. od něho milován a v lásce k němu, ten a takový zajisté šťastně umírá. Smrt dobrá jest však nejen poslední milostí zde v časnosti, ale spolu první milostí věčnosti. Jeli konec dobrý, jest všechno dobré! Nuže, nevíš, milý cititeli božského Srdce, že jedno z jeho zaslíbení zní: »Všem, kdož mé božské Srdce vyzývají, budu v životě a zvláště v poslední hodině smrti bezpečným útočištěm?« Podobně píše blahosl. Markéta Alacoque: »Ó jak sladce jest umřítí tomu, kdož ustavičnou pobožností choval k nejsv. Srdci toho, jenž nás jedenkrát souditi

bude! Ó věř, má duše křesťanská, až jedenkrát shasínající oko své obrátíš na obraz nejsv. Srdce Ježíšova a spatříš otevřenou jeho hrud' a v ní láskou plnoucí Srdce, ó tu ti bude, jako bys z téhož Srdce slyšel slova nebeská: »Aj, služebníče dobrý a věrný, nyní vejdi do radosti Srdce Pána tvého!- Nemilíš pravda, že si tak z celého srdce přeješ zemřít? A čeho k tomu třeba? Jaký život, taková smrt!

Jestliže život tvůj náležel božskému Srdci Ježíšovu, bude zase ve smrti božské Srdce Páně náležeti tobě!

Konečně uvaž, že tak nebo jinak, ale každým způsobem musíš býti Kristu Ježíši poddán. Buď dobrovolně v lásce nebo nuceně a proti vůli své; buďto nyní jakožto jeho služebník, někdejší spoludědic a spoluvládce na věčném trůnu v nebesích, aneb nyní jakožto smělý jeho odpůrce a jedenkrát jakožto zavvrženec ve věčném ohni jeho trestající spravedlnosti!

Nuže, milý čtenáři! »Za svědky volám dnes nebe i zemi, že jsem ti předložil život i smrt, požehnání i zlořečení! Vyvolíš tedy život, abys živ byl, miloval Hospodina Boha svého, poslouchal hlasu jeho a přidržel se ho, neboť on jest život tvůj!« (V. Mojš. 30, 19.—20.)

Jak tedy, milý křesťane? Jsi odhodlán doopravdy a z celého srdce svého budoucí život svůj strávit ve službě nejsv. Srdce a podle jeho nejsv. vůle? Pak se především chraň chyb, jež jsi při svém zpytování svědomí byl nalezl; zkoumej vše dopodrobna až k nejmenším vadám svým a učin při tom taková předsevzetí, jež bys už dnes mohl uskutečnit, na př. ohledně tvé modlitby, plnění povinností stavu tvého, obcování s bližním atd. Pak nábožně poklekni a pros božské Srdce o jeho pomoc a ukonči rozjímání toto následující modlitbou podle sv. Františka Saleského.

Odevzdání sebe sama ve službu božského Srdce Ježíšova.

Pochváleno a pozdraveno buď na věky v nejsvětější Svátosti ukryté Srdce Ježíšovo! V nejhlubší pokoře klaním se tobě a díky ti vzdávám za nescíslná dobrodiní přirozená i nadpřirozená, kteráž nám lidem vůbec a zejména mně nehodnému tvému dítku z tebe jakožto nevyčerpatelného zřídla všeho dobra dosud vyprýstila. V obětí díky za to podávám ti všechny ctnosti a zásluhy neposkvrněného Srdce Marie Panny a všech svatých dvorstva nebeského.

Ó nejlaskavější Srdce Ježíšovo, jak nevděčným byl jsem dosud vůči tvé nepochopitelné lásce a tvému milosrdenství! Ó jak často a jak těžce jsem tě až do této hodiny byl urážel, jak mnohými poklesky a hříchy tě zneuctil, jakých nevěrnosti se na tobě téměř každodenně dopustil, jak špatně dosud plnil jsem, co na křtu sv. kmotři ve jménu mém byli slíbili, jak často zrušil jsem i svá později ti učiněná předsevzetí a zaslibení! Ó uznávám a vyznávám to skroušeně, že jsem na sebe tak veliké viny byl uvalil!

Ó nejmilosrdnější Srdce mého Ježíše, lituji z celého srdce svého všech hříchův a poblouzení mého života, mám je v osklivosti více než jakékoli jiné zlo světa, a prosím tě pro tvou lásku a pro všechno utrpení tvé, jež jsi za mne podstoupil. za odpuštění. Srdcem skroušeným a poníženým jsi ještě nikdy, ó Pane, nezhrdl, a proto s celou důvěrou oddávám se naději, že neoslyšíš tuto mou lítost a prosbu za odpuštění.

Nuže, nejlaskavější Srdce Ježíšovo, v této svaté důvěře přibližuji se k tobě jakožto ke trůnu vši milosti a všeho smilování a obnovuji tímto znova křestní svazek věrnosti a lásky. Znova se odříkám ďábla, světa, těla a opovrhují vším ponoukáním pekla, všelikou marností a všemi hříšnými žádostmi pro čas i věčnost.

Neodvolatelně si žádám, volím a ustanovuji tebe, ó Srdce mého přemilostivého a přelaskavého Boha, teď i na věky věků milovati a tobě sloužiti. Protož ti věnuji, obětuji a zasvěcuji i duši svou se všemi jejími mohutnostmi, a tělo své se všemi smysly jeho. Osvědčuji co nejslavněji, že od této chvíle nikdy již ani nejmenší částku bytosti své nechci proti vůli Otce nebeského a na úkor božské jeho velebnosti zneužiti; ale jemu se odevzdávám a věnuji, chtě na věky býti jeho poddaným, poslušným a věrným tvorem.

— Kdyby se však jednou mělo státi, buďsi návodem zlého nepřitele nebo z lidské křehkosti, že bych se tomuto svému zaslibení a předsevzetí jakýmkoliv způsobem nevěrným stal, pak osvědčuji již dnes a připovídám s milostí tvou, že ihned, jakmile pád svůj poznám, povstanu a bez meškání u božského milosrdenství tvého nejsv. Srdce zase útočistě hledati budu.

To má vůle, to nezvratné mé předsevzetí, jež bez jakékoli výminky neb ohrazení před tebou, ó nejsvětější Srdce Ježíšovo, ustanovuji a stvrzuji!

Ó láskyplné Srdce mého Boha a Spasitele, silíš mne v tomto úmyslu a nechat tato má oběť jakožto vonný, příjemný zápal kadidla k tobě se vznese; jakož jsi mi dalchtění, dej mi též dokonání!

O to tě prosím skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny. Amen.

Svatý Josef

jakožto vzor a patron služebníka božského Srdce Ježíšova.

1. Volba služebníka.

Ve chrámě jerusalémském shromáždil se právě lid, aby přinesl Hospodinu povinnou oběť a s chvalozpěvy kněží spojil své modlitby a chvály. Tu přistoupil Simcon, nejvyšší kněz, ve průvodu kněží a levitů k zástupu mladých mužů, již v předsíni chrámové čekají, a dá každému z nich do ruky suchou větev

olivovou, aby ji jménem svým poznal, co zatím započala oběť a modlení. Mládenci ze všech pokolení israelských vybraní padají na kolena a modlí se. Na tváři jejich zrcadlí se zbožnost nejvroucnější a z očí jejich lze čísti, že jakousi neobyčejnou milostí, ba snad dokonce zázrak nějaký snaží se na Hospodinu svatým násilím vymoci. Jeden toliko, patrně nejchudší a nejstarší mezi nimi, který už

dávno léta jinošská překročil, klečí se skloněnou hlavou, skrýváje ostýchavě svou ratolest do záhybů pláště. Die zbožného, skromného výrazu tváře své zdá se modliti: «Ó Pane, příliš svatou jest pro mne nevěsta, příliš vznešená pro mne čest býti ženichem jejím. Vyvol ji, Pane, nejhodnějšího z nás, toliko mne, nuzného sluhy svého, ušetři!» Vykonány jsou prosby, dozněly chvalozpěvy ve chrámě a část obětí ukončena. Kněží se vrátili k zástupu mladíků, přijali od nich jmény poznačené větve olivové, nejvyšší kněz položil je všechny před Nejsvětější

a znova započaly modlitby a oběti, znova zaplály tváře mladých mužů svatou horoucností a každý volal z hloubi duše své k Hospodinu: »Mou ratolesť, ó Pane, oživ moci svou, aby vypučela ve květ! Mně, mně, ó Pane, račiž nevěstu svěřiti!« ačkoli věděli, že toliko jeden z nich může býti vyslyšen. Konečně dokonána celá bohoslužba, opona chrámová se rozhrne, ze svatyně vystoupí velekněz nesa v ruku zelenou ratolesť, na níž se stkví květ sněhobílé lilie, a za ním příbuznými provázena vystupuje panna útlá a něžná, jejížto zjev činí na všechny přítomné takový dojem, jakoby se blížil anděl s nebe. »Čí jméno čtete tuto?« táže se velekněz, ukazuje kvetoucí ratolesť zasnoucím mládečům. »Josef, syn Jakubův!« zahučelo v řadách ohromených čekatelů. Pomaten ustupoval každý zpět, až konečně zůstal sám onen skromný a chudičký muž, do jehož ruky nyní

velekněz vložil ruku panny nejčistší, nejčistotnější. Lilie zasnoubena lilii a andělé nebeští zaplesali radující se, že slovo, jež se má v panně vtělit, nalezne muže, jenž hoden jest úřad jejich na zemi zastati. Neboť byl to Josef, nejsvatější a nejspravedlivější muž z pokolení Davidova, jež Duch sv. od věčnosti byl vyvolil a připravil za věrného ochránce panenské jeho nevěsty a za vyznamenaného služebníka Messiáše, jenž se z ní naroditi měl.

2. D nové očekávání.

Na východní straně roviny esdre-lonské rozkládá se na mírném návrší

výstavné městečko Nazaret, což znamená tolik jako »květina.« Tam stál chudičký, tichý domek, jež Maria po svých rodičích byla zdědila a nyní se svým svatým chotěm obývala. Zde také započal svatý Josef Slovu v blahosl. Panně již vtělenému první službu prokazovati. Maria sice chtěla sama ve hluboké své pokoře veškeré povinnosti domácnosti obstarávati, avšak Josef poučen andělem Božím o sv. tajemství vtělení Syna Božího nepovažoval se sice za pána, nýbrž za služebníka v požehnaném tomto domě. Snažil se s největší péčí

vše ku příchodu toužebně očekávaného hosta nebeského připravit. Užíval zajisté několik hodin, jež mu po práci zbývaly, k tomu, by chatrný domek opravil a prostotu jeho čistotou ozdobil. Bylali při domku zahrádka nebo pole, přičiňoval se Josef o dobrou žen, aby ani matce ani božskému dítěti na obživě nejpotřebnější nescházelo.

Upravil zajisté nejprůhodnější místočko ve světnici pro kolébku očekávaného dítěte a vynaložil také veškeré své umění, aby mu nejkrásnější postýlku zhotovil. Zajisté odevzdával požehnané své nevěstě každodenně skrovnou mzdu za dílo rukou svých získanou, aby nejpotřebnějšího ku přijetí Syna Božího zjednala a opatřila. Když pak něžná Matka nějaké satečky zhotovila nebo chudičkou zásobu svou kouskem plátna rozmnožila, ó jaká radost naplnila srdce věrného sluhy Páně!

Jak, milý čtenáři, nepřál bys sobě býti téhož času v Nazaretě a naslouchati

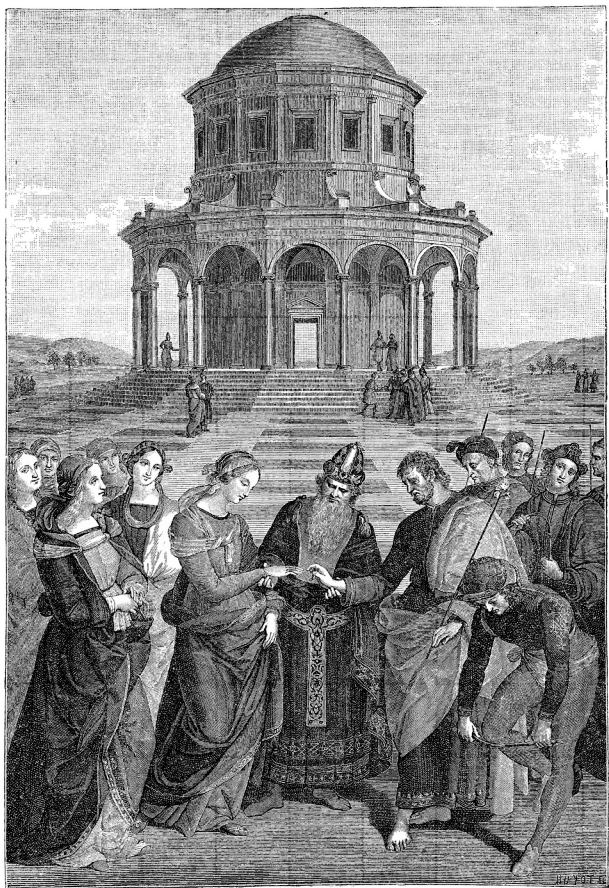
oněm dvěma nejsvětějším snoubencům, jakéž kdy země nosila, když po vykonané denní práci usedli a v blažené důvěrnosti se radili a umlouvali, jak by zaslíbenému dítěti nebeskému při vši své chudobě a nuznosti malé pohodlí uchystati mohli? Jsili zámožný nebo snad bohatý, zajisté si myslíš: »Ó jak rád bych plným rukama uštědřil chudému Josefu a chudické Marii! Ó jak rád koupil bych jim nový dům k obývání a opatřil bych jej svým nejkrásnějším a pohodlným nábytkem, sám bych u nich zůstal a prosil bych je, aby mně aspoň část služby a práce v tomto požehnaném domě přenechali!« Milý křesťane, pochopuji zcela dobře a schvaluji něžné přání tvé. Ale poslyš! Dnes, kdy tyto řádky čteš, je snad sobota nebo svatvečer před nějakým svátkem a ty půjdeš snad zítra ke sv. přijímání. Hle, toť vhodná příležitost, kde bys malému Ježíšku, jenž k tobě chce zavítati, mohl zbudovati slušný, nový dům, ba důstojný chrám, aby v něm rád a co možná nejdéle zůstával! Nebo ve tvém sousedství leží snad někdo nemocen v bídě a opuštěnosti. Nuže, neřekl tentýž Ježíšek: »Amen pravím vám, cokoliv učiníte jednomu z nejmenších bratří svých, mně jste učinili?« Jdi tedy k opuštěnému neduživci, nemůžešli mu dárku poskytnouti a nechcešli mu posloužiti, promluv k němu aspoň několik potěšitelných slov nebo se ujmí jeho maličkých dítek, které snad pro nemoc matčinu neb otcovu hlad trpí, a věř, taková služba tvá bude snad příjemnější Pánu než služba svatého Josefa. Vždyť bez toho všechny přípravy, jež svatí snoubenci v Nazaretě s takovou pečlivostí a obětavostí chystali, byly docela marnými, poněvadž oba v brzku musili se do Betléma odebrati.

Římský císař Augustus chtěl věděti, mnoholi obyvatelů celá jeho říše čítá. Poněvadž tehdy i zaslíbená země Ří-

manům náležela, konáno i tam sčítání lidu, za kterouž příčinou každá rodina přihlásiti se musila v městě, do něhož dle rodu a pokolení svého přináležela. Rodné město Davidovo bylo Betlém; proto Maria i Josef, poněvadž oba pocházeli z královského rodu Davidova, musili se z Nazareta odebrati do Betléma, nejméně 30 hodin cesty vzdáleného. Tu již započal Josefovi onen starosti- a strastiplný život, jímž božský Spasitel chtěl zkouseti stálost a věrnost sluhy svého.

S nemalou bolestí a úzkostí připravili tedy svatí snoubenci nejnepříjemnější potřeby na dalekou cestu. Blahoslavená Panna pak majíc předtuchu, že požehnaný plod života jejího nikoli v Nazaretě, nýbrž v cizině se narodí, vzala s sebou aspoň několik plének. Těžce se rozloučili s útulným svým příbytkem v Nazaretě, ale odevzdávše se do vůle Boží těšili se navzájem nadějí, že v Betlémě naleznou své příbuzné a pokrevence, kteří jim zajisté laskavého přístřeší a potřebné pomoci neodeprou.

Maria, útlá a slabá panna, sedí na oslici, kterou snad Josef pro tuto cestu najal a již nyní s úzkostlivou pečlivostí za uzdu vedl, vyhledávaje nejjistější a nejschůdnější cestu. Jsouce oba chudobní měli Maria a Josef zajisté velmi skrovnou zásobu potravin na cestu, a proto když pátého nebo šestého dne spatřili návrší, na němž se Betlém rozkládá a k němuž cesta vinicemi a olivovými sady vede, zaplesalo věrné srdce Josefovo, že mohl říci požehnané své snoubence: »Nyní, Maria, za několik minut si budeš moci odpočinouti po namahavé, daleké cestě. Díky Bohu, že jsme se až sem šťastně dostali!« A Maria asi odpověděla: »Otec nebeský zajisté se teď postará, bychom dobrého noclehu našli; neboť již brzy se skuteční slovo andělovo, jež ke mně v Nazaretě promluvil, řka: „Aj, Syna porodí!“

Zasnoubení Panny Marie sv. Josefu.

Za takových a podobných řečí do-
jeli do města a podivili se neobyčejnému
množství lidí, jež se ještě pozdě večer
ulicemi hemžilo. Ne beze strachu pravila
Maria Josefovi: »Zdá se, že jsme asi
nejdelší cestu vykonali a nemohli tak
rychle cestovati jak ostatní; neboť, jak
vidím, jsme poslední z přichozích a
obávám se, že již nenalezneme žádného
přístřeší; zajisté každý, i naši příbuzní,
těží z takové vhodné příležitosti a nechá
si při takovém návalu lidu byt i stravu
dobře zaplatit.« — »Budiž bez starosti,«
odvětil Josef, zastaviv zvířátko u jednoho
domu a zaklepav na bránu, »zde bydlí
jeden z našich příbuzných, ten má za-
jistě místa pro nás, neboť dobře ví, že
sem přijdeme.« Po nějaké chvíli přišel
majitel domu a pravil Josefovi, aby pro
tentokrát šli k jiným příbuzným, u něho
že jest již vše až do posledního místečka
zadáno.

Tak a podobně odbyli Josefa všude,
kdekoliv u přátel a příbuzných zaklepal,
tak že řekl konečně Marii: »Budeme tedy
u cizích lidí a ve veřejných hospodách
hledati noclehu, snad pohne Bůh srdce
lidí, aby se nad naší chudobou a opu-
štěností slitovali; rád se jim v náhradu
za to nabídnou sloužiti v domě po celý
čas, co u nich pobudeme.« Ale ani to
nepomohlo. Neboť sotva že některý ho-
spodský spatřil chudobný oblek Josefův,
sotva že uslyšel o trudných poměrech
obou potomků Davidových, odkázal je
ihned jinam, a konečně byl každý rád,
když se té »žebroty,« jak je v hrlosti
svě nazývali, zbavil; neboť noclehování
jejich by nejen ničeho nevyneslo, ale
naopak snad i mnohé nepříjemnosti by
jim způsobiti mohlo. — Patrně, že dosud
byl nepřišel ten, jenž hlásal světu, že
kdo přijme chudé a opuštěné, jeho sa-
mého přijímá!

Co zbývalo Josefovi? Těšil, jak mohl,
svatou chotí svou, a oba jsouce daleci

zoufání nad pomocí Boží usnesli se jedno-
myslně na tom, opustiti sobecké a ne-
hostinné město a vyhledati si za městem
nějaké přístřeší. Vyšli tedy z města a
kráčeli smutně po svahu hory v naději,
že naleznou aspoň chýši útrpného pa-
stýře. Avšak místo přibytku lidského na-
lezli nedaleko cesty dosti prostrannou
jeskyni. Poněvadž Maria námahou cesty
byla zemlena a vysílena, prosila sv.
Josefa, by ji do jeskyně uvedl, což také
ochotně učinil. Sotva že vstoupil Josef
do jeskyně, bylo jeho první starostí, aby
ze zbytků sena a slámy, jež tu nalezl,
upravil Marii Panně na místě před chlad-
ným nočním vzduchem nejlépe chráněným
lože, jež pokryl svým pláštěm, a požádal
Marii, aby se k žádoucimu odpočinku
odebrala. Pak prohlížel jeskyni, zda by
ještě něčeho k ochraně proti citelné zimě
a zahrnutí lůžka nalezl; vždyť slzy útrpnosti
zalévaly mu oči při pohledu na útlou
pannu, která již brzy se má státi matkou.
Zachvěl se zároveň při myslence, že by
se zde, na místě největší bíd, měl Syn
Boží naroditi!

Nahlédni, zbožný čtenáři, co zatím
se tajemství lásky divuplným způsobem
uskutečňuje, do srdce tohoto nejvěrněj-
šího sluhý božského Srdce Ježíšova. Ó
viz, jak touží v té chvíli po pokladech
Šalomounových, aby jimi mohl Spasiteli
vystavěti přístřeší nad chrám jerusalémský
stklostnější. Avšak nevzdychá si: »Nej-
bidnější komůrku některé chatrče přál
bych si míti v této chvíli, abych v ní
ukryl požehnanou Máti s jejím ue-
mluvňátkem! Kéž bych měl jen tisíce
díj toho, co leckterý boháč tohoto světa
zbůhdarma promarní, abych mohl nasytiti
chudičkou matku a robátko její před
nahotou a zimou uchrániti! Ano, kdybych
aspoň sebe této chvíli prodati mohl, jak
rád, jak rychle bych to učinil, abych jen
svému nebeskému Pánu pomoci mohl!«
Ale nadarmo napíná Josef svůj zrak do

tiché, temné noci, žádná pomoc nepřichází, žádné přispění odnikud; jeho odpočinkem, jeho pokrmem jest jedině

nezlomná důvěra v otcovskou dobrotu Boží a nevroucnější láska k jeho Pánu tak toužebně očekávanému.

(Příště dále.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 19.

„Nemusím jíti na mši sv.; doma se mohu právě tak k Pánu Bohu modlití.“

Mluvíš právě tak, jako všichni, kteří by si rádi sami přikázání dávali, a kdyby jim tato byla nepohodlná, zase je rušili. Dovolují si tě však jen skromně otázkati: Modlíš se v skutku doma? Modlíš se pilně a pobožně? Mohu se sice myliti, ale přece mám tě v podezření, že se doma zrovna tak málo modlíš, jako v kostele.

Ostatně nejde tu o to, zdaž se můžeš doma právě tak dobře modlití, jako při mši sv. v kostele, nýbrž jde o to, zdaž Pánu Bohu je to lhostejné, zdaž on chce, abys v neděli a ve svátek nikoli doma o samotě, nýbrž s obcí křesťanskou, při oběti mše sv. se k němu modlil. A tu ti pravím: Pán Bůh to tak chce a žádá!

Snad se ještě vzpomínáš, že náš milý Pán a Spasitel apoštolům a tedy i jejich nástupcům moc dal přikazy dávatí věřícímu lidu, a že křesťany zavázal k poslušnosti, řka: »Kdo vás slyší, mne slyší; kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá; a kdo mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mne poslal,« totiž Bohem samým. (Luk. 10, 16. Mat. 10, 40.)

Co jde z toho na jevo? »Že vše, cokoli pastýřové církve Kristovy ve věcech náboženských nakazují, že vše toto víže katolíky ve svědomí jejich, a že neplnění přikázání těchto církevních jest hříchem.«

Poněvadž pak církev svatá slavně nařizuje v druhém přikázání svém v ne-

děli a svátek celou mši svatou pobožně slyšeti, hřeší každý proti Bohu a Ježíši Kristu, kdo vlastní vinou povinnosti této neplní. Prikázání toto je však také velice závažné a důležité, neboť jest i příčina, proč vydáno bylo, před důležitá: »potřeba totiž veřejné bohoslužby.« Vždyť nežijeme každý z nás pro sebe, jako bychom neměli žádného společenství, vždyť jsme křesťané, t. j. členové jedné společnosti náboženské, členové církve katolické, kterou Spasitel sám byl založil. A tato společnost, tato církev má zajisté jako celek jisté povinnosti k Bohu, proto nutno jest, aby každý jednotlivý úd společně tyto povinnosti plnil, a ne-
toliko povinnosti, které má jako jednotlivec zcela pro sebe. Jedna z povinností církve, jakožto celku, jest veřejná, společná bohoslužba; toť vyznání víry před celým světem. A veřejná tato bohoslužba záleží právě v tom, abychom oběti sv. obcovali, abychom se shromažďovali u přítomnosti našeho Boha, v jeho chrámě, a sice ve dnech, které si byl buď sám k tomu vyvolil, anebo které od církve sv. k tomu cíli ustanoveny byly. Neděli si Bůh sám vyvolil za den ke službě své výhradně, svátky pak ustanovila církev na památku předeslých dobrodiní Božích lidstvu prokázaných. Kdo pak o dnech těchto z povinnosti obecné se vymyká a se nedruží k rodině Páně, obci křesťanské při veřejné bohoslužbě, ten dává na jevo, že mu jaksi nezáleží mnoho na té důstojnosti křesťana, dítěte Božího, učeníka Ježíše Krista, člena katolické církve.

Proto je to také »těžkým hříchem« opomenouti v neděli a ve svátek mši sv., nenili podstatné k tomu příčiny, totiž očividné nemožnosti. »Mše sv. jest středem celé naší bohoslužby, ona jest středem celého náboženství.« Či se to má jinak? Vždyť není mše svatá nic jiného nežli nekrvavá oběť novozákonní, pravá památka a obnovení krvavé oběti Krista Ježíše na kříži. Ve mši sv. jest Kristus Ježíš přítomen, živý jako Bůh a člověk; on jest to, jenž zde obnovuje nejdůležitější úkon života svého, svou oběť. Člověk se odloučil od Boha hříchem, neposlušností svou, nemohl dáti Bohu nic čistého, i kadidlo modlitby jeho bylo poskvrněné. Kristus Ježíš, Syn Boží, jenž člověkem se stal, trpěl za nás, zemřel za nás, aby přetrženou pásku mezi Bohem a lidmi opět spojil, aby porušený poměr mezi Tvůrcem a tvory opět v původní kráse a svatosti napravil. On jest velikou obětí za spásu celého člověčenstva; on nás vykoupil z poddanství hříchu a ďábla, on dal zase duším našim ducha svatého, jenž věčný život duši jest. Jakmile jsme s Kristem Ježíšem spojeni milostí, t. j. jakmile duch jeho naší duši oživuje a posvěcuje, máme již zárodek života věčného v sobě, a pakliže jsme v okamžiku smrti v stavu tomto milosti Boží, docházíme hned po smrti života věčného. Ježíš Kristus jest tedy v pravdě naším Spasitelem, jest obětí za spásu duší našich. Celý jeho život pozemský byl přípravou k této přesvaté oběti, kterou byl pronesl na Veliký pátek na hoře Kalvarii, umíraje na kříži.

Hleď tedy, mše svatá jest nekrvavé obnovení této krvavé oběti Páně, která se děje dle vůle samého Ježíše po všechna století až do skonání světa. Mezi obětí kříže a mši sv. není podstatného rozdílu, jest to tatáž oběť, jen v jiných způsobách přinášená. Obětující kněz jest tentýž,

totiž Ježíš sám, viditelně na Kalvarii, neviditelně u oltáře, kdež činným jest skrze sluhu svého, kněze posvěceného. Oběť jest tatáž; zase Ježíš Kristus, a sice krvavým způsobem na Kalvarii, nekrvavým v nejsv. Svátosti oltární. Rozdíly tyto jsou jen zevnější, na podstatu oběti pranic nepůsobící, ta jest tatáž, stejná jak při oběti Kristově na Kalvarii, tak při oběti mše sv.

Jest pak vůli dobrotivého Spasitele, aby všichni lidé toto štěstí požívatí mohli, býti účastní svatého úkonu vykoupení, aby jedenkaždý od něho požehnání obdržeti mohl, které všem uděluje.

Při sv. proměnění, před pozdvihováním sestupuje zase Kristus Pán s nebe na oltář, předstupuje zase před Otce svého, aby se mu v našem jméně klaněl, jemu v našem jméně děkoval, v našem jméně jej za odpustění prosil, v našem jméně za všechny milosti a dary žádal, jichž nám potřebí jest. Skrze tajemná slova božská: »totoť jest tělo mé,« »totoť jest krev má,« která kněz, či lépe řečeno Kristus sám nad způsoby obětními říká, děje se tentýž zázrak lásky Boží, který se stal na první zelený čtvrtek při poslední večeři, chléb se totiž proměňuje v tělo a víno v krev Páně, tak že pak na oltáři Kristus Pán celý, živý jako Bůh a člověk, ve způsobách chleba a vína přítomen jest. Okamžik proměnění při mši sv. jest také proto pravým okamžikem obětním, jest nejsvětějším okamžikem celé bohoslužby. Vše co předchází, slouží za přípravu, vše, co následuje, jest dokonání obětního úkonu, anebo dikučinění.

Nuže, pakli vše toto bedlivě uvážíš, milý příteli, poznáš zajisté cenu mše svaté a zajisté nahlédneš, proč církev žádá, aby každý jí přítomen byl, alespoň ve dnech posvátných.

Ó přijď jen, prosím tě, přijď budoucně, spoj se jen s ostatními bratry a sestrami

křesťanskými před obličejem Páně, hledí, i pro tebe zase sestupuje Kristus Pán, i za tebe se obětuje zase ve velikém tomto tajemství lásky své. On tě miluje, on tobě žehná, a ty, jenž lásky jeho a jeho požehnání nanejvýše potřebi máš, jenž bez něho duši svou nemůžeš zachrániti před věčnou zkázou, ty chceš jej zanedbávati? Malicherné, světské práce a starosti pozemské o věci pomíjející jsou tobě milejší, mají přednost před povinností svatou? Bůh nejvyšší, nejdobrotivější ustoupiti musí světu? Ó nikoli, nemůžeš býti tak zaslepen, abys nevěděl, kam by tě takové jednání vedlo, vždyť pomní, jednou bude všemu pozemskému konec, vše tě opustí, Bůh však zůstane, ovšem pak jako přísný soudce. Protož nastup cestu novou, pakliže jsi služby Boží zanedbával, nečiň toho již nikdy, plň povinnosti své jako katolický křesťan, padni v neděli a ve svátek na kolena před Hospodinem, spoj se se všemi nescetnými zástupy katolíků zbožných při oběti mše sv. a chval a pros Spasitele svého Ježíše Krista srdcem i ústy, tak dáš Bohu, což jeho jest, čerpati budeš síly pro celý týden ze zdroje Božího. Bůh dá svého požehnání, a ty šťastně žiti budeš u vědomí, že jsi dítkem Božím, pravým katol. křesťanem!

Námítka 20.

„Rád bych šel do kostela, ale nemám času.“

Tu se tě táží: máš čas k jídlu? Ovšem! Nuže proč pak jíš? Podivná to otázka, víť přece každý, že jísti musí, aby nezemřel, že pokrm je životem těla. Dobře pravíš, avšak řekni mně, co pak je dražší, tělo či duše? Duše. to je přece zcela jasné. Sám se soudíš, milý brachu, neboť ač duši za dražší uznáváš, přece pro ni tolik učiníš, jako pro tělo. Abys tělo nasýtil, máš vždycky čas, aneb alespoň si ho zjednáš; abys

však duši, život nesmrtelný pojistil, k tomu bys neměl mítí času? Dejme tomu, že by ti Pán tvůj nedovolil se najísti — co bys učinil? Zjistě bys takového pána opustil, řka: život můj je mně milejší. Ille, právě tak, ba ještě důrazněji volám k tobě, popřej času i duši své, neboť život duše je dražší, proto i tobě má býti milejší. Duše je to, jež tě člověkem činí, dle těla pouze bys byl zvířeti podoběn. Život duši dává však náboženství, neboť ono duši spojuje s Bohem. Zdaž i nyní můžeš tak ledabyle se vymlouvat, k vykonávání povinností náboženských, nemám času? Zjistě nejsi tak zpozdílý, abys něco podobného zase tvrdil. Jako člověk, a ještě více jako křesťan máš mítí pokdy, abys povinnostem náboženství svého zadost činil, máš si čas zjednat, neboť vše jiné dá se snáze odložit, jen péče o spásu duše, a služba Boží nedá se odkládati, alespoň je to vždy s velikou škodou spojeno. Snad se odvoláváš na jiné, kteří tobě nedovolují, a od nichž přece závisíš. Tu ti však pravím: nikdo na světě nemá práva tobě v povinnostech náboženských brániti, aneb času k těmto tobě ubírat; práva toho nemají ani rodiče, ani učitelé, ani prácedárci, ani vrchnosti, zkrátka nikdo, bez výminky nikdo. Věčnou spásu duše tvé tobě nikdo nesmí ukrádati, a kdyby se tak dělo, pak ať je kdokoli, nejsi zavázán k poslušnosti, neboť pak platí slovo apoštolo: »Boha sluší více poslouchati, než lidi.« Či snad mi namítneš: můj stav, úřad, povolání mně nedovoluje, abych tak o duši svou se staral. Tu tě napomínám: dobře uvaž, zdali tomu tak jest, a pakli po zralém uvážení doznáš, že úřad či povolání tvé nynější prázdného času a příležitosti ti neskytá, o duši a její věčné blaho se starati, pak vzdej se úřadu a zaměň povolání své za jiné, přítežitější. Spasitel sám volá: »Co prospěje

člověku, kdyby celý svět získal, ale na duši své zkázu trpěl? Časnost mizí, ale věčnost trvá. Tato myšlenka musí celý náš život provívat a řídit.

Avšak probírejme poněkud okolnosti stavu a povolání tvého a vizme, zdali je možno, aby ti vždy a všudy bránil o duši tvou se starati.

Co ti překáží, abys ráno a večer alespoň krátkou modlitbu vykonal, co překáží, abys i mezi dnem při práci duši svou k Pánu Bohu povzněl, abys mu všechny skutky své odporoučel, na jeho svatou všudypřítomnost pozor měl? Zdaž nutí těla stav tvůj, abys klel, jméno Boží nadarmo bral, do hospod marně chodil, a tam čas i peníze zbůhdarma utrácel, a na zdraví si škodil? Nemohl bys času takto stráveného lépe užiti?

A kdo ti asi překáží, abys o větších svátcích si zpovědníka vyhledalaskroušeně ze spáchaných hříchů se vyznal, a takto duši svou čas od času očišťoval a v dokonalejším životě křesťanském se utvrzoval? Hleď, když člověk stav, úřad, povolání své uvažuje, tu musí doznati, že ku práci, spásy duše se týkající, ku službě Boží vždycky času dosti zbývá, a že jen na vůli zde všechno záleží. Ano pevnou

vůli míti, to je hlavní věc, a v pevné vůli také vytrvati.

Ovšem můžeš snad s jakýmsi právem říci: »Nemám tolik času, není mi to tak lehké, jak bych si přál.« To ovšem může býti pravda. Avšak tu považ, že Bůh na srdce a vůli hledí, že od nás srdce a dobrou vůli žádá. — Abys Pána svého miloval, hříchu se varoval, modlitbu denní konal, mši sv. v neděli a svátek, vždyť netrvá tak dlouho, pobožně slyšel, abys v roce několikráte ku správě Boží a stolu Páně šel, to vše nevyžaduje dlouhého času, dá se dobře spojití a srovnati s každým stavem, s každým povoláním. Známe lidi, kteří denně mši sv. obcují, měsíčně sv. svátosti přijímají, domácí pobožnosti konají, ano ročně i nějakou tu pouť vykonají, a přece jsou při všem tom pilnými a obezřelými obchodníky, dělníky, úředníky atd. Kdybys se jich otázel, jak to možné, odpovědí tobě: »Všecko jde, jen když člověk chce.« Ano, když člověk chce, ale právě té dobré vůle se často nedostává, a pak se vina svaluje na jiné věci. To však si pamatuj: »Kdo Pánu Bohu za živa času nevěnuje, tomu Pán Bůh po smrti věčného života nedaruje.«

Třetí řád premonstrátský.

(Číst dále.)

§. 13. Kněží a členové jiného řádu.

»Mohou pak i údové jiného řádu (světského) přijati býti, jak dalece pravidla tohoto třetího řádu neruší předpisů jiných řádů; ti však úkolu modliteb, výše stanovenému, již tím dosti činí, že vykonávají pobožnosti řádu svého; toliko at připojí vzpomínku o sv. Otci Norbertu nebo ke cti jeho: Modlitbu Páně a pozdravení andělské.«

V ý k l a d.

Nejsou to jenom nekněží, kteří jsou pozváni býti údy třetího řádu. Tolikéž i kněží církevní najdou tu hojně vzácného prospěchu duchovního. Třetí řád stane se pro ně skutečným zdrojem zbožnosti, horlivosti a nadšenosti pro úkony vznešeného úřadu jejich. A ještě více: Benedikt XIV. oprávnil i členy jiného řádu

světského, že se mohou dáti zapsati do třetího řádu premonstrátského. Ani kněží církevní, ani terciáři jiných řeholí nejsou povinni modliti se Otčenáše a Zdrávasy v onom počtu, jakož předpisuje řehole v §. 7. Modlitba jejich kněžská nebo řádová zaujímá toto místo. Avšak obojí mohou, když rubriky předpisují Přimluyv obecné, ve chválách a nešporách připojiti vzpomínku o sv. Norbertu, kteráž takto zní:

Antiphona.

Norbertus, lucerna ardens, super candelabrum positus, omnibus, qui in domo erant, lucebat.

Ů. Ora pro nobis, beate Pater Norberte!
Ř. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus.

Deus, qui beatum Norbertum, confessore tuum atque pontificem, verbi tui praeconem eximium effecisti et per eum Ecclesiam, tuam nova prole fecundasti, praesta quaesumus: ut ejusdem suffragantibus meritis, quod ore simul et opere docuit, Te adiuvante exercere valeamus. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Prozpév.

Norbert, pochodeň planoucí, na svícnu postavená, jasně svítil všem, kdož byli v domě.

Ů. Oroduj za nás, svatý Otče Norberte!
Ř. Abychom hodni byli učiněni zaslíbeni Kristových.

Modleme se.

Bože, kterýž sv. Norberta, vyznavače tvého a biskupa, učinil jsi výtečným slova svého hlasatelem a skrze něho církev tvoji rozmnožil jsi novou rodinou řeholní, uděl, prosíme: abychom pro jeho zásluhy vše, čemuž učil slovem i skutkem zároveň, s pomocí tvé milosti ochotně zkonávali. Pro Krista Pána našeho. Amen.

Nemůže však žádná osoba řeholní a ve klášteře žijící přijata býti do třetího řádu; to proto, že třetí řád jest v podstatě své řádem světským, t. j. určeným pro osoby žijící ve světě. Tudíž členové žádné společnosti klášterní ani kongregací nějaké, kteráž je schválena od papeže nebo biskupa a v nížto se činí sliby buď dočasné, buď doživotní, nemohou přijímání býti do třetího řádu. (Decr. S. C. Ind. 16. Jul. 1887.)

§. 14. Napominání bratří a sester.

»Aby čest a dobré jméno posv. řádu bylo chráněno a blaho bližních větší měrou bylo opatřeno, protož mravy bratří a sester buďtež obezřele zkoumány, jejich poklesky pak buďtež v dobrém úmyslu oznámeny opatřovi nebo jinému z řádu, zvláště proto ustanovenému, aby tento mohl vlévatí napomenutí v pravdě spasitelná a ukládání chybným přiměřená pokání dle rozmanitých případů.«

V ý k l a d.

Každá společnost má povinnost pečovati o svou vlastní čest. A ještě více prospěch chybných samých vyžaduje toho, aby poklesky jejich byly poznány a napraveny. Toť jsou dva důvody toho dozoru, kterýž jest předsán v tomto pravidle. Opat vykonává jej buď sám, buď pomocí ředitele zvláště určeného pro kázeň třetího řádu. Tento ředitel musí býti sám řeholníkem řádu, a varuje, napravuje i ukládá spasitelná pokání. Zůstane-li trojí napomenutí postupně bez úspěchu, vymaže se jméno vinníka pro vždy ze seznamu třetího řádu.

§. 15. Závaznost řehole této.

»Vyjma takováto pokání, uložená za spáchané poklesky, jichžto nesmí chybní zanedbati s dobrým svědomím, žádné z pravidel výše uvedených nikterak neváže pod vinou hříchu.«

V ý k l a d.

Stanovy řeholních řádů, povšechně řečeno, nezavazují pod vinou hříchu. Nežili totiž výslovně jinak ustanoveno, mají stanovy povahu rad, vedoucích k dokonalosti, jež sluší zachovávat z lásky; avšak přestoupení jejich nepůsobí samo sebou hříchu ani smrtelného ani všedního. Pravíme: samo sebou. To jest, že skutečně lze zhřešiti přestoupením pravidel klášterních, hledě k pohnutce na přelosti nebo smyslnosti. Byl by to i také hřích těžký, kdyby někdo zámyslně tak jednal. Co se týče kajicných skutků, jež uloží opat nebo ředitel, jsou terciáři povinni se jim podrobiti a hřešili by, kdyby se jim vzpírali, poněvadž by tím rušili též svrchovanou vážnost zákona, a ježto by jinak neposlušností svou vědomě se vylučovali ze třetího řádu, což je skutečné pohrdání dobrodiním laskavosti božské.

§. 16. Shromáždění třetího řádu.

»Posléze jest každému opatu volno bratři a sestry, když počet jejich vzroste, druhdy v určité doby svolávat a je buď osobně nebo prostřednictvím jiného nabádati k životu dokonalému, vyučovati je ve ctnostech a řídit je na cestě přikázání Božích, aby pevně setrvali ve svém předsevzetí a došli cíle svého povolání.«

V ý k l a d.

Daleka jsouce toho, podněcovati mysl proti správěcům duchovním nebo proti povinné podřízenosti k vrchnostem církevním, nemají tato shromáždění míti jiného výsledku blahodárnějšího, leč dlužnou poslušnost zvětšiti v srdcích terciářů premonstrátských. Jsou ostatně zůstavena obezřelosti opatové, kterýž je může svolati, když počet terciářů v obvodu jeho kláštera bude dosti veliký; a může jim předsedati opat sám nebo v jeho nepřítomnosti ředitel. Shromáždění tato mají za účel: udržovati bratrství a vědomí jednoho společného cíle v údech třetího řádu. Vidouce se vespolek vzdělávají a povzbuzují se, rozněcují se navzájem k plnění povinnosti náboženských a zvláštních pravidel povolání svého. Jestli to jako druh večeraďa, odkud vycházejí terciáři více proniknutí jsouce duchem víry, jsouce zmužilejší a odhodlanější sloužiti Bohu a pečovati o spásu svou. (Dokončení.)

Úcta Panny Marie v prvních dobách křesťanství.

Me vznešené písní »Velebí duše má Hospodina« předpověděla Rodička Boží, že blahoslavenou ji nazývati budou všichni národové. A proroctví toto vyplněné zcela vidíme nyní, kdy po celém světě Matička Páně divy tvoří, a není země ani národa, kde by stánku svého nebyla zvolila. Bylo by téměř nepochopitelné, kdybychom našli některá staletí, ve kterých nedostalo se Panně Marii úcty, a to tím více, byli by se tak stalo v prvních

stoletích církve sv. Skutečně od čtvrtého století nalezneme tolik důkazů pocty mariánské, že o tom žádného sporu býti nemůže, a dějepis církevní zaznamenal o ní zpráv přehojných. A před tím?

Sv. apoštolové šíříce víru sv. nepověděli věřícím ničeho o přemilé Matičce Spasitelově, mocné přímělkyni a matce všech, kteří následují kříž vítězný? Či drahá tato vzpomínka měla zůstatí uzamčena v hloubi srdce, a věřící nezobrazili

si nikdy drahou postavu, v níž zřeli nejkrásnější zjev Panny neposkvrněné, Matky nejmilostivější, která bolestmi stížená překrutnými, stala se Královnou mučeničků? Nikoli! — Nedostaly se nám do rukou mnohé spisy z těch dob nepřizní času, za to však tvrdé kameny hlásají nezvratně, že první křesťané uctívali Matku Boží. Její podobu nalezáme na obrazech výjevů biblických, které vztahují se na příští Spasitelovo, na náhrobním kamenu předchůdců našich ve víře sv., ať již prostého žebráka, řemeslníka a dítěte, nebo na krásném náhrobku, kde odpočívala vznešená žena senatorova, nebo sv. mučnice; na ozdobách, nádobách, prstenech, v bronzu i slonovině, ano i na dně kalichů a sklenic domácích zříme obraz její, vyrytý od umělců křesťanských v prvních dobách křesťanství, a bohatství těchto důkazů nalezeno v tomto století, ano před několika lety v podzemních hřbitovech římských. Ano, jako úcta svatých povstala tehdy, kdy ruka ukrutná zasévala krev mučeničků dle slov Tertullianových. tak i Marii Panně vzdávána pocta hned od počátku, a když vyneseny byly drahé pozůstatky mučeničkův a k obecné účtě uloženy pod oltáři, tak i obrazy Královny mučeničků jimi provázené vystaveny byly počtě věřících na oltářích.

Vyjdemeli branou solarskou nynější z věčného města, asi po půlhodinné cestě otáčí se silnice kolem vršku po levé straně dolů k Anienu, přítoku Tiberu. Ve stěně tohoto pahorku je silná brána, a nad ní nápis »Coemeterium Priscillae« (Hřbitov Priscillin). Za vpádů divých hord zničena byla velká část jeho, ale nakupená země v některých místech zabránila cestu loupežníkům svatokrádežným, a tak zachována část hřbitova, v níž k odpočinku uložena byla jmenovaná učence svatého Pavla s manželem svým Aquilou, a sv. Praxedou a Pudencianou.

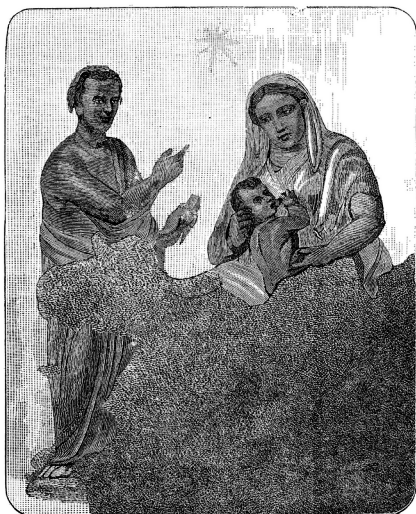
Bylo to asi r. 1851., kdy Jan Kř. de Rossi, slovatný otec archaeologie křesťanské, prohlížíje katakombu tuto, spatřil malby na stěně částečně porušené, malby, po kterých hřbitov tento po výtce katakombou marianskou slove. Zde též nalezá se jeden z nejstarsích obrazů Panny Marie sedící na stolci s dítětkem božským na prsou. Nad její hlavou v levo září hvězda, a člověk jakýs stojí před ní. Sloh a malba dle úsudků znalců jest důkazem, že obraz tento jest překrásnou ukázkou prvotního umění křesťanského. Sám Viktor Schultze, ač snaží se zmenšiti důležitost obrazu, klade ho mezi r. 150.—170. po Kr. Ovšem jsou někteří, kteří jednostranně soudíce kladou všechny obrazy do století šestého, minění, které Francouz Duchesne nazývá směšným a nedůstojným nejsprostšího a nejnevzdělanějšího právodce.

Rodička Boží má na hlavě krátký závoj, řasný oděv s krátkými rukávy a na tomto římský plášť. Muž po levici divákově jest mlád, oděn pouze pláštěm; ukazováčkem pravice ukazuje vzhůru mezi Marii Pannu a hvězdu, v levici drží závitěk papíru. Není to sv. Josef, nýbrž prorok Isaiáš, jenž předpověděl hvězdu a světlo, které osvítiti mělo svět. Podobně vyobrazen jest na mnoha nádobách jako jiných. Matička Páně a pacholátko nemají záře kolem hlav, neboť tento odznak jest znamením novějším, pocházejí ze století čtvrtého, a již tato okolnost dodává rázu starozitnosti. Obraz tento jest v části hřbitova nejstarší, jest souvěký s první dobou křesťanů, snad kdy ještě sv. apoštolové v Římě kázali, a před očima jejich jest vymalován. Jest nad oltářem, neboť každý náhrobek sv. mučeníka byl anebo se státi mohl oltářem, na němž obětovala se oběť nejsvětější.

Ale obraz tento není jediný, i když jediný hřbitov Priscillin prohlížíme, na tož pak spatřímeli všechny katakomby.

Ano tvrditi možno, že nikdo nemůže nyní udati počet obrazů marianských třeba jen v římských katakombách, není kamene náhrobního, hrobky arkosolia (obloukovitý výklenek s hroben), aneb alespoň chodby, v níž by se nenalezl obraz malovaný, úhlem načrtnutý, vrytý neb vytesaný. Jak rádi si zobrazovali Matičku svou slavní předchůdce naši

ve víře sv., poznáme snadno, uvážímeli, že na mnohých kamenech náhrobních, kamenných rakvích, stěnách hřbitovních a na malých drobnůstkách nalezá se často podoba vznešené ženy oděné pláštěm se širokými rukávy, s hlavou zahalenou, s rukama k modlitbě pozdviženými, žena modlící se (orans). Hrabě St. Laurent, archaeolog, soudí, že jest obrazem Panny

Marie a zosobňuje chof Kristovu, ženu pastýře nebeského, jenž hůl pastýřskou třímá v jedné ruce, v druhé nádobu na mléko a na ramenou drží beránka. Tato podoba spojuje v sobě dvě osoby dle povahy symboliky umělcův a spisovatelů křesťanských, kteří rádi tak znáčili vztahy těsně mezi Rodičkou Boží a církví sv. Sv. Ambrož, mluvě k pannám následujícím ctnost a čistotu Panny nejčistší, pravi, že mnoho v podobě

církve o Marii prorokováno jest. Myšlenka tato tehdy byla všeobecná, tak církev lyonská v listě na počtu svých svatých mučovníků přičítá všeobecné církvi stejné vlastnosti jako Panně Marii, nazývajíce ji Matkou Pannou, a Sixtus III. v nápise, jenž nalezá se v Lateráně, vzpomíná panenského materství církve, tajemné a charakteristické výsady Panny Marie.

Proto vždy, kdykoli vidíme ženu modlící se zobrazenou buď s pastýřem

společně, buď samotnu, buď s ovečkami nebeského stáda, které k ní zvědají hlavy své, jest nám v ní uznati obraz církve a zvláště Panny Marie. Často nalezá se Matka Páně zobrazena se závojem ve své vznešenosti královské a modlící se v medajlonkách a nádobách skleněných ze hřbitovů (vetri cimiteriali), kde vyryta jest na listu zlatém mezi dvěma skleněnými a zaletovanými deskama, majíc kolem hlavy nápis

MARIA,

jinde objevuje se jako královna apoštolů, majíc po stranách svých sv. Petra a Pavla.

U sv. Maximina v Provenci nalezl se nápis na náhrobním kameni:

MARIA VIRGO MINISTER DE TEMPLO
GEROSALE

naráží se tu na zbožnou legendu apokrytického evangelia o Panně Marii ve chrámě jerusalémském. Zobrazovati

Marii Pannu v modlitbu pohříženou není pouhou libůstkou umělcovou, nýbrž děje se tak z důvodů bohoslovných, vždyť jinak si představití nemůžeme prostředníci naši u Boha, vždyť ji nazývá sv. Irenaeus ochrankyní, ona jest Královna svatých, a tito dle nápisů jsou obhájcové naši u Boha a Krista. Tato myšlenka nejlépe zobrazena jest v katakombě ostrianské na cestě nomentanské, kde Maria Panna modlící se má božské dítě jako záruku nejmocnější přimlavy své na klíně. Umělec zobrazil tu materství

Bohorodičky dle představy, jaká panuje i na východě, ano i u rozkolných našich bratrů ruských veliké účtě se těší, neboť stejně zobrazena jest Maria Panna Znamenskaia.

Jiný cyklus obrazů obsahuje výjevy ve stáji betlémské, buď malované na stěnách katakomb, vyryté v kameni, ano i v krásné mosaice. Sedili Maria Panna na stolci uprostřed obrazu držíc Ježíška, sv. Králové blíží se z obou stran, a pro souměrnost u těchto obrazů není zachován pravý počet sv. mudrců, jsou

buď dva, čtyři nebo dokonce šest. — Pamětihodný jest obraz objevený v katakombě u dvou vavříků, sv. Petra a Marcellina, neboť na tomto obraze nemá Maria Panna závoje na hlavě, což bylo znamením panny neprovdané, poněvadž před manželstvím se hlava nepokrývala. Zbožný malíř krásně tu spojil myšlenku zobraziti Pannu neporušenou s důstojností Matky Boží. Mudrcové, každý s jedné strany, přinášejí dary. Kde Maria Panna sedí stranou, zachován jest výhradně počet sv. tří Králů.

Ve hřbitově sv. Priscilly vzpomínka apoštolů jest živější, první učenci jejich jsou zde pohřbeni, obrazy Panny Marie objevují se v počtu a tvaru přerozmánitě, tu zvěstování, zjevení Páně, Matka Páně kojící nebeské dítě, tu ji nalézáme ve chrámu jerusalémském, tu modlíci se. — Na slavných pohárech jerusalémských, nyní v Monze chovaných, vidíme pastýře a mudrce od východu po stranách Panny Marie sedící uprostřed, podobně i na nádobě v museu Kircherově v Římě sedí Bohorodička s Ježíškem uprostřed, majíc po jedné straně šest pastýřů, s druhé šest mudrců. Maria Panna u jeslíček, na nichž odpočívá pachelátka v plénky zavinutě mezi volem a oslem, jest zobrazena na arkosoliu hřbitova sv. Šebestiána ad catacumbas a na nápisu z r. 343.

O Panně Marii nenalézáme takové bázkivosti, jako vládla ve věrouce, učení o svátostech a výjevech evangelických. Zde není zákona tajemnosti (arcani), ona vystupuje ve vznešené skutečnosti. Ano snad tvrditi možno, že podoba Matičky Páně jest malována dle vypravování těch, kteří ji znali, neboť, ač sv. Augustin praví, že neznáme podoby Marie Panny, přece mnich Epifanius dí, že panenská Matka byla tvář i barvou podobna Synu svému, tváře podobné s nádechem růžovým. Otcové

synody východní dokládají, že barva tváře přecházela v hnědou, jako barva pšenice. Spisovatelé tito dokazují to ze starých obrazů na východě za původní náčrtky považované; a to právem, vždyť obličej její zářiti musil krásou neposkvrněné Panny a vznešené Matičky Boží jako anděla v těle lidském. Umění křesťanské zobrazuje Pannu Marii dvěma způsoby, jako Pannu a jako Matku Boží; jako Pannu ustavičnou v podobě modlíci se ženy, podobně jako nyní představuje se neposkvrněné Početi.

Zdaž toto jasně nedokazuje, že Římané, kteří dříve uctívali Idu, matku bůžků pohanských, osvíceni byvše světlem sv. víry a milosti Boží v katakombách, kde ukládali nejdražší své příbuzné ke spánku, uctívají Matku Boha pravého, která jedině je ochrániti mohla a skutečně ochránila? Tak dalo se i jinde. U zdi Kartaginy v Africe nalezen byl nedávno obraz v kamenu vytesaný, představující Bohorodičku s božským Synáčkem na klíně a po její stranách anděla a muže. Jest to zvěstování Panny Marie, při němž namalován jest svatý Josef; obraz pochází z druhé polovice třetího století. Na hřbitově u Alexandrie r. 1864. našel M. C. Wescher obraz výjevův o svátosti oltářní a mezi nimi i zázrak v Káni galilejské. Mezi hosty na prvním místě sedí Panna Maria, jak patrně jest z nápisu kolem hlavy

H. AFIA MAPIA. (Sv. M.)

To snad dostačí k důkazu, že úcta Panny Marie nepočala teprve po sněmu efezském r. 431., na kterém slavně byla Bohorodičkou prohlášena. Vždyť jest ještě více důkazů v obřadech, knihách bososlóvných na západě i na východě, katolických i rozkolnických. Nejdříve ctíme památku slavné vždy Panny, Rodičky Boha a Pána našeho Ježíše Krista, a obřady sv. Jakuba připomínají nej-

světější, neposkvrněnou vždy Pannu Marii, Matku Boží. Totéž čteme v liturgii sv. Marka, ano i sv. Chrysostoma, které užívají rozkolníci, a přece tyto knihy jsou starší než letopočet sněmu efezského. K těmto druží se ještě celá řada sv. Otcův, tak že tvrditi můžeme, že úcta Panny Marie z katakomb přešla v nádherné chrámy a prosté, svou jednoduchostí vznešené obrazy zastkvěly se v téměř tvaru na stkvostných mosaikách basilik, jako na př. v chrámu sv. Pudencianty. Pouze prostý šat obrazů v katakombách zaměněn byl ve zlatohlavovou řízu císařskou s odznaky císařoven, vždyť ona jest Paní nejmocnější, Královna nebes, a tak množil se

stále počet ctitelů Matičky Páně v každém věku, zemi i národě, a tak i počet vyvolenců, vždyť sv. Bonaventura dí, že koho Panna Maria volí, spasen bude, a sv. German: Není žádného, kdo by spasen byl, leč skrze Marii Pannu, nikdo nebývá bez ní osvobozen zla, ani obohacen darem milosti Boží.

Příklad vroucích ctitelů Matičky naší má nám stále býti pobídkou, abychom následovali prvních křesťanů dle příkladů našich slavných předkův, a tak stali se hodnými darů, které již mocnou svou přimluvou vyprosila nám, církvi sv. a vlasti naší, pamětlivi jsouce slov sv. Bonaventury, že proti Panně Marii hřeší, kdo ji nevzývá.

Na den všech věrných dušiček.

Rozjímání dle *P. Pavla Segneriho T. J.*

1. »Svaté a spasitelné jest myšlení, za mrtvé se modliti, aby od hříchu sprostěni byli,« takto mluví Duch sv. v druhé knize Machabejské. Myšlenka, za mrtvé se modliti, je svatá. Proč? Poněvadž se zakládá na lásku, kterážto ctnost vyniká nad jiné. A čeho žádá na nás láska? Snad aby zdraví údové jediné pomáhali nemocným? Nikoli. Láska též žádá, bychom i těm údům na pomoc přicházeli, kteří sice zdraví jsou, ale spoutaní ve vězení leží, dle napomenutí sv. Pavla (k Žid. 13, 3.): »Pamatujte na vězně.« Jak živi věřící jsou údové církve sv., rovněž tak jsou i zemřelí věřící v očistci její údové, a sice zdraví, poněvadž stojí v milosti Boží (pročež jim říkáme »věrné« dušičky). Podobají se však vězňům, že nemohou sami sobě pomoci, a lhůta k získání zásluh vypršela. Přišla pro ně »noc, kdežto žádný nemůže dělati« (Jan 9, 4.). Za tou příčinou mají živi věřící, zvláště zdraví údové (kteří jsou v milosti Boží) v Pánu zesnulým věřícím pomáhati. Neboť »Bůh zprostil tělo (církvi), aby údové stejně o sebe vespolek pečovali,« praví sv. Pavel. Co si tedy

počneš, vida, jak ubohé dušičky v očistcovém ohni jako věžňové trpí? Nepovzbuzují tě k soustrasti? Kdyby takový pohled tebou nepohnul, nebyl bys hoden býti údem svaté církve, kterou vespolná láska má spojit, jak sv. apoštol napomíná, řka: »Jeden druhého břemena nestež, a tak splníte zákon Kristův« (Gal. 6, 2.).

2. Tato pak pomoc věrným dušičkám poskytnuta čini vzájemnou pospolnost v církvi dokonalou vzhledem ku všem údům jejím. »Posluhujte sobě vespolek skrze lásku ducha,« napomíná sv. apoštol. Pospolný ten poměr mezi údy sv. církve může býti čtverý: živých k živým, zemřelých k zemřelým, zemřelých k živým a živých k zemřelým. Není pochyby, že živi živým na pomoc přicházejí; neboť každodenně jedni za druhé se modlíme, plníce napomenutí sv. Jakuba: »Modlete se za sebe vespolek, abychom spaseni byli.« Že zemřelí zemřelým na pomoc přispívají, toho důkaz máme na mrtvém Eliseovi, který mrtvolu na něj hozenou vzkřísil. Nebešfané pak orodují za věrné dušičky, obzvláště za ty, jejichžto těla v kostelích

jim zasvěcených pochována jsou. Konečně jest také jisto, že svatí Boží živým pomoci podávají. Neboť nesčíslná jsou dobrodini, která nám prokázali; ano, není města, kteréž by nemělo svého nebeského orodovníka, jenž pro ně to koná, co konal druhdy prorok Jeremiáš pro město Jerusaleým, když se ve vzduchu objevil. »Tent' jest,« praví o něm kniha

Machabejská, »který se mnoho modlí za lid a za všecko město svaté, Jeremiáš, prorok Boží.« Proto sluší, abychom v církvi vzájemnou pospolnost všech údů doplnili, pomáhající jako živí také mrtvým. Takto láska, která celou církev pojí, dovršena bude, a vyplníme slova moudrého Siracha, rkoucího: »K chudému vztáhni

ruku svou (živí živým)... neodpírej milosti ani mrtvému« (živí nechť mrtvým v očistci trápeným pomáhají!).

3. Myšlení, modliti se za zemřelé, jest netoliko svaté, ale i spasitelné. »Svaté a spasitelné jest myšlení, modliti se za zemřelé.« O tom nikdo nemůže pochybovati, poněvadž směřuje k jejich prospěchu. Zajisté není užitečné zatracencům v pekle, protože od celého duchovního těla svaté církve odloučení

jsou; tedy jen věrným zemřelým v očistci, kteří nemohouce již prospívati ve ctnostech a zásluhách, přece v tom smyslu prospěch bráti mohou, že vejdou do slávy nebeské dosud jim zadržené. Nemůžeš jim tak pomoci, aby nových zásluh nabyli, ale můžeš jim dopomáhati k odměně již zasloužené.

Myšlenka, modliti se za zemřelé, není toliko dušičkám spasitelná, ale i tobě, milý čtenáři. Jim slouží k tomu, aby

dříve požívali nebeských radostí; tobě, abys nabýval mnoho zásluh a »sobě skládal odplatu zajisté dobrou ke dni potřeby« (Tob. 4, 18.). Uvaž také, že věrné dušičky, když vesly do nebe, budou tobě vděčné. Mocnou přímluvou svoji vymohou ti nebeskou korunu, kteréž bys jinak snad neobdržel. Starášli se o mrtvolý zemřelých, aby do země pochováni byly, máš z toho zajisté velkou zásluhu, jak souditi je z výroku Davidova k mužům Jabe a Galaad, řkoucího: »Požehnaní vy Hospodinu, kteří jste učinili milosrdenství s pánem vaším Saulem a pochovali jste ho; a nyní odplatit vám Hospodin milosrdenství (II. Král. 2, 6.). Ale jak teprve Hospodin se tobě odplatí, přičiníšli se, aby duše věrných zemřelých »vyvrženy byly z hlubokosti propasti,« t. j. sprostěny byly okovů, jimiž v očistci jako v hluboké propasti spoutány jsou, a pak uvedeny do nebeského ráje?

4. Které pak jsou tyto okovy, jimiž dušičky spoutány jsou? Jsou to jejich hříchy, jež Bůh jim ovšem odpustil, ale za které ještě nedosti učinily. Proto praví Duch sv.: »Svaté a spasitelné jest myšlení, modliti se za zemřelé, aby hříchů sprostěni byli.« Nenili tobě povědomo, jaké muky působí řetězy, okovy, hole a jiná mučidla? Podobné muky, ano mnohem trapnější připravují věrným dušičkám hříchy. Když totiž hříchy spáchaly, daly se do okovův a želez, které je dvojím způsobem sklíčily: jednak uvalily na sebe vinu, jinak upadly v trest. Od prvních okovů jsou již sprostěny, poněvadž o všech duších v očistci se předpokládá, že bez těžké viny a v milosti Boží zemřely; ale druhých okovů, trestů, ještě nejsou sprostěny. Z té příčiny dí Duch svatý: »Svaté a spasitelné jest myšlení, modliti se za zemřelé, aby od hříchů sprostěni byli.« Znamenej, že neříká: »Aby sami se od hříchův (od zasloužených trestů) sprostili,« nýbrž aby (pomocí jiných) jich sprostěni byli; neboť jen za živa mohli se těch okovů zbaviti. Protož nepraví k nim: »Povstaň, posad' se, Jerusaleme: rozvaž svazky hrdla svého, jatá dcero Sionská« (Is. 52, 2.), nýbrž napomíná, by modlitbami žijících od hříchů

sprostěni byli. Pohled na tyto ubohé duše, které jsou docela samy sobě pozůstaveny, neměl by tebou pohnouti? Pozoruj také, že okovy jejich jsou ohnivé (velmi trapné), pročez není dost, abys na ně toliko myslil nebo vůbec je rozvázal, nýbrž musíš je násilně roztrhnouti, podobně jako Hospodin přispěl na pomoc Izraelitům, »roztrhnuv jejich okovy« (Žalm 106, 4.).

5. Jak pak se roztrhnou okovy tyto? Dvojím způsobem: buď milostí, buď dle zákonů spravedlnosti, jinými slovy: buď mši sv. a modlitbami, buď postem a almužnami. Prvním způsobem bývají dušičky od svých okovů sprostěny veřejným orodováním církve sv., což se děje mši sv., kterou kněz ve jménu jejím za ně slouží; taktéž soukromými modlitbami, které každý věřící za ně koná. Druhým pak způsobem bývají svých okovů zbaveny splacením pokuty, kterou před božskou spravedlností zaviniily, což se děje postem a almužnami, na které se dají ostatní kající skutky převést. Ale jakkoli mše svatá, modlitba, posty, almužny a podobné skutky ku splacení jejich pokut přispívají, přece Bůh jich nepřijímá, leda na způsob přímluvy (ad modum suffragii) či na naší přímluvu: Neboť nevíme, jak se srovnávají tresty očistcové s našimi kajícími skutky, které božská spravedlnost za výměnu přijímá. Jest ovšem pravda, že Bůh na světě velmi mírně soudí, asi tak, jak občané mezi sebou nebo církevní představení; pročez také mírné pokuty za přečin ukládají. »Neboť nyní nevypouští (Bůh) prehlivosti své, aniž mstí hříchu velmi« (Job 35, 15.). Ale jinak na onom světě. Tam koná strašný soud, podobný hrdelnímu soudu, při kterémž soudce velmi přísně si počíná. Tuto přísnost Pán sám naznačuje, řka: »Amen pravím tobě, nevyjdeš odtud, dokud posledního penízku nenavrátíš.« Připustili tudíž božská spravedlnost pokutu, která přísluší soudu mírnému, buď jako splacení, buď jako dostiučinění. místo pokuty příslušící soudu přísnému: vždy jest to pouhá milosť. Chceli, může je připustiti, a připouští také; nechceli, může jich také nepřipouštět. Co si tedy počítí? Nic jiného, než Boha prositi, aby je ráčil přijmouti. Ejhle tudíž, proč Duch

svatý toliko »modlitbu« za zemřelé doporučuje, říká: »Svaté a spasitelné jest myšlení, modlití se za zemřelé.« Mohl také říci: »Je spasitelné, za zemřelé se postití, navštěvovati chrámy, bičovati a mořiti tělo« a p. Avšak nemluvil tak, věda, že modlitba všechno zahrnuje, co nám za zemřelé konati jest. Konej tedy za věrné dušičky, seč jsi: navštěvuj chrámy, post se, bičuj se, dávej almužny, ale zároveň pros Boha, by ty a takové maličkosti, které konáš, přijímati račil. Nebo byt se tobě zdálo, že konáš více než potřebí, přece bude to vždy méně než dušičky povinny jsou, božské spravedlnosti spláceli. Za tou příčinou spojuj své kající skutky s nejsv. krví Krista Pána, jenž umí lépe a mocněji prositi než ty. Zjistě bude pak oslavena tato nejdražší krev, budouli dušičky její pomocí z vězení vysvobozeny, a dostaneli se jim nebeské slávy, po níž tolik touží, ale které se samy nemohou domáhati. Na velkou moc této nejsv. krve Duch sv. poukazuje u proroka Zachariáše (9, 11.), říká: »Také ty v krvi zákona tvého vypustil jsi vězně své z jámy, v níž není vody.«

6. V očistci jsou také mnozí, kteří za živa málo na to dbali, aby za své hříchy zadostučinili, domnívajíce se, že títo mohou později v očistci odbavovati. Nemyslíli na zemřelé, nemilovali jich, nepřispívali jim na pomoc, třebaž také nevykonávali zbožné odkazy za ně učiněné. A tak se nehodnými učinili milostí, které Bůh dušičkám dává, když od věřících přijímá modlitby a dobré skutky za ně obětované. Co sobě počneš, chcešli i těmto pomoci? Modli se velmi úsilně a naléhej na Boha velmi snažnými prosbami! Neboť tu není dosti, abys jen prostě se modlil: ty musíš v modlitbách tak naléhati, až ho uprosíš (exorare). Nezdá se, že takové duše se mohou tak snadno na to dobrodiní těšiti, jehož samy nikomu neposkytly. Nesluší se, aby těm se prokázalo milosrdenství, kteří sami bývali nemilosrdní. — »Každé milosrdenství,« praví moudrý Sirach, »učiní místo každému podle zasloužení skutků jeho a podle rozumnosti putování jeho.« Z té příčiny máš za tyto ubohé duše snažnější prosby k Bohu vznést, poněvadž jsou

méně účastny pokladů, kterých jiným (za živa milosrdným) štědre poskytují. Konečně také uvaž, co s tebou bude, jestliže k zemřelým nebudeš milosrdným; již za tou jedinou příčinou učiníš se nehodným obdržeti úlevu a pomoc v očistci.

* * *

Přidáváme událost, která před nedávnem v jednom moravském klášteře se stala a o velkém trápení věrných dušiček v očistci svědčí. Nevpravovali bychom ji, kdybychom nebyli na vlastní oči spatřili nápadné znamení, kteréž dušičky tam zanechaly a jež přirozeným způsobem se nedá vysvětliti. Podáváme celý příběh slovy řeholnice, již se přihodil a která k rozkazu představené jej napsala.

V noci dne 27. pros. 1888 nastal v mém pokoji jakýsi hluk a zdálo se, jakoby někdo po něm obcházel. Potom slyšela jsem nevýslovný nářek a pláč několika osob; opona mé postele byla otažena a já oslovena: »Prosím, pomoz mi!« Odpověděla jsem: »Nemohu, není mi nic dovoleno« (t. j. nic zvláštního, žádné kající skutky). Na to onen hlas: »Pros, a co se tobě povolí, to konej!« Zmocnila se mne veliká touha, bych něco za ně konala, i myslila jsem u sebe: »Ó kéž bys, milá duše, způsobila mně nějaké trápení!« A ejhle, v tom okamženi cítila jsem, jak ve tváři a na levém rameně mne něco pálo. Na obou místech zůstalo vpálené znamení, jež velice bolelo. Představená, bydlící ve vedlejší pokoji, zaslechnuvši také onen pláč a nářek, přikvapila i ptala se, co se událo, a spatřila ihned vpálená znamení.

Po večerní modlitbě dne 3. ledna 1889 modlíla jsem se v domácí kapli s jinou sestrou po celou hodinu za věrné dušičky. Jdouc pak spat, potkala mne na chodbě velká, černá postava, zcela zahalená, zastoupivši mi cestu. Nemohouc se jí vyhnouti, zvolala jsem: »Pochválen buď Ježíš Kristus!« »Až na věky. Amen!« ozvalo se. Věc zdála se mi býti podezřelou; abych tedy byla jista, že v ní nevězí nic zlého, sňala jsem svůj křížek s krku a podala jsem jí, řkouc: »Tu vezmi ten křížek do rukou!« Ihned přibližovala se jakási černá ruka ke křížku a dotkla se ho slovy: »Ty

musíš konati ještě mnoho kajících skutků.« Ptala jsem se, jak mi bylo nařizeno: »Jaké jest tvé jméno a kdo jsou ti ostatní?« — »Jsem z toho domu, mnoho z těch ostatních sama znáš, ale na jméno neptej se!« zněla odpověď její. Na to zmizela.

Druhého dne vypravovala jsem vše dopodrobna své představené, která pak v celém klášteře nařídila mnoho modliteb a kajících skutků, také dala sloužit mše svaté. Mně však poručila, bych tu postavu, kdyby se mi ještě jednou objevila, vyzvala, by rukou svou na dveřích vytiskla. Když jsem se v noci ze 7. na 8. ledna 1889 před nejsv. Svátostí hodinu pomodlila a pak z kaple vyšla, spatřila jsem zase tutéž černou postavu. Pozdravila jsem ji: »Pochválen buď Ježíš Kristus!« — »Až na věky. Amen!« odpověděla. Potom ptala jsem se: »Nepomáhá vám naše modlitba nic?« — »Vaše modlitba pomáhá nám velice a nemůžeme vám za ni dosti děkovati.« Tu pravila jsem jí: »Představená žádá,

bys na dveřích vytiskla ruku svou.« A ihned stalo se tak. Potom bylo viděti velké světlo a jako ve mraku mnoho hlav, z nichž každá jiným způsobem dělala; ale jak to bylo, nemohu již říci, poněvadž velkým světlem jsouc jako zraku zhavena, padla jsem na kolena a lampa mi z ruky vyklouzla. Když jsem vstala, neviděla jsem již ničeho. —

Podali jsme celou událost, jak nám byla sdělena. Ovšem není článek viry, a každý může o ní smýšleti, jak chce. Také pisatel, který v takových věcech není lehkověrným, neosobuje si o ní vydati úsudek. Nicméně sám spatřiv na dveřích vpálenou ruku, nemůže sobě ji přirozeně vykládati. Neboť ruka jest tak vpálena, že by sotva někdo dovedl ji umělým způsobem napodobiti. Také jsou veškeré okolnosti i místa i osob takové, že veliký podvod vyloučen jest. Ostatně nechť jest to jak jest; zajisté můžeme si z té události bráti naučení, že máme jednak se horlivě za věrné dušičky modliti, jinak přísný život křesťanský vésti, aby nám jednou nebylo tolik trpěti v očistci.

Fr. X. Zimmerhackel T. J.

Různé zprávy a drobnosti.

Nepatrný. Nyní jest plno kalendářů všude a všechny by se chtěly dostati do rukou čtenářů, ač všechny toho nezasluhují, jsou dobré kalendáře, kterým přejeme nejvíce rozšíření jak v Čechách, tak i na Moravě. U nás zvláště nejlepší a nejstarším kalendářem jest »Moravan.« Kdo vezme kalendář do rukou, vidí hned na počátku letopočet od Krista Pána až po dnes. My katoličtí křesťané počítáme léta od Krista Pána, tedy 1890 letos; židé mají jiný letopočet, Turci zase jiný, a jiní národové pohanští zase jiný mají letopočet, jestli vůbec jaký mají. Mnozí si pomáhají bez letopočtu; ale my křesťané máme nejlepší, počítající od té doby, co Ježíš Kristus, Syn Boží, přijal člověčenství na sebe a narodil se z Marie Panny. To jest to nové slunce, které vzešlo lidskému pokolení, jím začala nová doba celému světu. A přece katol. církev skoro již 600 let trvala, a teprve začala čítat léta po narození Kristu

Pána, a v 10. a 11. století tento křesťanský letopočet zavládnul všude, po celém katolickém světě. Ovšem tomu se netřeba diviti. Dříve ovšem panovalo pohanstvo, když křesťanstvo začalo. Křesťané museli léta počítat jako pohané, chtěli s nimi obcovat.

Kdo pak asi naučil křesťany počítat léta od narození Krista Pána? Snad to byl papež, který to nařídil? Nikoliv; byl to jen prostý mnich v Římě, jménem Diviš s příjímím »nepatrný.« Jedni praví, že se tak jmenuje proto, že byl malý postavy, jiní zase, že z pokory hluboké sám se nazval »nepatrným.« A právě tento »nepatrný« mnich zavedl křesťanský letopočet, jaký už má vzdělaný svět a podle něhož se řídí. Francouzi chtěli si v předešlém století celý letopočet převrátit, křesťanský letopočet zamítl, ale nenalezli spojenců, zůstali sami a sami zase vrátili se ku křesťanskému letopočtu. Tento Diviš byl zname-

nitým učencem a při tom velmi nábožným mužem, který zachován jest až dosud v dobré paměti. Ale sám vráđen do kalendaria svatých, a jeho jméno nalezneš 4. října, jakožto den památky jeho. Ostatně se neví o něm mnoho, byl skutečně ostatnímu světu tak »nepatrným,« že se o něj nestaral. Rodem byl Slovanem, toť jisto, tak jako sv. Jarolím. Zemřel v době mezi 540. a 550. rokem. Celý svět budiž mu vděčný, že nám dopomohl ku křesťanskému letopočtu. Ale co by nám pomohl křesťanský letopočet, kdybychom léta svá nekřesťanský strávili? Hleďme, abychom na konci života svého měli mnoho opravdu křesťanských roků zaznamenaných!

Voják podivuhodně zachráněn. Za Napoleona I., císaře francouzského, sloužil u vojska jistý voják, který každodenně večer se modlil sedm Otčenášův a sedm Zdrávas ke cti a chvále sedmero bolesti a sedmero radosti Panny Marie. Nikdy neopomnul tuto pobožnost vykonati, a když někdy unaven již ulehnul večer a vzpomněl si, že ještě nevykonal pobožnost svou, vstal hned, klekl na zem a pomodlil se. Jednoho dne, a toho dne byla bitva, stál tento voják v první řadě před nepřítelem a očekával s ostatními soudruhy velení k útoku na nepřítele. Vzpomněl si, že ještě nevykonal svou pobožnost, a proto hned klekl a znamenal se sv. křížem. Soudruzi se mu smáli, ale statečný voják nedbal posměchu a modlil se dále. Ještě nedokončil a klečel, když nepřítel poprvé na ně vystřelil, přičemž tento jediný voják zůstal na živě

v celé řadě. Ohlédl se a viděl okolo sebe mrtvé ty, kteří se mu právě posmívali z modlitby. Tu bolestně vzdychnul a poznal mocnou ochranu nejsv. Panny. Bojoval statečně dále po celou dobu války a nebyl ani raněn. Když byl z vojny propuštěn a domů se vrátil, hlásal všude chválu té, kteráž mu zachovala život a zdraví.

Horlivý stařeček. Zemřelý již, znamenitý professor Dr. Hettinger vypravoval v jedné knize své krásný příběh, který zažil za svého pobytu v Tyrolsku. »Když zvonek z kapličky na achenském jezeře se ráno rozezvučel libým hlasem, bylo viděti každého dne od druhého břehu plouti lodičku, jejíž běh řídil stařeček se sněhobílými šedinami. Přistál ku břehu a šel opíraje staré tělo své o hůl, slabým krokem do kapličky. Jednoho dne bylo jezero velmi nepokojné, bouřlivé; po celou noc hučel víchor a nepřestal ani ráno. Nebylo viděti žádné lodě. Dnes, myslil jsem, nevidím stříbřivlasého stařečka. A přece jsem ho viděl. Za bouře po čerících se vlnách, za mlhy a deště řídil stařeček lodičku svou ku kapličce. Bílé vlasy jeho poletovaly, jsouce větrem rozháněny. Bylo mi až úzko, když jsem stařečka samého viděl na lodičce. Ale vycvičené ruce jeho přemohly všeliké překážky.

Jak zahanbuje tento vetřák stařec všechny ty, kteří mohou snadno a po dobré cestě denně obcovati mši sv., ale z lenosti tak nečiní ani v neděli, tím méně ve všední den!

Milodary božského Srdce Páně.

Zázračné uzdravení.¹⁾ V jednom městě na Moravě žije jistá osoba, která letošního roku v měsíci květnu byla zázračně uzdravena od slepoty. Jest to vdova, čítající přes 60 let. Ku čtení potřebovala sice brejle, ale jinak viděla dobře. Najednou pozbyvala zraku, neviděla mnoho, a ani brejle, které jí dříve velmi prospěšné byly, nic jí nepomohly.

¹⁾ Kdo by se chtěl o věci té blíže přesvědčiti, tomu udá redakce adresu zasylatele, kterýž ochoten jest každému přání vyhověti.

Zraku ubývalo den ode dne, a ubohá žena poznávala, že stav její čím dále se horší a že jí snad hrozí úplné oslepnutí. V této své tísni, jsouc vůbec neobyčejnou čitelkou Panny Marie, vzala útočiště k té, kterou celý svět nazývá »uzdravení nemocných« a k nejsv. Svátosti oltární. a čím více ubývalo zraku, tím důvěrněji a vroucněji se modlila. Bylo to, jak řečeno, v měsíci květnu, kdy v onom městě konala se denně májová pobožnost k Panně Marii. »Bylo se mnou již tuze zle,« vy-

pravovala mi ona žena, »viděla jsem již velmi málo, ba neviděla jsem dobře ani k oltáři, ačkoli sedávám hodně blízko, a proto obávala jsem se, že úplně oslepnu. Ale nepozbyla jsem naděje; tuto naději sililo ve mně přesvědčení, že Panna Maria dovede vyprositi zdraví; obzvláště pak přesvědčení, že Ježíš Kristus tolik jich uzdravil a že posud v nejsv. Svátosti oltářní divy činí. Na mysl mé pořád tanul zázrak, který učinil na ženě trpící tolik let krvotokem. Žena ta měla takovou důvěru, že pravila sama u sebe: »Dotknuli se jen roucha jeho, budu zdráva.« Učinila tak, a Kristus Pán ji uzdravil. Myslíla jsem si tedy: Nemohu se sice dotknouti nejsv. Svátosti oltářní, ale mohu se dotknouti aspoň onoho místa na oltáři, kde při požehnání velebná Svátost bývá postavena, natru oči, a za-jistě mne Kristus Pán uzdraví. A Kristus Pán odměnil tuto důvěru mně nehodně. Učinila jsem, jak jsem si umínila; sotva třikrát jsem se onoho místa dotkla a oči přetřela, jakoby mi bělmo spadlo s očí, viděla jsem zase dobře a vidím dobře jako dříve.« Byl jsem hluboce dojat touto událostí, již mi sama vypravovala, a často přerušila svou řeč, poněvadž slzy, slzy vděčnosti překázely ji v řeči. Prosila mne také, abych uveřejnil toto její uzdravení Pánu Ježíši a Panně Marii na poděkování, zároveň aby i jiní neduživí a nemocní měli důvěru ke Kristu Pánu, že až posud zázraky činí a ochoten jest vyslyšeti prosby všech, kdož u něho pomoci hledají. Uveřejňuje tuto událost podotýkám, že osoba ona jest úplně hodnověrná a velmi zbožná; proto není pochybnosti, že Kristus Pán i ji zázračně odměnil živou vírou a pevnou důvěrou jak oné ženě trpící krvotokem, které pravil: »Doufej, dcero, vira tvá tě uzdravila.«

L. K.

Od Sv. Kopečka. Nikdy nebylo slyšáno, aby Maria koho opustila, kdo se pod její ochranu utekl. Této milosti

dobrotivé Matky Páně zakusil jsem i já, nehodný, v míře největší. Důležitá a obtížná úloha mne očekávala, na níž závisela takorba má budoucnost. Než k této tísní přidružila se nová, mnohem obtížnější, totiž choroba tělesná. V této nesnazi obrátil jsem se k té, která sluje »potěšení zarmoucených,« slibiv jí, že chci býti věrným sluhou jejím. A hle, Maria pomohla. Vše šťastně provedeno, i neduh tělesný vyléčen. Není to jediný případ, kdy Maria mi pomohla. Vše, co mám a co jsem, mám a jsem jediné prostřednictvím Marie. A proto jest zajisté mou svatou povinností, abych uveřejnil, jak laskavá a milosrdná jest Maria ku každému, kdož se k ní utíká.

S. M. P.

Z Jilemnice. Jistá osoba A. L. umínila si vzíti útočiště v jisté záležitosti k Srdci Pána Ježíše, k Panně Marii, též k sv. Josefu a sv. Antonínu. I učinila tak a vypravuje: »Vykonal jsem devítinedělní pobožnost a než jsem ji dokonala, byla jsem vyslyšena: a protož vzdávám tisícere díky Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduanskému, mocnému přímluvci ve všelikých potřebách, který mne nikdy neoslyšel.«

Z Kutné Hory. Bůh vytrhl mne dvakrát z těžké nemoci a daroval mi zase zdraví na přímluvu Matky Boží Filippsdorfské a Lúrdské. Protož dle slibu svého díky vzdávám nejvroucenější za obdržené dobrodini.

A. O.

Z Ruprechtic. A. L. ve svém soužení konala devítidenní pobožnost k božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Anně se slibem, budeli vyslyšena, že uveřejní dik svůj ve »Škole B. S. P.« Dosáhnuvši, oč prosila, plní svůj slib a děkuje vroucně z plna srdce nejsv. Srdci Ježíšovu a nejbl. Panně Marii, jakož i sv. Anně.

Od Sloupnice. Jistý rolník vzdává vroucné díky nejbl. Panně Marii Lúrdské za navrácení ztraceného hlasu, jehož nemohl ani pomocí lékařskou dosáhnouti.

D.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Italie. Proticírkevní snahy v Italii došly projevu dne 20. září oslavením dvacátého výročí vtažení italského vojska do Říma. Rozumí se, že nevěrecké

liberální časopisectvo neopomítí při té příležitosti přímo i nepřímou rozdmýchovati nenávisť proti církvi katolické a nejvyšší její hlavě. Velikou slepotou jest

však poraženo, mysleli, že považovati možno nynější stav v Itálii za stálý a nezměnitelný. Založení království italského provázáno bylo celou řadou právních porušení, revolucí i zločinův a skončilo před 20 lety zabráním papežského města, násilím, kterému v dějinách nenajde se podobného. Proti takovému loupežnému jednání opírají se proto upřímní katolíci celého světa a neustanou, dokud Řím nestane se opět městem papežským a uraženému právu nedostane se dosti učinění. Nebude bez významu tu podotknouti, že biskupové benátské uveřejnili žádost, aby Pius IX., za něhož stalo se ono zločinné oloupení sv. Stolice, byl prohlášen za svatého. — Jak leží nynějšímu sv. Otci na srdci zdárné rozřešení sociální otázky, nový důkaz podává okružník jeho, rozeslaný většině farářů římských a italských, v němž ukládá se jim pilně pozorovati vývoj hnutí sociálního a o něm hlavně v kázaních svých se šířiti. Divně však podporuje obyvatelstvo italské a hlavně římské tyto lidumilné snahy církve katolické, jak poučí nás následující zpráva. V Římě konán byl nedávno pohřeb, při němž smečka jakýchs neznabohů přikázala rodině zesnulého sundati kříž s vozu pohřebního, jelikož prý zesnulý nikdy církvi nenáležel. Rodiče a příbuzní však toho rozhodně odepřeli, a tak když průvod došel k mostu přes Tiberu vedoucímu, strhl jeden nevěrec kříž s vozu a hodil do řeky. A policie k surové potupě této úplně mlčela!

Rakousko. S potěšením zaznamenati můžeme tentokrátě vítězství ducha křesťanského při sněmovních volbách dolnorakouských. Z venkovských obcí dolnorakouských zvolena byla většina poslanců křesťanských a také ve městech docílili spojení křesťané valných úspěchů, což hlavně platí o vídeňských předměstích. kdež pouze tři bývalí poslanci obstáli. Veškeré časopisy židovsko-liberální nad úspěchy těmito vztekle řadí, avšak co se stalo, nedá se již odčiniti. Lid prohlédl již ošemetné to šejdriství židovského liberalismu a proto postavil si v čelo muže křesťansky smýšlející a pochodí s nimi jistě lépe, než s některým liberálem. Při nejmenším ho alespoň žádný z těchto poslancův o nic ne-

připraví. Pro katolíky užší naší vlasti moravské může událost tato býti jen vzácným povzbuzením k práci podobné. Jen pečlivá a úsilovná organizace křesťanská přemůže veliké obtíže, jaké nynější duch času duchu katolickému v cestu klade. Neleňme tedy všemožně upravovati půdu pro rozkvět a sílu živlů rozvázných, poctivých a ke všem spravedlivých.

Rusko. Dle francouzských listů zahájeno bylo opětne vyjednávání se svatou Stolicí a sice jedná se o jmenování katolického arcibiskupa s titulem v Mohylevu, poněvadž arcibiskup petrohradský jest rozkolník. Též má se docíliti úplné svobody přímých styků mezi katolickými biskupy v Rusku a sv. Stolicí! — Všeobecnou pozornost vzbudilo dílo známého jesuity P. Gagarina o církvi pravoslavné a katolické, dle něhož rozdíl mezi oběma spočívá hlavně v neuznávání římského papeže a že by opět nadejiti mohly časy, kdy by Východ a Západ přes některé menší, obřadů se týkající rozdíly tvořil církev jednotnou. —

Francie. Boj proti řeholím neustává. Obyvatelstvo žádá důrazně, aby do nemocnic opět uvedeny byly řeholnice, avšak radikálové chtějíce vyplnění žádosti té překaziti, porádají v denních listech právě štvance proti všem kongregacím. Nejnovější oporou bohopustého toho ráčení jest jim arci lživé tvrzení, jakoby kongregace dosud žádných berní neplatily, že tedy i proti nim stejně zákona užití se má. Lidumilné snahy zmařiti hanebné otrokářství došly velikolepého projevu na sjezdu protiotrokářském, zahájeném přičiněním kardinála Lavigera v Paříži dne 21. září. Úcty i obdivuhodný tento muž učinil si cílem životním zrušiti otrokářství v Africe a ač již jest kmetem stříbrovlasým, pracuje na provedení snah svých tak čile a úsilně, že bezpečně doufati lze v konečné zamezení hanebného toho obchodu s lidmi. Lidumilnosti muže toho po celém světě ctěného doznali jsme nedávno i my Čechové, a sice nedávnou povodní stížení krajané naši, jimž k ulevění bídý věnoval 100 franků.

Německo. Socialistický zákon, který byl v Německu v platnosti po celých 12 let, vypršel prvním dnem měsíce října t. r. Jak zachovají se socialistické němečtí dnes,

kdy veliká tíha výminečných zákonů s nich spadla, ukáže se asi co nejdříve. Tu podotknouti dlužno jen, že celá strana uvnitř jest nesvorná. Ve vědeckých kruzích socialistů jsou toho náhledu, že náboženství jest věcí soukromou každého jednotlivce (!). Myslénka tato, která má za následek houfné vystupování lidu jak ze zemské církve protestantské tak i katolické, svědčí o hlubokém nábožensko-mravním úpadku širokých vrstev lidu. Vše to není ničím jiným, leč výsledkem působnosti židovsko-liberálního tisku, který po léta nalhával lidu, že mezi církví, křesťanstvím a vědou jest odpor; sociální demokracie odvozuje z toho nyní pro široké vrstvy lidí plné důsledky. Snad brzy seznají liberální štváčové trpkou pravdu přísloví: »Kdo seje vitr, klidí bouři!« — Na katolickém sjezdě v Kolíně nad Rýnem jednalo se dne 5. října o podání petice sněmu německému stran zrušení zákona, kterým se jesuitům usazování v Německu zabránuje. A sice byli to tentokrát hlavně nekňeží, kteří se řádu Ježíšova horlivě ujímali. Z velikého počtu řečí za tímto účelem pronesených klademe tu neohrožená slova: »My jsme s jesuity za jedno. Jsou to naši bratři a synové, z jejichž řad vyšlo mnoho mučovníků za víru. My je nezapíráme, my katolíci všichni jsme jesuité. My k vůli nim vydati chceme čestné prohlášení a pro případ nutnosti k vůli nim také smrt podstoupíme.« — Záležitost, týkající se volby arcibiskupa poznaňského. nalezá se nyní

v rukou sv. Stolice a může prý býti vyrovnána jediné cestou diplomatickou. Krakovské časopisy oznamují, že pro stolec arcibiskupa hnězdensko-poznaňského vyhlídnut jest nejdůst. p. hrabě Potulický z Olomouce. —

Španělsko. Po případě neohrožených katolíků německých odbyvají četné sjezdy také katolíci španělští. Tak odbyván v posledních dnech velký sjezd v Madridě, na němž jednohlasně odsouzena svoboda vyznání a veškerá výchova odporučována církvi. Též pro čekatele slavu duchovního žádá sjezd osvobození od služby vojenské a pro církve dále neobmezené právo nabývatí majetku a jim svobodně vládnouti. Druhý sjezd katolíků v Saragose stěhuje si v adrese sv. Oci zaslané na krutý stav bezprávního obležení, v jakém úpí sv. Stolice, a klade důraz na povinnost poslušnosti oproti autoritě církevní.

Amerika. V Brazílii prozatímní vláda republikánská oella se v příkrém sporu s duchovenstvem, kterýž povede nepochybně k zjevnému nepřátelství, poněvadž všechny pokusy o smír objevují se marnými. Biskupové ohradili se proti některým krutým výnosům vlády, týkajícím se hlavně svobody svědomí, snatků občanských, odstranění kříže s praporem národního, odstranění veškerého státního náboženství a konečně proti opatření vlády závadějícímu nevolitelnost kněží. Také se prosí, že prozatímní vláda brasílská hodlá svého vyslance u svatě Stolice odvolati.

V měsíci listopadu modleme se za větší úctu sv. patronů našich.

Cítiti máme svatě a vzývati je, poněvadž Bůh sám je oslavil pro ctnosti jejich a pro svatý život jejich. Pravíť pak Hospodin Bůh sám: »Kdožkoliv oslaví mne, oslavím i já jeho« (I. Král. 2. 30.). A Syn Boží dí: »Kdo miluje mne, milován bude od Otce mého: i jáť budu jej milovati a zjevím jemu sebe samého« (Jan 14. 21.). A na jiném místě opět praví Spasitel: »Vy jste moji přátelé, učiniteli, co já prikazuji vám« (Jan 15. 14.). Zjistě tedy slušno jest a spravedливо, abychom svatě ctili a o jejich přimluvu prosili, ne tak jakoby oni z vlastní moci nám mohli pomoci, ale poněvadž přátelé Boží jsou a poněvadž za nás u Boha prosí. K tomu napomíná nás již žalmista Páně slovy: »Chvalte Hospodina a svatých jeho.«

Ctime pak svatě, když je často a nábožně vzýváme a když obzvláště ctnosti jejich nasledujeme. Vzývání svatých a světic Božích jest zajisté velmi

prospěšný prostředek, abychom od Boha vyprosili potřebných milostí, kteréž bychom jinak nedosáhli; neboť svatí jsou to, kteří prosby naše Bohu doručují. Proto ctnostní a nábožní křesťané po všechny časy vzývali svaté patrony s největší horlivostí o jejich mocnou přimluvu u Boha. Jen vzpomeňme na staročeskou píseň o sv. Václavu a ostatních sv. patronech našich! Nejlépe pak svaté ctíme, když jejich ctnosti následujeme; neboť každý svatý volá k nám slovy sv. apoštola Pavla: »Prosím vás, buďtež následovníci moji, jako i já jsem Kristův« (I. Kor. 4. 16.). Musíme si toho vážiti a to ctíti, co jim ctihodno bylo, a opovrhovati tím, čím oni opovrhovali. Dobře praví sv. Augustin, že svaté ctíti, ale nenásledovati příkladu jejich, není nic jiného leč lživým způsobem jim lichotiti. »Vzpomínejte na vůdce své, kteříž vám mluvili slovo Boží, jejichžto obcování, jaký byl konec. spatřujíce, následujte víry jejich« (Žid. 13. 7.). A chcete znáti tyto vůdce a mocné ochrance naše? Jsou to sv. Cyrill a Method, sv. Klement, sv. Vojtěch a Sigmund, sv. Vít a Václav, sv. Kristin, Jan a Prokop, sv. Ludmila a blah. Anežka, sv. Jan Nepomucký a blah. Jan Sarkander jakož i blah. Klement Hofbauer. »Chvalmež muže slavné. Mnohou slávu činil jim Pán. Všickni tito v pokoleních národu svého slávy dosáhli, a za dnů svých jsou ve chválách. Pozůstavili jméno ku vypravování chvály jejich. Se semenem jejich trvají dobré věci. Simě jejich a sláva jejich nebude opuštěna. Těla jejich v pokoji pochována jsou a jméno jejich živo jest od národu až do národu. Moudrost jejich ať vypravují lidé, a chválu jejich ať zvěstuje církev« (Ekles. 44. 1.—15.). Zvláště za naší doby, kdy ohrožena jest vlast naše a celý národ náš liberály a novým husitismem, kdy národu hrozí záhuba veliká nevěry a zpusťlosti, volejme ke svatým patronům našim každodenně, aby za nás prosili u Boha a nedali zahynouti nám ni budoucím, abychom mocnou a ustavičnou přimluvu jejich ode všeho zlého vždycky ochráněni byli.

Svatí patronové naši, orodujte za nás!

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za větší účtu ke sv. patronům našim, aby pod ochranou jejich vlast naše v duchu právě křesťanském kvetla, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci prosinci: Křesťané v Japonsku.

KrIste Ježíši, buď Vítán V jesLíCh betLéMskýCh, jenž jsi sVět VykoupilI,
obšťastnilI a hříšnostI zbaVilI přIšeL.

Boží muka.

Muka Boží tam za lesem stojí,
a kol dokola pusto je v kraji,
kdo mimo jde — i dech v sobě tají,
pohlédnout na kříž ve dne se bojí.

Přiletěl ptáček, usedl v kraji,
nakoukl k nebi, pozdravil zemi,
zahučel les, že nové má lemy,
zašeptla bříza, že se už znají.

Pak si zaletěl na Boží muka
a nakoukl, že dole kdos pláče...
Cvrliká bolem malé to ptáče,
na kříži dole, chvěje se ruka.

Z lesů si temných poustevník vyšel,
by u muk denní modlitbu šeptal,
by na smrt se u kříže zas zeptal,
prosbu nahoře ptáček ten slyšel.

Dole se třese víc a víc ruka,
píseň se ptáčku žalem až chvěje,
do černých lesů divná zvěst spěje,
že si mrtvého hlídají muka.

Fardář z Chřenovic.

Na konci roku.

Slavně vyzvánějí zvony chrámové k večeru o sv. Sylvestru, zvouce křesťany do stánku Božího poděkovat za všechna dobrodíní a všechny milosti, které byli z dobrotivé, otcovské ruky Hospodinovy po celý rok dostávali. Tu spěchá jeden s radostným srdcem ku chrámu, vždyť vedlo se mu dobře po celý rok, všechna jeho přání se vyplnila; tam však matným krokem blíží se druhý, bol a zármutek zřítí na tváři jeho. Pro tohoto byl rok minulý rokem neštěstí: nemoc, ztráta stihla jej, rodina jeho, posud ve štěstí a spokojenosti žijící, uvržena byla v chudobu; ó jak jest otci, jak jest matce u srdce, když vidí, že i nevinné dítky jejich s nimi trpěti, s nimi strádati musí! Tamto zase zřím osobu v hluboký smutek zahalenou. Jest to vdova. Letošní rok urval jí muže, s nímž po celý čas ve šťastném žila manželství; stojí jako kůl osamělá na světě, neboť i to robátko, v němž byla kladla celou svoji naději, povolal k sobě Bůh. — Ó s jak rozdílnými city spěchají lidé na konci roku do chrámu

Páně! Pro někoho byl rok časem radosti, mnohým však, snad většině, přinesl zármutek a žalost, která dlouho hlodati bude v srdci. Proč to? Ó kdož vyzpytuje úradky moudrosti Boha našeho!? Kdo smí snad durditi se, že nestalo se vždy dle přání a vůle jeho? Bůh jest Pánem, pánem dobrotivým a spravedlivým, vše, co činí, má svou dobrou příčinu i svůj cíl. Bůh dopouští, ale neopouští, i za křížek i za trápení máme mu býti vděční. Vždyť i v tom se jeví jeho otcovská moudrost a láska, dávát nám příležitost zde něco vytrpěti za hříchy naše, aby nemusil nás tak těžce trestati na světě onom.

Jest konec roku! Důležitý to oddíl zase v životě našem; kolik nad-přirozených darů dostalo se nám v tomto dlouhém čase, to poznává spravedlivý, jenž v roce uplynulém ještě dokonalejším se stal; to poznává i hříšník, jenž ku pokání a polepšení života přiveden byl. Však i přirozený běh roku, jenž se ve čtvero ročních počasech tak užitečně pro nás vyvinuje, i tento přirozený průběh poskytuje nám hojnost látky ku spásitelnému rozjímání. Vždyť »nenechal Bůh sebe bez osvědčení,« tak kázal sv. Pavel v Lystře, »dobře čině, s nebe dávaje deště a úrodné časy, naplňuje pokrmem a utěšením srdce naše.« Tím poukázal nám sv. apoštol na velkou onu knihu přírody, v níž učení i neučení čisti mohou se stejným prospěchem. Proto i v této vážné hodině, kdy rok starý dokonává a nový se rodí, užitečno jest nám rozjímání o naučení, jež nám plynou z moudrého střídání se čtvera ročních počasi.

Kdo neraduje se v duši své, když první jarní den jej volá, by užíval znova, co Stvořitel zemi i lidem poskytuje? Jako z hrobu vstává zase příroda omladěná a plná bujaré síly ze spánku zimního. Hrobové ticho tuhé zimy ustupuje čilému ruchu života. Zeleným rouchem odívají se louky a návrší, stromy pučí nové listí, květinčky zvedají zase hlavinky své a brzy naplňuje se vzduch libou vůní. Ó porozuměj, mladý člověče, čemu tě učí Bůh tímto nově probudilým životem ve přírodě! Tvým jarem jest mládí tvé, a proto má býti čas tento časem činnosti a práce, časem pile, časem, v němž na těle i duchu prospívati máš a dle příkladu božského Syna Ježíše Krista prospívati moudrostí i milostí u Boha i u lidí. Avšak netoliko mládí učiti se má od jarní doby, i nám starším jest jaro učitelem, a sice učitelem útěchy. Ó jak jest vše ve přírodě studené, ztuhlé a mrtvé před příchodem jara, vždyť vymřel celý život její; a hle, příroda vstává zase z hrobu smrti zimní k životu věčnému! Nevidíš v tom, milý křesťane, obraz vlastního z mrtvých vstání? Věru, nestalo se tak jen náhodou, že i Spasitel náš jednoho krásného jitra jarního z mrtvých vstáti ráčil; zasněžití zajisté jaro, tento nejkrásnější roční oddíl, za obraz budoucího z mrtvých vstání.

Avšak i tento bujný čas ubíhá a jiný nastupuje, jest to léto, doba požehnaní a hojnosti. Co jaro zplodilo, zdokonaluje se v létě a blíží se k cíli svému. Osení na polích dozrává a bělá, stromy lámou se pod tíží plodův ovocných, vše slibuje pilným rukám rolníků hojnou žeň za odměnu práce jejich. To jest obraz života plného věku mužného, kdy bujarost těla a síla ducha užívá plodů práce neunavné. Avšak pozorujesli ten krásný žlutý klas, jenž kloní plnou hlavu svou, plné šťavnaté ovoce stromů, bujnou travu na lukách, ó tu nezapomeň, že za málo dní klesne klas pod nemilosrdnou kosou, oloupen bude strom o svou okrasu, a že tráva posečená uschne a sežloutne. To vše upomíná tebe, člověče, na pravdu: nebuď v síle své zpupným a pomni na konec, jenž i tobě nastane, a když pozoruješ

krásu a plnost letní doby, pomni, že všechna krása pomine, že i tento bujarý život za své vezme. Co žalmista Páně pravi: »Pomněte, že prach jsme: člověk, jako tráva jsou jeho dnové a jako polní květina tak kvete.« Vážná tato slova jsou naučením léta a jeho žní.

Po létě přichází podzim. Venku tichne život ve přírodě, za to však tím hlučněji utváří se život doma v rodinách. Zde raduje se vše z pozeňnaných žní a s dikčičiněním požívá člověk darů Hospodinových. Člověče, kolik jest ti let? Čtyřicet, padesát či snad již sedesát? Hle, i pro tebe nadešel podzim. Ó blaze tobě, jestli jsi v letech předešlých pilně a věrně pracoval, nyní můžeš v pokoji užívatí ovoce práce a námahy své. Zdali však má i duše tvá z čeho žiti? Zachovalis sobě svědomí čisté, nashromáždillis sobě skutků dobrých, které tobě lásku bližních a milost u Boha pojistily? Pohleď na tělo a údy jeho — stárnou den ode dne a malátněji, a vždy důtklivěji tobě na mysl přichází: kdož ví, jak dlouho ještě? Či snad stane se tobě jak onomu muži ve sv. evangeliu, jenž nashromáždív všeho do stodol a špižiren svých, pravil sobě: »Nyní buď klidna, duše má, jez, pij a raduj se!« a hle, ještě téže noci povolal jej k sobě Pán! Nevíme dne ani hodiny; jestliže mladý člověk není životem svým jist, jak teprve starý, ježž síly přirozeným během věcí opouští! Protož buď na stráž, ať nepřekvapí tě Pán!

A okamžik tento smrti přijde tak jistě, jako že po podzimku nastává zima. Hrozná jest moc zimy: hrozí usmrtili vše, co se neskrylo pod zemi nebo ve vodách anebo v přibýtečích lidských. Život pominul, a jako rubášem přikrývá zima sněhovým přikrovem zemi naši. Avšak smrt tato jest jen zdánlivá; příroda nezemřela, ona spí jen, a první paprsky slunce jarního probudí ji zase k životu novému. Zima jest obrazem smrti; když člověk strávil sílu svou v bojích a trampotách života svého, tu přichází zima života — smrt, která uvádí jej v klid.

Avšak i tvá smrt, ó člověče, jest jen zdánlivá. »Divka neumřela, ale spí,« pravil Ježíš v domě Jairově. I tvá smrt jest jen spánkem, z něhož probudí tě hlas Boží, zvoucí k soudu. Ó neboj se zimy této; zesni tiše a klidně, odevzdej duši Tvůrci a tělo zemi; i pro tebe pominou brzy dnové spánku a nový život bude jistě údělem tvým. Pak nastane tobě jaro, jaro věčné, nepomíjející, jaro lásky Boží ve světě novém, o němž byl sv. apoštol pravil, že tak krásný jest, jak se člověku ani zdáti nemůže. Jaro toto nebude se báti zimy, neboť život věčný nemá smrti.

Tak rozjímějme o moudrém zařízení Božím, jež se jeví ve čtvero počasech ročních. Každá doba jest pro nás poučná, a na konci roku zásoben bude člověk vědomostmi, které jak jej těšiti budou, že užil roku k prospěchu svému, tak i blahou, otevrou mu bránu do budoucnosti, bránu naděje v pomoc Boží v roce novém. Ó kéž by člověk často čel ve knize přírody, v níž jeví se nám nezměrná moudrost i láska Boží, z níž poznáváme Boha jako Mistra z díla jeho, jakož pravi sv. apoštol Pavel k Římanům (1. 20.): »Neboť neviditelné vlastnosti jeho ze stvoření světa skrze ty věci, kteréž jsou učiněny, rozumem pochopené spatřeny bývají, totiž jeho věčná moc a božství, tak že nemohou mítí výmluvy,« pak by rostla úcta, láska i vděčnost k témuž Bohu v srdci jeho, pak by s dětinnou vděčností ukončil starý rok, a s dětinnou oddaností a nadějí začínal rok nový.

Bůh budiž pochválen a veleben za lásku svou a milost, již účastni jsme byli v roce minulém! Kéž neopustí nás i v roce novém!

Boh. Hendl.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V teči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Odevzdanost Srdce Ježíšova řízení Otce nebeského.

1. Božská prozřetelnost základem jest odevzdanosti té. 2. Ježíš Kristus její vzorem. 3. Její účinky.

1. Základem odevzdanosti té jest víra v prozřetelnost Boží. Není mezi články víry žádného, jenž byl by s to srdce člověka spokojiti, jako nauka o prozřetelnosti Boží, nauka to, kterouž laskavý Spasitel tak důrazně a opětně nám přednášel. »Pohleďte na ptactvo nebeské, žeť neseje, ani žne, ani shromažďuje do stodol: a Otec váš nebeský krmí je. Zdaliž vy nejste dražší než ono? Patřte na kvítí polní, kterak roste: nepracuje, ani přede. Pravím pak vám, že ani Šalomoun ve vši slávě své tak odín nebyl, jako jedno z nich. Poněvadž tedy travu polní, kteráž dnes jest, a zítra do peci vhozena bývá, Bůh tak odívá: čím více vás malověrní?« (Mat. 6.) »Zdaliž neprodávají pět vrabců za dva penízky, a (ani) jeden z nich není v zapomenutí před Bohem? Ale i vlasové hlavy vaší vsickni jsou sečtení. Protož nebojte se; vy jste dražší nežli mnoho vrabců.« (Luk. 12.) Ó človče, čeho se bojíš? Nenlí Bůh Králem tvým, Pastýřem a Otcem? A když prozřetelnost jeho i k nejnepatrnějším věcem v oboru přírody se vztahuje, jak mohl by býti lhostejným k tobě, duše moje? Ó pravdo sladká a a potěšitelná! Ó nepohnutelný základe důvěry mé! Zájmy moje v rukou nejlepšího Otce spočívají. Víť on, čeho potřebuji; on všemohoucí jest v působení

svém pro mne a chce mé dobro, an mne miluje. Vi, může, chce. Bezpečni jsouce láskou jeho, všecko na něho skládati můžeme. Ó jak spasitelné jest, když pravdy tyto zvláště v utrpeních, protivenstvích a klopotách života sobě připomínáme. Bůh chce nás po rozličných cestách k sobě přitáhnouti; ukazuje se nám v podobách přerozmanitých, sesílá nám žalosti i radosti; všecko však k našemu dobru jest.

2. Ježíš, vzor odevzdanosti takové. Nejenom však učil Ježíš pravdě té; on také chtěl příkladem svým ukázati nám, chtěl jako ve vlastním svém srdci čisti dáti, jak bychom jí provozovati měli. Může se říci, že po celý život neustále odevzdán byl do vůle Boží, a říditi se dal Otci nebeskému. Slyšme ho ústy královského proroka volati: »Na tebeť uvržen jsem ze života: z lůna matky mé Bůh můj jsi ty.« (Žlm. 21.) »V toběť utvrzen jsem od narození z lůna matky mé.« (Žlm. 70.) »V rukou tvých jsou losové moji.« (Žlm. 30.) Touto myšlenkou sprovázen byl po celý svůj život: »Já pak nuzný jsem a chudý: (avšak) Hospodin pečuje o mne.« (Žlm. 39.) I poslední slovo jeho bylo úkonem odevzdanosti; »Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého.« (Luk. 23.) Rozvažuj dále, jak božský tvůrčí Vykupitel ve všem, co se ho týkalo, na Marii a Josefa spoléhá; jim zůstává péči o pokrm a obydli své, ano i o život svůj, an bezbožný král hleděl ho usmrtni. Pozoruj ho, konečně, kterak v nejsvětější Svátosti oltární nechává se dle dobrého zdání kněží podávati a přinášeti každému, kdo si toho přeje; jak nechává se sebou zacházeti způ-

sobem libovolným, a tedy neustále trvá v odevzdanosti dokonalé. Ó Ježíši, jaký to příklad dáváš mi, a jak mne jím zahnbuješ, an málo tebe u ctnosti té následuji! Ty, ó Pane, zůstavuješ se mně, a já prodlívám, docela odevzdati se tobě!

3. Účinky odevzdanosti té. Chcešli, křesťanská duše, Ježíši se libiti, věnuj se Srdci jeho, odevzdej se jeho lásce a svěť jemu všechny záležitosti své, Málo jest těch lidí, kteří dospívají k takové dokonalé odevzdanosti Bohu, a přece všickni měli by po ní toužiti! Ctnost ta zplozuje v nás úplnou lhostejnost ke všemu světskému a působí, že vůli Boží jen milujeme. Zdraví, nemoc, trápení, radosti, všecko snese duše naše stejnomyslně, ano i vypráhlost, nechut a nelibost vzhledem k věcem božským. Toto odevzdání se Bohu jest ctnost ctností, nejkrásnější květ lásky Boží, dí sv. František Sales. Dále plodí odevzdanost ta největší klid duše uprostřed rozmanitých změn osudu v životě vezdejší; neboť bez ní měnime se každý den, ano mnohdy tak rychle a tak zhusta, jako věci, jež změn těch příčinou jsou.

Odevzdanost konečně způsobuje takovou shodu se záměry Božími, že ruku jeho vládnouti necháváme, jako trpělivý nemocný ruku lékařovu. Pakli vyšívákem, na němž umělá vyšíváčka pracuje, hýbeme, nemůže ona dilo své dokonati. A tak i my musíme nechati milého Boha, aby v nás pokojně působil, aniž bychom svévoli průchod dávali před jeho s námi záměry. Ó jak mocně mělo by nás toto uvážení k dokonalému odevzdání se do vůle Boží pohnouti! Nechme Boha vládnouti a nepřekážejme jemu v jeho zámyslech! Učme se čekati, doufati a trpěti! Slovo Abrahámo, jež promluvil k Isákovi, budiž našim heslem: »Bůh opatří.« Zkoumej se, odkud pochází nepokoj a zármutek, jež sužují tebe a matou. Zůstav Bohu péči o všecko, co se tebe týká. On má péči o tebe, jak dosvědčuje kníže apoštolské: »Všelikou péči svou uvrhnuce na něj, neb on má péči o vás.« (1. Petr. 5.)

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kníha III., hlava 23.)

(Pokračování v ročníku budoucím.)

Devatero služeb k uctění božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

3. Neočekávané návštěvy.

Než jednou chtěl se sv. Josef vrátiti do města, by zde nebo v nejbližším okolí lepší přístřeší a potřebného občerstvení vyhledal; ale mohl-li o samotě v jeskyni zanechat požeňnanou choť svou, když každé chvíle již se mohl uskutečniti příchod zaslíbeného Vykupitele? Nikoli! pomyslí si sám u sebe; zůstaň jen na blízku panně ti svěřené a božskému jejímu pacholátku, o to ostatní se Otec nebeský již postará. A tak se též stalo. Neboť sotva že Maria na místě největší opuštěnosti a chudoby světa Spasitele

byla porodila, již také andělé nebesí spěchali Josefu, věrnému služebníkovi, ku pomoci, svolávající pastýře z okolí betlémského k uvítání novorozeného Messiaše. Ó s jakou radostí přijal je Josef! Jak ochotně poučil je o pravé důstojnosti Matky Boží a jejího děťátka, a vedl je ihned k jeslím, aby se mu poklonili! Ó jak jim děkoval za upřímné dary, jež byli s sebou přinesli! Vždyť obohatili tyto chudí lidé nuzný chlév a opatřili nejnutnějším!

Hbitě a s vynaložením veškerého umění svého upravit nyní Josef božskému

Synáčku a sv. Máti jeho lepší lůžko, a z přinesených potravin a ostatních darů pastýřů připravil oběma občerstvení nejvyššího potřebného. Za všecku péči a námahu byl Josefu tisícíroznou odměnou milostiplný pohled, jímž božské dítě duši jeho jako zář sluneční oblažilo. A což teprve, když přebílená Matka svatému choti svému děťátku v ruce vložila, vybízejíc jej, aby je k srdci svému přivinul a

sv. ústy svými poceloval: ó kdo vysloví blaženost nejvěrnějšího sluhy Božího!? Ó tu jako nový nadpřirozený život projel staré, zvadle údy jeho! Ó jak v očích jeho zaleskly se jako čisté, jasné perly slzy radostné a blažené! Ó tu mu bylo u srdce nejinak, než jakoby se měl zničit láskou a rozplynouti v život malého Srdce Ježíšova, jež poprvé slyšel bít na vlastním srdci svém!

Ale již nové překvapení! Jako přivedl anděl pastýře k jeslím jakožto zástupce chudých a prostých, podobně nedlouho na to přivedla sem divotvorná hvězda tři mudrce od východu jakožto zástupce učeného a vznešeného světa. Josef, který vlastně tvořil celý dvůr Krále novorozeného, přijal je, a k utvrzení jejich víry v Krista vysvětloval jim jeho božské poslání jakož i vysokou důstojnost pozeňnané Matky jeho; pak je uvedl i s celým průvodem ku Králi samému.

jehož trůnem jsou jesle, rouchem chudoba a žezlem mdloba jeho. Vida pak, že vsickni tři knížata nieméně pokorně věří a v chudičkém nemluvnátku svého vtěleného Boha poznávají a jemu na kolenu se klaní, ó tu znova velebil Josef moc a lásku Hospodinovu a děkoval Ježíšku ve jménu všech národů za to, že se i pohanům zjevití ráčil.

Takovéto radosti a potěšení utvrzovaly ještě více sv. Josefa u věrnosti a oddanosti ve službě Pána a Spasitele, a

zároveň připravovaly jej, aby zmužile a neohroženě mohl podstoupiti těžké zkoušky, které jižž mu nastávaly.

4. Krutý rozkaz.

Zbožní pastýřové navštívili již jesle betlémské a poklonivše se odešli; podobně i tři mudrcové od východu obětovali Spasiteli dary své, a vykonavše svůj hold navrátili se; také ve chrámě jerusalémském staříček Simeon vyznal hlasitě před světem, že viděl »Spasení světa a světlo k osvětlení národův«; ale dosud ještě byl nepřišel okamžik, kdy měl býti Kristus Pán i od ostatního světa jakožto Spasitel uznán, kdy vzýváno a velebeno mělo býti svaté jméno jeho. Maličký a slaboučký ležel tu dosud novorozený Vykupitel jako každé jiné novorozenátko lidské. U něho dlela nejpřimněší a nejsvatější Máti; oba pak, Máti i Synáček, svěřeni jsou nejpečlivějšímu, nejvěrnějšímu, ale spolu i nejvíce zkoušenému ze všech služebníků Božích. Neboť zkouškou nemalou byla již cesta do Betléma a odtud k jeskyni Narození Páně; zkouškou nemalou byla opuštěnost a úzkost v oné noci, v níž vzejíti mělo světu slunce spravedlnosti, a zkouškou neméně těžkou byl pro Josefa rozkaz Boží, aby bez meškání Betlém opustili.

Právě když jedné noci všechny tři svaté osoby na nuzném lůžku svém odpočívající pohřiženy byly ve hluboký spánek, »aj, tu se ukázal anděl Páně Josefovi ve snách, řka: Vstaň, vezmi děťátko a Matku jeho a prchni do Egypta, a buď tam, dokud nepovím tobě; Herodes bude hledati děťátko, by je zahubil.« Abys, milý čtenáři, celou příkroš a tíži tohoto rozkazu poněkud pochopil, představ si, že by tebe mimo vše nadání jedné noci došel přísný rozkaz

okamžitě vstáti a odejiti kamsi do cizé země, na př. do Turecka, a sice bez peněz, bez povozu, bez průvodce po neznámých cestách, ano i bez znalosti řeči, bez všeho bližšího udání města a lidí, ku kterým jiti máš; a k tomu že bys — jsili matkou — musila vzíti s sebou i své novorozenátko, nebo — jsili otcem — že bys oba, choť i dítě, musil s sebou vzíti na tak krušnou cestu! Při zprávě té zajisté bys se zachvěl ohromen a zdrcen, právě tak, jako když by tě stihla nenadálá zpráva o nějakém úmrtí: ba kdyby ti byl čten ortel smrti, sotva bys pocítil většího strachu a úzkosti! Či snad mi namítneš: »Kde anděl s nebe přináší rozkaz, tuť snadná věc poslechnouti, to by u mne nemělo prazádných obtíží!« Avšak pomalu, milý brachu; hned uvidíme, zdali jest tomu tak! Odpověz mi dříve na tyto otázky: Když tě některý soused, přítel nebo někdo z domácích lidí těžce urazí, tak že to v tobě hněvem vše a krev se ti pění, kdykoli na to vzpomeneš, bývá ti u srdce tak, jako bys měl hned pěstí mu zodpovídati urážky jeho a dokázati mu jeho bezpráví. Že tak učiniti nemůžeš, podpaluje tě to, abys alespoň klením a nadáváním si vyhlil zlost a zjednal jakési zadostučinění; snad ti v pomstychtivosti přicházejí do hlavy myšlenky ještě horší a černé jako ďábel: rei, jak ti bývá, když právě v takové chvíli vstoupí mezi vás nějaký smírce a chce zjednati zase pokoj, nebo když tvé svědomí tě napomíná k odpuštění a smíření se s nepřitelem, neřikáváš: »To jest mi příliš těžké, to nemohu učiniti!«? Příteli, jest to snad tak těžké, jako výše zmíněná cesta do Turecka? »Nikoli!« řekneš. Víš dobře, že by to spravilo někdy jedinké laskavé slovo, jediné podání ruky, a byl by konec všemu hněvu! A ty to přece neuděláš! Snad proto neuděláš, že nepřišel žádný anděl s nebe a nepřikázal ti to? Ale viz, nikoliv anděl,

nýbrž někdo jiný přišel s nebe a zvěstoval tobě, mně a nám všem: »Já pak pravím vám: milujte nepřátele své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vás pronásledují a na cti ntrhají vám.« Ten, jenž toto »přikázal, jest mnohem více než anděl, jest to sám Kristus.« Nuže, kterak že ho v tom posloucháš? Jest neděle, na věži se sezvání na služby Boží, ty to slyšíš a jest ti při tom, jakoby zvon vážným a velebným hlasem k tobě volal: »Pomni, človče, abys den sváteční světil! V neděli a ve svátek nejméně jednu mši sv. pobožně slyšeti budeš!« Jest tento rozkaz snad těžší, než byl onen sv. Josefu daný? A přece jak často se ti nechce jej vykonati! Jednou jest ti výlet milejší, po druhé tě zdrží nějaká vzácná návštěva, po třetí zase kniha nebo hospoda, po čtvrté špatné počasí atd. Čekáš snad i tu na nějakého anděla s nebe? Nemáš dosti na tom, že ti to nařizuje církev, kteráž jest chotí Kristovou a o níž sám řekl: »Kdo tebe slyší, mne slyší; kdo však církve neslyší, budiž ti jako pohan a publikán, t. j. veřejný hříšník.« Anebo snad máš v srdci také trochu jidášské lásky k penězům, tak že jsou ti tvé groše milejší nad vlastní dítky, a ze všech koutův ozývají se ti hlasy: »Dej, dej! Dej chudým, pohorělým, povodní stíženým! Dej na místní farní chrám Páně! Dej skličnému, oloupenému sv. Otci v Římě! Dej něco misionářům na rozšíření sv. víry a obrácení pohanů! Dej na vykoupení pohanských dítek a na své vlastní dítky!« Příteli, má snad dříve přijíti anděl s nebe a přikázati ti se vším důrazem, abys dal z pokladů svých? Neřekl již božský Spasitel: »Prosícím tebe dej, a od toho, kdo by chtěl vypůjčiti od tebe, neodvracuj se« (Mat. 5. 42.). Nebo naopak zacházíš s majetkem svým příliš nešetrně a dáváš ze svého už příliš

rád, ale ne chudým, nýbrž hospodskému a svým soudruhům při džbánů a kartech, nebo módnímu krejčímu, lahůdkáři atd. Nuže, myslíš snad, že jest těžší věc odvyknouti si takových zbytečností a spokojiti se s potřebným, než bylo sv. Josefu vydati se bez všelikých prostředků na dalekou cestu do zemi a končin pracizích? Má snad dříve anděl s nebe přijíti a znova ti na paměť uvést, co ti již ve knize Přísloví Duch sv. připomíná: »Nebývej na hodech pijanův ani na kvasech těch, kteří snášejí masa k hodování« (K. 23. 20.).

Avšak dosti na těchto příkladech! Snad beztoho ani nejsou na místě pro zbožné čtenáře těchto listů. Vždyť aspoň u tebe, milý čtenáři, jenž jsi vzal na se čestnou povinnost »služebníka božského Srdce Páně.« nemůže býti již ani řeči o takových těžkých přestupcích a nevěrnostech. Ale buď také věrným i v malém a následuj sv. Josefa ve svědomitosti a vytrvalosti, s jakouž on vyplnil i onen těžký rozkaz. Neboť vypravuje o něm písmo svaté: »Solva že vyslechl hlas andělův, ihned vstal, vzal dítě a Matku, jeho, a již ubíral se do Egypta.«

Josef byl nyní o.č. osamotněn s božským dítkem a Matkou jeho, a tito zase odkázáni taktéž výhradně jen na lásku a péči Josefovou. A kterak je vyvedl bez úrazu a nebezpečí ze země židovské? Odkud vzal pro ně potřebného pokrmu a nápoje? Kde nalezl pro ně ochranného přístřeší? Slyšme, co nám na otázky tyto odpovídá zbožné ústní podání a zjevení svatých Božích.

Bez odkladu zbudil Josef Marii Pannu prose ji laskavě, aby Ježíška co nejlépe přioděla a přikryla, k čemuž ji, pokud třeba bylo, nabídl i vlastní svůj šat. Pak posadil pozhnanou Máti na oslici, již byli z Nazareta s sebou přivedli, a podal ji do náručí Synáčka, závdavek to lásky Otce nebeského. Sám pak vedl zvířátko

cestou, jež se mu ve tmě noční nejbezpečnější a nejpohodlnější býti zdála. Přístřeší a pokrmu poskytli jim soucitní lidé, a kde ani těch nebylo, poskytl pak leckterý strom stínem a ovocem svým Pánu všeho tvorstva a jeho svatým průvodčím odpočinku a občerstvení. Již překročili šťastně hranice judské země a byli úplně bezpečni před úklady krvežíznivého

Herodesa; ale teď byla před nimi poušť v celé své bezutěšené jednotvárnosti a opustěnosti, a byť i tu bylo se jim méně obávatí před divokou zvěří nežli před ukrutným Herodesem, tož za pouští hrozila jim zase nová a snad právě tak veliká nebezpečí. Kdyby si byl Josef postěžoval na to Pánu Bohu a sám u sebe řekl: »Proč musíme právě do Egypta,

do té země modloslužebníkův, a ne raději ke sv. třem mudrcům na východ, neb aspoň do některé země, kde se naši řeči mluví; proč musíme blouditi touto pouští opuštění, bez všelikého průvodu, beze vsí pomoci lidské?« Kdyby Josef takovýmit hloubáním a zkoumáním byl snad tak daleko přišel, že by o božství Synáckovu a o pravdě ostatních zaslíbení byl pochyboval, útěk do Egypta nikoli řízením Božím, nýbrž pouhou

nutností osudu nazýváje: neníliž pravda, že bys mu to za takových okolností skoro prominul? Avšak Josef nebyl tak hned u konce se svou vírou a důvěrou v Boha, jako bývá mnohý z nás, nýbrž počal teprve doopravdy doufati, kde bychom my měli všechno za ztracené. Jak rychle bývá mnohý v čas návštěvy Božího po ruce se žalobou a steskem: »Na mne už Pán Bůh úplně zapomněl, nakládá se mnou právě jako s nevlastním dítětem

svým! Proč musely právě moje osení kroupy zničit? Proč musil blesk právě můj dům zasáhnout? Proč jen já nesmím mít v obchodě žádného štěstí? Proč jenom já nemohu nalézt žádných zákazníků, jichž mají jiní nazbyt? Proč jenom mně nelze nalézt řádného čeledína a spolehlivé služby? Proč právě jen moje děti stánou a umírají? Proč pak právě já se mám dívat na to, kterak jiní při plných džbánecch hodují a veselé dny tráví, co zatím já ničeho na světě neužiji? Mám jenom já mít po celý rok popelec a nikdy žádné posvícení? A při tom všem má ještě člověk sloužit Pánu Bohu nikoli ve strachu a úzkosti, nýbrž v radosti a beze všeho umlčení kráčet! dal a dále cestou jeho přikázání! — Nuže, chápeš, milá duše skličená a stisněná, utrápená a usouzená, chápeš nyní statečnou a obětovnou mysl Josefovu, tohoto prvního služebníka božsk. Srdce? Neslyšíš jej na nic si stěžovati a nařikati, nýbrž vidíš jej vždy ochotně a zmužile kráčet před svým Pánem a Spasitelem i ve vši nouzi a úzkosti třeba až kraj světa?

Po dlouhé a namahavé cestě přišla konečně svatá rodina do Egypta, a naleznouc v žádném městě přijetí usídlila se v jakési chudičce a opuštěné chýži, více jeskyni se podobající, blíže většího města. Josef se chopil svých tesařských nástrojů, chodil všude, kde nějakou práci doufal nalézt, pracoval a namáhal se dnem i nocí neunavně, a to vše pro svého Pána a sv. Matku jeho. Ó jak asi smutně a tesklivě čítal z počátku hodiny a dny, jež u vyhnanství v pohanské zemi trávit musil vzdálen všeho, co mu nějakou útěchu poskytnouti mohlo, a to tím více, poněvadž obě mu svěřené osoby, jež celé jeho srdce zaujímaly, ve stejné nouzi a opuštěnosti se nalézaly. Ale »zůstaň tam, dokud ti neřeknu,« zněl výslovně určitý rozkaz andělův. Tak

minul rok za rokem, až konečně dostal rozkaz nový: »Vstaň, vezmi dítě a Matku jeho a navrať se do země israelské; neboť jsou zemřeli ti, kteří hledali bezživotí dítěte.« (Math. 2. 20.)

Ó jak spěchal Josef k Mátě a zvěstoval jí radostný rozkaz Boží! Ačkoliv navrať do vlasti rovněž tak obtížný byl jako útek, vydali se bez prodlení na cestu do země zaslíbené. Již překročili hranice judské, když doslechl Josef, že místo zemřelého krále Herodesa vládne v zemi Archelaus, syn jeho. Poněvadž tento co do ukrutnosti nic si nezařadil před otcem svým, byl život božského dítěte znova ohrožen. Modlil se tedy Josef k Bohu za osvícení, co by měl činiti, načež anděl napomenul jej, aby již nešel do Betléma, nýbrž aby se obrátil do Gallileje, kde vládl mírnější bratr Archelaův. Tím způsobem dostala se sv. rodina po nevýslovných strastech a svizelech zpět do Nazareta, kdež v tichém domku, vzdálen všeho hluku světského, započal Ježíš svůj skrytý život, v němž setrval až do třicátého roku svého věku.

5. V tesařské dílně.

Jest tichý večer. V šedý soumrak zahaleny obklopují jako strážní duchové hory gallilejské nepatrné městečko Nazaret, jež utěšeně shlíží s návrsí v tiché údolí. Žádné zástupy lidí po ulicích neruší hlukem a křikem svým posvátné ticho blížící se již noci; není slyšeti dupot koní po silnici, ani hlomozu a ran v dílnách řemeslníků — vše utichlo. I světla v oknech shasínají jedno po druhém, až posléze kmitá již jen na konci městečka matné světélko v okénku nízkého domku.

Pojď se mnou, milý čtenáři, k okénku tomu, nahlédneme na okamžik do vnitř, co ještě činí obyvatelé prostého toho příbytku.

Hle, tesař ještě pilně pracuje, a dle jeho chvatu zdá se, že ještě téhož večera chce dílo své dokončiti; neboť bohaté krůpěje potu lesknou se mu na čele, a při každé ráně kladivem nebo širočinou slyšeti hluboký povzdech z umdlených prsou. Vedle tesaře stojí pachole krásy a spanilosti nevidané a přičiňuje se pracujícímu mistru tu pilným donášením a odnášením potřebných nástrojů, tu zase držením dřeva co nejvíce nápomocnu býti. Při tom jeví takovou ochotu ku

práci a takovou pozornost na každý pokyn tesařův, že bychom je skoro za velmi pilného tesařského učně považovali, kdyby nás nevyslovitelný, nadpřirozený výraz jeho spanilé tváře (z níž zavčas jako ze slunce paprsky lásky a dobroty na horlivého tesaře se obrací) nepoučoval, že cosi vyššího ukrývá se v pacholeti tom.

V jednom koutě světničky sedí u knihy ve čtení nebo spíše v modlitbu a rozjímání pohřížená panna, dokonalý to obraz nebeské nevinnosti a svatosti.

Nadešel večer svaté rodině. »Otče Josefe,« ozve se Maria s něžností a láskou, »budeš již s prací svou brzy hotov? Ach, jak mne to bolí, vidímli, že se tolik pro nás namaháš!« — »Ještě malé strpení, milá Máti,« odpovídá za pěstouna pachole, »jen ještě několik úderův, a práce jest hotova. Zítř ráno odnesu ji zákazniku, a dostanuli za ni hned mzdu, pak bude zase na několik dní o nás a naše chudé postaráno.« A zase hoblováno, pilováno a zbtjeno, až bylo dílo úplně hotovo. Po té vstala Maria, vyňala z malé skřínky tři skrovné

kousky chleba a postavila na stůl tři malé nádobky s mlékem; pomodlivše se všickni, požívali pokrm chudiny. »Hle, to naše všecka zásoba,« obrátila se Maria s pohnutím na Josefa, »neboť ostatní vše jsi před hodinou rozdal chudým.« Tu povstav Ježíšek a pohlédna pln něžnosti na dobrou Matku a milého svého pěstouna, pozdvihl svaťou ruku svou a požehnal pokrm na stole, a zároveň mannou nebeské útěchy nasytil je, vlévaje rozkoš a slast rajskou v duše jejich. Pokleknuv pak mezi oběma na tvrdou půdu nuzné světničky sepal ruce a z úst jeho řinuly

se žalmy chvály a díkův Otci nebeskému. Z blaženosti, již tu oplývalo božské Srdce jeho, udílel hojně též do srdce Josefova i Mariina, by tím sladší odpočinek pozívali na lůžku chudoby a prostoty.

Tento jen chatrný nákres jednoho večera v domě svaté rodiny můžeš si nyní, milý čtenáři, podle vlastní chuti a zbožné mysli své doplniti a dále rozvinouti v utěšený obraz, šetře při tom jen toho, že sv. Josef jakožto živitel a pěstoun božského Spasitele měl sice ve sv. rodině důstojnost a právo skutečného otce (čemuž nasvědčují slova pisma sv.: »I byl jim poddán a poslušen,« jakož i udivení židů, řkoucích: »Nenilíš tento syn Josefův?«), že však zároveň byl od Otce nebeského ustanoven ochrancem a strážcem dětství a mladosti jeho až do jeho veřejného působení a jako takový také úplně zodpovědným za veškeré blaho jeho.

V této věci můžeš sv. Josefa obzvláště ty, křesťanský otče, následovati, jakož i každý, kdožkoli místo otce u dítěte zastupuješ. Máš totiž dítkám svým tak rozkazovati a vládnouti, abys zároveň jim sloužil, t. j. tvé rozkazy a napomenutí tvá dítkám nemají nikdy vycházeti ze sobectví nebo z naruživosti, nýbrž z čisté lásky k duším dítek, jež ti Otec nebeský svěřil.

Rozumíš mi dobře? Či ti to mám vysvětliti nějakým příkladem? Poslyš tedy! Mnohý otec říkáva často svému dítěti: »Dnes nemusíš jíti do školy, ale musíš mi doma při práci pomáhati!« Jest takový rozkaz dítěti k dobru nebo ku škodě? Jiný otec dá svého syna do učení, do služby nebo na stravu do cizího domu, nedbaje, že se tam málo dbá křesťanského náboženství, jen když to jest lacinější a ušetří na penězích. Jest to dítěti prospěšné nebo na škodu? Třetí otec jest tak pošetilý, že dovoluje svému dítěti čísti knihy, v nichž se jedná o nečisté lásce, o všelijakých nekalých vášních

lidských, o pobloudění a provinění se mladých i starých lidí; mimo to vodí dítě zahy s sebou do divadla, ano i na plesy, aby, jak prý říká, »zahy dozrálo a osamostatnělo.« Poslouží takový otec dítkám svým k dobrému nebo ke zlému? — Nehodili se, otče křesťanský, žádný z těchto příkladů na tebe, pak, prosím, přemýšlej sám o podobných případech »výchovy« dítek, které se tebe více týkají a mně právě na mysl nepřipadly. Při tom všem však zapamatuj si následující pravidlo: Kdykoli svému dítěti něco poroučíš, taž se dříve sama sebe, jeli rozkaz tvůj tak dobrý a prospěšný, a jsouli slova, jimiž jej uděluješ, tak moudrá a mírná, abys jej mohl, jsa na místě sv. Josefa, i Ježíškovi uděliti?

6. Na božském Srdci Ježíšovu.

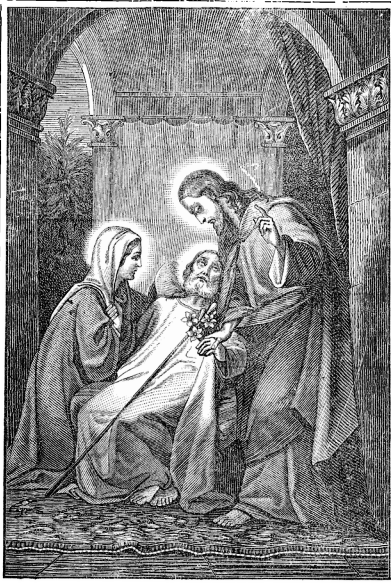
Již často slyšel jsem z úst starých lidí: »Ten a onen zemřel v mých rukou a tomu jsem zatlačil oči.« Ti staří praví to s jakýmsi sebevědomím a kladou na to nemalou váhu, jakoby chtěli říci, že poslední služba, jež se umírajícímu prokáže, mnohem větší a důležitější jest, než všechny předešlé služby. A nemajiliž do jisté míry pravdu? Nestál jsi, milý čtenáři, ještě nikdy u lože umírajícího? Co bývá té chvíle nejbolestnější a nejtrapnější? Patrně okolnost, že by člověk umírajícímu velmi rád pomohl, a — nemůže! A třeba nebyl umírající tvým dítkem ani přítelem, zajisté i s úhlavním svým nepřítelem i s pohanem a Turkem cítil bys v jeho poslední hodince upřímnou soustrasť. Tento šlechetný cit lidského srdce jest však jen jiskrou z onoho božského ohně, jenž v nejsv. Srdci Ježíšovu ustavičně pro nás hoří. Dle toho si tedy představ, milý čtenáři, jaká musila býti smrt sv. Josefa, když při ní božské Srdce přítomno bylo. Poslyš a uvaž, jak blahosl. služebnice Boží, Maria Agreda, popisuje smrt sv. Josefa:

»Jakmile poznala Maria Panna, že se blíží skonání Josefovo, prosila svého Syna, by v této těžké hodině vztáhl nad ním své božské rámě, aby i smrt jeho tak vzácná byla před očima Božíma, jako vzácný byl celý předešlý život jeho. Prosila také Ježíše, aby byl pamětliv lásky a pokory svého sluhy, jakož i péče a věrnosti k choti i chovanci. Ježíš pak připověděl la-skavě Matce své učiniti, oč jej žádala. Po 9 dní dnem a nocí oba ustavičně přisluhovali umírajícímu, střídajíc se. Třikráte za den ozývaly se u lůžka nemocného nebesí zvukové andělů. Mimo to naplňovala neobyčejná, přelibná vůně obydlí, jejížto svěžest občerstvující pocífoval netoliko Josef, ale i ostatní lid v sousedství.

V den před svou smrtí ležel Josef po 24 hodin u vytržení, v němž spatřil nezasloněnou velebnost božskou. Maria pak poznala v duši Syna svého celý obsah tohoto zjevení, duše Josefova byla ozářena, takorba zbožněna. Tu přistoupila k němu Maria a prosila jej o požehnání, což když jí udělil, políbila ruku jeho a

žádala, by vyřídil patriarchům její pozdrav. Josef navzájem prosil Marii Pannu za odpuštění všech poklesků, nedbalosti a obmeskáni, jichž se byl vůči ní dopustil. Poslední jeho slova k Marii byla: »Ty jsi požehnána mezi všemi ženami a vyvolena mezi všemi tvory. Andělé i lidé musejí tě chváliti; všickni národové musí

tě poznati a oslavovati vznešenou důstojností tvou. Skrze tebe budíž jméno Nejvyššího poznáno, velebeno a vyvýšeno po vše budoucí časy; budíž i chváleno odevšech blažených duchů za to, že tě stvořil, jež jsi tak drahá a vzácná před očima jeho. Doufám, že i ve vlasti nebeské z tvého patření se radovati budu.« Po té obrátil se Josef k Ježíši Kristu, namahaje se pokleknout před

ním a jej osloviti; Ježíš však předešel jej a pojav jej do svého náručí podpíral též hlavu skonávajícího. Josef naposledy slabým hlasem prosil Ježíše o požehnání a odpuštění všech poklesků, jichž se byl ve službě a přítomnosti jeho dopustil. Poznal a blahoslavlil jednorozenného nebeského Otce a děkoval za to vyznamenání, že jej ze všech lidí vyvolil chotěm své

nejb. Máti. Kristus Pán přál zase milovanému pěstounu svému lehký odpočinek a nařídil mu, aby sv. praotcům a prorokům v předpekli oznámil zvěst radostnou brzkého již vykoupení jejich. Za této řeči skončil Josef. Úmrtí jeho oslavovali andělé vůkol stojící velebným chvalozpěvem. Na rozkaz Kristův vzali duši Josefovu a donesli ji k ostatním praotcům a prorokům, kteří hned poznali v něm pěstouna a živitele Vykupitele světa, a všechny zde čekající duše projela nevýslovná radost nad zprávou blízkého již vykoupení jejich. Bylť i smrt Josefova netoliko následkem dlouhé nemoci, ale zároveň účinkem onoho šířícího ohně lásky, jenž srdce jeho naplňoval. Maria připravila pomoci andělů tělo Josefovo k pohřbení, jež tak neobyčejný lesk zahaloval, že nebylo ničeho viděti kromě tváře zesnulého. Přelibečná vůně, jež se vůkol mrtvolý šířila, přivábila mnoho lidí, kteří se obdivovali spanilosti a slíčnosti mrtvého těla, jež se stále svěžímu a živoucímu tělu podobalo. Za velikého průvodu lidí, v němž nejen Ježíš a Maria, ale i andělé podílu brali, pohřben jest Josef, pěstoun Páně, do země.

V tomto vypsání o úmrtí Josefově povšimni si, milý čtenáři, obzvláště slov, že prosila Maria Ježíše Krista, by pamětliv byl lásky a pokory svého služebníka, jakož i věrnosti a péče k choti své a chráněnci jeho, a aby

smrt Josefovu vzácnou a drahou učinil před očima nebeského Otce. Či může býti větší milosti a odměny nad tuto: skonati smrtí, která by v očích Božích vzácná byla?!

A hle, přátelé, tato odměna čeká jedenkrát i na nás všechny, budeme-li jen následovati sv. Josefa v jeho lásce a pokore, v jeho věrnosti a oddanosti do vůle Boží. Zajisté bude sv. Josef prositi božské Srdce Páně, aby nás v poslední naší hodině neopouštělo, ale aby — byť i pod záclonou chleba — k nám zavítalo, s námi co nejužší se spojilo a při nás setrvalo ve smrti i věčnosti, jakož jsme i my jakožto jeho věrní služebníci při něm nerozdílně setrvali v tomto životě.

Konečně mám ti ještě něco sdělit, milý čtenáři! Měsíc březen zasvěcuje mnozí a přemnozí zbožní křesťané zvlášť k účtě sv. Josefa, podobně asi, jako měsíc květen účtě Rodičky Boží Marie Panny. Ó duše křesťanská, učíš i ty tak, připoj se ke ctitelům sv. Josefa a rei každého dne slovem, srdcem i skutkem přeslavnému ženichu nebeské Královny, co sv. Teresie mu tak často říkala: „Ó veliký patriarcho, ačkoli docela nehodna jsem tobě sloužití, nicméně se zasvěcuji tvé službě a tvému oslavování!“ Pak zajisté budeš moci s toutéž svatou Teresií jedenkrát vyznati: „Nepamatuji se, že bych byla někdy sv. Josefa o něco prosila, co bych nebyla obdržela!“

(Pokračování v ročníku budoucím.)

Jak se hájí rázný katolík.

Podává Boh. Hendl. (Č. d.)

Námítka 21

„Ale budou se mně smáti! Musím se řídit podle jiných; co pak by tomu lidé řekli, kdybych pořád do kostela chodil?“

Dříve nežli ti odpovím, dovol mi se tě otázati, co jsi vlastně: jsi jehně

anebo člověk? To vím, že jehňata slepě za sebou běží, a skočili jedno do jámy, skáče za ním i druhé a třetí atd. Má snad i člověk takto jednat, bez rozvahy po jiných se opičiti? Bohužel, mnoho jest lidí, kteří tak činí, a podobní jsouce

jechnatům, do záhuby se řítí, protože jiní před nimi tak činili.

Musíš se řídit podle jiných, praviš, ale proč pak se neřídiš podle zbožných, poctivých křesťanů, proč raději následuješ příkladu zlých, bohaprázdných lidí? Snad proto, že těchto jest většina, a že zlý příklad vždy více za sebou vábí, nežli dobrý? Či nechceš býti za podivína považován, jenž vzdaluje se z davu lidí? Ne z pýchy, aniž proto, že bys opovrhoval ostatními, musíš se oddělit od takých, kteří povinnosti křesťanské neplní, nýbrž proto, že choulostivým zůstati máš, a že to těžké jest ve stálém obcování s neslechetnými. Ať ti za to podivínů spílají — co na tom? Vždyť jest to první a hlavní podmínkou péče o duši a její spásu, vzdalovati se co možná světa hříšného a příkladu jeho.

Spasitel náš Ježíš Kristus rozkazuje zřetelně a důrazně v kázání svém na hoře (Ev. sv. Mat. 5. 6. 7.): »Vcházejte úzkou branou! Neboť široká jest brána a cesta, která k zahynutí vede, úzká však jest cesta a těsná brána, která k životu vede. a málo jest těch, kteří ji nalezají.«

A na jiném místě, při prvním rozeslání sv. apoštolů, praví Kristus Pán: »Nebojte se těch, kteří tělo zabijí, ale duši zabít nemohou; spíše se bojte toho, jenž tělo i duši do záhuby pekelné uvrcí může.«

Jindy zase, když své učeníky a lid poučoval o podmínkách, za kterých může člověk Krista následovati, pravil: »Kdo se za mne a slova má stydí, za toho se bude i syn člověka stydět, až přijde u velebnosti své.« A konečně dokládá jinde: »Kdo vytrvá až do konce, spasen bude,« t. j. kdo věrným zůstane učeníkem Páně přes všechny překážky, všechen smích a

všechnu pohanu, přes všechny zlé příklady a pokušení, ten dojde spasení.

Tato slova Pána našeho, obsahující výstrahy, napomenutí, zaslíbení, jsou myslím dosti zřejmá a poskytují dosti látky ku rozjímání, kdo as v srdci tvém vládnouti má: Bůh či svět? Neboť kdo jest to, jenž zde tak výstražně a přísně, ale spolu také záslibně mluví? Jest to Bůh a Pán náš a budoucí Soudce; on, jenž nikdy ani slova nadarmo nevyřkl, on jest to, jenž o slovech svých dí: »Amen, amen pravím vám, nebe a země pomínou, ale slova má nepomínou.« Ejhle, proto musíš, milý příteli, nechcešli věčné spásy pozbyti, sice ve světě, ale ne se světem a dle světa žíti, ba v lišení se od světa musíš slávu svou hledati, jsa dalek toho, za to se stydět. Ovšem říkáš, »vysměji se mně,« nuže co na tom záleží? Proto nezemřeš; nebudeš prvním ani posledním, nech jen »psy na měsíček štěkati,« jak praví sv. František Saleský. Spíše bys ty se jim mohl smáti pro jejich bezbožnou slepotu, neboť, ač za to mají, že moudří jsou, jsou v pravdě blázni, neboť žádný moudrý člověk neškodí sobě, jako oni si škodí na duši a na věčnosti. Či snad, kdyby se ti někdo smál, že jíš, anebo že nechodíš po hlavě, nýbrž po nohou, přestaneš snad proto jísti a budeš běhati po hlavě? Zajisté ne, a proč? Protože víš, že to, co činiš, je rozumné, a to druhé že by bylo daremné a bláhové! Čím bláhovější a při tom škodlivější bylo by jednání, kdybys Boha a jeho slovo, kdybys duši svou a její věčnost obětovati chtěl za to, abys se některým zkažencům zalíbil a od nich za to chválen byl; na chvále takých lidí věru nic nezáleží, chvála z úst nezabohů jest hana zbožného katolíka, ale hana z úst jejich, jeho největší chválou, neboť dokazuje, že není takým, jaci oni jsou. Omlouvášli se, že by tě haněli pro

službu Boží, pak bys ani nesměl vlasti ani císaři sloužiti, neboť za to tě také nepřátelé vlasti haní a tupí. Bohužel jest mnoho slabochů, kteří bojice se lidí urážejí Boha; světu a zlým chtějí se zalibiti, ale Bohu nikoliv. Tento strach před lidmi, tato nestatečnost svedla a zahubila již mnohé. Kdo však pevně stojí na půdě zákona Božího, kdo hledí pravým býti katolíkem, jenž Bohu dává, co Božího, a císaři, co císařovo jest, ten směle se může všem na odpor postaviti; takému neublíží i sebe větší pohana neznabohův a zpusťků; lidé šlechetní přece vždy státi budou při něm, a konečně i nepřátelé přestanou se smáti a haněti, neboť statečnost a vytrvalost i u nich vynutí uznání. Buď laskavým a úslužným ku každému, i zažertovati si smíš o věcech, kterými se Bůh neuráží; jakmile však by kdo si dovolil něco proti Bohu a náboženství, tu buď vojínem Kristovým! S klidem a moci přesvědčující odražej útoky, ukaž však i příkladem svým, že milo a snadno jest Bohu sloužiti a povinnosti křesťanské plniti, a za to ti stojím, v brzkou umlkne posměch, umlknou urážky, a každý bude se střežiti v přítomnosti tvé o věcech svatých jen dosti málo neslušně se zmíniti. Pak je na tobě řada se smáti; kdo se směje naposledy, ten se směje nejlépe. Ty pak zatím něco trp za věc tak vážnou, tak svatou; jeden měj před očima cíl: Spas duši svou!

Námítka 22.

„Ale nechci býti pobožníkářem, svatouškem.“

I Bůh zachovej, k tomu ti také neradím, pobožným máš a musíš býti, ale nikoli pobožníkářem anebo svatouškem; pobožníkářství není náboženstvím, nýbrž jeho zneužívání. Že však se i náboženství zneužívá, nesmí se přece náboženství za vinu klásti, vždyť není

na světě věci, které by se zneužití nemohlo. Zneužívání dobré věci, každé vybočení z mezí musí se zavrhnouti, ale pravý užitek musí se podržeti.

Bůh miluje zbožnost, ale nemiluje pobožníkářství. Bůh chce zbožnost nalézt i v srdci, t. j. v obětování myšlenek a žádosti ke službě jeho v poslušnosti, ku svatým jeho příkázáním. Pobožníkářství netkví však v srdci, nýbrž libuje si jen v jemnější, přemrštěné formě, ba mnohdy i pověra s ním bývá spojena. Pobožníkář a svatoušek klade hlavní váhu na věci vedlejší, nepodstatné, a považuje prostředek za poslední cíl.

Ostatně dlužno říci, že to není tak zlé, jak se obvykle za to má; tento druh lidí neškodí obvykle jiným, nýbrž jen sobě, jelikož ztrácí cenu před Bohem. Do chyby této upadají obvykle ženy, které o pravé zbožnosti nedosti dobře a důkladně poučeny bývají. Ony libují si v zevnějších pobožnostech; trápí svědomí své malichernými výčitkami, a chtějice býti horlivými, vadí se a křičí tam, kde by radno bylo mlčeti atd. To jest ovšem chybné. Ale kéž by nebylo větších chyb na světě! Všickni, kteří na modliče a modličky hubují, jsou snad mnohem horší nežli tito; podobají se zločinci, jenž pro vraždu k doživotnímu žaláři odsouzen byl, ale hrozně se durdil, když mu za souseda byl dán zloděj.

Či není nepočetný život, opilství, nestydaté řeči, špatný příklad, rouhání se Bohu, nedbalost v povinnostech křesťanských, neznalost pravd náboženských — není toto vše horším zlem nežli pobožníkářství? A do této třídy patří zajisté vždy dobrá polovice z těch, kteří tak rádi na modličky a modliče hubují, ač neví, že i veškerý jejich život jest zneužíváním daru Božího; za modliče nechťejí býti považováni, ale ve skutečnosti jsou horšími, neboť kradou Pánu Bohu den, t. j. neužívají velikého daru,

živoia svého podle jeho vůle. Bylo by zajisté tisíckrát lépe, kdyby neznabožci, zloději, opilci atd. tyto své neřesti vyměnili chtěli za pobožnístkářství. Líným modlíčem, pobožnístkářem a svatouškem nemáš býti, Bůh uchovej, ale křesťanem máš býti s tělem duší, křesťanem dobrým! Miluj Boha nade všecko, služ jemu, řiď se dle jeho příkázání, plň věrně povinnosti stavu svého — to jest jádro, které Bůh miluje. Pobožnístkářství jest jen slupka bez jádra a proto bez ceny.

Námítka 23.

„Jaký pak je to život všeho se zřikati, poráde se jen báti? Není to život smutný?

A taký žádá na nás křesťanství.“

Jen pomalu, příteli, ne tak zhurta; nedurdi se hned, vždyť není ještě zle. Křesťanství nežádá od tebe, „abys se stále a všeho bál a abys všeho se zřikal.“ Přeháníš a sice k vlastní škodě. Ano, zákon Kristův jest sice jho, neboť tak jej jmenuje Kristus Pán sám, ale jho snesitelné, ano sladké, vždyť sám praví: „Jho mé sladké jest, a břímě moje lehké.“ A ostatně ohlédni se jen a pozoruj jiné lidi. Znáš zajisté dobré, horlivé křesťany, kteří si bledí zákona Božího vždy a všudy, nuže rei, vypadají tak smutně, tak ponuře, tak mrzutě, tak nešťastně? Naopak musíš říci, že všichni, kdož pravými, zbožnými a horlivými křesťany jsou, že všichni taci veselí, spokojeni a vždy dobré myslí jsou, neboť jsou s Bohem i lidmi v dobrém srozumění a mají dobré a čisté svědomí.

To ovšem nepopírám. Že dobrý křesťan na sebe dobře pozor dávatí musí, a že tak mnohé rozkoši se vyhýbá, která by ctností uškoditi mohla. Také nelze popírati, že i boj vůle mnohdy ke zlému tihnoucí, s rozumem a povinností těžký bývá; avšak který pak stav ve světě nemá bojů, nemá nepřijemností, které pak povolání ne-

ukládá člověku povinnost zřikati se tak mnohé rozkoše? Vždyť nestal jsi se tím, čím nyní jsi, přes noc, nýbrž dlouho jsi se namáhal, strádati musil; lituješ toho? Nikoli, neboť tím jsi právě došel cíle. Ejhle, i dokonalost křesťanská stojí práce, není zadarmo, neboť má naději na věčnou odplatu, a tato přece Bohem spravedlivým nemůže udělena býti bez zásluhy.

Svět vidí, kterak křesťané horliví se modlí, zlé své náklonnosti mrtví, almužnu dávají, se postí, smyslných rozkoší se varují, zkrátka právě to činí, co světu těžké bývá, a tu ovšem za to má, že taci křesťané žijí beze vsí radosti, že život jejich jest smutný, mrzutý, přísný atd. Avšak to jest jen slupka. Kdybys pohleděti mohl na jádro, do srdce a mysli křesťana zbožného; tu bys shledal radost vznešenou, čistou, stálou, radost, která plyne z vítězství nad zlým, radost, kterou Bůh sám vlévá v srdce svých miláčků. Či snad jest syn, jenž k vůli rodičům svým mnohé si odepřiti musí, proto nešťasten? Ba naopak šťastným se cítí, ano dvojnásobně šťastným ve své oběti. Pak i křesťanská mysl obracuje všecku nepřijemnost povinnosti v sladkosť, jako včely proměňují trpkou šťavu, kterou z tynianu ssají, ve sladký med. Zkus to jen s křesťanským životem a uznáš pravdu slov mých. Zkušenost zde nejlépe poučuje, slovy nedá se nic dokázati, neboť třeba jest, aby každý sám tak pocítil. Rozpomeň se na léta dětství svého, na den prvního sv. přijímání, nebyls tu nad míru šťasten? Nebyls vesel, veselostí svatou, čistou? Ejhle, takou radost zakoušejí praví, zbožní křesťané neustále, radost vnitřní, již svět dáti, ale také vzíti nemůže.

A pakliže při vzpomínce na vlastní léta dětství tvého zamlží se oči, pakliže jakási bolná touha volá po uplynulém štěstí nevinného mládí, ó tu nezapomeň,

že tentýž Bůh, jenž tebe tehdy blažil, posud žije, že posud tě miluje, na tebe čeká, zdaž jako marnotratný syn k němu se nevrátiš. Ó neboj se ho! On jest tvým dobrotivým Otcem, Spasitelem, on jest útočištěm všech kajících hříšníkův. On sám pravil: »Žádného, kdož ke mně přijde, neodeženu.« Ó vezmi na se sladké a lehké jho Kristovo, svatý zákon jeho, a opět nalezneš pokoj srdce, pravou, nezkalenou radost v životě a nad to dosáhneš po smrti radosti věčné u toho, jemuž jsi byl sloužil, pro něhož bys se zapíral u Boha ve slávě jeho nebeské. Bohu sloužiti, jest v pravdě vládnouti, neboť služba jeho člověka ušlechťuje, posiluje, není to služba otrocká, nýbrž z dobré vůle, z lásky, proto schopná všech obětí, a čím více obětí, tím větší

radost. Ve službě Boží váží si člověk i darů pozemských, raduje se z té krásné Boží přírody, z vlastního života, ze štěstí jiných, ve všem zří láskyplnou ruku Hospodinovu, a proto s radostným srdcem velebí jej. V srdci, v němž Bůh sídlí a vládne, nemůže býti nespokojenosti, ani smutku, ani mrzutosti, neboť také srdce zakouší již jaksi v předtuše budoucích radostí nebeských, o nichž svatý apoštol praví, že ani oko lidské nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co Bůh připravil těm, již jej milují. Proto mylný jest a nepravdivý náhled, že by zbožný a pravý křesťan a nešťastník jedno byli. Nešťastníky lze nalézti v táboře jiném, v táboře Božím však nikoliv.

(Pokračování v ročníku budoucím.)

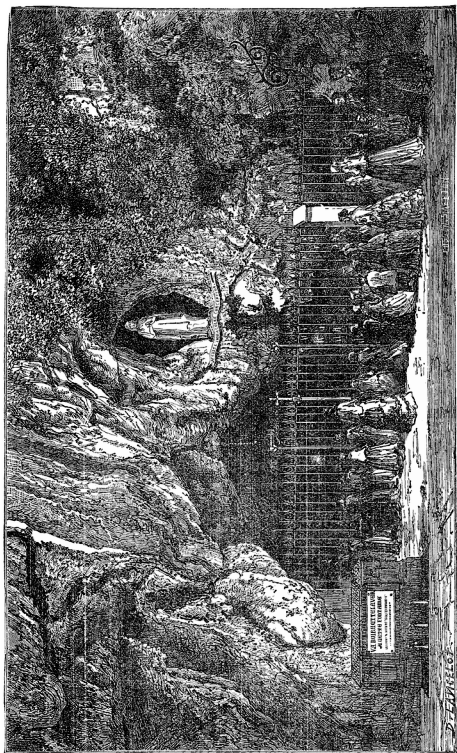
Národní pouť Francouzů do Lúrdů.

Ketos 20. srpna ráno přišlo nábožných poutníků z Paříže a z celé Francie tak veliké množství, jako snad nikdy dříve do Lúrdů. 13 zvláštních vlaků bylo vypraveno z Orleanu a 14. vlak odejel z Montpellier. Počet poutníků páčil se na 20.000. Mezi nimi bylo 1100 nemocných, kteří putovati chtěli na zázračné místo, aby dosáhli zdraví. Na štěstí nikdo z nich na cestě nezemřel. Po příchodu do Lúrdů ihned začaly veřejné pobožnosti a modlitby u jeskyně zázračné, v basilice sv. růžence a v nemocnicích. Všude bylo viděti modlíci se zástupy nábožného lidu s rukama křížem přes prsa složenýma, s bosýma nohama na znamení kajcnosti, libali zemi posvátnou, a z úst všech vycházela společná modlitba k nebes výšinám. Bylo tu viděti netoliko prostý lid venkovský, ale i z města vznešené panstvo a dámy. Všichni byli dychtivi na to, jestli se

zase stane nějaký zázrak, jak stal se před dvěma lety s nejsv. Svátostí na břehu řeky Gave. Nemocní pocitovali léčivou moc zázračného pramene. Uspořádán velikolepý průvod; 1000 kněží, majice rozžaté svíce, tvořilo dvůr Krále všech králů. Když průvod tento s nejsv. Svátostí se ubíral okolo nemocných, tu tito volali s takovou důvěrou, jakou v evangelium nalezáme a která skutečně hory by přenesla: »Pane Ježíši, nehleď na hříchy naše! Oslav svou Matku! Věříme v tebe, doufáme v tebe! Ty jsi vzkříšení a život! Chcešli, můžeš nás uzdravit!« Mluvili chudáci ku Spasiteli tak, jako by šel okolo nich, jako druhdy mezi lidem obcoval ve svaté zemi. A Pán Ježíš nenechal je nadarmo volati. Když nesena nejsv. Svátost okolo jeskyně, vstalo jedno děvče z Viru, které sedm měsíců chodit nemohlo, a šlo za průvodem. Při večerní slavnosti, dvě hodiny

trvající, byla veliká zář, jako stkvoucí koruna okolo chrámu sv. růžence a hory kalvarské. Den uplynul rychle za neustálé modlitby a nábožného zpěvu.

Tak i noc uplynula tisícům poutníků, kteří stáli okolo nejsv. Svátosti na stráži, konajíce modlitby a odprošující Spasitele za všechny urážky jemu učiněné. O půl-

noci konal mši sv. farář lůrský. Nábožný zpěv lidu připomínal živě svatou noc narození Páně. 22. srpna byl postaven památný kříž na blízkém kopci; 100 mužů z nejlepších rodin neslo jej bosýma

nohama na místo, a nesmírný zástup lidu je doprovázel. Téhož dne bylo shromáždění přítomných kněží v basilice; bylo jich 1600. I tohoto dne byl slavný průvod s nejsv. Svátostí o 4. hod. odp.

Ježíš Kristus ubíral se vítězoslavně uprostřed lidu svého. Lid plesal radostí velikou a nadšením, a nemocní prosili o zdraví. Mnozí z nemocných zkoušeli vstáti, někteří z nich ovšem nemohli, ale přece dost veliký počet zůstal opravdu na nohou, a tak věřícím křesťanům dokázali, že na břehu Gavy viděli všemohoucího Boha se ubírat. Tímto uzdravením dosáhlo nadšení lidu nejvyššího stupně na cestě ku basilice. V neděli 24. srpna byli poutníci počtí návštěvou metropolitou a arcibiskupa z Auch a biskupa z Tarbes. Metropolita chtěl jmenovitě vidět průvod s nejsv. Svátostí; o němž tolik podivuhodného byl slyšel. Sám pak vedl průvod za přísluhy mnoha kněží. Když se průvod ubíral, arcibiskup nesl nejsv. Svátost, tu pravil P. Picard nemocným: »Modlili jste se, trpěli jste,

proč byste znova netrpěli, proč byste nové oběti nepřinesli? Vstaňte a následujte Pána a Mistra, vy slepi, chromí, zmrazení, ochromení, vstaňte a jděte za ním! Učiňte průvod nemocných bídáků! Neřekne každý vida vás: »Ach, kdybych je mohl uzdravit!« Ježíš Kristus jest mnohem dobrotvější než my lidé; důvěřujte, ukažte mu bídu svou!« Nemocní poslechli a bylo jich dosti, buďto se opírali o přátely, nebo také sami, jak mohli, následovali Pána svého. Nevíme dosud, jestli tento heroický skutek byl jim odměněn záračným uzdravením. Poutníci nábožní vrátili se 25. srpna zase domů, zanechavše naději v lepší budoucnost. Není možno, aby národ, který tak veřejně viru svou osvědčil, byl blízko zahynutí anebo zahynul docela.

Kostel Božího Těla ve Slavonicích.

Ctitelům nejsv. Svátosti podává *Pl. B.*

Mezi milostnými místy poutnickými, jakýmiž ozdobena jest milá vlast naše moravská, čelné místo zaujímají Slavonice, položené v jihozápadní Moravě nedaleko místa, kde stýká se troji hranice, Čech, Moravy a Dolních Rakous. V určitých dnech roku pozdravují četné zástupy poutníků místo, kde Bůh neprostřednictvím nejsv. Rodičky Boží nebo některého svatého; ale sám přímo v nejsv. Svátosti oltární všemoc a velebnost svou lidu věřícímu ukázal. Původ sv. místa tohoto klade se do let 1278 až 1280. Roku dříve zmíněného byl totiž, jak letopisec vypravuje, nepochybně žoldnéři krále Otakara II., vracejícími se bez vůdce z nešťastné bitvy na Poli Moravském, vyloupen farní kostel slavonický, při čemž drahocenné nádoby posvátné po-brány, sv. hostie pak nedaleko města u lesa na hromadu kamení pohozeny, kdež v témdni svatodušním r. 1280. podivuhodným způsobem úplně neporušené zase nalezeny jsou.

Často vidán býval noční dohon plamének na skalnatém onom pahorku: na jaře však roku 1280., když pastýř slavonický meškal se stádem svým poblíž nynějšího místa milostného, a několik sedláků na blízkém poli oralo, vyslehl nenadále z hromádky kamení, křovin a travou zarostlé, silný plamen, zvířata pak ustrašená, spatřivše neobyčejný zjev ten, sklesla okamžitě na kolena. Vidouce to pastýř nemalo také se zděsiv i podiv, upozornil na neobyčejnou příhodu nejbližšího orače. Jako kdysi Mojžíš na poušti, odebrali se oba ohledati místo ohněm označené, a k nemalému ustrnutí našli uloupené sv. hostie úplně neporušené a jasnou září kol dokola ověncené. Ihned podána zpráva do města a v malé chvíli bral se valný zástup lidstva s knězem k místu podivuhodnému. Svaté hostie s uctivostí sebrány a ve slavném průvodu nesený do farního chrámu. Než u samé brány městské zmizely pojednou z rukou knězových; když pak celý průvod vrátil se na místo nálezu, našel

je na téže místě, odkud byly dříve vzaty. I sebrány jsou opět, avšak u bran městských opakovalo se zázračné zmizení poznovu. A tak stalo se třikrát. Z toho poznána vůle Boží, že místo ono má zasvěceno býti nejsv. Svatosti, a skutečně, když na radu duchovního slibili všichni přítomní vystavěti tam kapli, doneseny svaté hostie bez dalších překážek do chrámu Páně. Na místě onom vystavěna pak skutečně kaplička, z níž během času povstala nynější budova chrámová.

Pověst o zázračné události této záhy rozšířila se i za hranicemi Moravy, přivábivši množství zbožných poutníků k místu zázračnému, jehož návštěva spojena byla s mnohými odpustky, udělenými biskupy: Dětrichem olomouckým, Řehořem pražským, Janem krakovským, Petrem basilejským a mnohými jinými. Nový tento stkvonci zázrak tím radostněji uvítala církev, čím větším stávalo se nebezpečí hrozící tělu jejímu učením tak zvaných Albigenůvých, které té doby nebezpečně ve vlastech našich rozlehovati se počalo a právě ke zrušení oběti mše sv. i všech svátostí, jakož i ku převrácení veškerého stávajícího veřejného pořádku směřovalo. Neobyčejná tato událost byla výstrahou a zároveň i útěchou zbožným věřícím té doby, i nyní však zůstávajíc velikým dobrodiním všem pravověrným.

Kaple Božího Těla stala se od té doby proslulým místem poutním navštěvovaným valnými zástupy zblízka i dále. Tento utěšený stav potrvál až do roku 1423, kdy dne 24. srpna husitský hejtmán Jan Bzdinka s nevázaným vojem před Slavonicemi se objevil, město oblehl, nemoha však pro chrabrosti obhájce jeho ničeho pořídit, celou krajinu vůkolní zpustošil, při čemž i vně města stojící kaple obrácena v sutiny. Když však po odchodu nepřítele zbořeníště blíže ohledáno bylo, shledáno, že oltář se svatými hostiemi, jakož i ona hromádka kamení, na níž původně nalezeny byly, úplně neporušenými zůstaly. Pamětní spis, podepsaný sedmi svědky stavu duchovního i světského, a mající letopočet 1436, praví doslovně, pojednávaje o odchodu zarpuntilých nepřátel církve: „Kteréžto hostie úplně neporušené i dnešního dne viděti lze.“ Když potom i po bouřlivých

oněch událostech nepřestávaly návštěvy poutníků, vystavěn kostel v nynější své podobě, který sice již roku 1478 dokončen, avšak teprve roku 1491., v 19. neděli po sv. Duchu, připadající tehdy na 9. říjen, olomouckým biskupem Pavlem ke cti a chvále nejsv. Svátosti oltářní slavnostně byl vysvěcen.

Kolem roku 1447. žil v Římě vysoký hodnostář duchovní a rodák slavonický, jménem Jan; od tohoto dostalo se tehdejšímu papeži Eugenovi IV. zpráv o událostech v rodišti jeho se zběhlých, což za následek mělo udělení mnohých výsad místu onomu. Nástupci Eugenovi, papežové Sixtus IV. a Pius VI., přidali k výsadám předchůdcem svým uděleným ještě možnost získati plnomocné odpustky každému, kdo by obvyčejné podmínky vyplnil a kromě toho příspěvek k udržování chrámu Páně složil. Pouť k nejsv. Svátosti oltářní ve Slavonicích byla nejslavnější poutí pro mnoho krajin Čech, Moravy a Dolních Rakous, tak že mnohdy značně pocíťován byl nedostatek zpovědníků. Když pak konečně r. 1684. horlivý farář slavonický, Bartoloměj Aug. Hablík, čtyři hrubiánské listy obdržel od starších bratrů, průvody z Čech priváděvších, v nichž obviňován byl, jakoby se nestaral o dostatečný počet zpovědníků, následkem čehož mnoho poutníků bez přijetí sv. svátosti nuceno jest odejti, zažádal u biskupské konsistoře olomoucké, aby alespoň o hlavních slavnostech dovoleno bylo kněžím i jiných diecési svátosti pokání přísluhovati, což také skutečně výnosem ze dne 21. května r. 1685. bylo povoleno. Kromě velikého počtu kněží světských a ctihodných otců Františkánů z Dačic, poskytovali také četní členové řádu Paulánů z Nové Bystřice v Čechách výdatné pomoci. Ještě roku 1800. přicházeli poutníci do Slavonic z míst třeba 20 hodin vzdálených.

Až dosud nehrozila domu Božímu ve Slavonicích žádná pohroma, vyjma bouře r. 1783., kdy octl se v seznamu kostelů ke zboření určených. Kdo zna bohabojnost a hlubokou úctu ke chrámu Božího Těla, jakou vyznamenávají se i nyní občané slavonicti a kterou přijali jako vzácný odkaz zbožných předků svých, snadno pochopí, že vypraveno r. 1784. poselství ku dvoru císařskému

do Vídně, aby vyprosilo městu zachránění klenotu nejvzácnějšího. Císař Josef II. znal Slavonice z vlastní zkušenosti, jelikož tam kdys na cestě své do Čech u rodiny jedné přenocoval; propustil tedy prosebníky milostivě, a kostel zůstal krušného osudu ušetřen. Nejskvělejší slavnost koná se v Slavonicích šestou nedělí po veliké noci, jakožto vzpomínka na zázračné nalezení sv. hostií a založení místa poutnického. Slavnost tuto nazývají »slavností selskou,« kterýžto název od roku 1280. ústním podáním až na naše doby se dochoval a běžným jest netoliko v městě samém, nýbrž i v dalekém okolí. Původ pojmenování toho leží v té okolnosti, že orající sedláci první pastýřem upozornění byli na ohnivou září nad sv. hostiemi se vznášející. — V předvečer (v sobotu) bývají večer o 5. hod. slavné nešpory. Po ranních službách Božích dne následujícího nese se nejsv. Svátost ve slavném průvodu z farního chrámu městského do kostela Božího Těla, čímž nahraditi se má Spasiteli ona urážka, kterou zasadili mu bezbožní lotrové pohodivše rouhavě přesvaté Tělo jeho na místě nesvatém. Tam jest pak slavnostní kázání a druhá mše svatá. Průvod tento jest pro Slavonice velikolepou dějepisnou památkou, jelikož jest starší než slavnost Božího Těla; první konán byl totiž již roku 1281. a jsa nepochybně zvláštní nějakou výsadou onoho poutního místa, dodával mu nad jiné určitějšího rázu.

Tato prastará slavnost vykonává se až po dnes, jen že mnoho zvyků zbožných, které jako při mnohých jiných slavnostech tak jistě i při této zavedeny byly, dilem v zapomenutí upadlo, dilem nyníšší lhostejnou dobou úmyslně jest opomíjeno. Tak na příklad nebyl tuto nedělí ke cti nejsvětější Svátosti, jak od domácího, tak i okolního obyvatelstva dobytek na pastvu vyháněn, jak se to i v nedělí svatodušní a na slavnost Božího Těla dalo. Tím poskytl se všem pastýřům příležitost zúčastniti se pouti slavonické, kdež po službách Božích ve společném všech shromáždění rokovalo se o společných záležitostech: při té příležitosti volivali si starostové obcí své pastýře, bývali buď změna nějaká nutná, nebo jinak místo pastýřské se uprázdnilo. Dnes neví se o prastarých těch obyčejích

skoro ničeho, ano snad celá slavnost byla by již v zapomenutí upadla, kdyby Bůh sám o muže pro slávu jeho horlíci nebyl se postaral. Více jak před 200 lety byly to kláštery: Nová Říše na Moravě, Pernek a Jerous, Altenburg a Světlá v D. Rakousích, které z far sobě podřízených průvody do Slavonic vysílaly. Když po víceleté přestávce na počátku tohoto století slavnostní průvody opět mohly býti vykonávány, byli to nejd. pp. opatové, klosterneuburský a novoříšský, kteří po nejprv Tělo Páně šestou nedělí po Velkonočních do chrámu poutnického nesli.

Od té doby jsou to ponejvíce ve správě kláštera jerouského se nalezající fary, které, věrný jsouce krásnému obyčejí předků zbožných, každoročně hlavně o »slavnosti selské« ve vzorném pořádku do Slavonic přicházejí. I nyníšší nejd. p. opat novoříšský zavítal tam již častěji v den tento, při čemž sloužením pontifikální mše sv. lesk slavnosti k veliké radosti obyvatelstva domácího i poutníků cizích nemalo zvýšil. Potěšitelným zjevem jest také, že v novější době i panstvo, na letohrádcích v okolí usedlé, třeba i vícekrát pouť k Božímu Tělu ve Slavonicích vykoná, dávajíc takto krásný příklad tamějšímu obyvatelstvu, které dlouho potom o urozených a zbožných poutnících si vypravuje. Průběhem roku bývá v poutnickém kostele slouženo mnoho mší sv., jelikož zbožní dárkové četnými nadacemi jej obmyslili; kromě toho však zvláště devatenáctou nedělí po sv. Duchu, kdy koná se druhá okazalá slavnost, spojená se slavnými službami Božími, jakož i dále v pondělí svatodušní, v nedělí po Božím Těle a o slavnosti sv. Andělů Strážných na poděkování za šťastnou zeň. Následování věru hodná slavnost obžinková! Roku 1874. zavítal do Slavonic brněnský biskup Karel Nöttig a vida v širém poli tak přívětivý kostelík, s podivením se vyjádřil: »Kéž bych měl v Brně tento podivuhodný kostelík!« A že z hloubi srdce vycházela tato jeho slova, dokazuje bohatá nadace, kterou za zemřelé rodiče své při chrámu tom založil. Až do roku 1784. přicházeli do Slavonic poutníci z krajín i 10 mil vzdálených, z končin podunajských, z Čech až od Budějovic, z Moravy od Jihlavy, Brna a Znojma

a z Dolních Rakous z pohoří Manhardského a všichni tak vroucí pobožnost na jevo dávali, že pověst o tom až do dnešního dne se zachovala. Než i podnes vidati jest mnoho poutníků v nejhlubší pobožnost pohřížených, a to lidí, kteří v domově svém sotva by tak učinili.

Co však zvláštního půvabu poutím slavonickým dodává, jest bez odporu pobožnost vykonávaná v kapli Loretské ku kostelu přistavěné; vzývání nejsv. Svátosti sdruženo jest tu s uctíváním nejbl. Rodičky Boží, jak to sv. Alfons odporučuje. Kaple mariánská jest tedy druhým cílem poutníků. I ona, jako svatý vzor její v Lorettě italském, změnila původní místo své. Stávala zajisté dříve u augustiniánského kláštera ve Vratěnině na Moravě; když však r. 1817. celý klášter lehl popelem, a jen kaple ona s oltářem i sochou Mariánskou neporušena zůstala, vystavěna byla, jelikož klášter byl zrušen, u kostela Božího Těla ve Slavonicích kaple podobná, kamž dne 8. října 1820 oltář i se zázračnou sochou slavnostně byl přenesen. Matka Páně těší se tu z neměnné návštěvy věrných dítek svých než ve Vratěnině o slavnostech Mariánských.

V dřívějších dobách činily sliby vykonati pouť do Slavonic nejen jednotlivé osoby, ale i celé obce, které až podnes v určitých dobách ročních na svaté místo to přicházejí. Zvláštní zmínky zasluhuje tu obec Rudolz v Dolních

Rakousích, odkudž dne 2. července samojediné hospodyně v průvodu do Slavonic přicházejí. Před 200 lety, v době trapného soužení, slibily totiž tehdejší hospodyně každoročně prosebný průvod do Slavonic vypraviti a zachránily tak celou obec. Asi od 30 let vykonávají také hospodyně z Fratres v Dol. Rakousích pouť podobnou.

Připomenouti také sluší, že severní brána městská jest tatáž, jako před 600 lety; teprve v nejnovější době, asi v letech padesátých, odstraněna byla těžká dřevěná vrata s řetězem několik centnýřů vážícím. A neklameli zdání lidské, potrvá brána ta ještě několik století; tak pevná stavba jest to. O »slavnosti selské« bývá od nepamětných dob brána tato ověněna a osvětlena, a když odpoledne po druhých nešporách kněz nazpět nese nejsv. Svátost do farního chrámu, udílí se tu slavnostní sv. požehnání.

Ku konci řádků těchto jako upřímní katolíci a věrní citelé nejsv. Svátosti, obracíme se s prosbou na dp. faráře tří diecésí, brněnské, sv.-hyppolitské a budějovické, aby, pokud žádné větší překážky v cestu se nestaví, horlivě nabádali farníky své k vykonávání pouťi k Božímu Tělu do Slavonic.

R. 1880. byla slavena v době mezi 8. a 17. květnem 600letá památka založení kostela »Božího Těla,« při které příležitosti svatý Otec Lev XIII. návštěvníkům plnomocné odpustky udělil. *Vld.*

N o c.

Vědecky lesy mlčí —
i ten máček vlčí
hlavičku si sklání;
jen potůček v stráni
bručí si vesele,
když noc k spánku stele.

Stín bez hluku kráčí,
rosa květy smáčí,
v tichém údolíčku
rákos při rybníčku
písničku si zpívá,
rybka v spánku zívá.

A v koruny stromů
jak pán, když jde domů,
měsíček se dívá,
kdo to dole zpívá?
Hvězdičky se smějou,
za měsíčkem spějou.

Srdee klidně dřímá,
palmu míru třímá,
a v tom klidném spánku
vzdychá k nebes stánku,
k tomu Otci světa,
kde je láska vzněta.

Přeložil farář z Chřtenovic.

O útěchách a radostech duší v očistci.

Podle množství bolestí mých v srdci mém, potěšování tvá obveselovala duši mou. (*Žalm 93, 19.*)

Člověk obvyčejně nerad na to myslí, že se také jednou dostane do očistce. Myslí si, jak to možná, abych ještě měl trpěti v očistci? Vždyť už mám na světě dosti velký očistec. Co pak nemám tu dosti trápení? Je to pravda, milý bratře a sestro, že člověk na světě mnoho vystojí, více jest tu zlého než dobrého. Ale přece s tím tvým očistcem není to tak ještě zlé; když se máš tak zle na světě, proč nechceš umřít, když se smrt blíží? Každý naříká na své trápení, ale o smrti nechce ani slyšeti. Vidíš, milý příteli, na světě člověk bez trápení byti nemůže, nejsme v té pravé vlasti, jsme na pouti, novou lepší vlast hledáme. Kdybychom neměli žádného trápení na světě, nechtělo by se nám oltud, nevzpomínali bychom ani na Boha. Ale Bůh nám právě utrpení a kříže všelijaké posílá, abychom toužili po nebi, jemu sloužili, nebe si zasloužili. Bůh s námi jedná jako laskavý otec. Jako otec žádá od dítěte, aby si stravu práci nějakou zasloužilo, aby mu lépe jídlo chutnalo, tak i náš Otec nebeský chce, abychom si též vlastním přičiněním nebe zjednali, aby radost naše byla dokonalá v nebesích. Proč pak ale mám se dostati ještě do očistce? Víš snad, že tě Bůh velice miluje, a že ho také milovati máš. Miloval jsi ho? Nehřešil jsi v životě svém? Snad nevíš, jak si Bůh oškliví hříchy. Poslechni příběh ze života sv. Kateřiny z Janova (Genoa v Itálii).

Sv. Kateřina prosila Pána Boha, aby ji ukázal, jak se mu hřích těžký protiví. Nejvš svatý Bůh ji odpověděl: »Toho bys nemohla snést,« a ukázal ji u vidění, jak velice nenávidí malé hříchy. I viděla ona světice takové brázy, že se vyjádřila: Kdybych měla něco podobného zase vidět, raději bych po celý život po všemohoucí tak hříchy nenávidí, může tě hned po smrti do nebe vzít, když ještě mnoho hříchů na své duši máš, anebo za své hříchy jsi se dosti nekál? Myslíš, že jsi se ze všeho dosud vyzpovídal; ale dejme tomu, že bys 7krát za den poklel aspoň lehkými hříchy:

kolik jsi spáchal tak za rok hříchů? Za rok, kdybys aspoň 7krát za den zlíšil, 2555 hříchů malých bys učinil, kdybys snad 5krát za den se provinil, již to dělá 1825 hříchů, kdybys 3krát za den Boha urazil, máš zase 1095 hříchů do roka. Kdybys byl živ 30 let, 50 let, 60 let, počítej si, co to hříchů? Bůh je nejvyšší spravedlivý. Neodpustí bez litosti. Litoval jsi všeho, co jsi zlého učinil? Solva. Co pak nám tedy zbývá? Nemůžeme říci, zdali jsme dostatečně pokání činili.

Málo kdo jest pro nebe docela čistý. Treba se jenom spravedlnosti a milosrdenství Božímu odevzdati, do očistce sestoupiti a tam tak dlouho trpěti, až budeme hodni na Boha nejsvětějšího patřiti. Když svaťmí nejsme, svaťmí se musíme státi v očistci.

Ó kéž bychom se aspoň do očistce dostali! To všechno si tam ještě jaksi přetrpíme. Většina lidí si však očistec příliš krutý představuje, jako by tam nebylo docela žádných útěch a radostí. Jsou na omylu. Ačkoliv jest ono místo velice smutné, je tam přece dosti útěch a radostí. Všemohoucí Bůh očistcová muka také osladil, ačkoliv zjevení jeho v písmě sv. nám ničeho o tom nepraví. Jest tam velice palčivý oheň, duše se tam nevýslovně mučí neukojitelnou touhou po Bohu, svědění je také trápí, dlouho chudinky ony trpí, mnohé i velice dlouho, ale díky Bohu, že objevil svatým svým slávu svou v očistci. Pišou totiž mnozí svatí a mnohé světice, jako svatá Mechtilda († okolo 1300), sv. Gertruda její sestra († 1334), sv. Bernardin sienský († 1444), sv. Kateřina z Janova († 1510), sv. František Saleský, sv. Magdalena z Pazzis (1607) i potěšitelně o očistci, anebo se mnoho potěšitelného v jejich životopisech o tom místě jinak dosti smutném dočítáme. Zvláště mnoho vzácného se můžeme dočísti ve knížce sv. Kateřiny z Janova o očistci. Posuzovatelé oné knížky, bohoslovci z univerzity pařížské zvané »sorbony«, praví o ní, že je vnučkou samým Duchem sv. Kdo by aspoň krásný obsah její seznati

chtěl, ať si přečte ve knížce F. W. Fabra »Ježíš nade všechno« (vyšla v knihtiskárně benediktinů rajhradských v Brně) pojednání o očistci, potěší se jistě každý oním pojednáním.

Nuže, jaké pak jsou ony útěchy a radosti dušiček?

První velikou útěchou každé duše, která do očistce přijde, jest, že obstála na soudu, který vykonával nad ní Pán Ježíš a že bude jednou připuštěna do radosti nebeských. Jaká to útěcha pro duši, pochopíte, když si vzpomene na nesmírné nespáze, jež jste snad na dělelé cestě, když bylo tma, vířivé buřácelo, když hřmělo a blesky se všude křížovaly, že jste sotva na cestu viděli! Jak vám bylo úzkost! Mysleli jste neustále na to: jak pak se dostanu domů, a jak jestli mne hrom zabije?! Ale když jste se s pomocí Boží dostali domů, jak jste se asi radovali! Tak se radují podobně dušičky, že obstály ten přísný soud Boží, že se už nemají hříchu co báti. Tam v očistci jsou dobře před ďáblem schováni, neublíží jim více, neporaní jich více svým jedem. Jsou v milosti Boží, jsou miláčkové Boží, vždyť nemají těžkého hříchu. A jsou i v milosti Boží, jsou dítky Boží, dědičky království nebeského a bratry i sestrami Krista Pána. Jaká to mocná zase útěcha, že je Bůh miluje! Milovati je bude na věky!

Ó přátelé, jak jsou nesmírně šťastni, a štěstí svého neztratí více! Ale namítně někdo: jak mohou býti šťastni, když se v tak ostrém ohni páří? Ten oheň je pekelnému ohni přece rovný? I ten oheň, kdyby sebe ostřejší byl, jejich štěstí nezkalí. Pálí se sice v ohni **pro nás** jinak nesnesitelném, ale jim připadá všechno to trápení v onom ohni jako nějaké občerstvení, jako příjemná lázeň. Snad si pomyslíte, milí čtenáři, divné to občerstvení v ohni. Jak to možná, aby se duše páčila a při tom se dobře měla? My ubozí lidé dokud jsme na zemi, ovšem toho nechápeme, jak člověk v tom největším trápení se může radovat, ano i ve svých mukách šťastným a blaženým býti, ale vidíme to na svatých Božích. Pohledme na př. na sv. Vavřince, jáhna a mučeníka Páně.

Nelidský císař Decius dal rozpáliti rošť, kázal položit naň sv. Vavřince

a ještě pod roštěm topiti. Už pohled na takové nástroje mučnické člověka zarazí. Ale sv. Vavřince, když se na rosti smažil, zrovna jakoby necítil palčivosti ohně, neboť pravil k rozkacenému císaři: »Hleď, bílníče, tvoje uhlí mně působí občerstvení!« a katanům takto odpověděl: »Ó toho vašeho bláznovství! Ubozí nepoznáváte, že mne vaše uhlí nepálí, ale občerstvuje?« (Surinus, život sv. Vavřince.)

Jak pak to, že sv. Vavřince onoho ohně necítil? Sv. Augustin odpovídá: »Mučeník tak dychtivě toužil spojit se s Ježíšem, že nemyslel na muky, které trpěl,« a sv. Ambrož poznamenává: že oheň lásky v jeho srdci pálil mocněji, než oheň na jeho těle. Tak už máme důkaz, že možno se pátiti a při tom spokojeným býti. Nestačilo to někomu, ať si vzpomene na Pána Ježíše a Pannu Marii. Syn Boží a jeho nejsv. Matka ta é nesmírně trpěli, nicméně nestastní nebyli. A když Bůh takové vniřní potěšení může již svým miláčkům na zemi dati, nemůže stejný důkaz lásky své podati dušičkám v očistci? Ony proto jsou tak ve svých mukách spokojeny, poněvadž jsou do vůle Boží odevzdány. A jsouce odevzdány do vůle Boží, uznávají, že jejich muky jsou spravedlivy. A kdyby směly bez očisťování se předstoupiti před nejsvětější tvář Boží, samy by si vyvoily třeba ještě krutější očistec. Praví sv. Katerina Janovská: »Kdyby bylo dušičce dovoleno patřiti na tvář Boží, dokud není docela čistá, desetkrát více by jí trpěti bylo, než v očistci; nemohl by nijak té převéliké dobroty snést.« Uznávajice pak, že muky jejich jsou spravedlivy, radují se, že mohou pro jméno Boží trpěti. Uskutečňují se na nich slova písma sv.: »Radovati se bude spravedlivý, když pomstu uzří.« (Žalm 57. 11.) Jako u sv. Vavřince ona ochota a láska k utrpení se převclikou láskou k Bohu dá vysvětliti, tak i u dušiček. Poněvadž Boha převclike milují, s radostí pro něho trpí. Čím více ho milují, tím více pro něho by trpěly. Nemysleme si však, že necítí žádných bolestí. Cítí velikou palčivost, neboť láska, která čím dále tím více s touhou po patření na Boha roste, jejich bolesti rozmnožuje. Ony jsou takorba

mučenice své lásky k Bohu, Boha milují nevýslovně, ale viděti ho nemohou, poněvadž jsou ještě poskvrněny. »Tak jsou i dušičky co nejvíce spokojeny, ale trpí co nejvíce možná, spokojenost jim neodnímá trápení.« (Svatá Kateřina z Janova.) Bože náš, jak jsou chudinky šťastny! »V těch největších mukách jsou šťastnější a lépe se mají než lidé na světě,« praví sv. Bernardin Sienský v 65. řeči. Jejich radosti není již konec. I svatí Boží v nebi mají nad nimi soustrast, přimlouvají se za ně ustavičně u Boha, vidouce, jak nesmírně trpí a z jejich modliteb, po lidsku řečeno, se rozlévá vonný balsám po ranách jejich.

A co pak mám vám povědět o Královně očiště, Marii Panně? Ctihodná služebnice Boží Kateřina Emmerichová (jak v jejím životě 1. sv. str. 287. dočísti se možno) vypravuje o očištcí a Královně očiště takto: »Viděla jsem očiště. Zdálo se mi, jako by mne vedli do hluboké propasti. Viděla jsem prostoru velikou. Je to dojemné podivání, jak tam jsou dušičky tiché a smutny. Výraz obličeje (praví na jiném místě) je takový, jakoby se v srdci radovaly, rozpomínajíce se na milosrdenství Boží. Pozorovala jsem v jejich obličejích nevýslovnou radost, která mi byla znamením blízkého jejich vykoupení. Viděla jsem také na skvostném trůně Matku Boží, tak krásnou, že jsem ji tak ještě neviděla.« Tak lidé, děti Matky Boží, co se lekáte očiště, když tam Matka Boží sedí na trůně, jako Královna! Tam kraluje laskavě nad svými dítkami.

A co řeknete na to? Maria Panna Janovi XXII. římskému papeži ve zjevení oznámila, že chce všechny ty, »kteří se do bratrstva sv. škapulíře karmelitánského dali přijati a sv. škapulíř nosili, při tom na této zemi pořádný život vedli, zvláště v sobotu po jejich smrti z muk očištcových vysvoboditi a na horu svatou věčného života slavně uvéstí.« Tuto nevýslovnou milost slavně uznali římsí papežové: Alexander V. dne 7. prosince 1409, Kliment VII. dne 12. srpna 1530, Pavel III. dne 3. listop. 1534, Pius IV. dne 30. května 1561, sv. Pius V. dne 18. února 1577, a Pavel V. dne 15. února 1613. Papež Pavel V. docela dovolil otcům Karmelitánům o té

milosti, kterou Maria Panna v sobotu svým dítkám v očištcí prokazuje, věřicím kázati. Ó milí přátelé, dobrou to maticku máme! Vyzýváme ji hodně za živa a budme dle její vůle živi. Také nesmím opomenouti něco povědět o útěchách, jaké mají dušičky od sv. andělů strážných a sv. Michaela zvláště. Dle výroků svatých neopouštějí sv. andělé strážní své svěřence po smrti. Sv. Magdalena z Pazzis na př. měla vidění, jak jedna duše její spolusestry od svého sv. anděla z očištcí do nebe nesena byla.

O sv. Michaeli archandělu zpívá církev svatá v kněžských hodinkách (breviři): Přišel Michael archanděl s množstvím andělův, kterému Bůh odporučil duše svatých, aby je přivedl do ráje veselosti — jehožto modlitba do nebeského království přivádí — Michael archanděl přispěl lidu Božímu ku pomoci, přišel na pomoc duším spravedlivým.

Při mši sv. zádušní se zase církev svatá modlí: ale praporečnick sv. Michael nechat je uvede do světla svatého, t. j. věčného. Dle těchto modliteb soudíc církev svatá, že je sv. Michael knížetem v očištcí. Církev svatá též schválila bratrstvo sv. Michaela ku potěšení duší v očištcí (založeno v Římě u OO. Redemptoristů), jež má již přes milion údův.

A konečně jak radují se dušičky v očištcí, když se za ně modlíme, když je při mši svaté napájíme krví Ježíše Krista, když jim hledíme získati odpustky, když se za ně kajeme! Dušičky jsou velice hodny, nevděčnosti neznají, děkují nám už v očištcí a veselí se, když jim pomáháme. Kdo sám se za dušičky obětuje a spravedlivý život vede, zkusí to na sobě už na světě, jak se mu dobře povede. Ta vnitřní radost, která se v nás ozývá, když dušičkám pomáháme, jistě se i na nás z očištcí rozlévá. Takové radosti a útěchy, jak jste, milí přátelé, právě v tomto krátkém rámci četli, popisují nám sv. Otcové a svatí Boží. Církev svatá se proti tomu náhledu nestaví. Ztratila sama zřejmě 38. větu z učení Lutrova (tak učinil papež Lev X.): »Duše v očištcí nejsou svým spasením jisty, aspoň ne všechny, aniž to dokázáno jest nějakými důvody nebo písmem, že nemohou si nic zasloužiti aneb se v nich milost může rozmnožiti.«

Církev sv. učí tím, že jsou spasením svým jisty. Toť důvodem radosti dušiček. O dušičkách praví, že odpočívají »ve spánku pokoje.« Táž sv. matka učí též, že nemohou hřešiti a že trpělivě snášejí svá trápení. Ztratila i 39. větu z učení téhož bludaře: »Duše v očistci hřeší bez přestání. pokud hledají pokoje a lekají se muk.« Nuže, držíme se onoho

spasitelného učení církve sv. a obětujeme všechny své zásluhy a všechno, co vůbec dobrého konáme za ty drahé nevěsty Kristovy. Až budeme trpěti v mukách očistcových, vyplní se na nás slova Pravdy věčné: »Blahoslavení lkající, neboť oni potěšení budou!« (Sv. Mat. 5. kap. 5. verš.)

Jos. Koudelka.

Třetí řád premonstrátský.

(Ostatek.)

Doslov k řeholi.

Slavnostné schválení, kteréhož se dostalo těmto pravidlům třetího řádu premonstrátského od náměstka Kristova papeže Benedikta XIV. dne 22. května r. 1751. (viz »Škola B. Srdec P.« loňský ročník, str. 245.), musí zajisté vnuknouti bratřím a sestrám třetího řádu nejvyšší vážnost vůči řeholi jejich. Kterak vzácná to jistota, když si mohou říci: »Jsem na cestě úředně schválené od církve sv. a vytkené od náměstka samého Ježíše Krista.«

Kdož dobře pochopí a dobře zachová pravidla třetího řádu, ten stane se z terciáře pravým řeholníkem uprostřed světa. Tak jako řeholník skutečný nosí i terciář zvláštní oblek: bělostné roucho, jež označuje ho ovšem jakožto dítka nejbl. Panny. Má své dny postu a zdržlivosti, má vzory kněží a řeholníků, modlí se určité zvláštní modlitby, kteréž mu slouží za každodenní breviř, modlitební knihu duchovních osob. Jest pravda: všichni mezi terciáři nemohou zachovávatí úplně všechny předpisy. Avšak řehole předpokládala tento případ, neboť svěřena jest moudrosti opatové ta moc: ustanoviti každému, co vyplniti může a co nikoliv. Třetí řád jesti toliko uskutečněním víry křesťanské a sv. evangelia. Evangelium pak směřuje k srdci především a zahrnuje všelikou přisnost farisejskou, kteráž by měla v zápětí, že by se ctnost jevila pouze v plnění úkonů vnějších, kdežto »Bůh jest duch; a ti, kdož se jemu klanějí, mají se klaněti v duchu a pravdě.« (Sv. Jan 4, 24.) Tenkrát, když úkony vnější stávají se mravně nemožnými, mají terciáři vždy prostředek, totiž: prominuti řádně obdržené, aby zachovali alespoň ducha či podstatu řehole. A k podstatě náleží ta výhoda, že mohou čerpat z této apoštolské listiny známost zvyků života spořádaného a proniknutého štávou evangelii. My pak blahoslaviti budeme prozřetelnost božskou, jestliže od nynějška, díky třetímu řádu, bude se nalézati okolo každého z našich opatství hojný počet duší toužících dostati se do nebe: tak jakož v okruhu stálic vidáme kolotati četné a stkvělé hvězdy oběžnice.

Zprávy z misí katolických.

Přední Indie. Biskupství Puna. P. Otto Weishaupt z T. J. píše o misiích ve Valanu:

»Hned od založení misie snažili se oba misionáři, aby především křesťany a pohany své osady ve křesťanském

náboženství vyučili. Každodenně v červenci, srpnu a září cvičili jsme dospělé v modlitbách a hlavních článcích víry. Jelikož jsme se se všemi najednou zabývali nemohli, rozdělili jsme je na menší skupiny po čtyřech, šesti neb osmi, a s každou skupinou pracovali jsme zvlášť, a tak vycvičili jsme si většinu našich křesťanů v kapli. Jiní opět, zvláště ženské, scházely se pod stinným stromem, kdež jim misionář nejjednodušší pravdy našeho náboženství předkládal. Jak mnoho lidí a trpělivosti bylo potřebí, než je nejlavnější články víry naučil, lze si snadno domyslet. Tak na př. ptal se misionář mladé ženy při opakování: »Kolik jest božských osob?« Ona mu vždy odpovíděla: »Jsem dvě božské osoby.« Konečně pravil misionář: »Kolikráte již jsem řekl, že jsou tři božské osoby, a ty tvrdíš, že jsou jen dvě.« »Ovšem jste to řekl,« odpovíděla, »ale vy jste též řekl, že jedna osoba za nás na kříži umřela, tedy jsou jen dvě.« Ačkoli mnoho obyvatelstva bylo již před desíti lety od misionářů z Kendalu pokřtěno, museli jsme je připravovati ke svaté zpovědi a ke sv. přijímání, neboť od svého pokřtění neměli dalšího styku s křesťany. Jelikož tři misionáři, P. Haug, P. Schumacher a P. Haas, zemřeli, a ostatní byli od svých představených zpět povoláni.

Od září počalo pak pravidelné vyučování v okolních osadách. Když jsme přijeli poprvé do některé osady, děti zdaleka se před námi schovávaly, jako když uvidí u nás komináře nebo cikány. Rodiče je pak přemlouvali, aby se nás nebály, a tu osmělilo se některé dítě až k nám, pořád se však obracelo k rodičům. Když jsme se jich pak chvíli vyptávali na rodiče, sestry a bratry, začali jsme jim ukazovati, jak se dělá kříž. Když jsme po druhé do dědiny přijeli, běžely nám děti již samy naproti a cestou ukazovaly, co si zapamatovaly z předešlého vyučování. Misto dlouhého vypravování udám seznam pokřtěných dětí. Vallan 59, Pimpri 6, Kerda 6, Siregav 20, Kurungav 25, Amulner 7, Manjerija 8, Kopre 3, Khudsargav 23, Pathre 14, Velká Malunje 26, Malá Malunje 2, Mahegav 3, Bherdapur 12, Taklega 9, Undirgav 51. Celkem bylo

tedy od 7. června 1889 až do 1. května 1890 pokřtěno 274 dětí, jejichž rodiče většinou jsou ochotni křesťany se stát; musejí však ještě dlouho čekat, než budou úplně připraveni. Velmi důležitou bude pro nás, abychom v každé osadě měli učitele, jenž by ditky vyučovali a na ně pozor dával. Již dříve byly školy ve Vallanu, Kerdě a Pathře, jež navštěvovali pravidelně misionáři z Kendalu. Kromě těchto zařídili jsme pravidelné vyučování v šesti jiných osadách; ovšem o školách, jako jsou naše, ani řeči býti nemůže; v některých dědinách shromažďí učitel žáky své pod nějaký stinný strom, v jiných opět v starém zbořeníšti. Avšak tak to nemůže déle zůstat; za nepohody nemůže se vůbec vyučovati, a jindy má vyučování venku rozžitost záků za následek. Na třech místech máme již pozemek na stavbu školy, v ostatních ještě vyjednáваме. Příspěvků peněžitých nemůžeme od svých křesťanů očekávat, neboť jsou velmi nuzní. Většina nemá žádných pozemků a žije se jen prací nádennickou. Kromě toho jest tato část Indie neúrodná, tak že často panuje hlad. Lid se žije chlebem, masité pokrmy jsou neobyčejné: lihových nápojů zde neznají. Říční voda, sebe kalnější, jest denním jejich nápojem. Šaty jsou velmi jednoduché. Chatrč bez oken a bez komína, díra asi 1 metr vysoká, zastupuje místo dveří. Ani stolice, ani stůl, ani postel se nenalezá ve světnici; ve dne sedí na zemi a v noci tam leží. Z toho viděti, jak chudobní jsou naši křesťané. Kromě toho jsou nenáviděni od ostatních, neboť patří do třídy Maharů. Tak nesmí Mahar vstoupiti do světnice Kunbiho, neboť by ji znečistil svou přítomností, nesmí se dočknouti chleba nebo jiného pokrmu Kunbiho, neboť by ho museli dáti psům. Mahar nesmí svou chatrč postaviti vedle obydlí Kunbiho, neb jiných vyšších tříd. Máli osada nějakou studni, nesmí z ní Mahar vodu bráti.

Ku křesťanskému náboženství hlásí se dosud jen Maharové, vyšší třídy nechtějí míti žádné společenství s těmito tak nenáviděnými lidmi. Jaké předsudky mají i proti misionářům, jež jinak nenazývají než učitele Maharů. Lze poznati z následující události. Praní našeho prádla

obstarával nám asi pět mil od nás vzdálený Dhoibí. Jelikož to bylo pro nás velmi nepohodlné, smluvil jsem se s jiným, jenž pracoval zelejší třídě Kunbiův. Avšak za tři dny přišel opět ke mně a pravil: »Nesmím vaše prádro přáti.« »Proč pak?« táži se ho. »Kunbí mi hrozili, budou přáti pro učitele Maharů, že mi nedají žádné práce a že mne vyženou z dědiny.«

Z toho viděti, jak těžko jest získati pro naše náboženství vyšší třídy. My děkujeme Bohu, že aspoň mnohým z Maharů dal milost, aby se obrátili. Možná, že bude zajímati čtenáře zpráva, že i u nás se rozšířila influence. Museli jsme všechny školy zavíti, neboť skoro všichni žáci onemocněli. Tež i můj spolubratr P. Krügg byl 12 dní nemocen. Měla však přece zla tato nemoc dobrý následek. Poznali totiž poňani i křesťané obětavost misionářů, již byli ve dne, v noci ochotni nemocným pomoci a je těšiti.*

Oceanie. Apoštolské vikářství na ostrovech sandwichejských. P. Matěj Limburg píše nám z ostrova málomocných.

• Molokai. Kalaupapa, 22. května 1890. Jak vidíte, píši vám tentokráte z Molokai; poprvé jsem přišel na ostrov v prosinci roku 1888. s prvními Františkánkami, loňského roku měl jsem u etih. sester duchovní cvičení, a letos poslal mne náš představený, abych zastupoval P. Vend. Moellersa, jenž po své nemoci potřebuje se zotaviti. Jsem tu od 29. dubna. Naš nejdůst. biskup msgr. Herman Köckemann přibyl na ostrov 6. května a uděloval svátost sv. břimování v Kalaupapě a v Kalavau, celkem bylo asi 200 břimovaných. Jsem zdrav a práce mám dost; v obou osadách nalezá se přes 1100 málomocných, většina nich jest v Kalaupapě.

Téhož dne, kdy náš nejdůstojnější biskup odejel, rozdával jsem dětem na dvoře jablka. Sotva že dívky odesly, přišla ke mně žena a prosila mne, abych jí dal jablko pro nemocného. Ptal jsem se, kde bydlí, a odebral jsem se k němu. Přijda tam, prosil mne nemocný, bych mu pomohl. Řekl jsem mu, že holesti tělesné léčí lékař, já že bych chtěl duši jeho spasiti. Mluvil jsem k němu o duši, nebi, peklu, pomíjivosti světa atd., myslel jsem, že je kalvinista. Končeno

jsem se ho zeptal, zdali jest pokřtěn. Řekl: »Ano.« »Kdo tě křtil?« »Joakimo.« »Pak jsi katolíkem.« (Joakimo [P. Joachím] byl jeden z prvních misionářů.) »Ano, byl jsem pokřtěn jako malý chlapec, opustil jsem církev a stal jsem se kalvinistou.« »Musíš lítost vzbudit nad tímto hříchem a Boha za odpustění prositi.« Na to se vyzpovídal, a udělil jsem mu poslední pomazání.

Když jsem ráno zvonil k modlitbě, slyšel jsem i kalvinisty zvoniti a brzy poznal jsem, že zvoní umíráčkem. Na to přiběhl muž a prosil mne, abych zvonil za Kainuwai (tak se jmenoval nemocný) umíráčkem. Řekl jsem mu, že již zvoní kalvinisti. »Řekni jim, aby přestali, a pak začnu.« Celá naše osada velmi se divila, že Kainuwai umřel, skoro nikdo však neměl tušení, že byl katolíkem.

Tak mne přivedlo jablko k posteli zbědového křesťana. Děti totiž přiběhly s jablky do domu nemocného, ten jak je uviděl, dostal chuť na jablka a poslal svou příbuznou ke mně. Jablko již nesnědl, dostalo se mu však daru mnohem vznešenějšího.*

Zadní Indie. Apoštolské vikářství Tongkinské. Msgr. Puginier píše 25. února 1890:

• Dne 13. t. m. byl farář z Ducphongu, domorodec, za bílého dne od loupežníků přepaden a zabit. To se stalo asi 8 km. od města Hung-hen. Vláda pátrala po lupičích, avšak bez výsledku. Okolnost, že nebyl kněz na místě zavražděn, nasvědčuje úmyslu banditů propustiti faráře za nějaké výkupné. Nedámli výkupné, usmrtí kněze; zašluli peníze, budou chytati naše kněze a misionáře. Zbyla by ovšem ještě třetí cesta, vyrvati jim kněze násilím, jak jsme to již jednou učinili. Tentokráte by se nám to nebylo podařilo, poněvadž loupežníků byla značná síla. Kněz, o němž se tu jedná, jmenuje se P. Khanh, jest asi 38 let star a přišel hned po vysvěcení roku 1882. do Ducphongu.

Psaní, jež jsem včera obdržel, oznamuje novou smutnou zprávu. Dne 19. února přepadla banda loupežníků, čítající asi 1000 mužův, osadu Chienung. Křesťané se bránili udatně asi 5 hodin; poněvadž však neměli pušek, museli

couvnutí. Dva křesťany zabili a dva odvedli do zajetí, kromě toho uloupili 150 bůvolů. Výpad na tuto dědinu, jež jest 1½ hodiny vzdálena od stanice vojenské, stal se kolem 5. hodiny odpoledne. Bezpochyby nebylo vojsko v čas allarmováno. Obyvatelstvo okolních osad jest ustavičně ve strachu, neboť nemůže loupežníkům odolati, jelikož nemá dosta-

tečných zbraní. Kéž by Bůh odvrátil všeliké nestěsti od našich křesťanů! Jak se z jiného psaní dovidáme, byl P. Kkanh 10. března od lupičů propuštěn za poměrně malé výkupné 64 piastrů (asi 180 zl.), jež účtovali za stravu a byl. Téhož času byli propuštěni od čínských banditů francouzští páni Roque za 50.000 piastrů (140.000 zl.).

„Kat. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Z Nikolčic. Před nedávným časem roz nemohl se nám synáček nebezpečnou nemocí, tak že nebylo naděje na uzdravení. I prosil jsem Pána Boha za jeho uzdravení se slibem, že to uveřejním ve „Školě B. S. P.“ a ejhle, nemoc přestala, a chlapeček jest nyní úplně zdrav. Konám povinnost svou, ač dosti neskoro. Budiž pochváleno a velebeno nejsv. Srdce P. Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie. *F. S.*

Z Haliče. Vzdávám díky božskému Srdci Páně a P. Marii filipsdorské za uzdravení z nebezpečné nemoci. Čest a chvála neustálá budiž vzdávána nejsv. jménům Ježíš a Maria. *A. Č.*

Od Konice. Díkůvzdání za vyslyšení vroucné modlitby, jakouž vysýlal nemocný k Bohu dobrotivému za obdržené zdraví. *J. P.*

Z Něm. Brodu. Vzdávám díky sv. Josefu za pomoc v jisté nesnazi a Panně Marii Lúrdské za uzdravení dítěte z nebezpečné nemoci. *S. M., terciář.*

Z Mor. Olešnice. Byv několikráte stiseně neduhem duševním a nevěda jiné pomoci, utekl jsem se s důvěrou k nejsv. Srdci Páně a bylo mi spomoženo. Protož skládám tu veřejně ku větší cti a slávě Boží svůj skrovný dik. Rovněž i v jiných případech byl jsem vyslyšen, a to zajisté mocnou přimlouvu Rodičky Boží a sv. Josefa, pěstouna Páně. *M. N.*

Z Dolan u Olomouce. Sv. Antonínu Pad. srdečné díky vzdává ctitelka jeho, jakož to učiniti byla připověděla v potřebě své, a nyní s vděkem a radostí uveřejňuje zprávu o mocné přimlouvě tohoto velikého divotvorce. I přeje si, aby tímto přispěla ku rozšíření účty jeho. *J. G.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Nikoho již zajisté není tajno, v jak žalostných poměrech octla se Itálie a či vinou tak se stalo. Jest to jen vyhyčkaný radikalismus, který lidu jmění, čest, sílu i moc uloupil a nemoha již nyní z ubohé kořisti své ničeho dostati, obrací špinavé spáry své proti stolci sv. Petra, aby podrýl toto středisko blaha a míru, odkudž po celém světě šíří se práva svoboda a duch křesťanský. A na tuto hroznou bídu a úpad vlasti své Itálie posvítíl sv. Otec nedávno okružním listem k italskému národu. Jasně vylíčil neblahou působnost živlů podvrtných a pohnuté poukázav na škody, jimiž nepřestávají

církev stíhati, napomíná k přilnutí k duchu křesťanskému a k věrnosti sv. stolici, neboť jen boj proti papeži měl za následek nynější rozervanost a záhubu Itálie. Slova, jimiž krajanům svým na ruku dává prostředek k potírání snah církvi a víře nepřátelských, nejsou věru i u nás bez platného významu; praví: „Jest povinností katolíkův, aby časopisectvo své úsilovně podporovali. Špatné časopisy měli by odevšad vyhostiti, dobrým však k životu a rozkvětu pomáhati.“ — List arcibiskupa ministra Crispiho přinesl zprávu, že Vatikán kuje pikle proti trojspolku. Jak se později

však ukázalo, bylo vše toliko vymyšlenou, drzou lží, a nechybí asi nikdo pravdy, považují takové údaje za nové, nepočestné štvaní proti sv. Otcí, na něž by asi mnozí „vlascenci“ italští rádi svalili zodpovědnost za bouření proti trojspolku a hlavně Rakousku. — V Mentavě mluvil professor jeden nejhorší urážky proti Vatikánu a považuje jednání Crispiho proti sv. stolici za příliš mírné, pravil, že Vatikán má být zabrán a proměněn „v národní umělecké museum.“ — Nový útok proti mravnosti a náboženství podnikl nový časopis zednářský, dokazuje lidu, že manželství je zrušitelné. Zednářstvo žádá za zákon o rozvodu. To bude mravnost!! To jistě spásí Itálii!! — Počátkem roku 1893. chystá se za příčinou biskupského jubilea pařezova velký mezinárodní katolický sjezd za účastenství všech kardinálů, biskupů a jiných katolických hodnostářů.

Rakousko. Záležitost vedení matrik v Uhrách znova zdá se nabývatí povahy povážlivé. K mínění takovému oprávněje alespoň výtku, kterou činí vládní list duchovenstvu nižšímu, tvrdě, že boj mezi církví a státem vždycky byl zavinen agitacemi duchovenstva nižšího. Podle toho obává se vláda boje kulturního, a nižší duchovenstvo není tak opuštěno od nejvyšších hodnostářů církevních ve svém omdlitavém stanovisku naproti nařízení ministrovu. — Minulý měsíc shromáždili se biskupové rakouští ku poradám ve Vídni.

Německo. Sociální demokracie odbývala dne 12. října t. r. v Dobrosoli (Halle) veliký sjezd, k němuž kromě socialistů německých dostavilo se hojně příslušníků mnohých jiných říší. Z řečí vůdců strany té vidno, že sociální demokracie holduje snahám revolučním, chtějí odstraniti nynější pořádek a řád společnosti lidské. Co by zavedla místo něho, ji samé ještě není jasno. prozatím tedy jen vše, co trvá, ničí a boří, podněcuje a bouří nejširší vrstvy lidu. Katolicismu vypovídá boj na život a na smrt, jelikož prý jest nepřítelem jejím nejúhlavnějším. Z toho vyplývá vážné napomenutí pro evropské státy monarchické, aby rázně ujaly se

křesťansko-sociálního díla opravného ve prospěch tříd pracujících a hleděly tak předejít a zabránit provedení ničivých snah sociálních demokratů. — Spor o obsazení arcibiskupství poznaňského uklizen bude asi tím způsobem, že kapitola sestaví druhou kandidátní listinu, z níž dojísta bude nový arcibiskup vybrán. Vyjednávání s Římem urovnala půdu a shoda dostaví se bohdá v krátkém čase.

Francie. Neznabožský tisk tropí pekelný hluk, že asi 20 řeholních řádů vypovězených poněmhu opět do Paříže se vrátilo, a naléhá ovšem na opětné jejich vypuzení. Též katolické školy nedají mu spáti, jelikož mají hojnější návštěvu nežli světské školy státní, kterýžto zřejmý úpadek snaží se státní správa všemožně zakrýti.

Anglie. V době protivenství a hrubého násilí jest zajisté nemalou útěchou pro nejvyšší hlavu církve utěšený rozkvět katolicismu v Anglii. Roku 1800. bylo tam katolíkův asi 120.000, roku 1891. bude jich však jistě napočteno již na dva miliony. Před sto lety byli katolíci vyloučeni ze všech veřejných postavení i úřadů, dnešního dne však zasedá již 38 katol. říšských baronů, 24 lordův a 55 poslanců katolíků v dolní sněmovně, 6 katolíků zasedá v nejvyšším senátu, ano katol. hrabě Mattheuer zasedá i v ministerstvu. Veliký pokrok znamenati také ve hnutí kostelním a školním. Jeť v Anglii a Skotsku (Irsko nepočítaje) 1564 katol. kostelů, 369 klášterův a na 600 katol. farních škol navštěvovaných 131.000 dítkami. Celkem jest v celé Brittanii i jejích osadách na 14 milionů katolíků!

Irsko. Jakou otcovskou láskou obejmá sv. Otec všechny dítky církve katolické, dokazuje okružní list ve všech kostelích irských předčítaný, v němž napominána vláda anglická ke shovívavosti a útrpnosti k nájemníkům, kteří následkem špatné sklizně ve veliké tísní se ocitli. A co dělávají naši židovští liberálové? Zchudlému dlužníku svému, jehož o poslední groš odřeli, seberou i poslední halenu! Kde tedy ta pravá lidskost?

V měsíci prosinci modleme se za křesťany v Japonsku.

Tato říše teprve vítěznými boji Mongolů známou učiněna jest. První popis říše Japonské napsal Marco Polo. V roku 1527. připluli do Japonska Portugalové, ale svým chováním uskodili vešce křesťanskému jménu, kteréž bylo dlouhý čas u veliké nenávisti. Hlavním apoštolem křesťanství jest sv. František Xaverský, jenž roku 1549. v Japonsku vystoupil a mnohé domorodce v Goa, Čchině, Travancoru, Ceylonu, Malacca a jiných místech pokřestil. Vůbec za jeho působení učení Kristovo rychle se šířilo. Příčinou toho bylo částečně náboženství Japonců, které nejčistější jest ze všech náboženství v Asii. Hlavními oporami křesťanství byly obce v Amangouchi a ve království Bungo, kdež sv. František dvě a půl léta neunavně působil. Později ale vliv cizinců, pýcha a nevázanost Portugalců, slabost císařů velmi uskodily křesťanství. Nebylo ani 40 let třeba, a křesťanství v Japonsku bylo zničeno. Krev křesťanů tekla potokem a zúřednila celou zemi japonskou. Ať nyní může sv. František Xav. s radostí patřiti s nebe na dílo své, které založil, které bylo takměř zničeno a nyní zkvělá radostně. Toť ovoce apoštolátu modlitby! Znova zrození církve katol. v Japonsku jest opravdu tajemstvím milosrdenství a lásky Boží! Náměstek Ježíše Krista, Řehoř XVI., dal znamení ku vzkříšení. V lednu 1861 zbudována v Yokohama za zvývání nejsv. Srdce Páně, první katolická kaple po tak krutém pronásledování. Z doby té má církev japonská mnoho sv. mučovníků, z nichž byli někteří slavně v Římě za svatě prohlášeni. Ač i v novější době křesťané dost vytrpěli museli, přece křesťanství již zakořeněné víc a více se rozmáhá. Nyní jsou již tři církevní hierarchie v Japonsku zřízeny; jsou apoštolští vikáři, kteří budou brzy biskupy jmenováni a seslí se ku prvnímu sněmu, a 28. článek nové konstituce japonské prohlašuje slavně úplnou svobodu náboženství. Podivuhodno za této doby, kdy ve vzdělaných státech náboženstvím se pohrdá, obzvláště ale katolickým, že zase na východě vzkvétá a všeiké nebezpečí překoná. Proto žádáme všech apoštolů modlitby, aby vroucně prosili nejsv. Srdce Páně, by dílo sv. Františka Xav. dále rostlo, a krev mučovníků ze dřívější doby stala se semenem křesťanů. Rač, ó Pane, rozšířiti a upevniti církev svou netoliko u nás, ale i v dalekých zemích pohanských!

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(i), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Decr. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťany v Japonsku, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní, Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci lednu: Úcta sv. Aloisia, patrona mládeže.

V tisku se nachází třetí opravené a rozmnožené vydání spisu:

Cvičení maličkých v svatém náboženství křesťansko-katolickém.

Ponejvíce v prstonárodním rýmování podává

P. Peregrin Obdržálek,

čestný konsistorní rada, farář v Blansku.

V Brně, tiskem knihtiskárny benediktinské, nákladem spisovatele.

O vydání prvním, které v osmi měsících v počtu 5500 výt. beze mnohé reklamy bylo rozebráno, došly mimo jiné následující posudky:

Spisek tento, jehož čistý výnos věnován jest ku zvětšení chrámu Páně v Blansku, sluší uvažovati a posuzovati hlavně ze stránky praktické. Jest to zajiště myšlénka originální, kterou tu p. spisovatel pojal a provedl vedení jsa, tuším, snahou odpomoci nějak velikým obtížím, jaké se za »nové školy« vyučování kat. náboženství zvláště při malých dítkách v cestu staví. Dítky první třídy neumějí ještě čísti, katecheta má je naučiti ústním vypravováním znáti základy křesťanského náboženství. Ale pro Bůh! ve třídě sedí 50—80 žáků, hodiny jsou mu přísně vyměřeny (ani by jich více nemohl převzít), jest rád, když mu stačí na vysvětlení učiva, učiti se se žáčky. jak by měl, nemůže, učitel pak není povinen tak učiniti. Záleží tu vše na tom, aby se žákovi usnadnilo co jen možná pamatovati si školní výklady katechetovy. Známo však, jak rády se i nejmenší dítky učí všelijakým říkadlům a rýmovačkám ve hře, ano i dosti dlouhým písničkám. Čtyřleté dítky znají takových věcí na kopy. Což by nebylo lze těžiti z tohoto zvláštního daru dětské paměti a záliby v rýmovaném říkání ve prospěch vyučování náboženského? Toť asi byla myšlénka, která p. spisovatele vedla ku sepsání tohoto »Cvičení maličkých.« Dle soudu našeho byla to myšlénka šťastná, kterou také spisovatel zdárně provedl. Knižka obsahuje rýmované odpovědi na otázky z katechismu maličkých, ku př.: Co zde bylo, než byl svět stvořen? Kdo stvořil nebe a zemi? V jakém pořádku to Pán Bůh stvořil? atd. Velmi chválíme, že otázka k odpovědi tak jest vždy upravena, aby se jí žáček odpovídaje uchytili mohl, jako ku př.:
Otázka: Proč Pán Bůh stvořil lidi?
Odpov.: Pán Bůh stvořil proto lidi,
by ho poznali a ctili,
mílovali, poslouchali,
pak se v nebi radovali.

Verše jsou plynulé, rýmy dobré (štěpných netřeba tuto vždy žádati); mluva venkoncem dětem a názoru jejich přiměřena. Nemůžeme tudíž než upřímně

těšiti se z nové této pomůcky pro vyučování náboženství zajiště žádoucí, a bylo by zajiště záhodno, aby páni katechetové hojně této nové metody užívali a svým časem o praktickém výsledku jejím jakož i o možných změnách, které snad při praktickém vyučování žádoucími se ukážou, zprávu podali. Přejeme spisku tomu hojného povšimnutí a zdaru!

„Obzor“ 1883, č. 10.

»Cvičení maličkých ve svatém náboženství křesťansko-katolickém, ponejvíce v prstonárodním rýmování,« jest něžnou, praktickou a nad míru užitečnou knižkou. Naším praotecům byl tento způsob učení dítek dobře znám; a tou měrou i toho času, kdy nebylo ještě žádných řádných škol po venkově, lidé vyborně byli vyučeni všem hlavním pravdám svatého náboženství, a jimi udržováni na cestě cnostné! Tato knižka může velmi mnoho dobrého působiti! Kéž by se rozšířila do všech dědin a měst našich!

Na Vysehradě, 23. března 1884.

Beněš Method Kulda,
sídlní kanovník.

»Cvičení maličkých ve svatém náboženství křesťansko-katolickém« jest tak pěkně psáno, že se nedivím jeho rychlému rozebrání. Pravdy svaté víry předkládají se v něm tak strččně a jasně v rouchu přiměřeném, že by ku přání bylo, by knižkečka, jež je obsahuje, nescházela v žádném domě, v němž dobrá matka kladé první základy svaté víry do útlých srdcí miláčků svých, a sloužití může i katechetům u vyučování svatého náboženství žáků první třídy.

Na Peruci, 22. ledna 1884.

Fr. Daneš,
čestný kanovník a děkan.

Vaše brožurka »Cvičení maličkých« nás všechny velmi radostně překvapila a dojmula. Vere omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci — qui pabulum doctrinae christianae juventuti scholasticae tum quoad materiam illiusque dispositionem tum quoad formam. rythmum — pabulum inquam sapidum praebebat. Gratulor itaque Tibi, ecclesiae atque juventuti Tibi concessitae.

V Nové Říši, 8. května 1883.

M. Schuberth.

Dostala se mi do ruky roztomilá veršovaná knížečka: »Cvičení malíčkých ve svatém náboženství.« Je mi divno, že nebyla o výborném sešitku tom podána posud žádná kritika v některém časopise katol. duchovenstva. Zaslужuje věru velké přízně duchovenstva. Bylo by dobře, oznámiti to některé redakci, aby uveřejnila tuto tiskem vydanou velmi dobrou příruční knížku u vyučování svatého náboženství malíčkých.

V Studnici u Č. Skalice, 5. listopadu 1883.

Jan Dvořák,
duchovní správce.

»Cvičení malíčkých« jest výborně provedeno! Račte se umět k dítkám snížiti. Přčetl jsem hned vše a uslyším to bohda co nejdříve z úst malíčkých u našich školských sester.

V Král. Hradci.

Antonín Zima,
kauovník.

Sloupský pan děkan, Al. Wolf, odporučil vřele kněžím svého děkanství zvláštním listem okružním tuto knížku a pravil o ní, že »při cvičení malíčkých velmi dobře působiti musí; neboť je to zkušeností stvrzená věc, že člověk nic tak v paměti nepodrží, jako veršiky lehké, jimžto se v mladosti naučil; poukazuji -- dí doslovně -- na ty »Versus memoriales,« jimž jsme se my starší v grammatice latinské učili, a též víme, že jesuité vyučováním takových veršiků u mládeže v XVII. století protireformaci provedli, jak se toho též v nejnovější knize z »Dědictví sv. Jana Nep.« dočísti můžeme.«

Spisek »Cvičení malíčkých ve sv. náboženství křesť.-katolickém ponejvíce v prostonárodním rýmování,« jež podává Peregrin Obdržálek, čestný konsist. rada brněnské bisk. konsistoře, t. č. farář v Břestě. S povolením nejvyšší bisk. konsistoře brněnské dtdo. 15. února 1883 č. 559 vydán a biskupskou ordinariátní kurrendou dtdo. 25. října 1883 č. 3636/II. odporučen.

Dále schválen a odporučen nejvyšší arcib. konsistoří olomouckou:

Eminentissimus Ordinarius venerabili recomandat Clero opusculum: »Cvičení malíčkých ve svatém náboženství atd.,« quod edidit P. T. Rev. D. Per. Obdržálek, Curiae Episcopalis Brunensis Consiliarius ac Parochus Břestensis. (Currēda Consist. III. anni

1887, Nr. 8686, dtdo. Olomouci. 30. Martii 1887.)

Ordinariátní list pražské arcidiecése 1886, č. 15., přinesl pod záhlavím »Literatura« toto schválení: »Cvičení malíčkých atd.«

»Všecku chválu musíme pronést o tomto výborném spisku, nebo málo slovy vyjádřeny tu nejhlavnější pravdy sv. náboženství, které by úplně v první třídě postačily, a to i těm malíčkým zcela srozumitelně a pochopitelně. Jak výborná to pomůcka, to nejlépe dosvědčuje hojný odbyt této knížky.«

Bisk. konsistorium v Hradci Králové 10. listopadu 1884, č. 52., píše: »Cvičení malíčkých . . . atd.«

»Knížečka tato hodí se pro své utěšené a k naučení i pamatování snadné veršičky výborně za pomůcku k vyučování náboženskému jak v prvních dvou třídách obecných škol tak i v katolických rodinách vůbec.«

Ordinariátní list Budějovické diecése č. 29. a 30. z roku 1885. schvaluje spis »Cvičení malíčkých atd.« takto:

»Lehkým rýmem podává důst. spisovatel malíčkým nejpřednější pravdy sv. náboženství, a vstěpuje jim do srdce svatou lásku k Ježíši Kristu, k Rodičce Boží a k Cirkvi sv. V této malé knížce obsaženo jest vše, čeho mladistvá duše útěleho dítky zvětěti sobě žádá, a co jí sděleno býti musí dle pravdy zjevené. Vše to jest snešeno na 32 str. malé osmerky. Knížečka ta je všeho doporučení hodna, a zvláště pp. katechetům a zbožným rodičům může býti vitanou rukověti u vyučování dítek útělých.«

Bisk. konsistor v Litoměřicích ohlásila v kons. kurrendě následující pochvalu:

»Spisek »Cvičení malíčkých ve sv. náboženství atd.,« podává v rýmovaných člancích pravdy sv. náboženství, jichž třeba znáti malíčkým; v úpravě veršované snadno se vstípi v paměť dítek a se slovem utkví v mladistvé duši i blaživá pravda. Za nynějšího zřízení škol vidí se býti nutnou potřebou ve škole a v rodinném kruhu užívati podobných pomůcek k ušlechťení útělé mládeže. Nelze pochybovati, že spisek ten s prospěchem poslouží této úloze, pakliže zdomácní ve škole a v rodinách.«

Cena výtisku 6 kr., na 10 výtisků jeden zdarma.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Poslední čtvrt dne 7. — Nový měsíc dne 15. — První čtvrt dne 23. — Úplněk dne 30.

V měsíci srpnu modleme se za národy severní Evropy.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Okovů sv. Petra. — Za sv. Otce a jeho rádce. Za obrácení nepřátel církve svatě. Za obrácení nezdárného dítěte. Za starou matku. Za rodinu.	
2.	Sv. Alfonse Lig. (1787). — Za horlivé kazatele. Za katolické učence. Za zpovědníky na poutních místech. Za dosažení pravé lásky k Bohu.	
3.	Neděle X. po sv. Duchu. Nalezení ostatků sv. Štěpána, m. — Za ducha obětavosti a kajcnosti křesť. Za svěcení nedělí a svátků. Za dítky.	
4.	Sv. Dominika, zakl. ř. (1221). — Za řád sv. Dominika ve vlasti naší. Za bratrstva sv. růžence. Za obrácení hříšníků. Za katolické misionáře.	
5.	Panny Marie Sněžné (352). — Za zvelebení poutních míst Mariánských. Za kongregace Mariánské. Za jednoty panen. Za ducha pravé zbožnosti.	
6.	Proměnění Páně. — Za apoštolát modlitby na obrácení rozkolných Slovanů. Za dosažení pravé lásky k Bohu. Abychom více po nebi toužili. Za sirotky.	
7.	Sv. Kajetána, zakl. ř. (1547). — Za nemocnice. Za obrácení pohanů. Za utvrzení sv. víry ve vlasti naší. Za dobrodince chudých. Za dělnictvo.	
8.	Sv. Cyriaka a spolumuč. (303). — Aby se vůdcové lidu drželi zásad křesť. Za obrácení nezdárného dítěte. Za katol. spisovatele. Za duše v očistci.	
9.	Sv. Emidia, bisk. m. v 3. stol. — Za církev katol. na východě. Za obhájce víry. Za křesť. školy. Za bohoslovce. Za rozkvět dědictví sv. Cyrilla a Methoda.	
10.	Neděle XI. po sv. Duchu. Sv. Vavřince, m. v 2. stol. — Za katol. misie. Za trpělivost. Za horlivou návštěvu služeb Božích. Za svaté dětství.	
11.	Sv. Filumeny, p. a m. v 3. stol. — Aby si mládež nevinnosti vážila. Za panenské jednoty. Za zdárné vychování mládeže křesť. Za sv. dětství.	
12.	Sv. Kláry, zakl. ř. (1253). — Za rozšíření úcty bl. Anežky České. Za řád Uršulinek v Čechách a na Moravě. Za ozdobu chrámů Páně. Za rodiče.	
13.	Sv. Hypolita, m. v 3. stol. Bl. Gertrudy, ab. ř. prem. (1297). — Za rozkvět třetího řádu premonstrátského. Za obrácení kacířův a nevěrců. Za duše v očistci.	
14.	Sv. Eusebia, kn. m. v 3. stol. — Za kněžstvo pracující na vinici Páně. Za jednu farnost. Za pronásledované katolíky na Rusi. Za katolické misie.	
15.	Nanebevzetí P. Marie. — Za úctu, lásku a důvěru k Matce Boží. Za bratrstva růžencová. Za zvelebení poutních míst sv. Hostýna a Velehradu.	
16.	Sv. Hyacintha, vyzn. (1257). — Za dar čistoty, trpělivosti a pokory. Za pronásledované katolíky na Rusi. Za obrácení nezdárného dítěte. Za rodiče.	
17.	Neděle XII. po sv. Duchu. Sv. Joachima. — Za sv. Otce a vítězství jeho nad nepřáteli. Za hospodáře a jich rodiny. Za církev katol. na východě.	
18.	Sv. Heleny, cis. (328). — Za císaře a krále našeho. Aby vláda v duchu křesťanském se obnovila. Za ústavy vychovávací. Za křesťanské matky.	
19.	Sv. Ludvika, bisk. (1297). — Za zřízení katol. vysokých škol. Za církev katol. na východě. Za zdar cvičení duchovních. Za naše spolupracovníky.	
20.	Sv. Bernarda, op. (1513). — Za požehnání katol. podniku. Za benediktinské kláštery v Čechách a na Moravě. Za jistého kněze. Za dobrodince.	
21.	Sv. Františky ze Chant., vd. (1641). — Za křesť. vdovy a sirotky. Za blaho katolictva. Za rozkvět spolku sv. Vincence po vlastech našich. Za rodiče.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Timothea, bisk. — Za naše vrchní pastýře a jich kněžstvo. Za osvězení ducha křest. mezi dělníky. Za křest. školy a jich učitele. Za bohoslovce.	
23.	Sv. Filipa Ben., řeh. (1285). — Za rozkvět křest. lásky ke bližnímu. Za řeholníky a řeholnice. Za dobrodince chudých. Za napravení zpuště mládeže.	
24.	Neděle XIII. po sv. Duchu. Sv. Bartholoměje, apošt. — Za obnovení pořádku ve křest. společnosti. Za obhájce víry. Za odstranění pohoršení.	
25.	Sv. Ludvika, krále (1270). — Za církev katol. na východě. Za zachování víry svaté v Čechách a na Moravě. Za představené a jich poddané.	
26.	Sv. Genesia, m. (286). — Za shodu katolíků v modlitbě a jednání. Za starou matku. Za rodinu. Za obrácení zatvrzelých hříšníků. Za umírající.	
27.	Sv. Josefa Kalas., zakl. ř. (1648). — Za řád piaristů. Za školy vysoké, střední a jich učitelstvo. Za křest. školy. Za ústavy pro zanedbanou mládež.	
28.	Sv. Augustina, bisk. (430). — Za řád Augustiniánů. Za ústavy bohoslovecké. Za obrácení nevěřců. Za vyhlazení kacířstva. Za křesťanské matky.	
29.	Stěti sv. Jana Křtít. — Za obhájce Boha, církve a vlasti. Za posvěcování kněží. Za neohrožené vyznání víry. Za přibuzenstvo. Za duše v očisti.	
30.	Sv. Rosy z Lim., p. (1617). Bl. Bronislavy, p. ř. prem. (1259). — Za horlitele a horlitelky úcty božsk. Srdce P. Za jednoty panenské. Za křest mládež.	
31.	Neděle XIV. po sv. Duchu. Sv. Andělů strážných. — Za úctu anděla strážce. Za odrostlou mládež. Za zemřelé údy katolických bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Tentokrát poukazujeme čtenáře své k národům na severu Evropy, obývající Dánsko, Švédsko a Norvežsko. Byli to dříve katolíci, zvláště za času křížových válek čestně se vyznamenali. Ale bohužel za Kristiana II. a za Gustava Vasy nechali se zachvátiti kacířstvím, a to ne z přesvědčení, nýbrž násilím. A toto trápení svědomí trvá již 300 let. Lid je vlastně katol. smýšlení, ale jest násilně udržován ve bludu od svých panovníkův a pastorů. Kéž by zase církev katolická vzkvétla v zemích těchto, aby národové jejich byli šťastni! Prosme nejsv. Srdce Páně za tyto národy, aby co nejdříve navrácení byli církvi Kristově, již dříve náleželi.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za národy na severu, dříve katolické, nyní však oběti kacířstva, by navrácení byli církvi Tvé svaté, a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci září: Navrácení národů latinských životu křesťanskému.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V měsíci říjnu modleme se za církve v Australii.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Remigia, bisk. (533). — Za vysoké školy, aby v nich zavládl duch křesť. Za kněžský seminář. Za bratrstva růžencová. Za chudobné lidi.	
2.	Sv. Leodegara, bisk. m. (673). — Za spolky a bratrstva katol. Za pomoc a přispění Boží v jisté důležité záležitosti. Za klášter Uršulinek. Za umírající.	
3.	Sv. Diviše, b. m. (272). — Za vrchnosti křesťanské. Za duchovní dorost. Za obrácení dvou surových příbuzných. Za nešťastím postižené. Za ř. matku.	
4.	Sv. Františka Seraf. (1226). — Za císaře a krále našeho Františka Josefa I. a rodinu panovnickou. Za třetí řád sv. Františka. Za otce rodiny.	
5.	Ned. XIX. po sv. Duchu. P. Marie Vítězné (sv. růžence). Za sv. Otce a vítězství nad nepřáteli. Za rozšíření pobožnosti růžencové. Za P. Mathona.	
6.	Sv. Brunona, bisk. (1102). — Za vojenský stav. Za katolický podnik a příznivce jeho. Za kněžské semináře v zemích slovanských. Za duše v očisti.	
7.	Sv. Justiny, p. m. — Za řád benediktinský v Čechách a na Moravě. Za pomoc a přispění v důležité záležitosti. Za bratrskou svornost. Za rodiče.	
8.	Sv. Brigity, vd. (1373). — Za křesťanskou rodinu. Za opuštěné vdovy. Za kláštery panenské. Za spolky sv. Vincence Paul. Za chudobné. Za sirotky.	
9.	Blah. Gunthera, poust. (1045). — Za hospodáře a čeledě křesť. Za milost dokonalého života. Za kněze spolubratra. Za nešťastné. Za katol. misie.	
10.	Sv. Františka Borg., řeh. (1572). — Za товариштво Ježíšovo v Čechách a na Moravě. Za katolické misie v zemích pohanských. Za kněžstvo.	
11.	Sv. Taracha, Proba a Andronika, m. (304). — Za vrchnosti a poddané. Za křesťanského ducha ve školách obecných. Za neohrožené vyznání víry.	
12.	Neděle XX. po sv. Duchu. Sv. Maximiliana, bisk. m. (283). — Za náležitě svěcení neděl a svátků. Za napravení farností. Za starou matku.	
13.	Sv. Edvarda, kr. (1066). — Za povolání do stavu řeholního. Za odvrácení pohoršení od duchovní společnosti. Za rozkvět víry katolické v Anglii.	
14.	Sv. Kalixta, pap. m. (226). — Za sv. Otce a jeho rádce. Za třetí řád sv. Františka. Za vrchní pastýře naše a jich duchovenstvo. Za pannu.	
15.	Sv. Teresie, p. (1582). — Za řády karmelitů. Za dar modlitby rozjímavé. Za kláštery panenské ve vlasti naší. Za horlivost apoštolů modlitby.	
16.	Sv. Havla, op. (646). — Za umírající. Za představené katolických řehol. Za noviciáty. Za ducha pobožnosti a kajcnosti. Za ř. matku. Za rodiče.	
17.	Sv. Hedviky, věvod. (1243). — Za oběti nevěry. Za dobročinné spolky českých paní. Za vychovávací ústavy ženské. Za úctu svatých patronů našich.	
18.	Sv. Lukáše, evang. P. — Za ducha apoštolského všem kazatelům. Za kněžské semináře v Římě a ve vlasti naší. Za poděkování za vysvěcení. Za kacíře.	
19.	Neděle XXI. po sv. Duchu. Posvěcení chrámů Páně. — Za větší úctu ke chrámům Božím. Za rozkvět posv. zpěvu. Za odvrácení hříchů.	
20.	Sv. Jana z Kentu, uč. v 15. stol. — Aby mládež mravně se chovala a nevinnosti si vážila. Za vyhubení nevěry a lhostejnosti u lidu. Za katol. misionáře.	
21.	Sv. Uršuly a spol., p. — Za řád Uršulinek ve vlasti naší a jejich chovanky. Za jednoty panen. Za obrácení dvou surových příbuzných. Za kazatele.	
22.	Sv. Korduly, p. m. (473). — Za obrácení židů. Za svornost a jednotu ve vlasti naší. Za zvelebení sv. Hostýna a Velehradu. Za křesťanské školy.	
23.	Sv. Jana Kapistr., řeh. (1456). — Za rozšíření ducha pobožnosti. Za napravení farníků. Za česko-moravské bohoslovce. Za horlivé zповědники.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24.	Sv. Rafaela, archand. Sv. Gilberta, op. — Za studující mládež na školách středních. Za duchovní vůdce. Za katolické misionáře. Za dar pokory.	
25.	Sv. Křišpina a Křišpiána, m. ve 3. stol. — Za řemeslnické jednoty. Za zdar poctivému řemeslu. Za dělníky, aby zachovali ducha křesťanského.	
26.	Neděle XXII. po sv. Duchu. Sv. Evarista, pap. m. (112). — Za zrušení otroctví. Za katol. spisovatele. Za požehnání poctivé práci. Za matku.	
27.	Sv. Fromencia, bisk. ve 4. stol. — Za církev na východě. Za biskupy naše a jich duchovenstvo. Za kněžský seminář a ředitele. Za bohoslovce.	
28.	Sv. Šimona a Judy, apošt. P. — Za ponížení nepřátel církve. Za rozkvět apoštolátu modlitby. Za arcibratrstvo nejsv. Svátosti. Za bázeň Boží.	
29.	Sv. Narcisa, bisk. (212). — Za hlasatele sv. evangelia. Za řehole benedikt. v Čechách a na Moravě. Za požehnání poctivé práci. Za ochranu Boží.	
30.	Sv. Serapiona, bisk. (213). — Za obětavost věřících pro sv. Otce. Za rozšíření úcty božského Srdce Páně. Za dobrodince chudých. Za sirotky.	
31.	Sv. Volfंगा, bisk. (994). — Za bratrstva růžencová. Díky za obdržení dobrodiní. Za svěcení neděl a svátků. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Velmi potěšitelným je vzrůst viry Kristovy jak na západě tak na východě, jak ve Spojených státech Ameriky tak na ostrovech australských. Patrně jeví se tu moc apoštolátu modlitby. Ve 30 letech tak veliký pokrok učiněn, že byl odbýván již první sněm církevní. Čítáť nyní Austrálie 15 kvetoucích diecézí, tolikéž biskupů, z nichž 4 arcibiskupy a 1 kardinála, asi 100 kněží a přes 800.000 věřících, opravdových katolíků. Byly však a jsou překážky veliké a četné, jež vira katolická překonati musila; ale všechno se dobře dařilo: čest a chvála Spasitele našeho vítězí víc a více. Modleme se za tyto mladistvé církve, které jsou zajiště potěšením a náhradou nejsv. Srdci Páně za všecku netečnost a lhostejnost vzdělané Evropy.

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za mladistvé a kvetoucí církve v Australii, by dále zkvétaly a byly slávou království Tvého, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždě odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás.

Úmysl v měsíci listopadu: Úcta sv. patronů.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V měsíci listopadu modleme se za větší úctu svatých patronů našich.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Všech Svatých. — Za rozmnožení úcty svatých a světic Božích. Za těžce nemocnou spolusestru. Za hrdinskou lásku k duším v očistci.	
2.	Neděle XXIII. po sv. Duchu. — Za obětavost věřících pro sv. Otce. Za pomoc Boží ve studiích. Na dobrý úmysl nemocného kněze. Za duše v očistci.	
3.	Všech věrných dušek. — Za arcibřatstvo ku vysvobození duší z očistce. Za trpělivost a odevzdání se do vůle Boží. Za jisté duše. Za † přízeň.	
4.	Sv. Karla Borom., bisk. (1584). — Za biskupy vlasti naší. Za svěcení neděl a svátků. Za dar osvětlení Duchem svatým. Za jistou osadu.	
5.	Sv. Juty, hrab. a poust. — Aby věřící hodně sv. svátosti přijímali. Za řeholníky a řeholnice v Čechách a na Moravě. Za napravení mnohých rodin.	
6.	Sv. Leonarda, opata (559). — Za duše malomyslné. Za kněžstvo česko-moravské. Za dosažení horlivého duchovního správce. Za sestru.	
7.	Sv. Engelberta, bisk. m. (1225). — Za nejpustěnější duše v očistci. Za urovnání roztržek a napravení pohoršení. Za katol. missionáře.	
8.	Sv. Bohumíra, řeh. (1118). — Za rozšíření úcty bož. Srdce Páně. Za horlivého kněze. Za apoštolát modlitby a tisku. Za katol. bratrstva.	
9.	Ned. XXIV. po sv. Duchu. — Sv. Theodora, voj. (306). — Za obrácení Anglie. Za ducha křesť. ve vojsku našem. Za spolky sv. Vincence Paul.	
10.	Sv. Ondřeje Avel, řeh. (1608). — Za duše pokoušené. Za řeholný dům. Za osobu choromyslnou. Za dobrodince chudých. Za dar čistoty.	
11.	Sv. Martina, bisk. (400). — Za sv. Otce a jeho rádece. Za katol. duchovenstvo ve vlasti naší. Za chudobné a opuštěné. Za duše v očistci.	
12.	Sv. Kristina a spolum., patronů Moravy (1000). — Za vítězství sv. Otce. Za křesť. náboženské školy. Za těžce nemocnou spolusestru. Za otce.	
13.	Všech svatých řádu benedikt. a prémon. Sv. Stanislava K., panice (1568). — Za řád benediktinův a prémonstrátů na Moravě. Za křesťanskou mládež.	
14.	Sv. Homobona, kupce (1197). — Za křesť. průmysl. Za dělnictvo naše. Na dobrý úmysl nemocného kněze. Za jistou rodinu. Za duše v očistci.	
15.	Sv. Leopolda, markrabí rak. (1136.) — Za vítězství katolíků. Za větší úctu sv. patronů. Za trpělivost a odevzdání se do vůle Boží. Za umírající.	
16.	Neděle XXV. po sv. Duchu. Sv. Otмара, op. (759). — Za ducha apoštolského kněžím řeholním. Za dar osvětlení Duchem sv. Za živé osoby.	
17.	Sv. Řehoře Divotv. (270.) — Bl. Siarda, op. ř. prém. (1230.) — Za horlivé kazatele. Za dosažení horlivého duchovního správce. Za katol. spisovatele.	
18.	Sv. Odon, bisk. — Za křesť. ducha ve školách našich. Za napravení mládeže zpustlé. Za osobu choromyslnou. Za duše v očistci. Za nemocnou matku.	
19.	Sv. Alžběty, vdovy (1231). — Za křesť. matky a vdovy. Za řád Alžbětinek. Za jednotu sv. Alžběty. Za nemocné, soužené a opuštěné. Za horlitelku.	
20.	Sv. Felixe z Valois, zakl. řádu (1212). — Za umírající. Za katol. missionáře v zemích pohanských. Za ponížení nepřátel. Za bratrstva růžencová.	
21.	Obětování bl. Panny Marie. — Za jednoty mariánské. Za dar čistoty a nevinnosti mládeži. Za dítky, by lásky Boží hleděly. Za řád Ursulinek.	
22.	Sv. Cecílie, p. m. (230). — Za zpěvné jednoty Cyrillské. Za zvelebení posvátného zpěvu ve chrámu. Za křesť. panny. Za dar bázně Boží.	
23.	Neděle XXVI. a poslední po sv. Duchu. Sv. Klementa, pp. a m. (100). — Za sv. Otce. Za větší úctu sv. patronů našich. Za národ česko-moravský.	

Odpuštěn 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24.	Sv. Jana z Kříže, řeh. (1591). — Za rozšíření úcty bož. Srdce Páně. Za těžce nemocnou spolusestru. Na dobrý úmysl nemocného kněze.	
25.	Sv. Kateřiny, p. m. (307). — Za boboslovce ve vlasti naší v Římě. Za ducha křesť. všem učeným mužům. Za obrácení nevěrečů. Za horlitelku.	
26.	Sv. Konráda, bisk. (976). — Za vrchní pastýře naše. Za požehnání katol. podniku. Za trpělivost a odevzdání se do vůle Boží. Za duše v očistci.	
27.	Sv. Virgilia, bisk. (784). — Za obrácení vlažných a nedbalých. Za živé osoby. Za odvrácení pohoršení. Za zanedbanou mládež. Za otce a bratry.	
28.	Sv. Štěpána, opata (768). — Za osiřelou farnost. Za představené a jich poddané. Za obrácení rozkolných Slovanů. Za dar pobožnosti. Za dítky.	
29.	Sv. Saturnina, m. (250). — Za nejpouštěnější duše v očistci. Za obrácení hříšníků zatvrzelých. Za neohrožené vyznání víry. Za matku. Za jistou rodinu.	
30.	Neděle I. adventní. Sv. Ondřeje apošt. P. (72). — Za ducha kajcnosti v čase adventním. Za duše v očistci. Za zemřelé údy katol. bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Svatí jsou přátelé Boží. Pán Bůh je miluje a prosby jejich rád slyší. Často na přimluvu jejich lidem milostiv bývá. Vzájemně tedy svatě. Vzájemně zvláště ty, jichžto jména na křtu svatém a ve svátosti břimování nám dána jsou. Tot jsou zvláště ochrancové, přátelé a dobrodincové naši. Ctěme a vzývejme zvláště i svaté patrony naše ss. Cyrilla a Methoda, sv. Klementa, Vojtěcha, Víta, Václava, Kristina, Jana a Prokopa, jakož i sv. Ludmilu a bl. Anežku, abychom jejich nábožnou a ustavičnou přimluvou ode všeho zlého vždycky chráněni byli. Nechť prosí za nás, bychom stále viru vyznávali a o věci, které svrchu jsou, a ne o ty, kteréž jsou na zemi, pečovali. (Kolos. 3. 2.)

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvoou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za větší úctu ke sv. patronům našim, aby pod ochranou jejich vlast' naše v duchu právě křesťanském kvetla a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apostolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast' naši česko-morařskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spáson! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci prosinci: Křesťané v Japonsku.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 2. — Poslední čtvrt dne 9. — Nový měsíc dne 17. — První čtvrt dne 25. — Úplněk dne 31.

V měsíci červenci modleme se za církve ve východní Indii.

Ustanoven a zehnan Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Theodora, op. (533). — Za obnovení pořádku v křesť. společnosti. Za uzdravení otce. Na dobrý úmysl. Za nemocnou sestru. Za umírající.	
2.	Navštívení Panny Marie. — Za úctu, důvěru a lásku k Rodiče Boží. Za více kněží. Za pravou lásku ke bližnímu. Za poutní místa Mariánská.	
3.	Sv. Phokas, muč. (303). — Za spolek rozšiřování sv. víry. Za odpustění hříchů. Za obdržení jistého dobrodini. Za uzdravení očí. Za duše v očistci.	
4.	Sv. Prokopa, op. (1053). — Za obnovení úcty sv. patronův a dědiců našich. Za duchovní řády zemí slovanských. Za bohoslovce. Za studujícího.	
5.	Sv. Cyrilla a Methoda, ap. slov. (869 a 885). — Za úctu sv. apoštolů po celém světě. Aby víra sv. zachována byla zvláště u slovanských národů.	
6.	Neděle VI. po sv. Duchu. Nejdražší krve Páně. — Za urychlení vítězství církve. Za pomoc v duchovních i tělesných potřebách jistě osobě.	
7.	Sv. Vilibalda, bisk. (786). — Za sv. Otce a katolíky pronásledované. Za úplné odevzdání se do vůle Boží. Za řád Uršulinek. Za uzdravení otce.	
8.	Sv. Alžběty, král. (1336). — Za naši panovnickou rodinu. Za dobrodince chudých. Za nemocnou sestru. Za bratrstva růžencová. Za sv. misie.	
9.	Sv. Kiliána, bisk. m. (689). Sv. muč. Gorkumských (1572). — Za biskupy v zemích koruny sv. Václavské. Za katol. misionáře. Za obhájce víry.	
10.	Sv. Oldřicha, bisk. (973). — Za osvětlení nevěrců. Za horlivost všem nedbalým. Na dobrý úmysl. Za svatě dětství. Za šťastnou zkoušku.	
11.	Sv. Benedikta, op., slavná památka. Sv. Norberta. — Za řád benediktinův a premonstrátů. Za zdar katolického poštovníku. Za noviciáty. Za nepřátely.	
12.	Sv. Jana Qualb., op. (1083). — Za vyznávání katol. přesvědčení. Za obhájce víry sv. Za čtenáře „Školy B. S. P.“ Za zpustlého mladíka. Za rodiče.	
13.	Neděle VII. po sv. Duchu. Sv. Markéty, p. m. (260). — Za mládež, aby si ctnosti vážila. Za spolky panenské. Na dobrý úmysl. Za nemocného otce.	
14.	Sv. Bonaventury, řeh. uč. cirk. (1274). — Za křesť. ducha všem učencům. Za náboženské školy. Za bohoslovce. Za katolické spisovatele. Za misie.	
15.	Sv. Jindřicha, cis. (1024). — Za císaře a krále našeho. Za misie ve střední Africe. Za obdržení jistého dobrodini. Za školní mládež. Za rodiče.	
16.	Panny Marie Karmel. — Za bratrstvo sv. škapulíře. Za dar čistoty. Aby modlitba sv. růžence se víc a více rozšiřovala. Za sv. Hostýn. Za sirotky.	
17.	Sv. Alexia, vyzn. (417). — Za ducha křesť. mezi dělníky. Za pronásledované katolíky na Rusi. Za uzdravení nemocného otce. Za zpustlého mladíka.	
18.	Sv. Kamilla, zakl. řeh. (1614). — Za kláštery panenské v Čechách a na Moravě. Za křesť. vychování mládeže. Za pomoc v duchovních i tělesných potřebách.	
19.	Sv. Vincence Paul., zakl. řeh. (1660). — Za spolky sv. Vincence a dobrodince chudých. Za úplné odevzdání se do vůle Boží. Za nemocnou sestru.	
20.	Neděle VIII. po sv. Duchu. Sv. Eliáše, pror., patr. Chorvátů. — Za církve katolickou v Bosně a Hercegovině. Za církve katol. na východě.	
21.	Sv. Daniele, pror. — Za návrat 54 milionů rozkolných do církve katol. Za čtenáře a příznivce „Školy.“ Za velmi zpustlého mladíka. Za dar moudrosti.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Maří Magdaleny, kajic. — Za obrácení hříšníků. Za vroucí lásku k Ježíši v nejsvětější Svátosti. Za dar pravé kajivosti všem lehkomyšlným.	
23.	Sv. Apollinaria, bisk. m. v I. stol. — Za vrchní pastýře naše. Za srdnatost obhájcům Boha, církve a vlasti. Za studujícího, by osvěcen byl Duchem sv.	
24.	Sv. Kristiny, muč. (300). — Za panenské jednoty. Za služebné, by hledaly útěchy ve svatém náboženství. Za úplné odevzdání se do vůle Boží.	
25.	Sv. Jakuba, apošt. (43). — Za horlivé kazatele a moudré zpovědníky. Za sv. trpělivost mnohým. Za lásku k nepřítelům. Za čekatele kněžství.	
26.	Sv. Anny. — Úcta sv. Anny po všem světě křesť. Za matky a vdovy. Za zbožnost v rodinách. Na dobrý úmysl. Za uzdravení očí. Za šťastnou zkoušku.	
27.	Neděle IX. po sv. Duchu. Sv. Pantaleona, lékaře, m. (303). — Za rozšíření království Božího na zemi. Za lékaře. Za nemocnice a opatrovníky jejich.	
28.	Sv. Innocence, pap. — Za vítězství moci papežské. Za řeholníky a řeholnice. Za boshoslovce. Za družiny Mariánské. Za sv. Otce a jeho rádce.	
29.	Sv. Marty, p. — Za apoštolát modlitby a práce. Za hospodyně. Za odprošení svatokrádeží časů našich. Za vzbuzování dobrého úmyslu.	
30.	Sv. Abdon a Senen, m. (250). — Za horlité úcty b. Srdce Páně. Za vyhlazení kacířstva. Za lid řemeslnický. Za uzdravení očí. Za těžce nemocné.	
31.	Sv. Ignáce, zakl. řeh. (1556). — Za Tovaryšstvo Ježíšovo. Za misionáře. Za horlivé kazatele a zpovědníky. Za zeměle údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Tentokrát obrácíme pozornost všech apoštolů modlitby na východní země pohanské, zvláště na rozsáhlou zemi Indii, kdež pohané sedí dosud ve tmách modloslužebnosti. Dle nejnovějších zpráv jest 233 milionů pohanů, které mají misionáři katoličtí obrátiti na viru Kristovu. Práce to nesmírná! Východní Indie jest od počátku nepřátelskou misionářům, jest plna bouří a pronásledování od časů sv. Františka Xav. až dosud. Ale požehnání Boží doprovází práce misionářů. Buďme jim nápomocni obětmi a modlitbou! Hleďme k tomu, aby nesmírný počet duší neupadl v obět bludům protestantským, nýbrž aby vešly do pravého ovčince Kristova. Vroucněji než jindy volejme: Posvět se jméno Tvé! Přijď království Tvé!

Obětování čili úmysl denní.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a nikdy neposkvřené Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za církev a pohany ve východní Indii, aby zanechavše bludu a nevěry, poznali pravou viru Kristovu, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrži ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlímeli se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, příteli nejsv. Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX. 1874.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v měsíci srpnu: Národové severní Evropy.